

ΟΜΗΡΟΥ Δράκος Βιβλίο
ΟΔΥΣΣΕΙΑ
ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ

ΥΠΟ
ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ
ΓΥΜΝΑΣΙΑΡΧΟΥ Δ. Φ:

ΤΟΜΟΣ ΠΡΩΤΟΣ Α-Μ

Π. ΛΑΠΠΑΣ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΚΑΙ ΤΥΠΩΣ

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ MIX. ΣΑΛΙΒΕΡΟΥ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ: ΣΤΑΔΙΟΥ 14-6 — ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ: ΦΑΛΗΡΟΥ 30-32

17363

Φωτοτυπία γίνεται από τη Νοτιοανατολική Πολιτική

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ Δ. Φ.
ΓΥΜΝΑΣΙΑΡΧΟΥ

ΟΜΗΡΟΥ ΟΔΥΣΣΕΙΑ

Μεταφρασθεῖσα εἰς τὴν νέαν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν
μετὰ εἰσαγωγῆς εἰς τὴν ἐπικήν ποίησιν καὶ εἰς
τὴν Ὀδύσσειαν καὶ μετὰ σχετικῶν περιλή-
ψεων καὶ σημειώσεων.

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ

ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ, ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ, ΤΟΥ ΛΑΟΥ
ΚΑΙ ΠΑΝΤΟΣ ΛΟΓΙΟΥ

ΤΟΜΟΣ ΠΡΩΤΟΣ
ΡΑΨΩΔΙΑ Α—Μ

ΕΚΔΟΤΗΣ
ΜΙΧΑΗΛ Ι. ΣΑΛΙΒΕΡΟΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΒΙΒΛΙΟΠΟΔΕΙΟΝ ΜΙΧΑΗΛ Ι. ΣΑΛΙΒΕΡΟΥ
12 — Όδὸς Στρόδιου — 12

*Πᾶν γνῆσιον ἀντίτυπον φέρει τὴν σφραγῖδα τῶν
ἡμετέρων Καταστημάτων.*

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΟΙΗΣΙΝ

Η ποίησις ύποδιαιρεῖται κυρίως εἰς ἐπικήν, εἰς λυρικήν καὶ εἰς δραματικήν. Καὶ ή μὲν ἐπικὴ ποίησις, λαμβάνοντα τὴν ὑλὴν αὐθῆς ἐκ τοῦ ἐσωτερικοῦ κόσμου, δηλ. ἐκ τῆς φύσεως καὶ ἐκ τῆς ιστορίας, ἐκθέτει αὐτὰ κατὰ στίχους ἔχοντας ὀρισμένον μέτρον καὶ οντικόν, ίδιᾳ δὲ κατὰ τὸν τύπον τοῦ δακτυλικοῦ ἐξαμέτρων, ἀλλὰ ὡς πρὸς τὰς ίδεας ἀκολουθεῖ τὰς πτήσεις τῆς φαντασίας, ἐπομένων δύναται καὶ νὰ ψευδολογῇ, ἀρκεῖ μόνον νὰ τέρπῃ· ή δὲ ἵνα φύγῃ ποίησις ἐκφράζει τὰ ἐσωτερικά τοῦ ποιητοῦ αἰσθήματα καὶ διανοήματα, καθὼς θρησκευτικά, πατριωτικά, ἐρωτικά, φυλικά, φιλοκτορικάς, φιλανθρωπίας κτλ., ἀλλὰ καὶ αὐτῇ μὲν κανονικοὺς στίχους καὶ μὲν φαντασίαν· ή δὲ δραματικὴ ποίησις εἶναι κράμα ἐπικής καὶ λυρικῆς ποιήσεως.

ΟΛΙΓΑ ΗΕΡΙ ΕΠΟΥΣ "Η ΕΠΙΚΗΣ ΠΟΙΗΣΕΩΣ

Η ἐπικὴ ποίησις ηρχισεν ἐν Τελλάδι κατὰ τοὺς μαθικοὺς (τοὺς πρὸ τοῦ 850 π. Χ.) ζεύγονος διὰ τοῦ Ὁρφέως καὶ ὅλων μαθικῶν ποιητῶν, ἐτελειοποιήθη δ' ὑπὸ τοῦ ΟΜΗΙΟΥ, ὃστις ἀποτελεῖ καὶ τὴν ὑψίστηρι αὐτῆς βαθμίδα, διότι τὰντες οἱ μεθ' "Ομηροῦ ἐπικοὶ ποιηταὶ ὑπῆρχαν κατώτεροι αὐτοῦ. Τῷ ὅντι δὲ ὁ "Ομηρος, ἀν καὶ ἔξησεν εἰς ἐποχήν, κατὰ τὴν ὄποιαν οὔτε γράμματα ἐν Τελλάδι πιθανῶς ὑπῆρχεν οὔτε καὶ μέγας πολιτισμός, καθώρθωσεν διὰ τῶν ποιημάτων αὐτοῦ νὰ ἐπιβλῆθῇ εἰς τὴν Τελληνικήν κοινωνίαν καὶ νὰ διδάξῃ τὸν Τελληνικὸν κόσμον καὶ δι' αὐτοῦ ὅλοκληρον τὴν ἀνθρωπότητα τὰς ὑψίστας ἴδιαις· καθὼς λ. χ. τὰς ίδεις τῆς εὐσεβείας, τῆς φιλοτατοίας, τῆς φιλοξενίας, τῆς φιλίας, τῆς φιλοστοργίας, τῆς συζυγικῆς πίστεως, τῆς δικαιοσύνης καὶ ἄλλας.

Ο "Ομηρος ἔζησε πιθανῶς περὶ τὸν 10ον αἰῶνα πρὸ Χριστοῦ καὶ κατήγετο ἐκ Σιμύρης ή Χίου, μολογότι καὶ ξέλαι πόλεις,

ἐκεῖχωντο ὅτι ἵπτο ιδιός των πολίτης. Ἐκ τῶν δύο δὲ γνησίων ποιημάτων τοῦ Ὀμήρου ἡ μὲν Ἰλιάς πραγματεύεται τὰ γεγονέτα ὡς ἡμερῶν τοῦ δεκάτου ἔτους τοῦ πολέμου, δηλ. τὰ ἀπὸ τῆς ὁργῆς τοῦ Ἀχιλλέως κατὰ τοῦ Ἀγαμέμνονος ἐνεκεν τῆς Βριτισθές μέχρι τοῦ θανάτου τοῦ Ἐξτορος, φονευθέντος ὑπὸ τοῦ Ἀχιλλέως, ἡ δὲ Ὁδύσσεια πραγματεύεται τὰς περιπλανήσεις τοῦ Ὁδύσσεως ἐπὸ τῆς Τροίας μέχρι τῆς Ἰθάκης καὶ τὸν μετὰ τὴν ἐπινοδόν του γενόμενον φόνον τῶν μνηστήρων τῆς Πηγελόπητος ὑπὸ αὐτοῦ.

Τὰ δύμηρικὰ ἔπη κατὰ πᾶσαν πιθανότητα δὲν ἔγραφησαν, εἴτε διότι ἡ γραφὴ δὲν εἶχεν εἰσαχθῆ ἀκόμη εἰς Ἑλλάδα, ἐν διπῆροχε παρὰ τοῖς ἀνατολικοῖς λαοῖς (Αἰγυπτίοις, Βαβυλωνίοις, Ἐβραίοις κλπ.), εἴτε διότι τὰ ἐν Ἑλλάδι μέσα τῆς γραφῆς ἥσαν ἀλέμη ἀτελῆ, ἀλλὰ μόνον ἐποιήθησαν καὶ ποιηθέντα μετενέθησαν ἀστὸ στόματος εἰς στόμα ανὰ τὸν Ἑλληρικὸν λαόν, ἔως ὅτεν ὁ μὲν Πεισίστρατος διὰ πέντε λογίων τῆς ἐποχῆς του (ιὸν θεον αἰδηνα π. X.) κατέγραψεν αὐτὰ εἰς βιβλία καὶ ἔκποτε ἔξεδίδοντο ὡς τειαύτα, οἱ δὲ Ἀλεξανδρινοὶ γραμματικοὶ καὶ λόγιοι (Ἀρίσταρχος, Ζηνόδοτος, Ἀριστοφάνης, Βεζάντιος κλπ.) ἐσχόλισαν καὶ διήρεσαν αὐτὰ εἰς ραφωδίας, πεπτόπιν δὲ ἐσχολίασαν αὐτὰ καὶ ἄλλοι, ὡς Εὐστάθιος ὁ Θεσσαλονίκης. Οἱ Ἀλεξανδρινοὶ δὲ γραμματικοὶ εἶναι καὶ οἱ ἐφευρέται τῆς μικρογραφίας (πρότερον μόνον τὰ κεφαλαῖα ἐχρησιμοποιοῦντο), τῶν τόνων καὶ τῶν πνευμάτων, τῆς γραμματικῆς, τοῦ συντακτικοῦ, τῶν σχολίων καὶ τῶν λεξικῶν, τὰ ὅποια πρότερον δὲν ὑπῆρχον.

Εἰς τὸν Ὅμηρον ἀπεδίδοντο καὶ ἄλλα ποιήματα (Ὀμηρικοὶ ὕμαιοι εἰς διαφόρους θεούς, Βατραχομομαχία, δηλ. μάχη μεταξὺ βατράχων καὶ μιων κατὰ πτωφδίαν τῆς Ἰλιάδος, Μαργίνης κλπ.). τῶν ὅποιων τινὰ σώζονται, τὰ ὅποια ὅμως οἱ κριτικοὶ ἐκήρυξαν νέθα.

Τὸν Τρωϊκὸν μῦθον καὶ ἄλλοι ποιηταὶ ἐπραγματεύθησαν, ὃν τὰ ποιήματα, ἀναφερόμενα ἐν τῇ μυριοβίλῳ τοῦ περιγιάλου Φοτίου, δὲν σώζονται νῦν. Ταῦτα ἀπετέλουν τὸν λεγόμενον ἐπιπόν νύκλον καὶ ἥσαν τὰ Κύπρια ἔπη (τοῦ Στασίνου θως) πραγματευόμενα τὸν Τρωϊκὸν πόλεμον ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τῆς μή-

νιδος τοῦ Ἀχιλλέως, ή Αἰθιόπης (τοῦ Ἀρκτίνου) καὶ ή Μιχρά
Ἰλιάς (τοῦ αὐτοῦ) πραγματευόμενα τὰ μετὰ τὴν Ἰλιάδα μέχρι
εκεῖδὸν τοῦ τέλους τοῦ πολέμου, ή Ἰλίου πέρσις (τοῦ Λεσχού)
σχετική πρὸς τὴν ἄλωσιν τῆς Τροίας, οἱ Νόστοι (τοῦ Ἀγίοι) διη-
γούμενοι τὰς ἐπικυόδους πάντων τῶν ἥρωών, πλὴν τῆς τοῦ Ὁδυ-
σσεως καὶ ή Τηλεγονία (Εὐγάμιοι τοῦ Κυρηναίου) ἀσχημούμενη
εἰς τὰς τελευταίας περιπτείας τοῦ Ὅδυσσεως καὶ τῆς εἰκογε-
νείας του.

Ολίγον μετὰ τὸν Ὅμηρον ἔζησεν ὁ ἐκ Βοιωτίας ἀρχιγέρος
τοῦ διδακτικοῦ ἔπους Ἡσίοδος, τοῦ ὅποιου ή μὲν Θεογνίς
εἶναι αὐτὴ ή Ἑλληνικὴ μυθολογία καὶ η κτίσις τοῦ κάσμου κατὰ
τὰς Ἰδέας τῶν Ἑλλήνων, - ἢ δὲ Ἐργα καὶ Ἡμέραι περιέ-
χονται συμβουλάς τινας πρὸς τοὺς γενέργοντας καὶ ποιέντας καὶ περὶ
ἀπεφράδων ἡμερῶν.

Ἐκ τῶν μετὰ ταῦτα γαὶ ἐπὶ τῆς ιστορικῆς ἐποχῆς ἡρασάν-
των ἐπικῶν ποιητῶν, οἵτινες ὅμως πάντες μιμοῦνται τὸν Ὅμηρον
καὶ γράφουσιν, δῶς καὶ ἐκεῖνος, εἰς τὴν Ἰωνικὴν διάλεκτον, διο-
ραστότεροι εἰναι Ἀπολλώνιος ὁ Ρόδιος γράφας τὴν Ἀργοναυτι-
κὴν ἐκστρατείαν, ὁ Νῶννος γράφας Διονυσίακά, δηλ. τοὺς
ἄλλους τοῦ Διονύσου, Κοίντος ὁ Σιυρωνίος γράφας Θηβαῖς
(Οἰδίποδος κ.π.), Καλλίμαχος, Πείσανδρος καὶ ἄλλοι ὁ δὲ Να-
ζινηγός Γοηγόριος εἰς ἐπικήν ποίησιν μετέφρασε καὶ τὸ κατὰ
Ἰωάννην Εὐαγγέλιον. Τὰ ἔργα ταῦτα πάντα σώζονται.

Σ Η Μ Ε Ι Ω Σ Ι Σ

ΣΗΜ. 'Εν τῇ μεταφράσει τῆς Ὁδυσσείας σημειοῦνται ἐν τῷ περιθωρίῳ οἱ ἀριθμοὶ τῶν στίχων ἑκάστης ἡ αιφωδίας συμφώνως πρὸς τὸ πρωτότυπον κείμενον πρὸς εύκολίαν τῶν θελόντων νὰ σχετίζωσι τὴν μετάφρασιν πρὸς τὸ κείμενον.

'Εν τῇ μεταφράσει ταύτῃ γενομένῃ ἐπὶ τῇ βάσει καὶ ὅλων τῶν νεωτέρων φιλολογικῶν καὶ γλωσσολογικῶν ἔρευνῶν περὶ τῶν Ὁμηρικῶν ἐπῶν προσεπάθησα νὰ μὴ ἀπομακρυνθῶ πολὺ ἀπὸ τοῦ λεκτικοῦ καὶ φραστικοῦ τοῦ Ὁμήρου, ώς θὰ ἐπραττεν ὁ κάμνων παράφρασιν, διότι ἡ θέλησα καὶ νὰ καταστήσω ἀκριβεστέρας τὰς τε ἰδέας καὶ τὰς θαυμασίως γλωσσικὰς ἑκφράσεις τοῦ πανελληνίου ἀοιδοῦ καὶ νὰ καταδείξω εἰς τοὺς ἀπαίσιους γλωσσοφθόρους μαλλιαρούς, ὅτι ἡ ἀθάνατος ἡμῶν γλῶσσα διασώζεται σχεδὸν ἀδιάφθορος ἀπὸ τοῦ Ὁμήρου καὶ ὅτι πάμπολαι λέξις (λ. χ. ἄνθρωπος, ἐγώ, ἔπειτα, ἔρχομαι, Θεός, βάλλω, κάμεω κλπ.) διατηροῦνται καὶ σήμερον καὶ παρὰ τῷ χυδαιοτέρῳ ὅχλῳ ἀμετάβλητοι ἀπὸ Ὁμήρου μέχρι σήμερον.

ΓΕΩΡΓΙΟΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΕΙΣ ΤΗΝ ΟΔΥΣΣΕΙΑΝ

Ἐν ὧ ὁ Ὀδυσσεὺς ἐπὶ ἐπιταetίαν ἐκρατεῖτο ἀναγκαστικῶς
ἐντὸς τῆς μυθικῆς νῆσου. Ωγυγίας ὑπὸ τῆς Νύμφης Καλυψοῦ,
ἥτις τὸν μετεχειοῦτο ως σύζυγον, οἱ Ὄλύμπιοι Θεοὶ ἀεράσισαν
τὴν ἐπάνοδόν του εἰς Ἰθάκην καὶ ἔστειλαν τὸν Ἔριην, ἵνα δια-
ναξῇ τὴν Καλυψῷ νὰ τὸν ἀφήσῃ ἐλεύθερον πράγματι τῇ βοηθείᾳ
ἔκεινης ὁ Ὀδυσσεὺς κατεσκεύασε πλοιάριον καὶ ἔφυγε, ἀll. ὁ
Ποσειδῶν, ὁ ἐκάστοτε καταδιώκων αὐτὸν, τὸν περιέπλεξεν τὶς τρι-
κυμίας καὶ κατέστρεψε τὸ πλοιάριον του καὶ μετὰ μεγάλας δυσχε-
ρίας τὴν εἰκοστήν ἡμέραν ἀπὸ τῆς ἐκ τῆς Καλυψοῦ φυγῆς
ἐσώθη γεινὸς εἰς τὴν νῆσον τῶν Φαιάκων ἐκεῖ τῇ βοηθείᾳ τῆς
ἀδιαπότως προστατευούσης αὐτὸν Ἀθηνᾶς ἡ κόρη τοῦ βασιλέως
τῶν Φαιάκων Ἀλκινόου Ναυσικᾶ τὴν ὁδήγησεν εἰς τὰ ἀνατολαρα,
ὅπου πολὺ τὸν περιεποιήθησαν οἱ Φαιάκες. Συγχρόνως ὁ ἄλλος τοῦ
Ὀδυσσέως Τηλέμαχος, τῇ συμβουλῇ καὶ συνοδείᾳ τῆς Ἀθηνᾶς,
μετέβη εἰς Πύλον παρὰ τῷ Νέστορι καὶ εἰς Σπάρτην παρὰ τῷ
Μενελάῳ, ἵνα μάθῃ τι περὶ τοῦ πατρὸς του, ἐν δὲ ἐν Ἰθάκῃ πο-
λινάρισμοι νέοι, ζητοῦντες εἰς γάμον τὴν σύζυγον τοῦ Ὀδυσσέως
Πηγελόπιτην καὶ μή δεχομένην αὐτοὺς ως μνηστῆρας, κακετρωγον
σνάιδας καὶ κατέστρεφον τὴν περιουσίαν τοῦ Ὀδυσσέως καὶ ἡτο-
μάζων ἐνέδρων, ὅπως φονεύσωσι τὸν Τηλέμαχον ἐπανερχόμενον ἐκ
Ηελιοποννήσου.

Ἐν τῇ νήσῳ τῶν Φαιάκων φιλοξενούμενος τεγματεραῖς ὁ
Ὀδυσσεὺς καὶ παρακληθεὶς διηγεῖται τὰ παθήματα καὶ τὰς περι-
πετείας αὐτοῦ τὰς ἐπὶ δεκαετίαν, ἀφ' ἣς δηλ. ἔφυγεν ἐκ Τροίας
μέχρι τῆς εἰς τοὺς Φαιάκας ἀφίξεώς του διηγεῖται λοιπὸν ἐν λε-
πτομερείᾳ πῶς ἀπὸ τῆς Τροίας πλανηθεὶς μετέβη εἰς τοὺς Κίε-
νας, εἰς τοὺς Λωτοφάγους, εἰς τοὺς Κύκλωπας, ὅπου διὰ δόλου
ἔφοντες τὸν κακοῦργον Κύκλωπα Πολύφημον, νίὸν τοῦ Ηεσσειδῶ-

νος, οὗ ἔνεκα ὁ Ποσειδῶν ἀγρίως τὸν κατεδίωκε κατόπιν, πῶς κατόπιν ἔφθασε μετὰ τῶν ἀνθρώπων του εἰς τὴν νῆσον τοῦ Αἰόλου καὶ εἰς τὸν Λαιστρογόνας κατόπιν καὶ εἴτα εἰς τὴν νῆσον τῆς Νύμφης Κίρκης καὶ πῶς κατόπιν κατέβη ζῶν εἰς τὸν "Αδην, ὃπου εἶδε πολλοὺς γνωστούς του, καὶ πῶς πατόπιν διῆλθε ταῖς Σειρῆνας, τὴν Σκύλλαν, τὴν Χάρυθδιν καὶ τὴν νῆσον τοῦ Ήλίου, ὃπου οἱ σύντροφοί του κατέφαγον τὸν βοῦς τοῦ θεοῦ, καὶ ἐκεῖθεν εἰς τὴν νῆσον τῆς Καλυψοῦς, ἡ ὧδοί τὸν ἐκράτει ἐπὶ 7 ἔτη.

Οἱ Φαιάκες μὲ πολλὰ δῶρα καὶ μὲ ταχὺ πλοῖον ἔστελλαν τέλος ἀσφαλῆ τὸν 'Οδυσσέα εἰς Ἰθάκην ἀλλ' ἐκεῖ ἀποβιβασθεὶς εἰς ἔξυγικά του κτήματα ἔμαθε παρὰ τοῦ πιστοῦ του χοιροθεάτος Εὔμοιόν τὰ λυτρῷα τοῦ οἴκου του καὶ συγχρόνως συναντᾶται μετὰ τοῦ ἐπανελθόντος ἐκ Ηελοπονήσου Τηλεμάχου διασευγόντος τὴν ενέδραν τῶν μνηστήρων. Συνεννοοῦνται κατόπιν 'Οδυσσεὺς καὶ Τηλέμαχος καὶ Εὔπαιαος περὶ τῶν πρακτέων καὶ ὃ μὲν Τηλεμάχος ἐπανέρχεται εἰς τὴν πόλιν τῆς Ἰθάκης, χωρὶς νὰ γνωσθῇ τι εἰς οὐδένα περὶ τῆς ἀφίξεως τοῦ 'Οδυσσέως, ὃ δ' 'Οδυσσεὺς εἰσέρχεται εἰς τὸν οἰκόν του ὡς ἐπάιτης καὶ περιφρονούμενος καὶ κτυπούμενος ὑπὸ τῶν μνηστήρων βλέπει τὰ ἐν τῷ οἴκῳ του τελούμενα δργια καὶ ἀναγνωρίζει τὴν πρὸς αὐτὸν τηρηθεῖσαν πίστιν τῆς Πηνελόπης, μὲ τὴν ὧδοί ταῖς συναντᾶται καὶ συνομιλεῖ ὡς ἄγνωστος, χωρὶς αὕτη νὰ τὰν ἀναγνωρίσῃ.

'Ἐπὶ τέλους ὁ 'Οδυσσεὺς μετὰ τοῦ Τηλεμάχου καὶ Εὔπαιαος καταλλήλως παρασκεινασθέντες καὶ ἐνεδρευτικῶς κατορθώνουσι νὰ ἔξιλούθρεύσωσι φονεύοντες πάντας τὸν μνηστῆρας, διτε ἀντιστροφῆς πλέον αὐτὸν καὶ ἡ Πηνελόπη καὶ γίνονται σπονδαί πρὸς τοὺς θεοὺς καὶ ἐπὶ τῇ ἐπανόδῳ τοῦ 'Οδυσσέως καὶ ἐπὶ τῷ ηώνῳ τῶν μνηστήρων.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ ΡΑΨΩΔΙΑ Α.

Συνέλευσις τῶν Ὁμηρίων Θεῶν. Συμβουλαὶ
τῆς Αθηνᾶς πρὸς τὸν Τηλέμαχον.

Περὶ οὐρανοῦ τοῦ Α. Μετὰ τὴν παράπλησιν τοῦ ποιητοῦ πρὸς τὴν Μοῦσαν (Καλλιόπην, θεὰν τῆς ἐπικῆς ποιήσεως, ὅπως τὸν ἔμπικεύσῃ, ἐκνέει ὁ Ὅμηρος διὰ ἐν συμβούλῳ : εἰν μεών, ἐν Ὀλύμπῳ ἀπόντος τοῦ Ποσειδῶνος, τοῦ μισοῦντος τὸν Ὁδυσσέα, οἱ νεοί κατ' εἰσῆγησιν τῆς Αθηνᾶς ἀπεφάσισαν τὴν ἐπίνοδον τοῦ Ὁδυσσέως εἰς Ἰθάκην καὶ πρὸς τοῦτο ἐσκάψαμεν νὰ στεῖλον τὸν Ἐρυμῆν εἰς τὴν Νέαφην Καλυψῷ, ἵνα ἀφήσῃ πλέον τὸν Ὁδυσσέα ἐλεύθερον νὰ φύγῃ. Τούτου δὲ ἀπαφεσισθέντος, ἡ Αθηνᾶ ὑπὸ μορφὴν τοῦ Μέντου, ἡγεμόνος τῶν Ταφίων, μετέβη εἰς Ἰθάκην καὶ συνεβούλευσε τὸν νιὸν τοῦ Ὁδυσσέως Τηλέμαχον, ἵνα μεταβῇ εἰς Πύλον καὶ Σιάρτην καὶ πληροφορηθῇ πάτερα του· φυγούσης δὲ τῆς Αθηνᾶς ἐξ Ἰθάκης, ὁ Τηλέμαχος ἐπιπλήξας τοὺς ἀναιδῶς συμποσιάζοντας πολιτηθεῖς μνηστῆρας τοὺς μιητρίας του Πηγελόπητος καὶ κατατρώγοντας τὴν πατρική του περιουσίαν, ἐσκέπτετο δὲ πλέον σοθιαρῶς μετὰ τὴν ἐσπέραν καὶ μετὰ τὴν διάλυσιν τοῦ συμποσίου τοὺς πρὸς αὐτὸν λόγους τῆς Αθηνᾶς).

Λέγει εἰς ἐμὲ (ἔμπικευσόν με νὰ λέγω), Μοῦσα, τὸν πολυμῆχανον ἄνδρα (τὸν Ὁδυσσέα), δοτις λίαν πολλὰς περιπλανήσεις περιεπλανήθη, ἀφοῦ ἐκυρίευσε τὴν ιερὰν (κτισθεῖσαν ὑπὸ θεῶν Ποσειδῶνος καὶ Ἀπόλλωνος) πόλιν τῆς Τροίας, πολλῶν δὲ λαθροπῶν εἶδε τὰς πόλεις καὶ ἐγνώρισε τὴν σκέψιν πολλὰς δ' αὐτὸς

θέβαια ἔτασθε θλίψεις εἰς τὴν ψυχήν του κατὰ τὴν θάλασσαν,
 5 διότι ἥθελε νὰ σωξῇ καὶ τὴν ζωήν του καὶ τὴν εἰς τὴν πατρίδα.
 (Ίθάκην) ἐπιστροφὴν τῶν συντρόφων του. 'Αλλ' οὐδὲ τοιεντο-
 τρόπως ἔσωσε τοὺς συντρόφους του, ἢν καὶ τὸ ἐπειθύμει· διότι
 αὗτοὶ ἔχαθησαν ἀπὸ τὰς ίδιας των ἀνοησίας, οἱ ἀνόητοι, οἱ ὅποιοι
 κατέπειραν (ἀσεβῶς) τὰς βοῦς τοῦ 'Υπερίονος θεοῦ 'Ηλίου· αὐ-
 10 τὸς ὅμως ἀρήγεσεν ἵτ' αὐτοὺς τὴν ήμέραν τῆς ἐπιστροφῆς των
 δύνατερ τοῦ Διός (αἱ Μοῦσαι ἦσαν θυγατέρες τοῦ Διός καὶ τῆς
 Μνήμοσύνης), εἰπὲ καὶ εἰς ἡμᾶς.

['Αλ' ἐδῶ ἀργίζει ἡ διήγησις κατ' ἔμπνευσιν τῆς Μούσης].

Τότε ὅλοι μὲν οἱ ἄντοι (ἥρωες τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου), ὅσοι
 διέφυγον τὸν φοβερὸν ὄλεθρον, εὑρίσκοντο εἰς τὴν πατρίδα των,
 ἀφοῦ εἶχον ἀποφύγει (πλέον) καὶ τὸν πόλεμον καὶ τὴν θάλασσαν·
 αὐτὸν ὅμως μόνον (τὸν 'Οδυσσέα) σφοδρῶς ἐπιθυμοῦντα καὶ τὴν
 εἰς τὴν πατρίδα ἐπάνοδον καὶ τὴν σύζυγόν του (Πηγελόπην)

15 ἥμπτοδιζεν ἡ σεβαστὴ Νέμφη Καλυψώ, ἡ θεία μεταξὺ τῶν θεαι-
 νῶν, εἰς τὰ γλαφυρά τῆς σπήλαια, διότι ἐπειθύμει νὰ εῖναι σύζυ-
 γός της. 'Αλλ' ὅτε πλέον μὲ τὴν περιστροφὴν τῶν ἑτῶν ἥμητε καὶ
 τὸ ἔτος (τὸ δέκατον ἔτος μετὰ τὴν ἀλωσιν τῆς Τροίας), κατὰ
 τὸ ὅποιον οἱ θεοὶ προώρισαν εἰς αὐτὸν νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸν οἰ-
 κόν του εἰς Ίθάκην, καὶ τότε δὲν ἦτο ἀπηλλαγμένος βασιειστι-
 κῶν ἀγώνων καὶ μεταξὺ τῶν ἀγωνιστῶν του. Οἱ θεοὶ ὅμως ὅλοι
 τὸν εὐσπλαγχνίζοντο ἐκτὸς τοῦ Ποσειδῶνος· αὐτὸς ὅμως (ὁ Πο-
 20 σειδῶν) ἀκαταπαύστως ὠργίζετο ἐναντίον τοῦ ισοθέου 'Οδυσσέως
 πρὸ τοῦ νὰ φθάσῃ εἰς τὴν χώραν του.

'Αλλ' ὁ μὲν Ποσειδῶν ἐταξείδευεν εἰς τοὺς Αἰθίοπας τοὺς
 μακρὰν κατοικοῦντας, εἰς τοὺς Αἰθίοπας, οἱ ὅποιοι, ἔσχατον (κα-
 τοικοῦντες εἰς τὰς ἐσχατιάς τῆς γῆς) ἐκ τῶν ἀνθρώπων, εἶναι εἰς
 δέο μοιρασμένοι. ἄλλοι μὲν εἰς τὴν χώραν τοῦ δύοντος 'Ηλίου,
 25 ἄλλοι δ' εἰς τὴν τοῦ ἀνατέλλοντος ('Ηλίου), διὰ ν' ἀποκαύσῃ τὴν
 μεγάλην θυσίαν ταύρων καὶ κοιων. 'Εκεῖ (ἐν Αἰθιοπίᾳ) λοιπὸν

αὐτὸς βεβαίως (ό Ποσειδῶν) εὐχαριστεῖτο παρακλήμενος εἰς τὴν
 (ἐκ τῶν θυσιῶν) εὐωχίαν· οἱ δὲ ἄλλοι θεοὶ ἥσαν πάλεον συνηθδοι-
 σμένοι ἐντὸς τῶν μεγάρων τοῦ Ὀλυμπίου Διός. Εἰς αὐτοὺς δὲ ἔκα-
 μνεν ἀρχὴν λόγων ὁ πατὴρ καὶ τῶν ἀνδρῶν καὶ τῶν θεῶν (έ-
 Ζανός). διότι ἐνεμψήθη εἰς τὴν ψυχήν του τὸν εὐγενῆ Αἴγισθον,
 τὸν ὅποιον, ὡς γνωστόν, ἐφόνευσεν ὁ μακρὰν ἔξακουστος νιός
 τοῦ Ἀγαμέμνονος Ὁρέστης (ἔπειδὴ ὁ Αἴγισθος καὶ ἡ Κλυται-
 μήνηστρα ἐφόνευσαν τὸν μόλις ἐπανελθόντα ἐκ Τροίας Ἀγαμέ-
 μνονα, σύζυγον τῆς Κλυταιμήστρας, ὁ νιός τοῦ Ἀγαμέμνονος
 Ὁρέστης ἀνδρωθεὶς ἐφόνευσε πρὸς ἐκδίκησιν καὶ τὴν μητέρα
 του Κλυταιμήστραν καὶ τὸν ἐρχοτὴν της Αἴγισθον). αὐτὸν οὗτος
 δὲ (ό Ζεὺς) ἐνθυμηθεὶς ἔλεγε πρὸς τοὺς ἀθανάτους (θεοὺς) τοὺς
 ἔξης λόγους: «ὦ ἄλλοι μονον, πόσον (ἀπόπος) βεβαίως, ὡς γνω-
 στός, οἱ ἀνθρώποι κατηγοροῦσι τοὺς θεούς: διότι διῆσχυροί ζονται
 ὅτι τὰ κακὰ προέρχονται ἀπὸ ἡμῶν (τοὺς θεούς), αὐτοὶ δῆμοις καὶ
 οἱ ἴδιοι ἀπὸ τὰς ἀνοησίας των ἔχοιων διστυχίας πέραν τῆς μοί-
 ορας των (χωρὶς γὰρ εἶναι εἰς αὐτοὺς μοιραῖται αἱ δυστυχίαι), κα-
 θὼν καὶ τόρα ὁ Αἴγισθος ἐναντίον τῆς μοίρας του ἐνυφεύθη
 τὴν νόμιμον σύζυγον τοῦ νιοῦ τοῦ Ἀτρέως (τοῦ Ἀγαμέμνονος),
 αὐτὸν δὲ ἐπανελθόντα εἰς τὴν πατρίδα (ἐκ Τροίας εἰς Μεσήνας)
 ἐφόνευσεν, ἀν καὶ ἐγκώριε τὸν φοβερὸν διὰ τὸν ἐκατὸν του ὅλε-
 θον (ό Αἴγισθος), διότι προείπομεν εἰς αὐτὸν ἡμεῖς, ἀξοῦ ἐστεί-
 λαιμεν τὸν Ἐρεμό τὸν δεξιδεροκή τον διὰ τοῦ φωτὸς φονεύοντα,
 μήτε αὐτὸν (τὸν Ἀγαμέμνονα) νὰ φονεύῃ (ό Αἴγισθος) μήτε
 τὴν σύζυγὸν του νὰ νυμφεύπαι: διότι θὰ ἐπέλθῃ (κατ' αὐτοῦ) ἡ
 ἐκδίκησις τοῦ Ὁρέστου τοῦ ἐγγόνου τοῦ Ἀτρέως, ὅταν γένη ἔρη-
 θος καὶ ἐπιποθήσῃ τὴν πατρίδα του. Τοιουτορόπως εἶπεν δὲ Νερ-
 μῆς: ἀλλὰ δὲν μετέπειπε τὰς σκέψεις τοῦ Αἴγισθον, ὅτι καὶ καλὸς
 δι' αὐτὸν ἐσκέπτετο τόρα δῆμος ὅλα δῆμοι τὰ ἐπίληρας τοῦ Αἴ-
 γισθος».

Πρὸς αὐτὸν (τὸν Δία) δὲ ἀπήντα ἔπειτα ἡ λαμπρόφθυλος
 (ή γαλανόφθυλος) θεὰ Ἄθηρα: «ὦ Ἱδικέ μας πάτερ νίνε τοῦ Κρό-
 νου, ὑπέροτε τῶν κυριάρχων, ἐκεῦνος βεβαίως (ό Αἴγισθος) κεί-
 ται νεκρός καὶ μὲν παραπολὲν ἀριστοῦντα εἰς αὐτὸν ὅλεθρον τοιού-

35

40

45

τοτρόπως εἴθε νὰ καταστραφῇ καὶ ἄλλος, ὁ ὅποιος τοιαῦτα (ὅμοια) ἥμελε πράττει· ἀλλὰ μοῦ καίεται ἡ καρδίξ διὰ τὸν συνετὸν Ὁδυσσέα, τὸν δυστυχῆ, ὁ ὅποιος πλέον ἐπὶ πολὺν χρόνον μακράν τῶν ἀγαπητῶν του παθήματα ὑποφέρει ἐντὸς νήσου περικλειομένης ὑπὸ μεγάλου πελάγους, ἐκεῖ ὅπου εἶναι ὅμηρός (κέντρον) μεγάλης θαλάσσης, νῆσος γεμάτη ἀπὸ δένδρα, ἐντὸς δὲ αὐτῆς κατοικεῖ εἰς τὰ ἀ' ὕποτορά της θεά, θυγάτηρ τοῦ κακοθεόντος "Αἰλαντος, ὁ ὅποιος γνωρίζει τὰ βάθη ὄλοκλήρου τῆς θαλάσσης καὶ κρατεῖ ὁ ἴδιος μακρούς κίονας, οἱ δὲ ποτοὶ κρατοῦσι χριστὰ καὶ τὴν γῆν καὶ τὸν οὐρανόν. Τούτον ἡ θυγάτηρ (Καλυψώ) τὸν διστυχῆ (Ὁδυσσέα) πλαιόντα διαρκῶς καταρρατεῖ, πάγιστε δὲ με μαλακούς καὶ γλυκεῖς λόγους καταθέλγει, διὰ γὰρ λησμονήσῃ τὴν Ἰδάκην· ἀλλ' ὁ Ὁδυσσεὺς, ἐπειδὴ ἐπιθυμεῖ νὰ ἰδῃ ἔστω καὶ πάντες ἀνυψούμενον ἐπὶ τῆς ἴδικῆς του πατρίδος, προσιμῷ ν' ἀποθάνῃ (παρὰ νὰ μένῃ ἐκεῖ). Καὶ δὲν συγκινεῖται λοιπὸν ἡ ἀγαπητή σου καρδία, Ὁλύμπιε! Δέν σε εὐχαρίστει λοιπὸν ὁ Ὁδυσσεὺς πλησίον τῶν πλοίων τῶν Ἀργείων (Ἐλλήνων) προσέρχων ὑπάντες ἐντὸς τῆς ἐκτεταμένης Τροίας; διὰ τί λοιπὸν τόσον πολὺ ἐνοντίον αὐτοῦ ὠργίσθης, ὦ Ζεῦ;

Πρὸς αὐτὴν δὲ ἀπαντῶν εἶπεν ὁ τὰς νεφέλας διευθύνων Ζεύς· «Τέκνον ἴδικόν μου, ποῖος λόγος ἐξέφριγεν ἀπὸ τὸ περιφραγματικὸν ὅδοντων σου; πῶς ἐπειτα ἐγὼ δύναμαι νὰ λησμονήσω τὸν θεῖον Ὁδυσσέα, ὁ ὅποιος ὑπέρτερος μὲν τῶν ἀνθρώπων εἶναι κατέ τὸν νοῦν, ἀφθόνους δὲ θυσίας εἰς τοὺς ἀθανάτους θεοὺς προσέφερεν, οἱ δὲ ποτοὶ κατέχουσι τὸν πλατύν οὐρανόν. Ἀλλ' ὁ συγκρατῶν τὴν γῆν Ποσειδῶν πάντοτε εἶναι ὠργισμένος (ἐναντίον του) ἔνεκα τοῦ Κύκλωπος, τὸν ὅποιον (Κύκλωτα) ἐστέρισε τοῦ ὀφρυλιμοῦ του, δημ. τὸν ισόθεον Πολύφημον, τοῦ διποίου ἡ δύναμις εἶναι μεγίστη μεταξὺ ὅλων τῶν Κυκλώπων. Ἐγέννησε δὲ αὐτὸν (τὸν Πολύφημον) ἡ Νύμφη (κατωτέρα θεότης) Θόωσα, θυγάτηρ τοῦ Φόρκυνος τοῦ δεσπόζοντος ἐπὶ τῆς ἀκαταβλήτου θαλάσσης, ἀφοῦ συγεκοιμάθη μετὰ τοῦ Ποσειδῶνος ἐντὸς γλαφυρῶν στηλαίων. Ἔνεκα τούτου λοιπὸν ὁ σείων τὴν γῆν Ποσειδῶν οὐδόλως φυνεύει τὸν Ὁδυσσέα, ἀλλὰ τὸν περιπλανῆ-

μαρῷα τῆς πατρικῆς γῆς. 'Αλλ' ἐλάτε νήμεῖς αὐτοὶ ἐδῶ δέοι ἡς
οικεπώμεθα σοθαρῶς διὰ τὴν εἰς τὴν πατριόδα ἐπάνοδόν του, ἵνα
ἐπανέλθῃ ὁ δὲ Ποσειδῶν θὰ παραμελήσῃ τὴν δογήν του διότι οὐ-
δέλλος βέβαια θὰ δυνηθῇ ἀντιθέτως πρὸς ὅλους τοὺς ἀλεχνάτους
Θεούς καὶ ἐναντίον τῆς θελήσεως αὐτῶν μόνος νὰ φιλοικῇ πξός
αὐτούς.»

Πρὸς αὐτὸν δ' ἀτίηντα ἔπειτα ἡ λαμπρόφυλλος θεὸς Ἀθη-
νᾶς «Ω Ιδικέ μας πάτερ νιέ τοῦ Κρόνου, ὑπέροτατε τῶν κυριάρχων,
ἔαν βεπιώς τοῦτο τόροι εἶναι ἀρεστὸν εἰς τοὺς μακαρίους θεούς,
τὰ νὰ ἐπιστρέψῃ δηλ. ὁ πολὺ συνετὸς Ὁδυσσεὺς εἰς τὸν Ιδικόν
του οἴκον, κατόπιν τούτου ἀφ' ἀνὸς μὲν ἀς στέλλωμεν εἰς τὴν νῆ-
σον Θηγύιαν (τὴν νῆσον τῆς Καλυψοῦς) τὸν Ἐριμῆν τὸν διαθέ-
την δώρων καὶ φονεύοντα διὰ τοῦ φωτός, διὰ νὰ εἴπῃ τάχιστα
εἰς τὴν καλλιπλόκαμον Νύμφην (Καλυψώ) τὴν ἀμετάκλητον ἀπό-
φασιν (ἡμῶν), διὰ τὴν εἰς τὴν πατρίδα ἐπάνοδον τοῦ ταλαιπωρου-
μένος Ὁδυσσέως, ἵνα ἐπανέλθῃ ἀφ' ἑτέρου δ' ἐνώ θὰ εἰσέλυω
εἰς τὴν Ἰθάκην, ἵνα τὸν υἱὸν αὐτοῦ περισσότερος· παξακινήσω καὶ
θάρρος εἰς τὰς φρένας αἰτοῦ θέσω, ἀστε, ἀφοῦ καλέσῃ εἰς συν-
έλευσιν τοὺς μακρὰν κόμην ἔχοντας Ἀχαιοὺς (οὓς πολίτας τῆς
Ἰθάκης), ν' ἀπαγορεύσῃ (τὰ δργα) εἰς διορεῖς τοὺς μνηστηρας
(τῆς Πηνελόπις), οἱ δόποι πάντοτε σφάζουσιν ἀφθόνως τὰ πρό-
βατα αὐτοῦ καὶ τοὺς στρέφοντας ἐλικοειδῶς εἰς τὸ βάθωμα τοὺς
πόδας αὐτῶν βοῦς. Θὰ τὸν στείλω δὲ εἰς τὴν Σπάρτην καὶ εἰς
τὴν ἀμιάδη Πύλον, διὰ νὰ ἐρωτήσῃ διὰ τὴν εἰς τὴν πατριόδα ἐπά-
νοδον τοῦ ἀγαπητοῦ πατρός του, ἔαν κάπου ἀκοίσῃ περὶ αἱ τῆς,
καὶ διὰ νὰ κατέχῃ αὐτὸν καλὴ φήμη μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων (διὰ
νὰ φημισθῇ ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων).»

Τοιουτοτρόπως ἀφοῦ εἰπεν (ἡ Ἀθηνᾶ) ἔδεσεν ὑποκίτω τῶν
ποδῶν τῆς ὡραῖα πέδιλα | θεϊκὰ χρυσᾶ, τὰ ὄποια σωτήμως ἔφερον
αὐτὴν καὶ εἰς τὴν θάλασσαν καὶ εἰς τὴν ἀτέραντεν ἕγραν συγχρό-
νως μὲ τὰς πνοὰς τοῦ ἀνέμου (τόσον ταχέως ὅσον πνέει ὁ ἀνε-
μος). Μαζεὶς δὲ τὸ ισχυρός της δόρυ, ἔχον αἰχμὴν ἐξ ὀξέος χαλ-
κοῦ, βραχὺ καὶ μέγα καὶ στιβαρόν, διὰ τοῦ ὅποιος κατανικᾷ τὰ;
τάξεις τῶν ἡρώων ἀνδρῶν, καθ' ὅσων ἥθιελεν ὀργισθῆ ἡ ἐξ ἴσχυ-

80

85

90

95

δοῦ πατρὸς γεννηθεῖσα Τεθεῖσα δ' εἰς κίνησιν κατεβι: ἐκ τῶν
κορυφῶν τοῦ Ὀλύμπου, ἑστάθη δ' ἐν τῷ τόπῳ τῆς Ἰδάνης εἰς
τὰ πρόθυρα τοῦ οἴκου τοῦ Ὀδυσσέως ἐπὶ τοῦ κατιωφλίου τῆς θύ-
105 ιας τῆς αὐλῆς καὶ ἐκράτει διὰ τῆς παλάμης τὸ χαλκοῦν δόρυ,
ὅμοιαζοντα μὲν ἔνον, δηλ. μὲ τὸν ἡγεμόνα τῶν Σαρίων Μέντην
(Ἑλασθ δηλ. μορφὴν ἀγδός· ἡ Τάρος εἶναι νῆσος παρὰ τὴν Λευ-
κάδην). Εὗρε δ' ἐκεῖ τοὺς ἀλαζόνας μυηστῆρας ἄλλοι μὲν (ἘΞ
αὐτὸν) κατόπιν ἔμπροσθεν τῶν θυρῶν διεσκέδαζο (Ἑπερποτὸν τὸν
ψυχήν των) μὲ τὸ παγνίδιον τῶν πεσσῶν (ἐπατεῖτο μὲ χάλκιας
ἄγνωστον πᾶς) πεθήμενοι ἐπάνω εἰς δέρματα βοῶν, τους δόποις
ἐφόνευσαν οἱ ἴδιοι κίρρουες δὲ διὰ τὴν ὑπηρεσίαν αἰτῶν καὶ τα-
110 χεῖς εἰς τὰ ἔργα τῶν ὑπηρέτων ἄλλοι μὲν ἐντὸς, ὃν κερτήσουν
ἀναμίγνυον οἶνον καὶ ὕδωρ (οἱ οἶνος ἐπίνετο ἀναμιγνύμενος πρὸ^τ
τοῦ φαγητοῦ μὲ ὕδωρ), ἄλλοι δὲ πάλιν μὲ σπόργους (σφουργά-
ρια) ἔχοντας ποιλὰ κενὰ ἔπλυντον τὰς τραπέζας καὶ τὰς ἑθειού-
115 ἐμπροσ (εἰς τοὺς μυηστῆρας), ἄλλοι δὲ κόπτοντες ἐμοίραζον ποιλὰ
κρέατα.

Αὐτὴν δὲ (τὴν Ἀθηνᾶν) ποιὸν πρῶτος εἶδεν ὁ θεόμδορος
Τηλέμαχος διότι ἐκάλητο μετεξὺ τῶν μυηστήρων λυπημένος εἰς
120 τὴν ἀγαπητὴν του παρδίαν, βλέπων διὰ τοῦ νοῦ τοι τὸν χαλόν των
πατέρων, μήρως προσοντιασθεὶς ἀπὸ κανὲν μέρος ἀφ' ἐνὸς μὲν ἥ-
θελε κάμει διασκορπισμὸν τῶν μυηστήρων ἀπὸ τὰ ἀνάκτορά του,
ἀφ' ἐτέρων δὲ δύξαν ἥθελεν ἔχει ὁ ἴδιος. (οἱ Ὀδυσσεὺς) καὶ ἕ-
θελε κυριαρχεῖ εἰς τὰ ἀνάκτορά του. Ταῦτα σκεπτόμενος, ἐν ὅ
ἐκάλητο μετεξὺ τῶν μυηστήρων, εἶδε τὴν Ἀθηνᾶν. 'Εβάδισε δὲ
125 κατ' εὐθεῖαν εἰς τὰ πρόθυρα καὶ ἥγανάκτησεν εἰς τὴν ψυχὴν του,
διότι ἵστατο ἐπὶ ποιλὺν χρόνον ἔνος εἰς τὴν θύραν, πλησίον
του δὲ σιαρέες ἔλαχε τὸν δεξιάν του χεῖρα καὶ πρωτέλαβεν ἀπ'
αὐτὸν τὸ χαλκοῦν δόρυ καὶ φωνάξας πρὸς οὐτὸν ἔλεγε πατέρ-
τους (ταχεῖς) λόγους. «Χαῖρε, ξένε, θὰ φιλοξενηθῆς πλησίον ἡ-
μῶν· ἔπειτα δὲ ἀφοῦ χορτασθῆς ἐκ φαγητοῦ, θὰ εἰπῃς τίνος πρό-
ματος ἔχεις ἀνάγκην.»

Τοιουτορότιος ἀφοῦ εἴτεν, ἐπροπορεύετο, ἥκολούθει δ' αὐ-
τὸν ἡ Παλλὰς Ἀθηνᾶ. «Οτε δὲ πλέον κύτοι ήσαν ἐντὸς τοῦ ὑψη-

λοῦ ἀνακτόρου, τὸ μὲν δόρυ (τῆς Ἀθηνᾶς) φέρουν ἐστήριξεν εἰς
ὑψηλὸν κίονα ἐντὸς καὶ λῶς κατεσκενασμένης δορατοθήκης, ἡσὶ¹³⁰
ὅπου βεβαίως ἴσταντο καὶ ἄλλα πολλὰ δόρατα τοῦ ὑπομονητικοῦ
Ὀδοσσέως, αὐτὴν δὲ τὴν Ἀθηνᾶν ὁδηγῶν ἔβαλε νὰ καθίσῃ εἰς
θρόνον, ἀπλώσας ὑποκάτω αὐτῆς ὡραῖον καὶ πεποικιλμένον. λινοῦν
τάπητα, ὑποκάτω δὲ τῶν ποδῶν αὐτῆς ἥτο σκαμνίον. Πλησίον δ'
αὐτῆς καὶ ὁ ἴδιος διὰ τὸν ἑαυτὸν του ἔβαλε καθέδραν πεποικι-
λμένην μὲ γλυφάς μαρχῶν ἄλλων τιῶν μνηστήρων, (ἐκ φόρου)
μήπως ὁ Ξένος ἐνοχληθεὶς ὑπὸ τοῦ θορύβου ἀηδιάσῃ κατὰ τὸ
φαγητὸν τοῦ γεύματος, εὐρεθεὶς μεταξὺ ταρχοτοιῶν ἀνθρώπων.¹³⁵
καὶ προσέτι διὰ νὰ ἐρωτήσῃ αὐτὸν περὶ τοῦ ἀποδημοῦντος πε-
τρός του. Ὑπηρέται δὲ δι' ὡραίας χρυσῆς κανάτας φέρουσα ἐπέ-
χουν εἰς αὐτὸν ὕδωρ πρὸς νῦφιν ὑπεράνω ἀργυρᾶς λεπάνης, διὰ
νὰ νιφθῆῃ πλησίον δ' αὐτοῦ ἐξήπλωσε τράτεξν κομψὴν (καὶ λῶς
κατεσκενασμένην). ἡ δὲ σεμνὴ οἰκονόμος φέρουσα ἔθηκε πλησίον
αὐτοῦ ἀρτον προσθέσασα ἐπάνω πολλὰ φραγῆτὰ ἐκ τῶν ἐκεῖ ὑπαρ-
χόντων μὲ εὐγενὴ εὐχαρίστησιν, ὁ δὲ κρεατονόμος ὑπηρέτης κο-
μίσας ἔθηκε πλησίον αὐτῶν πιγάκια πρεάτων παντὸς εἶδους, ἔθετε
δὲ πλησίον αὐτῶν καὶ χρυσᾶ ποτήρια κῆρυξ δέ τις συγγάκις ἐπλι-
σίας κερδῶν εἰς αὐτοὺς οἴνον.¹⁴⁰

Εἰσῆλθον δὲ τότε οἱ θρασεῖς μνηστῆρες. Ἐκεῖνοι μὲν κατό-
πιν ἐκάθιηροι ἐπάνω εἰς καθέδρας καὶ εἰς θρόνους, καὶ κήρυκες
μὲν ἔχουσαν ὕδωρ εἰς τὰς χεῖρας αὐτῶν, ὑπηρέται δὲ ἐπεσώρευσον
ἄρτους ἐντὸς κανίστρων, νεανίσκοι δ' ἐγέμισαν ἐντελῶς τοὺς κρα-
τῆρας μὲ ποτὸν (οἷον ἀναιμηγμένον μὲ ὕδωρ). Ἐκεῖνοι δὲ ἡ-
πλῶνον τὰς χεῖρας εἰς τὰ ἔμπροσθεν αὐτῶν εὐρισκόμενα ἔτοιμα
φιγητά. Ἀφοῦ δὲ ἐξεπλήρωσαν τὴν ἐπιθυμίαν των εἰς φραγῆτὸν
καὶ ποτὸν οἱ μνηστῆρες, εἰς τὰς φρένας μὲν αὐτῶν ἄλλα ἤσκν
ἔπει τοικείην, δηλ. ἀσματα καὶ χορός διότι αὐτὰ εἶναι τὰ ἐπακό-
λουθα τοῦ συμποσίου κῆρυξ δέ τις ἔθεσε περικελλῆ κιθάραν εἰς
τὰς χεῖρας τοῦ Φημίου, ὁ ὅποῖος ἐξ ἀνάκηρης (ὑπακούων εἰς τὸν
θίαν), ὡς ἥτο ἐπόμενον, ἐτραγώδει ἐνώπιον τῶν μνηστήρων. Αὐ-
τὸς βεβαίως, παῖςων τὸν κανάρχην, ἤσχιζε νὰ τραγῳδῇ ὡραῖα, ἀλλ'
ὁ Τιμέμαχος ὡμιλίησε πρὸς τὴν λαμπρόφθαλμον Ἀθηνᾶν πλησίον

αὐτῆς θέσας τὴν κεφαλήν του, διὰ γὰ μὴ ἀκούωσιν οἱ ἄλλοι. »Α-γαπητὲ ξένε, ἀρά γε καὶ θὰ ἐνοχληθῆς ἐναρτίον μου εἰς δι τι καὶ ἡ εἶπω ; εἰς αὐτὸν μὲν (τὸν μηνηστηρος) ταῦτα εἶναι ὑπὸ φρον-
 160 τίδα, δηλ. πιθάρα καὶ ἀσμα, μὲ εὔκολίαν (ἀμερίμνως), διότι κατατρώγοντιν ἀτιμωρητεῖ ξένην περιουσίαν ἀνδρός, τοῦ διότου βεβαίως τὰ λευκά ὅστα σήπονται κάπου ὑπὸ βροχῆς κατακείμενα ἐπὶ ξηρᾶς ἢ ἐντὸς θελάσπης τὰ κυλίει τὸ κῦμα. Έὰν βεβαίως ἥθελον ἔδει ἐκεῖνον ὅτι ἐπέστρεψεν εἰς τὴν Ἰθάκην, ὅλοι τότε ἥθελον εὐχηθῆ νὰ εἶναι ἐλαρφότεροι κατὰ τοὺς πόδας (πρὸς φυ-
 165 γὴν) παρὰ πλουσιώτεροι εἰς χρυσὸν καὶ εἰς φορέματα. Τόρα δικαστικοὶ μὲν τοις τοτρόποις ἔχει χαλῆ μὲ κακὸν θάνατον καὶ δὲν ὑπάρχει εἰς ἡμᾶς ἐλπίς τις, καὶ ἐάν τις βεβαίως ἐκ τῶν ἐπὶ τῆς γῆς ἀνθρώπων λέγῃ ὅτι θὰ ἔλθῃ (ὁ Ὁδυσσεὺς). δι' αὐτὸν δικαστικοὶ ἔχαθη ἡ ἡμέρα τῆς εἰς τὴν πατρίδα του ἐπανόδου. 'Αλ.' ἔλα εἰπὲ εἰς ἐμὲ τὸ ἔξης καὶ ἀληθῶς ἀπάντησον κατὰ σειράν. Ποιος ἐκ τῶν ἀνδρῶν εἶσαι καὶ πόθεν ἔρχεσαι ; ποῦ εἶναι ἡ πόλις καὶ οἱ γονεῖς σου ; καὶ ἐπὶ ποίου πλοίου ἥλθες ; πῶς δὲ οἱ γαντσιαὶ σὲ ἀδίγησσαν εἰς Ἰθάκην ; ποῖοι ἔλεγον ὅτι εἶναι : διότι οὐδέποτε νομίζω ὅτι διὰ ξηρᾶς ἥλθες ἐδῶ. Καὶ εἰς ἐμὲ τοῦτο ἀληθῶς εἰπέ,
 170 διὰ νὰ γνωρίζω καλῶς, ἀρά γε πρώτην φοράν ἔρχεσαι ἢ καὶ πα-
 τρικὸς ἐκ φιλοξενίας φύλος εἶσαι, διότι καὶ ἄλλοι πολλοὶ ἀνδρες ἥρχοντο εἰς τὸν ίδιον μας οἶκον, ἐπειδὴ καὶ ἐκεῖνος εἶχεν ἐπι-
 κοινωνίαν μὲ ἀνθρώπους (ἵτο κοσμογυρισμένος)».

Πρὸς αὐτὸν δὲ πάλιν εἶπεν ἡ λαμπρόφθαλμος θεὰ Ἀθηνᾶ. «Πρέγαγματι ἐγὼ εἰς σὲ ταῦτα δὲν εἰπω. Κακυῖαι
 180 ἔτι εἴμαι ὁ Μέντης ὁ νίος τοῦ συνετοῦ Ἀγχιάλου, βασιλεύω δὲ εἰς τὸν Ταφίους τοὺς φύλους τῆς κωπηλασίας (τοὺς νιατικούς). Τόρα δ' ἥλθον ἐδῶ μὲ πλοῖον καὶ μὲ συντρόφους ταξιδεύων θα-
 λασσοίς εἰς τὴν μελανήν θάλασσαν πρὸς ἀλλογλώσσους ἀνύψω-
 πτοις, δηλ., εἰς τὴν Τεμέσην (πιθανῶς Φοινικικήν τινα χώραν), διὰ
 185 νὰ φέρω πρὸς ἐμπορίαν χαλκόν, φέρω δὲ πρὸς τὰ ἐκεῖ κοκκινω-
 πὸν σίδηρον. Τὸ πλοίον μου δὲ εἶναι ἀραιμένον ἐδῶ εἰς τὴν ἔξο-
 γὴν μακρὰν τῆς πόλεως ἐντὸς τοῦ λιμένος Ρείθρου ὑποκάτω τεῦ
 δασώδοντος δροῦς Νησίου. Κανχώμεθα δὲ (ἐγὼ καὶ ὁ πτερήρος σου)

ὅτι εἴμεθα μεταξύ μας πατρικοὶ ἐκ φύλοξενίας φύλοι ἐξ ἀρχῆς, ἐὰν βεβαίως μεταβάντες ἐρωτήσῃς τὸν γέροντα Λαερτην (πατέρα τοῦ Ὀδυσσέως), διὰ τὸν διόποιον λέγοντας ὅτι δὲν ἔρχεται πλέον εἰς τὴν πόλιν, ἀλλὰ μακρὰν εἰς τὴν ἐξοχὴν ζῇ περιῆλπτος μὲν μίαν 190 γεωταν ὑπηρέταιαν, η δοτία παραμένει εἰς αὐτὸν καὶ φαγητὸν καὶ ποτόν, ὅταν καταλάβῃ τὰ μέλη αὐτοῦ ὁ κόπος, συρόμενον μετὰ κόπου ἀνὰ τὸν λοφώδη χῶρον τῆς οἰνοφόρου ἀπιπελοι του. Τόρος δ' ἥλθον ἐδῶ· διότι ἔλεγον ὅτι αὐτός, δηλ. ὁ πατήρ σου, εἶναι πλέον ἐδῶ εἰς τὸν τόπον του ἀλλ' ὡς φαίνεται, ἐμπ. δίζουσιν αὐτὸν βεβαίως οἱ θεοὶ ἀπὸ τοῦ εἰς τὴν πατρίδα του δράμον· διότι δὲν ἔχει ἀποθάνει ἀκόμη ἐπὶ τῆς γῆς ὁ θεῖος Ὀδυσσεύς, ἀλλ' ἀκόμη κάπου ζωντανὸς κατακρατεῖται ἐπὶ τῆς ἐκτεταμένης θαλάσσης ἐντὸς νήσου περιφρεομένης ὑπὸ θαλάσσης, σκληροὶ δὲ καὶ ἄγροι οἱ ἄνδρες κατέχουσιν αὐτὸν, οἱ διόποιοι κάπου ἐμποδίζουσιν ἐκεῖνον ἐναντίον τῆς θελήσεώς του. Ἀλλὰ τόρα ἐγὼ εἰς σὲ δὺ προμανεύσω, καθὼς εἰς τὴν ψυχὴν μου τὸ θέτουσιν οἱ ἀδύνατοι θεοί καὶ καθὼς νομίζω ὅτι δὰ ἐκτελεσθῇ, ἀν καὶ οὕτε μάντις κάπως εἶμαι οὕτις σαφῶς γνωρίζω τὰς ἐκ τῶν πτηνῶν (τῶν δραγέων) προμαντείας. Οὐχὶ ἐπὶ πολὺν πλέον καὶ δὸν θὰ εἴναι βεβαίως μακρὰν τῆς ἀγαπητῆς πατρικῆς του γῆς, οὐδὲν δὲν βεβαίως ἔχει ἐπάνω του τιδηρῷ δεσμῷ θὰ σκεφθῇ τρόπον, διὰ νὰ ἐπιστρέψῃ, ἐπειδὴ είναι 200 πολυμήχανος. Ἀλλ' ἔλα εἰπὲ εἰς ἐμὲ τὸ ἐξῆς καὶ ἀληθῶς ἐξηγήσῃς, ἐὰν δὰ σὺ δὲν τόσον μέγας νεανίας είσαι ἐξ αὐτοῦ τοῦ Ὀδυσσέως· καταπληκτικῶς δὰ διμοιάζεις μέν ἐκεῖνον καὶ κατὰ τὴν κεφαλὴν καὶ κατὰ τοὺς ὠραίους διφθαλμούς, διότι σιχιάκις καὶ τὰ τοιούτον τρόπον (ώς φύλοι) συνανεστρεφόμεθα μεταξύ μας, ποὺν αὐτὸς ν' ἀναβῇ εἰς Τροίαν, διότι βεβαίως καὶ οἱ ἄλλοι ἀριστοὶ ἐκ τῶν Ἑλλήνων μετέβησαν ἐντὸς τῶν κοίλων πλεόν των ἔκτοτε δ'
ἔμως οὕτε ἐγὼ εἶδον τὸν Ὀδυσσέα οὗτε ἐμὲ ἐκεῖνος.»

Πρὸς αὐτὴν δὲ πάλιν ὁ συνετὸς Τηλέμαχος ἀνταπήντα· «Βεβαίως ἐγώ, ὡς ξένε, εἰς σὲ πολὺ εἰλικρινῶς θὰ εἴπων η μὲν μήτηρ μου λέγει ὅτι ἐγὼ εἶμαι υἱὸς καὶ τοῦ, ἀλλ' ἐγὼ βεβαίως δὲν γνωρίζω· διότι οὐδεὶς οὐδέποτε ἐγνώρισεν δὲν ἔδιος τὸν γεννήτορά του. Διότι ἐγὼ τοὐλάχιστον εἴθε νὰ ἴμην υἱὸς εὐτυχισθέντου τιτζός
‘Ομηρον ‘Οδύσσεα

ἀνδρός, εἰς τὸν ὅποῖον νὰ ἐπῆρχετο τὸ γῆρας ἐν αἱ μέσῳ τῶν κτημάτων του! Τόρα δικαίως, ἐπειδὴ σὺ ἔμε διὰ τοῦτο ἐρωτᾷς, λέγονταν ὅτι ἐγεννήθην ἐξ αὐτοῦ, ὁ ὄποῖος ὑπῆρξε δυστιχέσσιος τῶν θυητῶν ἀνθρώπων.»

Πρὸς αὐτὸν δὲ πάλιν εἶπεν ἡ λαμπρόφθαλμος θεὰ Ἀθηνᾶ· «Οὐδέποτε βεβαίως τὴν γενεάν σου οἱ θεοὶ κατέστησαν ἀδόξον διὰ τὸ μέλλον, ἀφοῦ δὲ τοιοῦτόν σὲ ἐγένησεν ἡ Πηνελόπη. Ἐλλ' ἐξηγήσθητο τί συμπόσιον καὶ τί συγκέντρωσις εἶναι αὐτῇ ἐδῶ; ποία πόσιον ἡ γάμος; διότι βεβαίως κατά δὲν εἶναι συμπόσιον μὲν ἔρωνον μοὶ φαίνονται ὅτι συμποσιάζουσιν εἰς τὸν οἶκόν σου δοὺς αὐθάδεις καὶ ἀλαζόνες· δύναται ν' ἀγανακτήσῃ πᾶς ἀνὴρ συνετός, ἢστις ἥθελεν εἰσέλθει βεβαίως ἐδῶ, βλέπων τὰ πολὺ ἀισχυντικά.»

Πρὸς αὐτὴν δὲ πάλιν ἀνταπήγνυται ὁ συνειός Τηλέμαχος· «Ἐνε, ἐπειδὴ λοιπὸν δι' αὐτὰ μὲν ἐρωτᾶς καὶ οὐκέτε τὴν ὀλιγίθειαν, ἔμελλε μὲν κάποτε ὁ οἶκος οὗτος νὰ εἶναι πλούσιος καὶ λαμπρός, ἐφ' ὃσον ἀκόμη ὁ ἀνὴρ ἐκεῖνος (ὁ Ὀδύσσεας) ἵστο ἐν τῇ πατρίδι του· τόσα δικαίως ἀλλοιοί ἦθελησαν μὲν θεοὶ κακὰ σκεπτίμενοι, οἱ δοῖοι ἐκεῖνον μὲν πετέστησαν ὅγνωστον ὑπὲρ πλαντας τοὺς ἀνθρώπους, διότι οὐδόλως βεβαίως θὰ ἐλύπονται τόσον δι' αὐτὸν ἀποθνανόντες, ἐὰν ἥθελε φρονεθῆ μεταξὺ τῶν συντρόφων των ἐν τῷ μέσῳ τοῦ στρατοῦ τῶν Τρώων ἡ εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἀγαπητῶν του, ἀφοῦ ἐπεράτωσε τὸν πόλεμον. Εἰς τὴν περύστασιν ταύτην τάφουν εἰς αὐτὸν θὰ πατεσκεύαζον οἱ Πανέλληνες καὶ διὰ τὸν νιόν του προσέτι μεγάλην δόξαν ἥθελεν ἀφῆσει διὰ τὸ μέλλον· τέρα δικαίως ἀδόξως ἀνήρ πασαν αὐτὸν αἱ "Αρσυκι (κακοποιοί θεότητες)" ἔχει γίνει ἀφαντος, χωρὶς νὰ τὸν γνωρίσῃ τις, γωρίς νὰ τὸν ἀκούσῃ, εἰς ἔμε δ' ἀφῆκε καὶ θλίψεις καὶ θρήνους. Καὶ δὲν ἀναστενάζω κλαίων μόνον ἐκεῖνον, διότι ὡς γνωστόν, οἱ θεοὶ καὶ ἄλλας κακὰ θλίψεις εἰς ἔμε ἐπροξήγησαν. "Οσοι δηλ. ἀξιοτοι κυριαρχοῦσιν εἰς τὰς νήσους, διη. εἰς τὸ Δουλέχιον καὶ εἰς τὴν Σάμην καὶ εἰς τὴν δασώδη Ζάκυνθον, καὶ δοσοι δυναστεύονται εἰς τὴν βραχώδη (φαλακράν, ἀδενδρον) Ιθάκην, τόσοι τὴν ίδιαν μου μητέρα ζητοῦσιν ως σύζυγον, καταστρέφουσα δὲ τὸν οἶκόν μου·

Αντὴ δὲ οὗτε ἀρνεῖται τὸν μισητὸν γάμον οὗτε ἔχει τὴν δύναμιν
νὰ τὸν ἐκτελέσῃ· αὐτοὶ δῆμος κατατεώγοντες καταστρέφεσι τὸν
ἰδικόν μου οἶκον· ταχέως δὲ καὶ ἐμὲ τὸν ἴδιον θὰ καταστρέψωσι.»

Πρὸς αὐτὸν δ' ἀγανακτήσασα ἔλεγεν ἡ Παλλὰς Ἀθηνᾶ·
«Ωὐ μέλοιμονον, πολλὴν βεβαίως ἀνάγκην ἔχεις τοῦ ἀποδημήσαν-
τος Ὀδυσσέως, ὁ ὅποιος ἥθελεν ἐπιβάλει τὰς κεῖράς την (ἥθελε
τιμωρήσει) εἰς τὸν ἀναιδεῖς μνηστῆρας. Εἴδε τόρα ἐλθὼν νὰ
σταύῃ εἰς τὰ πρόθυρα τοῦ ἀνακτόρου του μὲ περικεφαλαίαν καὶ
ἀστίδα καὶ δύο δόρατα, τοιοῦτος ἐμφανιζόμενος, ὅποιον ἐγὼ
πρώτην φοράν εἶδον ἐντὸς τῆς ἰδικῆς μας οἰκίας νὰ πίνῃ καὶ νὰ
διαστεδάξῃ, ὅτε ἐπέστρεψεν ἐκ τῆς Ἐφύρας ἀπὸ τοῦ "Ιλλού τοῦ
νιοῦ τοῦ Μερμέρου" διότι εἶχε μεταβῆ ἐκεῖ ἐπὶ ταχυπλόου πλοίου
ὁ Ὀδυσσεὺς ξητῶν φάρμακον ἀνθρωποτόνον, διὰ νὰ τοῦ χειρο-
μένην ν' ἀλείψῃ τὰ χάλκινα βέλη του· ἀλλ' ἐκεῖνος μὲν δὲν ἔδωκεν
εἰς αὐτὸν φάρμακον, διότι, ως φαίνεται, ἐφοβεῖτο τὸν ἀδανάτον
(τὸν πάντοτε ὑπάρχοντας) θεοὺς, ἀλλ' ὁ ἰδικός μου πατήρ ἔδω-
κεν εἰς αὐτὸν φάρμακον· διότι τὸν ἡγάπτα ὑπερθρονικῶς· τοιοῦτος
ῶν εἴθε νὰ παρουσιασθῇ μεταξὺ τῶν μνηστῆρων ὁ Ὀδυσσεὺς·
ὅλοι ἥθελον κατεγνήσει εἰς ταχὺν θάνατον καὶ εἰς πικρὸν γάμον
(ἥθελον γίνει ταχυθάνατοι καὶ πικρόγαμοι). Ἀλλ' αὐτὰ μὲν βε-
βαίως ὑπόκεινται εἰς τὴν θέλησιν τῶν θεῶν, εἴτε δηλ. ἐπιστρέψας
νὰ τὸν ἐκδικηθῇ ἐντὸς τῶν ἀνακτόρων του εἴτε καὶ ὅχι σὲ δικῆς
συμβουλεύω νὰ σκέπτησαι, μὲ ποῖον τρόπον ἥθελες ἀποδιώξει τοὺς
μνηστῆρας ἐκ τοῦ ἀνακτόρου σου. Εάν δὲ θέλῃς, ἔλα τόρα κατα-
γάνει καὶ νέτε ἐντὸς σου τὸν λόγον μου. Ἀφοῦ καλέσῃς αὔριον
εἰς συνέλευσιν τὸν ἡρωϊκὸν Ἀχαιούς (τὸν Ἰδαησίους), κάμε
ἴώγον εἰς ὅλους καὶ ἄς ἐπικαλεσθῶσιν ὑπὸ σου ως μάρτυρες οἱ
θεοί. Τοὺς μὲν μνηστῆρας πρότρεψον νὰ διασκορπίζωνται εἰς τὰς
ἰδικάς των οἰκίας, η δὲ μήτηρ σου, έάν η διάθεσίς της ἔχῃ δρμήν
νὰ ὑπανδρευθῇ, ὃς ὑπάγῃ δόπισω εἰς τὸ ἀνάκτορον τοῦ ἴσχυροῦ
πατρός της· οἱ συγγενεῖς της δὲ γάμον θὰ παρασκυάσωσι καὶ θὰ
τῇ προαιρηθεύσωσι παραπολῆν προῖκα, ὅση προϊξ ἀριμόζει νὰ
παραπολουθῇ τὴν ἀγαπητήν των θυγατέρων εἰς σὲ δὲ τὸν ἴδιον σο-
φῶς θὰ δώσω συμβουλήν, έάν πεισθῇς. Καταρτίσας μὲ εἴκασι κω-

πηλάτας πλοϊον, τὸ δόποιον νὰ είναι ἀριστον, πήγανε νὰ ἔξετά-
σης διὰ τὸν ἐπὶ πολὺν χρόνον ἀπουσιάζοντα πατέρα σου, ἐὰν τυ-
χὴν εἰς σὲ εἴπῃ τις ἐκ τῶν ἀνθρώπων σχετικὸν ἢ ἐὰν ἀκούσης
φήμην τινὰ προερχομένην ἐκ τοῦ Διός, ἢ ὅποια πρὸ πάντων φέρει
εἰδήσεις εἰς τοὺς ἀνθρώπους. Πρῶτον μὲν μετάβα εἰς τὴν Πύ-
λον καὶ ἐρώτησον τὸν Θεῖον Νέστορα, ἀτ' ἐκεῖ δὲ (πορεύθητι)
εἰς τὴν Σπάρτην πρὸς τὸν Ξανθὸν Μενέλαον· διότι αὐτὸς ἐπανῆλθε
τελευταῖς ἐκ τῶν χαλκοῦς θώρακας φερόντων Ἀχαιῶν (Ἐλλή-
νων). Ἐὰν μὲν ἀκούσῃς διὰ τὴν ζωὴν καὶ τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ
πατρός σου (ὅτι ξῇ καὶ θὰ ἐπιστρέψῃ ὁ πατήρ σου), δύνασαι
τότε καὶ βασανιζόμενος νὰ ὑποφέρῃς ἀκόμη ἐν ἔτος. Ἐὰν δ' ἀκού-
σῃς περὶ αὐτοῦ διὰ ἔχει ἀποθάνει καὶ δὲν ὑπάρχει πλέον, τότε
290 πλέον ἐπιστρέψας εἰς τὴν ἀγαπητὴν πατρικήν σου γῆν καὶ τάφον
κατατκεύασον δι' αὐτὸν καὶ νεκρικὰς σπονδὰς πρόσφευς εἰς αὐ-
τὸν παραπολάς, ὅσαι ἀριδόζουν, καὶ δὸς τὴν μητέρα σου εἰς ἄν-
δρα (ὑπάνδρευσον τὴν μητέρα σου). Ἀφοῦ δὲ πλέον φέψῃς εἰς
πέρας καὶ ἐκτελέσῃς ταῦτα, σκέπτου πλέον ἔπειτα εἰς τὸν γοῦν καὶ
295 τὸν ψυχήν σου μὲ ποῖον τρόπον δύνασαι νὰ φονεύῃς τοὺς
μηνοτῆρας ἐντὸς τῶν ἀνακτόρων σου ἢ μὲ δολιότητα ἢ φανερῶς.
Οὐδέ' ἀριδόζει ν' ἀσχολησται εἰς παιδαριώδη πράγματα διότι δὲν
εἶσαι πλέον τοιαύτης ἡλικίας (δὲν εἰσαι παιδάριον). Ἀρά γε δὲν
300 ἀκούεις ποίαν φήμην ἔλαβεν ὁ Θεῖος Ὁρέστης μεταξὺ δλῶν τῶν
ἀνθρώπων, διότι ἐφόνευσε τὸν φονέα τοῦ πατρός του (Ἀγαμέ-
μνονος), τὸν δόλιον Αἴγισθον, ὅστις ἐφόνευσε τὸν ἔξακεντον πα-
τέρο του (τοῦ Ὁρέστευ); Καὶ σύ, ἀγαπητὲ (διότι σὲ βλέπω καὶ
πολὺ ὡραῖον καὶ πολὺ μεγαλόσωμον), γίνου ἀνδρεῖος. διὰ νὰ
ἐπαινῇ καὶ σὲ κάποιος ἐκ τῶν μεταγενεστέρων. Ἐγὼ δὲ θὰ κα-
ταβῶ πλέον εἰς τὸ ταχύπλουν πλοϊόν μου καὶ εἰς τοὺς συντρόφους
μου, σί δποιοι ἵσως πολὺ στενοχωροῖνται περιμένοντες με· εἰς σὲ
305 δὲ τὸν ἴδιον ἀς ὑπάρχῃ φροντὶς δι' ὅσα είπον καὶ βίαλε μέσα σου
τοὺς ἴδικούς μου λόγους.»

Πρὸς αὐτὴν δὲ πῶλιν ὁ συνετὸς Τηλέμαχος ὀνταπήντα· «Ξέ-
νε, βεβαίως μὲν ταῦτα λέγεις, διότι σκέπτεσαι φιλικὰ πρός ἐμέ,
νοσὸν πρὸς τὸν οὐρανόν του, καὶ οὐδέποτε θὰ λησμονήσω αὐτά.

’Αλλ’ ἔτι τόρα μεῖνον ἀκόμιη, καὶ καὶ βιᾶξεσαι διὰ τέν δρόμου σου, 310
ἄστε, ἀφοῦ λουσθῆς καὶ ἀφοῦ εὐχαριστηθῆς εἰς τὴν καρδιάν σου
δι’ ἀναπαύσεως, νὰ μεταθῆς εἰς τὸ πλωτόν σου μὲ χαρὰν εἰς τὴν
ψυχήν σου προτῶν δῶρον πολύτιμον, πολὺ ἀραῖον, τὸ ὅποιον θὰ
εἶναι εἰς σὲ κειμήλιον ἐκ μέρους ἐμοῦ τοιοῦτον, ὅποια οἱ ἀγαπη-
τοὶ ἐκ φιλοξενίας δίδουσιν εἰς τοὺς ξένους των.»

Πρὸς αὐτὸν δ’ ἀπήντα ἔπειτα ἡ λαμπρόφρεστος θεά Ἀθηνᾶ 315
«Μὴ μὲ ἐμποδίζετε τώρα πλέον, ἀφοῦ πολὺ σπευδω εἰς τὸν δρό-
μον μου, τὸ δὲ δῶρον, τὸ ὅποιον ἡ ἀγχητή σου καρδία ἥθελε σε
προετρέψει νὰ μοι δώσῃς, νά μοι τὸ δώσῃς ὅτων ἐπανέρχωμαι πά-
λιν ἐκ τοῦ ταξειδίου μου, διὰ νὰ τὸ φέρω μαζί μεν εἰς τὸν εἰ-
κονί μου, ἀφοῦ καὶ σὺ λάβῃς (παρ’ ἐμοῦ) πολὺ ἀρεῖον δῶρον,
τὸ ὅποιον εἰςσε θὰ εἶναι ἄξιον ἀνταμοιβῆς (ἀνταξιον τοῦ ιδι-
κοῦ σεν).

Ἡ μὲν λοιπὸν λαμπρόφρεστος Ἀθηνᾶ τοιουτορρόπως ὄμιλή-
σασα ἀνεγέρθησεν, ώς πτηνὸν δ’ ἐπτεράκυσεν ἀσφατώσῃ εἰς τὴν ψυ-
χὴν ὄμιως αὐτοῦ (τοῦ Τηλεμάχου) ἐνέβαλεν ἀνδρείαν καὶ θάρρος 320
καὶ ὑπενθύμισεν εἰς αὐτὸν τὸν πατέρα του ἀκόμη περισσότερον
προὸ πρότερον. Αὐτὸς δὲ σκεφθεὶς μὲ τὰς φρένας των ἔμεινεν
ἐκθαμβως κατὰ τὴν ψυχὴν του διότι ἐνόησεν ὅτι ἡεις θεός τις (ὲ
ἔμφανισθείς). Εὐθὺς δὲ πρὸς τοὺς μηνησεῖρας ἐπερράετο ὁ ισέ-
θεος ἀνήρ.

Πρὸς τέρψιν δ’ αὐτῶν ἐπραγούδει ὁ δονομαστιὸς Δειδός (ὁ 325
τραχυοδιστῆς Φήμιος), αὐτοὶ δὲ ἐπάθηντο σιωπὴνδες ἀκούσυτες.
Αὐτὸς δὲ (ὁ ἀοιδός) ἐπραγούδει τὴν μίλιβεράν εἰς τὴν πατρίδα
ἐπάνοδου τῶν Ἀχαιῶν, τὴν ὅποιαν ἐπέβαλλεν εἰς αὐτοὺς ἡ Παιλλὰς
Ἀθηνᾶ. Αὐτοῦ δὲ τὸ θεῖον ἀσμα ἥκουσεν ἐκ του ἐπερρόου (τοῦ
ἥνω δρόφου τῆς οἰκίας) ἡ κόρη τοῦ Ἰκαρίου σώφρων Πηνελόπη 330
Καιέθη δὲ τὴν ὑψηλὴν κλίμακα τοῦ διαμερίσματος τῆς οὐρῆς μόνη,
ἄλλα συγχρόνως μὲ αὐτὴν καὶ δύο ὑεραπανίδες ἥκοι οὐθῶν· ὅτε
δὲ πλέον αὐτὴ ἡ θαυμασία ἐκ τῶν γυναικῶν ἔφθασεν εἰς τοὺς μην-
στηρούς, ἐστάθη εὐθὺς πρὸ τὴν εἴσοδον τῆς καλῶς κατεσκευα-
σμένης αἰθεύσης θέσασα ἔμπροσθεν τῶν παρειῶν τῆς λαμπρῶν κε-
φαλόδεσμον (καλύπτον τῆς οεφαλῆς), ἐκατέρωθεν δ’ αὐτῆς, κα-

335 θώς ἥτο πρέπον, ἐστάνη πλησίον ἀνὰ μία σεμνὴ μεραταινίς· διε
κρύσσασα δὲ κατόπιν ἔλεγε πρὸς τὸν θαυμάσιον ἀοιδόν.

340 «Φήμιε, βεβαίως πολλὰ ἄλλα γνωρίζεις καταθέλγοντα τοὺς
ἀνθρώπους, ἔχει διῆ. καὶ ἀνδρῶν καὶ θεῶν, τὰ ὅποια ἐγκωμιά-
ζουσιν οἱ ἀοιδοί. Ἐν δὲ ἐκ τούτων τραγούδει καθήμενος πλησίον
345 αὐτῶν καὶ αὐτοὶ ἡς πίνωσιν οἶνον σιωπῆλῶς· πανε διώς αὐτὸ τὸ
θλιβελὸν ἀσμα, τὸ ὅποιον πάντοτε κατασπράττει εἰς τὰ στήθη
μου τὴν καρδίαν μου, διότι ἐμὲ κατ' ἔξοχὴν κατέλαβε πένθος
350 ἀησμόνητον. Διότι πάντοτε ἐνθυμιούμενη ποθῶ τὴν τοιαύτην κε-
φαλὴν τοῦ ἀνδρός, τοῦ ὅποίου διαδεδομένη εἶναι ἡ φήμη ἀνὰ τὴν
Θεσαλίαν καὶ ὀνταμέσον τῆς Πελοποννήσου.»

Πρὸς ταύτην δὲ πάλιν ὁ συνετὸς Τιμέλειχος ἀνταπίρτα·
355 «Μῆτέρα μου, διὰ τὶ λοιπὸν ἐμποδίζεις τὸν ἀγαπητὸν ἀοιδὸν νὰ
τέρπῃ τοὺς ἄλλους, ὅπως ὁ νοῦς του τὸν παρδομῆ; δὲν είναι, ως
γνωστόν, οἱ ἀοιδοὶ αἴτιοι, ἄλλα κάπως ὁ Ζεὺς είναι αἴτιος, ὁ ὅ-
ποιος δίδει (τὰς πρᾶξεις) εἰς τοὺς σιτοφάγους ἀνδροὺς, ὅπως θέ-
λει εἰς ἔκαστον εἰς αὐτὸν δὲ δὲν είναι ἀξιοκατάρριτον νὰ ἀδῃ
τὴν κακὴν μοῖραν τῶν Δαναῶν (Ἐλλήνων). διότι ἐκεῖνο τὸ ἀνασ-
περισσότερον φημίζουσιν οἱ ἀνθρώποι, τὸ ὅποιον ἥθελε συμπῇ νεώ-
τατον εἰς τοὺς ἀκούοντας. Σοῦ δὲ ἡ καρδία καὶ ἡ ψυχὴ ἡς λαμ-
βάνῃ θάρρος νὰ τὸ ἀκούῃ· διότι σύχι μόνος ὁ Ὀδυσσεὺς ἔχασεν
360 εἰς τὴν Τροίαν τὴν ἡμέραν τῆς εἰς τὴν πατοΐδα ἐπιστροφῆς του,
ἄλλα καὶ πολλοὶ ἄλλοι ἀνδρες ἔχαμψαν. 'Αλλ' ἀφοῦ ἦνάγκης εἰς
τὰ δωμάτιά σου, φρόντιζε διὰ τὴν ἔργασίαν σου, διῆ. διὰ τὸν ἀρ-
γαλειόν σου καὶ τὴν ὁρόν σου, καὶ διάτασσε τὰς ὑπηρετίας σου
ν' ἀσχολῶνται τὶς τὸ ἔργον τουν ἡ ὄμιλία δὲ θὰ είναι ὑπὸ τὴν
φροντίδα διῶν τῶν ἀνδρῶν, πρὸ πάντων δ' ἐμοῦ· διότι αἴτοῦ
(ἐμοῦ) ἡ κυριαρχία ὑπάρχει ἐντὸς τοῦ οἴκου τούτου.»

365 'Η μὲν Πηγελόπη ἐτειδὴ ἔμεινεν ἔκπλικτος ἐπέστρεψε πάλιν
εἰς τὰ δωμάτιά της· διότι κατενόησεν εἰς τὴν ψυχὴν τῆς τὸν συγε-
τὸν λόγον τοῦ νιοῦ τῆς. 'Αφοῦ δ' ἀνέβη εἰς τὸ ὑπερῷον μαζὶ μὲ
τὰς ὑπηρετίας, ἐκλαυειν ἐπειτα τὸν ἀγαπητὸν τῆς σύζυγης Ὀδυ-
σσέα, ἔως ὅτου ἡ λαπτρόφθαλμος· 'Αθηρᾶ ἔρριψε γλυκὺν ἔπονον εἰς
τὰ βλέφαρά της. Οἱ δὲ μηνηστῆρες διυκδόν ἔθορύσθησαν ἀνὰ μέσον

τῶν σκιερῶν ἀναπτόρων, ὅλοι δ' ηγέρθησαν νὰ κοιμηθῶσι παρότι
τὴν κλίνην αὐτῆς. Εἰς αὐτὸν διώκει τὸ συνετὸς Τηλέμαχος ἔκαμεν
ἀρχὴν διμήλικες. «Μνηστῆρες τῆς μητρός μου οἱ ἔχοντες ὑπερθολι-
κὴν θρασύτητα, τόρα μὲν εὐνοχούμενοι ἀς διασκεδάζωμεν καὶ ἡς
μὴ γίνεται θόρυβος, διότι εἶνε ὁραῖον τοῦτο, τὸ ν' ἀκούωμεν τοι-
οῦτον ἀοιδόν, ὅποιος εἶναι αὐτὸς ἐδῶ, διώκεις μὲ τὸν διούντανον 370
τὴν φωνὴν ἀπὸ πρωτίας διώκεις ἀς ὑπάρχωμεν καὶ ἀς καθίσωμεν
ὅλοι εἰς συνέλευσιν, διὰ νὰ εἴπω εἰς σᾶς καθαρῶς τὴν θέλησίν
μου νὰ ἐξέρχησθε ἐκ τῶν ἀναπτόρων μου· φροντίσατε νὰ ἔται-
μάζητε ἀλλὰ σιμπάσια, τὰ ἴδια σας κτήματα κατατρώγοντες ἐνα-
λασσόμενοι μεταξύ σας εἰς τοὺς σῖκους σας. Ἐὰν διώκεις εἰς σᾶς
φαίνεται διτὶ τοῦτο εἶναι ὀφελιμότερον καὶ καλλίτερον, τὸ νὰ κα-
ταστραφῆι διῆ. ἀτιμωρητεὶ ἡ περιουσία ἐνὸς ἀνδρός, καταστρέφετε
αὐτήν· ἐγὼ διώκεις θὰ ἐπικαλεσθῶ τοὺς ἀνθανάτους θεούς, ἐὰν κά-
ποτε ὁ Ζεὺς ἐπιτρέψῃ νὰ γίνωσιν ἔργα ἀντεκδικήσεως· εἶναι δυ-
νατόν τότε ἀτιμωρητεὶ νὰ καταστραφῆτε ἐντὸς τῶν ἀνα-
πτόρων μου.» 380

Τοιουτορόπως εἰτεν, ἐκεῖνοι δ' ὅλοι εὐθὺς δεγκάσαντες
σφιγκτὰ τὰ χεῖλη των ἐθαύμαζον τὸν Τηλέμαχον, διότι διμήλει μὲ
θύρρος. Πρὸς αὐτὸν δὲ ἐξ ἄλλου διώλησεν ὁ Ἀντίνοος, ὁ τιὸς
τεῦ Εὔπειθον. «Τηλέμαχε, οἱ ἴδιοι οἱ θεοὶ βεβαιότατα σὲ διδά-
σκουσι πλέον καὶ νὰ εἰσαι ὑπερήφανος εἰς τὸ λέγειν καὶ μὲ θάρ-
ρος νὰ διμῆλῃς. Εὐθὲ βεβαίως νὰ μή σε κάμῃ βασιλέα ὁ νιὸς τοῦ 385
Κρόνου ἐπὶ τῆς πανταχόθεν θαλασσοθρέκτου Ἰθάκης, πράγμα τὸ
ὅποιον εἰς σὲ ἔνεκα τῆς καταγωγῆς σου εἶναι πατρικόν». 390

Πρὸς αὐτὸν δὲ πάλιν ὁ συνετὸς Τηλέμαχος στνταλήντα·
«Ἀντίνοε, ἀρά γε καὶ θὰ ἀγωνακτήσῃς κατ' ἐμοῦ εἰς δ.π. καὶ ἀν-
εῖπω; Καὶ ἀσφαλῶς θὰ ἐπεθύμουν νὰ λάθω τὸ ἀξίωμα τοῦτο. 395
(τὴν βασιλείαν), ἐάν μοι τὴν παραχωρῷ ὁ Ζεὺς· ἦ νομίζεις διτὶ^τ
τὸ ἀξίωμα τοῦτο ἔχει καταστῆ κάκιστον μετρεῖν τῶν ἀνθρώπων;
Διότι οὐδόλως εἶναι κακὸν νὰ βασιλεύῃ τις ταχέως γίνεται πλού-
σιος ὁ οἶκος αὐτοῦ καὶ ὁ ἴδιος τιμάται περισσότερον. Ἀλλὰ βε-
βαίως εἶναι καὶ ἄλλοι πολλοὶ ὑποψήφιοι βασιλεῖς ἐντὸς τῆς παν-
ταχόθεν θαλασσοθρέκτου Ἰθάκης, νέοι καὶ γέροντες, ἐκ τῶν ὅποιών 400

καποιος δύναται νὰ κατέχῃ τὸ ἀξίωμα τοῦτο, ἀφοῦ ἀπέθανεν ὁ θεῖος Ὁδυσσεύς· ἐγὼ δῆμος θὰ εἰμὶ βασιλεὺς τοῦ ἴδιου μοι οὐκουν καὶ τῶν δούλων, τοὺς ὅποιον διὰ πολέμου εἰς ἐμὲ ἐκληροβούτησεν ὁ θεῖος Ὁδυσσεύς.»

400 Πρὸς αὐτὸν δὲ πάλιν ὁ Εὔρημαχος ὁ νίδιος τοῦ Πολύβου ἀπίρτω «Τηλέμαχε, ταῦτα βεβαίως ὑπόκεινται εἰς τὴν θέλησιν τῶν θεῶν, ποῖος δὴλ. Θὰ βασιλεύσῃ ἐπὶ τῶν Ἀχαιῶν ἐν τῇ παντερόθεν θαλασσοθρέπτῳ Ἰθάκῃ. Τὰ κτήματά σου δῆμος εἴθε σὶ δὲ ἴδιος νὰ κατέχῃς καὶ εἴθε νὰ βασιλεύῃς εἰς τὰ ἀνάκτορά σου. Διότι εἴθε νὰ μὴ προσυπασθῇ ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος βεβαίως, ὁ δῆμος ν' ἀφαιρεσθῇ ἀπὸ σὲ παρὰ τὴν θέλησιν σου βιάσως τὰ κτήματά σου, ἐφ' ὃσον ἀκόμη κατοικεῖται ἡ Ἰθάκη. Ἄλλος ἐπιθυμῶ, ἔριστε, νὰ σὲ ἐρωτήσω διὰ τὸν ξένον, πόθεν εἶναι αὐτὸς ὁ ἀνήρ· ἐκ πίσας δὲ χώρας διῆσχυροῦζεται ὅτι εἶναι; ποῦ δ' εἶναι ἡ γενεὰ τουκαὶ ἡ πατρική του γῆ; μήπως φέρει ἀγγελίαν τινὰ περὶ τοῦ πατρός σου ἐργομένου ἡ ἔχει ἔλθει ἐδῶ ἐπιθυμῶν ἴδικήν του ἀνάγκην νὰ ἐκπληρώσῃ; Πόσον ταχέως ἐμφανισθεὶς ἀπῆκεις καὶ δὲν ἀνέμενε νὰ τὸν γνωρίσωμεν διότι οὐδόλως δημοίαζεν εἰς τὴν δύριν μὲν κατὸν ἄνθρωπον.»

410 Πρὸς αὐτὸν δὲ πάλιν ὁ συνετὸς Τηλέμαχος ἀνταπίρτω «Ἐδεύμαχε, πραγματικῶς ἔχάθη ἡ ἐπιστροφὴ τοῦ ἴδιου μοι πατρός· οὕτε εἰς ἀγγελίας πλέον πείθομαι, ἐὰν ἀπὸ κανὲν μέρος ἥμελεν ἔλθει καύποια, οὕτε προσέχω εἰς προμαντείαν, διὰ τὴν δύοιαν ἡ μήτηρ μοι καλέσασα εἰς τὸν οἴκον τῆς μάντιν ἥμελε τὸν ἐρωτήσει. Αὐτὸς δ' εἶναι πατρικός μου ἐκ φιλοξενίας φίλος ἐπὶ Τάφον, καὶ διῆσχυροῦζεται ὅτι εἶναι ὁ Μέντης ὁ νίδιος τοῦ συνετοῦ Ἀγγελίου, βασιλεύει δ' ἐπὶ τῶν ναυτικῶν (φίλων τῆς κωπηλασίας) Ταφίων.»

420 Τοιουτούρπως εἶπεν ὁ Τηλέμαχος, ἀλλὰ μὲ τὴν διάνοιά του ἀνεγκάρισε τὴν ἀθάνατον θεὰν (Ἀθηγᾶν). Οἱ δὲ μνηστῆρες ἀφοσιωθέντες εἰς τὸν χορὸν καὶ τὰ τερπνὰ ἀσματα διεσκέδαζον καὶ περιέμενον νὰ ἔλθῃ ἡ ἐσπέρα. Εἰς αὐτοὺς δὲ διασκεδάζοντας ἀπόμη ἐπῆλθεν ἡ σκοτεινὴ ἐσπέρα τότε λοιπὸν ἀνεχώρησεν ἵπατος εἰς τὸ οἴκημά του, διὰ νὰ κοιμηθῶσιν ὁ δὲ Τηλέμαχος, ἐκεὶ δῆμος εἶχε κατασκευασθῆ δι' αὐτὸν ὑψηλὸς θάλαμος πέρος τὸ μερός τῆς

περικαλλοῦς αὐλῆς ἐντὸς χώρου περικεκλεισμένου, ἐκεὶ ἐπορεύθη πρὸς ἕπον πολλὰ μὲ τὸν νοῦν του σκεπτόμενος. Εἰς αὐτὸν δ' ὡς Ἰτο ἐπόμενον, συγχρόνως ἔφερε καιομένας δῆδας (πρὸς φωτισμὸν) 430 ἢ σεμνὰς σκέψεις ἔχουσα Φύρώλεια, θυγάτηρ τοῦ Ὥπος τοῦ εἰοῦ τοῦ Πεισήνορος, τὴν δποίαν κάποτε ὁ Λαέρτης (πατὴρ τοῦ Ὀδυσ-σέως) ἥγόρασε μὲ ίδιαν του πράγματα, ἐν ὃ ἀκόμη Ἰτο εἰς τὴν πρώτην ἐφιβυκήν της ἥλικίν, ἔδωκε δὲ δι' ἀγορὰν αἰτητεῖς εἴκοσι βοῦς καὶ ἑπίμα αὐτὴν ἐντὸς τῶν ἀνακτόρων του ἐξ ἵσου μὲ τὴν σεβαστὴν σύζυγόν του, ἀλλ' οὐδέποτε συγεκοιμήθη μετ' αὐτῆς ἀποφεύγων τὴν δργὴν τῆς γυναικός του κατὴ λοιπὸν (ἢ Εἰρήνεια) 435 ἔφερεν εἰς αὐτὸν συγχρόνως μὲ τὴν εἰσοδόν του ἀνηριμένας δῆδας καὶ ἥγάπα αὐτὸν πρισσότερον ἀπὸ τὰς ἄλλας ὑπηρετίας, διότι τὸν ἀνέτρεψεν. ὅτε Ἰτο μικρός, Ἡνοιξε δὲ τὴν θύραν τοῦ στε-ρεῶς κατεσκευασμένου θαλάμου καὶ ἐκάθισεν ἐπὶ τῆς κλίνης καὶ ἐξεδύθη τὸν μαλακὸν του χιτῶνα καὶ τὸν ἔβαλεν εἰς τὰς κεῖρας 440 ἢνις συνετῆς γραίας, ἐκείνη δὲ ἀφοῦ ἐδίπλωσε καὶ ἐπικειδεῖς περιεπήθη τὸν χιτῶνα καὶ τὸν ἐκρέμασεν ἐπὶ πασσάλου πλησίον τῆς απορνευμένης κλίνης, ἐκίνησε νὰ ἐξέλιθη ἐκ τοῦ θαλάμου καὶ τὴν θύραν αὐτοῦ ἔσυρε διὰ τοῦ ἀργυροῦ κρίσου καὶ διὰ τοῦ λοιρίου ἐπέσυρε τὸν σύρτην, τὸν ἔσωθεν κλείοντα αὐτήν. Ἐκεὶ λοιπὸν αὐτός, ἐσκεπασμένος μὲ λεπτοφυές ἐκ μαλλίου προσβάτου ὑφασμα, ἐσκέ-πτετο μὲ τὸν νόῦν του τὸ τάξειδιον, εἰς τὸ δόποιον τὸν συνεργούλευ-445 σεν ἢ Ἀθηνᾶ.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Η ΡΑΨΩΔΙΑ Β.

**Συνέλευσις τῶν Ἰθακησίων. Ἀποδημία
τοῦ Τηλεμάχου.**

(Περύλημις. Τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν, συγκαλέσας ὁ Τηλέμα-χος συνέλευσιν τῶν Ἰθακησίων παρεπονέθη εἰς αὐτοὺς κατὰ τῶν μηνησήρων ἀδίκως καταστρεφόντων τὴν περιουσίαν του καὶ ἐπε-καλέσθη κατ' αὐτῶν τὴν δργὴν τῶν θεῶν, αὐτὸν δ' ὑπεστήριξαν καὶ τινες ἐκλεκτοὶ γέροντες ἀλλ' οἱ μηνηστῆρες θρασέως ἀπήρτη-

σαν εἰς ὅλα αὐτὰ καὶ μᾶλιστα ἥπτεῦησαν ὅτι θὰ ἐμποδίσωσι τὸν Τηλέμαχον ν' ἀποπλεύσῃ εἰς Πύλον καὶ Σπάρτην, ἀλλ' αὐτὸς τῇ ἐμπνεύσει τῆς Ἀθηνᾶς παρεσκεύασε τὰ τοῦ ταξειδίου, ἡ δ' Ἀθηνᾶ ὑπὸ τὴν μορφὴν τοῦ Ἰδωκησίου Μέντορος περιερχόμενη τὴν πόλιν παρεσκεύασε ναῦν καὶ συντρόφους τοῦ Τηλεμάχου πρὸς ἀπόλονταν καὶ ὅπον εἰς τοὺς μνηστῆρας, διὰ νὰ μὴ τὸν ἐμποδίσουν, μεθ' ἀπέπλευσεν ὁ Τηλέμαχος συνοδευόμενος ὑπὸ τῆς Ἀθηνᾶς ὡς Μέντορος.

Οτε δ' ἐφάνη ἡ τὴν πρωῖαν γινομένη φοδοδάκτυλος (κοκκινωπή) Ἡδῶς (Αὐγή), ἐσηράθη εὐθὺς ἐκ τῆς κλίνης του ἐ ἀγαπητῷ τοῦ οὐρανοῦ τοῦ Ὁδυσσέως φορέσας τὰ φορέματά του, ἐκρέμασε δ' ἐκ τοῦ ὕμου του δεξὺ ξίφος καὶ ὑποκάτω τῶν ὀραίων ποδῶν του ἔδεσεν ὀραῖα πέδιλα καὶ ἐκίνησε νὰ ἔξελθῃ ἐκ τοῦ θαλάτου ὅμοιος μὲ θεὸν κατὰ τὴν ἔξωτερην παράστασιν. Ταχέως δὲ διέταξεν εἰς τοὺς λαμπροφόρους κήρυκας νὰ συγκαλῶσιν εἰς συνέλευσιν τοὺς μακρὸν κόμην τρέφοντας Ἀχαιοὺς ("Ἐλλῆνας τῆς Ἰδάνης"). Αὐτοὶ μὲν ἐκάλουν εἰς συνέλευσιν, οἱ δ' Ἀχαιοὶ συνηθοίζοντο πολὺ ταχέως. Ἀφοῦ δὲ πλέον συνηθοίσθησαν καὶ ἀπετέλεσαν ὄμηγγριν, ἐλύνησεν εὐθὺς νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν συνέλευσιν, ἐκράτει δὲ διὰ τῆς χειρὸς χάλκινον δόρυ, οὐχὶ μόνος, ἀλλὰ συγχρόνως δὰ μὲ αὐτὸν ἥροιονθινον δέο ταχύποδες κύνες. Θείαν δὲ χάριν, ὡς ἔπρεπε βεβαίως, ἐπέχυσεν ἐπ' αὐτοῦ ἡ Ἀθηνᾶ, τὸν ἔβλεπον δέ, ώς ἦτο ἐπόμενον, μετὰ θυμασιοῦ πάντες οἱ ἀνθρώποι προσερχόμενον. Ἐκάθησε δ' εἰς τὴν ἔδραν τοῦ πατρός του καὶ ὑπεγώησαν εἰς αὐτὸν (ἴνα καθήσῃ ἐν αὐτῷ) οἱ ἔξεχοντες, εἰς οὗτοὺς δὲ κατόπιν ἥρχιζε πρῶτος νὰ ὅμιλῃ ὁ ἥρως Αἰγύπτιος, ὁ ὄποιος πλέον ἥρτο καμπούρης ἐκ τοῦ γήρατος καὶ πάιπολλα πράγματα ἔγνωριζε. Διότι καὶ τούτου ἀγαπημένος νίος μαζὶ μὲ τὸν Ισούθεαν Ὁδυσσέα εἰς τὴν καλοὺς ἵππους ἔχωσαν Τροίαν ἀνεχώρητεν ἐντὸς τῶν κούλων πλοίων, δηλ. ὁ ἀνδρεῖος Ἀντιφος; αὐτὸν δὲ τοὺς ἐφόρευσεν ὁ ἄγριος Κύκλωψ ἐντὸς τοῦ λαξευτοῦ σπηλαίου του καὶ ἥτοιμαστε δι' αὐτοῦ τὸ τελευταῖον του δεῖπνον (τὸν ἔφαγε τελευταῖον). Οἱ δὲ ἄλλοι νίοι του ἥσαν τρεῖς καὶ ὁ μέν εἰς ἦτο μαζὶ μὲ τοὺς μνηστῆρας, δηλ. ὁ Εὐρύνομος, δύο δ'

ησχολοῦντο πάντοτε εἰς τὰς (ἀγροτικὰς) ἐργασίας τοῦ πατρὸς· 'Αλλ' οὐδὲ ἐν τοιαύτῃ καταστάσει εὔρισκόμενος ἐλημονᾷ τὸν ἀπόντα νιόν του ὅδυρόμενος καὶ λυπούμενος. Δι' αὐτὸν λοιπὸν οὗτος χύνων δάκρυα ἥγόρευσε καὶ εἶπεν. «'Ακούσατε ἐπὶ τέλους τόδι ἐμέ, 'Ιδιακήσιοι, εἰς δ.τι καὶ ἀν εἴπω οὕτε ποτὲ ἴδικη μας συνέλευσις ἔγινεν οὔτε συμβούλιον ἐπὶ τῶν (ἐπισήμων) κακδισμάτων μας, ἀφ' ὅτου ὁ θεῖος 'Οδυσσεὺς ἀνεχώρησεν ἐντὸς τῶν κοίλων πλοίων. Τόδια δὲ ποῖος ἐδῶ μᾶς συνεκάλεσε; διὰ ποῖον ἦ ἐκ τῶν γένων ἀνδρῶν ἦ ἐξ ἑκείνων, οἱ ὅποιοι εἰναι γεροντότεροι, ἔχει παρουσιασθῆ τόσον μεγάλη ἀνάγκη; ἢ μήτως ἡρουτεν εἰδησίν τινα ὅτι ἐπανέρχεται ὁ στρατός μας, τὴν δποίαν δύναται σαφῶς νὰ εἴπῃ εἰς ἡμᾶς, διότι βεβαίως πρότερος τὴν ἐπικραυφορήθη; ἢ μήπως ἄλλο τι δημόσιον ζήτημα μέλλει νὰ φανερώνῃ καὶ νὰ λέγῃ. Μοὶ φαίνεται ὅτι εἰναι καλός, ἃς εἰναι εὐλογημένος. Εἴτε εἰς αὐτὸν τὸν ἴδιον ὁ Ζεὺς νὰ ἐκτελέσῃ τὸ ἀγρεθόν, τὸ ὅποιον σκέπτεται εἰς τὰς φρένας των.»

Τοιουτορόπως εἶπεν, ἔχαιρε δὲ διὰ τὴν καλὴν πρόδοησιν ὁ ἀγαπητὸς νιὸς τοῦ 'Οδυσσέως οὐδὲ ἐκάθητο πλέον, ὡς ἵτο ἐπόμενον, ἐπὶ πολὺν χρόνον, ἀλλ' ἐπεθύμησε νὰ ὅμιλη καὶ ἐστάθη ἐν τῷ μέσῳ τῆς συνελεύσως· ἔθαλε δὲ τὸ σκῆπτρον εἰς τὴν χεῖρά του ὁ κῆρυξ Πεισήνωρ ὁ σοφάς σκέψεις γνωρίζων. Κατὰ πρῶτον ἔπειτα ἀπευθυνόμενος πρὸς τὸν γέροντα εἶπεν. «Ω γέρων, δὲν εἰναι μακρὰν αὐτὸς ὁ ἀνήρ, ταχέως δὲ σὺ ὁ ἴδιος θὰ γνωρίσῃς ἐμέ. ὅστις τὸν ἱκὸν συνεκάλεσα· διότι ἐμὲ πρὸ πάντων συμτερὸν καταλαμβάνει. Οὕτε εἰδησίν τινα περὶ τοῦ ἐρχομένου στρατοῦ ἔμαθον, τὴν δποίαν νὰ εἴπω εἰς ιαῖς σαφῶς, ἀφοῦ δὲ πρότερος τὴν ἔμερθον, οὔτε ἄλλο τι δημόσιον ζήτημα φανερώνω οὐδὲ λέγω, ἀλλ' ἐμοῦ τοῦ ἴδιου ἀνάγκη συμβαίνει, διότι διπλοῦν κακὸν ἐνέπεσεν εἰς τὸν οἰκόν μου· ἀφ' ἐνὸς μὲν ἔχασα καλὸν πατέρος, ὁ ὅτοις κάποτε ἐβασίλευεν εἰς σᾶς ἐδῶ, ἵτο δὲ μαλακὸς ὡς πατήρ· τόδια δὲ πάλιν καὶ πολὺ μεγαλύτερον κακὸν σμβαίνει, τὸ δόποιον δὲ ταχέως διάλκησον τὸν οἰκόν μου ἐντελῶς θὰ ἐξαφνίσῃ καὶ διάλκησον τὴν περιουσίαν μου θὰ καταστρέψῃ. Ἐστενοχώρησαν τὴν μητέρα μου ὡς μηνησῆρες, χωρὶς νὰ θέλῃ, ἀγαπητοὶ νιοὶ τῶν ἀνδρῶν, ὅσοι εἰναι ἄριστοι ἐδῶ (ἄνδρες), οἱ δόποιοι μηνησῆρες

ἀποφεύγοντι μὲν ἐκ φόβου νὰ πηγαίνωσιν εἰς τὸν οἶκον :οὐ πα-
τέρος τῆς Ἰκαρίου, διὰ νὰ προκύψῃ μόνος του τὴν θυγατέρα του
καὶ τὴν δώσῃ εἰς ὅποιον θὰ ἥθελε καὶ ὅποιος θὰ ἔτοι εἰς αὐτὸν
ἀρεστός· αὐτοὶ δμως εἰς τὴν ἴδιαν μουσικάν ἐρχόμενοι κατὰ
πᾶσαν ἡμέραν, σφάζοντες δὲ βοῦς καὶ πρόβατα καὶ παχείας
αἴγας, εὐωχοῦνται καὶ πίνουσι τὸν σπινθηρούλον οἰνόν μου μα-
ταίως· ταῦτα δὲ πολλὰ κατεξοδεύονται. Διότι δὲν ὑπάρχει ἀνήρ τις,
ὅποιος ἦτο ὁ Ὁδυσσεύς, ν' ἀπομακρύνῃ τὴν σμικροὰν ἀπὸ τοῦ
οἴκου μου. Ἡμεῖς δμως οὐδόλως εἴμεθν τοιοῦτοι εἰς τὸ νὰ τὴν
ἀπομακρύνωμεν· καὶ κατόπιν τούτου βεβαίως ἀξιολύτηται θὰ εί-
μεθα καὶ μὴ ἔξησκημένοι εἰς τὴν ἀνδρείαν. Βεβαίως θὰ τοὺς ἀπέ-
κρινον, ἐὰν ἥθελεν ὑπάρχει εἰς ἐμὲ ἡ ἀναγκαῖα δίνομις. Διότι
εὐχὶ πλέον ὑποφερτὰ ἔχουν καταντῆσει τὰ ἔργα των καὶ ἀδικιῶν
πλέον ἔχει καταστραφῆ ὁ ἴδιος μου οἶκος. Ἀγανακτήσατε (ἐ-
τῷαπῆτε) καὶ σεῖς οἱ ἴδιοι καὶ ἐντραπῆτε τοὺς γείτονας ἀνθρώπους,
οἱ δποῖει κατοικοῦσι πέριξ· φοβήθητε, δὲ τὴν δογὴν τῶν θεῶν, μή-
πως ἀγνωκτήσαντες μεταστρέψωσιν ἐναντίον σας κακὰς πράξεις.
Σᾶς παρακαλῶ ἐν ὄνόματι καὶ τοῦ Ὀλυμπίου Διὸς καὶ τῆς Θέμι-
δος, ἡ δποῖξ καὶ συναθροίζει καὶ διαλύει τὰς συνελεύσεις τῶν
ἀνδρῶν. Συγκρατήθητε (μὴ τοὺς ἀφίνετε νὰ μὲ βλάπτωσι), ἀγα-
πητοί, καὶ ἀφήσατέ με μόνον νὰ βασανίζωμαι μὲ τὸ θλιβερὸν πέν-
θος μου, ἐκτὸς ἐὰν ἵσως ὁ καλός μου πατήρ Ὁδυσσεύς ἐχθροῖς
φερόμενος ἐκκοποίησε τοὺς καλὰς περικυρρίδας ἔχοντας Ἀ-
χαιούς, διὰ τὰ δποῖα ἀντεκδικούμενοι μὲ κακοποιεῖτε ἐχθροῖς φε-
ρόμενοι, παρακινοῦντες τοὺς μνηστῆρας τούτους. Εἰς ἐμὲ δμως
ἀφελιμώτερον θὰ ἦτο τὸ νὰ καταράγητε σεῖς τὴν περιουσίαν μου
καὶ τὰ κτήνη μου. Ἐὰν σεῖς ἥθελετε βεβαίως τὰ καταφάγει. Ἱσως
κάποτε δύναται νὰ γίνῃ καὶ ἀποζημιώσις: διότι τότε ἐναὶ τὴν πό-
λιν θὰ προσεκολλώμεθα εἰς σᾶς διὰ τοῦ λόγου ἀπαιτούντες τὰ
πράγματά μας, ἵνας δτου δῆλον ἥθελον μᾶς ἀποδοθῆ τέρας δμῶς
ἐμβάλλετε εἰς τὴν ψυχήν μου ἀθραπεύτους δδύνας.

Τοιουτορόπως είπεν ἀγνωκτῶν καὶ ἔρριψε τὸ σκῆπτρον
κατὰ γῆς γειμοθεὶς μὲ δάκρυα εὐσπλαγχνία δὲ πρός αὐτὸν (τὸν
Τιλέμαχον) κατέλαβεν δὲν τὸν λαόν. Τότε δῆλοι μὲν οἱ ἄλλοι

ἴσαν σιωπῶντες καὶ οὐδεὶς ἐτόλμησε ν' ἀντικρούσῃ τὸν Τηλέμαχον μὲ σκληροὺς λόγους, μόνος δ' ὁ Ἀντίνοος ἀπαντῶν εἰς αὐτὸν, εἰπε—

«Τηλέμαχε, ὑπερηφάνως ὅμιλῶν, ἀκράτητε κατὰ τὴν καρδίαν, ποιον λόγον εἴτες κατεντροπιάζων ήμᾶς! Θά ἐπθυμεῖς δι' αὐτοῦ νὰ προσώψῃς εἰς ήμᾶς μοιφήν. Εἰς σὲ ὅμως οὐδόλως εἰναι αῖτοι οἱ μνηστῆρες τῶν Ἀχαιῶν, ἀλλ' η ἀγαπητή σου μήτηρ, η Ἰποίχ βεβαίως πολλὰς πονηρίας γνωρίζει. Διότι εἰναι πλέον τρίτον ἔτος, ίσως δὲ θὰ ἔλθῃ καὶ τέταρτον, ἀφ' ὅτου εἰς τὰ στήθη τῶν Ἀχαιῶν ἐξαπατᾶ τὴν ψυχήν των. Εἰς μένους μὲν παρέχει ἐλπίδας καὶ ὑπόσχεται εἰς ἔκαστον ἄνδρα ἀποστέλλουσα εἰδῆσαις. ἀλλ' ὁ νοῦς της ἀλλα σκέπτεται. Αὐτὴ δ' ἐπενόησεν εἰς τὰς φρένας της καὶ τὴν ἔξῆς ἀλληγορίαν ἀπάτηην ἀφοῦ ἔστιησε μέγαν ἀργαλείον ἐντὸς τῶν δωματίων της ὑφανει πανίον λεπτὸν καὶ ὑπερομήγεινες· εὐθὺς δ' εἴπεν εἰς ήμᾶς· «νεαροὶ μνηστῆρες μου, ἀφοῦ ἀπέθανεν ὁ θεῖος Ὄδυσσεύς, περιμένετε, ἀν καὶ ἐπισπεύδετε τὸν μετ' ἐμοῦ γάμον, ίσος διού ἀποτελειώσω τὸ πανίον, διὰ νὰ μὴ χαθῶσιν ἀνωφελῶς τὰ νήματά μου, (τὸ δποῖον πανίον θὰ εἰναι) νεκρικὸν σάβανον διὰ τὸν ἥρωϊκὸν Λαέρτην διὰ τὸν χρόνον, δταν αὐτὸν καταβάλῃ η ὀλευθερία μοῖρα τοῦ ἐξαπλοῦντος κατὰ γῆς τοὺς ἀνθρώπους (όδυνηροῦ) θανάτου, (φοβουμένη) μήπως καμία ἐκ τῶν ἀνὶ τὸν λαόν μας Ἑλληνίδων ἀγανακτήσῃ κατ' ἐμοῦ, ἐὰν κῆται ἐν τῷ τάφῳ χωρὶς σάβανον, ἐν ὃ πολλὰ πλούτη ἀπέκτησε». Τοιουτορόπως είπεν, ήμῶν δ' ἐξ ἀλλου κατεπείσθη η γενναία ψυχή. Καὶ ἔκτοτε τὴν μὲν ήμέραν ὑφαίνε τὸ μέγα πανίον, τὴν δὲ νύκτα τὸ ἐξαφανεῖ (διέλυε τὸ ὑφασμένον), ἀφοῦ ἔθετε πλησίον τον ἐξδας (ίνα βλέπῃ). Τοιουτορόπως ἐπὶ τοιετίαν μὲν διέφευγε τὴν προσοχὴν τῶν Ἀχαιῶν καὶ τοὺς ἡράτας· ἀλλ' ὅτε ήλθε τὸ τεταρτον ἔτος καὶ ἔφθασαν αἱ δραι (ίνα ἀποφασίσῃ γάμον), τότε πλέον κάποια ἐκ τῶν γυναικῶν, η ὁποίχ σαφῶς ἐγνώριζε τὸ πρᾶγμα, μᾶς τὸ εἴπε καὶ ἐπ' αὐτοφάρωφ τὴν ἐπιάσαιμεν νὰ διαλύῃ το ὡδοῖον ὑφασμα· τοιουτορόπως τὸ μὲν ὑφασμα ἀπετελείωσε καὶ χωρίς νὰ θέλῃ ἐξ ἀνάγκης· εἰς σὲ δὲ τὰ ἐξῆς οἱ μνηστῆρες ὑποδάλλεισι, διὰ νὰ τὰ γνωρίζῃς σὺ δὲ ίδιος εἰς τὴν ψυχήν σου, διὰ γὰ τὰ γνωρίζωσι

δὲ καὶ δλοι οἱ Ἀχαιοί. Ἀπόπεμψον τὴν μητέρα σου καὶ συμβού-
λευσον αὐτὴν νὰ ὑπανδρεύηται μὲ ἐκεῖνον, μὲ τὸν ἀποῖον τὴν δια-
τάσσει ὁ πατήρ της καὶ ἀρέσκει καὶ εἰς αὐτήν. Ἐὰν δικιάς ἐπὶ¹¹⁵
πολὺν ἀκόμη χρόνον θὰ βασινίξῃ τοὺς νίσις τῶν Ἀχαιῶν, ταῦτα
σκεπτομένη μὲ τὸν νοῦν τῆς, τὰ ὅποια ἀφθόνως ἔδονεν εἰς αὐτὴν
ἡ Ἀθηνᾶ, δηλ. νὰ γνωρίζῃ περιλάμποντος ἐργασίας καὶ ἐξόχους
ἐπινοήσεις καὶ πνευματικότητας, ὅποιά τινα δὲν ἔχομεν ἀνοίγει ἀκόμη
ἢ καμμίαν οὐδ' ἐκ τῶν παλαιῶν ἐκείνων, αἱ ὅποιαι πρότεροι
120 ὑπῆρχον Ἑλληνίδες μὲ ωραίους πλοκάμιους, δηλ. η Τιρσός (θυγά-
τηρ Σαλμωνέως ἐν Σαλμώνῃ τῆς Ἡλείας, μήτηρ Πείρου καὶ Νη-
λέως, πατρὸς τοῦ Νέστορος) καὶ η Ἀλκμήνη (μήτηρ Ήρα-
κλέους) καὶ η ἔχουσα κόμην μὲ ωραίαν στεφάνην (ταινίαν) Με-
κήνη (θυγάτηρ τοῦ Ἰνάχου, ἐκ τῆς ὅποιας ὀνομάσθησαν αἱ Με-
κήναι). Οὐδεμία ἐκ τούτων ἐγνώριζε διανοήματα διοικητικά μὲ τὴν
Πηγελόπητην ἀλλὰ τοῦτο τούλαχιστον τὸ διανόημα δὲν ἐσκέφθη
ἐπιτυχῶς, διότι ἐπὶ τόσον χρόνον τούλαχιστον θὰ κατατρώγωσιν
(οἱ μνηστῆρες) τὴν περιουσίαν σου καὶ τὰ κτήματά σου, ἐφ' ὃσον
125 ἔκεινη ἥθελεν ἔχει ταύτην τὴν σκέψιν, τὴν ὄποιαν τίσα θέτουσιν
εἰς τὰ στήμη τῆς οἱ θεοί μεγάλην μὲν φήμην προξενεῖ εἰς τὸν
ἔχυτόν της, ἀλλ' εἰς σὲ βεβαίως προξενεῖ στέρησιν πελλής περι-
ουσίας. Ήμεῖς δικιάς οὔτε εἰς τὰς ἐργασίας μας πρότερον θὰ
ὑπάγωμεν οὔτε εἰς ὄλο τι μέρος πρὸ τοῦ βεβαίως αὐτὴν γὰρ ὑπα-
δρευθῇ μὲ ὅποιον καὶ ἀν θέλῃ.»

Πρὸς αὐτὸν δὲ πάλιν ὁ συνετός Τηλέμαχος ἀνταπίηται
130 «Ἄντινος, οὐδόλως εἶναι δινατὸν ν' ἀποπέμψω ἐκ τῶν οἰκιων μου
ἔκεινην, ἦτις μὲ ἐγένησεν, η ὄποια μὲ ἀνέθρεψεν ὁ δὲ πατήρ μου
ἄλλαχον τῆς γῆς η ζῆι βεβαίως η ἔχει ἀποθάνειν εἶναι δὲ ἀποτο-
έγώ νὰ πληρώνω πολλὰ (πρὸς ἀποζημίωσιν) εἰς τὸν Ἰκαρεν, εἰν
ἴγια ὁ ἴδιος ἐκουσίως ἀποπέμψω τὴν μητέρα μου διότι ἐκ μέρους
τοῦ πατρός μου θὰ πάθω κακὰ δι' αὐτό, ἀλλα δὲ καὶ θά μει
135 προξενήσῃ ὁ θεός, ἐπειδὴ η μήτηρ μου ἀπερχομένη ἐκ τοῦ οἴ-
κου μου θὰ ἐπικαλεσθῇ (πρὸς τιμωρίαν μου) τὰς μισητὰς Ἐριγῆς
(θεάς τῆς ἐκδικήσεως, ἴδιως κατὰ τῶν τὰς μητέρας πακούσιούν-
των). δικαία δὲ κατηγορία θὰ είναι ἐναντίον μου καὶ ἐκ μέρους

τῶν ἀνθρώπων. Ἐνεκα τούτου οὐδέποτε ἐγὼ τοῦτον τὸν λόγον
(ν' ἀποπέμψω τὴν μητέρα μου) θὰ εἰπω. Ἀλλ' οὐκέτι μὲν ἡ ιδική
σας συνείδησις αἰσθάνεται ἐντροπήν δι' αὐτά, εξελθετε ἐκ τῶν
ἀνακτόρων μου καὶ φροντίσατε δι' ἄλλας εὐνογχίας τὰς ιδικάς σας
περιουσίας τρώγοντες ἀνταλλασσόμενοι εἰς τοῦτο κατὰ τὰς σίκεις
σας (ἄλλοτε εἰς τὸν οἶκον ἐνὸς καὶ ἄλλοτε εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἄλ-
λου). Εὖν δικαίως εἰς σᾶς φαίνεται διτούτοις ὁ φρελιμώτερον καὶ
καλλίτερον εἶναι, τὸ νὰ καταστραφῇ διη. ή περιουσία ἑνος ἀνδρὸς
ἀτιμωδητεί, καταστρέφετε αὐτήν, ἀλλ' ἐγὼ θὰ ἐπικαλεσθῶ μάρ-
τυρας (τῆς ἀδικίας) τοὺς ἀθανάτους θεούς, ἐὰν κάποιες ὁ Ζεὺς
διατάξῃ νὰ γίνωσι ἔργα ἀντεκδικήσεως· ἀτιμωδητεί τότε εἶναι 145.
δυνατὸν νὰ καταστραφῆτε ἐντὸς τῶν ἀνακτόρων μου.»

Τοιουτερόποτε εἶπεν ὁ Τηλέμαχος, ὁ δὲ παντεπόπτης Ζεὺς
ἀπὸ τὰ ὑψηλὰ ἐκ κορυφῆς δρους ἀπέλυσε δύο ἀετοὺς νὰ ἴπτανται
πρὸς αὐτόν αὐτοὶ δὲ κατ' ἀρχὰς μὲν ἐπτερούκινον συγχρόνως μὲ
τὰς πτοιάς τοῦ ἀνέμου (ταχεῖς ως ὁ ἀνέμος) πλησίον ὁ εἰς τοῦ
ἄλλου τεντώνοντες τὰς πτέρυγάς των ἀλλ' διτε πλέον ἔγχθασαν εἰς
τὸ μέσον τῆς πολυυθορύθου συνελεύσεως, ἐκεῖ πτερούκισαντες κυ-
κλοειδῶς ἔσεισαν πολλάκις τὰ πτερύγα των, προσήγλωσαν δὲ τὰ βλέμ-
ματά των εἰς τὰς κεφαλὰς ὅλων (τῶν μηνηστήρων) καὶ προεμάγ-
τευον εἰς αὐτοὺς ὅλευθον· ἔσχισαντες δὲ μὲ τοὺς δυνητάς των τὰς
πτερειάς των καὶ τοὺς λιχιμούς των πέριξ ἐπέταξαν πρὸς τὰ δεξιὰ
διὰ μέσου τῶν οἰκιῶν καὶ τῆς πόλεως αὐτῶν· ἔξεπλάγησαν δὲ (οἱ
μηνηστήρει), διότι εἴδον τὰ πτηνὰ μὲ τοὺς ίδιους των ὀφθαλμούς
καὶ ἐσκεπτοντο εἰς τὴν φυγήν των τὰ δύσα βεβαίως ἔμελλον νὰ ἐκ-
τελῶνται. Εἰς αὐτοὺς δὲ καὶ ὠμῆλησεν ὁ ἡρωϊκὸς γέρων Ἀλιθέο-
ς ὃ νιὸς τοῦ Μάστορος, διότι αὐτὸς μόνος εἶχεν ὑπερτερούσει
τοὺς σινομηλίκους του εἰς τὸ νὰ ἐννοῇ τοὺς ἐκ τῶν πτηνῶν οἰω-
νούς καὶ νὰ προσαναγγέλῃ τὰ μοιραῖα. Αὐτὸς λοιπὸν καὶ δι' αὐ-
τοὺς σκεπτόμενος (θέλων τὸ καλόν των) ὠμίλησε καὶ εἶπεν 160.

«Ἀκούσατε λοιπὸν τόδια ἐμέ, Ἰθακήσιοι, εἰς δ.τ. ναὶ ἀν εἴ-
πω· εἰς τοὺς μηνηστήρας δὲ πρὸ πάντων ἀπενθυνόμενος ταῦτα
λέγω· διότι κατ' αὐτῶν μεγάλη σιμφορὰ κυλίεται (ἐπιχρέμαται)·
διότι εἰχὶ ἐπὶ πολὺν χρόνον ὁ Ὀδυσσεὺς μακρὰν τῶν ιδικῶν του

165 φιλτάτων θὰ είναι, ἀλλ' εὐρισκόμενος πλέον κάπου αἰγαίον ἔτοιμαῖς ἐναντίον ὅλων αὐτῶν φόνον καὶ ἐκδίκησιν. Ἀλλὰ καὶ εἰς ὅλοις πάλιοὺς θὰ ἐπέλθῃ συμφορά, οἱ δποῖοι κατοικεῖμεν τὴν καλῶς μαργάρεν φαινομένην Ἰθάκην. Ἀλλὰ πολὺ πρότερον (εῶν παλῶν) ἡς σκεπτώμεθα, πῶς δυνάμεθα νὰ τοὺς καταπαύσωμεν (ἀπὸ τὰ ὄσα πράττον). Ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ μόνοι των ἡς πανύστι διότι καὶ εἰς αὐτοὺς εὐθὺς τοῦτο είναι καλλίτερον. Νιότε: δὲν προμηνεύω μὴ ἔχων πεῖραν τῆς μαντικῆς, ἀλλὰ καλῶς γνωρίζων αὐτήν διότι δῆσχυροίζομαι δτι καὶ εἰς ἐκεῖνον (τὸν Ὀδυσσέα) ἐξετελέσθησαν ὅλα, ὅπως εἰς αὐτὸν τὰ προέλεγον, ήτε εἰς τὴν Τροίαν ἐξεστράτευον οἱ Ἐλληνες καὶ μεταξὺ αὐτῶν ἀνεκάρησε καὶ ὁ πολυμήχανος Ὀδυσσεύς. Ἔλεγον δτι, ἀφοῦ πάθῃ παλλὰ κακὰ καὶ ἀφοῦ χάσῃ ὅλους τοὺς συντρόφους του, θὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸν οἰκόν του ἀγνώριστος εἰς ὅλους κατὰ τὸ εἰκοστὸν ἔτος· ὅλα δ' αὐτὰ τόροι πλέον ἐκτελοῦνται.»

Πρὸς αὐτὸν δὲ πάλιν ὁ Εὔρυμαχος ὁ νιὸς τοῦ Πειάδου ἀνταπήτας «Ω γέρων, ἐάν δὰ θέλῃς, ἐμπρὸς τόρα μεταβαίνων εἰς τὸν οἰκόν σου προμάγνευε εἰς τὰ τέκνα σου, μήπως τυχὸν πάνωσιν εἰς τὸ μῆλον κακόν τι εἰς αὐτὰ ἐδῶ ὅμως ἐγὼ εἴμαι οἰοῦν καλλίτερος σοῦ νὰ τὰ προμαντεύω. Πολλὰ δὰ πινὰ πτερακίδουσιν ὑπὸ τὰς λάμψεις τοῦ ήλιου καὶ δὲν είναι δῆλα προγνωστικὰ τοῖς μοίρασ· ἀλλ' ὁ Ὀδυσσεὺς ἐχάθη μαργάρην, ὅπως εἴθε καὶ σὺ νὰ είχες καθῆ μαζὶ μὲ ἐκεῖνον· (διότι τότε) δὲν θὰ ἔλεγες τόσα προειπείων καὶ δὲν θὰ ἐξηρέθιζες τοιουτοπότως τὸν ἐναντίον μας ὡδιγισμένον Τηλέμαχον, προφένων παρ' αὐτοῦ δῶρον διὰ τὸν οἰκόν σου, ἐάν σοι δώσῃ αὐτό. Ἀλλὰ θὰ σοὶ τὸ εἶπω καὶ αὐτό· θὰ ἔχῃ ἐκτελεσθῆ. Ἐὰν νεώτερον του ἄνδρα (τὸν Τηλέμαχον) παρατείσων μὲ λέγους ἐξακολουθῆς νὰ παρακανῆς νὰ δργίζηται ἐναντίον μας, διότι γνωρίζεις καὶ πολλὰ καὶ παλαιά, πρῶτον μὲν εἰς αὐτὸν τὸν θειόν τοῦτο θὰ είναι λυπηρότερον, οὐδόλως δ' ἐν τούτοις θὰ δυνηθῇ νὰ κατομάνωσῃ τίποτε ἔνεκα αὐτῶν (τῶν ἱγάνων σου). εἰς οὲ δέ, γέρον, θὰ ἐπιβάλωμεν ποινήν, τὴν δποίαν ἐκτελεῖν· θὰ ἐθλίπτησο ἐνδομήχως· δυσάρεστος δὲ θλῖψις θὰ είναι· εἰς σὲ αὐτη (ἡ ποινή). Εἰς δὲ τὸν Τηλέμαχον ἐνώπιον ὅλων ἐγὼ αὖτος θὰ δώσω

σικθούντες· ἂς παρακατή τὴν μητέρα του νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸν εἰ-
κεν· τοῦ πατρός της· αὐτοὶ δὲ (οἱ γονεῖς της) θὰ τιχανευάσωσι
δι’ αὐτὴν γάμου καὶ θὰ ἐτοιμάσωσι παραπόλην προσκα, διὸ προϊξ
ἀρμόζει νὰ παραπολουθῇ τὴν ἀγαπητήν των κόρην. Διότι δὲν νο-
μίζω δτὶ θὰ παραπιθῶσι πρότερον οἱ τοῦ τῶν Ἀχαιῶν ἀπὸ τὴν
δημοσίᾳ μηνηστείαν (τὴν ἔγιησιν τῆς Ηπειρόπητος εἰς γάμιον), διότι
οὐδένες ἀτολύτως φθονούμεθα οὕτε καὶ τὸν Τηλέμαχον, ἢν καὶ εἴ-
ναι πολὺ πολύλόγος, οὕτε διὰ τὴν προμαντείαν ἐνδιαφερόμεθα,
τὴν ἐπίσιαν σύ, γέρον, λέγεις μέλλονταν γὰρ εἶναι ἀνεκτένεστος, δι’
αὐτὴν δὲ ἀκόμη περισσότερον γίνεσαι μισητός. Τὰ ὑπάρχοντά του
δὲ ἐξ ἄλλου κακῶς θὰ κατατρώγωνται καὶ οὐδέ ποτε θὰ μένωνται
ἀκέραια (θὰ διλγοστεύωσιν), ἐφ’ ὅσον αὗτη βεβαίως ἥθελεν ἀνυ-
βᾶλει τὸν γάμον τῆς μὲ τοὺς Ἀχαιούς· ἡμεῖς δὲ πάλιν ἀγαμέ-
ροντες καθ’ ὅλον τὸν χρόνον ἀμιλλώμεθα δι’ αὐτὴν ἔνεκ τῆς τι-
μιότητός της καὶ δὲν στρέφομεν τὴν προσοχήν μας εἰς ἄλλα, τὰς
ὅποιας είνε ἀρμοστὸν εἰς ἔκχοτον νὰ τιμφεύηται.»

Πρὸς αὐτὸν δὲ πᾶλιν ὁ συνετός Τηλέμαχος ἀπήντα· «Εὔρυ-
παχε καὶ οἱ ἄλλοι, ὅσοι εἰσθε εὐγενεῖς μηνηστῆρες, δι’ αὐτὸν μὲν δὲν
σᾶς παρακαλῶ πλέον οὐδὲ σᾶς διμιλῶ διότι γνωρίζουν πλέον αὐτὰ
οἱ θεοὶ καὶ δῆλοι οἱ Ἐλλήνες. Ἄλλ’ ἐλάτε, δώσατε εἰς ἐμὲ ταχὺ
πλοῖον καὶ εἴκοσι συντρόφους, οἱ δόποι οι μαζί μου ἥθελον διαπε-
ράσσει πρὸς διάφρα μέρη θαλάσσιον ταξείδιον. Διότι θὰ ὑπάγω εἰς
τὴν Στάρτην καὶ εἰς τὴν Πύλον, διὸ νὰ ἐρωτήσω νά μάλιστα διὰ
τὴν ἐπάνοδον τοῦ πατρός τοῦ ἐπὶ πολὺν χρόνον ἀποδημεῖτος, ἐάν
τυχον κανεὶς ἐκ τῶν ἀνθρώπων εἴπῃ εἰς ἐμὲ περὶ αὐτούς ἢ ἐὰν
ἴκουσσο διάδοσίν τινα ἐκ μέρους τοῦ Διός, ἢ δοπία πρὸ πάντων
φέρει τὰς εἰδήσεις εἰς τοὺς ἀνθρώπους. Ἐάν μὲν ἀπούσω σχε-
τικα με τὴν ζωὴν καὶ τὴν ἐπάνοδον τοῦ πατρός, ἢν καὶ καταβα-
σανίζωμαι, θὰ ὑπέφερον ἀκόμη ἐπὶ ἐν ἔτος· ἐάν διμως ἵπιστω περὶ
αὐτού δτὶ ἔχει ἀποθάνει καὶ δὲν ὑπάρχει πλέον, ἀφεῦ πλεον ἐπι-
στρέψω τότε εἰς τὴν ἀγαπητήν παρειών μου γῆν, τάφου δι’ αὐτὸν
θὰ κατασκευάσω καὶ παραπολλάς νεκρικὰς θυσίας θὰ τῷ προσφέ-
ρω, δῆσαι τοῦ ἀρμόζοντος, καὶ θὰ δώσω τὴν μητέρα μου εἰς ἄνδρα
(θὰ τὴν ὑπανδρεύσω).»

‘Ομήρος · Οδύσσεια

Ψηφιοποιηθήκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

225 Οὗτος βεβαίως καὶ ἀντὸν τὸν τρόπον ὅμιλῆσας ἐκάθησεν εὖντος, ἐσπωθῆ δὲ μεταξὺ αὐτῶν ὁ Μέντωρ, ὁ δοκίος, ὃς γνωστόν, ἥτο φίλος τοῦ ἀμέμπτου Ὁδυσσέως καὶ εἰς αὐτὸν (ὁ Ὁδυσσεὺς) εἰσερχόμενος εἰς τὰς ναῦς ἐνεπιστεύετο τῷ ἐπίθλεψιν ὅλης τῆς οἰκίας του, ὅστε καὶ νὰ ὑπακούωσιν (οἱ οἰκεῖοι του) εἰς τὸν γέροντα καὶ νὰ φυλάττῃ στεφεὰ ὅλα (τὰ τοῦ οἴκου). αὐτὸς λοιπὸν εὐνοϊκὸς ὥν πρὸς αὐτοὺς ὡμίλησε καὶ εἶπεν «Ἀκούσατε λοιπὸν τώρα ἐμέ, Ἰθακήσιοι, εἰς δὲ τι καὶ ἂν τίποτε παντὶς 230 τοῖς βασιλεὺς μὲ σκῆπτρον ἢς αὐτοὶ εἰναι ἀγαθὸς καὶ εὔσπλαγχνος καὶ πρᾶπος μηδ' ἢς σκέπτηται εἰς τὸν νοῦν του δίκαια, ἀλλ' ἢς εἰναι πάντοτε σκληρὸς καὶ ἢς πράτιῃ ἄδικα διότι οὐδεὶς πλέον ἔνθυμεῖται τὸν θεῖον Ὁδυσσέα ἐκ τῶν λαῶν, ἐπὶ τῶν ὅποιων ἔχει-
235 σιλευε καὶ ἥτο πρὸς αὐτοὺς πρᾶπος ὡς πατήρ. Ἀλλ' οὐδέλως βεβαίως ἀγανακτῶ διὰ τοὺς ἀλαζόνας μνηστῆρας μὲ τὸ νὰ πράττωσιν ἔργα βίας ἀπὸ κοποβούλιας τοῦ νοῦ των διότι διακινδυνεύοντες τὰς κεφαλὰς των (τὴν ζωὴν των) κατατρώγουσι βιαίως τὸν οἶκον τοῦ Ὁδυσσέως καὶ διῆσχυροίζονται δὲ τοῦτος δὲν θὰ ἐπιστρέψῃ πλέον τόρα διμως κατὰ τοῦ ἀλλού λαοῦ ἀγανακτῶ, διέσι τοσον
240 ἀταράχως ὅλοι κάθησθε σιωπηλοί, ἀλλ' ἀν καὶ εἰσθε ποιήσι, οὐδόλως καταπαύετε (ἀπὸ τοῦ κακοῦ) τοὺς δλίγους μνηστῆρας ἐπιπλήγγοντες αὐτοὺς μὲ λόγους.»

Πρὸς αὐτὸν δ' ἀπήντα ὁ Λεωκριτος ὁ νιὸς τοῦ Εὐένοεος. «Μέντορ οὐκοποιέ, ἥμίθιε κατὰ τὸν νοῦν, ποῖον λόγον εἰτο; παρακινῶν τὸν λαὸν νὰ καταπαύῃ ἡμᾶς· ἀλλ' εἰναι πολὺ δύσκολον καὶ 245 εἰς περισσοτέρους νὰ πολεμήσωσι μὲ ἄνδρας διὰ ζήτημα συμποσίου· διότι ἐάν δὰ καὶ ὁ Ἰθακήσιος Ὁδυσσεὺς ὁ ἴδιος ἐλθὼν αἴφνιδίως ἥθελεν ἐπιθυμήσει σφοδρῶς μὲ τὸν νοῦν του νὰ ἐκδιάγξῃ ἐκ τῶν ἀνακτόρων του τοὺς εὐγενεῖς μνηστῆρας, δτε θὰ ευωχοῦτο ἀλλὰ τὸ ἀνάκτορόν του, δὲν θὰ ἔχαιρεν ἡ σύζυγός του δι' αὐτὸν ἐπανελθόντα, ἀν καὶ πολὺ ἐπιθυμεῖ τὴν ἐπιστροφήν του, ἀλλ ἐκεῖ (ἐν 250 τοῖς ἀνακτόροις) ἥθελεν εῦρει ἀπρεπῆ θάνατον, καὶ ἐάν οὐθὲν πολεμεῖ (τοὺς μνηστῆρας) μὲ περισσοτέρους μαχητάς. Σὺ διμως οὐχὶ μὲ φρόνησιν ὡμίλησας. Ἀλλ' ἐμπρός σεῖς μὲν οἱ πολίτει διαέκορ πίσθητε εἰς τὰς ἐργασίας σας ἔκχστος, διὰ τοῦτο δε θὰ προετε-

μάση τὸ ταξείδιον ὁ Μέντωρ καὶ ὁ Ἀλιθέρσης, οἱ δποῖοι ἐκπαῖδαι εἶναι πρὸς αὐτὸν πατρικοὶ φίλοι. Ἄλλὰ, ὡς νομίζει, καὶ ἐπὶ πολὺν χρόνον καθήμενος θὰ μανθάνῃ εἰδῆσεις ἐντὸς τῆς Ἰθάκης, οὐδέποτε δὲ θὰ ἐκτελέσῃ τὸ ταξείδιον τοῦτο.»

Τοιουτορόπως ὑμᾶς διέλυσε τὴν συνέλευσιν. Καὶ οἱ μὲν λαοὶ διεσκορπίζοντο εἰς τὰς οἰκίας των ἔκκοστος, οἱ δὲ μνηστῆρες ἐπορεύοντο εἰς τὰ μέγαρα τοῦ θείου Ὁδυσσέως.

Οἱ δὲ Τηλέμαχος μισκρὰν πορευόμενος εἰς τὴν ἀμφώδη ἀκτὴν τῆς Θαλάσσης καὶ νίκας τὰς κειράς του μὲ τὸ ἀφρίζον ὄνδωρ τῆς Θαλάσσης προσηγέτο εἰς τὴν Ἀθηνᾶν «Εἰσάκουσόν με σὺ ὁ θεός, ὃ ὅποιος γένες ἦλθες εἰς τὸν οἰκόν μου καὶ μὲ διέτριξας νὰ διέρχωμαι μὲ πλοῖον τὴν σκοτεινὴν θάλασσαν, διὰ νὰ πληροφορηθῶ διὰ τὴν ἐπάνοδον τοῦ ἐπὶ πολὺν χρόνον ἀποδημοῦντος πατρός μου· ἀλλά ἀντὰ δῆλα ἐμποδίζουσιν οἱ Ἀχαιοί, πρὸ πάντων δὲ οἱ πακῶς ἀλαζονεύομενοι μνηστῆρες.»

Τοιουτορόπως εἴτε προσευχόμενος, πλησίον δὲ εἰς αὐτὸν ἴρθεν ἡ Ἀθηνᾶ, διμοιωθεῖσα μὲ τὸν Μέντορα καὶ κατὰ τὸ σῶμα καὶ κατὰ τὴν φρονήν καὶ καλέσασα αὐτὸν ἐκ τοῦ ὄνόματός του ἔλεγε πιερωτὸς λόγους. «Τηλέμαχε, δέν θὰ εἰσαι εἰς ἡδὲ μέλλον δειλὸς οὐδὲ ἐστερημένος νοημοσύνης, ἐὰν βεβαίως ἔχῃ ἐνσιαλαχθῆ εἰς σὲ ἡ γενναία δύναμις τοῦ πατρός σου, δποῖος ἦτο ἐκεῖνος εἰς τὸ νὰ φέρῃ εἰς πέρχες καὶ ἔργον καὶ λόγον κατόπιν τουτού δέν θὰ εἴναι διὰ πὲ μάταιον οὐδὲ ἀπραγματοποίητον τὸ ταξείδιον τοῦτο. (Ἐάν διώρας δέν εἰσαι τέκνον ἐκεῖνοι καὶ τῆς Ηηγελόπητος, τότε δέν ἔχει ἐπίδειξ ὅτι σὺ θὰ φέρῃς εἰς πέρας ὅσα σκέπτεσταί διώτι ἐπίλοι παῖδες γίνονται βεβαίως ὅμοιει μὲ τὸν πατέρα, οἱ περιεστέροι γίνονται χειρότεροι, δλίγοι δὲ γίνονται ἀνώτεροι τοῦ πατρός. Ἄλλα ἐπειδὴ δέν θὰ εἰσαι εἰς τὸ μέλλον δειλὸς οὐδὲ ἐστερημένος νοημοσύνης καὶ δέν σὲ ἔχει ἐγκαταλίπει ἐντελῶς ἡ σύνεσις τοῦ Ὁδυσσέως, διὰ τοῦτο εἶναι ἐλπὶς νὰ φέρῃς εἰς πέρας ταῦτα τὰ ἔργα). Διὰ τοῦτο τόρα τῶν μὲν ἀνοίτων μνηστήρων παραμέλει (ἀφινε ἄνευ προσοχῆς) τὴν σκέψιν ναὶ τὴν ἀπόφασιν, διὼτι οὔτε νοήμονες εἶναι οὔτε δίκαιοι καὶ οἰνδόλως αἰσθάνονται τὸν θάνατον καὶ τὴν μαύρην μοῖραν, ἡ ὅποια βεβαίως εἶναι πλησίον εἰς

αὐτούς, ὅστε ἐντὸς ἡμέρας νὰ καταστραφῶσιν ὅλοι· διὸ σὲ δὲ τὸ
 285 ταξείδιον, τὸ ὄτειον σκέπτεσαι, δὲν θὰ ἀτέχῃ πλέον πόλιν καιρὸν·
 οὐτὶ ἐγὼ εἶμαι τοιοῦτος εἰς σὲ πατρικὸς φῦλος, ὅστε θὺ ἔτοιμάς
 σιὰ σὲ ταχὺ πλοῖον καὶ συγχρόνως θὰ σὲ ἀκολουθήσω ὁ ἴδιος.
 Ἄλλὰ σὺ μὲν εἰς τὸν οἰκόν σου μεταβάνων συναναστρέψου μὲ τοὺς
 290 μηνηστῆρας καὶ ἔτοιμασον τὰ ἀναγκαῖα ἐφόδια καὶ συνάρμοσον ἀντὰ
 ἐντὸς ἀγγείων, οἷον ἐντὸς σταμνίων καὶ ἀλευρα, τὰ ὅποια εἶναι δύ-
 ναμις τῶν ἀνδρῶν, ἐντὸς στερεῶν δερμάτων· ἐγὼ δ' ἀνὰ τὴν πόλιν
 ταχέως θὰ συναθροίσω ἐθελοντὰς συντρόφους· ὑπάρχουσι δὲ πολλὰ
 πλοῖα ἐντὸς τῆς πανταχόθεν θαλασσοθρέκτου Ἰθάκης, νέα καὶ πα-
 295 λαιά· ἐκ τούτων ἐγὼ βεβαίως θὰ προσβλέψω εἰς ἐκεῖνο, τὸ ὄποιον
 εἶναι ἀριστον, ἀφοῦ δὲ ταχέως τὸ ἔτοιμάσωμεν μὲ τὰ ἐφόδια του,
 θὰ τὸ ρίψωμεν εἰς τὴν εὐρεῖαν θάλασσαν.»

Τοιουτοτρόπως εἶπεν ἡ Ἀθηνᾶ ἡ κόρη τοῦ Διός· οὐδὲ πρό-
 πενε πλέον, ώς ἡτο ἐπόμενον, ἐπὶ πολὺν χρόνον ἔκει ὁ Τηλέμα-
 χος, ἀφοῦ ἥκουσε τὴν φωνὴν τῆς θεᾶς, ἐκίνησε δὲ νὰ ὑπάρῃ εἰς
 τὸν οἰκόν του βασανισμένος εἰς τὴν ἀγαπητήν του καρδίαν, εὗρε
 δέ, ώς ἡτο ἐπόμενον, τοὺς ἀλαζόνας μηνηστῆρας ἐντὸς τῶν ἀνα-
 300 κτόρων νὰ ἐκδέρωσιν (νὰ γδέρωσιν) αἴγας καὶ νὰ ψένωσι παχεῖς
 γούρους ἐντὸς τῆς αὐλῆς. Ὁ Ἀντίνοος δὲ γελάσας ἐπροσχώρει καὶ
 εὐθείαν πρὸς τὸν Τηλέμαχον καὶ προσεκολλήθη εἰς τὴν χεῖρα αὐ-
 τοῦ καὶ τῷ ὀκτυλησε καλέσας αὐτὸν ὀνομαστί. «Τηλέμαχε, ἀλαζών
 κατὰ τὴν γῆσσαν, ἀκατάβλητε κατὰ τὴν καρδίαν. ἂς μὴ ὑπάρχῃ
 ὑπὸ φροντίδα εἰς τὰ στήθη σου (ιὑη σκέπτου) ἄλλο τι κακὸν ἔρ-
 γον καὶ λόγος, ἀλλὰ πρὸς γάριν μου τῷγε καὶ πίνε, καθὼς καὶ
 πρότερον. Αὐτὰ δὲ ὅλα ἐντελῶς εἰς σὲ θὰ ἔτοιμάσωσιν οἱ Ἑλλη-
 νες, δῆλ., καὶ πλοῖον καὶ ἔξαιρέτους κωπηλάτας, διὰ νὰ φθάσῃς
 ταχύτερονείστην θείαν Πύλον, διὰν ἀκούσῃς διὰ τὸν ὀνομαστόν πατέρασου»

305 Πρὸς αὐτὸν δὲ πάλιν ὁ συνετὸς Τηλέμαχος ἀνταπήντα. «Ἀν-
 τίνοε, οὐδόλως εἶναι δυνατὸν ἀνάμεσα εἰς σᾶς τοὺς ἀλαζόνας καὶ
 νὰ τρώγω σιωπῶν καὶ νὰ εὐφραίνωμαι ἥσυχος. Ἡ δὲν εἶναι ἀρ-
 ξετὸν εἰς σᾶς, δτι κατὰ τὸν πρότερον χρόνον κατεστρέφετε σεῖς
 οἱ μηνηστῆρες πολλὰ καὶ καλὰ κτήματά μου, ἐγὼ δὲ τότε ἦμην
 ἀκόμη παιδίον; Τόρα δμως, δτε πλέον ἐμεγάλωσα καὶ πληροφο-

ροῦμαι ἀκούων τοὺς λόγους ἄλλων καὶ ἐντὸς μου πλέον αὐξάνει
ἡ ψυχική μου δύναμις, θὰ προσπαθήσω, ὅστε νὰ διευθύνω ἐνχρι-
τίον σας τὰς κακὰς μοίρας ἢ εἰς Πύλον μεταβάς ἢ ἐδῶ ἐντὸς
ταύτης τῆς πόλεως. Θὰ ὑπάγω βεβαίως προενόμενος ἐντὸς ζένου
πλοίου καὶ δὲν θὰ μείνῃ ἀνεκτέλεστον τὸ ταξείδιον, διὰ τὸ ὅποιον
ὅμιλον διότι δὲν εἴμαι κάτοχος πλοίου οὐδὲ κωπηλατῶν· τοιουτόρ-
πως ἵσως εἰς σᾶς ἐφάνη ὅτι εἶναι ωφελιμώτερον (τὸ νὰ ματαιώ-
σητε τὸ ταξείδιόν μου).»

Ταῦτα εἶπε καὶ εὐθὺς ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ Ἀντινόου ἀπέσπασε
τὴν χεῖρά του εὐκόλως (τρχέως, βιαίως)· οἱ δὲ μνηστῆρες ἀνὰ
τὸν οἶκον ἡτοίμαζον τὸ συμπόσιον. Αὐτοὶ δὲ καὶ τὸν ἐχλεύαζον
καὶ τὸν περιέπαζον μὲν λόγους· ως ἔξης δ' εἶπε κάποιος ἐκ τῶν
θρασέων νέων. «Βεβαιότατα φόνον ἐναγτίον ἡμῶν σκέπτεται ὁ Τη-
λέμαχος· ἢ ἐκ τῆς ἀμιώδους Πώλου θὰ ὀδηγήσῃ ὑπεροασπιστάς του
ἢ ὁ ἴδιος καὶ ἐκ Σπάρτης, ἀφοῦ βεβαίως καὶ σφοδρῶς τὸ ἐπιμν-
μεῖ· ἢ καὶ εἰς τὴν παχύγειον Ἐφύρων σκέπτεται νὰ ποσευθῇ, διὰ
νὰ φέρῃ ἐκεῖθεν θανατηφόρα φάρμακα, νὰ τὰ ρίψῃ δὲ ἐντὸς τοῦ
κρατῆρος (τοῦ περιέχοντος τὸν ἀναμεμιγμένον μὲν ὕδωρ οἶνον) καὶ
νὰ ἔξαλονθρεύσῃ ὅλους ἡμᾶς.»

Ἄλλος δὲ πάλιν ἐκ τῶν θρασέων νέων εἶπε τὰ ἔξης. «Καὶ
ποῖος γνωρίζει, ἐάν καὶ αὐτὸς ταξιδεύων ἐπάνω εἰς κοῦλον πλοῖον
χρῆμα μαρούλιν τῶν φιλτάτων του περιπλανώμενος, καθὼς ἀκριβῶς
ὁ Ὁδυσσεύς; Τότε καὶ περισσότερον ἥθελεν αὐξάνει εἰς ἥμιν-
τὸν κόπον μας· διότι ὅλα τὰ κτήματά του θὰ ἐμοιραζόμαθα καὶ θὰ
ἐδίδομεν ἐξ ἄλλου καὶ τὴν οἰκίαν του εἰς τὴν μητέραν αὐτοῦ νὰ
τὴν ἔχῃ καὶ εἰς ἐκεῖνον, ὁ ὅποιος ἥθελε τὴν νυμφευθῆ.»

Τοιουτορπότως ὥμιλσον, ὁ δὲ Τηλέμαχος πατέβη εἰς τὸν
ἔψηλὸν καὶ εὐρύχωρον θάλαμον τοῦ πατρός, διοῦ ήτο συσσωρευ-
μένος χρυσὸς καὶ χαλκὸς καὶ φορέματα ἐντὸς κιβωτίων καὶ ἀρ-
κετὸν εἰνῶδες ἔλαιον· ἐντὸς δ' αὐτοῦ ἵσταντο πίθοι παλαιοῦ γή-
κυπτού οἴνου ἔχοντες ἐντὸς ἀνέρωτον θεῖον ποτὸν κατὰ σειρὰν
πλησίον τοῦ τοίχου προστηρόμοισμένοι, (διὰ νὰ χορηγούποιμῶσιν)
ἴλαν κάποτε ὁ θεῖος Ὁδυσσεὺς ἥθελεν ἐπιστρέψει εἰς τὸν οἶκόν
του καὶ ἀφοῦ πολλὰς θλίψεις ἥθελε μὲν μόχθους ὑποστῆι πρὸς

κλείσιμον δὲ τοῦ θαλάτιου ἥσαν διπλαῖ σανίδες (δινό θυρόφυλλα) στερεῶς προσηρμοσμέναι (ἐνὶ εἴετο ὁ θάλαμος μὲ δίφυλλον θύραν
345 στερεῶς προσηρμοσμένην εἰς αὐτόν) ἐπεστάτει δ' ἐντὸς κέντον
νύκτα καὶ ἥμέραν γυνὴ εἰκονέμος, ἡ ὅποια ἐφύλασσεν ὅλα τὰ ἐν-
τὸς μὲ τὴν πολλὴν πεῖραν τοῦ νοῦ τῆς, ἡ Εὐρύκλεια, θυγάτηρ τοῦ
Ωπος τοῦ νίσου τοῦ Πεισήνορος. Πρὸς αὐτὴν τότε ὀμήλησεν ὁ
Τιμέλειαχος καλέσας αὐτὴν εἰς τὸν θάλαμον. «Μανοῦλα, ἔλα τόρα
350 πρὸς χάριν μου, ἀντλησον ἐντὸς σταμνίων τὸν γλυκὺν οἶνον, ὁ
ὅποιος εἶναι εὐχαριστότατος, ὕστερα ἀπὸ ἑκεῖνον, τὸν ὅποιον σὺ
φύλαττεις περιμένοντα τὸν κακόμοιρον, ἐὰν ἀπὸ κάποιον μέρος
ηθελεν ἔλθει. Ὁ Οδυσσεύς, ἀφοῦ ἀποφύγῃ τὸν θάνατον καὶ τὰς
355 κακὰς μοίρας. Δώδεκα δὲ σταμνία γέμισον καὶ ἀσφάλισον ὅλα αὐτὰ
μὲ πάματα (βούλώματα). Ἐντὸς δὲ καλῶς φαμένων δερμάτων
χύσον πρὸς χάριν μου ἄλευσα: ἂς γίνωνται δὲ εἴκοσι μέτρα τρο-
φῆς ἐκ τοῦ ἐν τῷ μέλῳ ἀλευσένου ἀλευόδου. Σὺ δὲ μόνη γνώριζε
τοῦτο: αὐτὰ δ' ὅλα ἐν τάχει ἂς εἶναι ἡτοιμασμένα: διότι κατὰ τὴν
360 ἐσπέραν ἔγω θὰ τὰ λάβω, ὅπόταν πλέον ἡ μήτηρ μου ἀναβῇ εἰς
Σπάρτην καὶ εἰς τὴν ἀμφίδη Πύλον, διὰ νὰ ζητήσω πληρόφορίας
διὰ τὴν ἐπάνοδον τοῦ ἀγκητοῦ πατρός μου, ἐὰν ἀκούσω κάπου
δι' αὐτήν.»

Τοιουτορόπως εἶπεν, ἤρχισε δὲ νὰ κλαίῃ ἡ ἀγαπητὴ τροφός
του Εὐρύκλεια καὶ κλαίουσα ἔλεγε πτερωτοὺς λόγους. «Καὶ διὰ τί,
ἀγαπητὸν τέκνον, εἰς τὰς φρένας σου ἥλθεν αὕτη ἡ σκέψις; καὶ
πῶς θέλεις νὰ ὑπάγης εἰς ἀπέραντον χώραν, ἐν ᾧ είσαι μόνος
365 καὶ πολυαγάπητος νίός: ὁ εὐγενῆς ὄμοις Ὁ Οδυσσεὺς ἐχάθη μαρτιών
•ης πατρίδος ἐντὸς χώρας ἀγνώστων ἀνθρώπων ὅλλ' οἱ μητρῆ-
ρες ἀμέσως ἐναντίον σοῦ ἀναχωρεῦντος θὰ σκεφθῶσι κακὰ εἰς τὸ
μέλλον, διὰ νὰ καταστραφῆς δολίως, αὐτὰ δ' ἐδῶ τὰ πλούτη σου
αὐτοὶ θὰ μοιράσωσιν. Ἀλλὰ μένε ἐδῶ καθίμενος ἐπάνω εἰς τὰ
370 ίδια σου καὶ οὐδόλως εἶναι ἀνάγκη νὰ καποπαθῆς οὐδὲ νὰ περι-
πλανᾶσαι, ἀνὰ τὴν ἀκατάβλητον (ἢ ἀνὰ τὴν ἀπέραντον) θάλασσαν.»

Πρὸς αὐτὴν δὲ πάλιν ὁ συνετὸς Τιμέλειαχος ἀνταπήντα·
«Ἐγε θύρος, καὶ ἡ μου τροφέ, διότι αὕτη δὰ ἡ σκέψις εἶναι οὐχὶ

ἄνευ θελήσεως θεοῦ ἀλλ' ὁρκίσθητι νὰ μὴ εἴπῃς αὐτὰ ἐδῶ εἰς τὴν ἀγαπητὴν μου μητέρα, ἵως ὅτου ἥθελεν ἔλθει ἑνδεκάτη καὶ δωδεκάτη ἡμέρα, ἢ ἵως ὅτου ἡ ἴδια μὲ ζητήσῃ καὶ μάθῃ ὅτι ἄνεγχωστα, διὰ νὰ μὴ βλάπτῃ τὸ ὠραῖόν της σῶμα κλαίουσα.»

Τοιουτορόπτως εἶπεν, εὐθὺς δ' ἡ γραμμα τῷρκίζετο μέγαν ὄρκον εἰς τοὺς θεούς· ἀφοῦ δὲ πλέον ὁρκίσθη καὶ ἐτελείωσε τὸν ὄρκον, εὐθὺς ἐπειτα ἤντλησεν οἶνον δι' αὐτὸν ἐντὸς σταυρίων καὶ ἔχουσε δι' αὐτὸν ἀλευρα ἐντὸς καλᾶς ραψιμένων δερμάτων. 'Ο δὲ Τηλέμαχος εἰσερχόμενος εἰς τὴν κιθουρίαν συνανεστρέφετο μὲ τοὺς μητῆρας.

Τότε πάλιν ἄλλα ἐσκέφθη ἡ λαμπρόφθαλμος θεὰ Ἀθηνᾶ. 'Ομειώζουσα μὲ τὸν Τηλέμαχον (λαβοῦσα τὴν μορφὴν τοῦ Τηλεμάχου) περιήρχετο πανταχοῦ ἀνὰ τὴν πόλιν καὶ εὐθὺς παρουσιάζομένη εἰς ἐνεστον δῆνδρα ἔλεγε κατάλληλον λόγον, τοὺς προέτρεπε δὲ νὰ συγαμθοῦνται κατὰ τὴν ἐσπέραν εἰς τὸ ταχὺ πλοῖον. Αὐτὴ δὲ πάλιν ἐξήτει ταχὺ πλοῖον ἀπὸ τὸν ἔνδοξον νέῳ τοῦ Φρονίου Νοήμονα, ἐκεῖνος δὲ προσθύμως τὸ ὑπερσχέθη εἰς κατίρ. Κατόπιν ἔδυσεν ὁ ἥλιος καὶ ἐσκιάζοντο ὅλοι οἱ δρόμοι τῆς πόλεως καὶ τότε ἔσυρε πρὸς τὴν θάλασσαν τὸ ταχὺ πλοῖον καὶ ἔθετεν ἐντὸς αὐτοῦ ὅλα τὰ ἀνηγκαῖα σκεύη, τὰ δσα συνήθως φέρουσι τὰ καλὸν κατάστρωμα ἔχοντα πλοῖα. 'Εστησε δὲ τὸ πλοῖον εἰς τὸ ἐσχατον μέρος τοῦ λιμένος καὶ πέριξ αὐτοῦ συνηθροίσθησαν ὅλοι ὅμοι οἱ γειναῖοι σύντροφοι· ἡ δὲ θεὰ προέτρεπεν ἔνα ἔκαστον.

Τότε πάλιν ἄλλα σχέδια ἐπενόησεν ἡ λαμπρόφθαλμος θεὰ Ἀθηνᾶ· ἐκίνησεν εὐθὺς νὰ ὑπάγῃ εἰς τὰ ἀνάποδα τοῦ θείου 'Οδυσσέως· ἐκεῖ δὲ γλυκὺν ὕπνον ἐπέχυσεν εἰς τοὺς μηηστῆρας, ἐνάργιωσε δ' αὐτοὺς πίνοντας καὶ ἐκαμψε νὰ πίπτωσιν ἐκ τῶν χειρῶν των τὰ ποτήρια. 'Εκεῖνοι δ' ἐσκορπίζοντο ἀνὰ τὴν πόλιν, διὰ νὰ κοιμηθῶσι, καὶ δὲν ἐκάθιντο πλέον ἐπὶ παλὸν χρόνον, διότι ὁ ὕπνος ἐπίπτειν ἐπάνω εἰς τὰ βλέφραζά των. Εἰς δὲ τὸν Τηλέμαχον ὠιῆλησεν ἡ λαμπρόφθαλμος 'Αθηνᾶ προσκαλέσασα αὐτὸν ἔξω τῶν καλῶν κατοικουμένων ἀναπτόρων, ὅμοιωθεῖσα δὲ μὲ τὸν Μέντορα κατὰ τὸ σῶμα καὶ κατὰ τὴν φωνήν. «Τηλέμαχε, τόρα πλέον πρὸς χάριν σου οἱ καλᾶς περικνημῖδας ἔχοντες σύντροφοι σου κάθηνται

ἐπάνω εἰς τὰ κωπία προσμένοντες τὴν Ἰδικήν σου ἐκπλήσσονταν· ἀλλ' ἀς πηγαίνωμεν, διὰ νὰ μὴ ἀργοποδῶμεν ἐπὶ πολὺν χρόνον εἰς τὸ ταξείδιον.»

- 405 Τοιουτορόπως λοιπὸν διμιλήσασα προηγήθη ἡ Παῦλος Ἀθηνᾶ ταχέως· ἐκεῖνος δὲ κατόπιν ἐβάδιζε πρὸς τὰ ἔγχη τῆς θεᾶς· ἀφοῦ δὲ πλέον κατιῆλθον εἰς τὸ πλοῖον καὶ εἰς τὴν θάλασσαν, εὑρόντες κατόπιν ἐπὶ τῆς ἀμμώδους παραλίας τοὺς ἔχοντας μακρὰ κόμηγες συντρόψους. Ήρθες αὐτοῖς δὲ καὶ πάλιν διμιλῆσεν ἡ Ιερὰ δύναμις τοῦ Τηλέμαχος (ὁ γενναῖος Τηλέμαχος). «Ἐλάτε, ἄγαπητοί, ἀς μεταφέρωμεν τὰ ἑφόδια, διότι δύλα πλέον εἶναι συγκεντρωμένα ἐντὸς τοῦ μεγάρου μου· ἡ μήτηρ μου δ' οὐδόλως ἔχει μάθει τι οὐδέ· αἱ ἄλλαι ὑπηρέται καὶ μία μόνη ἐπληροφορήθη παρ' ἐμοῦ τοῦτο.»
- 410 Τοιουτορόπως λοιπὸν διμιλήσας προηγήθη, ἐκεῖνοι δὲ συγχρόνως τὸν ἱκολούθουν. Εἰδίνες δ' αὐτοὶ τὰ πάντα μεταφέροντες κατέθεσαν ἐπὶ τοῦ ὁραίον κατάστρωμα ἔχοντος πλοίου, καθὼς διέταξεν ὁ ἀγαπητὸς νιὸς τοῦ Ὁδυσσέως. Ἀνέβαινε λοιπὸν ἐπὶ τοῦ πλοίου ὁ Τηλέμαχος, προηγεῖτο δὲ ἡ Ἀθηνᾶ καὶ ἐκάθησεν εἰδίνες ἐπὶ τῆς πρόμηνης τοῦ πλοίου, πλησίον δ' αὐτῆς ἐκάθησεν ὁ Τηλέμαχος. Αὐτοὶ δ' (οἱ γαῖται) ξύσσαν τὰ ἐπὶ τῆς πρόμηνης εχοντά (δι' ὃν τὸ πλοῖον ἦτο δειπένον ἐκ τῆς ξηρᾶς), ἀναβάντες δὲ καὶ αὐτοὶ ἐκάθητο εἰς τὰ θρανία των. Εἰς αὐτοὺς δὲ οὔροιον ἀνεμούν διεύθυνεν ἡ λαμπρόφθαλμος Ἀθηνᾶ. σφραγίδοιν Ζέφυρον, σφραγίζοντα ἀνὰ τὴν διμιλχώδη θάλασσαν. Ο δὲ Τηλέμαχος παρορμήσας τοὺς συντρόψους διέταξε γὰρ τακτοποιῶσι τὰ ἄρμενα. αὐτοὶ δ' ὑπήκουσαν εἰς αὐτὸν προτρέποντα αὐτούς. Σηκώσαντες δὲ ἔστησαν τὸ ἐξ ἑλάτης κατάστιον ἐντὸς τῆς κοῦλης δι' αὐτὸν διεξῆς τοῦ πλοίου καὶ τὸ ἔδεσσαν καλῶς μὲ τὰ σχοινία, ἐτέντωσαν δὲ τὰ λευκὰ πανία (τοῦ καταρτίου) διὰ τῶν καλῶν πεπλεγμένων δεξματίγων σχοινίων. Ἐφούσκωσε δ' ὁ ἀνεμος τὸ μέσον τοῦ πάνιου καὶ τὸ σκοτεινόχρονον κύμα πέριξ τῆς τρόπιδος μεγάλως ἐβούλεε προχωροῦντος τοῦ πλοίου· αὐτὸν δ' ἔτρεχεν ἀνὰ τὰ κύματα διασχίζον αὐτὰ εἰς τὸν δρόμον του. Ἀφοῦ λοιπὸν ἔδεσσαν τὰ ἄρμενα ἐπάνω εἰς τὸ ταχὺ μέλαν πλοῖον, ἐτοποθέτησαν δρόμους κρατήρας γεμά-

- 415 420 425 430
- την τὸ ἐξ ἑλάτης κατάστιον ἐντὸς τῆς κοῦλης δι' αὐτὸν διεξῆς τοῦ πλοίου καὶ τὸ ἔδεσσαν καλῶς μὲ τὰ σχοινία, ἐτέντωσαν δὲ τὰ λευκὰ πανία (τοῦ καταρτίου) διὰ τῶν καλῶν πεπλεγμένων δεξματίγων σχοινίων. Ἐφούσκωσε δ' ὁ ἀνεμος τὸ μέσον τοῦ πάνιου καὶ τὸ σκοτεινόχρονον κύμα πέριξ τῆς τρόπιδος μεγάλως ἐβούλεε προχωροῦντος τοῦ πλοίου· αὐτὸν δ' ἔτρεχεν ἀνὰ τὰ κύματα διασχίζον αὐτὰ εἰς τὸν δρόμον του. Ἀφοῦ λοιπὸν ἔδεσσαν τὰ ἄρμενα ἐπάνω εἰς τὸ ταχὺ μέλαν πλοῖον, ἐτοποθέτησαν δρόμους κρατήρας γεμά-

τους ἔως ἐπάνω μὲ σίνον καὶ ἔκαμνον σπουδὰς εἰς τιμὴν τῶν ἀθανάτων θεῶν τῶν πάντοτε ὑπαρχόντων, ἐξ ὅλων δὲ πρὸ πάγτων εἰς τὴν λαμπρόφθαλμον κόρην τοῦ Διός. Καθ' ὅλην δὲ τὴν νύκτα, ὡς ἦτο ἐπόμενον, τὸ πλόον αὐτὸν καὶ κατὰ τὴν αὐγὴν διέτρεχε τὸν δρόμον του.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Η ΡΑΨΩΔΙΑ Γ.

Tὰ συμβάντα ἐν Πύλῳ

(Περὶ Ληφις. Φυάσας ὁ Τηλέμαχος μετὰ τῆς Ἀθηνᾶς ὡς Μέντορος καὶ τοῦ πλοίου του εἰς Ηὔλον εὗρε θυσιάζοντα τὸν Νέστορα, δοτις θεριῶς τὸν ἐφιλοξένησε καὶ τῷ εἶπε πολλὰ περὶ τῆς ἐν Τροίᾳ δράσεως τοῦ Ὀδυσσέως καὶ περὶ τῆς ἐπανόδου τῶν Ἑλλήνων κατόπιν ἡ Ἀθηνᾶ (Μέντωρ) ἀνεχώρησε καὶ ὁ Τηλέμαχος κοιμηθεὶς ἐν Πύλῳ καὶ εἴτα συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Πεισιστράτου, υἱοῦ τοῦ Νέστορος, ἀπῆλθεν ἐφ' ἀμάξης διὰ Φηρῶν εἰς τὴν Σπάρτην).

'Ο ἥλιος δ' ἀνέτειλεν, ἀφήσας τὸν περικαλλῆ Ωκεανόν, εἰς τὸν πολύχαλκον οὐρανόν, διὰ νὰ φέρῃ φῶς εἰς τοὺς ἀθανάτους καὶ εἰς τοὺς θυητοὺς ἀνθρώπους ἀνὰ τὴν παράγονταν γεννήματα γῆς. Ἐκεῖνοι δὲ (Τηλέμαχος, Ἀθηνᾶ, πλοῖον καὶ ἑταῖροι) ἔφεραν εἰς τὴν Πύλον, τὴν καλῶς ἐκτισμένην πόλιν τοῦ Νηλέως· οἱ δὲ Πύλιοι ἐπὶ τῆς ἀμμώδους ἀκτῆς τῆς θαλάσσης προσέφερον θυσίας, ταύρους δηλ. ἐντελῶς μαύρους, εἰς τὸν τὴν γῆν σείοντα κυανότριχα Ποσειδῶνα. Ἡσαν δὲ ἐννέα διαιμερίσματα ἑδρῶν καὶ τεντακόσιοι ἐντὸς ἐκάστου διαιμερίσματος ἐκάθηντο, καὶ εἰς ἔκαστον διαιμέρισμα είχον ἐμπόρος ἐννέα ταύρους. "Οτε αὐτοὶ (οἱ Πύλιοι) ἔφαγον τὰ σπλάγχνα καὶ πρός τιμὴν τοῦ θεοῦ ἔκαιον τὰ μηρία (τῶν βιῶν), οἱ Ἰθακήειοι κατ' εὐθεῖαν ἀραῖσαν καὶ σηκώσαντες συνεμιάζευσαν τὰ πανία τοῦ ἰσορρόπουν (συμμετρικοῦ) πλοίον καὶ τὸ προσώριμαν εἰς τὸν λιμένα καὶ αὐτὸι ἐξῆλθον εἰς τὴν ξηράν. Εξήρχετο λοιπὸν ὁ Τηλέμαχος ἐκ τοῦ πλοίου, προεπορχέντος δὲ ἡ Ἀθηνᾶ. Πρός αὐτὸν προτέρα ωμύλησεν ἡ θεά. Ἡ

5

10

λαμπρόφθαλμος Ἀθηνᾶ. «Τηλέμαχε, οὐδόλως πλέον εἶκαι ἀνάγκη
 15 ἐντροπῆς εἰς σὲ οὐδὲ κατὰ τὸ ἔλαχιστον· διότι πρὸς τοῦτο τὸν
 σκοπὸν καὶ διέπλευσας θάλασσαν, διὰ νὰ μάθῃς περὶ τοῦ πατρός
 σου, ποῦ τὸν ἔκρυψεν ἡ γῆ καὶ ποίαν τινὰ τύχην ἔλαβεν ὅλη Ἑλα
 τόρα βάδιζε κατ' εὐθεῖαν πρὸς τὸν ἵπποδαμαστὴν Νέστορα· ἂς
 γνωρίσωμεν ποίαν σκέψιν ἔχει κρίψει ἐντὸς τῶν στηθῶν του. Πα-
 20 ρακάλει δ' αὐτὸν ὁ ἴδιος, ἵνα τὰ ἀληθῆ σοι εἴπῃ ψεῦδος δὲν θὰ
 εἴπῃ διότι εἶνε πολὺ συγετός.»

Ηρὸς αὐτὴν δὲ πάλιν ὁ συνετὸς Τηλέμαχος ἀνταπήντα·
 «Μέντορ, καὶ πῶς λοιπὸν νὰ πηγαίνω; καὶ πῶς νὰ τὸν χαιρετίσω;
 οὐδόλως ἀκόμη εἴμαι πεπειραμένος εἰς συνετοὺς λόγους· ἀφ' ἑτέ-
 ρου δὲ πάλιν ὑπάρχει συστολὴ εἰς τὸ νὰ ἐρωτᾷ νέος ἀνὴρ ἐν
 γεροντότερον.»

25 Πρὸς αὐτὸν δὲ πάλιν εἶπεν ἡ θεά, ἡ λαμπρόφθαλμος Ἀθηνᾶ·
 «Τηλέμαχε, ὅλα μὲν (λόγια) σὺ ὁ ἴδιος μὲ τὸν νοῦν σου θὰ ἐπι-
 νοήσῃς, ὅλα δὲ καὶ θεός τις θά σοι ἐμπνεύσῃ διάτι δὲν νομίζω
 ὅτι σὺ ἐγεννήθης καὶ ἀνετράφης παρὰ τὴν θέλησιν (ἄνευ τῆς
 προστασίας) τῶν θεῶν.»

30 Τοιουτοδόπως λοιπὸν ὅμιλήσασα προεπορεύθη ἡ Παλλὰς
 Ἀθηνᾶ μὲ πολλὴν ταχύτητα, ὁ δὲ Τηλέμαχος κατόπιν ἐβάδιξε
 πρὸς τὰ ὕγη τῆς θεᾶς. «Ἐφθασκεν δὲ εἰς τὴν ὄμηρυν καὶ τὰς
 ἔδρας τῶν Πινάλιων ἀνδρῶν, ὅπου ἀκριβῶς δὲ Νέστωρ μετὰ τῶν
 νιῶν του ἐκάθητο, πέριξ δ' αὐτῶν οἱ ἀνθρώποι του ἐτοιμάζοντες
 τὸ συμπόσιον ἔψηνον κρέατα καὶ ὅλα ἐσούθλιζον (πρὸς φήσιμον).
 Αὐτοὶ λοιπὸν (οἱ περὶ τὸν Νέστορο) καθὼς είδον τοὺς ξένους,
 35 συγκεντρωμένοι ἔσπευσαν ὅλοι καὶ διὰ τῶν χειρῶν τοὺς ἔχαιρέτι-
 ζον καὶ τοὺς προσεκάλουν γὰρ κάθηνται. Πρῶτος δὲ νίὸς τοῦ Νέ-
 στορος Πεισίστρατος πλησιάσας ἔλαβεν ἀμφοτέρων τὴν χεῖρα καὶ
 τοὺς ἐτοποθέτησε πλησίον τοῦ συμποσίου ἐπάνω εἰς μαλακὰ δέρ-
 ματα (προθείες) ἐπὶ τῶν θαλασσίων ἄμμων, πλησίον καὶ τοῦ ἀδελ-
 40 φοῦ του Θρασυλήδους καὶ τοῦ πατρός του. "Εδοκες δ' εἰς αὐ-
 τοὺς εἰθὺς μερίδα ἐκ τῶν σπλάγχνων καὶ τοὺς ἐκέρασεν οἶνον διὰ
 χρουσοῦ ποτηρίου μέλλων δὲ νὰ τὸ δώσῃ ἔλεγε πρὸς τὴν Παλλάδα
 Ἀθηνᾶν (τὴν ὑπὸ μορφήν Μέντορος) τὴν κόρην τοῦ κρατοῦντος

τὴν αἰγίδα (ἀσπίδα) Διός. «Προσεύχου τόρα, ὃ ξένε, εἰς τὸν θεὸν
Ποσειδῶνα διότι τούτου τὸ συμπόσιον καὶ συνητήσατε ἐδῶ ἐλθόν-
τες· ὅταν δὲ κάμης σπονδὰς καὶ προσευγῆθης, ὅπως εἶναι κανονική
συνήθεια, δὸς ἔπειτα καὶ εἰς τοῦτον τὸ ποτήριον γλυκέος ὡς μέλι
οἴνου διὰ γὰρ κάμη σπενδάς, διότι γομῖσθω ὅτικαὶ αὐτὸς προσεύχε-
ται εἰς τοὺς θεούς· διότι ὅλοι εἰς ἀνθρώποι ἔχουσιν ἀνάγκην τῶν
θεῶν. Ἀλλ' εἶναι γεώτερός σου καὶ ἐμῆλικος μὲν ἐμὲ τὸν ἴδιον
ἔνεκα τούτου εἰς σὲ πρότερον θὲ δάσω τὸ χρυσοῦν ποτήριον.»

45

Τοιουτορόπως εἰπὼν ἔθετεν εἰς τὰς χειράς τῆς ποτήριον
γλυκέος οἴνου ἔχαιρε δ' ἢ Ἀθηνᾶ διὰ τὸν συνετὸν καὶ δίκαιον
ἀνδρα, διότι εἰς αὐτὴν πρότερον ἔθωκε τὸ χρυσοῦν ποτήριον.
Παρευθὲς δὲ προσηγέτε μὲν πολλὰ εἰς τὸν θεὸν Ποσειδῶνα· «Ἐπά-
κουσόν μου, ὃ Πόσειδον, ὁ συγκρατῶν τὴν γῆν, καὶ μὴ ἀπαρνη-
θῆς εἰς ἡμᾶς προσευχομένους νὰ λάβωσι τέλος αὗται αἱ ἐπιχειρή-
σεις μας· εἰς τὸν Νέστορα μὲν πρώτιστα καὶ εἰς τοὺς νίούς του
δίδε δόξαν ἔπειτα δὲ καὶ εἰς ὅλους ὅμοι τοὺς ἄλλους Πυλίους
δίδε δόξαν, ἔπειτα δὲ καὶ εἰς ὅλους ὅμοι τοὺς ἄλλους Πυλίους
κόμη ὁ Τηλέμαχος καὶ ἔγῳ νὰ ἐπιστρέψῃσεν εἰς τὴν πατρίδα,
ἄφοῦ κατορθώσωμεν ἐκεῖνο, ἔνεκα τοῦ ὅποιου ἥλθομεν ἐδῶ μὲ
τρχὴν μαζίρον πλοῖον.»

55

Τοιουτορόπως λοιπὸν ηὔχετο καὶ ἡ ἴδια ἔπειτα ἔφερεν εἰς
πέρας πάντα (τὰ διὰ τῆς εὐγῆς ζητηθέντα), ἔθωκε δ' εἰς τὸν
Τηλέμαχον τὸ ωραῖον διπλοῦν (ἔχον καὶ ἀνώ καὶ κάτω κύπελλον)
ποτήριον. Κατὰ τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον ηὔχετο ὁ ἀγαπητὸς υἱὸς τοῦ
Οδυσσέως. Αφοῦ δὲ ἐκεῖνοι ἔψησαν τὰ καλλίτερα κρέατα καὶ τὰ
ἀπέσυραν ἐκ τοῦ πυρός, εἰς μερίδια αὐτὰ διαμοιράσαντες εὐω-
χοῦντο μὲν λαμπρὰν εὐωχίαν. Αφοῦ δ' ἔξεπλήρωσαν τὴν ἐπιθυ-
μίαν τοῦ φαγητοῦ καὶ τοῦ ποτοῦ, εὐθὺς εἰς αὐτοὺς ἔσπαμεν ἀρ-
χὴν λόγων ὁ Γερήνιος ἵπποδαμαστῆς Νέστωρ. «Τόρα πλέον εἶναι
τὸ καλλίτερον νὰ ἔρευνήσωμεν καὶ γὰρ ἔρωτήσωμεν τοὺς ξένους,
ποῖοι εἶναι, ἀφοῦ εὐχαριστήθησαν ἐκ τοῦ φαγητοῦ. Ὡς ξένοι, ποῖοι
εἶσθε; ἀπὸ ποῦ διαπλέετε τὰς ὑγρὰς ὁδοὺς τῆς θαλάσσης; ἀρά γε
(πλέετε) δι' ἔργασίαν τινὰ ἥ ἔχετε περιπλανηθῆ ἀσκόπως, ὡσὰν
πειραταί, οἱ ὅποιοι πέραν τῆς θαλάσσης περιπλανῶνται θέσαντες

60

65

70

εἰς κίνδυνον τὴν ζωήν των καὶ φέροντες πακόν εἰς τὸν ἀλλαδαποὺς ἀνθρώπους ;»

- 75 Πρὸς αὐτὸν δὲ πάλιν ὁ συνετὸς Τηλέμαχος ἀνταπήγντα λαβὼν θάρρος· διότι σύτῃ ἡ Ἀθηνᾶ εἰς τὰς φρένας του ἔβαλε θάρρος, διὰ νὰ τὸν ἐρωτήσῃ περὶ τοῦ ἀποδημοῦντος πατρός του καὶ διὰ νὰ ἔχῃ παλὴν φύμην μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων. «὾ Νέστορος νὶς τὸν Νηλέως, μεγάλη δόξα τῶν Ἐλλήνων, ἐρωτᾶς, πόθεν εἴμεθα. Ἔγώ λοιπὸν δύναμαι νὰ σοὶ τὸ εἶπο σαφῶς· ήμεῖς ἔχομεν ἔλθει ἐκ τῆς ὑποκάτω τοῦ Νητίου ὅρους κειμένης Ἰθάκης. Ἡ ὑπόθεσις δ' αὕτη, διὰ τὴν ὅποιαν ὄμιλο, εἶναι ἴδιωτική, οὐχὶ δημοσία. Περιφέρομαι μήπως τυχὸν ἀκούσω διὰ τὴν μεγάλην φύμην τοῦ πατρός μου, τοῦ θείου Ὀδυσσέως τοῦ ὑπομονητικοῦ, διὰ τὸν ὅποιον λέγουσιν ὅτι κάποτε πολεμῶν μαζὶ μὲ σὲ ἔξεπόρθησε τὴν πόλιν τῶν Τρώων· διότι δι' ὅλους μὲν τοὺς ὅλους, ὅσοι ἐπολέμουν ἐναντίον τῶν Τρώων, ἐπληροφορόμεθα, ποῦ ἔκαστος ἔχαμη μὲ θλιβερὸν ὄλεθρον, ἐκείνους ὅμως ἐξ ὅλου μέρους καὶ τὸν ὄλεθρον ἀπληροφορητὸν ἔκαμεν ὁ νιός τοῦ Κρόνου· διότι οὐδεὶς δύναται σαφῶς νὰ 90 εἴπῃ, πότε ἔχει χαθῆναι εἴτε δηλ. αὐτὸς πατεδαμάσθη ἐπὶ τῆς Ἑπραῖς ὑπὸ ἐχθρῶν ἀνδρῶν, εἴτε καὶ ἐντὸς πελάγους ἐν τῷ μέσῳ τῶν κυμάτων τῆς Ἀμφιτρίτης (τῆς θαλάσσης). Ἡ Ἀμφιτρίτη ἡτο σύντομος τοῦ Ποσειδῶνος, θεοῦ τῆς θαλάσσης). Ἐκεκα τούτου τέρας καταφεύγω ἵστηται εἰς τὰ γόνατά σου, ἐὰν θέλῃς νὰ μοὶ εἴτης τὸν οἰκτόδον ὄλεθρον ἐκείνου, ἐὰν κάποιον ἔχῃς ὅτι μὲ τοὺς ἴδιους σου ὀφθαλμούς ἢ ἐὰν ἥκουσας λόγον παρ' ὅλου περιπλανωμένου· 95 διότι πολὺ δυστυχῆ ἐγένενησεν αὐτὸν ἡ μῆτηρ του. Καὶ μὴ ὄμιλει πρὸς ἐμὲ μαλακῶς (μετρίως, ἐπιφύλακτικῶς) ἀπὸ ἐντοπῆτὴν ἢ ἀπὸ εὐσπλαγχνίαν, ἀλλὰ πκταλεπτῶς εἰς ἐμὲ διηγήθητι ὅπως τὸν συνήντησας μὲ τὴν ὅρασίν σου. Παρακαλῶ, ἐὰν κάποτε ὁ πατήρ μου· 100 ὁ γενναῖος Ὄδυσσεὺς ὑποσχεθεὶς ἐξετέλεσεν εἰς σὲ ἢ λόγον τινὰ ἢ ἔργον τι ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ τῶν Τρώων, ὅπου ἐπεκθαίνετε συμφορὰς οἱ Ἐλλήνες, αὐτὰ τόσα πρὸς χάριν μου ἐνθυμήθητι καὶ ἀληθῶς εἰς ἐμὲ εἰπέ.»

Πρὸς αὐτὸν δ' ἀπήνται ἔπειτα ὁ Γερήνιος ἵπποδρυμαστῆς Νέστορς· «὾ ἀγαπητέ, ἐπειδὴ ὑπελέμψασας εἰς ἐμὲ τὴν τάλαπτοδίαν,

τὴν ὁποίαν ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ ἐκείνου ὑπεφέρομεν οἱ ἀκατεδά-
μαστοι κατὰ τὸ θάρρος νύοι τῶν Ἑλλήνων, ἀφ' ἑνὸς μὲν δσα
(ὑπεφέρομεν) περιπλανώμεναι μὲ τὰ πλοῖα ἀνὰ τὴν συστεινό-
χρον θάλασσαν διὰ λάφυρα, ἐκεῖ δποι ἥθελε μᾶς ὅδηγήσει ὁ
Ἀχιλλεύς, ἐξ ἄλλου δ' δσα καὶ πέριξ τῆς μεγάλης πόλεως τοῦ
βασιλέως Πριάμου ὑπεφέρομεν μιχόμενοι· ἐκεῖ δ' ἔπειτα ἐφογεύ-
θησαν δσοι ἡσαν ἀνδρειότατοι· ἐκεῖ μὲν κεῖται ταφεῖς ὁ πολεμικὸς
Αἴας (ὁ τοῦ Τελεκμῶνος), ἐκεῖ δ' ὁ Ἀχιλλεύς, ἐκεῖ δ' ὁ Πάτρο-
κλος ὁ δμοίως μὲ τοὺς θεοὺς συνετός, ἐκεῖ δ' ὁ ἀγαπητός μου
νιός, ὁ συγχρόνως καὶ γενναῖος καὶ ἀγαθός, δηλ. ὁ Ἀντίλοχος,
καὶ ὑπερθερμῶς ταχὺς εἰς τὸ τρέχειν καὶ μαχητής. Καὶ ἄλλα πολλὰ
κακὰ ἐπάθομεν κατόπιν αὐτῶν. Τίς βεβαίως ἐκ τῶν θνητῶν ἀν-
θρώπων δύναται γὰρ διηγημῆι ὅλη ἐκεῖνα; καὶ ἐάν βεβαίως ἐπὶ
πέντε καὶ ἔξ ἔτη παραμένων ἥθελες ἐρωτᾷ, πόσα κακὰ ἐπαθον ἐκεῖ
οἱ θεῖοι Ἕλληνες, δὲν θὰ ἔφθινον, ἔως ὅτου βαρυνθεὶς ἥθελες
ἐπιστρέψει εἰς τὴν πατρικὴν σου γῆν. Διότι ἐπὶ ἐννέα ἔτη ἐργά-
πομεν (διενοούμεθα) κακὰ ἐναντίον αὐτῶν (τῶν Τρώων) πολιορ-
κοῦντες αὐτοὺς μὲ παντὸς εἰδούς στρατηγήματα, μετὰ δυσκολίας
δ' ὁ νίος τοῦ Κρόνου μᾶς ἔδωκε τὸ ἀποτέλεσμα. Ἐκεῖ τότε οὐδείς
ποτε ἐτόλμα νὰ ἔξομιωθῇ φανερὰ κατὰ τὴν σύνεσιν μὲ τὸν Ὁ-
δυσσέα, ἐπειδὴ παρὰ πολὺ ὑπερτέρει ὁ θεῖος Ὁδυσσεὺς μὲ παν-
τὸς εἰδους δόλους, ὁ ἴδιος σου πατήρ, ἐὰν ἀληθῶς εἰσαι ἔγονος
(νιός) ἐκείνου· σέβας μὲ κατέχει, δταν σὲ βλέπω. Διότι οἱ λόγοι
σου βεβαίως εἶναι δμοιοι (μὲ τοὺς τοῦ Ὁδυσσέως) καὶ δὲν θὰ
ἔλεγέ τις δτι ἀνήρ νεώτερος τόσον δμοια (μὲ ἐκεῖνον) δμιλῆσεν.
Ἐκεῖ λοιπὸν ἐπὶ πλεῖστον μὲν χρόνον βεβαίως ἔγω καὶ ὁ θεῖος Ὁ-
δυσσεὺς οὔτε ποτὲ εἰς σινέλευσιν ἐδικογνωμοῦμεν οὔτε εἰς συμ-
βούλιον, ἀλλὰ μίαν γνώμην ἔχοντες οἱ δύο εἰς τὸν νοῦν μας καὶ
συνετὴν σκέψιν ἐπενοοῦμεν, πῶς ἥθελον συμβῆ τὰ πράγματα ἐξό-
χως ἀριστα διὰ τοὺς Ἕλληνας. 'Αφοῦ δ' δμως ἐξεπορθήσαμεν
τὴν ψυχὴν πόλιν τοῦ Πριάμου, ἐπεβιάσθημεν δ' ἐντὸς τῶν πλοίων
καὶ θεός τις διεσκόρπισε τοὺς Ἕλληνας, τότε πλέον καὶ ὁ Ζεὺς
ἐσκέπτετο εἰς τὰς φρένας του θλιβερὰν ἐπάνοδον εἰς τοὺς Ἕλλη-
νας, ἐπειδὴ δὲν ἡσαν δλοι συνετοι οὐδὲ δίκαιοι διὰ τοῦτο πολλοὶ

- 135 ἐξ αὐτῶν κακὴν μοῖραν ἐπέτυχον ἔνεκα ὀλεθρίκς δργῆς τῆς λαψης προφθάλμου καὶ ἐγοίσης ἴσχυρὸν πατέρα 'Αθηνᾶς (αὕτη ὁργήσθη διότι οἱ Ἑλλῆνες δὲν ἔτι μόρησαν τὸν Αἴαντα τοῦ 'Οὐλέως τὸν βιάσαντα τὴν Κασσάνδραν ἐντὸς τοῦ ναοῦ τῆς 'Αθηνᾶς), ἡ ὅποιος ἔβαλε δικύοιαν μεταξὺ καὶ τῶν δύο υἱῶν τοῦ 'Ατρέως ('Ἀγαμέμνονος καὶ Μεγελάου). Αὐτὸν δ' οἱ δύο καλέσαντες εἰς συνέλευσιν δόλους τοὺς Ἑλληνας, ἀνοίτως καὶ οὐχὶ κατὰ τὸ σύνηθες, δηλ. κατὰ τὴν δύσιν τεῦ ἥμίου, ὅτε μετέβησαν βεβαούμενοι ὑπὸ τοῦ οἴνου οἱ οἰοὶ τῶν Ἑλλήνων (εἶχον μεθύσει πίνοντες κατόπιν τῆς νίκης), ἔλεγον οἱ δύο ('Ατρεῖδαι) τὸν λόγον, ἔνεκα τοῦ ὅποιου συνήρθησαν τὸν στρατόν. Τέτε βέβαια ὁ Μενέλαος προέτρεπε πάντας τοὺς Ἑλληνας νὰ σκέπτωνται περὶ ἐπανόδου εἰς τὴν πατρίδα ἀνὰ τὰ ἀχανῆ κύματα τῆς θαλάσσης, ἀλλ' οὐδὲλως τοῦτο ἥρεσκεται εἰς τὸν 'Αγαμέμνονος· διότι (αὐτὸς) ἥρθελε νὰ σταματήσῃ τὸν στρατὸν καὶ νὰ προσφέρῃ λεράς ἐκατόμβας (μεγαλοπρεπεῖς θυσίας ἐκτὸν βιῶν), ἵνα θεραπεύσῃ τὴν τρομερὰν δργὴν τῆς 'Αθηνᾶς, ὁ ἀνόητος, καὶ δὲν ἔγνώριζεν αὐτό, ὅτι δηλ. δὲν ἔμελλε νὰ κατατείσθῃ (ἢ 'Αθηνᾶ). διότι δὲν μετατρέπεται ταχέως ἢ ἀπόφασις τῶν αἰωνίων θεῶν. Τοιουτούρθως αὐτοὶ μὲν οἱ δύο μὲ τηροῦντες λόγους ἀμοιβαίως ὅμιλοιντες ἵσταντο· ἀλλ' οἱ καλάς περιγνημῖδας ἔχοντες Ἑλλῆνες ἀνετινάχθησαν μὲν ὑπερθολικὴν προσταγὴν, εἰς δύο δὲ γνώμας ἔχοργέτο ἡ σκέψις αὐτῶν (κατὰ δύο τρόπους εἰς αὐτοὺς ἥτο ἀρεστὴ ἡ γνώμη)· κατὰ μὲν τὴν νέκταν ἀνεπιθημεν δυσάρεστα ἐναντίον ἀλλήλων σκεπτόμενοι εἰς τὸν νοῦν μας· διότι οἱ Ζεὺς κατήρτιε τὴν συμφορὰν τοῦ κακοῦ· ἀπὸ πρωταρδίας δὲ ὄλλοι μὲν ἐσύροιμεν τὰ πλοῖα εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἐθέτομεν ἐντὸς τὰ πράγματα καὶ τὰς βαθυζώνους (τὰς σφιγκτὰ ἔξωστιν μένεντας ὑπὸ τὸ στῆθος) γυναῖκας, οἱ δημίσεις δὲ τότε ἐκ τοῦ στρατοῦ ἥμιτοδίζοντο μείναντες ἐκεὶ πλησίον τοῦ οἴνου τοῦ 'Ατρέως 'Αγαμέμνονος βασιλέως λαῶν, οἱ δημίσεις δ' ἀναβάντες εἰς τὰ πλοῖα ἔξεκινομεν κατηρτασσοῦντες· τὰ δὲ πλοῖα πολὺ ταχέως ἐπλεοντες καὶ οἱ θεὸς ἔστρωσε (κατέστησε πραεῖαν) τὴν παμμεγέθη θάλασσαν. Εἰς Τένεδον δὲ φθάσαντες, προσεφέραμεν θυσίας εἰς τοὺς θεούς τοὺς ἐπιμιμοῦντες σφιδρῶς ἐπάνοδον εἰς τὸν οἰκόν μας· ἀλλ' οἱ Ζεὺς
- 140
- 145
- 150
- 155
- 160

δὲν ἐσκέπτετο ἀκόμη τὴν ἐπάνοδόν μας, ὁ σκληρός ὁ ὅποιος ἐκ
δευτέρου πάλιν ἐξήγγειρε κακὴν διχόνοιαν· οἱ μὲν περὶ τὸν συνε-
τὸν καὶ ποικιλομήχανον βασιλέα τῶν Ὀδυσσέα στρέφαντες πρὸς
τὰ δύσιον τὰ ἐκατέρωθεν κυρτὰ πλοῖα τῶν ἀπῆλθον πράττοντες
πάλιν τὰ εὐχάριστα εἰς τὸν ίσιον τοῦ Ἀτρέως Ἀγαμέμνονα· ἀλλ’ 165
ἐγὼ μὲ συγκεντρωμένα τὰ πλεῖα, τὰ δόποις μὲ ἡρολούθουν, ἔφευ-
γον, διότι ἐγνώριζον, ὅτι κακὰ πλέον ἐσκέπτετο ὁ θεός· ἔφευγε
δὲ ὁ πολεμικὸς νίδος τοῦ Τυδέως (Διομήδης) καὶ παρόρμησε
πρὸς τοῦτο τοὺς ὀπαδούς τοι, ἀργὰ δὲ πλέον κατόπιν ἡμῶν τῶν
δύο ἥροχετο ὁ ἔχνθος Μεγέλαος, μᾶς ἔφθασε δ’ ἐντὸς τῆς Λέσβου
σκεπτομένους διὰ τὴν μαρτυρίην θαλασσοπλοίαν μας, η δηλ., νὰ 170
ἐπιστρέφωμεν πλέοντες ἄνωθεν (βορειόθεν) τῆς Χίου τῆς βραχώ-
δους πρὸς τὴν ρήσον τῶν Ψαρῶν, ἔχοντες αὐτὴν πρὸς τάριστε-
ρά. η ὑποκάτωθεν (νοτιόθεν) τῆς Χίου πλαγίως τοῦ ὑψηλοῦ καὶ
εἰς τὸν ἀνέμους ἐκτεθειμένου Μίμαντος. Ἐζητοῦμεν δὲ ἀπὸ τὸν
θεὸν νὰ μᾶς φανερώσῃ σημεῖον αὐτὸς δὲ ἔδειξε βεβαίως σημεῖον
εἰς ἡμᾶς καὶ προέτρεπτε γὰρ διατέμνομεν τὸ μέσον τοῦ πελάγους
(νὰ πλέωμεν διὰ μέσου τοῦ πελάγους) εἰς Εὔβοιαν, διὰ νὰ 175
ὑπεκφύγωμεν τάχιστα τὴν τρικαμίαν. Ἡγέρθη δὲ (ἥροισε) νὰ ἐπιπλέῃ
σφραδρὸς οὖρος ἄνεμος, τὰ δὲ πλοῖα πολὺ ταχέως διέδραμον τὰς
ἴκλιθυοτρόφους ὄδοις καὶ ἐντὸς τῆς νυκτὸς κατέπλεον εἰς Γερασιτὸν
(ἀκρωτήριον Εὔβοιας). Εἰς τὸν Ποσειδῶνα δὲ πολλὰ μηρία ταύ-
ρων ἐθυσιάσμεν, διότι διεπλεύσαμεν τὸ μέγχ πέλαγος (μεταξὺ
Αέσθου καὶ Εὔβοιας). Ἡτο τετάρτη ἡμέρα (ἀπὸ τοῦ ἐκ Τροίας
ἀπύπλου), ὅτε προσώρωμίζον εἰς τὸ Ἀργος τὰ ἴσοδροπα πλοῖα τοῦ
ἱπποδαμαστοῦ Διομήδους, τοῦ νιοῦ τοῦ Τυδέως, οἱ σύντροφοί
του ἐγὼ δὲ διεύθηνον τὰ πλοῖα μου εἰς τὴν Πύλον καὶ οὐδέποτε
ἐσθέσθη δο οὖρος ἄνεμος, ἀφ’ ὅτου πλέον ἐξ ἀρχῆς ὁ θεός τὸν
ἔστειλε νὰ πτεύσῃ. Τοισυτοις πάντας ἥλθον, ἀγαπητὸν τέκνον, γω-
ροῖς νὰ πληροφορηθῶ τίποτε, οὐδὲ γνωρίζω τι περὶ ἐκείνων, καὶ 180
ὅσοι ἐσώθησαν ἐκ τῶν Ἑλλήνων καὶ ὅσοι ἐχάθησαν. Ὅσα δημοσ
καθήμενος ἐντὸς τῶν μεγάρων μου μανθάκω, ὅπως εἶναι δίκαιοι.
Νὰ τὰ μάθης καὶ δὲν θὰ τὰ κρύψω ἀπὸ σέ. Λέγουσιν ὅτι καλᾶς
μὲν ἐπανῆλθον οἱ Μυροιδόνες οἱ ίκανοι εἰς τὸ δόρυ, τοὺς ὅποιους

ώδηγει ὁ ἔνδοξος νίός τοῦ μεγαλοφύρου Ἀχιλλέως (ὁ Νεοπτόλεμος), ναῦλος δὲ (ἐπανῆμεν) ὁ Φιλοκτήτης, ὁ λαμπρὸς νίός τοῦ Ποιάντος διῶν δὲ τοὺς συνιδόφους του εἰσήγαγεν εἰς Κρήτην δὲ Ἰδαιενεύς, ὅσοι διέφεγον ἐκ τοῦ πολέμου καὶ κανένα δὲν ἀφῆρεσσεν ἀπ' αὐτὸν ἡ θάλασσα. Διὰ δὲ τὸν νίόν τοῦ Ἀτρίως (Ἀγαμέμνονα) καὶ σεῖς οἱ ἕιδοι ἀκούετε οἱ μακρὰν κατοικοῦντες καὶ πᾶς ἐπανῆμεν καὶ πᾶς ὁ Αἴγισθος ἐσκέφθη δι' αὐτὸν θλιβερὸν ὄλεθρον. Ἄλλ' ἀληθῶς ἐκεῖνος τούλαχιστον ἐλεεινῶς τὰ ἐπλήρωσε (ἔτιμωρηθη). Πόσσον καλὸν εἶναι καὶ τὸ νὰ μείνῃ δύσιων νίός ἀποθηκοντος ἀνδρός, διότι καὶ ἐκεῖνος (ὁ Ὁρέστης) ἐξεδικήθη τὸν γινέα τοῦ πατρός του, τὸν δόλιον κατὰ τὰς σκέψεις Αἴγισθου, δὲ ποῖος (Αἴγισθος) ἐφόνευσε τὸν ὄνομαστόν του (τοῦ Ὁρέστου) πατέρα. Καὶ σύ, ἀγαπητέ, διότι βλέπω ὅτι εἶσαι καὶ δραῖος καὶ μεγαλόσωμος, ἔσο γενναῖος, διὰ νὰ σὲ ἐπανῆ καὶ κάποιος ἐκ τῶν μεταγενεστέρων.»

Πρὸς αὐτὸν δὲ πάλιν ὁ συνετὸς Τηλέμαχος ἀνταπίηται: «Ω Νέστορε νιὲ τοῦ Νηλέως, μεγάλη δόξα τῶν Ἑλλήγων, ἐκεῖνος μὲν καὶ παραπολὺ ἐξεδικήθη καὶ οἱ Ἑλληνες θὰ φέρωσι δι' αὐτὸν μεγάλην φήμην καὶ εἰς τοὺς μεταγενεστέρους νὰ τὴν πληροφορηθῶσιν· εἰδὲ εἰς ἐμὲ οἱ θεοὶ τόσην πολλὴν δύναμιν νὰ περιβάλωσι νὰ ἐκδικηθῶ τοὺς μνηστῆρας διὰ τὴν φοβερὰν ἀδικίαν των, οἱ δοποῖοι ἀλαζονεύομενοι μηχανεύονται ἐναντίον μου κακὰ σχέδια. Ἄλλὰ δὲν προώρισαν δι' ἐμὲ οἱ θεοὶ τοιαύτην εὐτυχίαν (εἰς τὸ νὰ τοὺς ἐκδικηθῶ), οὔτε εἰς τὸν πατέρα μου οὔτε εἰς ἐμέ. ἐν τούτοιοι ἀλαζονεύομενοι μηχανεύονται ἐναντίον μου κακὰ σχέδια· ἀλλὰ δὲν προώρισαν δι' ἐμὲ οἱ θεοὶ τοιαύτην εὐτυχίαν (εἰς τὸ νὰ τοὺς ἐκδικηθῶ), οὔτε εἰς τὸν πατέρα μου οὔτε εἰς ἐμέ· ἐν τούτοις δημοσίες τύραννοι πρέπει νὰ ὑπομένω.»

Πρὸς αὐτὸν δ' ἔπειτα ἀπήντα ὁ Γερήνιος ἵπποδαμαστῆς Νέστωρ· «Ω φίατητέ, ἔπειδὴ πλέον ὑπενθύμισας καὶ εἶπες εἰς ἐμὲ ταῦτα, λέγουσιν ὅτι πολλοὶ μνηστῆρες ἔνεκα τῆς θελήσεώς σου μητρός ἐντὸς τῶν ἀγαπτόρων σου ἐναντίον τῆς θελήσεώς σου μηγανεύονται πολλὰ κακά· εἰπὲ εἰς ἐμέ, ἀρά γε ἐκουσίως ὑποτάσσεσαι εἰς αὐτοὺς ἥ οἱ ἀνθρωποι σὲ ἔχθρεύονται ἀνὰ τὴν πόλιν σου ἀκο-

λουστήσαντες χρησιμόν θεοῦ ; καὶ ποῖος γκωρίζει, ἐάν ποτε ἐπανελθῶν (οὐ Ὁδυσσεὺς) θὺν ἐκδικηθῆ τὰς βιαιότητας αὐτῶν η̄ αὐτὸς μόνος ὑπάρχων η̄ καὶ ὅλοι ὁμοῦ οἱ Ἐλλῆνες ; Εἰδὲ νὰ θέλῃ νὰ σὲ ἀγαπᾶ ἡ λαμπρόφρυνθαλμίος Ἀθηνᾶ, ὅσον τότε ὑπερθρόνως ἐφρόντιζε διὰ τὸν ἔνδοξον Ὅδυσσεα ἐντὸς τῆς χώρας τῶν Τρώων, 220
ὅτου ἐπαθητούμεν συμφορῶντες οἱ Ἐλλῆνες· διότι οὐδέποτε ἀκόμη εἶδον θεοὺς ν' ἀγαπῶσιν ἀνθρώπων τόσον φανερά, ὅσον φανερὰ παρουσιάζετο ὡς προστάτης εἰς ἐκεῖνον η̄ Παλλὰς Ἀθηνᾶ· ἐὰν τοιουτορόπως ἥθελε θέλει νὰ σὲ ἀγαπᾶ καὶ νὰ φροντίζῃ διὰ σὲ κατὰ τὴν ψυχήν της, τότε βεβαίως καὶ κάποιος ἐξ ἐκείνων ἥθελε λησμονήσει τὸν γάμον του (μετὰ τῆς Πηνελόπης).»

Ἡρός αὐτὸν δὲ πᾶλιν ὁ συνετὸς Τηλέμαχος ἀνταπήντα· «Ω γέρον, δὲν νομίζω ἀκόμη ὅτι θὰ ἐκπειλεσθῇ ὁ λόγος οὗτος· διότι πραπτὸλὺ μέγαν λόγον εἰπες· θάμβος (φόβος) μὲ κατέχει· δὲν εἰναι δυνατὸν νὰ εἰσέλθωσι ταῦτα εἰς τὴν ἴδιακήν μου τούλαχιστον ἔλπιδα (ἔγὼ τούλαχιστον δὲν δύναμαι νὰ ἔλπισω ταῦτα), οἰδ' ἐὰν οἱ θεοὶ τοιουτορόπως θὰ ἥγελον νὰ γίνωσι.» 225

Πρός αὐτὸν δὲ πᾶλιν εἰπεν η̄ θεά, η̄ λαμπρόφρυνθαλμίος Ἀθηνᾶ· «Τηλέμαχε, ποῖος λόγος ἔξεφυγεν ἀπὸ τὸν φρεγμὸν τῶν δόδοντων σου ; »Οταν βεβαίως θέλῃ θεός τις, καὶ μακρύθεν εὐκόλως δίναται νὰ σώσῃ ἄνδρα· θὺν ἐπροτίμων ἔγὼ τούλαχιστον, καὶ ἀφοῦ ποιῶντας τολαιπωρίας μὲ μόχθεις ὑπομείνω, καὶ νὰ ἐπανέλθω εἰς τὸν οὐκόν μου καὶ νὰ ἴδω τὴν ἡμέραν τῆς ἐπανόδου (νὰ τὴν χαρῶ) παρὰ ἐπανεῖνών νὰ χαθῶ ἐντὸς τῆς ἐστίας μου, καθὼς ἔχαθη οὐ Ἀγαμέμνων διὰ δάλου ὑπὸ τοῦ Αἰγίσθου καὶ τῆς ἴδιακῆς του (τῆς τοῦ Ἀγαμέμνονος) συζύγου. »Αλλὰ βεβαίως τὸν ζωινὸν (τὸν φυσικὸν) τούλαχιστον θάνατον οὐδέ οἱ θεοὶ δύνανται ν' ἀπομαργύνωσι καὶ μάτι ἀγαπητῶν των ἄνδρα, ὅπτον πλέον η̄ ὀλευθρία μοῖρα του (όδινηρου) ἔξαπλώνοντος κατὰ γῆς τοὺς θυητοὺς θανάτου τὸν κατακρημνίσῃ.» 235

Πρός αὐτὴν δὲ πᾶλιν ὁ συνετὸς Τηλέμαχος ἀνταπήντα· «Μέντορ, οὓς μὴ λέγωμεν πλέον ταῦτα μεταξύ μας, ἀν καὶ λιτούμενα· εἰς ἐκεῖνον δὲν ὑπάρχει πλέον ἀληθῆς ἐπάνοδος εἰς τὴν πατρίδα, ἀλλὰ δι' αὐτὸν πλέον ἐσκέψθησαν οἱ ἀθάνατοι θάνατον καὶ μαύροι· Ομήρου Οδύσσεια 240

ειρην μοῖραν. Τόρα δὲ θελώ ἄλλην διάδοσιν νὰ ἐρευνήσω καὶ νὰ
έρωτήσω τὸν Νέστορα, ἐπειδὴ γνωρίζει περισσότερον ἀπὸ τοὺς
245 ἄλλους τὴν δικαιοσύνην καὶ τὴν φρύνησιν· διότι λέγουσιν ὅτι αὐτὸς πλέον εἰς τρεῖς γενεὰς ἀνθρώπων ἔβασιλευσεν· ὡσὰν ἀνάνα-
νιος φαίνεται εἰς ἐμὲ εἰς τὸ νὰ τὸν βλέπῃ τις ὁ Νέστορας νιὲ τοῦ
Νηπέως, εἰπὲ σὺ εἰς ἐμὲ τὸ ἀληθές· πῶς ἀπέθανεν ὁ νιὸς τοῦ
250 Ἀτρέως ἐπὶ μεγάλου κράτους βασιλεύων Ἀγαμέμνων; ποῦ ἦτο
ὁ Μενέλαος; ποῖον δὲ ὅλευθον περιοτούμασε κατ' αὐτοῦ ὁ δόλιος
Αἴγισθος, ἐπειδὴ ἐφόρευσε πολὺ ἀνδρειότερον τοῦ; ἢ δὲν εὑρί-
σκετο ἐπὶ τοῦ Ἀχαιοῦ Ἀργούς, ἀλλὰ κάπου ἀλλοχοῦ περιπλα-
νᾶτο (ὁ Μενέλαος) εἰς ἄλλους ἀνθρώπους, αὐτὸς δὲ (ὁ Αἴγισθος)
λαβὼν θάρρος τὸν ἐφόρευσεν;»

Πρὸς αὐτὸν δ' ἀπῆγτα ἔπειτα ὁ Γερήνιος ἵπποδαμαστῆς Νέ-
στωρ· «Ἐγὼ βεβαίως εἰς σέ, τέκνον, πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν θὰ εἴ-
πω· ἀληθῶς μὲν ταῦτα καὶ σὺ ὁ ἴδιος φαντάζεσαι, πῶς βεβαίως
255 ἔγινεν ἐὰν βεβαίως ὁ υἱὸς τοῦ Ἀτρέως, ὁ ξανθὸς Μενέλαος,
ἐπανερχόμενος ἐν Τροίᾳ συνήντα τὸν Αἴγισθον ζωντανὸν ἐντὸς
τῶν μεγάρων του, τότε εἰς αὐτὸν οὐδὲ ἀποθανόντα θὰ ἔρωπτον χυ-
τὴν γῆν (θὰ τὸν ἔθαπτε), ἀλλ ὡς θὰ ἐπιξεπει, κύνες καὶ δρυες
260 θὰ γαιτρώγον αὐτὸν βεβαίως ἐρεψαμένον εἰς τὴν πεδιάδα μακρὰν
τῆς πόλεως καὶ οὐδεμίᾳ ἐκ τῶν Ἑλληνίδων ἥθελε κλαύσει αὐτόν.
διότι πολὺ μέγα κακὸν ἔργον ἐσκέφθη· διάτι ήμεῖς μὲν ἔκει (ἐν
Τροίᾳ) ἐκαθήμεθα πολλοὺς ἀγῶνας (πολεμικοὺς) ἐκτελοῦντες αὐ-
τὸς δὲ (ὁ Αἴγισθος) ἡσυχος ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ἵππους τρέφοντος
265 Ἀργούς μὲ πολλοὺς λόγους ἐκολάκευε τὴν σύζυγον τοῦ Ἀγαμέ-
μνονος· αὐτὴ δύμας τῷ ὅντι ἡ εὐγενὴς Κλυταιμνήστρα κατ' ὁρχάς
μὲν ἀτέκουσε τὸ ἀναίσχυντον ἔργον· διότι εἶχεν ἀγαθὰ φρονήματα
ὑπῆρχε δὲ πλησίον αὐτῆς καὶ ἀοιδός τις ἀνήρ (ποιητής), εἰς τὸν
ὅποιον ὁ νιὸς τοῦ Ἀτρέως μεταβαζίνων εἰς τὴν Τροίαν παρήγγελε
πολὺ νὰ προσέχῃ τὴν σύζυγόν του. 'Ἄλλ' ὅτε πλέον ἡ μοῖρα τῶν
270 θεῶν τὴν ἔθεσεν ὥστε καταδουλωθῆ, τότε πλέον τὸν μὲν ἀοι-
δὸν δόηγῶν (ὁ Αἴγισθος) εἰς νῆσον ἔρημον ἀφῆκε νὰ γίνῃ
ἄρπαγια καὶ εὔρημα εἰς τὰ ὅρνεα, τὴν δὲ Κλυταιμνήστραν θέ-
λων καὶ θέλουσαν ὄδηγησεν εἰς τὸν ιδικὸν του οἶκον. Πολλὰ δὲ μη-

οία θυμάτων ἔκαυσεν ἐπάνω εἰς τοὺς ιεροὺς βωμούς, πολλὰ δὲ λαμπρὰ δῶρα ἀφιέρωσε, δηλ. καὶ ὑφάσματα καὶ χρυσόν, διότι 275 ἔφερεν εἰς πέρας μέγα ἔργον, τὸ δόποιον οὐδέποτε ἥλτιζεν εἰς τὸν κοῦν του. Διότι ήμεῖς μὲν συγχρόνως ἐπλέομεν ἐκ Τροίας ἐπανερχόμενοι, δηλ. ὁ νίὸς τοῦ Ἀτρέως (Μενέλαος) καὶ ἐγώ, ἀγάπην 280 ἔχοντες μεταξύ μας· ἀλλ' ὅτε ἐφθάσαμεν εἰς τὸ ιερὸν Σούνιον, τὸ ἀκρωτήριον τῶν Ἀθηνῶν, ἐκεῖ τὸν πηδαλιούχον τοῦ Μενέλαου ὁ Φοῖβος Ἀπόλλων μὲν τὰ μαλακὰ βέλη του ἐπερχόμενος ἐνχντίον 285 του ἐφόνευσεν, ἐν ᾧ ἐκράτει μεταξὺ τῶν χειρῶν του τὸ πηδάλιον τοῦ τρέχοντος πλοίου, δηλ. τὸν Φούρνην τὸν νίὸν τοῦ Ὄντυρος, ὁ δόποιος ὑπερτέρει τὰ πλήθη τῶν ἀνθρώπων εἰς τὸ νὰ κυβερνῆσῃ πλοῖον, ὁσάκις ἥθελον ἐπέλθει τροχιμάι. Τοιουτοράπως δὲ μὲν Μενέλαος ἐκεῖ ἡμποδίσθη, ἀν καὶ ἔσπευδεν εἰς ταξείδιόν του, διὰ νὰ θάπτῃ τὸν σύντροφόν του καὶ προσφέρῃ τὰς νενομίσμενας 290 νεκρικὰς τιμάς. 'Αλλ' ὅτε πλέον καὶ ἐκεῖνος πλέων πρὸς τὴν σκοτεινόχρυν θάλασσαν ἐν μέσῳ τῶν κοίλων πλοίων του ἐφθασε τρέχων εἰς τὸ νήψιλον ὅρος τοῦ Μαλέα, τότε πλέον ὁ βροντόφωνος Ζεὺς θλιβερὸν ταξείδιον ἐσκέφθη δι' αὐτόν, ἐπέχυσε δὲ κατ' αὐτὸν πνοὴν ἰσχυρῶν ἀγέων καὶ τὰ κύματα ἀνεπτύσσοντο πελώρια καὶ ίσα μὲ δῷη. Ἐκεῖ διαχωρίσας (ὁ Ζεὺς) ἀλλα μὲν πλοῖα ἐπλησίασεν εἰς Κορήτην, ὅπου κατώκουν οἱ Κύδωνες πέριξ τῶν φειδειῶν τοῦ Ιαδάνου. Ὅπαρχει δὲ βράχος τις ἀπόκρημνος καὶ ὑψηλὸς μέχρι τῆς θαλάσσης εἰς τὴν ἐσχάτην ἄκραν τῆς Γόρτυνος 295 ἐντὸς τοῦ σκοτεινοῦ πελάγους· ἐκεῖ ὁ Νότος τὸ μέγα κῦμα ὑπεῖ πρὸς τὸ ἀριστερὸν ἀκρωτήριον, πρὸς τὴν Φαιστόν, μικρὰ δὲ πέτρα έμποδίζει μέγα κῦμα τὰ μὲν λοιπὸν πλοῖα ἐκεῖ ἐφθασκεν, διὰ τῆς ταχύτητος δ' ἀπέφυγον τὸν δλεθρὸν οἱ ἄνδρες, ἀλλὰ τὰ πλοῖα δὲ συνέτριψαν ἐπὶ τῶν σκοπέλων τὰ κύματα· ἀλλὰ τὰ πέντε πλοῖα τὰ ἔχοντα κυανᾶς πρώγας δὲ ἀνεμος καὶ τὸ ὑδωρφέρων ἐπλησίασεν εἰς τὴν Αἴγυπτον. Ἐκεῖ δὲ μὲν Μενέλαος πολὺν πλοῦτον καὶ χρυσὸν συντριβοῦσαν περιεπλανάτο μὲν τὰ πλοῖα εἰς ἀλλογιώσσους ἀνθρώπους· τότε δῆμας ὁ Αἴγισθος ἐσκέφθη ἐν τῷ οἰκῳ του ταύτας τὰς δλεθρίας συέψεις. Ἐπὶ ἐπιστείτιν δ' ἐθασίλευεν ἐπὶ τῶν πολυχρύσων Μυκηνῶν, ἀφοῦ ἐφόνευσε τὸν νίὸν τοῦ Ἀτρέως (Ἀγαμέ-

305 μνονα), είχε δ' ύποταχνή ὁ λαὸς ἵπποι τὴν ἔξουσίαν αὐτοῦ. Ἀλλὰ κατὰ τὸ δύρδον ἔτος ἐπῆλθεν εἰς αὐτὸν τὸ κακόν, δηλ. ὁ θεῖος Ὁρέστης ἐλθὼν ὅπιστο ἐξ Ἀθηνῶν, ἐφόνευσε δὲ τὸν φονέα τοῦ πατρός τευ, τὸν δόλιον Αἴγισθον ὁ ὅποιος ἐφόνευσε τὸν ὀνομαστόν του πατέρα. Οὗτος πλέον φονεύσας αὐτὸν προσέφερε νεκρώσιμον συμπόσιον εἰς τοὺς Ἀργείους (τοὺς Μυκηναίους Ἐλληνας) διὰ τὸν φόνον τῆς ἀτασίας μητρός του καὶ τοῦ ἀνάνδρου Αιγίσθου αἰνθημερὸν δ' ἐφθύσε πρὸς αὐτὸν ὁ μεγαλόφωνος Μενέλαιος πολλὰ πράγματα φέρων, δσα τὰ πλοιᾶ του ἐσήκωσαν ὡς βάρος (ὅσον βάρος πράγματιν ήδύναντο νὰ στρώσουν). Καὶ σύ, ἀγαπητέ, μὴ ἀτοπλανηθῆς ἐπὶ πολὺν χρόνον μακρὰν ἀπὸ τῶν οἰκων σου, ἀφήσας ἐντὸς τῶν ἀνακτόρων σου καὶ πράγματα καὶ ἀνθρώπους τόσον θρασεῖς, μήπως καταφάγωσιν ὅλα τὰ πράγματά σου μοιράσκντες αὐτά, σὺ δὲ ἀποστλανηθῆς εἰς μάταιον τάξείδιον. Ἀλλ' εἰς μὲν τὸν Μενέλαιον ἐγὼ προτρέπω καὶ συμβουλεύω νὰ μεταβῆς διότι ἐκεῖνος νεωστὶ ἐξ ὥλου μέρους ἔχει ἐλθει ἐκ μέρους ἐκείνων τῶν ἀνθρώπων, ὅπόθεν βεβαίως δὲν θὰ ἤπλιξεν εἰς τὴν διάνοιαν του νὰ ἔλθῃ ἐκεῖνος, τὸν διότον κατὰ πρώτην φοράν ἥθελον ἀπομακρύνει αἱ τριχυμίαι εἰς μέγα καὶ τοιοῦτον πέλαγος, ὅπόθεν δὰ οὐδὲ τὰ δρυνεα φθάνουσιν εἰς ἐν δλόνηπρον ἔτος, διότι εἰναι μέγα καὶ φοβερόν. Ἀλλὰ πήγαινε (εἰς αὐτὸν) τόρα μὲ τὸ πλοιόν σου καὶ μὲ τοὺς συντρόφους σου· ἐὰν δμως θέλῃς (νὰ ὑπάγῃς) διὰ Ἑηρᾶς, ὑπάρχουσι διὰ σὲ καὶ ἄμαξαι καὶ ἵπποι, ὑπάρχουσι δὲ παρόντες εἰς τὴν διάθεσίν σου οῖνοι μον, αἱ δόποιοι θὰ εἰναι ὀδηγοὶ εἰς σὲ πρὸς τὴν θείαν Λασκεδαίμονα, δπου εἰναι ὁ Ἑπειθὸς Μενέλαιος· πιρακάλει δὲ αὐτὸν σὺ ὁ ἴδιος, διὰ νὰ σοὶ εἰπῃ ἀληθῆ· ψεῦδος δμως δὲν θὰ σοὶ εἰπῃ· διότι εἰναι πολὺ οὐνετός.²

330 Τοιωτρότας εἰπεν, ἔδυσε δ' εἰνδὺς ὁ ἥλιος καὶ ἐπῆλθε σκότος. Εἰς αὐτὸν δ' εἰπε καὶ η θεύ, η λαμπρόφθαλμος Ἀθηνᾶ· «Ω γέρον, βεβαίως αὐτὰ συμφώνως πρὸς τὸ δρυθὸν εἰπες. Ἀλλ' ἐμπρόδει κόπτετε μὲν (πρὸς φαγητὸν) τὰς γλώσσας τῶν θυμάτων καὶ ἀναμίξατε μὲ ὕδωρ οἶνον, μὲ τὸν σκοτόν, ἀφοῦ κάμιωμεν σπουδᾶς εἰς τὸν Ποσειδῶνα καὶ τοὺς ὄλλους ἀθιατάτους, νὰ φροντίζωμεν

κατόπιν περὶ ὑπονοῦ διότι αὐτοῦ (τοῦ ὑπονοῦ) εἶναι ὡραῖο διότι τὸ φῶς ἔχει πλέον ἀπέλθει ὑπὸ τὸ σκότος καὶ δὲν ἀρμόζει ἐπὶ πολὺν καιρὸν εἰς συμπόσιον πρὸς τιμὴν τῶν θεῶν νὰ καθήμεθα, ἀλλὰ (πρέπει) νὰ πηγαίνωμεν.»

Αὐτὰ είπεν ἡ θηγάτηρ τοῦ Λιός, ἐκεῖνοι δ' ὑπῆρχουσαν εἰς αὐτὴν ὅμιλοι ήσασταν. Εἰς αὐτοὺς δ' οἱ μὲν κήρυκες ἐπέχυσαν ὕδωρ εἰς τὰς κεῖρας, ὑπηρέται δὲ τοὺς κρατῆρας ἐγέμισαν ἔως ἐπάκω ἐκ ποτοῦ. εὐθὺς δ' ἀρξίσαντες ἡμιόρασαν εἰς δλους μὲ ποτήριοι: 335 ἔθετον δὲ τὰς γλώσσας τῶν θεμάτων ἐντὸς τοῦ πυρὸς (ἐν τέλει τῆς θυσίας ἐκαίοντο πρὸς τιμὴν τῶν θεῶν αἱ γλῶσσαι τῶν θεμάτων) καὶ σηρωνόμενοι ἔχουν τὰς σπονδάς. Ἀφοῦ δὲ καὶ ἔκχυμον σπονδᾶς καὶ ἔπιον δσον ἥθελεν ἡ ψυχή των, τότε πλέον ἡ Ἀθηνᾶ καὶ ὁ θεόμορφος Τηλέμαχος καὶ οἱ δύο ὄρδινες νὰ ἐπιστρέψωσιν εἰς τὸ κοῖλον πλοίον. Ἄλλ' ὁ Νέοτωρ ἔξι ἄλλου τοὺς ἡμιπόδιζεν 340 ἐπιπλήττων αὐτοὺς διὰ λόγων. «Ο Ζεὺς δὰ καὶ οἱ ἄλλοι ἀθένατοι θεοὶ εἴθε ν' ἀπομικρύνῃ τοῦτο. ὥστε σεῖς νὰ ὑπάγητε εἰς τὸ ταχὺ πλοίόν σας ἐκ μέρους ἐμοῦ ὡσὰν δὰ ἐκ μέρους ἀνθρώπου ἐντελῆς ἐστερημένου σκεπάσματα καὶ πτωχοῦ, ἐντὸς τοῦ οίκου τοῦ ὄποιου οἰδόλως ὑπάρχουσι καὶ χλαιναῖς καὶ σκεπάσματα πολλὰ οὔτε δι' αὐτὸν οὔτε διὰ τοὺς φύλοξενούμενους του νὰ κοιμῶνται ἐντὸς 350 αὐτῶν μαζικῶς: ἄλλ' εἰς ἐμὲ τούλάχιστον ὑπάρχουσι (ἔχω) γλαυκαὶ καὶ ὡραῖα σκεπάσματα. Οὐδαμῶς λοιπὸν ὁ ἀγαπητὸς υἱὸς τούτου δὰ τοῦ Ὁδυσσέως θὺ κοιμηθῇ ἐπὶ τοῦ κταστρώματος τοῦ πλοίου, ἐφ' ὃσν καὶ ἡ ζῶ ἐγὼ δά, ἐπειτα δὲ καὶ ἐφ' ὃσον παῖδες μου ἐντὸς τῶν ἀνακτόρων μου ἥθελον ἀπομείνει, ὥστε νὰ 355 φύλοξενῶσι ξένους, ὅσοι καὶ ἀν ἔλθωσιν εἰς τὰ ἀνάκτορά μου.»

Πρὸς αὐτὸν δὲ πάλιν είπεν ἡ λαμπρόφρθαλμος Ἀθηνᾶ: «Καλῶς βέβαια τεῦτα εἰπεῖς, ἀγαπητὲ γέρων: ἀρμόζει δὲ νὰ ὑπακούῃ εἰς σὲ ὁ Τηλέμαχος, ἐπειδὴ τοιωτορόπως εἶναι ποιὺν καλλίτερον ἄλλο: οὗτος μὲν τόρα συγχρόνως θὰ ἀκολουθῇ σέ, δὰ νὰ κοιμηθῇ ἐντὸς τῶν ἀνακτόρων σου ἐγὼ δὲ θὰ πορευθῶ εἰς τὸ μέλι τοῦ πλοίου, διὰ νὰ ἐνθαρρύνω τοὺς συντρόφους μας καὶ νὰ εἰπω εἰς αὐτοὺς τὰ καθέκαστα: διότι μένος μεταξὺ ἀυτῶν διῆσχυροῖς οἵτι εἴμαι γεροντότερος, οἱ δὲ ἄλλοι νεώτεροι ἀνδρες ἀκολουθοῦσιν 360

365 Σνεκα φιλίας, ὅλοι συνομήλικες τοῦ μεγαλοφύχου Τηλεμάχου. Ἐ-
κεὶ τόρα δίναμαι νὰ κοιμηθῶ επὶ τεῦ μελανοχρώμου κοῖλου πλοίου-
ἄλλ' ἀπὸ πριωτας θὺν ἵπαγω εἰς τοὺς μεγαλοφύχους Καύκωνας
(κατοίκους τῆς Τομφύλιας, δηλ. τῆς νῦν ἐπαρχίας Ὀλυμπίας),
ὅτοι μοὶ χρεωστεῖται χρέος οὐχὶ βίβαίως νέον (παλαιὸν) εἰς οὐχὶ
ἔλιγον· οὐ διμος αἴτόν, ἀφοῦ ἡ/νεν εἰς τὸ ἀνάκτορόν σου, σιε-
λον αὐτὸν μὲ ἄμειξαν καὶ μὲ ἔνα ἐκ τῶν νιῶν σου δός δ' εἰς αἴ-
370 τὸν ἵπατον, οἱ ὅποιοι εἶναι ἐξ αφεύτατοι εἰς τὸ τρέχειν καὶ ἴσχυ-
ρότατοι εἰς τὴν δύναμιν.»

Τοιουτορόπως λοιπὸν ἔμελήσασα ἀπῆλθεν ἡ λαμπρόφθαλμος
'Αθηγᾶ διοιάζουσα μὲ πτηνόν· ἔκπληξες δὲ πατέλαβεν ὅλους, ὅτε
τὴν είδον. Ἐθαύμαζε δ' ὁ γέρων (Νέστωρ), καθὼς τὴν είδε μὲ
τοὺς ίδιους του δφναλμούς· ἔλαθε δὲ τὴν χεῖρα τοῦ Τηλεμάχου καὶ
375 ἥγον ἔλεγε καὶ τὸν προσεφώνει: «Ὤ ἀγαπητέ, ἔλπιζω ὅτι δὲν θὰ
είσαι κακὸς καὶ ἄνχιδρος, ἐὰν δὰ εἰς τὸ τόσον νέον ἀκολουθοῦσιν
ώς συνοδοὶ θεοί, διότι εὐδελ· ἄλλος εἶναι οὗτος ἔδω ἐκ τῶν κα-
τοικούντων τὰ ἀνάκτορα τοῦ 'Ολύμπου, ἄλλ' εἶναι ἡ θυγάτηρ τοῦ
Διός, ἡ ἐνδοξοτάτη Τοιτογένεια (ώς γεννηθεῖσα ἐν Βοιωτίᾳ πρὸ
τῶν χείμαρρον Τοιτωνα), ἡ ἑπτία βεβαίως καὶ τὸν εὐγενῆ σου
380 πατέρα μετεξέν τῶν Ἑλλήνων ἕτιμα. Ἀλλά, δὲ θεά, ἔσο εὔσπλαγ-
χος, δίδε δὲ δόξων καλὴν εἰς ἐμὲ τὸν ίδιον καὶ εἰς τοὺς παῖδας
μους καὶ εἰς τὴν σεβροτάχην σέζυγον· εἰς σὲ δ' ἔγω ἔξι πλλον θὺ-
προσφέρω ὡς θυσίαν βοῦν πρωτοετῆ, μεγαλομέτωπον, ἀδάμαστον,
τὴν δποίαν δὲν ὠδήγητεν ἀκόμη ἱπό ζυγὸν ἀνήρ ταύτην ἔγω εἰς
σὲ θὰ πλεσφέρω ὁ, θιοίσι, ἀφοῦ περιχύσω εἰς τὰ κέρατα τῆς
χρυσούν».

385 Τοιουτορόπως εἴτε προσευχόμενος, ἐπήριουσε δ' αἴποῦ τῇ
Παλλάς 'Αθηγᾶ. Προηγήθη δ' αἴτον ὁ Γερήνιος ἵπποδαιμαστῆς
Νέστωρ, τῶν νιῶν του δηλ. καὶ τῶν γχμβρῶν του, μεταβαίνων
πρὸς τὰ ὑξαῖα ἀνάκτορά του. 'Αλλ' ὅτε ἔφθασαν εἰς τὰ πολὺ ζνο-
μαστὰ ἀνάκτορα τοῦ βασιλέως, κατὰ σειρὰν ἐκάθισαν εἰς ἀνάκλιν-
τρα καὶ εἰς θρόνους. Εἰς αὐτοὺς δ', ἀφοῦ ἔφθασαν, ὁ γέρων ἐκ
390 νέου ἀνέμιξεν εἰς τὸν κρητῆρα ἑδωρ μετὰ γλυκυπότου οἶνον, τὸν
ὅποιον εἰς τὸ ἐνδέκατόν του ξεισ ζητοῖεν ἡ οἰκονόμος καὶ ἔλασε

πρὸς τοῦτο τὸ βιούνωμα τοῦ κλείοντος αὐτὸν πάθου. Ἐξ τούτου
ὅ γέρων ἀνέμιξεν εἰς τὸν κρατῆρα, κάμνων δὲ σπονδᾶς μὲν πολλὰς
προσευχὰς προσηγέτο εἰς τὴν Ἀθηνᾶν τὴν κόρην τοῦ κρατοῦν-
τος τὴν καὶ γίδα Διώ., Ἀφεῦ δὲ καὶ ἔκαμον σπονδᾶς καὶ ἔπιον
ὅσον ἔβιελεν ἡ ψυχή των, οἱ μὲν δὲ λοι μετέθησαν ἔκαστος εἰς τὸ
δωμάτιον του, διὰ νὸν κοιμηθῶσι, τὸν δὲ Τηλέμαχον, τὸν ἡγι-
τὸν νίδον τοῦ θείου Ὄδισσέως, ἐκεῖ ἔβαλε νὰ κοιμηθῇ ὁ Γερήγορος
ἴποδαμαστῆς Νέστωρ ἐπὶ κλίνης τορνευτῆς ἐντὸς τῆς τοινήσου
κιθούσης, πλησίον δ' αὐτοῦ ἔδαλε τὸν ἀνδρεῖον (ἔχοντα ισχυρὸν
ἐκ μελίας δόρυ) Πειστρατὸν ἀρριγγὸν ἀνδρῶν, δὲ ὅποιος ἐκ τῶν
νιῶν αὐτοῦ ἦτο ἀκόμη ἄγαμος ἐντὸς τῶν ἀνακτόρων του. Ὁ ἕδιος
δὲ ἐξ δὲ λοι μέρους ἐκοιμάτο εἰς τὰ ἐνδότατα τοῦ ὑψηλοῦ ἀνατό-
ροῦ του, ἐντὸς τοῦ ὅποιου ήτοιαμὲ δι' αὐτὸν τὴν κλίνην καὶ τὸ
στρῶμα ἡ δέσποινα σύζυγός τοι.

Ὄτε δ' ἐφάρη ἡ τὴν πρωῖαν γεννωμένη ροδοδάκτυλος Αὐ-
γῆ, ἀνεπήδα εὐθὺς; ἐκ τῆς κλίνης ὁ Γερήγορος ίποδαμαστῆς Νέ-
στωρ, ἐξελθὼν δὲ εὐθὺς ἐκάθισεν ἐπάνω εἰς πελεκητοὺς λίθους,
οἱ δοποῖ ήσαν ἐμποσθεν τῶν ὑψηλῶν θυρῶν τοῦ ἀνακτόρου λευ-
κοὶ καὶ διποτίλοβοντες (γυαλιστεροί) δις νὰ ἡσαν ἀλειψμένοι μὲ
ἀλοιφήν· ἐπ' αὐτῶν δὲ περύτερον μὲν ἐκάθητο ὁ Νηλεὺς δὲ ισοβα-
ρῆς μὲν θεὸν κατὰ τὴν φρόνησιν ἀλλ' ἐκεῖνος μὲν πλέον ὑπὸ τῆς
μοίρας δαμασθεὶς είχε καταβῆ εἰς τὸν Ἀδην. ὁ Νέστωρ δὲ τότε
πάλιν ἐκάθητο, ὁ Γερήγορος, τὸ προπύργιον τῶν Ἑλλήνων, κρα-
τῶν σκῆπτρον. Περιεῖ δὲ αὐτοῦ εἰς νίοι του συγκεντρωμένοι συν-
θηροῖς ἐξελθόντες ἐκ τῶν θαλάμων, δηλ. καὶ ὁ Ἐγέφρων καὶ
ὁ Στρατίος καὶ ὁ Περσεύς καὶ ὁ Ἀρητός καὶ ὁ ισόθεος Θρασυ-
μήδης· εἰς αὐτοὺς δὲ ἐπειτα προσῆλθεν ὡς ἔκτος ὁ ηρως Πεισί-
στρατος· πλησίον δὲ αὐτῶν ὅδηγοῦντες ἐκάθισαν τὸν θεόμορφον
Τηλέμαχον. Εἰς αὐτοὺς δὲ ἐκάμεν ἀρχὴν λόγων ὁ Γερήγορος ίπο-
δαμαστῆς Νέστωρ. «Τάγιστα, ἀγαπητὰ τέκνα, ἐκτελέσατε τὴν ἐπι-
θυμίαν μου, διὰ νὰ καταστήσω εὑμενῆ πρώτιστα βεβαίως ἐκ τῶν
θεῶν τὴν Ἀθηνᾶν, ἥτις φανερὰ ἥλθεν εἰς ἐμὲ κατὰ τὸ λαμπρόν
μου πρὸς τιμὴν τοῦ θεοῦ (Ποσειδῶνος) συμπόσιον. Ἀλλ', ἐμπρὸς
μὲν ἀς ἓπάγῃ εἰς τὴν πεδιάδα διὰ τὴν βοῦν, διὰ νὰ ἔλθῃ τά-

χιστα, τὴν ὁδηγήσῃ δὲ ὁ ἀνὴρ ὁ πρῶτος βουκόλος τῶν θεῶν εἰς δὲ πηγαίνων εἰς τὸ μαῦρον πλοῖον τοῦ μεγαλοψήχου Τηλεμάχου ἃς ὁδηγῇ ἐδῶ ὅλους τοὺς συντρόφους του καὶ ἃς ἀφῆσῃ δύο μόνους·

425 εἰς δὲ πᾶλιν ἃς διατάττῃ τὸν χρυσοχόον Λαέροη νὰ ἔλθῃ ἐδῶ, διὰ νὰ περιχύσῃ χρυσὸν εἰς τὰ κέρατα τῆς βούς. Οἱ δ' ἄλλοι μένετε ἐδῶ συγκεντρωμένοι, εἴπετε δὲ μέσα εἰς τὰς ὑπηρετοίας νὰ ἑτοιμάζωσι συμπόσιον ἀνὰ τὰ πολὺ ὀνομαστὰ ἀνάκτορά μου καὶ νὰ φέρωσι πέριξ ἡμῶν καθέδρας καὶ ξύλα καὶ καθαρὸν ὕδωρ.»

430 Τοιουτορόπως ἔλεγεν, ἐκεῖνοι δ' ὅλοι εὐθὺς ἔσπευδον (ἀσθμαίνοντες ἔτρεχον εἰς τὸ ἔργον). Ἡλθε μὲν λοιπὸν ἡ βοῦς ἐκ τῆς πεδιάδος, ἥμθιον δ' ἐκ τοῦ ταχέος καὶ ἐκατέρωθεν κυρτοῦ (ἰσορρόπτων) πλοίου οἱ σύντροφοι τοῦ μεγαλοκάρδον Τηλεμάχου, ἥλθε δὲ ὁ χαλκουργὸς κρατῶν εἰς τὰς χειρὸς του τὰ ἔργα-λεῖα τῆς γαλκευτικῆς, τὴν βάσιν τῆς τέχνης του, μὲ τὰ δποῖα κατειργᾶστο τὸν χρυσόν, δηλ. καὶ ἀκμονῶν (ἀμόνι) καὶ σφυρῶν καὶ καλῶς κατεσκευασμένην πυράγραν (τισιτίδων). ἥλθε δὲ καὶ ἡ Ἀθηνᾶ διὰ ν' ἀπολαύσῃ τὴν θυσίαν. Οἱ δὲ γέρων ἵππηλάτης Νέστωρ ἔδωκε χρυσόν ὁ δὲ χρυσοχόος κατόπιν κατειργασθεὶς αὐτῷ τὸν περιέχουσεν εἰς τὰ κέρατα τῆς βούς, διὰ νὰ χαρῇ ἡ θεά Ἰδοῦσσα τὸ ἀγλάσιμα τοῦτο. Τὴν βοῦν δ' ἐκράτουν ἐκ τῶν κεράτων ὁ Στρατίος καὶ ὁ θεῖος Ἐχέφρων. Ἡλθε δὲ πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἀρητος φέρων ἐκ τοῦ θαλάμου τὸ πρὸς γῆψιν τῶν χειρῶν διὰ τὴν θυσίαν ὕδωρ ἐντὸς λέβητος ἐστολισμένου μὲ σκαλιστὰ ἄνθη, μὲ τὴν ἄιλην δὲ γειρά του ἐκράτει ἐντὸς κανίστρου κριθὰς πρὸς φάντασιν τοῦ θύματος· ὁ δὲ ἴσχυρὸς εἰς τὸν πόλεμον Θρασυμήδης ἵστατο πλησίον κρατῶν εἰς τὴν χειρὰ δξὶν πέλεκυν διὰ νὰ κόψῃ τὴν βοῦν. Οἱ δὲ Περσεῖς ἐκράτει ἀγγεῖον (εἰς τὸ δποῖον θὰ ἔχύνετο τὸ αἷμα τοῦ θύματος). Οἱ δὲ γέρων ἵππηλάτης Νέστωρ ἥρχιε τὴν ἴεροπραξίαν χώνων τὸ ἴερόν ὕδωρ καὶ τὰς κριθὰς, προσφέρων δὲ τὰς ἀπαρχὰς τῆς θυσίας μὲ πολλὰ προστηγέτο εἰς τὴν Ἀθηνᾶν ωπίτων τρίχας τῆς κεφαλῆς τοῦ θύματος ἐντὸς τοῦ πυρός. Αφοῦ δὲ προσηκυήθησαν καὶ ἐσκόρπισαν ἐμπρός τὰς ἱερὰς κριθὰς, εὐθὺς ὁ μεγαλόψυχος νίδις τοῦ Νέστορος Θρασυμήδης πλησίον σταθεὶς ἐκτίνησε τὸ θῦμα· ὁ πέλεκυς δ' ἀπέκο-

ψε τοὺς τένοντας τοῦ κόκκινος καὶ παρέλυσε τὴν δύναμιν τοῦ 450 βιούς. Ἐκραγάσαν δὲ μεγάλως (χάριν προσευχῆς) καὶ αἱ θυγατέρες καὶ αἱ νύμφαι καὶ ἡ σεβασμία σύζυγος τοῦ Νέστορος, ἡ Εὐρυδίκη ἡ πρεσβυτέρα τῶν θυγατέρων τοῦ Κλιμένου. Ἐκεῖνοι μὲν ἔπειτα ἀνασηκώσαντες τὴν βοῦν ἀπὸ τῆς εὐρείας ὁδοὺς ἔχουστης γῆς τὴν ἐκράτησαν ὑψηλὰ, τὴν ἵστριξε δὲ ὁ ἀρχηγὸς τῶν ἀνδρῶν Πεισίστρατος. Ἀφοῦ δ' ἔργευσεν ἔξω τὸ μαστόν αἷμα αὐτῆς καὶ 455 ἡ ζωὴ ἀφῆκε τὰ δοτά της, εὐθὺς παρέως διέσχισαν αὐτήν, ταχέως ἐξέκοψαν ὅλα τὰ μηρία κατὰ τάξιν καὶ τὰ ἐκάλυψαν μὲ λίπος, ἀφοῦ εἰς δύο σειρὰς τὸ ἀδίπλωσαν, ἐπάνω δ' εἰς αὐτὰ ἔθεσαν τὰ ώματα τεμάχια κρέατος. Τὰ ἔκαιε δὲ ὁ γέρων ἐπάνω εἰς σχίζας (σχισμένα ξύλα) καὶ ἔχυνε ἐπάνω σπινθηροβόλον οἶνον. 460 οἱ νέοι δὲ πλησίον αὐτοῦ ἐκράτουν εἰς τὰς χεῖράς των ὀδελαύς (σουθλία) μὲ πέντε αἰχμάς. Ἀφοῦ δὲ πατεκάησαν τὰ μηρία καὶ ἔφαγον τὰ σπλάγχνα, ἐκομιμάτιαζον εὐθὺς τὰ ὅλα κρέατα καὶ τὰ ἐσούθλια πέριξ τῶν σουθλίων καὶ τὰ ἔφενον κρατοῦντες εἰς τὰς χεῖράς των ὀξεῖς (μὲ ὀξεῖαν αἰχμὴν ἐπὶ τῶν ἄκρων) ὀδελούς.

Τότε δ' ἔλουσε τὸν Τηλέμαχον ἡ ὥραία Πολιτάστη, ἡ νεωτάτη θυγάτηρ τοῦ Νέστορος τοῦ υἱοῦ τοῦ Νηλέως (κατὰ συνήθειαν ἡ νεωτάτη κόρη τοῦ οἴκου ἔλουε τὸν φιλοξενούμενον). 465 Ἀφοῦ δὲ τὸν ἔλουσε καὶ τὸν ἥρειψεν ἀφθόνως μὲ ἔλαιον, τὸν περιέβαλε μὲ ὡραῖον ἔνδυμα καὶ μὲ χιτῶνα, ἐκ τοῦ λουτροῦ δ' ἐξῆλιτεν διοιος μὲ τοὺς ἀθανάτους κατὰ τὸ σῶμα. Αὐτὸς δὲ τότε βαδίζων ἐκάθησε πλησίον τοῦ Νέστορος, τοῦ βασιλέως τῶν Λαῶν.

Ἐκεῖνοι δὲ ἀφοῦ ἔψησαν κύρια (ἀντιθέτως πρὸς τὰ σπλάγχνα) κρέατα τοῦ θύματος καὶ τὰ ἀπέσυρον ἐκ τοῦ πυρός, καθήμενοι εὐωχοῦντο ἐπάνω δ' αὐτῶν ἵσταντο ἄνδρες κατάλληλοι κερνῶντες οἶνον μέσα εἰς χρυσᾶ ποτήρια. Ἀφοῦ δ' ἐξεπλήρωσαν τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ φαγητοῦ καὶ τοῦ ποτοῦ, εἰς αὐτοὺς τότε ἔκαμνεν ἀρχὴν λόγων ὁ Γερόγιος ἱπποδαμαστῆς Νέστωρ. «Υἱοί μου, ἐπιρὸς δόδηγοῦντες καλλίτριχας ἵππους ζεύξατε αὐτοὺς ὑπὸ τὴν ἄμιαξαν διὰ τὸν Τηλέμαχον, διὰ νὰ ἐκτελῇ τὸ ταξείδιόν του.» 470

Τοιουτούπως εἶπεν, αὐτοὶ δ' εὐθὺς προσθύμως μὲν τὸν ἥρουσαν καὶ ἐπείσθησαν εἰς τοὺς λόγους του, τάχιστα δ' ἐζευξαν

έπο τὸ ἄριμα ταχεῖς ἵππους. Ἐντὸς δ' αὐτοῦ γυνὴ οἰκονόμος ἔβα-
480 λεὶν ἄρτον καὶ σῖνον καὶ φαγητὰ, ὅποια τούγονσιν οἱ εὐγενεῖς βα-
σιλεῖς. Ἀνέβη δ' εὐθὺς ὁ Τύλεμαχος εἰς τὸ περιπαλλὲς ἄριμα,
πλησίον δ' αὐτοῦ εὐθὺς ὁ νίδος τοῦ Νέστορος Πεισίστροτος, ἀρχη-
γὸς ἀνδρῶν, ἀνέβαινε εἰς τὸ ἄριμα καὶ ἐλάμβανε τὰ ἱνία εἰς τὰς
485 χειράς τους ἐμαστίγωσε δὲ τοὺς ἵππους διὰ νὰ τρέχωσι καὶ αὐτοὶ
οἱ δύο οὐχὶ παρὰ τὴν θέλησίν των ἐπέτων εἰς τὴν πεδιάδα καὶ
ἀφῆκαν τὴν ὑψηλὴν πύλην τῆς Πύλου, αὐτοὶ δὲ (οἱ ἵπποι) καθ'
διῆλην τὴν ἥμεραν ἐκίνοντας τὸν ζυγὸν ἐκπτέρωθεν σύροντες αὐτόν.
Καὶ ἔδυσεν ὁ ἥμιος καὶ ἐσκοτείνιαζον ὅλαι αἱ ὄδοι, ἐφθασαν δὲ εἰς
490 Φηράς (παρὰ τὰς νῦν Καλάμιξ) εἰς τὸ ἀνάκτορον τοῦ Διοκλέους,
νίοῦ τοῦ Ὁρτιλόχου, τὸν ὑποῖον ὡς νίδον ἐγέννησεν ὁ Ἄλφειός.
Ἐπεὶ δ' ἐκοιμήθησαν κατὰ τὴν νύκτα καὶ ὁ Διοκλῆς παρέσχεν
εἰς αὐτοὺς φιλοξενίαν.

"Οτε δ' ἐφάνη ἡ τὴν πρωῖαν γεννομένη φοδοδάκτυλος Αὐ-
γῆ, καὶ τοὺς ἵππους ἐκεύγνυν καὶ ἀνέβαινον εἰς τὸ πεποικιλμέ-
νον ἄριμο, ἐξηλθον δὲ ἐκ τοῦ προσθύρου καὶ ἐκ τῆς πολυήχου στοᾶς.
Ἐμαστίγωσε δὲ τοὺς ἵππους ὁ Πεισίστρατος διὰ νὰ τρέχωσι, καὶ
495 αὐτοὶ μὲ τὴν θέλησίν των ἐπέτων (ἐτρέχον ὡς πτερωτοί). Ἐφθα-
σαν δὲ εἰς σιτοφόρον πεδιάδα, ἐκεῖ δὲ κατόπιν ἐτελείωντο τὴν πο-
ρείαν των διότι τάσον ταχέως ἐφερον αὐτοὺς οἱ ταχεῖς ἵπποι.
Καὶ ἔδυσεν ὁ ἥμιος καὶ ἐσκοτείνιαζαν ὅλοι οἱ δρόμοι.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Η ΡΑΨΩΔΙΑ Δ.

*Tὰ συμβάντα ἐντὸς τῆς Δικεδαίμονος. Ἐνέδρα
τῶν μνηστιχῶν κατὰ τοῦ Τηλεμάχου. Θλῖψις τῆς;
Πηγελόπης ἔνεκα αὐτοῦ.*

(Περὶ Ληψίδης. Φθάσαντες εἰς Σπάρτην ὁ Τύλεμαχος καὶ ὁ Πεισίστρατος ἐφιλοξενοῦντο πολυτρόπως ὑπὸ τοῦ Μενελάου καὶ τῆς Ἐλένης διηγουμένων εἰς αὐτοὺς πολλὰ καὶ διὰ τὰ ἐν Τροίᾳ ἔργα τοῦ Ὁδυσσέως καὶ διὰ τὰ κατὰ τὸν Ἀγαμέμνονα καὶ τὸν

Αἴγισθον καὶ διὰ τὰς ἴδιας των ἀγὰ τὴν Αἴγυπτον περιπλανήσεις, ὅπου ὁ Μενέλαος ἐβοηθήθη ὑπὸ τῆς Εἰδοθέας καὶ τοῦ πατρός της Πρωτέως, θαλασσίου θεοῦ ἐσκέπτετο δὲ πεπόντων δι Μενέλαος καὶ προπέμψη τὸν Τηλέμαχον μὲν γενναῖα δῶρα· ἀλλ' ἐν Ἰθάκῃ οἱ μηνιστῆρες μαθόντες τὴν εἰς Πύλον ἀναχώρησιν τοῦ Τηλεμάχου ἥγανάκτησαν καὶ ἐτοιμάσαντες πλοῖον ἐνήδρευον ἔξω τῆς Ἰθάκης, διὰ νὰ τὸν δολοφονήσωσιν ἐπανεργάζομενον, ἐν ᾧ ή Πηγε λότη μαθοῦσα ταῦτα ἔλασε καὶ ὀδύρετο, ἵως δτου ἐνεπνεύσθη καθ' ὑπνους δι' ὀνείρου διὰ τῆς ἐνεργείας τῆς Ἀθηγᾶς καὶ ἀνέλαβε τὸ θάρρος της.)

Οἱ δὲ Τηλέμαχος καὶ Πεισίστροχος ἔφθασσαν εἰς τὴν ποίλην Λατερδαίμονα τὴν φαραγγών πλήρη, διεύθυνον δ' εὐθὺς τὸ ἄρμα πρὸς τὰ ἀνάκτορα τοῦ ἐνδόξου Μενέλαου· εὗρον δ' αὐτὸν νὰ δίδῃ εἰς πολλοὺς φίλους τον ἐντὸς τοῦ ἀνακτόρου του συμπόσιον διὰ τὸν γάμον τοῦ νίον του καὶ τῆς ἀμέμπτου θυγατρός τοο. Αὐτὴν μὲν ἔστελλεν δις σύζυγον εἰς τὸν (Νεοπτόλεμον) νίὸν τοῦ πολεμικοῦ (τοῦ διαρρηγνύοντος τὰς τάξεις τῶν ἀνδρῶν) Ἀχιλλέως· διότι ἐντὸς τῆς Τροίας κατὰ πρῶτον ὑπεσχέθη καὶ συγκατένευσε νὰ τὴν δώσῃ, εἰς αὐτοὺς δ' οἱ θεοὶ ἔξετέλονταν γάμον τοῦτον. Αὐτὴν λοιπὸν οὕτος τότε ἔστελλε μὲν ὑπτους καὶ ἀμάξας, διὰ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν ὀνομαστὴν πρωτεύουσαν πόλιν τῶν Μυριδόνων, ἐπὶ τῶν ὅποιων ἐβασίλευε (ό Νεοπτόλεμος). Διὰ τὸν νίὸν του δὲ ἐλάμβανε σύζυγον ἐκ Σπάρτης, ὁ ὅποιος (νίός του) ὁ ρωμαλέος Μεγατένθης τελευταῖος ἐγεννήθη ὑπ' αὐτοῦ ἐκ τίνος δούλης· εἰς δὲ τὴν Ἐλένην δὲν ἔδιδον πλέον τέκνον οἱ θεοί, ἀφ' ὅτου δὰ πεπόντον ἐγέννησεν ἀξιέραστον κόρην, τὴν Ἐριμόνην, ἥ οποία είλη τὴν μισθίην τῆς χουσῆς Ἀφροδίτης.

Τοιουτοδόπως ἐκεῖνοι μὲν εὐωχοῦντο ἀνὰ τὸ ὑψηλὸν μέγα ἀνάκτορον, γείτονες καὶ φίλοι τοῦ ἐνδόξου Μενέλαου, διασκεδάζοντες· μεταξὺ δ' αὐτῶν θεοῖς ἀοιδός ἐτραγώδει παιζον τὴν κιθάρων, δύο δὲ χορευταὶ ἐνώπιον αὐτῶν, ἐν δὲ ἀοιδός διεύθυνε τὸ δσμα, ἔχόρευον εἰς τὸ μέσον.

'Αφ' ἐτέρου δ' αὐτοὶ οἱ δύο εἰς τὰ πρόθυρα τῶν ἀνακτόρων καὶ αὐτοὶ καὶ οἱ ὑποι των, δηλ. ὁ ἥρως Τηλέμαχος καὶ ὁ λαμ-

5

10

15

πρὸς νίος τοῦ Νέστορος, ἐστάθησεν. 'Ο δ' ἵσχυρὸς Ἐτεωνεύς, ὁ πρόθυμος ὑπηρέτης τοῦ ἐνδόξου Μενελάου προτρέξας εἰς τὸν θύρων τοὺς εἶδε καὶ ἐκίνησε νὰ ὑπάγῃ διὰ ν' ἀναγγεῖλῃ τοῦτο ἀνὰ τὰ ἀνάκτορα εἰς τὸν βασιλέα τῶν λαῶν, πλησίον δ' αὐτοῦ
 52 ἰστάμενος ἔλεγε πτερωτοὺς λόγους: «Ἴδού διό κάποιοι ξένοι ἐδῶ,
 ὁ τρόφιμε τοῦ Διὸς Μενέλαι, δύο ἄνδρες, ὅμοιαζουσι δὲ μὲ γέ-
 νος τοῦ μεγάλου Διός. 'Αλλ' εἰπὲ ἦ νὰ σταματήσωμεν ἐδῶ τοὺς
 ταχεῖς ἵππους των ἦ νὰ στέλλωμεν νὰ ἔρχηται ἄλλος, ὁ ὅποιος
 νὰ τοὺς φιλοξενήσῃ.»

30 Πρὸς αὐτὸν δὲ μεγάλως ἀγανακτήσας εἶπεν ὁ ξανθὸς Με-
 νέλαος. «Οὐδόλως ἡσο ἀνόητος, νίè τοῦ Βοήθου Ἐτεωνεῦ, πρότε-
 ρον· ἄλλ' ὅμιως τόρα δὰ ὡς πκιδίον λέγεις ἀνόητα. Βεβαιότατα
 ἥμεις οἱ δύο ἀφοῦ ἐφάγομεν πολλὰ φιλοξενήματα πολλῶν ἀνθρώ-
 πων ἐφθάσαμεν ἐδῶ, ἐὰν κάπως ὁ Ζεὺς εἰς τὸ μέλλον μᾶς παύσῃ
 35 ἀπὸ δυστυχίαν. 'Αλλὰ λύε τοὺς ἵππους τῶν ξένων καὶ ὀδήγει αὐ-
 τοὺς πρὸς τὰ ἐμπρός διὰ νὰ φάγωσι.»

40 Τοιουτοράτας εἶτεν, αὐτὸς δὲ (ὁ Ἐτεωνεὺς) ἐξώρμησε
 ταχέως ἐκ τοῦ μεγάρου, διέταξε δὲ καὶ ἄλλους προθύμους ὑπη-
 ρέτας ν' ἀκολουθήσωσι συγχρόνως μὲ αὐτόν. Ἐκεῖνοι τοὺς μὲν
 45 ιδρωμένους ἵππους ἔλυσαν ἀπὸ τοῦ ξυγοῦ καὶ αὐτοὺς μὲν ἔδεσαν
 κάτω εἰς τὰ παχνία τῶν ἵππων καὶ ἔβαλον πλησίον αὐτῶν λιανο-
 καλάμῳον (νταρί) καὶ ἀνέμιξαν μετ' αὐτοῦ λευκὸν κριθάριον,
 ἐστρεψαν δὲ τὸ ἄρμα πρὸς τοὺς ἀπόστροφοντας ἐμπροσθέν των
 τοίχους, αὐτοὺς δὲ (τὸν Τηλέμαχον καὶ Πεισίστρατον) εἰσῆγον
 εἰς τὸ θεῖον ἀνάκτορον. Ἐκεῖνοι δὲ ιδόντες ἐθαύμαζον ἀνὰ τὸ
 50 ἀνάκτορον τοῦ εὐγενοῦς βασιλέως· δέτι ὡσὰν λάμψις τοῦ ἥριον
 ἦ τῆς σελήνης ἡτο ἀνὰ τὸ ὑψηλὸν ἀνάκτορον τοῦ ἐνδόξου Μενε-
 λάου. 'Αφοῦ δὲ εὐγχριστήθησαν βλέποντες μὲ τοὺς ὀφθαλμούς
 των, εἰσελθόντες εἰς καλῶς κατεστενασμένους λουτρῶνας ἔλούσθη-
 σαν. 'Αφοῦ δὲ τέλος αἴτοντος αἱ ὑπηρέται εἴλουσαν καὶ ἤψειψαν
 μὲ ἔλαιον καὶ ἀφοῦ εὐθὺς τοὺς περιέβαλον μὲ μαλλιὰς γλαίνας
 καὶ μὲ χιτῶνας, ἐκάθησαν ἐπὶ θρόνων πλησίον τοῦ Μενελάου τοῦ
 νίον τοῦ Ἀτρέως. 'Υπηρέται δὲ φέρουσα ὕδωρ πρὸς νύψιμον μὲ
 ὠραιάιαν χρυσῆν φιάλην ἔχυνεν αὐτὸν ὑπεράνω ἀργυροῦ λέβητος,

διὰ νὰ νιφθῶσι, πλησίον δ' αὐτῶν ἐτέντωσε τορνευτήρι τράπεζαν.
Σεβαστὴ δ' οἰκονόμος φέρουσα παρέθεσεν ἄρτον ἐπιθέσασα καὶ
πολλὰ φαγητὰ μετὰ χαρᾶς προσφέρουσα ἐκ τῶν ὑπαρχόντων (ἢ
μὲ γάριν περιποιούμενη τοὺς παρόντας). Κρεατονόμος δὲ στρώ-
σας ἔθεσε πλησίον αὐτῶν πινάκια παντὸς εἴδους κρεάτων καὶ ἔ-
θετε πλησίον των χρυσᾶ ποτήρια. Καὶ χαιρετῖσσαν διὰ τῆς χειρὸς
αὐτοὺς τοὺς δύο εἶπεν ὁ ξανθὸς Μενέλαος. «Λαμβάνετε φαγητὸν
(τρώγετε) καὶ χάριτε· ἔπειτα δ' ὅμιλος ἀφοῦ φάγητε τὸ φαγητόν
οις θὰ σᾶς ἐρωτήσωμεν, ποῖοι εἰσθε οἱ δύο αἱς ἐκ τῶν ἀνθρώ-
πων· διότι δὲν ἔχει χαθῆ βεβαίως τὸ γένος τῶν ἴδικῶν σας γο-
νέων, ἀλλ' εἰσθε ἀπὸ γένος ἀνδρῶν βασιλέων εὐγενῶν ἔχόντων
σκῆπτρον, διότι δὲν εἶναι δινατὸν ἀσημοί νὰ γεννήσωσι τοιού-
τους δὰ (ώς εἰσθε σεῖς).»

Τοιουτοδόπως είλετε καὶ λαβὼν μὲ τὰς χειράς του νῶτα πα-
γέος βρός ψητά, τὰ ὅποια, ώς ἡτο πρέπον, παρέθηκαν εἰς αὐτὸν
τιμητικῶς (ώς βραβεῖον, ώς ἐξαιρετικὸν φαγητόν), τὰ παρέθεσεν
εἰς αὐτούς. Ἐκεῖνοι δὲ ἥρλωνταν τὰς χειράς των εἰς τὰ ἔμπροσθεν
αὐτῶν κείμενα ἔτοιμα φαγητά. 'Αφοῦ δὲ δ' ἐξεπλήρωσαν τὴν ἐπι-
θυμίαν τοῦ φαγητοῦ καὶ τοῦ ποτοῦ, τότε πλέον ὁ Τηλέμαχος ὀμι-
λεῖ εἰς τὸν οὖτον τοῦ Νέστορος πλησιάσας εἰς αὐτὸν τὴν κεφαλήν,
διὰ νὰ μὴ ὠκούσωσιν οἱ ἄλλοι. «Σκέπτου, νὶς τοῦ Νέστορος ἥγα-
πημένε εἰς τὴν ψυχήν μου, τὴν λάμψιν καὶ τοῦ χαλκοῦ ἀνὰ τὰ
πολύτηγα (ἐκ τοῦ μεγέθους) ταῦτα ἀνάκτορα καὶ τοῦ χρυσοῦ καὶ
τοῦ ἥμέτρου (μύγματος χρυσοῦ καὶ ἀργύρου) καὶ τοῦ ἀργύρου
καὶ τοῦ ἐλεφαντοστοῦ. Τοιαύτη βεβαίως εἶναι ἐντὸς ἡ κατοικία τοῦ
Οὐλυμπίου Διός, ὅσα εἶναι αὐτὰ ἕδω τὰ πολλὰ καὶ ἀνέκφραστα.
Θαυμασιὸς μὲ κατέχει βλέποντα αὐτά.»

Αὐτὸν ὅμιλοῦντα ἐνόησεν ὁ ξανθὸς Μενέλαος καὶ
ἀποτείνας τὸν λόγον πρὸς αὐτοὺς ἔλεγε πτερωτοὺς λόγους. «Α-
γαπητὰ τέκνα, μὲ τὸν Δία βεβαίως οὐδεὶς ἐκ τῶν ἀνθρώπων δύ-
ναται ν' ἀντιπαραβληθῇ διότι αὐτοῦ εἶναι βεβαίως ἀθάνατα καὶ
τὰ ἀνάκτορα καὶ τὰ πράγματα 'Εκ τῶν ἀνθρώπων ὅμιλος ἡ εἶναι
δινατὸν ν' ἀντιπαραβληθῇ τις πρὸς ἐμὲ ως πρὸς τὰ πλούτην ἡ καὶ
οὐχί· διότι ἀφοῦ βεβαίως ἐπαθον πολλὰ καὶ περιεπλανήθην πολ-

55

60

65

70

75

80

λαχοῦ, τὰ ἐκέμισα ἐντὸς τῶν πλοίων καὶ ἐπανῆθνον κατὰ τὸ ὅγ-
δον ἔτος (περιπλανήσεως μετὰ τὴν ἀλώσιν τῆς Τροίας). ἀφοῦ ἐ-
πλανῆθην εἰς Κίτρον καὶ Φοινίκην καὶ τοὺς Αἰγυπτίους, καὶ εἰς
85 τοὺς Αἰθίοπας ἐφθασα καὶ εἰς τοὺς Σιδονίους καὶ Ἐρεμβοὺς καὶ
τὴν Λιβύην ('Αφρικήν), ὅπου εὐθὺς γίνοντα κερασφόρα (μεγα-
λώνουσι ταχέως καὶ κάμιον κέρατα). διότι τὰ πρόβατα γεννῶσι
τρεῖς φορᾶς εἰς ἐν τέλειον ἔτος. Ἐκεῖ μὲν οὔτε βασιλεὺς οὔτε
ποιηὴν εἶναι κατὰ τι ἐστερημένος τυροῦ καὶ κρεάτων οὐδὲ γλυ-
κέος γάλακτος, ἀλλὰ πάντοτε τὰ πρόβατα παρέχουσιν ἄφθονον γά-
90 λα ν' ἀριμέγωσι. Καθ' ὃν χρόνον ἐγὼ περὶ ἐκεῖνα τὰ μέρη περιε-
πλανῶμην πλοῦτον συναθροίζων, τότε ἀλλοὶ ἐφόνευε τὸν ἀδελφόν
μου ('Αγαμέμνονα) δολοφονικῶς, ἀπροσδοκήτως, μὲ δολιότητα
τῆς ὀλεθρίας συζύγου του διὰ τοῦτο οὐχὶ βεβαίως χαίρων κυρι-
αρχῶ ἐπὶ τοσούτων πραγμάτων. Καὶ παρὰ τῶν πατέρων σας ταῦτα
μέλλετε ν' ἀκούητε (ἴσως θὰ ἀκούητε), διοιδόπτοτε πατέρες εἰ-
95 ναι ἴδιοι σας, διότι παραπολλὰ ἐπαθον καὶ κατέστρεψα οἶκον (τὸν
τοῦ Πριάμου) πολὺ εὐτυχῶς κατοικούμενον περιέχοντα πολλὰ καὶ
ώραια πράγματα. Ἐκ τούτων δὲ τὸ ἐγ τριτημόριον μόνον ἔχων,
εἴθε γὰ κατώκουν ἐντὸς τῶν ἀνακτόρων μου, ἀλλὰ νὰ ἡσαν σῷοι
οἱ ἀνδρες, οἱ διοῖοι τότε ἐγάθησαν ἐντὸς τῆς εὐρυχώρου Τροίας
100 μακρὰν τοῦ ἵπτοτρόφου "Αργους. 'Αλλ.' ὅμιως δι' ὅλους μὲν ὁδυ-
ρόμενος καὶ λυτοῖμενος καὶ πολλάκις ἐντὸς τῶν ἴδιων μου ἀνα-
κτόρων καθήμενος ἀλλοτε μὲν μὲν θρῆνον ἀναταύω τὴν διάνοιάν
μου, ἀλλοτε δὲ πάλιν παύω ἀπὸ τοὺς θρήνους· διότι εἰναι ταχὺς
δὲ κορεσμός ἐκ τοῦ παγεροῦ θρήνου· δι' αὐτοὺς ὅλους δὲν ὁδύρο-
105 μαι τόπον, ἀν καὶ λυτοῦμαι δι' αὐτούς, ὅσον δὲ ἔνα, ὁ ὅποιος μοῦ
κάμνει μισητὸν καὶ τὸν ὕπνον καὶ τὴν τροφήν, δταν τὸν συλλογί-
ζωμαι, διότι οὐδεὶς ἐκ τῶν Ἑλλήνων μὲ μόχθους ὑπέφερε τόσα,
ὅσα μὲ μόχθους ἐπεχείρησε καὶ ἐπέτυχεν δ 'Οδυσσεύς. 'Αλλ.' εἰς
αὐτὸν μὲν τὸν ἴδιον ἐπέπρωτο νὰ συμβαίνωσι θλίψεις, εἰς ἐμὲ δὲ
λέπτη πάντοτε ἀληφιμόνητος δι' ἐκεῖνον, πῶς ἐπὶ πολὺν πλέον χρό-
110 νον ἀποδημεῖ καὶ οὐδόλως γνωρίζομεν ἀν αὐτὸς οὐδὲ ἔχει ἀποθά-
νει. Κλαίσιντις ἵστησε αὐτὸν καὶ δὲ γέρων Λαέρτης καὶ ἡ σώφρων

Πηρελόπη καὶ ὁ Τηλέμαχος, τὸν ὅποῖον ἀφῆκε νεωστὶ γεννημένον ἐντὸς τῶν ἀνακτόρων του.»

Τοιουτοτρόπως εἶπεν, εἰς τὸν Τηλέμαχον δέ, ώς ἡτο ἐπόμενον, ἐνέβελε τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ θρήνου διὰ τὸν πατέρα του, δάκρυν δ' ἀπὸ τῶν βλεφάρων του χαμαὶ ἔρριψεν ἀκούσας τὸ ὄνομα τοῦ πατρός του, ἀφοῦ μὲ ἀμφοτέρας τὰς χεῖράς του ἐσήκωσεν ἐπάνω ἐμπροσθεν τῶν διφθαλμῶν του τὴν πορφυρᾶν χλωτίν του. Ἐνόησε δ' αὐτὸν ὁ Μενέλαος καὶ ἐσκέφθη ἔπειτα εἰς τὸν νοῦν καὶ εἰς τὴν ψυχήν του ἥ ν' ἀφῆσῃ τὸν ἴδιον κὰ κάμη μνείαν τοῦ πατρός του ἥ πρῶτον αὐτὸς κὰ τὸν ἐρωτᾶ καὶ νὰ ἐρευνήσῃ τὰ καθέκαστα.

115

'Εφ' ὅσον αὐτὸς ταῦτα ἐσκέπτετο εἰς τὸν νοῦν καὶ εἰς τὴν ψυχήν του, ἐξῆρθεν ἥ Ἐλένη ἐκ τοῦ εἰώδους καὶ ὑψηλοῦ θαλάμου τῆς ὁμοιάζουσα μὲ τὴν Ἀρτεμιν τὴν ἔχουσαν χρυσῆν ρόκαν (ἥ ζευσαν βέλη). Εἰς αὐτὴν δὲ συγχρόνως, ώς ἡριοῦσεν, ἔβαλεν ἥ Ἀδρήστη καλῶς κατεσκευασμένον θρόνον, ἥ δὲ Ἀλκίππη ἔφερε τάπητα ἐκ μαλακοῦ μαλλίου, ἥ δὲ Φυλὼ ἔφερεν ἀργυροῦν κάνιστρον, 120 τὸ ὅποῖον ἐχάρισεν εἰς αὐτὴν (τὴν Ἐλένην) ἥ Ἀλκάνδρη, ἥ σύζυγος τοῦ Πολύβου, ὁ ὅποιος κατώκει ἐντὸς τῶν Αἰγυπτιακῶν Θηθῶν, ὃπου ὑπῆρχον ἐντὸς τῶν ἀνακτόρων του πλεῖστα πλούτη· αὐτὸς δ' ἔδωκεν εἰς τὸν Μενέλαον δύο ἀργυροῦς λουτῆρας καὶ δύο τρίποδας καὶ δέκα τάλαντα (τὸ τάλαντον ἡτο μονὰς βάρους μόνον ἐπὶ Ὄμηρον) χρυσοῦ. Χωριστὰ δ' ἐξ ἄλλου ἥ σύζυγός του εἰς τὴν Ἐλένην ἐχάρισεν ὠραιότατα δῶρα· ἔδωκεν εἰς αὐτὴν καὶ χρυσῆν ρόκαν καὶ ἀργυροῦν κάνιστρον κυκλοτερὲς (ἥ ἐφωδιασμένον μὲ τροχούς), τὰ δὲ χεῖλη του ἵσαν κατεσκευασμένα ἐκ χρυσοῦ. Αὐτὸς λοιπὸν ἥ θαλαμητόλος Φυλὼ φέρουσα ἔθεσε πλησίον τῆς Ἐλένης γεμάτον ἀπὸ νῆμα λεπτογνεσμένον· ἐπ' αὐτοῦ δ' ἡτο ἐξηπλωμένη ρόκα ἔχουσα μαλλίον ιοβαρὲς (βαφμένον εἰς χρῶμα ιου). Ἐκάθησε δ' ἐπὶ τοῦ θρόνου καὶ ὑπὸ τοὺς πόδας της ἡτο σκαμνί· Εὐθὺς δ' αὐτῇ μὲ λόγους ἡρώτα τὸν σύζυγόν της τὰ καθέκαστα.

130

«Γνωρίζαμεν βεβαίως, Μενέλαε εὐγενοῦς καταγωγῆς, ποῖοι ἐν τῶν ἀνδρῶν ὄντες οὗτοι ἐδῶ λέγουσιν ὅτι ἔρχονται εἰς τὸν ἴδιον μας οἰκον; θὰ ψευσθῶ ἥ ἀληθὲς θὰ εἴπω; Μὲ προτρέπει ἥ ψυχή

135

140

μου εἰς αὐτὸν. Δισχυρῶς οὐδεὶς δηλ. ὅτι οὐδέποτε εἶδόν τινα νὰ ὁμοίαζῃ οὔτε ἄνδρα οὔτε γυναῖκα, σεβασμὸς δέ με κατέχει βλέπουσαν πάσσον οὗτος ἐδῶ ὁμοιάζει μὲ τὸν υἱὸν τοῦ μεγαλοκάρδου 'Οδυσσέως Τηλέμαχον, τὸν ὃποῖον νεωστὶ γεννηθέντα ἀφίνεν ἐντὸς τοῦ οἴκου του ἐκείνος ὁ ἀνήρ, ὅτε ἔνεκα ἐμοῦ τῆς ἀναιδοῦς (τῆς ἔχουσῆς ὀφθαλμούς κανὸς) ἥλθετε οἱ Ἑλληνες ὑποκάτω τῆς Τροίας σχεδιάζοντες τολμηρὸν πόλεμον.»

Πρὸς αὐτὴν δ' ἀπαντῶν εἶπεν ὁ ἔχοντος Μενέλαος. «Ταουτορός πως καὶ ἐγὼ φρονῶ, γίναι, ὅπως σὺ τὸν ἔξομοιώνεις· διότι ἐκείνους (ὅμοιοι πρὸς τοὺς ἐκείνουν) εἶναι οἱ τοιοῦτοι ἐδῶ πόδες καὶ αἱ τοιαῦται ἐδῶ χεῖρες καὶ τὰ βλέμματα τῶν ὀφθαλμῶν καὶ ἡ κεφάλη καὶ αἱ ἐπάνω κυτῆς κόμαι. Καὶ πρὸ δὲ λίγου θεβαίως ἐγὼ ἐνθυμούμενος περὶ τοῦ 'Οδυσσέως ἔλεγον ὅσα ἐκεῖνος ταλαιπωρηθεὶς ἐμόχθητο δι' ἐμέ, αὐτὸς δέ (ὁ Τηλέμαχος) πικρὸν δάκρυον ἔχοντεν ὑποκάτω τῶν ὀφρύων του ὑφώσας ἐμπρός εἰς τοὺς ὀφθαλμούς του τὴν πορφυρᾶν του χλαῖναν.»

Πρὸς αὐτὸν δὲ πάλιν ὁ νίος τοῦ Νέστορος Πεισόντροτος ἀνταπίητα. «Υἱέ τοῦ Ἀτρέως Μενέλαος ἐξ εὐγενοῦς γένους, ἀρχηγὲ λαῶν, ἐκείνου θεβαίως εἶναι οὗτος ἐδῶ νίος ἀληθῶς, καθὼς τὸ λεγεῖς· ἀλλ' εἶναι σώφρων, ἐντρέπεται δὲ εἰς τὴν ψυχὴν του, ἀφοῦ πρώτην φαρὰν ἥλθεν ἐδῶ, νὰ φανερώῃ τοῦθάδεις φλυχίας ἐνώπιον σοῦ, εἰς τὴν ὄμιλίαν τοῦ ὄποιου ἥμεῖς οἱ δύο τερπόμενοι ὡσάν εἰς ὄμιλίσιν θεοῦ. Ἐμὲ δέ ἔστειλεν δ Γερήνιος ἵπποδαμαστῆς Νέστωρ ν' ἀκολουθῶ συγχρόνως μὲ αὐτὸν ὡς συνοδός· διότι ἐπενθύμει νὰ σὲ ἴδῃ, διὰ νὰ συμβούλεύσῃς αὐτὸν ἡ εἰς λόγον τινὰ ἡ εἰς ἔργον τι. Διότι πολλὰς θλίψεις ἔχει ἐντὸς τῶν οἰκων του κάθε νίος ἀπουσιάζοντος πατρός, εἰς δόπουν καὶ δὲν δὲν ὑπάρχωσιν ἄλλοι ὑπερασπισταί, καθὼς τόρα εἰς τὸν Τηλέμαχον ὁ μὲν πατήρ ἔχει ἀπέλθει καὶ δὲν ὑπάρχουσιν εἰς αὐτὸν ὄλλοι, οἱ δόποιοι θὰ ἀπειμάχουν τὴν ἐκ τῶν κακῶν δυστυχίαν του ἀνὰ τὴν πατρίδα του.»

Πρὸς αὐτὸν δ' ἀπαντῶν εἶπεν ὁ ἔχοντος Μενέλαος· «Ω ἀλλοίμονες, θεβαίως πολὺ ἀγαπητοῦ ἀνδρὸς νίος ἥλθεν εἰς τὸν ἰδικόν μου οἴκον, δὲν ὅποιος ('Οδυσσεὺς) ἔνεκα ἐμοῦ πολλοὺς ἀγῶνας μὲ μόχθους ὑπέμεινε· καὶ ἔλεγον ὅτι θὰ τὸν ἀγαπῶ ἐπινελθόντα περισσό-

τερον ἀπὸ ὅλους τοὺς Ἑλληνας, ἐὰν ὁ Ὀλύμπιος μακρὰν βλέπων Ζεὺς ἥθελε δώσει νὰ γίνῃ εἰς ἡμᾶς τοὺς δύο ἐπιστροφὴν εἰς τὴν πατρίδα πέραν τῆς θαλάσσης μὲ τὰ τχέα πλοιά μας. Καὶ πόλιν ἥθελον κτίσει δι' αὐτὸν ἐντὸς τῆς Πελοπονήσου (ἢ τῆς Ἀργολίδος) καί, ἀφοῦ τὸν φέρω ἐξ Ἰθάκης μὲ τὰ πράγματά του, ἥθελον κατασκευάσει ἀνάκτορα δι' αὐτὸν καὶ διὰ τὸν νύόν του καὶ δι' ὅλους τοὺς λαούς του, ἀφοῦ ἥθελον ἐκκενώσει μίαν πόλιν ἐξ ἑκείνων, αἱ ὄποιαι προτοκοῦνται πέριξ, βασιλεύονται δὲ ὑπ' ἐμοῦ. Καὶ τότε ἔδω εὑρισκόμενοι συγχὰ θὰ συνανεστρεφόμεθα καὶ οὐδὲν ἄλλο θὰ μᾶς ἔχωριζε καὶ ἀγαπῶντας ἀλλήλους ἡμᾶς τοὺς δύο καὶ τερπομένους, ἔως ὅτου πλέον ἥθελε μᾶς περικαλύψει τὸ μαῖρον νέφος τοῦ θανάτου. 'Αλλ' αὐτὰ τοὺλάχιστον ἐπέποντο ἵσως αὐτὸς ὁ Θεός νὰ φθονήσῃ· ὁ ὄποιος μόνον ἐκεῖνον τὸν δυστυχῆ ἔκαμεν ἐστερημένον ἐπιστροφῆς εἰς τὴν πατρίδα.»

Τοιουτοτρόπως εἶπεν, εἰς ὅλους δ' αὐτοὺς ἄναψε τὴν ἐπιθυμίαν θρήνου. «Ἐχλαε μὲν ἡ Ἑλληνὶς Ἐλένη ἡ ἐκ τοῦ Διὸς (καὶ τῆς Λήδης) γεννηθεῖσα, ἔχλαε δὲ καὶ ὁ Τηλέμαχος καὶ ὁ νίος τοῦ Ἀτρέως Μενέλαιος· καὶ ὁ νίος τοῦ Νέστορος, ὃς ἦτο ἐπόμενον, δὲν εἶχεν ἀδαρρύτους τοὺς ὀφθαλμούς· διότι ἐνεθυμήθη εἰς τὴν ψυχήν του τὸν ἄριστον Ἀντίλεχον, τὸν ὄποιον, ὃς γνωστόν, ἐφόνευσεν (ἐν Τροίᾳ) ὁ λαμπρὸς νίος τῆς Ἡοῦς (Ἀθηγῆς) ὁ Μέμνων, (νίος τοῦ Τιθωνοῦ καὶ τῆς Ἡοῦς). Αὐτὸν οὗτος (ὁ Πεισίστρατος) ἐνθυμηθεὶς ἔλεγε πτερωτὸν λόγους· «Υἱέ τοῦ Ἀτρέως, ὁ γέρων Νέστωρ ἔλεγεν ὅτι σὺ εἰσαι ὑπὲρ πάντας τοὺς ἀνθρώπους σικετός, δισώνας σὲ ἐσύλλογιζόμεθα ἐντὸς τῶν ἀνατόρων του καὶ ἥρωτώμεθα μεταξύ μας καί, τόρα, ἐὰν κάπως εἴναι δυνατόν, πείσθητι εἰς ἐμὲ (ἄκουσόν με)· διότι ἐγὼ τοὺλάχιστον· δὲν εὐχαριστοῦμια πλαίων ἐν τῷ μέσῳ τοῦ γεύματος, ἀλλὰ θὰ ἔλθῃ καὶ ἡ τὴν πρωιάν γεννωμένη αὐγὴ (ὅτε δυνάμεθα νὰ κλαίωμεν). Οὐδόλως ὑμως ἀγανακτῶ εἰς τὸ νὰ κλαίωμεν ἐκεῖνον, ὅποιος καὶ ἀν ἀποθάνῃ ἐκ τῶν ἀνθρώπων καὶ ἀκολουθήσῃ τὸ πεπρωμένον του. Τοῦτο ἵσως εἴναι καὶ ἡ μόνη τιμὴ εἰς τοὺς δυστυχεῖς θυητούς, δηλ. καὶ τὸ νὰ κορεύσωμεν τὴν κόμην μας (λόγῳ πένθους, ἀντιθέτως πρὸς τὴν νῦν συνήθειαν) καὶ νὰ χύσωμεν δάκρυα ἀπὸ τῶν παρειῶν. Διότι καὶ

Ομηρον Οδύσσεα

5

200 δ ἴδικός μου ἀδελφὸς ἔχει ἀποθάνει, οὐδόλως χείριστος τῶν Τελείων. Ἐξ ἄπαντος δὲ σὺ τὸ γνωρίζεις· διότι ἐγὼ οὔτε τὸν ἐποφέρθασα οὔτε τὸν εἶδον· λέγουσιν ὅμως ὅτι ὁ Ἀντίλοχος ὑπῆρξεν ἀνώτερος ἄλλων, δηλ. ὑπερβολικῶς ταχὺς εἰς τὸ τρέχειν καὶ ὑπερβολικῶς μιχητής.»

Πρὸς αὐτὸν δ' ἀπαντῶν εἶπεν ὁ Ξανθὸς Μενέλαος· «Ὤ ἀγαπητέ (σὲ λέγω ἀγαπητὸν), διότι εἰπες τόδα, ὅστις θὰ ἔλεγε καὶ θὰ ἔπραπτε συνετὸς ἀνήρ, ὅστις θὰ ἥτο καὶ προγενέστερός σου διότι ταιούτου πατρὸς νίὸς εἰσαὶ διὰ τὸ ὅποῖον καὶ συνετὰ λέγεις. Εὔκόλως δὲ πασίγνωστος γίνεται ὁ νίὸς ἀνδρός, εἰς τὸν ὄποιον ὁ νίὸς τοῦ Κρόνου ἥθελε δώσει εἰτύχιαν καὶ ὅταν γεννᾶται καὶ ὅταν νιμφεύηται, καθὼς τόρα εἰς τὸν Νέστορα ἔδωκε δι' ὅλας τον τὰς ἡμέρας πέρα πέρια ὁ ἴδιος μὲν νὰ γηράσῃ ἐν λαμπρᾷ εὐτυχίᾳ ἐντὸς τῶν ἀνακτόρων του, ἀφ' ἑτέρου δὲ οἱ νίοι του νὰ εἰναι συνετοὶ καὶ ἀριστοὶ εἰς τὰ ὅπλα. Ἡμεῖς δὲ ἂς ἀφήσωμεν μὲν τὸν κλαυθμόν, ὁ διοῖος πρότερον ἀνεπτύχθη, καὶ ἂς ἐνθυμηθῶμεν πάλιν τὸ γεῦμα μας, διὰ τὰς χειράς μας δ' ἂς μᾶς χύσωσιν ὕδωρ (διὰ νὰ νιφθῶμεν), αἱ ὄμιλίαι δὲ βεβαίως καὶ ἀπὸ τῆς (αὔριον) πρωῖας θὰ γίνωσι μεταξὺ Τηλεμάχου καὶ ἐμοῦ, ὥστε νὰ τὰ εἴπωμεν διαρκῶς μεταξύ μας.»

Τοιουτορόπως εἶπεν, ἔχυσε δ' εἰς τὰς χειράς των εὐθὺς ὕδωρ ὁ Ἀσφαλίων, ὁ πρόθυμος ὑπηρέτης τοῦ ἐνδόξου Μενελάου. Ἔκεινοι δ' ἡμέρων τὰς χειράς των εἰς τὰ ἐμπρός των κείμενα ἔτοιμα φαγητά.

220 Τότε ἐξ ἄλλου ἄλλα ἐπενόησεν ἡ ἐκ Διὸς γεννηθεῖσα Ἐλένη-εὐθὺς δηλ. ἔβαλε φάρμακον εἰς τὸν οἶνον, ἐκ τοῦ ὅποιου ἔπικνον, καὶ καταπαυσὸν τὴν λύτην (μὴ παρέχον πένθος) καὶ καταπαυστικὸν τῆς ὁργῆς καὶ φέρον λησμόνησιν ὅλων τῶν δυστυχημάτων. "Οποιος ἥθελε καταπίει αὐτό, ὁσάκις ἥθελεν ἀναμιχθῆ μὲ τὸν ἐντὸς τοῦ κρατῆρος οἶνον, δὲν ἥθελε χύσει δάκρου ἐκ τῶν παρειῶν του καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν, οὐδ' ἐὰν ἥθελε καταπέσει νεκρὸς ὁ πατήρ του καὶ ἡ μήτηρ του οὐδὲν ἐὰν ἔμπροσθεν αὐτοῦ ἥθελον κατασχῖσει διὰ χαλκοῦ ὅπλου ἀδελφὸν ἦ ἀγαπητόν του νίον, αὐτὸς δὲν ἥθελε τὰ βλέπει μὲ τοὺς ὀφθαλμούς του. Τοιαῦτα θαυμάσια μὲ σύνε-

τιν κατεσκευασμένα φάρμακα είχεν ή θυγάτη τοῦ Διός, τὰ όποια
ἔδωκεν εἰς αὐτὴν ἡ Αἴγυπτία Πολύδαιμνα ή σύνυγος τοῦ Θῶνος,
εἰς τὴν όποιαν (Αἴγυπτον) πλεῖστα φάρμακα προσφέρει ή δωροῦ-
σα γεννήματα γῆ, πολλὰ μὲν χρήσιμα ἐν τῇ ἀναμένει των, ποιλὰ
δὲ ὄλεθρια ἔκαστος δὲ (Αἴγυπτιος) εἶναι ιατρὸς γνωρίζων περισσό-
τερον ὅλων τῶν ἀνθρώπων διότι βεβίως εἶναι ἐκ τῆς γενεᾶς τοῦ
Πατέρος (τοῦ Ἀπόλλωνος ὡς θεοῦ τῆς ιατρικῆς). 'Ἄφοῦ δ', ὡς
ἴρωμος, τὸ ἔρωιψε μέσα εἰς τὸν κρατῆρα καὶ διέταξε νὰ κεράσωσι,
πάλιν μὲ λόγους ἀπαντῶσα εἰπεν.

«Υἱὲ τοῦ Ἀτρέως Μενέλαε καταγόμενε ἐξ εὐγενῶν καθὼς καὶ
πεῖς ἐδῶ νίοι ἐνδόξων ἀνδρῶν, ἀλλ' ὁ θεὸς Ζεὺς ὅλοτε εἰς ἄλλον
δίδει καὶ καλὸν καὶ πακόν διότι δύναται τὰ πάντα τόρα βεβαίως
τρώγετε εὐωχούμενοι καθήμενοι ἐντὸς τῶν ἀνακτόρων καὶ διασκε-
δάζετε μὲ τοὺς λόγους μου διότι θὰ εἴπω ἐν λεπτομερείᾳ ἀρμόζον-
τα πρὸς τοῦτο ὅλα μὲν δὲν δύναμαι νὰ εἴπω οὐδὲν νὰ δημιάσω, πό-
σοι ἀγῶνες τοῦ τολμηρούρδου Ὁδυσσέως ὑπάρχουσιν ἀλλὰ πό-
σον μέγα ἔπραξε καὶ ἐτόλμησε τὸ ἔξικς ὁ καρτεριώτας ἀνὴρ ἐντὸς
τοῦ λαοῦ τῶν Τρώων, ἐκεῖ δπου ἐπαθείνετε σιμφοράς οἱ Ἑλληνες.
Τὸν ἕδιον ἔστιν τον κατατληγώσας δηλ. μὲ φρικτὰς πληγὰς καὶ
θέσας πέριξ τῶν ὥμων του ἐλεεινὰ φάγη καὶ δύοιαζων μὲ δοῦλον
εἰσέδυσεν εἰς τὴν πλατείας ὁδοὺς πόλιν ἐχθρῶν ἀνδρῶν, ἀπεκρύ-
πτων δὲ τὸν ἔαυτὸν τον τὸν ἔξωμοίσινε μὲ ἄλλον ἀνδρα τὸν ἐπαίτην αἰ-
τός, ὁ όποιος οὐδάλως ἦτο τοιοῦτος ἐπὶ τῶν πλοίων τῶν Ἑλλήρων.
Πρὸς τοιοῦτον ὄμοιος εἰσέδυσεν εἰς τὴν πόλιν τῶν Τρώων καὶ τὸν
δ' ὄλοι δὲν τὸν ἐγνώρισαν ἐγὼ δύως μόνη τὸν ἀνεγνώρισα, ἀλλ καὶ
ὅτο τοιοῦτος, καὶ τὸν ἡρώτων ἐπανειλημμένως ἀλλ' αὐτὸς μὲ πα-
νουργίαν ἀπέφευγε τὰς ἐρωτήσεις μου. 'Ἄλλ.' δτε πλέον αὐτὸν ἐγὼ
ἔδουν καὶ ἡλειφον μὲ ἔλαιον, τὸν ἐνέδυσα δὲ μὲ φροέματα καὶ
ῳδίσθην στερεόν ὄρκον νὰ μὴ φανερώσω μεταξὺ τῶν Τρώων τὸν
Ὀδυσσέα πρότερον, πρὸ τοῦ αὐτὸς βεβαίως φιλίσῃ εἰς τὰ ταχύλια
πλοία καὶ εἰς τὰς σκηνάς, τότε πλέον μοι ἐφανέρωσεν ὅλον τὸ σχέ-
διον τῶν Ἑλλήρων. Φονεύσας δὲ πολλοὺς ἐκ τῶν Τρώων μὲ τὸ κο-
πτερόν του χαλκοῦν ἔιφος ἐπανῆρθε πρὸς τοὺς Ἑλληνας καὶ ἔφερε
πρὸς αὐτοὺς πολλὰς πληροφορίας. Τότε αἱ ὄλλαι Τρωϊάδες συγ-

- 260 αινητικώς ἔχλαιον ἀλλ' ή ίδική μου καρδία ἔχαιρε, διότι ή καρδία μου πλέον εἶχε μεταστραφῆ νὰ ἐπιστρέψω πάλιν εἰς τὸν οἴκον μου, μετενόουν δὲ στενάζουσα διὰ τὴν συμφοράν, τὴν ὅποιαν μοι ἔδωκεν ἡ Ἀφροδίτη, ὅτε με ὠδήγησε πρὸς τὰ ἐκεῖ (τὴν Τροίαν) μακρὰν ἀπὸ τῆς ἀγαπητῆς μου πατρόδος, ἀφοῦ ἀπεστερήθην τὴν θυγατέραν μου καὶ τὸν θάλαμόν μου καὶ τὸν σύζυγόν μου, ὅστις οὐδενὸς ήτο κατώτερος οὕτε, ὡς φαίνεται, κατὰ τὸν νοῦν οὕτε κατὰ τὴν μορφήν.»
- 265 Πρὸς αὐτὴν δὲ ἀποτῶν εἶτεν ὁ ξανθὸς Μενέλαος· «αἱ βέβαιαι διὰ αὐτά, γύναι, δρῦμος εἶπες. Πολλῶν πλέον ἀνδρῶν ἡρώων ἔμαθον (ἐδιδάχθη) καὶ πὴν σκέψιν καὶ τὸν νοῦν, ἀλλὰ δὲν εἶδον ἀκόμη μὲ τοὺς ὀφθαλμούς μου ἐγὼ τοιοῦτον, δποία ήτο ἡ ἀγαπητὴ καρδία τοῦ γενναιοκάρδου Ὁδυσσέως. Πόσον μέγα καὶ τὸ ἑξῆς ἐπραξεῖ καὶ ἀπετόλμησεν ὁ γενναῖος ἀνὴρ ἐντὸς τοῦ ξυλίνου ἵππου (τοῦ δουρείου ἵππου), δπου ἐκαθήμεθα ἐντὸς τοῦ διοιστοι τῶν Ἑλλήνων φέροντες εἰς τοὺς Τρῶας φόνον καὶ ὅλεθρον. Ἡλθες κατόπιν σὺ ἐκεῖ ἐπέπρωτο νὰ σε διατάξῃ εἰς τοῦτο θεός τις, ὁ ὅποιος ἥθελε νὰ ἀπλώσῃ δόξαν εἰς τοὺς Τρῶας· καὶ ὁ θεόμορφος Δηϊφορος (νίός Πριάμου καὶ σύζυγος Ἐλένης μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Πάριδος) σὲ ἐρχομένην πρὸς τὰ ἐκεῖ ἥρκολούθησε. Τοεῖς φοράς δὲ περιῆλθες τὴν κούλην ἐνέδραν (τὸν κοῦλον δγκον τοῦ δουρείου ἵππου) ψηλαφῶσα αὐτὴν καὶ δημιούρτης ἐκάλεις τοὺς ἀρίστους τῶν Ἑλλήνων δημοτάζουσα κατὰ τὴν φωνὴν μὲ τὰς συζύγους διων αιτῶν. 'Αλλ' ἐγὼ νὰ διώξω τοῦ Τυδέως (Διομήδης) καὶ ὁ θεῖος Ὁδυσσεὺς καθήμενοι εἰς τὸ μέσον ἥρκούσαμεν, καθὼς ἐφώναξας, ἥμετες μὲν καὶ οἱ δύο δημοῦ παρασυρθέντες σφοδρῶς ἐπενυμήσαμεν ἥ γὰρ ἐξέλλωμεν (τοῦ ἵππου) ἥ ἀπὸ μέσα εινθῆς ν' ἀποριμῶμεν. ἀλλ' ὁ Ὁδυσσεὺς ἤμετόδισε καὶ μᾶς σινεκράτησεν, ἄν καὶ τὸ ἐπεθμαυμῆμεν. Τότε δλοι μὲν οἱ δλοι νίοι τῶν Ἑλλήνων ἦσαν ἐν σιωπῇ, μόνος δὲ ὁ Ἀντιλός ἥθελε νά σοι ἀπαντήσῃ μὲ λόγους. 'Αλλ' ὁ Ὁδυσσεὺς ἀδειάπως ἐπίειζε τὸ στόμα του μὲ τὰς ἰσχυράς του χειρας καὶ ἐσωσεν δλους τοὺς Ἑλληνας· ἐπὶ τοσοῦτον δὲ χρόνων τὸν σινεκράτει (τὸν Ἀντιλόν), έως δτου σε ἀπεγάρωνεν ἐκεῖθεν ή Παλλὰς Ἀθηνᾶ.»

Πρὸς αὐτὸν δὲ πάλιν ὁ συνετὸς Τηλέμαχος ἀνταπήντα. «Υἱὲ 290
τοῦ Ἀτρέως Μενέλαος ἐξ εἰγενῶν καταγόμενε, ἀρχηγὲ λαῶν, τοῦτο
εἶναι μῆιθερώτερον δύ' ἐμέ· διότι οὐδόλως αὐτὰ ἀπεμάζουναν ἀπ'
αὐτοῦ τὸν θλιβερὸν ὔλεθρον, οὐδὲ καὶ ἀφοῦ ἦτος ἐντός του σιδηρᾶ
καρδία. Ἀλλ' ἐλάτε διευθύνατε ἡμᾶς εἰς τὴν πλίνην, ἵνα πλέον καὶ
ἔνδε φανθῷμεν ὑπὸ γλυκὴν μπορούντες.»

295

Τοιουτοδόπος εἶπεν, ἡ δὲ Ἑλληνὶς Ἐλένη διέταξεν εἰς τὰς ὑ-
πῆρχτοίας νὰ θέσσωσι πλίνης ἀνὰ τὴν αἴθουσαν καὶ νὰ δάλωσιν εἰς
αὐτὰς ωραῖα πορφυρᾶ σκεπάσματα καὶ νὰ στρώσσωσιν ὑπερόμνω τά-
πητας καὶ νὰ δάλωσιν ἐπάνω καὶ ἀπολάς γλαίνας, διὰ νὰ τὰς φορέ-
σσωσιν. Αὐταὶ δὲ ἐξῆλθον ἐκ τοῦ μεγάρου κρατοῦσαι εἰς τὰς χειρας
λαμπάδα, ἔστρωσαν δὲ πλίνης καὶ κῆρους ὥδηγει τοὺς ξένους ἐκτὸς
τοῦ δωματίου τοῦ συμποσίου. Ἐκεῖνοι μὲν λοιπὸν ἐκεῖ ἐκοιμήθη-
σαν ἐντὸς τοῦ προδόμου τοῦ ἀνακτόρου, διῆλ, καὶ ὁ ἡρως Τηλέμα-
χος καὶ ὁ λαμπτὸς νίος τοῦ Νέστορος· ὁ δὲ νίος τοῦ Ἀτρέως
ἐκοιμᾶτο εἰς τὸ βάθος τοῦ ὑψηλοῦ μεγάρου, πλησίον δὲ αὐτοῦ ἐκοι-
μήθη ἡ μαρόβοτεπλος Ἐλένη, ἡ θεία ἐκπῶν γυναικῶν.

300

Οτε δὲ ἐφάνη ἡ τὴν προῖναν γεννωμένη φοδόδάκτυλος Αὔγη,
ἐσπρώθη εὐθὺς ἐκ τῆς πλίνης ὁ μεγαλόφωνος Μενέλαος ἐνδιυθεὶς
τὰ ἐνδύματά του, περιέβαλε δὲ εἰς τὸν διμόνιον του τὸ ὅξυν ξίφος
του, ὑπὸ δὲ τοὺς ωραίους του πόδας ἔδεσεν ωραῖα πέδιλα καὶ ἐπί-
νησε νὰ ἔλθῃ ἐκ τοῦ θαλάμου ἐντελῶς διοιος μὲν θεόν, ἐκάθητο δὲ
πλησίον τοῦ Τηλέμαχου καὶ λόγον ἔλεγε καὶ τὸν ὀνόματε. «Ποία
ἄρα γε ἀνδργη σε ὥδηγησεν ἐδῶ, ἡρωϊκέ Τηλέμαχε, εἰς τὴν θείαν
Λασεδαίμονα ἀνὰ τὰ ἀπέραντα κύματα τῆς θαλάσσης; δημοσίᾳ
ὑπόθεσις ἡ ἴδιωτική; Τοῦτο ἀληθῶς εἰπεὶ εἰς ἐμέ.»

310

Πρὸς αὐτὸν δὲ πάλιν ὁ συνετὸς Τηλέμαχος ἀνταπήντα. «Υἱὲ 315
τοῦ Ἀτρέως Μενέλαος ἐξ εὐγενῶν καταγόμενε, ἀρχηγὲ λαῶν, ἡλίθον,
ἕναν ἥθελες εἶπει εἰς ἐμὲ εἰδησόν τινα περὶ τοῦ πατρός μου. Κατα-
τρώγεται ἡ περιουσία μου, ἔχοσι δὲ καταστραφῆ τὰ εὑφορούχα κτή-
ματά μου γειμάτος δὲ εἶναι ὁ οἰκός μου ἀπὸ ἐχθρούς ἄνδρας, οἱ
ὅποιοι ἀδιακόπως μου σφαῖζουσι τὰ ἀφθονα πρόβατα καὶ τοὺς στρέ-
φοντας τοὺς πόδας εἰς τὸ βάδισμα κυρτοκεράτους βοῦς, οἱ μη-
στῆρες τῆς ἴδικῆς μου μητρὸς ἀλαζονικήν θρασύτητα ἔχοντες.

320

Τούτου ἔνεκα τόρα εἰς τὰ γόνατά σου ἵκετευτικῶς προσπίπτω, ἐὰν θέλῃς τὴν θλιβερὰν καταστροφὴν ἐκείνου νὰ μοι εἴπῃς, ἐὰν κάπου μὲ τοὺς ἴδιους σου διφθαλμούς ἔχῃς ἵδει ἡ παρ' ἄλλου ἥκευσας λόγον περὶ τοῦ περιπλανωμένου διότι ὑπερθολικῶς πακόμοιρον τὸν ἐγέννησεν ἡ μήτηρ του. Καὶ μηδόλως ἐκφράζουν πρὸς ἐμὲ μαλακώτερον, διότι τυχὸν με ἐντρέπεσαι ἡ διότι με εὐσπλαγχνίζεσαι, ἀλλ' ἀπριθῶς κατὰ σειρὰν εἰπὲ εἰς ἐμὲ, ὅπως τὰ συνήντησας μὲ τὴν ὁράσιν σου. Πρακαλῶ, ἐὰν κάποτε εἰς σὲ ὁ γενναῖος πατήρ μου Ὁδυσσεὺς ἔξετέλεσεν ἡ λόγον τινὰ ἡ ἔργον ἐντὸς τῆς χώρας τῶν Τρώων, ὅπου ἐπαθαίνετε συμφορὰς οἱ Ἕλληνες, ἐκεῖνα τόρα ἐνθυμήθητι πρὸς χάριν μου καὶ εἰπὲ εἰς ἐμὲ τὴν ἀλήθειαν.»

Πρὸς κύτὸν δὲ μεγάλως ἀναστενάξας εἶπεν ὁ ξανθὸς Μενέλαος: «Ω πώπω, βεβαίως εἰς τὴν κλίνην πολὺ γενναιόφρονος ἀνδρὸς ἥθελον νὰ κοιμηθῶσιν (οἱ μηνηστῆρες), ἐνῷ αὐτοὶ εἰναι ἀνανδροί. 335 Καθὼς ὅμως ὅπότεν ἐντὸς φωλεᾶς ἴσχυροῦ λέσοντος ἔλαφος κοιμήσασα (δύο) νεογένητα θηλάζοντα νεογνὰ ἔξερχηται ἐρευνῶσα τὰ ὅρη καὶ τὰς γλοερὰς κοιλάδας βόσκουσα. ὁ δὲ λέων ἔπειτα εἰσέρχεται εἰς τὴν φωλεάν του καὶ εἰς τὰ δύο αὐτὰ (νεογνὰ) ἐπιφέρει 340 ἀσπλαγχνούς θάνατον, τοιουτοτρόπως ὁ Ὅδυσσεὺς εἰς ἐκείνους ἀσπλαγχνούς θάνατον θὰ ἐπιφέρῃ. Εἴθε, πάτερ Ζεῦ καὶ Ἀθηνᾶ καὶ Ἀπολλών, τοιοῦτος ὑπάρχον, ὃποιος κάποτε στρωθεὶς κατόπιν φιλονικίας ἐντὸς τῆς καλᾶς ἐκτισμένης Λέσβου ἐπάλαισε μὲ τὸν υἱὸν τοῦ Φιλομητέως καὶ τὸν ἔρωψινε κάτω στιβαρῶς. ἔχαρησαν δ' ὅλοι οἱ Ἕλληνες, (εἴθε) τοιοῦτος ὑπάρχων νὰ πλησιάσῃ τοὺς μηνηστῆρας ὁ θεῖος Ὅδυσσεὺς· ὅλοι τότε θὰ ἐγίνοντο ταχυθάνατοι καὶ πικρόγαμοι (ὁ γάμος των θὰ ἦτο πικρός.) Δι' αὐτὰ ὅμως, διὰ τὰ ὅποια με ἐρωτᾶς καὶ πιρακαλεῖς, δὲν δύναμαι ἐγὼ τούλαχιστον ἄλλα νὰ εἴπω ἐκτὸς τῆς ἀληθείας μὲ παρεκκλίσεις οὐδὲ θὰ σὲ ἀπατήσω, ἀλλ' ὅσα τούλαχιστον εἴπεν εἰς ἐμὲ θαλάσσιος γέρων ἀλάνθαστος, ἐξ αὐτῶν οὐδένα λόγον ἐγὼ εἰς σὲ θὰ κρύψω οὐδὲ θὰ ἐπισκοτίσω.

'Ἐντὸς τῆς Αἰγύπτου ἥμιτοδίζον ἀκόμη ἐμὲ οἱ θεοὶ σφοδρῶς ἐπιθυμοῦντα νὰ ἐπιστρέψω ἐδῶ, διότι δὲν προσέφερον εἰς αὐτοὺς μεγαλοπρεπεῖς (τελείας) θυσίας. 'Εκεῖνοι δ' ὅμως πάντοτε ἥθελον

νὰ συλλογιζώμεθα (οἱ ἀνθρωποι) τὰς ἐντολάς των. Νῆπος τις λοιπὸν ὑπάρχει ἐντὸς τῆς πολυταράχου θαλάσσης εἰς τὰ ἔμπροσθεν τῶν ἐκβολῶν τοῦ Αἴγυπτου ποταμοῦ (τοῦ Νείλου), ὁνομάζονται δ' αὐτὴν Φάρον, τόσον μακρὰν (τῆς ξηρᾶς), ὃσον διάστημα θὰ ἔπιεν ἐντὸς ὅλοκλήρου ἡμέρας κομιφὸν πλοῖον, εἰς τὸ ὄποιον θὰ ἐπέτινεν ὅπισθεν ἰσχυρὸς οὖροις ἀνεμος. Ἐντὸς δ' αὐτῆς ὑπάρχει εὐκόλοπλησίαστος λιμήν, ἐκ τοῦ ὄποιον φύπτουσιν εἰς τὴν θάλασσαν τὰ ἴσορροπτας ναυπηγούμενα πλοῖα, ἀφοῦ ἀντλήσωσιν (ἐκ τῆς ξηρᾶς) ἄφθονον ὕδωρ (μελανίζον ἐκ τοῦ βάθους). Ἐκεῖ ἐπὶ εἰκόσιν ἡμέρας με ἐκράτουν οἱ θεοὶ καὶ δὲν ἐφείνοντό ποτε νὰ πνέωσιν θῦροι ἀκεμοι φουσκώνοντες τὴν θάλασσαν, οἱ δόποιοι, ὡς γνωστὸν, γίνονται κινητῆρες τῶν πλοίων ἀνὰ τὰ ἀχανῆ κύματα τῆς θαλάσσης. Καὶ λοιπὸν δῆλα τὰ τρόφιμά μας θὰ είχον ἐξαντληθῆ καὶ αἱ δυνάμεις τῶν ἀνδρῶν, ἐὰν δὲν ἥθελε με εὐπλαγχνισθῆ καὶ δὲν ἥθελε με σώσει κάποιος ἐκ τῶν θεῶν, ή θυγάτηρ δηλ. τοῦ ἰσχυροῦ θαλασσίου γέροντος Πρωτέως Εἰδοθέα· διότι αὐτῆς πορό πάντων τὴν καρδίαν συνεκίνησε, ή ὅποια συνήγητσεν ἐμὲ μόνον περιπλανώμενον ματζίως μακρὰν τῶν συντρόφων μου. Διότι αὐτοῦ πάντοτε πέριξ τῆς νήσου πλακώμενοι συνελάμβανον ἵχθυς μὲ τὰ γωνιώδη (εὐλύγιστα) ἀγκιστρά των, ἐπειδὴ ἐβασάνιζε τὴν κοιλίαν των ή πενια. Ἐκείνη δὲ σταθεῖσα πλησίον μου λόγον ἔλεγε καὶ ἐφώναξεν. «Ω ξένε, τόσον πολὺ ἀνόητος καὶ μὲ χαλασμένον γοῦν εἰσαντὶ μὲ τὴν θέλησίν σου ἀμελεῖς καὶ εὐχαριστεῖσαι ὑπορέρων θλιβερά; διότι βεβαίως ἐπὶ πολὺν χρόνον ἐντὸς τῆς νήσου ἐμποδίζεσαι καὶ δὲν δύνασκι νὰ εῦρῃς διὰ τὸν ἔαυτόν σου τρόπον ἀταλαγῆς, δὲλιγοστεύει δὲ τὸ θάρρος τῶν συντρόφων σου.»

Τοιουτορόπως εἶπεν, ἐγὼ δ' ἀπαντῶν πρός αὐτὴν εἶπον. «Θὰ σηι εἴτα μέν, ὅποιαδήποτε βεβίως σὺ ἐκ τῶν θεαινῶν (τῶν θηράκων θεῶν) εἰσαι, ὅτι ἐγὼ οὐδόλως μὲ τὴν θέλησίν μου ἐμποδίζομαι, ἀλλὰ ἵσως πρόκειται νὰ ἡμάρτησα πρός τοὺς ἀθανάτους θεούς, οἱ δόποιοι κατέχουσι τὸν πλαντὸν οὐρανόν. Ἀλλὰ σὺ βεβαίως εἴτε εἰς ἐμὲ (διότι οἱ θεοὶ τὰ πάντα γνωρίζουν), ποῖος ἐκ τῶν ἀθανάτων με ἐμποδίζει καὶ ἔδεσε τὸν δρόμον μου καὶ τὴν ἐπάνοδόν μου, διὰ νὰ εἰσέλθω εἰς τὴν πλήρη ἵχθυν τηλασσαν.»

355

360

365

370

375

380

Τοιουτορόπως είπον, ή δὲ θεία ἐκ τῶν θεαινῶν εὐθὺς ἀπήντα.
 «Ἐγὼ βεβαίως, ω̄ ξένε, εἰς σὲ πολὺν ἀληθῶς θὰ ὄμιλήσω· συγνάκις
 ἔρχεται ἐδῶ (περιπολεῖ) θάλασσιός τις γέρων λέγων τάληθῆ, ὁ
 385 ἀθάνατος Αἰγύπτιος Πρωτεύς, ὃ δόποῖς γνωρίζει τὰ βάθη ὅλης
 τῆς θαλάσσης, ὑπέρκοos τοῦ Πασειδῶνος· δι' αὐτὸν δὲ λέγουσιν
 δτι εἶναι ἴδιος μου πατήρ καὶ με ἐγέννησεν. Αὐτὸν βεβαίως, ἐὰν
 σὺ κάπως ἥθελες δυνηθῆ ἐνεδρεύεις νὰ συλλάβῃς, αὐτὸς δύναται
 νὰ εἴπῃ εἰς σὲ πὸν δρόμον καὶ τὰς ἀποστάσεις τοῦ ταξιδίου καὶ τὰ
 390 τῆς ἐπανόδου σου, διὰ νὰ εἰσέλθῃς εἰς τὴν πλήρη ἰχθύων θάλα-
 σαν. Καὶ προσέτι δύναται νὰ εἴπῃ εἰς σέ, καταγόμενε ἐξ εὐγενῶν,
 ἐὰν θέλῃς, ὃ τι κακὸν καὶ καλὸν ἔχει τελεσθῆ ἐντὸς τοῦ ἀναπτόρου
 σου, ἀφ' ὃτου ἀνεγώρησες σὺ εἰς τὸ μακρυνὸν καὶ κοπιαστικὸν
 ταξείδιόν σου.»

Τοιουτορόπως ἔλεγεν, ἐγὼ δ' ἀπαντῶν εἰς αὐτὴν εἶπον· «σὺ
 395 ή ἴδια τόρα σκέπτου διὰ τὴν ἐνέδραν κατὰ τοῦ θείου γέροντος, μή-
 πως προβλέψεις ἡ προδιδαχθεὶς με ἀποφύγῃ διότι εἰναι δύσκολον
 θεός νὰ νικηθῇ ὑπὸ θυητοῦ ἀνδρός.»

Τοιουτορόπως ἔλεγον, ή δὲ σεβαστὴ ἐκ τῶν θεαινῶν εὐθὺς
 ἀπήντα. «Ἐγὼ βεβαίως, ω̄ ξένε, εἰς σὲ πολὺν ὄληθῶς θὰ ὄμιλήσω.
 400 Όταν ὁ ἥμιος εἰς τὸ μέσον τοῦ οὐρανοῦ φθάνῃ ἔχων πέριξ αὐτόν,
 τότε πλέον ἐκ τῆς θαλάσσης ἔρχεται ὁ τάληθῆ λέγων θαλάσσιος
 γέρων ὑπὸ τὴν πνοὴν τοῦ Ζεφύρου (τοῦ ἀπὸ δυσμῶν πνέοντος ἀνέ-
 μου) καλυφθεὶς ἀπὸ μελανὸν κυματισμού, ἔξελθὼν δὲ κοιμᾶται
 405 ὑποκάτω κοῦλων σπηλαίων πέριξ δ' αὐτοῦ φῶναι, γόνοι τῆς ὁραι-
 ας Ἀλοισένδης, ποίλαι μαζὶ κοιμῶνται ἔξελθοῦσαι ἐπάνω ἐκ τῆς
 λιακοαφριζούσης θαλάσσης, ἀποπνέονται βροεῖαν δσμὴν τῆς πολυ-
 θαυσοῦς θαλάσσης· ἐκεῖ ἐγὼ ἀφοῦ σὲ ὄδηγήσω συγχρόνως μὲ τὴν
 ἐμφανιζομένην αὐγήν, θὰ σᾶς βάλω νὰ πλαγιάσητε κατὰ σειράν
 σὺ δὲ ἔκλεξον καλῶς τρεῖς συντρόφους σου, ὅσοι διὰ σὲ εἶναι ἀρι-
 410 στοι εἰς τὰ καλὰ καταστῷματα ἔχοντα (τὰ στερεὰ) πλοῦ σου
 θὰ εἴπω δ' εἰς σὲ ὄλας τὰς πονηρίας τοῦ γέροντος. Κατὰ πρῶτον
 μὲν θὰ μετοήσῃ βεβαίως καὶ θὰ ἐπιθεωρήσῃ τὰς φώκας· ὅταν δ'
 ὄλας ἀριθμήσῃ κατὰ πέντε καὶ παρατηρήσῃ, θὰ κοιμηθῇ ἐν τῷ μέ-
 σῳ αὐτῶν καθὼς βοσκός ἐν μέσῳ πομακίων προβάτων. Όταν μὲν

λοιπὸν ἵδητε αὐτὸν κατὰ πρῶτον κατακοιμηθέντα, τότε πλέον καὶ 415
ἄς εἶναι ὑπὸ τὴν φροντίδα σας καὶ δύναμις καὶ βία (μεταχειρί-
σθητε καὶ δύναμιν καὶ βίαν), νὰ τὸν κρατῆτε δὲ ἐκεῖ, καὶ ἂν ἔχῃ
διάθεσιν καὶ δομήσῃ βεβίως νὰ σᾶς ἐκφύγῃ, θὰ προσπαθήσῃ δὲ
τοῦτο (νὰ σᾶς ἐκφύγῃ) γινόμενος πὰ πάντα (ἰαμβάνων παντὸς
εἴδους μορφάς), ὅσα ἐργετὰ ὑπάρχουσιν ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ὑδωρ
καὶ σπινθηροβόλον πῦρ (γινόμενος), σεῖς δύως στερεῶς νὰ τὸν
κρατῆτε καὶ περισσότερον νὰ τὸν σφίγγητε. 'Ἄλλ' ὅταν πλέον ὁ
ἴδιος σὲ ἐρωτήσῃ μὲ λόγους τοιούτος ὡν (τοιαύτην μορφὴν ἔχον), 420
ὅποιον ἥμέλετε τὸν ἵδει κατακοιμηθέντα, τότε πλέον καὶ νὰ παύση-
τε ἀπὸ τὴν βίαν καὶ νὰ λύσητε τὸν γέροντα, φὸνος, καὶ νὰ
τὸν ἐφορτῆς ποῖος ἐκ τῶν θεῶν σε καταρέχει, καὶ διὰ τὴν ἐπι-
στροφήν, πῶς θὰ ἐξέλθῃς εἰς τὴν ἰχθυοφόρον θάλασσαν.»

Τοιουτορόπως εἰποῦσα εἰσέδυσεν εἰς τὴν κυματίζουσαν θάλασ- 425
σαν. 'Ἐγὼ δὲ ἐπορεύομην εἰς τὰ πλοῖα, ὅπου ἵσταντο ἐντὸς τῶν ἄμ-
μων τῆς θαλάσσης, ἢ καρδία μου δέ, ἐνῷ ἐβάδιζον, πολλὰ ἐσκέπτετο.
"Οτε δὲ πλέον πατῆλθον εἰς τὸ πλοῖον καὶ εἰς τὴν θάλασσαν καὶ
ἥποιμάσαμεν τὸ δεῖπνον καὶ ἐπῆλθεν ἡ θεία νύξ, τότε πλέον ἐκοιμή-
θηκεν ἐπὶ τοῦ χεῖλους τῆς θαλάσσης. "Οτε δὲ ἐφάνη ἡ τὴν πρωΐαν 430
γεννιώμενη ροδοδάκτυλος Αὔγη, τότε πλέον καὶ ποὺς τὴν ἀμφώ-
δη ἀκτὴν τῆς ἀχανοῦς (εὐρεῖς δρόμους ἔχούσης) θάλασσης περι-
επάτουν μὲ πολλὰ τὸν θεοὺς γονυπετῶς παρακαλῶν ἔφερον δὲ
μοῖζι μου τρεῖς συντρόφους, εἰς τὸν ὅποιον ποὺ πάντων εἶχον 435
πεποίθησιν διὰ κάθε ἐπικείμενην. Τότε δὲ εὐθὺς ἐκείνη (ἡ Εἰδο-
θέα) βρυθισθῆσα ὑποκάτω τοῦ πλατέος κόλπου τῆς θαλάσσης ἔφε-
ρεν ἐκ ποῦ πόντου τέσσαρα δέρματα φωκῶν ὅλα δὲ ἡσαν νεόγ-
δροτα. Ἐσκέπτετο δὲ δόλων κατὰ τὸν πατρός της. 'Αφοῦ δὲ διέ-
σκαψεν ἐντὸς τῶν θαλασσίων ἄμμων λάκκους ποὺς πλίνην μας, 440
ἐκάθιθο περιμένοντα ήμας καὶ ήμετες πολὺ πλησίον αὐτῆς ἐπορεύ-
θηκεν. Κατὰ σειρὰν δὲ μᾶς ἔβαλε νὰ πλαγιάσωμεν καὶ ἔβαλεν
ἐπάνω εἰς ἔκαστον (ἀπὸ ήμας) δέρμα (φώκης). ἐκεῖ ἡ ἐνέδρα
μας θὰ ἥτο δχληροτάτη διότι μᾶς ἔβασάντε φοθερῶς ἡ ὀλεθριω-
τάτη δομὴ τῶν ἐν τῇ θαλάσσῃ πρεφομένων φωκῶν διότι ποῖος
δύναται νὰ κοιμηθῇ πλησίον θαλασσίου κήπους; ἀλλ' αὐτὴ μᾶς

ἔσωσε καὶ ἐπενόησε μεγάλην ὀφέλειαν· φέρουσα δὴ. ἔθεσεν ὑπο-
 445 κάτω τῆς οἰνὸς ἐκάστου ἀιθροσίαν (θεῖον ἄρωμα), ἐμπνέοντα
 πολὺ εἰχάριστον εὐωδίαν καὶ ἐξηφάνισε τὴν ὁσμὴν τοῦ κήτους.
 Καθ' ὅllην δὲ τὴν αὐγὴν περιεμένουσιν μὲν ὑπομονητικὴν παρδίαν
 αἱ φῶκαι δ' ἥλθον ἐκ «ῆς θαλάσσης συγκεντρωμένων» ἀλλαι μὲν
 ἔπειτα κατὰ σειρὰν ἐπλάγιαζον παρὰ τὸ χεῖλος τῆς θαλάσσης.
 450 Μεσημεριανὸς δὲ (κατὰ τὴν μεσημεριδίαν) ἥλιος ὁ γέρων ἐκ τῆς
 θαλάσσης καὶ εἶρε τὰς φώκας πολυθρεψιμένας (παχείας), ἀλλαι
 δέ, ὡς συνήθιζε, τὰς ἐπεσκέψθη καὶ τὰς ἐμέτρησεν ἀριθμητικῶς.
 Μεταξὺ δὲ τῶν κητῶν ἡμᾶς πρώτους ἐμέτρησεν οὐδὲν ἐφαντάσθη
 εἰς τὴν ψυχήν του ὅτι ὑπῆρχε δόλος. «Ἐπειτα δ' ἐπλάγιασε καὶ
 αὐτός. Ἡμεῖς δὲ τάτε κραυγάζοντες ἐφωριήσαμεν καὶ πέριξ αἱ
 τοῦ ἐθέτομεν τὰς χεῖρας· ἀλλὰ καὶ ὁ γέρων δὲν ἐλημύριόνησε τὰ
 455 δόλια τεχνάσματά του, ἀλλὰ πρώτιστα μὲν ἔγινε λέων βαθυχαϊ-
 της. ἔπειτα δὲ δράκων (μέγας δρίς) καὶ πάρδαλις καὶ μέγας ἀ-
 γριόχοιρος, ἐγένετο δὲ καὶ φευστὸν ὕδωρ καὶ δένδρον ἐντρίβον μή-
 φύλλα. Ἡμεῖς διώως τὸν ἐκρατοῦμεν σφικτὰ μὲ τολμηρὰ προδίαν
 'Αλλ.' ὅτε πλέον ἐστενοχωρεῖτο ὁ παπτόνηρα γνωρίζων γέρων
 τότε δὰ καὶ ἐρωτῶν με μὲ λόγους εἶπε: «Ιοῖος λοιπὸν ἐκ τῶν θεῶν,
 νίε τοῦ 'Ατρέως, συνεσκέψθη μετὰ σοῦ τὰς σκέψεις, διὰ νὰ μή
 συλλάβῃς περὶ τὴν θέλησίν μου, ἀφοῦ μετεχειρίσθης ἐνέδρων
 τίνος ἔχεις ἀνάγκην;»

Τοιουτορρόπτως εἶπεν, ἐγὼ δ' ἀπαντῶν εἰπον εἰς αὐτόν· «Ινω-
 465 ρίζεις, γέρον (διατί μὲ ἐρωτᾶς εἰς ταῦτα ἐξαπατῶν με;), ὅτι
 βεβαίως πολὺν χρόνον ἐντὸς νήσου ἐμποδίζομαι καὶ δὲν δύναμα-
 νὰ εῦρω διεξοδόν τινα, δὲιγοστεύει δὲν τόσος μου ἡ παρδία που
 (ἀπελπίζομαι). 'Αλλὰ σὺ δὰ εἰπὲ εἰς ἐμὲ (οἱ θεοὶ βεβαίως τὰ
 πάντα γνωρίζουσι), ποῖος ἐκ τῶν ἀθανάτων μὲ ἐμποδίζει (μοὶ ἔχει
 βάλει πέδας) καὶ ἔδεσε τὸν δρόμον καὶ τὴν ἐπάνοδόν μου, διὰ
 470 νὰ εἰσέλθω εἰς τὴν ἰχθυοτρόφον θάλασσαν..»

Τοιουτορρόπτως εἶπον, εὐθὺς δ' αὐτὸς ἀπαντῶν εἶπε πρὸς
 ἐμέ. «'Αλλ.' εἴθε ν' ἀνέβαινες εἰς τὰ πλοῖα (ἐν Τροίᾳ), ἀφοῦ θὰ
 προσέφερες καὶ εἰς τὸν Δία καὶ εἰς τοὺς ἄλλους θεοὺς πολὺ πα-
 λᾶς θυσίας, διὰ νὰ ἔφθανες τάχιστα εἰς τὴν πατρίδα σου πλέω-

εἰς τὴν σπουδηρούστερην θάλασσαν διότι δὲν εἶναι μοιραῖον εἰς σὲ 745 πρότερον νὰ ἴδῃς τὸν ἀγκατητούς σου καὶ νὰ φθάσῃς εἰς τὸν καλῶς ἐκπισμένον οἰκόν σου καὶ εἰς τὴν ἴδιαν σου πατρικὴν γῆν, ποὺν ἡ πάλιν μεταβῆταις εἰς τὸ ὕδωρ τοῦ Αἰγύπτου (Νείλου) ποταμοῦ καὶ προσφέροις ιερὰς μεγάλας θυσίας εἰς τὸν ἀθανάτους θεούς, οἱ δόποι κατέχουσι τὸν πλατὺν οὐρανόν· καὶ τότε 480 θὰ δώσωσιν εἰς σὲ οἱ θεοὶ τὸν δρόμον, τὸν δόποιν σὺ σφεδεδῶς ἐπιμηκεῖς.»

Τοιουτορρόποις εἶπεν· ἄλλ’ ἐμοῦ βεβαίως ή ἀγαπητὴ καρδία συνετίθη, διότι μὲ παρόρμησε νὰ ὑπάγω πάλιν εἰς τὴν ἀερόλησην θάλασσαν εἰς τὸν ποταμὸν Νείλον, εἰς δρόμον μακρινὸν καὶ πετρόδη. Ἀλλὰ καὶ τεραυτορρόποις (εὐρισκόμενος) εἶποι ἀπαντιῶν διὰ λόγων· «Ταῦτα μὲν βεβαίως τοιουτορρόποις θὰ ἔπειται, γέρον, καθὼς σὺ διατάττεις ἄλλ’ εἴλα εἰπὲ εἰς ἐμὲ τὸ ἔξιης καὶ ἀπούδε διηγήθητι, ἐὰν δὲ οἱ· «Ἐλλήνες ἐπικυρίλιθον (εἰς τὴν πατρίδα) μὲ τὰ πλοιά των ἀδελφεῖς, δοσούς ὁ Νέστιος καὶ ἔγω ἀφῆ-καμεν ἀναγυροῦντες ἐκ Τροίας, ἡ ἐχάθη κανεὶς μὲ πικρῶν δλε-θρῶν ἐπάνω εἰς τὸ πλοῖόν του ἢ εἰς τὰς χειρας τῶν ἀγαπητῶν του, 490 ἀφοῦ ἀπεπεράτωσε τὸν πόλεμον.»

Τοιουτορρόποις εἶπον, ἐκεῦνος δ' εὐθὺς ἀπαντῶν πρὸς ἐμὲ εἶπεν· «Υἱέ τοῦ Ἀτρέως, διατέρι εἰς ταῦτα μὲ ἐρωτᾶς; οὐδόλως εἶναι ἀνάγκη νὰ τὰ γνωρίζῃς οὐδὲ νὰ μάθῃς (διδαχθῆς) τὰ ὅσα ἔγω γνωρίζω καὶ διεσχιζόμενοι ὦνται οὐχὶ πολὺν χρόνον θὰ είσαι ἀνευ κλαυθμῶν, δταν ἔπειταις πάντα πληροφορηθῆς. Διότι πολλοὶ μὲν βεβαίως ἔξι αὐτῶν κατεδημάσθησαν ὑπὸ τοῦ θανάτου, πολλοὶ δὲ ἔμειναν. Ἄρχηγοι δ' ἔξι ἄλλουν δέον μόνοι ἐκ τῶν χαλκοθωρακῶν Ἐλλήνων ἐχάθησαν κατὰ τὴν ἐπάνοδόν των· ἐν ταῖς μάχαις δὲ καὶ οὐ ἥσο παρὸν (ώσπε γνωρίζεις τὸν καθέντας). Εἰς δ' ἀκόμη κάποιον ζωτανὸς κατακρατεῖται ἐντὸς πλατείας θαλάσσης. Ο μὲν Αἴας (ὁ Λορδὸς τοῦ Ὀὐλέως) κατεστράφη μεταξὺ τῶν μὲ μακρὰς κώπας κωπηλατούμένων πλοίων του. Εἰς τὰς Γιρὰς 500 αὐτὸν κατὰ πρῶτον ὁ Ποσειδῶν τὸν ἐπίλησίασεν ἐπὶ μεγάλων βράχων καὶ τὸν ἔσωσεν ἔξω τῆς θαλάσσης· καὶ ἥθελεν ἵσως ἀποφύγει τὸν θάνατον, ἀν καὶ ὑπῆρξε βεβαίως μισητὸς εἰς τὴν Ἀθη-

νῶν, ἐὰν δὲν ἥθελεν ἐκβάλει (ἐκ τοῦ στόματός του) ἀλεξονικὸν λόγον, καὶ δι' αὐτὸ μεγάλως ἐβλάφθη εἰπεὶ λοιπὸν ὅτι παρὰ τὴν θέλησιν τῶν θεῶν ἔξεφυγε τὸ μέγα βάραθρον τῆς θαλάσσης.

505 Αὐτὸν δῆμος ἤκουσεν ὁ Ποσειδῶν ὅτι εἶπε μεγάλως (ἀλαζονικὰ) λόγια· εὐθὺς ἔπειτα λαβὼν τὴν τοίαιναν μὲ τὰς στιβαρὰς χεῖράς του ἐκτύπησε τὸν Γυραῖον βράχον καὶ τὸν διέσχισεν εἰς δύο· καὶ τὸ μὲν ἐξ μέρος αὐτοῦ ἔμεινεν ἐκεῖ, ἔπειτα δὲ μέσα εἰς τὴν θάλασσαν τὸ ἀποσπασθὲν τεμάχιον, ἐπὶ τοῦ ὅποιον κατὰ πρῶτον καθῆ-
510 μενος ὁ Αἴας μεγάλως ἐβλάβη βλασφημήσας· αὐτὸν δὲ ἔφερεν (ὁ Πιοσειδῶν) εἰς τὴν ἀπέραντεν καὶ κυματίζουσαν θάλασσαν. Τοιούτοιος ἐνείνος μὲν ἐκεῖ ἔχει χαθῆ, ἀφοῦ ἔπιεν ἄκινθον ἔνδωρ. Οὐδείς εὐ δῆμος ἀδελφὸς ἔξεφυγε κάπως τὰς θανατηφόρους ροΐας καὶ διέφυγεν ἐντος τῶν κοῦλων πλοίων τους τὸν ἔσωσε δὲ
515 ἡ οικαστή "Ηρα. 'Αλλ' ὅτε πλέον ἐσονύπῳ ἔμελλε νὰ φέρει τὸν ἔφερεν εἰς τὴν ἰζημοτρόφον θάλασσαν βαρέως ἀναστενάζοντα, εἰς τὸ ὄπρον τῆς χώρας, ὃπου πρότερον κατώκει ἀνάκτορα ὁ Θυέ-
στης. τότε δὲ κατώκει ὁ νίος τοῦ Θυέστου Αἴγισθος. 'Αλλ' ὅτε
520 πλέον καὶ ἀπ' ἐκεῖ ἐφάνετο ἡ ἐπάνοδος ἀβλαβής, ἔστρεψαν δὲ πάλιν οἱ θεοὶ ὄνφιοι ἀνεμον καὶ ἔφθασσαν εἰς τὸν οἰκόν των, αὐ-
τὸς μὲν καίρων βεβχίως εἰσῆλθεν εἰς τὴν πατρῷαν γῆν καὶ πά-
νων ἐφῆλε τὴν πατρῷά του (τὸ ἔδαφός της), πολλὰ δὲ δάκρυα
θερμὰ ἐκύνοντο ἐκ μέρους αὐτοῦ, διότι εὐχαρίστως εἶδε τὴν χώ-
ραν του. Αὐτὸν δῆμος εὐθὺς ἀπὸ ὑψηλοῦ μέρους (ἀπὸ σκοπιᾶς)
εἶδε κάποιος κατάσκοπος, τὸν ὅποιον, ως ἦτο ἐνδεχόμενον, ἐτοπο-
525 θέτησεν ὁ δόλιος εἰς τὰς σκέψεις Αἴγισθος καὶ ὑπεσχέθη εἰς αὐ-
τὸν ἀμοιβὴν δύο τάλαντα χρυσοῦ παρεμόνευε δὲ φυλάττων αὐτὸς
ἐπὶ ἔτος, μήτως ὁ Αἴγισθος παρουσιαζόμενος διαφύγῃ τὴν
προσδοκίαν αὐτοῦ (τοῦ Αἴγισθου) καὶ ἐνθυμηθῇ τὴν πολεμικήν του
δύναμιν (ῶστε νὰ τὸν ἐκδικηθῇ). Έκίνησε δὲ (ὁ κατάσκοπος) νὰ
530 ὑπάγῃ διὰ ν' ἀναγγεῖλῃ τοῦτο εἰς τὸν ἡγεμόνα λαῶν (τὸν Αἴγι-
σθον). Προευθὺς δ' ὁ Αἴγισθος ἐσκέφθη δόλιον τέχνασμα. Έκλέ-
ξας μεταξὺ τοῦ λαοῦ εἷκοσι γενναιοτάτους ἄνδρας τοὺς ἐτοποθέ-
τησεν εἰς ἐνέδραν, ἐξ ἄλλου δὲ διέταξε νὰ πρασκευάζωσι συμ-

πόσιον. Ό ίδιος δὲ μετέβη μὲ ἵππους καὶ ὅχήματα διὰ νὰ προσκαλέσῃ τὸν Ἀγομέμνονα τὸν βασιλέα λαῶν ἔχων κατὰ νοῦν ἀπαίσια. Αὐτὸν δῆμος (τὸν Ἀγομέμνονα) μὴ γνωρίζοντα τὸν ὄλεθρόν του ἀνεβίβασεν εἰς τὸ ἀνάκτορόν του καί, ἀφοῦ τὸν ἐφιλοξένησε μὲ γεῦμα, τὸν ἐφόνευσεν, διπος φονεύει τις βοῦν ἐντὸς φάτνης. Καὶ δὲν ἀπέμεινε κανεὶς ἐκ τῶν συντρόφων τοῦ νίοῦ τοῦ Ἀτρέως, οἱ δόποι ιρκολούθουν αὐτόν, οὐδὲ κανεὶς ἐκ τῶν ἀνθρώπων τοῦ Αἴγισθου, ἀλλ' ἐφονεύθησαν ἐντὸς τῶν μεγάρων του.»

Τοιουτοδόπως εἶπεν, ἀλλ' ἐμοῦ βεβαίως ή ἀγαπητὴ καρδία συνετροίθη καὶ ἔκλαιον ἐπὶ τῶν ἄμμων πλαθήμενος καὶ δὲν ἥθελε πλέον, ὡς ἥρμοζεν, ή καρδίο μου νὰ ζῶ καὶ νὰ βλέπω τὸ φῶς τοῦ ἥλιου. Ἀφοῦ δὲ ἐκορέσθη καὶ κλαίον καὶ κυλιόμενος, τότε πλέον εἶπε πρὸς ἐμὲ ὁ τάλληθη λέγων θαλάσσιος γέρων «Μὴ κλαῖε πλέον, νίè τοῦ Ἀτρέως, τόσον ἀκαταπαύστως ἐπὶ πολὺν χρόνον. δόιτι δὲν θὰ εὑδωμεν διόρθωσίν τιναχ ἀλλὰ τάχιστα προσπάθει, πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ φθάσῃς πλέον εἰς τὴν πατρικὴν σου γῆν. Διότι ηθὰ τὸν εὔρης βεβαίως ζωτανὸν (τὸν Λεγισθον) η προφθύμασις θὰ τὸν ἐφόνευεν ὁ Ὁρέστης καὶ σὺ ἥθελες προφθύμει τὴν ταφρίγ του.»

Τοιουτοδόπως εἶπεν, ή δὲ καρδία καὶ ή γενναιόφρων ψυχὴ μου ἀνεφλέγθη ἐντὸς τῶν στηθῶν μου, ἀν καὶ ἐλυτούμην, καὶ ὀμιλήσας πρὸς ςύτὸν ἔλεγον πτερωτὸν λόγους· «Διὰ τούτους μὲν πλέον γνωρίζω σὺ δὲ διὰ τὸ ὄνομα τοίτου ἀνδρὸς λέγε, ὁ δόποις ὀπόμη ζωτανὸς καταχρατεῖται ἐντὸς πλατείας θαλάσσης, η ἀποθανόν. θέλω δὲ ν' ἀκούσω δι' αὐτὸν, ἀν καὶ λυτοῦμαι.»

Τοιουτοδόπως εἶπόν, εὐθὺς δὲ ἐκεῖνος ἀπαντῶν εἰς ἐιὲ εἶπεν· «Εἶναι ὁ νίδις τοῦ Λαέρτου, ὁ κατοικῶν οἰκίαν ἐντὸς τῆς Ἰθάκης· αὐτὸν δὲ εἴδον ἐντὸς νήσου καταχύνοντα ἀφθονα δάκρυα, ἐντὸς τῶν μεγάρων τῆς νύμφης Καλυψοῦς, η ὁποία κρατεῖ αὐτὸν ἀναγκαστικῶς· αὐτὸς δῆμος δὲν δύναται νὰ μεταθῇ εἰς τὴν πατρικήν του γῆν· διότι δὲν ὑπάρχουσιν εἰς αὐτὸν πλοῖα κωπηλατούμενα καὶ σύντροφοι, οἱ δόποι οι θὰ τὸν μετέφερον εἰς τὰ πλατέα κύματα τῆς θαλάσσης. Εἰς σὲ δῆμος δὲν εἶναι πεπρωμένον, ὁ ἐξ εὐγενῶν καταγόμενε Μενέλαε, ν' ἀποθάνῃς καὶ ν' ἀκολούθησῃς τὸ πεπρωμέ-

535

540

545

550

555

560

νον σου ἐντὸς τοῦ ἵπποτρόφου "Αργους, ἀλλὰ θὰ σὲ στεῖλωσιν οἱ
ἀθάνατοι εἰς τὸ Ἡλύσιον πεδίον καὶ εἰς τὰ πέρατα τοῦ κόσμου,
ὅπου μένει ὁ ἔσανθρος Ραδάμιανθυς. ὅπου βεβαίως γίνεται ἀνετω-
τάτη ἡ. ζωὴ εἰς τοὺς ἀνθρώπους· οὕτε χιῶν οὕτε πολὺς χειμών,
ἥς εἶναι λογικόν, οὕτε ποτὲ βροχὴ γίνεται, ἀλλὰ πάντοτε ὁ Ὁ-
κεντρὸς ἀναπέμπει αὔρας τοῦ λιγνοῦ (γλυκέως) πνέοντος Ζεφύ-
ρου, διὰ νὰ δροσίζῃ τοὺς ἀνθρώπους· (τοῦτο θὰ γίνῃ) διότι ἔ-
χεις σύζυγον τὴν Ἐλένην καὶ εἰσαι δι' αὐτοὺς (τοὺς θεοὺς) γαμ-
βρὸς τοῦ Διός.»

Τοιουτορόπως εἰπὼν κατεβιθίσθη εἰς τὴν κυνατίζενσαν θά-
λασσαν. Ἐγὼ δ' ἐπανῆλθον εἰς τὰ πλοῖα μαζὶ μὲ τοὺς ισοιδέοντας
συντρόφους μου, πολλὰ δὲ οὐδεὶς μου ἐσκέπασε τὸ ὅλον.
Ἄφου δὲ πλέον κατέβημεν εἰς τὸ πλοῖον καὶ τὸν θάλασσαν
καὶ ἤτοι μάσχημεν τὸ δεῖπνόν μας, ἐπῆλθεν ή θεῖς νῦν τότε πίξιον
ἐκομιμήθημεν εἰς τὴν ἄκρην τῆς θαλάσσης. "Οτε δέ" ἐφάνη ή τὴν
προΐσταν γεννωμένη φοδοδάκι· λοις Αὐγῆ, πρώτιστα μὲν τὰ πλοῖα
ἐσύραμεν εἰς τὴν θάλασσαν, ἐντὸς δὲ τῶν συμμετρικῶν πλοίων
ἐθέτομεν τὰ κατάρτια καὶ τὰ ιστία, ἀναβάντες δὲ καὶ οἱ ιδιοί κω-
πιλάται ἐκάθηντο ἐπάνω εἰς τὰς κατηλατικὰς ἔδρας, κατὰ σειρὰν
δὲ καθίμενοι ἐκτύπουν μὲ τὰς κώπας τὴν λευκοαφρίζουσαν θάλασ-
σαν. Ὄπισσο δέ εἰς τὰς ὄχθας τοῦ θείου (ἐκ τοῦ Διός προερχο-
μένου) Νεῖλου ποτῷ μοῦ ἔστησα τὰ πλοῖα καὶ προσέφερον τελείας
θυσίας. Ἀφοῦ δὲ κατέπαυσα τὴν ὁργὴν τῶν πάντοτε ὑπαρχόντων
θεῶν, ἔκαμον κενοτάφιον εἰς τὸν Ἀγαμέμνονα, διὰ νὰ εἶναι ἄσθε-
τος ή δόξα του. Ταῦτα τελειώσας ἐπέστρεψον (εἰς τὴν πατρί-
δα)· ἔδωκαν δέ εἰς ἐμὲ οὐριον ἀνεμονούσιον οἱ ἀθάνατοι, οἱ ὅποιοι μὲ
ἔστειλαν ταχέως εἰς τὴν ἀγαπητὴν πατρίδα. 'Αλλ' ἔτι τόρα μεῖ-
νον ἀκόμη ἐντὸς τῶν μεγάρων μου, ἕως ὅτου ἥθελεν ἔλθει ή ἐν-
δεκάτη καὶ δωδεκάτη ἡμέρα, καὶ τότε θὰ σὲ στεῖλω καλῶς καὶ θὰ
σοὶ δώσω λαμπτρὰ δῶρα, τρεῖς ἵππους δηλ., καὶ καλᾶς κατεσκευα-
σμένον ὄχημα· κατόπιν δὲ θὰ σοὶ δώσω ὠραῖον ποτήριον, διὰ νὰ
κάμνης σπουδὰς εἰς τοὺς θεοὺς τοὺς ἀθανάτους ἐνθυμούμενος ἐμὲ
ἄλλας πάς ἡμέρας.»

Πρὸς αὐτὸν δὲ πάλιν ὁ συνετὸς Τηλέμαχος ἀνταπίρτα· «Γιὲ

τοῦ Ἀτρέως, μὴ μὲ ἐμπόδιζε πλέον πολὺν χρόνον ἐδῶ· διότι καὶ ἐπὶ ἔτος, ἐγὼ θὰ ὑπέμενον βεβαίως καθήμενος πλησίον σου καὶ δὲν θὰ μὲ ἐκυρίευε πόθος τοῦ οἴκου οὐδὲ τῶν γονέων μου· διότι ὑπερβολικῶς τέοποι καὶ μὲ τοὺς λόγους καὶ τὰς διηγήσεις σου ἀκοίων αὐτάς· ἀλλὰ στενοχωροῦνται πλέον οἱ σύντροφοί μου ἐντὸς τῆς ἴερᾶς Πύλου, σὺ δὲ θέλεις νὰ μὲ κρατῆς ἐδῶ ἐπὶ χρόνον. Τὸ δὲ δῶρον, ὅ·τι ἥμελές μοι δώσει, ἂς εἶναι ως ἐνθύμιον. Τοὺς ἵππους ὅμως δὲν θὰ ὁδηγήσω μαζί μου εἰς Ἰθάκην, ἀλλ' ἐδῶ θὰ ἀφήσω εἰς σὲ τὸν ἴδιον ως στόλισμα πρὸς χαράν· διότι σὺ κυριαρχεῖς ἐπὶ εὐρυχώρῳ πεδιάδος, ἐντὸς τῆς ὅποιας ὑπάρχει μὲν πολὺ τριφύλλιον, ὑπάρχει δὲ κύπειρον καὶ σῖτος καὶ καλαμιθόκι καὶ λευκὸν εἰς εὑρεῖαν ἔκτασιν αὐξάνοντος κριθάριον. Ἐντὸς ὅμως τῆς Ἰθάκης οὔτε δρόμοι πλατεῖς, ως γνωστόν, ὑπάρχουσιν οὔτε βεβαίως λειβύδιον· εἶναι κατάλληλος νὰ βόσκηται ὑπὸ αἰγῶν καὶ θελυτικὴ περισσότερον ἀπὸ γώραν τρέφουσαν ἵππους· διότι οὐδεμία ἐκ τῶν νήσων, ὅσαι ἔχουσι καμιηλαθῆ πρὸς τὴν θάλασσαν, εἶναι κατάλληλος νὰ ἐλκύνηται ἀπὸ ἵππους οὐδὲ μὲ καλὰ λειβάδια· η δὲ Ἰθάκη καὶ περισσότερον ὅλων εἶναι τοιαύτη (ἀκατάλληλος δι' ἵππους καὶ λειβάδια).»

Τοιουτορόπως εἶπεν, ἐμειδίχσε δ' ὁ μεγαλόφωνος Μενέλαος καὶ διὰ τῆς χειρὸς τὸν ἔχαίδευσε καὶ λόγον εἶπε καὶ ὅμιλει εἰς αὐτὸν· «Είσαι ἀπὸ εὐγενῆ καταγωγῆ, ἀγαπητὸν τέκνον, μὲ νσα λέγεις· διὰ τοῦτο βεβαίως ἐγὼ πρὸς χάριν σου ταῦτα θὰ μεταβῶ· διότι δύναμαι· ἐκ τῶν δώρων δ', ὅσα ὑπάρχουσιν ως κειμήλια ἐντὸς τοῦ οἴκου μου, θὰ σοὶ δώσω ἐκεῖνο, τὸ ὅποιον εἶναι ὕδαιότατον καὶ πολυτιμότατον. Θὰ δώσω εἰς σὲ κρατῆρα καλῶς κατεσκευασμένον· εἶναι δ' ὀλόγληρος ἀργυροῦς, ἀλλὰ τὰ χείλη του ἔχουσι κατασκευασθῆ μὲ χρυσόν· εἶναι δ' ἔργον τοῦ Ἡφαίστου καὶ μοὶ τὸν ἐδώρησεν ὁ ἥρως Φειδίππος ὁ βασιλεὺς τῶν Σιδονίων, ὃτε ὁ ἰδικός του οίκος μὲ ἐφιλοξένησε (περιεκάλινψε) περιπλανθέντα πρὸς τὰ ἐκεῖ κατὰ τὴν εἰς τὴν πατρίδα ἐπιστροφήν μου· εἰς σὲ ὅμως θέλω τοῦτο νὰ δώσω.»

Τοιουτορόπως ἐκεῖνοι μὲν τοιαῦτα μεταξύ των Ἐλεγον, συνδαιτικόνες (προσκεκλημένοι εἰς γεῦμα) δ' ἥρχοντο εἰς τὰ ἀνά-

κτορα του θείου βασιλέως. Αὐτοὶ δ' ἔφερον μὲν πρόβατα, ἔφερον δὲ ἵσχυρὸν (ἀνδρικὸν) οἶνον, καὶ δὲ ἔχουσαι ὡραῖος κεφαλοδέσμους σύζυγοί των ἔστελλον εἰς αὐτοὺς ἄρτον ἐκ σίτων. Τοιουτοῦρποτε
 625 αὐτοὶ μὲν ἐκτὸς τῶν ἀνακτόρων ἥσχολοῦντο περὶ τὴν ἑτοιμασίαν τοῦ γεύματος. Οἱ δὲ μηνιστῆρες ἔμπροσθεν τοῦ ἀνακτόρου τοῦ Ὀδυσσέως διεσκέδαζον φίττοντες δίσκους καὶ κυνηγετικὰ ἀπόντια ἐντὸς ἐδάφους τεχνητῶς κατεσκευασμένους, ἕπου βεβαίως καὶ πρότερον διεσκέδαζον ἀλαζονευόμενοι. Οἱ Ἀντίνοος ὅμιλοι καὶ ὁ θεόμορφος Εὐρύμιχος, οἱ πρόκοριτοι ἐκ τῶν μηνιστήρων, ἐκάθηντο,
 630 ἵσταν δ' ἐξόχως ἄριστοι κατὰ τὴν ἀνδρείαν. Εἰς αὐτοὺς δ' ὁ νιός τοῦ Φρονίου Νοήμων πλησιάσις καὶ ἐρωτᾶν διὰ λόγων τὸν Ἀντίνοον εἶπε πρὸς αὐτὸν· «Ἀντίνοε, ἀρά γε γνωρίζουμεν κάπως μὲ τὸν νοῦν μας ἢ καὶ οὐχὶ, πότε ὁ Τηλέμαχος ἐπιστρέψει ἐκ πῆς ἀμφώδους Πύλου; Ἐγειράνας δέ τοι τὸν πλοῖον μου, ἀλλ' εἰς ἐμὲ ὑπάρχει ἀνάγκη αὐτοῦ τοῦ πλοίου διὰ νὰ διαβῶ εἰς τὴν εὐρύχωρον
 635 Ἡλιδα, ὅπου ὑπάρχουσι δώδεκα θηλυκαὶ ἵπποι μου καὶ ὑπὲτάζεις ἵσχυροι εἰς τὴν ἐργασίαν ἡμίονοι ἀμεταχείριστοι· ἐκ τούτων δηγήσας τινὰ ἐδῶ θέλω τὸν δαμάσει.»

Τοιουτοῦρποτε εἶπεν, ἐκεῖνοι δ' ἔμειναν ἐκθυμικοὶ εἰς τὴν ψυχήν των διότι δὲν ἔβαζον εἰς τὸν νοῦν των ὅτι είχεν ἀπέλθει εἰς τὴν Πύλον τὴν πόλιν τοῦ Νιγλέως, ἀλλ' ὅτι κάπου ἐκεῖ ἔμενε πλησίον τῶν ἀγροτῶν ἢ τῶν προσβάτων του ἢ τοῦ χοιροθοστοῦ του· εἰς αὐτὸν δ' ἀφ' ἑτέρου εἶπεν ὁ νιός τοῦ Εὐπείθους Ἀντίνοος· «Ἀληθῶς εἰπὲ εἰς ἐμέ, πότε ἀνεγώρησε καὶ ποῖοι νέοι ἐκλεκτοὶ τῆς Ἰθάκης ἥπολούνθων αὐτὸν; ἢ ἴδιοι του ὑπηρέται καὶ δοῦλοι;
 640 645 θὰ ἡρύνατο καὶ αὐτὸς νὰ ἐκτελέσῃ καὶ εἰς ἐμὲ τοῦτο ἀληθῆς εἶπε, διὰ νὰ γνωρίζω καλῶς, ἐάν διὰ τῆς βίας παρὰ τὴν θέλησίν σου ἀφήρεσεν ἀπὸστε τὸ μελανόχρωμον πλοῖόν σου ἢ μὲ τὴν θέλησίν σου τὸ ἔδωκάς, διότι σὲ περιεποιήθη μὲ λόγους.»

Πρὸς αὐτὸν δ' ὁ νιός τοῦ Φρονίου Νοήμων ἀνταπίηντα· «Ἐγὼ δὲ ἵδιος μὲ τὴν θέλησίν μου τὸ ἔδωκα εἰς σύτόν τιθὺν ἔποιττε καὶ ἄλλος, δταν τοιοῦτος ἀνήρ, ἔχων φροντίδας εἰς τὸν νοῦν του, ζητῇ; δέσκολον θὰ ἦτο ν' ἀρνηθῆ κανεὶς τὴν δόσιν τοῦ πλοίου· οἱ νέοι δέ, δσοι ἀνὰ τὴν πόλιν τίναι ἄριστοι ὑπερδον ἀπὸ ἡμᾶς,

αὐτοὶ ἡροιούθουν αὐτὸν κυθερήτην δ' ἐγὼ ἐντὸς αὐτοῦ ἔμβασιν ταῖς εἰδοῖς τὸν Μέντορα ἢ θεόν τινα, ἀλλὰ μὲ αὐτὸν (τὸν Μέντορα) καθ' ὅλα ὠμοίαζεν. Ἀλλὰ διὰ τὸ ἔξῆς παραξενεύομαι εἰδοῖς δὲ τὸν θεῖον Μέντορα κχθὲς κατὰ τὴν αὐγήν, τότε δικιάς εἰσῆνθεν εἰς τὸ πλοῖον διὰ τὴν Πύλον.⁶⁵⁵

Τοιουτορόπως λοιπὸν διμιλήσας ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρός του, αὐτῶν δὲ καὶ τῶν δύο (Ἀντινόου καὶ Εὐδομάχου) ἢ γεννατία ψυχὴ ἔμεινεν ἐκθαμβώσ. Τοὺς μνηστῆρας δὲ μαζὶ ἔβαλον νὰ καθίσουν καὶ τοὺς ἐσταμάτησαν ἀπὸ τοὺς ἀγῶνας καὶ εἰς αὐτοὺς ὁ νιὸς τοῦ Εὐπέιθους Ἀντίνοος ἔλεγε λυπούμενος· αἱ δὲ σκοτειναὶ φρένες του ἐγεμίζεντο μεγάλως ἐξ ὀργῆς καὶ οἱ ὄφθαλμοι του ὠμοίαζον μὲ πῦρ πινθηροσθολοῦν· «Ω ἀλλοίμονον, ἀληθῆς μέγα ἔργον μὲ ὑπερβολικὴν τάλπην ἐξετελέσθη ὑπὸ τοῦ Τηλεμάχου τὸ ταξείδιον τοῦτο. Ἐλέγομεν δικιάς δὲν θὰ ἐκτελεσθῇ ὑπ., σύτοῦ. Ἐκ τοῦ μέσου τόσων ἑδῶ (ἡμῶν τῶν μνηστήρων) παρὰ τὴν θέλησίν μας νεαρὸν παιδίον ἔχει ἀναχωρήσει τοιουτορόπως, ἀφοῦ δισυρεν εἰς τὴν θάλασσαν πλοῖον καὶ ἐξέλεξεν ἀρίστους νηύτο, ἀνά τὴν πόλιν. Θὰ κάμῃ ἀρχὴν καὶ παρεμπρὸς νὰ ὑπάρχῃ τὸ καὶ ἄλλ' εἴθε ὁ Ζεὺς νὰ καταστρέψῃ τὴν δύναμίν του ποὺν νὰ φθάσῃ εἰς τὸ τέρμα τῆς νεανικῆς δυνάμεως. Ἀλλ' ἐμπρὸς δότε εἰς ἐμὲ ταχὺ πλοῖον καὶ εἴκοσι συντρόφους, διὰ νὰ ἐνεδρεύσω συιὸν ἐπανεργόμενον καὶ τὸν παραφυλάξω ἐντὸς τοῦ περάσματος μεταξὺ τῆς Ἰδάκης καὶ τῆς ἀποκρήμνου (ἐχούσης πολλὰς πτυχὰς) Σάμης, διὰ νὰ θαλασσοπορῇ οἰκτρῶς ἔνεκα τοῦ πατρός του (ἴνα διστυχήσῃ ἔνεκα τούτου).»⁶⁶⁵

Τοιουτορόπως εἶτεν, ἐκεῖνοι δ', ως ἦτο ἐπόμενον, ὅλοι τὸν ἐπήρουν τοι τὸν προέτρεπον εὐθὺς κατόπιν σηρωθέντες εἰσῆλθον εἰς τὸ μέγιστον τοῦ Ὀδυσσέως.

Καὶ ἡ Πηγελόπη, ως ἦτο ἐπόμενον, δὲν ἦτο ἐπὶ πολὺν χρόνον ἀτέλημαφρόητος διὰ τὰ σχέδια, τὰ ὅποια οἱ μνηστῆρες μὲ τὸν νοῦν των ἐπιθεούλων ἐσκέπτοντο· διότι τὰ εἰτεν εἰς αὐτὴν ὁ κῆρυξ Μέδων, ὁ ὑποῖος ἐπιληροφορεῖτο πὰς σκέψεις των εὑρισκόμενος ἔξωθεν τῆς αὐλῆς, ἐν ᾧ ἐκεῖνοι ἐντὸς τῆς αὐλῆς προητοίμαζον τὸ σχέδιον των. Ἐκίνησε δὲ νὰ ὑπάγῃ διὰ μέσου τῶν ἀνακτόρων,

·Ομήρου ·Οδίσσεια

6

680 διὰ νὰ τὰ ἀναγγεῖῃ εἰς τὴν Πηνελόπην. Εἰς αὐτὸν δὲ εἰσελθόντα εἰς τὸ κατώφλιον τοῦ προσθύρου ἔλεγεν ἡ Πηνελόπη: «Κῆρυξ, διατί ἀρά γε σὲ ἔστειλαν οἱ ὑπερήφανοι μνηστῆρες; ἢ διὰ νὰ εἴπῃς εἰς τὰς ὑπηρετοίας τοῦ θείου Ὀδυσσέως νὰ πάνσωσιν ἀπὸ τὰς ἐργασίας των καὶ νὰ ἐτοιμάζωσι δι' αὐτοὺς σινπόσιον; Εἴθε δι' ὑστάτην καὶ ἐσχάτην φορὰν τόρα ἐδῶ νὰ γεμιατίσωσι, χωρὶς μήτε νὰ εἰναι πλέον μνηστῆρες μήτε ἄλλαχοῦ κάπου νὰ συγκεντρωθῶσι· διότι σεῖς συχνάκις συναθροιζόμενοι καταστρέφετε πολλὴν περιουσίαν, ἢ ὅποια εἶναι κτῆμα τοῦ συνετοῦ Τηλεμάχου καὶ οὐδόλως ἔχετε ἀπούσει ἀπὸ πρότερον· ὅτε ἥσθε παῖδες, ἀπὸ τοὺς ιδικούς σας πατέρων, ποῖος ἦτο ὁ Ὀδυσσεὺς μεταξὺ τῶν ιδικῶν σας γονέων, χωρὶς οὕτε νὰ προξενήσῃ εἰς κανένα ὑπέρομετρόν τε (ἀδικον) οὕτε νὰ εἴπῃ τι ἀδικον ἐντὸς τοῦ λαοῦ του, πρᾶγμα τὸ οὐ ποτεν βεβχίως εἶναι συνήθεια τῶν θείων βασιλέων· ἄλλον διηδύνναται νὰ ἐχθρεύηται (ὁ βασιλεύς), ἄλλον δύνται γ' ἀγαπῆ· ἐκεῖνος δῆμως ἐντελῶς οὐδέποτε εἰς ἄνδρα εἰχε πράξει ἀλαζονικόν τι. Ἀλλὰ τοιαύτη τοιλάχιστον (ἀλαζονική) φαίνεται ἡ ιδική σας ψυχὴ καὶ τὰ ἀπρεπῆ ἔργα σας καὶ δὲν ὑπάρχει εὐγνωμοσύνη καμία κατόπιν τῶν εὐεργεσιῶν που.»

Πρὸς αὐτὴν δὲ πάλιν εἶπεν ὁ συνετὸς γνωρίζων Μέδων: «Εἴθε βεβαίως, βασίλισσα, τοῦτο νὰ εἰναι τὸ μέγιστον κακόν· ἀλλ' ἄλλο πολὺ μεγαλύτερον καὶ θλιβερώτερον δι' μνηστῆρες σκέπτονται, τὸ οὐ ποτεν εἴθε νὰ μὴ ἐκτελέσῃ ὁ νιός τοῦ Κρόνου ἐπιθυμοῦσι σφραδῶς νὰ φονεύσωσι τὸν Τηλέμαχον μὲ δᾶξν χαλκοῦν ξίφος ἐπανερχόμενον εἰς τὸν οἰκόν του· αὐτὸς δὲ μετέβη εἰς τὴν ιερὰν Πύλον καὶ εἰς τὴν θείαν Λακεδαίμονα διὰ πληροφορίαν περὶ τοῦ πατρός του.»

Τοιουτοτρόπως εἶπεν, αὐτῆς δ' ἐκεῖ ἐλύθησκεν τὰ γόνατα καὶ ἡ ἀγαπητὴ καρδία, ἐπὶ πολὺν δὲ χρόνον κατέλαβεν αὐτὴν ἀφοσία λόγων (ἀδυναμία τοῦ διμιλεῖν)· οἱ δύο δ' ὀρθαλμοί της ἐγεμίσθησαν ἐκ δακρύων καὶ ἐσταμάτησεν ἡ ἀκμαία φωνή της. Αργὰ δὲ πλέον διὰ λόγων ἀπαντῶσα πρὸς αὐτὸν εἶπε: «Κῆρυξ, καὶ διὰ τί ἀρά γε ὁ νιός μου ἔχει ἀναχωρήσει; οὐδόλως ἦτο ἀνάγκη αὐτὸς νὰ ἐπιβιβασθῇ εἰς ταχύπλοα πλοῖα, τὰ ὅποια εἰς τοὺς ἄνδρας γίνονται

πεποι τῆς θαλάσσης καὶ διαπερῶσι δι' χύτῶν τὴν πολλὴν ὑγρὰν θάλασσαν ἡ (ἔπραξε τοῦτο) ὥστε μηδὲ τὸ ὄνομα αὐτοῦ νὰ μείνῃ 710 μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων;»

Πρὸς αὐτὴν δ' ἀπίγντα ἔπειτα ὁ συνετὰ γνωρίζων Μέδων· «Δὲν γκορίζω ἐὰν ἡ θεός τις παρεκίνησεν αὐτὸν ἡ καὶ τοῦ ιδίου ἡ ψυχὴ παρωρμήθη νὰ ὑπάγῃ εἰς Πύλον, διὰ νὰ πληροφορηθῇ διὰ τὸν πατέρα του ἡ τὴν ἐπιστροφὴν εἰς τὴν πατρίδα ἡ ποίει συμφορὰν ἡραλούμησεν (ὁ πατήρ)». 715

Τοιουτοτρόπως εἰπὼν εὐθὺς ἀπῆρθεν εἰς τὸ μέγαρον τοῦ Ὁδυσσέως. Πέριξ αὐτῆς δώμας περιεχόθη θλῖψις καταστρεπτικὴ τῆς ψυχῆς καὶ δὲν εἶχε τὴν δύναμιν πλέον νὰ κάθηται ἐπὶ καθέδρας, ἢ καὶ ἡσαν πάλια (καθέδραι) ἀνὰ τὸν οίκον, ἀλλ' εὐθὺς ἐκάθητο ἐπὶ τοῦ κατωφλίου τοῦ στερεοῦ (καλῶς κατειργασμένου) θαλάμου οἰκτρῶς κλαίουσα. Πέριξ δ' αὐτῆς μὲ παράπονον ἐκλαίον 720 ὅλαι αἱ ὑπηρέτριαι, ὅσαι ἦσαν ἀνὰ τὰ ἀνάκτορα, νέαι καὶ ἡλικιωμέναι. Εἰς αὐτὰς δὲ ἰσχυρῶς θρηνοῦσα ἔλεγεν ἡ Πηνελόπη.

«Ἀκούσατε, ἀγαπηταί· διότι ὁ Ὄλύμπιος (Ζεὺς) ἔδωκεν εἰς ἐμὲ ὑποδούλικὰς θλίψεις ἐξ ὅλων, ὅσαι μαζὶ μὲ ἐμὲ ἐγεννήθησαν ἡ ἀνετράφησεν· διότι ἐγὼ περῶτον μὲν ἔχασα σύζυγον καὶ λεοντόκαρδον ἐξέχοντα μὲ παντὸς εἴδους ἀρετὰς μεταξὺ τῶν Ἑλλήνων, ἔνδοξον, τοῦ ὅποιουν μεγάλη είναι ἡ φήμη ἀνὰ τὴν Ἑλλάδα 725 καὶ τὸ κέντρον τῆς Πελοποννήσου. Τόρα πάλιν τὸν ἀγαπητόν μου νίὸν ἀνήρπασταί αἱ τρικυμίαι ἀδόξον ἐκ τῶν μεγάρων μου καὶ δὲν ἱκουσα περὶ αὐτοῦ ἀναχωρήσαντος. Ἀσπλαγχνοί, καὶ ἐκάστη ἀπὸ σᾶς δὲν ἔβαλετε εἰς τὸν νοῦν σας βεβχίως νὰ μὲ ἐξυπνήσητε ἐκ τῆς κλίνης μου, ἀν καὶ τὸ ἐγνωρίζετε σαφῶς εἰς τὴν ψυχήν σας, ὅτι ἐκεῖνος ἐπεβιβάσθη εἰς τὸ ματῦρον πλοῖον. Εἴθε ἐγὼ νὰ ἐμάνθανον ὅτι ἐσκέπτετο τοῦτο τὸ ταξείδιον. Τότε βεβχίως ἡ ἴθελε μείνει, ἀν καὶ εἰχεν ὄφιμην μεγάλην βεβαίως διὰ τὸ ταξείδιόν του, ἡ οὐαὶ ἀφινεν ἐμὲ ἐντὸς τῶν μεγάρων νεκράν. Ἀλλὰ κάποια ταχέως εἴδε νὰ καλέσῃ τὸν γέροντα Δολίον τὸν ιδικόν μου δοῦλον, τὸν 730 ὄποιον εἰς ἐμὲ ἔδωκεν ὁ πατήρ, ὅπε ἀκόμη ἡροχόμην ἔδω (ώς νύμφη), καὶ ὁ ὄποιος καλλιεργεῖ τὸν πολύδενδρον κήπον μου, ἵνα καθήσας τάχιστα πλησίον εἰς τὸν Λαέρτην διηγηθῇ ὅλα ταῦτα, μή-

πως βεβαίως ἐκεῖνος ἐπινοήσας εἰς τὰς φρένας του καθιμίαν σκέψην και ἐξελθών κλαύσῃ (κινήσῃ εἰς εὐσπλαγχνίαν) ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων, οἱ όποιοι σφοδρῶς ἐπιθυμοῦσι νὰ καταστρέψουσι τὸν ἴδικόν του ἔγγονον και τὸν γόνον τοῦ ἰσοθέα 'Οδυσσέως.»

Πρὸς αὐτὴν δὲ πάλιν εἶπεν ἡ ἀγατητὴ τροφός της Εὐρύ-
νηεια: «'Αγαπητή μου νυφοῦλα σὺ μὲν λοιπὸν φόρευσόν με μὲ
ἄσπλαγχνον χαλκοῦν ξίφος ἢ ἄφινέ με ζῶσαν ἐντὸς τοῦ ἀνακτό-
ρου τὸν λόγον ὅμως δὲν θὺ κρύψω ἀπὸ σέ. 'Εγγνώσκον ἐγὼ δῆλα
αὐτά, ἔδωκα δ' εἰς αὐτόν. δσα διέταξεν, ἀρτον και γλυκὺν οἴνον
παρ' ἐμοῦ δ' ἔλαβε μέγαν δρον νὰ μὴ σοὶ εἴπω τὸ πρᾶγμα πρό-
τεον, πρὸν νὰ φθάσῃ βεβαίως δωδεκάτη ἡμέρα, ἢ πρὸν σὺ ἡ ἴδια
τὸν ξητήσῃς καὶ μάθῃς περὶ αὐτοῦ ὅτι ἀνεχώρησε, διὰ νὰ μὴ
βλάπτῃς τὸ ὠραιόν σου σῶμα κλαίουσα· ἀλλ' ἀφοῦ λουσθῆς καὶ
βάλῃς καθαρὰ φρούρια εἰς τὸ σῶμά σου και ἀναβῆς εἰς τὰ ὑπερ-
ρηγά σου μὲ τὰς ὑπηρετοίας γυναικας, προσεύχου εἰς τὴν 'Αθηνᾶν
τὴν κόρην τοῦ ἀσπιδοφόρου Διός· διότι αὕτη ἔπειτα δύνεται νὰ
τὸν σώσῃ και ἐκ τοῦ θανάτου και μὴ βασάνιξε τὸν γέροντα τὸν
755 βασανισμένον (τὸν Λαέρτην). διότι δὲν πιστεύω ὅτι μισεῖται παρα-
πολὺ ὑπὸ τῶν μακαρίων θεῶν ή γενεὰ τοῦ νίσου τοῦ 'Αρκεισίου
(Λαέρτου), ἀλλ' ἀκόμη ἵσως θὲ δύπλαχη κάποιος, ὁ δοποῖς νὰ
κατέχῃ τὰ ὑψοσκεπῆ ἀνάκτορά του και τοὺς μακρὰν εὐτρόφους
ἀγρούς του.»

Τοιουτορόπως εἶπεν, αὐτὴ δὲ καθησύχασε (ἀπεκοίμησε) τὸν
θρῆνον και κατέπεισε τοὺς δρθαλμούς της ἀπὸ τοῦ κλαυθμοῦ.
Αὕτη δ' ἀφοῦ ἐλούσθη και ἐφόρδεσεν εἰς τὸ σῶμα καθαρὰ φρού-
ρια, ἀνέβαινεν εἰς τὰ ὑπερρηγά της μαζὶ μὲ τὰς ὑπηρετοίας γυ-
ναικας, ἐθεσε δ' ἐντὸς κανίστρου λεράς κριθάς, προσήγετο δ' εἰς
τὴν 'Αθηνᾶν· «'Επάκουσόν με, τέκνον τοῦ ἀσπιδοφόρου Διός, ἀκα-
τάβλητε θεά, ἐάν ποτε πρὸς τιμήν σου ἐντὸς τῶν ἀνακτόρων τον
δι πολυμήχνος 'Οδυσσεὺς κατέκαυσε παχέα μηρία βοὸς ἢ προβά-
του, ταῦτα πρὸς χάριν μου ἐνθυμήθητι και σῶσον τὸν ἀγατητὸν
νίσον μου και ἀπομάκρυνον μακῶς τοὺς ἀλαζονικοὺς μνηστῆρος.»

Τοιουτορόπως είτοῦσα ἐξέβαλε κραυγήν, ἡ δὲ θεὰ ('Α-
θηνᾶ) ἐπήκουοις τὴν προσευχήν της. Οἱ δὲ μνηστῆρες συνῆλθον

θορυβωδῶς ἀτὰ τὰ σκιερὰ ἀνάκτορα, ὡς ἐξῆς δ' εἶπε κάποιος
ἐκ τῶν ἀλαζονικῶν νέων· «Βεβαιότατα γάμου δὰ μὲν ἡμῖς προετοι-
μᾶσσει ἡ ὑπὸ πολλῶν εἰς γάμον ζητουμένη βασιλισσα καὶ οὐδόλως
γνωρίζει ὅτι φόνος τοῦ νίσου αὐτῆς ἔχει παρασκευασθῆ.»

Ταῦτα λοιπὸν εἶπε κάποιος, τὰ πράγματα δμῶς δὲν ἐγνώρι-
ζεν (οἱ μητρῆρες) πῶς είχον γίνει. Εἰς αὐτὸν δ' ὁ Ἀντίνοος
δημίλησε καὶ εἶπεν «Ἀνόητοι, τοὺς μὲν ἀλαζονικούς λόγους ὅλους
μαζὶ ἀποφύγετε, μήτως ἵωσ τις τοὺς ἀναγγεῖλῃ καὶ μέσα, ἀλλ'
ἐμπρός μὲ σιωπὴν σηκωθέντες ἀς ἐκτελῶμεν τὸ διὰ τοῦ λόγου προ-
τεύεν, τὸ ὄποιον βεβαίως καὶ εἰς τὰς σκέψεις ὅλων ἴμων ἔχει
προσαρμοσθῆ.»

Τοιουτορόπως εἰπὼν ἐξέλεξεν εἴκοσιν ἄνδρας ἀρίστους, ἐκί-
νησαν δὲ γὰρ ὑπάγωσιν εἰς τὸ ταχὺ πλοῖον καὶ τὴν ἀμμώδη ἀκτὴν
τῆς θαλάσσης. Τὸ πλοῖον μὲν λοιπὸν πρώτιστα ἔσυραν εἰς τὸ βά-
θος τῆς θαλάσσης, ἔθετον δ' ἐντὸς τοῦ μαύρου πλοίου τὸ κατάρ-
τιον καὶ τὰ πανία καὶ προσήρμοσαν τὰς κώπας (εἰς τοὺς σκαφ-
μούς) μὲ δερματίνους στρόμπους (ἰμάντας) ὅλας κατὰ τὸ πρέ-
πον καὶ ἀκεπέτευσαν ἱεντὰ πανία ὅπλα δ' εἰς αὐτοὺς ἔφεραν με-
γαλόφυλλοι ὑπηρέται προσώρμισαν δὲ βεβαίως τὸ πλοῖον ἀνοικτὰ
ἐντὸς τῆς ἀκρογιαλιᾶς, ἐπειθάσθησαν δὲ καὶ οἱ ἴδιοι ἐκεῖ δὲ
ἐδείπνησαν καὶ περιέμενον νὰ ἔλθῃ ἢ ἐσπέρα.

Ἡ δὲ σινετὴ Πηγελόπη ἐξ ἄλλου μέρους κατέκειτο ἐντὸς
τοῦ ὑπερώου ἄστος, ἀμέτοχος φαγητοῦ καὶ ποτοῦ σκεπτομένη ἐὰν
ὁ ἄνεμπτος νίός της ἥθελεν ἀποφύγει τὸν θάνατον ἢ ἐὰν αὐτὸς
ἥθελε καταβληθῆ ὑπὸ τῶν ἀλαζόνων μητρήρων. «Οσα δὲ σκέπτε-
ται λέων ἐν μέσῳ συρροῆς ἄνδρῶν φοβηθεῖς, ὅπόταν πέριξ αὐτοῦ
σχηματίζωσι δόλιον κύκλον, τόσα εἰς αὐτὴν σκεπτομένην ἐπῆλθεν
ὅ γλικὺς ὑπνος· πλαγιάσασα δὲ (κλίνασα πρὸς τὰ δότσω) ἐκο-
μάτο καὶ ἐλύθησαν ὅλαι κι ἀρθρώσεις τῶν μελῶν της.

Τότε πάλιν ἄλλα ἐσκέφθη ἡ λαμπρόφθαλμος θεὰ Ἀθηνᾶ.
Κατεσκεύασε φάντασμα (δμοίαμα), κατὰ τὸ σῶμα δ' ὀμοίαζε μὲ
γναῖκα, τὴν Ἰφθίμην κόρην τοῦ μεγαλοκάρδου Ἰκαρίου, τὴν
ὅποιαν δὲ Εὔμηλος είχε σύζυγον κατοικῶν ἐν Φερζίς (τῆς Θεσσα-
λίας). «Εστελλε δ' αὐτὴν (ἡ Ἀθηνᾶ τὸ εἰδωλον τῆς Ἰφθίμης)

800 πρὸς τὰ ἀνάκτορα τοῦ θείου Ὀδυσσέως, ἵνα δὲ τὴν Πηγελόπην ὁδυρομένην μὲν θρήνους ἥθελε παύσει ἐκ τοῦ κλαιῶμοῦ καὶ τοῦ μετὰ δακρύων στεναγμοῦ. Εἰσῆλθε δὲ εἰς τὸν θάλαμον (τὸ φάντασμα) πλησίον τοῦ λυρίου τοῦ σύρτου καὶ κατὰ συνέπειαν ἐστάθη ὑπεράγω τῆς κεφαλῆς καὶ εἶπε πρὸς αὐτὴν (τὴν Πηγελόπην) λόγον «Κοιμᾶσαι, Πηγελόπη, λυπημένη εἰς τὴν καρδίαν. Οὐ δόλως βεβαίως οἱ θεοὶ οἱ μακαρίως ζῶντες σὲ ἀφίνουσι νὰ κλαίῃς οὐδὲ νὰ λυπήσαι, διότι, ως εἶναι ἐπόμενον, εἶναι ἀκόμη ἔτοιμος πρὸς ἐπιστροφὴν ὁ νίος σου· διότι οὐδόλως εἶναι ἀμαρτωλὸς τρόπος τοὺς θεούς.»

805

Πρὸς αὐτὴν δὲ ἀπήγτε πάντα ἡ συνετὴ Πηγελόπη πολὺ γλυκέως κοιμιώμενή ἐντὸς τῶν πυλῶν τῶν ὄντερων. «Διὰ τί ἀρά γε αὐταδέλφη, ἥλθες ἐδῶ; οὐδόλως πρότερον ἤρχεσο, διότι παραπολὺ μικρὸν κατοικεῖς εἰς τὰ ἀνάκτορα σου. Καὶ μὲν παραμνεῖς νὰ παύσω ἀπὸ τὴν θλῖψιν καὶ τὰς πολλὰς οὐδόντας, αἱ δόπαις βρεστούζουσιν ἐμὲ εἰς τὸν νοῦν καὶ τὴν καρδίαν μου, η δόπια πρότερον μὲν ἔχασα σύζυγον καλὸν καὶ λεοτόκαρδον, ἐξέχοντα μὲν παντὸς εἴδους ἀρετὰς μεταξὺ τῶν Ἑλλήνων, ἐπιδέξιον, τοῦ ύποιου ἡ φήμη εἶναι μεγάλη ἀνὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ τὸ κέντρον τῆς Πελοποννήσου. Τόσα πάλιν ὁ ἀγαπητὸς νίος μου ἀπῆλθεν ἐπάνω εἰς κοῦλον πλοῖον, παιδίον, οὗτε τοὺς μόχθους καλῶς γνωρίζων οὔτε τὰς ὄμιλίας ἐνώπιον λαοῦ. Δι' αὐτὸν ἐγὼ δὰ (τὸν νίον) καὶ περισσότερον οὐδέρουμα παρὰ βεβαίως δι' ἐκεῖνον· δι' αὐτὸν δὲ περιτρέμω καὶ φοβοῦμει, μήπως πάθῃ τίποτε ἡ ἐντὸς τοῦ λαοῦ ἐκείνων βιεβαίως, ὅπου ἔχει ἀπέλθει, ἡ ἐντὸς τῆς θαλάσσης· διότι πολλοὶ ἔχουσι μηχανεύονται ἐναντίον αὐτοῦ, ἐπιθυμοῦντες νὰ τὸν φονεύσωσι πρὸ τοῦ νὰ φθάσῃ εἰς τὴν πατρικὴν γῆν.»

Πρὸς αὐτὴν δὲ ἀπαντῶν εἶπε τὸ σκοτεινὸν φάντασμα «Ἐγείρας δέρματος καὶ μηδόλως φοβοῦ εἰς τὰς φρένας σου παραπολύ διότι τοιαύτη συνοδὸς συγχρόνως τὸν ἀκολουθεῖ, ὅποιαν καὶ ἄλλοι ἀνθρακοὶ ηγάπηθσαν νὰ παρίσταται εἰς αὐτοὺς ως προστάταια, διότι ἔχει τὴν δύναμιν, διή. η Παλλὰς Ἀθηνᾶ· σὲ δὲ κλαίουσαν εὐσπλαγχνίζεται, διότι αὐτὴ τόσα μὲ ἔστειλε νὰ εἴπω ταῦτα ἐδῶ εἰς σέ.» Πρὸς αὐτὴν δὲ πάλιν εἶπεν η σώφρων Πηγελόπη «Ἐὰν μὲν

ρέθαιώς είσαι θεός καὶ φωνὴν θεᾶς ἡκουσας, ἔλx εἰπὲ εἰς ἐμὲ καὶ διηγήθητι δι' ἐκεīνον τὸν δυστυχῆ ('Οδυσσέα), ἐὰν ἢ κάτου ζῆι ἀπόμη καὶ βλέπει τὸ φῶς τοῦ ἥλιου ἢ ἔχει πλέον ἀποθάνει καὶ εἰναι ἐντὸς τῶν δωμάτων τοῦ "Αδον."»

Πρὸς αὐτὴν δ' ἀπαντῶν εἶπε τὸ σκοτεινὸν φάντασμα «Οὐδόλως δι' ἐκεīνον βεβαίως θὰ σοὶ εἴπω λεπτομερῶς, ἐὰν ζῆι αὐτὸς βεβχίως ἢ ἐὰν ἔχει ἀποθάνει εἰναι δ' ἄτοπον νὰ λέγῃ τις μάταια (τοῦ ἀέρος) λόγια.»

Τοιουτορόπως ἀφοῦ εἶπεν ἀπεμακρύνθη διὰ τοῦ σύρτου τῶν παραστάδων τῆς θύρας εἰς τὰς πνοὰς τῶν ἀνέμων, ἢ δὲ κόρη τοῦ Ιηασίου ἐκ τοῦ ὑπνου ἀνεπίθησεν ἢ ἀγαπητή της ὅμις καρδία 840 ἀνεκουφίσθη, διότι φανερὸν ὅνειρον εἰσώριμησεν εἰς αὐτὴν κατὰ τὸ σκότος τῆς νυκτός.

Οἱ δὲ μηνστῆρες ἀναβάντες ἐπὶ τοῦ κλοίου ἐπέπλεον τοὺς ὕγρους δούμους τῆς θαλάσσης σχεδιάζοντες εἰς τὰς φρένας των φεβερόν φόνον διὰ τὸν Τηλέμαχον. Υπάρχει δὲ πετρώδης τις νῆσος εἰς τὸ μέσον τῆς θαλάσσης, ἀναμέσον τῆς Ίθάκης καὶ τῆς βιραχώδους Σάμης, ἢ 'Αστερίς, οὐχὶ μεγάλη λιμένες ὅμις ἐντὸς αἱ τῆς ὑπάρχουσιν ἀσφαλεῖς (ἀσφαλίζοντες τὰ πλοῖα) μὲν δύο στόμια ἔχει δὰ ἀνέμενον αὐτὸν ἐνεδρεύοντες οἱ "Ελληνες" (οἱ μητρικὲς).

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Η ΡΑΨΩΔΙΑ Ε.

Οδυσσέως πλοιάριον.

(Περίληψις. 'Ἐν συμβούλῳ πάλιν τῶν θεῶν ἐν 'Ολύμπῳ τῇ εἰσιγήσει τῆς 'Αθηνᾶς ἀποστέλλεται ὁ 'Ερινῆς εἰς τὴν νῆσον 'Ωγιγίαν καὶ διατάσσει τὴν Καλυψών τὸν ἀφήση ἐλεύθερον τὸν 'Οδυσσέα γὰρ φύγει αἵτη βαρυαλγόντα ὑπακούει καὶ μετὰ πολλὰς θυπίσις πρὸς τὸν 'Οδυσσέα δίδει εἰς αὐτὸν τὰ μέσα διὰ κατασκευᾶσσει πλοιάριον καὶ τὸν ἐφοδιάζει μὲν διὰ τὰ σχετικὰ καὶ ἀνα-

χωρεῖ· ἀλλὰ τὸν ἐνόησεν ὁ Ποσειδῶν καὶ διευθύνει ἐναντίον τοῦ δεινὴγε τοικινού, ἐν τῆς ὅποιας ἀνατρέπεται τὸ πλοῖον καὶ εὐρίσκεται γυμνὸς ἐπὶ τῆς θαλάσσης· ὅπόθεν ἀφ' ἐνὸς τῇ βοηθείᾳ τῆς θαλασσίας θεᾶς Λευκοθέας, θυγατρὸς τοῦ Κάδμου, ἀφ' ἑτέρου τῇ βοηθείᾳ τῆς πάντοτε προστατοίας αὐτοῦ Ἀθηνᾶς, φύτεται ὑπὸ τῶν κυμάτων γκινὸς καὶ καταβεβλημένος μετὰ εἰκοσαήμερον ἀπὸ τῆς Καλυψοῦς πλοῦν εἰς τὰς ἀκτὰς τῆς νήσου τῶν Φαιάκων).

'Η Αὐγὴ δ' ἐκ τῆς κλίνης της ἐκ τῆς ἀγκάλης τοῦ ὄνομαστοῦ Τιθωνοῦ (τοῦ σινάγον της) ἐσηκώνετο, διὰ νὰ φέρῃ φῶς εἰς τοὺς ἀθανάτους καὶ τοὺς θνητούς· οἱ δὲ θεοὶ ἐκάθηντο εἰς συμβούλιον καὶ μεταξὺ αὐτῶν, ὡς ἦτο ἐπόμενον, ὁ ἐκ τοῦ ὕφους βροντῶν Ζεύς, τοῦ ὅποιον ἡ δύναμις εἶναι μεγίστη. Εἰς αὐτοὺς δ' ἡ Ἀθηνᾶ ἔλεγε τὰς πολλὰς θλίψεις τοῦ Ὁδυσσέως ἐνθυμηθεῖσα αὐτόν· διότι ἦτο ὑπὸ τὴν φροντίδα αὐτῆς εὑρισκόμενος ἐντὸς τῶν ἀνεκτόρων τῆς γύμφης (Καλυψοῦς). «Ζεῦ πάτερ καὶ οἱ ἄλλοι μακάριοι θεοὶ οἱ αἰώνιοι (πάντοτε ὑπάρχοντες), πανεὶς βασιλεὺς μὲ σκῆπτρον ἃς μὴ εἶναι πλέον προθύμως ἀγαθὸς καὶ πρᾶος μηδὲ γνωρίζων εἰς τὰς φρένας του δίκαια, ἀλλὰ πάντοτε εἴδε καὶ σκληρὸς νὰ εἶναι καὶ ἀσεβῆ νὰ πράττῃ· διότι οὐδεὶς ἐνθυμεῖται τὸν θεῖον Ὁδυσσέα ἐκ τῶν λαῶν, εἰς τοὺς ὅποιους ἔβασιλειε καὶ ὡς πατήρ ἦτο πρᾶος. 'Αλλ' ἐκεῖνος μὲν μένει ἐντὸς νήσου φοβερὰς θλίψεις παθαίνων ἐντὸς τῶν μεγάρων τῆς γύμφης Καλυψοῦς, ἡ δοτία κρατεῖ αὐτὸν ἀναγκαστικῶς· αὐτὸς δικαῖος δὲν δίκαται νὰ μεταβῇ εἰς τὴν πατρικήν του γῆν· διότι δὲν ὑπάρχουσιν εἰς αὐτὸν πλοῖα κωπηλατούμενα καὶ σύντροφοι, οἱ δοποῖοι θὰ ἔστελλον αὐτὸν εἰς τὰ πλατέα κύματα τῆς θαλάσσης· τόρα ἐξ ἀλλού τὸν ἀγαπητὸν του μίὸν σφοδρῶς ἐπιθυμοῦσι νὰ φονεύσωσιν ἐπτνερχόμενον· εἰς τὸν οἰκόν του· αὐτὸς δὲ μετέβη πρὸς πληροφορίαν περὶ τοῦ πατρός του εἰς τὴν ιερὰν Πύλον καὶ εἰς τὴν θείαν Λακεδαιμονίαν.»

Πρὸς αὐτὴν δ' ἀπαντῶν εἴτεν ὁ τὰς νεφέλας συναθροῦσαν Ζεύς· «Τέκνον μου, ποῖος λόγος ἐξέφυγεν ὅπο τὸ περίφραγμα τῶν ὀδόντων σου; δὲν ἐσκέφθης βεβαίως σὺ ἡ ίδια ταύτην τὴν σκέψιν, ἵνα βεβαίως ὁ Ὁδυσσεὺς ἐπανελθὼν τιμωρήσῃ ἐκείνους;

τὸν Τηρέμαχον δὲ σὺ συνόδευσον μὲ σύνεσιν, διότι δύνασαι τοῦτο,
διὰ νὰ φθάσῃ πολὺ σῶος εἰς τὴν πατρικήν του γῆν, οἱ δὲ μνη-
σηγρες μὲ τὸ πλοῖόν των νὰ ἐπιστρέφωσι πρὸς τὰ δύσιον.»

25

Αὐτὰ εἶπε καὶ εὐθὺς πρὸς τὸν ἀγαπητὸν οὐρανὸν του Ἐριμῆν
ἀντιμέτωπος ἔλεγεν· «Ἐριμῆ (διότι σὺ δὰ πάλιν καὶ εἰς τὰ ἄλλα
βεβαίως εἰσαι ἀγγελιοφόρος), νὰ εἴπῃς εἰς τὴν καὶ λιτόκαμπον
νύμφην τὴν ἀλάνθαστον θέλησιν ἡμῶν, διὰ τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ
καρτεροφύχου Ὀδυσσέως, ὥν ἐπιστρέψῃ οὔτε διὰ συνοδείας θεῶν
οὔτε θητῶν ἀνθρώπων. Ἄλλ’ αὐτὸς βεβαίως ἐπὶ πλοιαρίου πολὺ³⁰
καὶ λᾶς δεμένου δυστυχήματα πεθαίνων δύναται νὰ φθάσῃ κατὰ
τὴν εἰκοστὴν ἡμέραν εἰς τὴν εὑφρόσυνην Σχερίαν (πιθανῶς τὴν Κέρ-
κυραν), εἰς τὴν γῆν τῶν Φαιάκων, οἱ όποιοι ἔχουσι γίνει γείτο-
νες (ἢ συγγενεῖς) τῶν θεῶν, οἱ όποιοι ἥθελον τὸν τιμῆσει μὲ
τὴν ικραδίαν των ὡς θεὸν καὶ θὰ τὸν στείλωσι μὲ πλοῖον εἰς τὴν
ἀγαπητὴν πατρικήν του γῆν, ἀφοῦ δώσωσιν εἰς αὐτὸν ἀφθόνως
καὶ χρυσὸν καὶ χαλκὸν καὶ φρεάτη, πολλὰ, ὅσα οὐδέποτε ἐξ
τῆς Τροίας ἥθελε σιρκάσει ὁ Ὀδυσσεὺς λαβὼν διὰ λαχνοῦ ὡς με-
ρίδιον ἐκ τῆς λείκης, ἐὰν βεβαίως ἥθελεν ἐπανέλθει ἀβλαβής. Λιότι
τοιουτορόπως εἰναι ἡ μοῖρα δι’ αὐτὸν καὶ νὰ ἴδῃ τοὺς ἀγαπητούς
του καὶ νὰ φθάσῃ εἰς τὸν μὲ ὑψηλὴν στέγην οἰκόν του καὶ εἰς
τὴν ἰδεικὴν του πατρικὴν γῆν.»

35

Τοιουτορόπως εἶπε καὶ δὲν παρίκρουσεν ὁ διὰ τῆς λάμψεώς
του φονεύων δωρητὴς θησαυρὸν Ἐριμῆς· εὐθὺς κατόπιν ἔδεσεν ὑπὸ⁴⁰
τοὺς πόδας του ὠραῖα πέδιλα θεῖα χρυσᾶ, τὰ όποια ἔφερον αὐτὸν
καὶ πρὸς τὴν ὑγρὰν θάλασσαν καὶ πρὸς τὴν ξηρὰν ἐξ ἵσου μὲ
τὰς πνοὰς τοῦ ἀνέμου (τρχέως ὡς ὁ ἄνεμος). «Ἐλαθε δὲ οάδον,
διὰ τῆς όποιας ἀπατῷ τοὺς ὄφθαλμούς τῶν ἀνδρῶν, ὅσων θέλει,
καὶ ἄλλους πάλιν καὶ ὑπνοῦντας ἔχυπνει· αὐτὴν εἰς τὰς χεῖρας
ἔχων ἐπτεραράκιεν ὁ Ισχυρὸς διὰ τῆς λάμψεώς του φονεύων. Στα-
θεῖς δ’ ἐπάνω τῆς Πιερίας (ὅρους παραχρυάδος τοῦ Ὀλύμπου) ἐκ
τοῦ αἰθέρος ἐνέπεσεν εἰς τὴν θάλασσαν· ἔτρεξεν ἔπειτα εἰς τὸ
κῆρα ὄμοιάζων μὲ τὸ πτηνὸν γλάρον (ώς πρὸς τὴν ἐλαφρότητα
καὶ ταχύτητα), ὁ όποιος ἀκὰ τοὺς φοβερούς κόλπους τῆς ἀκατα-

45

50

πονήτου θαλάσσης ἵχθυς συλλαμβάνων τὰ πυκνὰ πτερά του βρέχει
 μὲ τὸ ἀλινθόν ὕδωρ· μὲ αὐτὸν ὄμοιος ἐπὶ πολλῶν καμάτων διῆ-
 55 θεν (τὰ μετεχειρίσθη ὡς ὅχιμα) ὁ Ἐρυμῆς. 'Αλλ' ὅτε πλέον ἔφθα-
 σεν εἰς τὴν μαραράν εὑρισκομένην νῆσον, ἐκεῖ ἐξελθὼν ἐκ τῆς ἰο-
 χρωμάτου θαλάσσης ἑβάδιζεν εἰς τὴν ξηράν, ἔως ὅτου ἔφθασεν
 εἰς τὸ μέγχι σπήλαιον, ἐντὸς τοῦ ὅποιου κατώκει ἡ καλλιπλόκαμο-
 νύμφη αὐτὴν δ' ἐπέτυχε μένονταν ἐντός· μεγάλη μὲν πυρὰ ἐκαίετο
 ἐπὶ τῆς ἑστίας, μαραράν δ' ἀνὰ τὴν νῆσον εὐωδίαζεν ἡ δσμὴ τῆς
 60 εὔκολοσχίστου κέδρου καὶ τοῦ θύου (εὐώδους φυτοῦ χοησιμεύον-
 τος ὡς θημιάματος) καιομένων· αὐτὴ δὲ ἐντὸς ἄδοισα μὲν ὠδαίνει
 φωνὴν τὸν ἀργαλειόν τις ἐργαζομένη ὑραινει μὲν χρυσῆν κεροκίδη
 (σαΐτταν). Δάσος δὲ ἀνθηρὸν πέριξ τοῦ σπήλαιον είχεν ἀναπτυ-
 χθῆ, δηλ. καὶ κλήθρη (εἶδος βελανιδιᾶς) καὶ ἀγριολεύκη καὶ
 εὐώδης κυπάρισσος. Ἐκεῖ δ' ἐνεφώλευον καὶ πλατύπτερα πτηνά
 δηλ. καὶ σκῶπες (εἶδος γλαυκός, ἵσως ὁ μποῦφος) καὶ ἴερακες
 καὶ μαρόγλωσσοι κορῶναι θαλάσσιαι, εἰς τὰς ὁποίας τὰ θαλάσ-
 σια πράγματα εἶναι ὑπὸ τὴν ἀσχολίχν των· ἡ δὲ ἀκμαία ἀπτελο-
 65 ἐκεῖ είχεν ἐξαπλωθῆ πέριξ τοῦ γαλφυοῦ σπήλαιον καὶ είχε τί-
 νει ἄφθονος εἰς σταφυλάς· κορῆγαι δὲ τέσσαρες κατὰ σειρὰν ἔρθεον
 μὲ δικυγές ὕδωρ πλησίον ἡ μία τῆς ἀλλης ἐστραμμέναι ἀλλη πρὸς
 ἀλλο μέρος. Πέριξ δὲ λιβάδια μαλακὰ ἀπὸ ἵον καὶ σέλιγον ἔθα-
 λον· ἐκεῖ κατόπιν καὶ ἀθάνατος θεὸς προσελθὼν ἤθελε θαυμάσει
 ὥδον αὐτὰ καὶ ἤθελεν εὐχαριστηθῆ εἰς τὰς φοένας τοι. Ἐκεῖ στα-
 70 μωτήσας ἔβλεπεν ἔκθαμβος ὁ διανομεὺς δώρων καὶ διὰ τοῦ φωτό-
 φονείων Ἐρυμῆς. 'Αφοῦ δὲ πλέον τὰ πάντα ἐθαύμασε μὲ τὴν ψυ-
 χήν του, εὐθύς, ὡς ἐπρεπεν, εἰς τὸ πλατύ σπήλαιον εἰσῆρθε. Καὶ
 οἰδόλως τὸν ἥγινόησεν ἐνώπιόν της ἴδουσα κατέτον ἡ θεία μεταξὺ
 τῶν θεαινῶν Καλυψώ· διότι δὲν εἶναι ἀγνοητοί (δὲν ἀγνοοῦσι
 75 μεταξύ των οἱ ἀθάνατοι, οὐδ' ἐάν τις μαραράν κατοικεῖ τὰ ἀνα-
 κτορά του. Καὶ δὲν ἐπέτυχε μέσα, ὡς περιέμενέ τις, τὸν με-
 γαλόκαρδον. 'Οδυσσέα, ἀλλ' αὐτὸς δὰ καθήμενος ἐπὶ τῆς παρα-
 λίας ἔκλαιεν, ἐκεῖ δπου βεβαίως καὶ πρότερον (συνήθεε νὰ κά-
 θηται), μὲ δάκρυα καὶ στεναγμούς καὶ θλίψεις τὴν ψυχήν του

κιταβασανίζων καὶ ἔβλεπε πρὸς τὴν ἀκατάβλητον θάλασσαν δάκρυα χύνων. Ἡρότα δὲ τὸν Ἐρυμῆνην ή Καλυψώ, ή θεία μεταξὺ τῶν θεαινῶν, ἀφοῦ τὸν ἔβαλε γὰρ καθήσῃ ἐπὶ θρόνου λαμπροῦ πεποικιλμένου (ἢ ἀπαστράπτοντος). «Διὰ τί ἄρα γε, ὃ χρυσῆν φάεις οὐδετὸν Ἐρυμῆ, ἔχεις ἔλθει πρὸς ἐμὲ καὶ σεβαστὸς καὶ ἀγαπητός; πρότερον βεβαίως οὐδόλως συγχάζεις ἔδω. Λέγε τί σκέπτεσαι μὲ προτρέπει δ' ἡ ψυχή μου νὰ τὸ ἐκτελέσω, ἐὰν δὰ δύναμαι νὰ τὸ ἐκτελέσω καὶ ἐὰν εἰναι δυνατὸν νὰ ἐκτελεσθῇ. Ἄλλ' ἀκολούθει μὲ παρεμπρός, διὰ γὰρ σου παραθέσω φιλοξενίαν!»

Τοιουτορόπως ὑμιλήσασα εὐθὺς ἡ θεὰ παρέθηκε τραπέζαν, ἀφοῦ τὴν ἐγέμισεν ἀπὸ ἀμφορίαν (θείαν τραφήν) καὶ ἀνέμιξε μὲ ὄνδωρ νέκταρ (ποτὸν τῶν θεῶν) ἐρυθρόν· ὃ δὲ δωρητῆς ἀγαθῶν καὶ διὰ τῆς λάμψεως φρονεύων ἔτρωγε καὶ ἔπινεν. Ἀφοῦ δ' ἐγειράτισε καὶ εὐχαρίστησε τὴν ψυχήν του διὰ τοῦ φαγητοῦ, τότε πλέον καὶ ἀπαντῶν πρὸς αὐτὴν εἶτεν. «Ἐρωτᾶς ἐμὲ ἔλθόντα ἔδω θεὰ θεόν, ἀλλ' ἐγὼ εἰς σὲ ἀληθῶς θὰ εἴπω τὴν παραγγελίαν· διότι μὲ προτρέπεις εἰς τοῦτο. Ο Ζεὺς δὰ διέταξεν ἐμὲ νὰ ἔλθω ἔδω παρὰ τὴν θέλησίν μου· καὶ ποῖος μὲ τὴν θέλησίν του δύναται νὰ δράμῃ τόσον πολὺ ἀλιμορὸν ὄνδωρ ἀπέραντον! οὐδὲ ὑπάρχει πλησίον ἔδω πόλις τις ἀνθρώπων, οἱ δόποιοι εἰς τοὺς θεοὺς προσφέρονται θυσίας καὶ ἔξαιρέτους ἐκατόμβως. Ἄλλ' ἀληθῶς οὐδόλως εἰναι δυνατὸν ἄλλος θεὸς οὔτε νὰ ὑπεκφύγῃ οὔτε νὰ ματαώσῃ τὴν θέλησιν τοῦ ἀσπιδοφορού Διός. Λέγει (ὁ Ζεὺς) ὅτι εἰναι πλησίον σου ἀνὴρ δυστυχέστατος ἀπὸ ἄλλους, ἀπὸ τοὺς ἀνδρεῖς, ὅσοι πέριξ τῆς πόλεως τοῦ Πριάμου ἐπολέμουν ἐπὶ ἐννέα ἔτη, κατὰ δὲ τὸ δέκατον ἔτος ἐκπορθήσαντες τὴν πόλιν μετέβησαν εἰς τὸν οἰκόν των ἀλλὰ κατὰ τὴν ἐπιστροφήν των ἡσέβησαν εἰς τὴν Ἀθηνᾶν, ἣ ὅποια ἐκίνησεν ἐνχωτίον αὐτῶν καὶ κακὸν ἀνεύμον καὶ μαρῷα κύματα. Τότε ὅλοι μὲν οἱ ἄλλοι γενναῖοι σύντροφοί του είχον χαθῆ, αὐτὸν δὲ πλέον φέρων ὁ ἀνεμος καὶ τὸ κύμα ἐπλησίασσεν ἔδω. Αὐτὸν τόρα σὲ διέταξε νὰ τὸν ἀποστέλλῃς ὅσον τὸ δυνατὸν τάχιστα· διότι δὲν εἰναι μοιραῖον εἰς αὐτὸν ἔδω ν' ἀποθάνῃ μαρῷαν τῶν ἀγαπητῶν του, ἀλλὰ μοιραῖον εἰς αὐτὸν ελ-

85

90

95

100

105

110

ναι ἀκόμη καὶ νὰ ἴδῃ τοὺς ἀγαπητούς του καὶ νὰ φθάσῃ εἰς τὸν
115 ὑψηλόστεγον οἶκόν του καὶ εἰς τὴν ἴδιαν τοῦ πατρικῆν γῆν.»

Τοιουτοδόπως εἰπεν, ἐπάγωσε (κατελήφθη ὑπὸ ρίγους) δ' ἡ Καλυψώ ἡ θεία ἐκ τῶν θεωνῶν καὶ ὅμιλήσασα πρὸς αὐτὸν ἔλεγε πτερωτὸς λόγους: «Σκληροὶ εἰσθε, θεοί, ξηλότυποι ὑπερθεραί-
120 κῶς ἀπὸ τοὺς ἄλλους, οἱ ὅποιοι ζηλεύετε τὰς θεὰς νὰ κοιμῶνται πλησίον ἀνδρῶν φανερά, ἐὰν καμία κάμη τινὰ ἀγαπητὸν σύζυγον.
Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ὅτε μὲν τὸν Ωρίωνα ἔλαβεν ἡ φοδοδά-
κτυλος Αὖγή, τότε ἔζηλεύετε αὐτὴν οἱ μὲν ἄνεσιν ζῶντες θεοί,
125 ἔως ὅτου αὐτὸν ἐντὸς τῆς Ορτυγίας ἡ χρυσόθρονος ἀγνῆ "Αρ-
τμις μὲ τὰ γλυκέα τῆς βέλη ἐπιτιθεμένη ἐφόνευσεν· ὥσαύτως δ'
ὅποτε ἡ καλλιπλόκαιος Δημήτηρ ὑποχωρήσασα εἰς τὴν ψυχικήν
της ἐπιθυμίαν συνεκοινήθη μὲ ἐρωτικῆν ἀγάπην καὶ πλίνηρ μὲ
τὸν Γασίωνα (νίὸν Διός καὶ Ἡλέκτρας) ἐντὸς πεδιῶν ἀγροῦ τοῖς
ἀροτριαθέντος, οὐχὶ ἐπὶ πολὺν χρόνον ἵτο ἀπληφορθότος (περὶ
αὐτοῦ) ὁ Ζεύς, ὅστις τὸν ἐφόνευσε κτυπήσας αὐτὸν μὲ λευκὸν
κεραυνόν. Τοιουτοδόπως δὲ πάλιν τόρα μὲ ζηλεύετε, θεοί, νὰ
130 μένη πλησίον μου θηγτὸς ἀνήρ. Τοῦτον βεβαίως ἐγὼ ἔσωσα κα-
θήμενον μόνον πέριξ τῆς τρόπιδος (καρίνας), ἀφοῦ τὸ ταχύ του
πλοῖον διὰ λευκοῦ (ἀστραπιθόλου) κεραυνοῦ ὁ Ζεύς κτυπήσας
κατεκοιμάτιασεν ἐντὸς τῆς σποτεινόχρου θαλάσσης, ὅπου ὅλοι μὲν
οἱ ἄλλοι γενναῖοι σύντροφοί του ἐχάθησαν, αὐτὸν δὲ πλέον ἐδῶ
135 φέρων ἐπλησίασεν ὁ ἀκεμος καὶ τὸ κύμα. Τοῦτον μὲν ἐγὼ καὶ
ἴργάτων ἐρωτικῶν καὶ τὸν διέτρεφον καὶ διεσχροῖζόμην ὅτι θὰ τὸν
κάμω ἀθάνατον καὶ ἀγήρατον δι' ὅλας τὰς ἱμέρας (αἰώνιας).
'Αλλ' ἀφοῦ οὐδόλως εἶναι δυνατὸν τὴν θέλησιν τοῦ ἀσπιδοφόρου
Διός οὔτε νὰ ὑπεκφύγῃ ἄλλος θεός οὔτε νὰ ματαιώσῃ, ἂς βαδίζῃ
140 πρὸς ὅλεθρον (ὁ 'Οδυσσεύς), ἐπειδὴ ἐκεῖνος (ὁ Ζεύς) τὸν παρα-
κανεῖ καὶ τὸν προτρέπει, εἰς τὴν ἀκατατόνητον θάλασσαν· ἐγὼ
διώκως κατ' οὐδένα τρόπον θὰ τὸν ἀποστεῖλω διάτι δὲν ὑπάρχουσιν
εἰς ἐμὲ πλοῖα κωπηλατούμενα καὶ σύντροφοι, οἵτινες θὰ τὸν ἔφε-
ρον εἰς τὰ πλατέα κύματα τῆς θαλάσσης. 'Αλλ' εἰς αὐτὸν προ-
δύμως θὰ ὑποβάλω συμβούλας καὶ δὲν θὰ κρύψω τίποτε, ὥστε πολὺ
σῶσις νὰ φθάσῃ εἰς τὴν πατρικήν του γῆν.»

Πρὸς αὐτὴν δὲ πάλιν εἶπεν ὁ δωρητὴς ἀγαθῶν καὶ διὰ τοῦ φωτὸς φονεύων ('Ερμῆς). «Μέ αὐτὸν τὸν τρόπον (ὅπου εἶπες) τόρχ ἀπόστελε αὐτὸν καὶ φοβοῦ τὴν ὁργὴν τοῦ Διός, μήπως ὁργισθεῖς εἰς τὸ μέλλον ἀγανακτήσῃ ἐναντίον σου.»

Τοιουτορόπτως λοιπὸν διαιρέσας ἀπῆλθεν ὁ ἴσχυρὸς διὰ τοῦ φωτὸς φονευτής· ή δὲ σεβαστὴ νύμφη πρὸς τὸν μεγαλόκαρδον 'Οδυσσέα ἐπορεύετο, ἀφοῦ πλέον ἤκουε τὰς παραγγελίας τοῦ Διός, εὗρε δ', ὡς ἦτο γνωστόν, αὐτὸν καθήμενον ἐπὶ τῆς παραλίας οὐδέποτε οἱ ὄφεις τοις ἐστέγγωσαν ἀπὸ τὰ δάκρυα, κατέτηκετο δὲ ἡ γλυκεῖα ἥσθι του πλαίσιος διὰ τὴν εἰς τὴν πατρίδα ἐπιστροφήν, διότι δὲν ἤρεσκε πλέον εἰς κατὸν ἡ νύμφη (δὲν ἦτο ἀγαπητὴ εἰς αὐτὸν ως σύζυγος). 'Αλλ' ὅμως βεβαίως κατὰ μὲν τὰς νύκτας ἔκοψατο καὶ ἀναγκαστικῶς ἐντὸς τῶν γλαφυρῶν σπηλαίων χωρὶς νὰ θέλῃ πλησίον ἐκείνης, ἡ ὁποία τὸν ἥθελε· τὰς δὲ ἡμέρας καθήμενος ἀνὰ τοὺς βράχους καὶ τοὺς αἰγιαλούς, μὲ δάκρυα καὶ ἀναστεναγμούς καὶ θλίψεις τὴν ψυχὴν του καταβασάνιζεν, ἔβλεπε πρὸς τὴν ἀκαταπύητον θάλασσαν χύνων δάκρυα. Πλησίον δ' αὐτοῦ ἰσταμένη ὡμίλει πρὸς αὐτὸν ἡ θεία ἐκ τῶν θεατῶν· 'Κατέρριψε, μὴ πλέον πρὸς λύπην μου πλαῖσε ἑδῶ καὶ ἀς μὴ λειώνῃ ἡ ζωή σου· διότι ἐγὼ πλέον πολὺ προθίμως θὰ σὲ ἐξαποστέλλω (εἰς τὸν τόπον σου). 'Αλλ' ἔλα, ἀφοῦ κόψῃς μαρῷα ἔντα, προσάρμοζε διὰ χαλκίων ἐργαλείων πλατὺν πλοιάριον· ἐμπηξον δ' ἵψηλὰ ἐπάνω εἰς αὐτὸ σανιδώματα, διὰ νὰ σὲ φέρῃ εἰς τὴν σκοτεινόχρουν θάλασσαν. Ἐγὼ δὲ θὰ θέσω μέσα τροφὴν καὶ ὕδωρ καὶ οἴνον ἐρυθρὸν εὐχάριστον εἰς τὴν ἐπιθυμίαν σου, τὰ ὅποια δύνανται ν' ἀπομακρύνωσιν ἀπὸ σὲ τὴν πεῖναν, καὶ θὰ σὲ ἐνδύσω μὲ ἐνδύματα· θὰ στείλω δὲ ὅπισθέν σου οὐριον ἀνεμον, ἵνα δυνηθῆται πολὺ σῶος νὰ φθάσῃς εἰς τὴν πατρικὴν σου γῆν, ἐάν βεβαίως θέλεις σιν οἱ θεοί, οἱ ὅποιοι κατέχουσι τὸν πλατὺν οὐρανόν, οἱ ὁποῖοι εἰναι ἀκότεροί μου καὶ εἰς τὸ νὰ ἐπινοήσωσι καὶ εἰς τὸ νὰ ἐκτελέσωσι.»

Τοιουτορόπτως εἶπεν, ἀνετρίχιασε δ' ὁ πολυπαθὴς θεῖος 'Οδυσσεὺς καὶ διαιρέσας πρὸς αὐτὴν ἔλεγε πτερωτὸν λόγους. «Κάτι μένο βεβαίως σύ θεά, μὲ τοῦτο σκέπτεσαι καὶ σὺ: ἀποστολὴν

92

11:

120

125

130

135

140

εἰς τὴν πατρίδα, ἡ ὅποια μὲ προτρέπεις μὲ πλοιάριον νὰ δια-
175 περῶ μέγα βάροχθον τῆς θαλάσσης, τὸ φοβερὸν καὶ τὸ πληρες
ἡδυνῶν τοῦτο ὅμως οὐδὲ ταχυόρα καὶ ἴσορροπτημένα πλοῖα δια-
περῶσιν εὐφροσινόμενα ἀπὸ οὖσιν ἀκεμον τοῦ Διός. Οὐδ' ἐγὼ δύ-
ναμαι νὰ ἐπιβιβασθῶ εἰς πλοιάριον ἐναντίον τῆς θελήσεώς σου,
ἐὰν δὲν θελήσῃς (ὑπομείνῃς) βεβαίως νὰ ὁρκισθῆς εἰς ἐμὲ μέγαν
ὅρκον ὅτι δὲν θὰ σκεφθῆς ἐναντίον ἐμοῦ τοῦ ἴδιου ἄλλο κανὲν
κακόν.»

180 Τοιουτορόπως εἶπεν, ἐμειδίασε δ' ἡ Καλυψώ ἡ θεία ἐκ τῶν
θεαινῶν καὶ ἐχαίδευσον αὐτὸν διὰ τῆς χειρός της καὶ λόγρον εἴτε
καὶ ὡμοῦ.ησε πρὸς αὐτόν· «Ἀληθῶς βεβαίως είσαι πανοῦργος καὶ
ἄνθρωπος γνωρίζων οὐχὶ μηδαμινά (ἄνευ ἀξίας) πράγματα τοιοῦ-
τον δὲ καὶ τὸν λόγον τοῦτον ἐσκεφθῆς νὰ εἴτης. *Ἄς γνωρίζῃς
τόρα τοῦτο ἐδῶ ἡ Γῆ καὶ ὁ πλατύς Οὐρανὸς ἄκωθεν καὶ τὸ κα-
τασταλάζον ὑδωρ τῆς Στυγός (πηγῆς ἐν τῇ κορυφῇ τῶν Ἀροα-
νίων ὅρέων τῶν Καλαβρύτων, εἰς τὴν ὅποιαν ὥρκιζοντο ἀπαρα-
βάτως οἱ θεοί), ὁ ὅποιος είναι μέγιστος καὶ φοβερώτατος ὅρκος
διὰ τοὺς μακαρίους θεούς, ὅτι κανὲν ἄλλο κακὸν δὲν θὰ σκεφθῆ
ἐναντίον σου αὐτοῦ. Ἀλλὰ ταῦτα τοῦλάχιστον διανοοῦμαι καὶ σκέ-
πτομαι, ὅσα βεβαίως θὰ ἐσκεπτόμην διὰ τὸν ἔχοτόν μου, ὁσάκις
190 ἥθελε φθάσει εἰς ἐμὲ τόση ἀνάγκη διότι καὶ εἰς ἐμὲ ὑπάρχει
νοῦς δίκαιος καὶ δὲν ἐνυπάρχει εἰς τὰ στήθη ἐμοῦ αὐτῆς ψυχὴ
οὐληρὰ (σιδηρᾶ), ἀλλὰ ψυχὴ εὔσπλαχνος.»

195 Τοιουτορόπως ὅμιλήσασα εὐθὺς προηγήθη ἡ θεία ἐκ τῶν
θεῶν ταχέως· ὁ δ' Ὁδυσσεὺς κατόπιν ἐβάδιζε πρὸς τὰ ὕγη τῆς
θεᾶς· ἔφθισαν δ' εἰς τὸ γλαφυρὸν σπήλαιον θεὰ καὶ προσέπτη
καὶ ἀνήρ· καὶ λοιπὸν ἐκεῖνος μὲν ἐκάθησεν ἐπὶ θρόνου ἐκεῖ, ὅπό-
θεν ἐστρώθη ὁ Ἐρυῆς, ἡ δὲ νύμφη παρέθετε παντὸς εἰδούς τρο-
φὴν νὰ τρώγῃ καὶ νὰ πίνῃ, ὅποια τρώγουσι θυητοὶ ἄνδρες· αὐτὴ
δ' ἐκάθητο ἀπέναντι τοῦ θείου Ὁδυσσέως, παρέθηκαν δὲ πλησίον
αὐτῆς αἱ ὑπηρέται αἱμοδοσίαν (θεῖκὴν τροφὴν) καὶ νέκταρ. Αὐ-
τοὶ δ' ἥτλωνον τὰς χεῖρας εἰς τὰ ἔμπροσθεν αὐτῶν κείμενα ἔτοιμα
φαγητά. 'Αφοῦ δ' εὐφράνθησαν ἐκ τοῦ φαγητοῦ καὶ τοῦ ποτοῦ·

εὐθὺς μεταξὺ αὐτῶν ἔλαμψεν ἀρχὴν λόγων ἡ Καλυψώ ἡ θεία ἐκ τῶν θεαινῶν. «Ὕστε τοῦ Λαέρτου ἐξ εὐγενῶν καταγόμενε, πολιψή-
χανε' Ὁδυσσεύ, ἔτσι λοιπὸν ἀμέσως τόρα θέλεις νὰ μεταβάνῃς
εἰς τὴν ἀγαστητὴν πατρικήν σου γῆν; πρᾶττε τοῦτο μετὰ χαρᾶς
καὶ ἐξ ὀλοκλήρωσ. Εάν δικαῖος γνωρίζει εἰς τὰς φρένας σου
πόσας θλίψεις εἴλαι ἡ μοῖρά σου νὰ συμπληρώσῃς ποὶν νὰ φθά-
σῃς εἰς τὴν πατρικήν σου γῆν, ἐδῶ πάλιν μέκον μαζί μου θὰ ἐφύ-
λαξτες τοῦτο τὸ οἰκημα καὶ θὰ ἥσο ἀθάνατος, ἀν καὶ σφροδρῶς
ἐπιθυμεῖς νὰ ἰδῃς τὴν ἴδικήν σου σύζυγον, τὴν διοίαν πάντοτε
ποθεῖς καθ' ὅλας τὰς ἡμέρας. Ἀναμφιθολώτατα κανοχῶμαι διτὶ οὐ-
δάλως εἴμαι κατωτέρα ἐκείνης οὔτε κατὰ τὸ σῶμα οὔτε κατὰ τὴν
ψυσικήν κατασκευήν, διότι οὐδαμῶς βεβαίως ἀρμόζει ν' ἀντιταρα-
βάλλωνται αἱ θηταὶ μὲ τὰς ἀθανάτους κατὰ τὸ σῶμα καὶ τὴν
ώραιότητα.»

Πρὸς αὐτὴν δ' ἀπαντῶν εἶπεν ὁ πολιψήχανος 'Οδυσσεύς.
«Σεβαστὴ θεά, μὴ δργίζου βεβαίως διὰ τοῦτο· γνωρίζω καὶ ἐγὼ
ὁ ἴδιος ἐντελῶς καθ' ὅλα, διτὶ ἡ συνετὴ Πηνελόπη εἴλαι εὐτελε-
στέρα σου καὶ κατὰ τὴν ὁραιότητα καὶ κατὰ τὸ ἀνάστημα ὥστε
ν' ἀντιθίλεψῃ πρὸς σέ· διότι ἐκείνη μὲν εἴλαι θητή, σὺ δὲ εἰσαι
ἀθάνατος καὶ ἀγήρατος· ἀλλὰ καὶ τοιουτορόπως (ἄν καὶ τὸ πρᾶγ-
μα ἔχει οὕτως) θέλω καὶ σφροδρῶς ἐπιθυμῶ καθ' ὅλας τὰς ἡμέ-
ρας καὶ νὰ μεταβῶ εἰς τὸν οἰκόν μου καὶ νὰ ἴδω τὴν ἡμέραν τῆς
ἔπανόδου εἰς τὴν πατριδά. Εάν δὲ πάλιν θεός τις μὲ καρδιοτσα-
κίῃ ἐντὸς τῆς σκοτεινόχρου θαλάσσης, θὰ ὑπομείνω, διότι ἔχω
εἰς τὰ στήθη μου ψυχὴν ὑπομένουσαν τὰς λύτας· διότι παραπολλὰ
πλέον ἔταδον καὶ πολλὰ ἐμόχθησα εἰς κύματα καὶ εἰς πολεμού-
καὶ τοῦτο ἃς γίνη κατόπιν εἰς αὐτά.»

Τοιουτορόπως εἶπεν, ὁ ἥλιος δέ, ὡς ἦτο ἐπόμενον, ἔδυσε
καὶ ἐπῆλθε σκότος· μεταβάντες δ' εὐθὺς αὐτοὶ οἱ δύο εἰς τὸ βά-
θος τοῦ γλαφυροῦ στηλαίου διεσκέδαζον μὲ ἐρωτειὴν ἀγάπην μέ-
νοντες ὁ εἰς πλησίον τοῦ ἄλιου.

«Οτε δ' ἐφάνη ἡ τὴν πρωΐαν γεννωμένη φοδοδάκτυλος Αὐγῆ,
εὐθὺς ὁ μὲν 'Οδυσσεὺς ἐφόρει καὶ τὴν γλαῖναν καὶ τὸν χιτῶνα

του (ὑποκάμισον), αὐτὴ δ' ἡ νύμφη ἐνεδύετο φόρεμα στυλτνὸν,
μέγα, λεπτὸν καὶ χαριτωμένον, πέριξ δὲ τῆς μέσης της ἔβαλε
ζώνην ὁραίαν χρυσῆν, ὑπεράνω δὲ τῆς κεφαλῆς καλύπτον. Καὶ
τότε ἐσκέπτετο φροντίδα πρὸς ἀναχώρησιν διὰ τὸν μεγαλόκαρδον
Οδυσσέα: ἔδωκεν εἰς αὐτὸν μέγαν πέλεκυν, προσαρμοζόμενον εἰς
235 τὰς παλάμας του, χαλκοῦν καὶ ἀπὸ τὰ δύο μέρη κοπιερόν· ἐντὸς
δ' αὐτοῦ ἦτο στειλιάρι ὁραῖον ἐξ ἔλαιος, καλῶς προσηρμοσμένον.
τῷ ἔδωκε δὲ κατόπιν σκεπάρνιον καλῶς ἔξεσμένον: προεπορεύετο
δ' εἰς τὸν δρόμον πρὸς τὸ ἔσχατον μέρος τῆς νήσου, ὅπου ὑψηλὰ
δένδροι είχον ἀναπτυχθῆ, καὶ σκλήθρα (εἶδος βελανιδιᾶς) δηλ.
καὶ ἀγρία ἱεύῃ καὶ οὐρανομήρης ἐλάτη ἥτο, ἔηρα ἀπὸ πολλοῦ,
240 κατάξηρα, τὰ ὄπεια νὰ πλέωσι δι' αὐτὸν ἐλαφρῶς. Ἀφενὲς λοιπὸν
ἔδειξεν ἐκεῖ, ὅπει τὰ ὑψηλὰ δένδρα είχον ἀναπτυχθῆ, ἡ μὲν θεία
μεταξὶ τῶν θερινῶν Καλυνφῷ ἐπορεύθη πρὸς τὸ οὔκημά της, αὐ-
τὸς δ' ἔκοπτε ἔντα καὶ ταχέως ὑπ' αὐτοῦ ἔξετελείτο τὸ ἔργον. Εἴ-
κοσι δ' ἐν ὅλῳ ἔντα ἔκοψε καὶ εὐθὺς τὰ ἐπελέκησε διὰ τοῦ χαλ-
κοῦ πελέκεως καὶ τὰ ἔξυσε μὲ τέχνην γνώσεως καὶ τὰ ἔκαμεν ἵσα
διὰ τῆς στάθμης. Τότε δ' ἔφερεν εἰς αὐτὸν τρυπητήρια ἡ θεία ἐκ
τῶν θεινῶν Καλυνφῷ. Τὰ ἐτούτηρα λοιπὸν ὅλα καὶ τὰ προσήρ-
μοσε μεταξύ των, μὲ καρφία δέ, ὅπως ἥριμος, καὶ μὲ ἀρμούς
(ἔντα ἐγκάρδσια) συγήρμοσεν αὐτὸν (τὸ πλοιάριον). "Οσον ἔδαφος
θὰ περιβάῃ κυκλοτερῶς ἀνήρ τις, καλῶς γνωρίζων τὴν τεκτονι-
κήν, διὰ πλοίον πλατὺν φροτηγόν, τόσον πλατὺ πλοιάριον κατεσκεύα-
σεν δ' Οδυσσεύς. Στήσας δὲ τὰ ἄνω κάθετα ἔντα ώς πλευρὰς τοῦ
250 πλοίου καὶ προσαρμόσας αὐτὰ μὲ ἀλλεπαλλίμους (συγχάνας) πλα-
γίας σανίδας κατεσκεύαζεν αὐτό, τὸ ἀπετελείωνε δὲ μὲ μαρρὰς δο-
κοὺς ἀποτελούσας τὰ ἄνω τοιχώματα τοῦ πλοίου. Ἐτοποθέτει δ' ἐν-
τὸς καὶ κατάρτι καὶ περαίαν (ἀντέννων) προσηρμοσμένην εἰς αὐτό·
255 καὶ καάρτι καὶ κεραίαν (ἀντέννων) προσηρμοσμένην εἰς αὐτό·
προσέτι δέ, ώς ἥριμος, κατεσκεύασε πηδάλιον (τιμόνι), διὰ νὰ τὸ
διευθύνῃ. Τὸ ἔφραξε δὲ μὲ βέργας ἀπὸ ἴτεαν πέρα πέρα, διὰ νὰ
είναι προφύλασγμα ἀπὸ τοῦ κύματος: ἔχοντε δ' ἐπάνω πολλὰ κλα-
ριά. Κατὰ τὸν χρόνον δ' αὐτὸν πανία ἔφερεν ἡ θεία ἐκ τῶν θει-
νῶν Καλυνφῷ, διὰ νὰ κάμῃ ἰστία, ὁ δ' Οδυσσεὺς ἐντέχνως κατε-

πεκέύσεις καὶ αἰτά. Ἐδεσε δ' ἐντὸς αὐτῆς καὶ ὑπέρος (δύο σχοινία προσδεδεμένα εἰς ἑκάτερον ἄκρους τῆς κεραίας) καὶ καραβόσχοινα καὶ πόδας (σκότας, δηλ. σχοινία εἰς τὰ δύο κάτω ἄκρα τοῦ ἴστιον, μὲ τὰ ὅποια τεντώνει ἡ χαλαρώνει τὸ ἴστιον ὁ πηδαλιοῦχος), διὰ μογῆῶν δ' εὐθὺς κατεβίβασε βεβαίως αὐτὴν εἰς τὴν θείαν θάλασσαν.

Τετάρτη ἡμέρα ἦτο καὶ κατ' αὐτὴν τὰ πάντα εἶχον ἐκτελεσθῆ: τὴν πέμπτην δ' ἡμέραν, ὡς ἦτο ἐπόμενον, τὸν προσέπεμπεν ἀπὸ τῆς νήσου ἡ θεία Καλυψώ, ἀφοῦ καὶ μὲ εἰνώδη φροδέματα τὸν ἔνεδυσε καὶ τὸν ἔλουσεν. Ἐντὸς δὲ τοῦ πλοιαρίου ἔβαλε δι' αὐτὸν τὴν θείαν τὸν ἔνα ἀσκὸν μὲ μανδρούς οἰνον, τὸν δ' ἄλλον μέγαν μὲ ἔδωρο, ἐντὸς δ' αὐτοῦ καὶ τρόφιμα εἰς δερμάτινον σάκκον ἐντὸς δὲ δι' αὐτὸν ἔθετε προσφάγια πολλὰ εὑχαριστοῦντα τὴν ψυχήν. Ἔστειλε δὲ καὶ οὐριον ἄνεμον εὐνοῦκὸν (μή προξενοῦντα βλάβην) καὶ γλυκύν. Χαίρων δ' ὁ θεῖος Ὁδυσσεὺς ἀνεπέτασε τὰ ἴστια: αὐτὸς δὲ καθῆμενος διεύθυνε μὲ τὸ πηδάλιον τεχνηέντως τὸ πλοιάριον καὶ δὲν ἔπιπτεν ὑπνος ἐπάνω εἰς τὰ βλέφαρά του, ὅτε ἔβλεπε καὶ τὰς Πλειάδας (τὴν Πούλιαν) καὶ τὸν ἀργαλόν δύσοντα Βούτηρ (ἀστερισμὸν τοῦ Ἀρκτούρου) καὶ τὴν Ἀρκτού (τὴν μεγάλην), τὴν ὅποιον καὶ Ἀμαζαν ἐπιπροσθέτως ὀνομάζουσι καὶ ἡ ὅποια στρέφεται περὶ τὸν ἔκινον τῆς ἐκεῖ καὶ παρατηρεῖ (διὰ τῆς κεφαλῆς τῆς) τὸν Ὡρίωνα, μόνη δ' εἶναι ἀμέτοχος τῶν λευτῶν τοῦ Ὁκεανοῦ (δὲν λούεται εἰς τὸν Ὁκεανόν, δὲν δύει). διότι ἡ θεία ἐκ τῶν θεωνῶν Καλυψώ συνεβούλευσεν αὐτὸν βεβαίως γὰρ θάλασσοπορῷ ἔχων αὐτὴν (τὴν Ἀρκτού) πρὸς τὴν ἀριστεράν τοῦ χειρα. Δεκαεπτά δ' ἡμέρας ἔπλεε διασχίζων τὴν θάλασσαν, κατὰ δὲ τὴν δεκάτην ὀγδόντην ἐφάνησαν τὰ κατάσκια ὅρη τῆς γῆς τῶν Φαιάκων, ἐκεῖ ὅπου δι' αὐτὸν ἦτο πλησιέστατον· τῷ ἐφάνη δ' ὡς ὄσπις ἐντὸς τῆς ἀφροειδοῦς θαλάσσης.

Αὐτὸν ὄμως ἐπανερχόμενος ἐκ τῶν Αἰθιόπων ὁ Ἰσχυρὸς σείων τὴν γῆν (Ποσειδῶν) εἰδε μυχρόθεν ἐκ τῶν Σολύμων ὀρέων (τῆς Λυκίας): διότι ἐφάνη εἰς αὐτὸν (ὁ Ὁδυσσεὺς) πλέων ἐπάνω εἰς τὴν θάλασσαν. Αὐτὸς δ' ὀργίσθη περισσότερον εἰς τὴν καρδίαν

Ομήρου Οδύσσεια

285 τον καὶ κινήσκες τὴν κεφαλὴν εἶπε πρὸς τὴν ψυχὴν του (καθ' ἑαυτόν). «Ω ἄλλοιμονον, βεβαιότατα οἱ θεοὶ ἅλλως ἐσκέφθησαν διὰ τὸν 'Οδυσσέα, ὅτε ἐγὼ ἥμιην μεταξὺ τῶν Αἰθιόπων καὶ λοιπὸν εἶναι πλησίον τῆς γῆς τῶν Φαιάκων, ὅπου ή μοῖρα δι' αὐτὸν εἶναι νὰ ἐκφέγῃ τὸ μέγχ τέρῳ τῆς δυστυχίας, ή ὅπεια τὸν καταλαμβάνει. Ἄλλὰ βεβαίως δύσχυροιζομαι ὅτι ἀκόμη θὰ φέσω αὐτὸν εἰς κόρον ταλαιπωρίας (θὰ τὸν κάμιο νὰ χορτάσῃ ταλαιπωρίας).»

Τοιουτοδότως εἰπὼν συνήθοιζε τὰς νεφέλας καὶ συνετάραξε τὴν θάλασσαν λαβών διὰ τῶν χειρῶν του τὴν τοίαιναν διήγειρε δ' ὅλας τὰς πνοὰς τῶν παντὸς εἰδούς ἀνέμων, συγχρόνως δ' ἐσκέπαξε μὲ νέφη τὴν γῆν ὁμοῦ καὶ τὴν θάλασσαν, ἐκ δὲ τοῦ οὐρανοῦ είχεν ὑψωθῆ νύξ. Μαζὶ δ' ἐπέτεσσον καὶ ὁ Εὔρος (ό ΝΑ. ἀγεμος) καὶ ὁ Νότος καὶ ὁ καταστρεπτικὸς πνέων Ζέφυρος (ό άπε Δ. ἀγεμος) καὶ ὁ ἐν τῷ αἰθέρι γεννηθεὶς Βορρᾶς μέγα κῦμα κυλών. Καὶ τότε ἐλύθησαν τὰ γόνατα καὶ ἡ ἀγαπητὴ καρδία τοῦ 'Οδυσσέως, ἀγανακτήσας δ', ώς ἵτο ἐπόμενον εἶπε πρὸς τὴν μεγαλόκαρδον ψυχὴν του «Ἄλλοιμονον ἐγὼ ὁ δυστυχῆς τί λοιπὸν δύναται νὰ συμβῇ εἰς ἐμὲ ἐπὶ τέλους; φοβοῦμαι, μήπως δὰ ἡ θεὰ (Καλυψώ) εἴπεν ἀληθῆ πάντα, η ὅποια εἶπεν ὅτι ἐγὼ ἐν τῇ θαλάσσῃ πολλὰς θλίψεις θάδοκιμάσω, πρὸ τοῦ νὰ φθάσω εἰς τὴν πατρικὴν γῆν ὅλα δ' αὐτὰ τόρα πλέον ἐκτελοῦνται διότι μὲ τοιαῦτα νέφη περιστεφανώνει τὸν ἐκτεταμένον οὐρανὸν ὁ Ζεύς, συνετάραξε δὲ τὴν θάλασσαν, ἐφοδιῶσι δὲ πνοαὶ παντὸς εἰδούς ἀνέμων.

305 Τόρα εἰς ἐμὲ ἐπίκειται ὀλόκληρος φοβερὸς δλεθρος. Τοῖς καὶ τετράμις εντυχεῖς οἱ "Ἐλληνες, οἱ ὅποιοι τότε ἐχάμησαν ἐντὸς τῆς ἐκτεταμένης Τροίας προσφέροντες χάριν εἰς τοὺς νίοντας τοῦ 'Ατρέως (πολεμοῦντες) χάριν τῆς Ἐλένης. Καὶ λοιπὸν εἴθε ἐγὼ βεβαίως ν' ἀπέθησον καὶ νὰ ἴραλούθουν τὴν μοῖράν μου κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην, ὅτε ἐναντίον μου πλεῖστοι Τρῶες ἔφριψαν χάλκινα δόρατα πέριξ τοῦ φονευθέντος νίοντας τοῦ Πηλέως ('Αχιλλέως). δι' αὐτὸν ἥθελον τύχει κρηδίεις καὶ θὰ ἐδόξαζαν ἐμὲ οἱ "Ἐλληνες· τόρα δικιάς ἥτο εἰς ἐμὲ πεπρωμένον νὰ κυριευθῶ ὑπὸ θλιβεροῦ θανάτου.»

Αὐτὸν εὐθὺς τοιουτορόπιος εἰπόντα ἐκτύπησε μέγα κῦμα ἀνωθεν πρὸς τὰ κάτω φοβερὸν ἐφορμῆσαν, ἔστρεψε δὲ κυκλοτερῶς τὸ πλοιάριον. Μακρὰν δ' ἀπὸ τοῦ πλοιαρίου ὁ ἴδιος ἔπεσε, τὸ δὲ πῃδάλιον ἔρριψεν ἐκ τῶν χειρῶντος εἰς τὸ μέσον δὲ συνέτριψε τὸ πηδάλιον αὐτοῦ ἡ φοβερώς ἐπελθοῦσα θύελλα τῶν ἀναμιγνυομένων ἀνέμων, μακρὰν δ' εἰς τὴν θάλασσαν ἐνέπεσε τὸ πανίον καὶ ἡ κεραία (ἀντέννα). Αὐτὸν δ', ως ἦτο ἐπόμενον, ὑποκάτω τοῦ ὄδατος ἔβαλεν ἐπὶ πολὺν χρόνον (ἡ θύελλα) καὶ δὲν ἤδυνήθη πολὺ ταχέως ν' ἀνακλίψῃ ἐνεκα τῆς ὁρμῆς τοῦ μεγάλου κύματος· διότι τὸν ἔβαρυν τὰ ἐνδίματα, τὰ ὅποια ἔδωκεν εἰς αὐτὸν ἡ θεία Καλλιφύ. Αργὰ δικαὶος ἀνέκυψε τέλος πάντων καὶ ἔπιτυσεν ἔξω τὸν στόματος πικρὸν θαλάσσιον ὄδωρο, τὸ ὅποιον πολὺ κατέρρεε μὲν κελαιούσιὸν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς του. 'Αλλ' οὐδὲ τότε ἐλπισθέντες τὸ πλοιάριον του, ἃν καὶ κατεβασανίζετο, ἀλλὰ μεταποιισθεῖς μὲν ὁρμὴν ἐντὸς τῶν κυμάτων τὸ ἔπιασε καὶ ἐκάθητο εἰς τὸ μέσον αὐτοῦ ἀποφεύγων τὸ τέλος τοῦ θανάτου. Αὐτὸ δικαὶος (τὸ πλοιάριον) τὸ ἔφερε τὸ μέγα κῦμα πρὸς τὸν δοῦν αὐτοῦ ἐδῶ καὶ ἐκεῖ. Καθὼς δ' ὅτε ὁ φθινοπωρινὸς Βορρᾶς μεταφέρει ἀκάνθας ἀνὰ τὴν πεδιάδα καὶ αὔται πυκνά μεταξὺ των συσφίγγονται, τοιουτορόπιος οἱ ἀνεμοί μετέφερον αὐτὸν ἀνὰ τὸ πέλαγος πρὸς τὰ ἐδῶ καὶ πρὸς τὰ ἐκεῖ ἀλλοτε μὲν ὁ Νότος τὸ ἔρριπτεν εἰς τὸν Βορρᾶν διὰ νὰ φέρηται ὑπ' αὐτοῦ, ἀλλοτε δὲ πάλιν ὁ Εὖρος ὑπεγώρει εἰς τὸν Ζέφυρον, διὰ νὰ τὸ καταδιώκῃ.

Αὐτὸν δικαὶος εἶδεν ἡ ὥραια σφυρὰ (ἀστραγάλους) ἔχουσα θυγάτηρ τοῦ Κάθιου Ἰνώ Λευκοθέα, ἡ ὅποια πρότερον μὲν ἦτο θνητὴ διμύλοῦσα (ὡς θνητὴ ἐλέγετο Ἰνώ, ως Νηροής δ' ἐκχλεῖτο Λευκοθέα), τότε δ' εἰς τὰ πελάγη τῆς θαλάσσης ἐκ μέρους τῶν θεῶν ἐπέτυχε τιμὴν (ἔγινεν ἀδάνατος Νηροής). Αὕτη λοιπὸν τὸν περιπλανώμενον 'Οδυσσέα εὐσπλαγχνίσθη ἔχοντα θλίψεις καὶ διμοιάζουσα μὲ πτερωτὴν αἴσθιαν (εἶδος γλάρου μὲ φαιόχρουν πτέρωμα) ἀνέδυσεν ἐκ τῆς θαλάσσης καὶ ἐκάθητο ἐπὶ τοῦ πολὺ δεμένου πλοιαρίου καὶ εἰπε λόγον. «κακόμοιρε, διὰ τὶ ἀρά γε ἔγαντίον σου τόσον ἔξαιρετικῶς ὡργίσθη ὁ σείων τὴν γῆν Ποσειδῶν, διὰ τὸ δοῖον ποιῶν κακὰ διὰ σὲ ἐτοιμάζει; δὲν θὰ σὲ καταστρέψῃ βεβαί-

ως, ἦν καὶ πολὺ μαίνεται ἐναντίον σου· ἀλλ' ὡς ἔξης βεβαίως πρᾶξον, μοὶ φαίνεται δ' ὅτι δὲν εἶσαι ἀνόητος· ἀφοῦ ἐκδυθῆς αὐτὰ τὰ ἐνδύματα, τὸ μὲν πλοιάριον ἄφες νὰ φέρηται ὑπὸ τῶν ἀνέμων, μὲ 345 τὰς χειράς σου δὲ κολυμβῶν ἐπιζήτει ἐπιστροφὴν εἰς τὴν γῆν τῶν Φαιάκων, δπου διὰ σὲ εἶναι εἰμαριμένον ν' ἀποφύγῃς τὸν δλεθρον. 'Ιδοὺ δὲ τοῦτον ἐδῶ τὸν ἀθάνατον κεφαλόδεσμον ἀπλωσον ὑποκάτω τοῦ στήθους σου· οὐδὲ ὑπάρχει εἰς σὲ φόδος νὰ πάθῃς τι οὐδὲ νὰ γαθῇς. "Οταν δὲ μὲ τὰς χειράς σου πιάσῃς ἔηράν, ἀπολύσας αὐτὸν ωρίφον δπίσω εἰς τὴν σκοτεινόχρουν θάλασσαν πολὺ μαρωδάν 350 ἀπὸ τῆς ἔηρας, σὺ δὲ ὁ ἴδιος νὰ στραφῆς μαρωδάν ἀπ' αὐτοῦ».

Τοιουτοτρόπως είποντα ή θεὰ εὐθὺς ἔδωκε τὸν κεφαλόδεσμον, ή ίδια δέ πάλιν ἐβιθίσθη εἰς τὴν κυματίζουσαν θάλασσαν ἔμοιάζουσα μὲ κιθνιαν· ἐσκέπασε δ' αὐτὴν τὸ μαῦρον κῦμα· ὁ δὲ πολυπαθής θεῖος 'Οδυσσεὺς ἔπεσεν εἰς συλλογισμοὺς καὶ ἀναπτενάξας, 355 ώς ἥτο ἐπόμενον, εἴπε πρός τὴν μεγαλόκαρδον ψυχήν του. «Ἀλλοίμονον εἰς ἐμέ, (φοβοῦμαι) μήπως πάλιν πάπιος ἐκ τῶν ἀθνάτων πλέκει ἐναντίον μου δόλον, ἀφοῦ με προτρέπει ν' ἀποθιβασθῶ ἐκ τοῦ πλοιαρίου. 'Αλλὰ βεβαίως δὲν θὰ πεισθῶ νὰ τὸ πράξω ἀκόμη, ἀφοῦ ἐγὼ εἰδον μαρωδάν μὲ τοὺς δρθαλμούς μου ἔηράν, δπου εἴπεν εἰς ἐμὲ (ή Καλνψώ) δτι εἶναι δυνατὸν νὰ καταφέγω. 360 'Αλλὰ βεβαίως ώς ἔξης θὰ πράξω, μοὶ φαίνεται δ' ὅτι εἶναι αὐτὸν ἀριστον· ἐφ' ὅσον μὲν αἱ δοκοὶ τοῦ πλοιαρίου εἶναι προστηριμούνειν εἰς ἀριοὺς τῶν σανίδων του, ἔως τότε ἐδῶ θὰ μένω καὶ θὰ ὑπομένω παθαίνων θλίψεις· δταν δὲ πλέον τὸ κῦμα διασχίσῃ τὸ πλοιαρίον μου. θὰ κολυμβῶ, ἐπειδὴ βεβαίως δὲν εἶναι εὔκολον νὰ προνοήσω κάτι καλλίτερον».

365 Καθ' ὃν χρόνον αὐτὸς ταῦτα ἐσκέπτετο εἰς τὸν νοῦν, καὶ εἰς τὴν ψυχήν του, ἐσήκωσε κατ' αὐτοῦ μέγα κῦμα ὁ σείων τὴν γῆν Πισειδῶν, καὶ φοβερὸν καὶ θλιβερὸν, μὲ τὴν κορυφὴν του θολωτὴν, ἐκτύπησε δὲ τὸν ἴδιον· καθὼς δὲ σφοδρῶς φυσῶν ἀνεμος ἤθελε τινάξει θειωνιάν ἔηρῶν ἀχύρων καὶ ταῦτα, ώς εἶναι φυσικόν, διασκορπίζει ὥλα εἰς ὥλο μέρος, τοιουτοτρόπως διεσκόρπισε (τὸ κῦμα) τὰς μαρωδάς δοκοὺς τοῦ πλοιαρίου. 'Ο δ' 'Οδυσσεὺς ἐπέβαινε πέριξ μᾶς δοκοῦ ὡσὰν ὄδηγῶν ἔφιππος κέλητα ἵπτον, ἔξεδν-

θη δὲ τὰ ἐνδύματα, τὰ ὅποια ἔδωκεν εἰς αὐτὸν ἡ θεία Καλυψώ.
Παρευθὺς δ' ἔξήτηλωσε τὸν κεφαλόδεσμον (τῆς Λευκοθέας) ὑπο-
κάτω τοῦ στήθους, ὁ ἴδιος δὲ πρηγῆς κατέπεσεν εἰς τὴν θάλασσαν
ἀπλώσας τὰς χεῖρας ἐπιθυμῶν νὰ κολυμβᾶ. Εἶδεν δῆμος αὐτὰ ὁ
ἰσχυρὸς σείων τὴν γῆν (Ποσειδῶν) καὶ κινήσας τὴν κεφαλὴν εἰ-
πεν εἰς τὴν ψυχήν του (καθ' ἑαυτὸν). «Οὕτω (εἰς αὐτὴν τὴν
κατάστασιν) πολλὰ κακά παθὼν νὰ περιπλανᾶσαι ἀνὰ τὴν θάλασ-
σαν, ἵνας ὅτου ἥθελες ἀναμιχθῆ μὲ ἀνθρώπους εὐγενοῦς καταγω-
ῆς. 'Αλλ' οὐδὲ τότε ἐλπίζω ὅτι θὰ περιφρονῆς τὰς ἔξ έμοι τα-
λαιπωρίας.»

Τοιουτορρόπως εἰπὼν εὐθὺς ἐμάστιξε τοὺς καλλίτριχας ἵππους 380
του καὶ ἔφθασεν εἰς Αἴγας (τῆς Ἀχαΐας), διονύπαρχονσι δι' αὐ-
τὸν ἐνομαστὰ ἀνάκτορα.

'Η Ἀθηνᾶ δῆμος ἡ κόρη τοῦ Διὸς ἄλλα ἐπενόησε. Πράγματι
τῶν ἄλλων ἀνέμων ἔδεσε τοὺς δρόμους καὶ διέταξεν ὅλους νὰ παύ-
σουσι καὶ νὰ κοιμηθῶσιν. Ἐσήκωσε δὲ σφοδρὸν Βορρᾶν καὶ ἔμ-
προσθεν αὐτοῦ κατέτανσε τὰ κύματα, ἵνας ὅτου ὁ ἔξ εὐγενοῦς κα-
ταγωγῆς Ὁδυσσεὺς ἥθελεν ἀναμιχθῆ (ἥθελε φθάσει) μὲ τοὺς ἀ-
γαπῶντας τὴν κωπηλασίαν Φοίνικας ἀποφρυγῶν τὸν θάνατον καὶ
τὰς κακὰς μοίρας.

'Ἐκεῖ δύο νύκτας καὶ δύο ἡμέρας περιπλανᾶτο ἀνὰ τὸ πελώ-
ριον κύμα, πολλάκις δ' ἡ καρδία του ἔβλεπεν ἐμπρὸς τὸν θάνα-
τον. 'Αλλ' ὅτε πλέον τὴν τρίτην ἡμέραν ἔφερεν ἡ καλλιπλόκαμος 390
Ἀνγή, τότε κατόπιν καὶ ὁ ἀνέμος μὲν ἔπαισεν, ἡ δὲ γαλήνη ἔγινεν
ἄνευ ἀνέμου ἐκεῖνος, δ' ὡς ἡτο φυσικόν, ἐκ τοῦ πληησίου εἶδε τὴν
ἔηραν πολὺ δεξέα βλέψιματα φίμως πρὸς τὰ ἐμπρός, ἀνυψωθεὶς ὑ-
πὸ μεγάλου κύματος.

Κραύός δ' ὅταν εἰς τέκνα φανῇ ἀγαπητῇ ἡ ξωὴ τοῦ πατρός των, 395
ὅποῖς ἐπὶ πολὺν χρόνον κατάκειται φοβερὰς συμφορὰς παθαί-
νον ἀπὸ νόσουν καὶ ἀπαίσιος κατ' χύτον θεός ἐνέσκηψε, πρὸς χα-
ράν του δέ, ώς εἶναι ἐπόμενον, λύουσιν αὐτὸν οἱ θεοὶ ἀπὸ τῆς τα-
λαιπωρίας, τοιουτορρόπως εἰς τὸν Ὁδυσσέα ἐφάνη ἀγαπητῇ ἡ ξη-
ρὰ καὶ τὰ δάση, ἐκολύμβα δὲ σπεύδων μὲ τοὺς πόδας του νὰ πα-
τήσῃ ἐπὶ τῆς ξηρᾶς. 'Αλλ' ὅτε τόσον ἀτείχε τῆς ξηρᾶς, ὅσον φω-

νάξος τις ὀκουνέται, καὶ τότε δὲ ἵκουσε κρότον τῆς θαλάσσης ἐπάνω εἰς τοὺς βράχους· μεγάλως δ' ἐβόρυτα τὸ κῦμα ἐκβραζόμενον φρικτῶς εἰς τὴν ξέραν τῆς ξηρᾶς, ἐκάλυπτε δὲ τὰ πάντα ὁ ὄμφρος τῆς θαλάσσης· διότι δὲν ἡσαν ἐκεῖ λιμένες προστατευτικοί (νὰ συγχρατῶσι) τῶν πλοίων οὐδὲ ὄφιτηρια, ἀλλ' ἡσαν παράλια ἀπόκομη μνοι καὶ σκόπελοι καὶ βράχοι καὶ τότε ἐλένθησαν τὰ γύνατα τοῦ 'Οδυσσέως καὶ ἡ ἀγαπητὴ καρδία, ἀγανακτήσας δ, ὡς ἦτο τρυσσόν, εἶπε πρὸς τὴν μεγαλύπαρδον ψυχήν τευ (καθ' ἑαυτόν)· «Ἄλιούμονον, ἀφοῦ πλέον ἀνελπίστως ἔδωκεν ὁ Ζεὺς νὰ ἴδω γῆν καὶ διαπεράσας ἐπεράτωσα τὸ βάροσθρον τοῦτο τῆς θαλάσσης, οὐδὲν μοῦ φαίνεται διέξοδος πρὸς τὰ ἔξω ἐκ τῆς λευκοφροίζουσῆς θαλάσσης· διότι ἔξω μὲν (ἐπὶ τῆς ξηρᾶς) είναι δεξεῖς βράχοι, πέριξ μου δέ τὸ κῦμα βραχῦται ὄφιτηκόν, λεῖος δὲ βράχος ἔχει ἀκαφανῆ, βραχεῖα δὲ καὶ πλησίον τῆς ἀκτῆς είναι ἡ θάλασσα καὶ οὐδόλως είναι δυνατὸν νὰ σταθῶ μὲ τοὺς πόδας καὶ νὰ ὑπεκφύγωσθῶ·

410 ταῦτα πιστωδίαν φοβοῦμαι μήτως ἐκβαίνοντα ἀρπάσαν τὸ μέγα κῦμα μὲ δίψιν εἰς τὸν συνθίερὸν βράχον καὶ ἡ ὄρμή μου θὰ εἴναι ἀνωγειάληγ· 'Εὰν δ' ἀκόμη πρὸς τὰ ἐμπρὸς κολυμβῶ πλησίον τῆς ξηρᾶς, ἔὰν κάπου εὔρω καὶ ἀπτὰς πλαγίως προσθαλλομένας ὑπὲ τῆς θαλάσσης καὶ λιμένας θαλάσσης, φοβοῦμαι, μήτως ἡ θύελλα ἀγαστάσασά με πάλιν μὲ φέρη εἰς τὴν ἰχθυοτρόφον θάλασσαν βαθέως ἀναστενάζοντα ἡ μήτως καὶ κῆτός τι μέγις ἐπικινήσῃ ἐναντίον μου ὁ θεός ἐκ τῆς θαλάσσης, ὅποια πολλὰ τορέφει ἡ ὄνομαστη 'Αμφιτρίτη διότι γνωρίζω ὅτι ἔχει ἔξοργισθῆ ἐναντίον μου ὁ ἔξαντος σείων τὴν γῆν θεός.»

'Εφ' ὅσον αὐτὸς ταῦτα ἐσυνέλογίζετο εἰς τὸν νοῦν καὶ εἰς τὴν ψυχήν τοῦ, τότε μέγα κῦμα ἔφερεν κύτον εἰς τὴν τραχεῖαν ἀκτὴν, ἐκεῖ θὰ ἔξεσχίζετο τὸ δέρμα του καὶ θὰ συνετοίβαντο καὶ τὰ δυτά του, ἔὰν δὲν ἥθελεν ἐμπινεύσει τὰς φρένας του ἡ θεά, ἡ λαμπρόφθαλμος 'Αθηνᾶ· καὶ μὲ τὰς δύο χειρας ἐπισπεύσας ἐπιάσθη ἀπὸ βράχον, ἐκ τοῦ ὅποιου ἐκρατεῖτο ἀναστενάζω, ἔως ὅτου τὸ μέγα κῦμα παρῆλθε. Καὶ τοῦτο μὲν τοιουτοτρόπως ἀπέφυγε, μετὰ θορήθου ὄμιως πρὸς τὰ δύτισον πάλιν φερόμενον τὸν ἐκτύπησεν ἐφορ-

μῆσαν καὶ ἔρωιψεν αὐτὸν μακρὰν μέσα εἰς τὴν θάλασσαν. Καθὼς δ' ὅτε πολύτοδος (όκταποδίου). συρριμένου ἔξω τῆς φωλεᾶς του πικνά χαλίκια κρατοῦνται ὑπὸ τῶν κοτυληδόνων του (τῶν θηλῶν τῶν πλοκάμων του), τοιουτορρόπτως αὐτοῦ (τοῦ Ὀδυσσέως) πλησίον τῶν βράχων ἐξεδάρθησεν τὰ δέρματα ἀπὸ τῶν τολμηρῶν χειρῶν του, αὐτὸν δ' ἐσκέπασε μέγα κῦμα. Τότε πλέον ὁ δυστυχής Ὀδυσσεὺς ἐναντίον τας μοίρας του ἥθελε χαθῆ, ἐὰν μὴ ἥθελε δώσει εἰς αὐτὸν συνετὴν ἐπικόνησιν ή λάμπτροφθαλμος Ἀθηνᾶ. Ἀναπέψας ἐκ τοῦ κύματος ἐξ ἐκείνων, τὰ ὄποια ἐκβράζονται εἰς τὴν ξηράν, ἐκολύμβα κοντὰ πρὸς τὰ ἔξω, βλέπων πρὸς τὴν ξηράν, ἐὰν κάπου ἥθελεν ἐφεύρει καὶ ἀκτὰς διμαλάς (πλαγίως κτυπουμένης ὑπὸ τῶν κυμάτων) καὶ λιμένας θαλάσσης. Ἄλλ' ὅτε πλέον πλέον ἐφθασεν εἰς τὸ στόμιον (τὰς ἐκβολὰς) καλλιρρόου ποταμοῦ, διου δὲ ἐφάνη εἰς αὐτὸν καταλληρότατος ὁ χῶρος, λεῖος ἀπὸ βράχους καὶ ἐπὶ πλέον ἡτο προφύλαγμα ἀπὸ τοῦ ἀνέμου, ἐνόησεν αὐτὸν ρέοντα ἐμπροσθέν του καὶ προσητυχήσῃ εἰς τὴν ψυχήν του «ἐπάκουον μου, θεέ (ποταμία θεότης), δόσισδήποτε είσαι· φθάνω δ' εἰς σὲ μὲ πολλὰς προσλήσεις ἐπιθυμητόν, φεύγων ἐκ τῆς θαλάσσης τὰς κακοπούήσεις τοῦ Ποσειδῶνος.» Αξιος σεβασμὸν βεβαίως καὶ ἐκ μέρους τῶν ἀθανάτων θεῶν είναι ὅποιος ἐκ τῶν ἀνδρῶν ἥθελε φθάσει περιπλανώμενος, καθὼς καὶ ἐγὼ τόρα φθάνω ἵετης εἰς τὸν ἴδιον σου ροῦν καὶ εἰς τὰ ἴδια σου γόνατα, ἀφοῦ πολὺ ἐταλαιωρήθην. Ἄλλ' εὔσπλαχνίζονμε, θεέ· βεβαιώνω δ' ὅτι εἰμαι κέτησσον.

Τοιουτορρόπτως εἶπεν, ἐκεῖνος δ' εὐθὺς ἐσταψιάτησε τὸν ροῦν του, συνερχότησε δὲ τὸ κῦμα καὶ ἐμπροσθέν αὐτοῦ ἔκχει γαλήνην καὶ ἐσώσεν αὐτὸν εἰς τὰς ἐκβολὰς τοῦ ποταμοῦ. Ο δ' Ὀδυσσεὺς εἰθὺς καὶ τὰ δύο γόνητα ἔκψηψε καὶ τὰς στιβαράς του χεῖρας· διόπι ὑπὸ τῆς θαλάσσης είχε καταδαμασθῆ ἡ ἀγατητή του καρδία. Ἡτο δὲ πρησμένος καθ' ὅλον τὸ σῶμα καὶ πολλὴ θάλασσα ἐξήρχετο ἀνὰ τὸ στόμα καὶ τοὺς ωδῶντας του αὐτὸς δ', ώς ἡτο ἐπόμενον, χωρὶς πνοὴν καὶ χωρὶς φωνὴν κατέκειτο ἀδύνατος, φοβερὰ δὲ καύσοσις κατεῖχεν αὐτόν. Ἄλλ' ὅτε πλέον τέλος πάντων ἀνέπνευσε καὶ ἐσπράνθη ἡ ψυχὴ εἰς τὰς φρένας του (συνηλθεν ἐκ τῆς λιποθυμίας), καὶ τότε πλέον τὸν κεφαλόδεσμον τῆς θεᾶς ἀπέλυσεν

435

440

445

450

455

ἀπὸ τοῦ ἔστοῦ του. Καὶ αὐτὸν μὲν ἀπέλυσεν εἰς τὸν ὑπὸ τῆς θαλάσσης περιπαθλαζόμενον ποταμόν, τὸ δὲ μέγα κῦμα τὸν ἔφερεν ὅπισσον εἰς τὸν ροῦν του, εὐθὺς δὲ ἡ Ἰνώ τὸ ἐδέχθη μὲ τὰς ἀγαπητὰς της χεῖρας· αὐτὸς δὲ ἔξω τοῦ ποταμοῦ ἀπομακρυνθεὶς ἐπλάγιασεν ὑποκάτω σχοίνου (βούρδου) καὶ ἐφίλησε τὴν παράγουσαν γεννιματα γῆν. Ἀκαστενάξες δὲ εἶτε πρὸς τὴν μεγαλόκαρδον φυγὴν του. «Ἄλλοιμονον ἔγω, τι ἔχω νὰ γίνω; Τὶ λοιπὸν ἔχει νὰ μοῦ συμβῇ ἐπὶ τέλους; Ἐὰν μὲν τὴν φριστὴν (πλήρη κακῶν σκέψεων) νίκτα φιλάττω παρὰ τὸν ποταμόν, (φοβοῦμαι) μήτως συγχρόνως καὶ ἡ κακὴ πάχνη καὶ ἱεπτὴ δρόσος ἔνεκα τῆς ἀδυναμίας μὲ δαμάσῃ ἐκπνέοντα τὴν ψυχὴν μου (ἀποθνήσκοντα). ἡ αὔρα δὲ τοῦ ποταμοῦ πνέει ψυχρὰ πρὸ τῆς πρωΐας. Ἐὰν δὲ ἀναβὰς εἰς πλαγερὸν μέρος καὶ εἰς παχύσκιον δάσος κοιμηθῶ ἐντὸς πυκνῶν θάμνων, ἐὰν ἥθελε μὲ ἀφίσει τὸ φῦγος καὶ ἡ κούρασις καὶ ἥθελεν ἐπελθεῖ εἰς ἐμὲ γλυκὺς ἴπνος, φοβοῦμαι, μήτως γίνω σπάραγμα καὶ εὑρηματίς τὰ θηρία.»

Εἶς αὐτὸν λοιπὸν τοιουτορρόπτως σκεπτόμενον ἐφάνη ὅτι εἶναι ώρα φελικῶτερον τὸ δεύτερον ἐκίνησε λοιπὸν νὰ ὑπάγῃ εἰς δάσος, εὔρε δὲ αὐτὸ πλησίον τοῦ ὄδατος τοῦ ποταμοῦ ἐντὸς χώρου πέριξ φαινομένουν ἔχώθη δὲ εὐθὺς ὑποκάτω εἰς δύν θάμνους ἐκ τῆς αὐτῆς θέσεως ἀνεβλαστήσαντας· ὁ μὲν εἰς ἣτο θάμνος ἀγριελαίας, ὁ δὲ ἄλλος ἔλαίας. Αὐτοὺς μὲν λοιπὸν οὔτε ἡ ὑγρασία (ὑγρὰ δύναμις) τῶν πνεόντων ἀνέμων διεπέρα διὰ τοῦ φυστήματός της οὔτε ποτὲ ὁ λάμπων ἥλιος προσέβαλλε διὰ τῶν ἀκτίνων του οὔτε ἡ βροχὴ διεπέρα πέρα πέρα τόσον, ως φράνεται, πυκνοὶ ἀνεπτύχθησαν ἐνυπάξι μεταξύ των ὑποκάτω αὐτῶν λοιπὸν ὁ Ὀδυσσεὺς ἔχώθη εὐθὺς δὲ μὲ τὰς ἀγαπητὰς του χεῖρας ἐπεσώρευσε πλατὺ στρῶμα· διότι ἣτο παραπολλὴ χύσις φύλλων, ὃστε νὰ προφυλάττῃ ἡ δύν η τοῖς ἄνδρας ἐν ὕδρᾳ χειμῶνος, καὶ ἐὰν πολὺ βεβαίως ἀγριεύῃ (οἱ χειμών, ἡ θύελλα).

Τοῦτο τὸ στρῶμα ἴδων ἐχάρη μὲν ἀφ' ἐνὸς ὁ παλυπαθής θεῖος Ὀδυσσεὺς, ἐξ ἄλλου δὲ εὐθὺς εἰς τὸ μέσον αὐτοῦ ἐκοιμηθῇ καὶ ἔριψεν ἐπάνω του σωρὸν φύλλων. Καθὼς δὲ ὅτε κρύπτει τις ἐντὸς μαύρης στάκτης δακτύλιον εἰς τὴν ἐσχάτην ἄκραν ἀγροῦ, πλη-

σίον τοῦ ὅποιος δὲν ενδίσκονται τυχὸν ἄλλοι γείτονες, φυλάττων
πάρημα πυρός, διὰ νὰ μὴ ἀνάπτῃ πῦρ ἐξ ἄλλου τινὸς μέρους, τοι-
νούτοις δὲ τοῖς ὁδοῖς ὁ Ὁδυσσεὺς ἐσκεπάσθη μὲ φύλλα. Εἰς τοὺς ὁφθαλ-
μοὺς δὲ αὐτοῦ εὐθὺς ἡ Ἀθηνᾶ ἐπέχυσεν ὑπνον, διὰ γὰ τὸν παύ-
σην (ὁ ὑπνος) τάχιστα ἀπὸ τὴν πλήρη κακῶν κόπων κούρασιν περ-
κάλιψας τὰ ἀγαπητά του βλέφαρα.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Η ΡΑΨΩΔΙΑ Ζ.

*'Οδυσσέως ἄφιξις εἰς Φαιάκας Συνάντησις καὶ
σινενόησις αὐτοῦ μ τὰ τῆς βασιλόπαιδος τῶν
Φαιάκων Ναυσικᾶς.*

(Περὶ ηγριζ. Ἡ Ναυσικᾶ κόρη τοῦ βασιλέως τῶν Φαιάκων
όδηγηθεῖσα καθ' ὑπνους ὑπὸ τῆς Ἀθηνᾶς καὶ τῇ ἀδείᾳ τῶν γο-
νέων τῆς κατέβη εἰς τὰς ἐκβολὰς τοῦ ποταμοῦ μὲ τὰς θεραπαίνας
αἵτης πρὸς πλύσιν, ἀλλ᾽ ἐκεῖ συναντᾷ τὸν ἐξηγτλημένον Ὁδυσσέα,
τὸν εὐσπλαγχνίζεται καὶ τὸν ἐνδύει καὶ τὸν τρέφει, ἔπειτα δὲ τὸν
όδηγει πῶς νὰ εἰσελθῇ εἰς τὴν πόλιν τῶν Φαιάκων καὶ νὰ ἐπικα-
λεσθῇ τὴν εὐσπλαγχνίν τῆς μητρός της).

Τοιουτούρως δὲ μὲν πολυπαθής θεῖος Ὁδυσσεὺς ἐκεῖ ἔκοιμα-
το καταθεβλημένος ὑπὸ τοῦ ὑπνου καὶ τῆς κουρασεως· ἡ δὲ Ἀθη-
νᾶ μετέβη εἰς τὸν λαὸν καὶ τὴν πόλιν τῶν Φαιάκων ἀνδρῶν, οἱ δ-
ποῖοι πρότεροι μὲν κάποτε κατώκουν ἐντὸς τῆς εὐρυχώρου Ὅπε-
ρείας, πλησίον τῶν Κυκλώπων, ἀνδρῶν ἀλαζονικῶν, οἱ δόποιοι ἔδι-
πτον αὐτούς, διότι κατὰ τὴν δύναμιν ἤσαν ἴσχυρότεροι. Ἀπ' ἐκεῖ
σηκώσας αὐτοὺς ὁ θεόμορφος Ναυσίθοος τοὺς μετεκίνει, τοὺς ἐτο-
ποθέτησε δὲ πρὸς κατοικίαν εἰς τὴν Σχερίαν (πιθανῶς τὴν Κέρκυ-
ραν) μισκρὰς τῶν ἀρτοφάγων ἀνδρῶν, πέριξ δὲ εἰς τὴν πόλιν κα-
τεσκεύασε τεῖχος καὶ ἔπισεν οἰκίας καὶ ναοὺς θεῶν κατεσκεύασε
καὶ ἐμοίρασεν εἰς αὐτοὺς γαίας πρὸς καλλιέργειαν. Ἄλλ' αὐτὸς μὲν
πλέον διμισθεῖς ὑπὸ τοῦ πεπρωμένου εἶχε μεταβῆναι εἰς τὸν Ἀδην,
ὁ Ἀλκίνους δὲ τότε ἐβασίλευεν ἀπὸ τῶν θεῶν γνωρίζων σκέψεις
(σώφρων). Εἰς τούτου μὲν τὸ ἀγάκτορον μετέβη ἡ θέα, ἡ λαμπρό-
φθιάμιος Ἀθηνᾶ, σκεπτομένη τὴν εἰς τὴν πατρίδα ἐπάνθοδον διὰ τὸν

15 μεγαλόκαρδον 'Οδυσσέα. Έκίνησε δὲ νὰ ὑπάγῃ εἰς θάλαμον πολυποικίλως κατεσκευασμένον, ἐντὸς τοῦ ὅποιου κόρη ἐκοιμάτο ὅμοιά
μὲ τὰς ἀθακάτους θεᾶς κατὰ τὴν φυσικὴν σωματικὴν διάπλαξιν
καὶ τὴν μορφήν, ἡ Ναυσικᾶ, θυγάτη τοῦ μεγαλοκάρδοι 'Αλκινόου,
πλησίον δ' αὐτῆς (ἐκοιμῶντο) δύο θεραπτανίδες ἀπὸ τὰς χάριτας ἔχουσαι τὴν ὁραιότητα, ἐκατέρωθεν τῶν δύο παραστάδων τῆς θύρας, τὰ δὲ λαμπτόρα θυρόφυλλα ἵσσαν κεκλεισμένα. Ή 'Αθηνᾶ ὅμοιας
ώς πνοὴ ἀνέμου εἰσώρυπτεν εἰς τὴν κλίνην τῆς κόρης, ἐστάθη δ'
εὐθὺς ὑπερόνω τῆς κεφαλῆς τῆς καὶ εἶπε πρὸς αὐτὴν λόγον,
ὅμοιαζοντα μὲ τὴν κόρην τοῦ ἐνδόξου εἰς τὰ ναυτικὰ Δύμαντος, ἡ
ὅποια ἦτο μὲν ὅμηλικος μὲ κτῖτρη (τὴν Ναυσικᾶν), ἀλλ' ἦτο καὶ ἀγα-
πητὴ εἰς τὴν ψυχὴν τῆς. Πρὸς αὐτὴν (τὴν κόρην τοῦ Δύμαντος)
ὅμοιωθεῖσα ἡ λαμπρόφρυνθαλμος 'Αθηνᾶ ἐλεγε πρὸς αὐτὴν (τὴν
Ναυσικᾶν). «Ναυσικᾶ, διατὶ λοιπὸν τόσον ἀμελῆ σε ἐγέννησεν ἡ
μήτηρ σου; Τὰ μὲν φρονέματά σου τὰ λαμπτόρα κείνται παραμελημέ-
να, εἰς σὲ ὅμοιας ὁ γάμος σου πλησιάζει, ὅτε πρέπει ὁρᾶται μὲν φρο-
νέματα σὺν ἡ ἴδια νὰ φρονῇς, τοιαῦτα δὲ νὰ δώσῃς εἰς ἐκείνους, οἵ-
τινες ἥθελόν σε ὄδηγεῖ εἰς τοῦ γαμβροῦ διότι ἐκ τούτων ἀνα-
βαίνει ὑψηλὰ διὰ τοὺς ἀνθρώπους ἡ καλὴ φήμη καὶ χαίρουσιν ὁ
πατήρ καὶ ἡ σεβαστὴ μήτηρ. 'Αλλ' ἂς ὑπάγωμεν διὰ νὰ πλένω-
μεν συγχρόνως μὲ τὴν ἐμφριξούμενην αὐγήν. Καὶ ἐγὼ συγχρόνως
ώς συνεργάτις σου θὰ ἀκολουθήσω, διὰ νὰ ἐτομάζεσαι τάχιστα,
διότι βεβαίως οὐχὶ πολὺν πλέον χρόνον θὰ εἰσαι παρθένος· διότι
σε ζητοῦσι πλέον εἰς γάμον οἱ ἀριστεῖς ἀνὰ τὸν λαὸν ἐξ ὅλων τῶν
Φαιάκων, ὅπου καὶ σοῦ τῆς ἴδιας εἶναι ἡ γενεὰ εὐγενῆς. 'Αλλ' ἐμ-
πρὸς παρακίνησον τὸν ἐξακονστὸν πατέρα σου πρὸ τῆς αὐγῆς νὰ
ἐτομάσῃ ἡμίονους καὶ ἄμαξαν, ἡ ὅποια ἥθελε μεταφέρει καὶ τὰς
ζώνας καὶ τοὺς πέπλους καὶ τὰ λαμπτόρα κλινοσκεπάσματα. 'Αλλὰ
καὶ εἰς σὲ τὴν ἴδιαν πολὺν καλλίτερον εἶναι νὰ πηγαίνῃς τοιουτορό-
πως (μὲ ἄμαξαν) παρὰ μὲ τοὺς πόδις σου· διότι πολὺ ματρόνια τῆς
πόλεως εἶναι τὰ πλιντήρια.»

'Η μὲν λοιπὸν λαμπτόφρυνθαλμος 'Αθηνᾶ τοιουτορόπως εἰποῦ-
σα ἀπῆλθεν εἰς τὸν "Ολυμπον, ὅπου λέγουσιν ὅτι εἶναι ἡ ἔδρα τῶν

Θεῶν ἀκλόνητος πάντοτε οὐτε ὑπὸ ἀνέμων ταράσσεται οὔτε ποτὲ
ὑπὸ βροχῆς βρέχεται οὔτε χιὼν ἐπιτίππει, ἀλλὰ πολλὴ αἰσθήσια χωρὶς
νεφέλας ἔξαπλοῦται καὶ λευκὴ λάμψις ἐπάνω ἔχει ἔξαπλωθῆ. Ἐν-
τὸς αὐτοῦ εὐφραίνονται οἱ μασάριοι θεοὶ δλ.ας τὰς ἡμέρας. Ἐκεῖ
λοιπὸν ἀπῆρθεν ἡ λαμπρόφθαλμος, ἀφοῦ ὠμίλησεν εἰς τὴν κόρην
(Ναυσικᾶν).

Παρενθύς δ' ἔφθασεν ἡ καλλίθεονος Αὐγῆ, ἡ ὅποια ἔξυπνευσεν
αὐτὴν, τὴν καλλίπεπλον Ναυσικᾶν· εὐθὺς δ' ἐθαύμασε διὰ τὸ ὄνει-
ρον καὶ ἐκίνησε νὰ ὑπάγῃ εἰς τὰ (τῶν γονέων) δωμάτια, διὰ νὰ
τὸ ἀναγγεῖλῃ εἰς τοὺς γονεῖς της, εἰς τὸν ἀγαπητὸν πατέρα καὶ
τὴν μητέρα· εὑρε δ' αὐτοὺς νὰ είναι ἐντὸς τῶν δωματίων· ἡ μὲν μῆτ-
τη ἐκάθητο πλησίον τῆς ἑστίας (τῆς γωνίας τοῦ δωματίου, ὅπου
ήτο ἡ θέσις τῆς πυρᾶς) μαζί μὲ θεραπαινίδας γυναικας γνέθουσα
μὲ φάκιαν νήματα βασιμένα μὲ θαλασσίαν πορφύραν (κατάκόκκινά).
τὸν δὲ πατέρα συνήγησεν ἔξερχόμενον ἐκ τῆς θύρας, ἵνα ὑπάγῃ
εἰς τοὺς ἐνδόξους εὐπτεροίδας εἰς συμβούλιον, ὅπου προσεκάλουν
αὐτὸν οἱ εὐγενεῖς Φαίακες. Αὐτὴ δὲ (ἡ Ναυσικᾶ) πλησίον στα-
θεῖσα εἶπε πρὸς τὸν ἀγαπητὸν πατέρα της. «Ἀγαπητὲ παππάκη,
δὲν είναι πλέον δυνατὸν νὰ ἐτοιμάσῃς δι' ἐμὲ ἀμαξαν ὑψηλὴν καλ-
λίτροχον, διὰ νὰ μεταφέρω τὰ ἔξακουστά μου φρορέματα εἰς τὸν πο-
ταμὸν διὰ νὰ τὰ πλένω, τὰ ὅποια πρὸς λύτην μου είναι λερωμένα;
καὶ εἰς σὲ δὲ τὸν ἴδιον ἀριόζει, ἀφοῦ εἰσῇ μεταξὺ τῶν πρώτων, νὰ
συνεδριάσῃς εἰς τὰ συμβούλια φορῶν καθαρὰ φρορέματα εἰς τὸ
σῶμά σου. Πέντε δὲ ἀγαπητοί σου νίοι ἔχουσι γεννηθῆ ἐντὸς τῶν
ἀνακτόρων σου: οἱ δύο ὑπανδρευμένοι καὶ οἱ τρεῖς θαλεροὶ ὄγαροι
νεανίαι· αὐτοὶ δικαῖοι θέλουσι νὰ μεταβαίνωσιν εἰς τὸν χορὸν φο-
ροῦντες ἐκάστοτε νεύπλυτα φρορέματα· ταῦτα δικαῖοι δλ.α είναι ὑπὸ
τὴν φροντίδα τῆς ἴδικῆς μου σκέψεως.»

Τοιουτορόπτως εἶτε διότι ἐντρέπετο νὰ ὀνομάσῃ τὸν (μελλον-
τα) ἀνθηρὸν τῆς γάμου εἰς τὸν ἀγαπητὸν πατέρα. Ἐκεῖνος δικαῖος
τὰ πάντα ἐνόει καὶ ἀπήντα διὰ λόγων. «Οὕτε ἡμίόνων σε στερῶ,
τέκνουν, οὐτε ἄλλο τίποτε. Πήγαινε, σι δὲ δοῦλοι θὰ ἐτοιμάσωσι διὰ

70 σὲ ἄμαξαν ὑψηλὴν καλλίτροχον, προσηρμοσμένων μὲ κασσόνι (πρὸς ἐναπόθεσιν φορτίου).»

Τοιουτορότας εἰπὼν ἔδωκε διαταγὴν εἰς τοὺς ἀπηρέτας, ἐκάινοι δ' ὑπῆρχονταν. Ἐξεῖνοι μὲν δὲ ἵτο ἐπόμενον, ἥτοι μάξιν ἔξω τοῦ οἴκου ἄμαξαν καλλίτροχον συρρομένην ὑπὸ ἡμιόκων καὶ τὰς ἡμιόνους ἔφερον καὶ ἔζευξαν ὑποκάτω τῆς ἀμάξης· ἢ δὲ κόρη ἔφερεν ἐκ τοῦ θαλάμου τὰ λαμπρὰ φορέματα, καὶ αὐτὰ μὲν ἐτοποθέτησεν ἐπὶ τῆς καλῶς τεχνουργημένης (στιλπνῆς) ἀμάξης, ἢ δὲ μήτηρ τῆς ἐντὸς κιβωτίου ἔθετε τροφὴν παντὸς εἰδούς εὐχαριστοῦπαν τὴν διάθεσιν, ἐντὸς δὲ ἔθετε μαγειρευμένα προσφάγια, ἐντὸς δέ αὐτοῦ ἐκ δέρματος αἰγὸς ἔχουσεν οἶνον· ἢ δὲ κόρη ἀνέβη ἐπὶ τῆς ἀμάξης· ἔδωκε δὲ εἰς αὐτὴν (ἡ μήτηρ) ἐντὸς χρυσῆς ληρώνθος (πολυτελοῦς φιάλης) φευστὸν ἔλαιον, διὰ νὰ ἀλειφθῇ (μετὰ τὸ ιούσιον) μετὰ τῶν θεραπαινίδων γυναικῶν, ἢ δὲ Ναυσικᾶ ἔλαβε τὴν μάστιγα καὶ τὰ λαμπρὰ ἡνία καὶ ἐμάστιξ (τὰς ἡμιόνους) νὰ τρέχωσιν ἐγίνετο δὲ κρότος τῶν (τρεχουσῶν) ἡμιόνων αὗται δὲ ἀκουοάστως ἐτεντώνοντο (τρέχουσαι) καὶ μετέφεραν τὰ φορέματα καὶ αἱ τὴν (τὴν Ναυσικᾶν) οὐρὴ μόνην, ἀλλὰ συγχρόνως μὲ αὐτὴν καὶ ἄλλαι θεραπαινίδες ἐπορεύοντο.

85 Αὗται δὲ πλέον ἔφθασαν εἰς τὸν περικαλλῆ ροῦν τοῦ ποταμοῦ, ὅπου βεβτίως ἴσσων πλωτήρια διαρκῆ (δι' ὅλοι τοῦ ἔτους ὑπάρχοντα), πολὺ δὲ διαυγές ὕδωρ ἔρρεεν ἔξω ἐκ τῶν κάτω, ὥστε ποὺ τὰ πολὺ ωραία νὰ καθαρίσῃ, ἐκεῖ δὲ αὐτὴν τὰς μὲν ἡμιόνους ἔλισσαν ἐκ τῶν κάτω τῆς ἀμάξης πρὸς τὰ ἔξω. Καὶ κυτάς μὲν διεύθυναν πρὸς τὸν πολυτρόβιλον ποταμόν, διὰ νὰ τρώγωσιν ἀγριάδαν γκυκείαν ώς τὸ μετέ· αὐτὴν δὲ ἀπὸ τῆς ἀμάξης ἔλαθον μὲ τὰς χειράς των τὰ φορέματα καὶ ἔχυνον εἰς αὐτὰ ἀφθονον ὕδωρ, τὰ ἔστειθον δὲ ἐντὸς βόθρων ταχέως φιλοτιμούπενει μεταξύ των (ἀμιλλώμεναι). Αφοῦ δὲ τὰ ἔπλυναν καὶ ἐκαθάρισαν ὅλας τὰς ἀκα-

[ΣΗΜ. Ἔν τοῖς ἀμέσως προηγούμενοις ὁ 'Ομηρος διδάσκει· 1) ὅτι πρέπει τις νὰ ἔξυπνῷ ἀπὸ πρωτίας καὶ ν' ἀρχίῃ τὴν ἐργασίαν του, ώς δὲ Ἀλκίνοος, ἡ Μαυσικᾶ καὶ ἡ μήτηρ τῆς, 2) ὅτι καὶ βασιλεῖς κατὰ τοὺς ἡρωῖκους χρόνους εἰργάζονται, 3) ὅτι αἱ νεάνιδες τότε λόγῳ σεμνότητος δὲν ὠμίλουν εἰς τοὺς γονεῖς των περὶ γάμου, 4) ὅτι καὶ αἱ βασιλόπαιδες καὶ αἱ βασιλίσσαι εἰργάζοντο αὐτοπροσώπως τὰς οἰκιακάς των ἐργασίας μὴ ἀλαζονευόμεναι].

θροσίας, κατὰ σειράν τὰ ἔξιτίλωσαν πλησίον τῆς ἀμφιώδους ἀκτῆς
τῆς θαλάσσης, ὅπου πρὸ πάντων πλησίον τῆς ἔηρᾶς ἀπέπλυνε τοὺς 95
χάλικας ἡ θάλασσα. Αὐτῷ δ' ἀφοῦ ἐλούσθησαν καὶ ἡλείφθησαν ἀ-
φθόνως μὲν ἔλαιον, ἔφραγον ἔπειτα τὸ γεῦμά των παρὰ τὰς ὅχθες
τοῦ ποτομοῦ, τὰ δὲ φρεγέματα ἔμενον νὰ στεγνώσωσι μὲ τὴν θερμό-
τητα τοῦ ἥλιου. Ἀφοῦ δ' ἐχόρτασαν φαγητὸν καὶ αἱ θεραπαινίδες
καὶ αὐτή, μὲν σφαιραν (τὸ τόπι) πλέον αὐταί ἔπαιζον, ἀφοῦ ἔρο-
ψαν μετράν τοὺς κεφαλοδέσμους των· μεταξὺ δ' αὐτῶν ἡ ιευκοθρα-
γίων Ναυτικᾶ ἔκαμνεν ἀρχὴν τοῦ μετ' ἀσματος παιγνιδίου. Ὁ-
ποία δὲ βαδίζει ἀνὰ τὰ ὅρη ἢ τὰ βέλη ἐκχύνουσα (ἢ τοξότις) 100
Ἄρτεμις, ἢ ἀνὰ τὸν ἐπιμήρη Τρυγετον ἢ ἀνὰ τὸν Ἐρύμανθον, τερπο-
μένη μὲ τὸ κυνήγιον τῶν ἀγριοχοίδων καὶ τῶν ταχειῶν ἐλάφων·
συγχρόνως δὲ μὲ σύτην ἀγροτικαὶ Νύμφαι, θυγατέρες τοῦ κρα-
τοῦντος τὴν αἰγίδα Διός, παιζοντι, χαίρει δὲ εἰς τὴν ψυχήν της 105
ἢ Λητώ (μήτηρ τῆς Ἀρτέμιδος) καμαρώνουσα τὴν κόρην της·
ὑπεράνω ὅμως ὅλων βεβτίως αὐτῇ (ἢ Ἀρτέμις ἔχει τὴν κεφα-
λὴν καὶ τὰ μέτωπά της καὶ εὐκόλως εἶναι καλοδιάκριτος, ὡραῖα
ὅμως εἶναι ὅλαι τοιωτοτρόπως δὲ μεταξὺ τῶν θεραπαινίδων διέ-
πρεπεν ἡ ἄγαμος (ἀδάμαστος ὑπ' ἀνδρὸς) παρθένος.

'Αλλ' ὅτε πλέον, ώς ἦτο ἐπόμενον, ἔμελλε πάλιν νὰ ἐπιστρέ-
ψῃ εἰς τὸν οἴκον ζεύξασα τὰς ἡμίόνους καὶ διπλώσασα τὰ ὡραῖα 110
φρεγέματα, τότε πάλιν ἀλλὰ ἐσκέφθη ἢ λαμπτόρφθαλμος θεὰ Ἀ-
θηνᾶ, διὰ νὰ ἔξυπνήσῃ ὁ θεῖος Ὄδυσσεὺς καὶ νὰ ἴδῃ τὴν ὡραίαν
κόρην, ἢ ὅποια νὰ τὸν διδηγήσῃ εἰς τὴν πόλιν τῶν Φαιάκων ἀν-
δρῶν. Ἔρριψε δηρ., κατόπιν ἡ βασιλόπταις σφαιραν εἰς μίαν θερα-
παινίδα· δὲν ἐπέτυχε μὲν τὴν θεραπαινίδα, ἀλλὰ τὴν ἔροιψεν εἰς 115
τὸν βαθὺν στρόβην τοῦ ποταμοῦ αὐταὶ δὲ μὲν μεγάλην φωνὴν
ἐκραυγασσαν (διὰ τὴν ἀποτυχίαν τῆς σφαιράς)· ἔξυπνησε δ' (ἐκ
τῶν κραυγῶν) ὁ θεῖος Ὄδυσσεύς, καθήσας δ' ἐσκέπτετο εἰς τὸν
νοῦν καὶ τὴν ψυχήν του. «'Αλλοιμονον ἐγώ, εἰς τίνων πάλιν ἀν-
θρώπων τὴν γῆν φθάω; ἀδύ γε οὗτοι εἶναι βεβαίως ὑπερήφρανοι
καὶ ἄγριοι καὶ ἄδικοι ἢ εἶναι φιλόξενοι καὶ ὑπάρχει εἰς αὐτοὺς 120
νῦνς θεοφροσύμενος; ἢθε πρὸς ἐμὲ ὡσὰν θῆλυκή φωνὴ νεανί-

δων (Νυμφῶν, αἱ ὁποῖαι κατοικοῦσι τὰς ὑψηλὰς κοσμφάς τῶν
 125 δρέων καὶ τὰς πηγὰς τῶν ποταμῶν καὶ τὰ χλωρὰ λιβάδια). Τοιούτοις δὲ εἶμαι πλησίον ὄμιλούντων ἀνθρώπων. Άλλ' ἐμπρὸς ἔγω
 μόνος ἂς δοκιμάσω καὶ ἂς ἴδω.

Τοιουτορόπτως εἰπὼν ἔξῆλθεν ἐκ τῶν θάμνων ὁ Θεῖος Ὁδυσσεὺς, ἐκ δὲ τοῦ πυκνοῦ δάσους ἔκοψε διὰ τῆς παχείας χειρός
 130 του πλάδου φύλλων, διὰ νὰ σκεπάσῃ περὶ τὸ σῶμά του τὰ αἰδοῖα τοῦ ἀνδρός. Έκίνησε δὲ νὰ ὑπάγῃ ὥσαν λέων ζῶν εἰς τὰ δοῃ ἔχων πεποίθησιν εἰς τὴν δύναμίν του, ὁ ὅποιος βαδίζει βρεχέμενος καὶ φυσώμενος καὶ ἐντές του οἱ ὄφθαλμοί του σπινθηρούλουσιν· αὐτὸς δὲ ἐπέρχεται κατὰ βοῶν ἡ προσβάτων ἡ ἐναντίον ἀγροτικῶν ἑλάφων· τὸν παρθρῷ δὲ ἡ κοιλία του (ἡ πεῖνα) καὶ εἰς πυκνὴν κατοικίαν ἀνθρώπου νὰ μεταβῇ, διὰ νὰ δοκιμάσῃ ν' ἀρπάσῃ πρό-
 135 θατῷ τοιουτορόπτως ὁ Ὁδυσσεὺς ἐπρόκειτο νὰ πλησιάσῃ τὰς καλ-
 λιτλοκάμους νεάνιδας, ὃν καὶ ἦτο γυμνός· διότι ἡ ἀνάγκη τὸν κατελάμβανε. Τρομακτικὸς δ' ὅμως ἐφάνη εἰς αὐτὰς παταλασπω-
 μένος ὑπὸ τῆς θαλασσίας ἀλμύρως, ἔτρεξεν δὲ ἐκ φόβου ἀλλη εἰς ἄλλο μέρος πρὸς τὰς ἐξεχούσας ἀκτὰς (εἰς ὑψώματα). Μόνη ὅμως ἡ θυγάτηρ τοῦ Ἀλκινόου ἔμενε· διότι εἰς τὸν νοῦν αὐτῆς ἐνέβηλε
 140 θάρρος ἢ Ἀθηνᾶς καὶ ἀφήρεσεν ἀπὸ τὰ μέλη τῆς τὸν φόβον. Ε-
 στάθη δ' ἀπέναντί του συγκρατηθεῖσα· ὁ δὲ Ὁδυσσεὺς ἐσκέπτετο ἡ
 νὰ παρακλῆ τὴν ὥραιαν κόρην λαβῶν αὐτὴν ἀπὸ τῶν γονάτων
 (σημ. συνήθης τοόπος ἵκεσίας τῶν ἡρωϊκῶν χρόνων) ἡ οὔτως (εἰς
 145 ἦν κατάστασιν εὐδίσκετο) μὲ γλυκεῖς λόγους ἀπὸ μακρὰν νὰ τὴν παρακλῆ, ἐὰν τυχὸν ἥθελε τῷ δεῖξει τὴν πόλιν καὶ τῷ δώσει προέματα. Εἰς αὐτὸν θοιτὸν τοιουτορόπτως σκεπτόμενον ἐφάνη ὅτι εἶναι ὀφελιμώτερον νὰ τὴν παρακλῆ μακρόθεν μὲ γλυκεῖς λόγους,
 (φοβούμενος) μήπως ἥθελεν δργισθῆ εἰς τὴν ψυχήν της ἢ κόρη
 ἐναντίον του, ἐὰν ἥθελε πιάσει τὰ γόνατά της. Ηπειροῦς εἶπε
 λόγον γλυκὸν καὶ πανοῦργον (σημφωνον πρὸς τὸ σημφέρον του)
 150 λόγον. «Γονικλιγῶς σὲ ἵκετεύω, βασιλισσω· θεὰ λοιτόν τις ἢ ἀν-
 θρωπος εἰσαι; ἐὰν μὲν εἰσαι κάποιος θεός ἔξι ἐκείνων, οἱ ὅποιοι
 κατέχουσι τὸν πλατὺν οἰδοχνόν, μὲ τὴν Ἀρτεμιν ἔγῳ τοὺλάγιστον,
 τὴν κόρην τοῦ μεγάλου Διός, ἀπαράλλακτα σὲ παρθρομοιάζω καὶ κατὰ

τὴν μορφὴν καὶ κατὰ τὸ ἀνάστημα καὶ κατὰ τὴν φυσικὴν ἀνάτρυ-
ξιν ἐὰν δ' εἰσαι κάποια ἐκ τῶν ἀνθρώπων, οἱ δόποιοι κατοικοῦσιν
ἐτὶ τῆς γῆς, πανευτυχεῖς μὲν διὰ σὲ βεβαίως εἶναι ὁ πατὴρ καὶ
ἡ σεβαστὴ μήτηρ σου, πανευτυχεῖς δὲ οἱ ἀδελφοί σου πολὺ ἴσως
ἡ ψυχὴ των πάντων εὐχαριστεῖται μὲν εὐφροσύνας ἔνεκα σοῦ,
ἔταν βλέπωσι τοιοῦτον βλαστάρι νὰ εἰσέρχησαι εἰς χορόν. Ἐκεῖνος

155

δὲ πᾶλιν εἶναι εὐτυχέστετος μέσα εἰς τὴν καρδίαν του ἐξόχως
ὑπὲρ τοὺς ἄλλους, ὁ δόποιος ἀφοῦ σὲ γεμίσῃ μὲ δῶρα, ἥθελέ σε
ἐδηγήσει εἰς τὸν οἰκόν του ὡς σύζυγον. Διότι δὲν είδον ἀκόμη
ἔως τόφα τοιοῦτον ἀνθρώπου μὲ τοὺς ὀφθαλμούς του, οὔτε ἄνδρα
οὔτε γυναῖκα σέβεται μὲ κατέχει, ὅτων σὲ βλέπω. Εἰς τὴν Δῆμον
μόνον κάποτε πλησίον τοῦ βαμουν τοῦ Ἀπόλλωνος παρετήρησα τοι-
οῦτον (ὅπως σὺ) νέον βλαστὸν φοίνικος ἀναβλαστάνοντα· διότι
μετέβην καὶ ἐκεῖ καὶ πολὺς λαὸς μὲ ἡροούμθησεν εἰς τὸ ταξεί-
διον, κατὰ τὸ ὅποιον δὲ τρόπον καὶ ἐκεῖνον ἰδών είχον θαυμάσει
εἰς τὴν ψυχὴν μου ἐπὶ πολὺν χρόνον, διότι δὲν ἀνεβλάστησεν ἀ-
κόμη τοιοῦτον δένδρον ἐκ τῆς γῆς, ὅπως σέ, διὰ γύναι, καὶ θαυ-
μάσω καὶ ἐκπλήρωτομαι καὶ φοβερῶς φοβοῦμαι νὰ πιάσω τα γόνατά
σου· δυσάρεστος ὅμως θλῖψίς με κατέχει. Χθὲς μετὰ εἴκοσιν ἡμέ-
ρας διέφυγον τὴν στιλπνὴν θάλασσαν ἔως τότε δὲ μὲ περιέφερε

165

τὸ κῦμα καὶ αἱ σφοδραὶ θύελλαι ἀπὸ τῆς νήσου Ὡγυγίας. Τόρα
δ' ἐδῶ μὲ ἔρωτεν ὁ θεός, διὰ νὰ πάθω ἴσως καὶ ἐδῶ κακόν τι
διότι δὲν ἐλπίζω νὰ παύσῃ τὸ κακόν, ἀλλ' ἀκόμη πολλὰ κακὰ πρό-
τερον (ποὺ νὰ πενύσῃ) θὰ προξενῶσιν εἰς ἐμὲ οἱ θεοί. Ἀλλά,
βασίλισσα, εὐσπλαγχνίζο με· διότι εἰς σὲ πρώτην ἔρθασα, ἀφοῦ
ἐμέχθησα μὲ πολλὰ κακά, οὐδέντες δὲ γνωρίζω ἐκ τῶν ἄλλων ἀν-
θρώπων, ὅσοι κατέχουσιν αὐτὴν ἐδῶ τὴν πόλιν καὶ τὴν γῆν. Δεῖ-
σον δ' εἰς ἐμὲ τὴν πόλιν, δός μοι δὲ ωάκος τι νὰ περιβληθῶ, ἐὰν
τυχόν είχεν τύλιγμα τῶν ἐνδυμάτων σου, ὅτε ἥρχεσο ἐδῶ. Οἱ δὲ
θεοί εἴθε νὰ δώσωσιν εἰς σέ, ὅσα εἰς τὰς φρένας σου ἐπιθυμεῖς,
καὶ ἄνδρα καὶ οἰκον καὶ εἴθε νὰ σοὶ δώσωσι καλὴν σύζυγικὴν ὄ-
μονοιαν· διότι δὲν ὑπάρχει βεβαίως καλλίτερον καὶ εὐχαριστότερον

170

175

180

ἀπὸ τοῦτο, παρὰ ὅτε μὲν ὁμονοούσας σκέψεις διευθύνουσι τὸν οὐλόν των ἀνὴρ καὶ γυνή πολλὰ λῦται εἰναι τοῦτο εἰς τοὺς ἔχθρούς των καὶ χαρᾶται εἰς τοὺς φίλους των, πρὸ πάντων ὅμως τὸ αἰσθάνονται οἱ ἴδιοι.»

Πρὸς αὐτὸν δ' ἡ λευκοθραχίων Ναυσικᾶ ἀπατήντα: «Ἐνεις (σοὶ ἀπαντῶ) διότι οὔτε μὲ κακὸν οὔτε μὲ ἀνόητον ἄνδρα ἡμοιόζεις μόνος δ' ὁ Ζεὺς μοιράζει τὴν εὐτυχίαν εἰς τοὺς ἀνθρώπους, καὶ εἰς καλοὺς καὶ εἰς κακούς, διποτεῖς θέλει εἰς ἕκαστον καὶ εἰς σὲ ἵσως ἔδωκε ταῦτα (τὰ κακά), σὺ δικασθεὶς πρέπει πάντως νὰ τὰ ὑποφέρῃς· τόρα δικασθεὶς εἰς τὴν ἴδικήν μας πόλιν καὶ γῆν, οὕτε βεβαίως ἐνδέματος θὰ στερηθῇς οὔτε ἄλλου κακενός, ἀπὸ δοσα ἀριθμόζει νὰ λάβῃ πολυπαθής ἵκετης συναντήσας με. Θὰ δεῖξω δ' εἰς σὲ τὴν πόλιν, καὶ θὰ σὸι εἴπω τὸ δόνομα τῶν λαῶν.

195 Οἱ Φαιάκες μὲν κατέχειν ταύτην ἔδω τὴν πόλιν καὶ τὴν γῆν ἐγὼ δ' εἰλιμαι θυγάτηρ τοῦ μεγαλοκάρδου Ἀλκινόου, ὑπὸ τούτου δὲ διευθύνεται ή κυριαρχία καὶ η δύναμις τῶν Φαιάκων.»

Εἶπε (ταῦτα ἡ Ναυσικᾶ) καὶ εὐθὺς διέταξε τὰς καλλιποτήματος καμίους θεραπαινίδας: «Σταθῆτε, θεραπαινίδες, πρὸς εἰχαρίστης σίν μου· ποῦ φεύγετε, διέτι εἰδετε ἄνδρα; ἀρά γε μήπως ἵσως ἐνομίσατε δτὶ εἰναι κάποιος ἐκ κακοβούλων ἔχθρων; δὲν ὑπάρχει οὐτος δ ἀνὴρ δ ἀξιος φόδου (ὁ δυνάμενος νὰ ἐμπνεύσῃ φόδον) ἀνθρωπος οὐδ' εἰναι δυνατὸν νὰ ὑπάρξῃ, ὁ ὅποιος ἥθελεν ἔλθει εἰς τὴν γῆν τῶν Φαιάκων φέρων ἔχθραν· διότι εἰμεθα πολὺ ἀγαπητὸς εἰς τοὺς ἀθανάτους· κατοικοῦμεν δὲ μακρὰν ἐντὸς τῆς πολυκυμάντου θαλάσσης, εἰς τὸ ἄκρον, καὶ δὲν συγκοινωνεῖ μὲ ἡμῖς; οὐδεὶς ἀλλος ἐκ τῶν ἀνθρώπων, ἀλλ' αὐτὸς ἔδω κάποιος δυστυχῆς περιπλανώμενος φιλάνει ἔδω, τὸν δποῖον πρέπει νὰ περιποιώμεθα· διότι ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ Διὸς εἰναι ὅσοι ὅμοι καὶ οἱ ξένοι καὶ οἱ πτωχοί· η δὲ πρὸς αὐτοὺς δόσις εἰναι καὶ δλίγη καὶ ἀγαπητή· (Θαυμασία η ὑπὸ τοῦ Ὁμήρου διδασκαλία περὶ τῆς Ἑλληνικῆς φύ-

[ΣΗΜ. Οι ἀνω λόγοι τοῦ 'Οδυσσέως μετὰ θαυμασίας τέχνης ἀποτεινόμενοι πρὸς κόρην ἐπίγαμον εἰναι τὸ ἄριστον ἀγλάτισμα τῶν ὅμηριῶν ἐπῶν καὶ τῆς καθόλου Ἑλληνικῆς ποιήσεως].

ζοξενίς καὶ αἰλανθυαπίας, ἃ δόποιαι ἐτέθησαν ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ θεῶν σημείωσις τοῦ μεταφραστοῦ). Ἀλλὰ δότε, θεοπατανίδες, εἰς τὸν ξένον καὶ φαγητὸν καὶ ποτὸν καὶ λεύσατε αὐτὸν ἐντὸς τοῦ ποταμοῦ, ἐκεῖ δόπου εἶναι προσφύλαγμα ἀπὸ τοῦ ἀκέμου»

Τοιουτορόπτως εἶπεν, ἐκεῖναι δὲ καὶ ἔσταθησαν καὶ ἐνεθέρηνται ἡ μία τὴν ὅλην, ἐκάθισαν δὲ εὐθὺς τὸν Ὄδυσσεα εἰς προφυλαχμένην ἀπὸ τοῦ ἀνέμου θέσιν, καθὼς διέταξεν ἡ Ναυσικᾶ ἡ θηγάτη τεῦμεγαλοκάρδου Ἀλκινόου παρέθεσαν δ' εἰς αὐτὸν εὐθὺς καὶ χίσιναν καὶ χιτῶνας ὡς ἐνδύματα, ἔδωκαν δ' ἐντὸς χρυσῆς ἱηκάνθεων (φιλῆς) φεντὸν ἔλαιον, παρεξίνουν δ' αὐτὸν εὐθὺς νὰ λούρται εἰς τὸ φεῦγο τοῦ ποταμοῦ. Τότε λοιπὸν ἔλεγε πλέον εἰς τὰς θεοπατανίδας ὁ θεῖος Ὅδυσσεός «Θεοπατανίδες, σταθῆτε ἔτσι μακράν, διὰ ν' ἀποπλύνω ἐγὼ μόνος μου τὴν ἀλμυρὸν ἀκριθαρτὸν ἀπὸ τῶν δύο ὄμων μου καὶ ἀλειφθῶ πέριξ μου μὲν ἔλαιον· διότι βεβαίως ἐπὶ πολὺν χρόνον εἶναι μακράν ἀπὸ τοῦ σώματός μου τὸ ἔλαιον ἐνώπιόν σας δ' ὅμως ἐγὼ τούλαχιστον δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ λουρθῶ· διότι ἐντρέπομαι νὰ γνωμόνωμαι εὑρεθεῖς μεταξὺ καλλιπλοκάμων νεανίδων».

Τοιουτορόπτως εἶπεν, ἐκεῖναι δὲ μακράν ἐπορεύοντο καὶ εἰπον τοῦτο, ὡς ἡτο ἐπόμενον, εἰς τὴν κόρην (Ναυσικᾶν)· ὁ δὲ θεῖος Ὅδυσσεὺς ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ (λαμβάκων ὕδωρ) ἀπέπλυνεν ὑπὸ τοῦ σώματός του τὴν ἀλμυρὸν ἀκριθαρτὸν, ἡ δόπια περιέβαλε τὰ νῶτα καὶ τοὺς πλατεῖς ὄμους του, ἐκ δὲ τῆς κεφαλῆς του ἀπεσπόγγιζε τὴν σχηνὴν (τὴν ἀλμύραν) τῆς ἀκαταπονήτου θαλάσσης. Ἀφοῦ δὲ πλέον τὰ πάντα ἔλουσε καὶ ἀφθόνως δι' ἔλαιον ἥλευψεν, ἐνεδίθη δὲ καὶ τὰ φορέματα, τὰ δόπια ἐπρομήθευσεν εἰς αὐτὸν ἡ ὅγαμος παρθένος, αὐτὸν μὲν ἡ ἐκ τοῦ Διὸς γεννηθεῖσα Ἀθηνᾶ ἔκαμε καὶ μεγαλύτερον καὶ παχύτερον εἰς τὸ νὰ τὸν ἴδῃ τις, ἐκ δὲ τῆς κεφαλῆς του κατεβίβασε μαλλιά σγουρά, ὅμοια μὲ ἄνθος νεκίνθου. Καθὼς δ' ὅτε ἀνήρ τις ἐμπειροτέχνης χύνει πέριξ ἀργύρου χρυσὸν (ἐπεχρυσώνει), τὸν δόπιον ἄνδρα ἔχει διδάξει ὁ Ἡφαιστος καὶ ἡ Παλλὰς Ἀθηνᾶ παντὸς εἴδους τέχνην, ἔκτελει δ' ἐργα χαριτωμένη, τοιουτορόπτως, ὡς ἡτο ἐπόμενον, καὶ εἰς τὴν κεφαλήν του καὶ εἰς τοὺς ὄμους ἐπέχυσε (ἡ Ἀθηνᾶ) χά-

‘Ομηρου Ὅδυσσεια

8

ριν. Βαδίζων ἔπειτα ἐκάθησεν ἐπὶ τῆς ἀμιώδους ἀκτῆς τῆς θαλάσσης λάμπων ἀπὸ ὡριότητα καὶ χάριτας, τὸν ἔθλεπε δὲ μετὸς θαυμασμοῦ ἡ κόρη· τότε λοιπὸν ὡς ἦτο ἐπόμενον, ἔλεγεν εἰς τὰς 240 καλλιπλοκάμους θεραπαινίδας· «Ἄκουσατέ με, λευκόβροχίονες θεραπαινίδες, ἵνα εἴπω κάτι. Οὐχὶ χωρὶς τὴν θέλησιν ὅλων τῶν θεῶν, οἱ ὄποιοι κατέχονται τὸν Ὀλυμπὸν, ἀναμνύνεται οὗτος ἑδῶ ὁ ἀνὴρ μὲν τοὺς ισοθέεντας Φαιάκες· διότι πρότερον μὲν βεβαίως ἐφαίνετο εἰς ἡμὲν ὅντι ἥτο ἀσχημός, τόρα δικαὶος δομοίαζει μὲν τοὺς θεούς, εἰ διαίται κατέχουσι τὸν πλατὺν οὐρανόν. Εἴθε εἰς ἡμές την-
οῦτος σύζυγος νὰ είναι πρωρισμένος ἑδῶ κατοικῶν καὶ εἴδε εἰς 245 αὐτὸν ν' ἀρέσῃ νὰ μένῃ ἑδῶ. Ἄλλα δώσατε, θεραπαινίδες, εἰς τὸν ξένον καὶ φαγητὸν καὶ ποτόν.»

Τοιαυτορόπτως εἶπεν, ἐκεῖναι δ' εὐθὺς προθύμως μὲν ἥρουσαν αὐτὴν καὶ ὑπήκουσαν εἰς τὰς διαταγάς της, παρέθεσαν δ' εἰς τὸν Ὁδυσσέα εὐθὺς καὶ φαγητὸν καὶ ποτόν. Κατὰ ταῦτα βεβαίως 250 ὁ πολυπτυχῆς θειος Ὁδυσσεὺς ἔτριψε καὶ ἔπινεν ἀρπακτικά· διότι ἐπὶ πολὺν γρόνον ἥτο ἀγευστος τροφῆς. Ἄλλον ἡ λευκόβραχίων Ναυσικᾶ ἄλλα ἐσκέψθη διπλώσασα λοιπὸν τὰ φροέματα ἔθετεν αὐτὰ ἐπὶ τῆς ὠραίας ἀμάξης, ἔζευξε δὲ τὰς Ισχυρώνυχας ἱμόνεις, ἀνέβη δ' ἐπάνω ἡ ἴδια παρεκίνει δὲ τὸν Ὁδυσσέα καὶ ἔλεγε πρὸς αὐτὸν λόγον καὶ ὑμίλει. «Σήρω λοιπὸν τόρα, ξένε, νὰ ὑπάγης εἰς τὴν πόλιν, διὰ νὰ σὲ ὁδηγήσω εἰς τὸ ἀνάκτορον τοῦ συνετοῦ πρτῷος μου, ὃποιο δισχυροῦζομαι ὅτι θὰ γνωρίσῃς δεξὶ ὅλων τῶν Φαιάκων τοὺς ὅσους είναι ἄριστοι. Ἄλλον ἀκριβεῖς ὡς ἔξῆς πρᾶττε, μοὶ φαίνεται δ' ὅτι δὲν είσαι ἀνόητος· ἐφ' ὅσον μὲν καὶ 255 ἀν διεβαίνωμεν τοὺς ἀγροὺς καὶ τὰς ἐργασίας τῶν ἀνθρώπων, ἥως τότε μαζὶ μὲ τὰς θεραπαινίδας νὰ ἔρχησαι ταχέως ὅπισθεν τῶν ἱμένων καὶ τῆς ἀμάξης· ἐγὼ δὲ θὰ προηγηθῶ εἰς τὴν πορείαν. Ὅταν δικαὶος μὲν τεῖχος μὲν ὑψηλούς πύργους, ὀδραῖος δὲ λιμὴν είναι καὶ ἀπὸ τὸ ἐν καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος τῆς πόλεως, στενὴ δ' ἡ εἰς αὐτὴν εἰσεδος· τὰ δ' ἐκατέρωθεν κυρτὰ πλοῖα ἔχουσιν ἀνασυρθῆ εἰς 260 τὴν Ἑρεάν παρατήνη ὁδὸν· διότι εἰς ἔκαστον ἔξι δισεπτάντα (τῶν ἐκόντων πλοῖα) ὑπάρχει νεώριον (τόπος ὀδροισμένος πρὸς τοποθέτησιν

ἐπὶ τῆς ἔηρᾶς πλοίου). ἐκεῖ δὲ εἶναι καὶ ἡ ἀγορά των πέριξ ὁραίου υποῦ τοῦ Ποσειδῶνος, προσηρμοσμένη (κατεσκευασμένη) μὲ λίθους ἀνεσκαμένης καὶ χωμένους μέσα. Ἐκεῖ δὲ φροντίζουσι διὰ τὴν ἀλιγκαῖα πρός ἐξόπλισιν τῶν μαύρων πλοίων, διὰ σχοινία καὶ ἰστίοις, καὶ ἀπολεπτώνουσι τὰ διὰ κώπας χοήσμα ξύλα. Διότι δὲν εἶναι ὑπὸ τὴν φροντίδα τῶν Φαιάκων τὸ τέξσον οὐδὲ ἡ φρεγέτρα (βελοθήκη), ἀλλὰ τὰ κατάρτια καὶ αἱ κῶπαι τῶν πλοίων καὶ τὰ ισορρόπια κατεσκευασμένα πλοῖα, μὲ τὰ δποῖς χαίροντες διαπεργοῦσι τὴν ιευκοαφρισμένην θάλασσαν. Τούτων ἀποφεύγει τὴν πικράν τρίμηνην, μήτοις τις δύσιος μου μὲ κατηγορεῖν ὑπάρχουσι δ' ἄντα τὸν λαὸν πολὺ ὑθρισταί· καὶ λοιπὸν ὡς ἐξῆς δύνεται νὰ εἴπῃ κύπειως περισσότερον κακολόγος, ὅταν μᾶς συναντήσῃ: «Καὶ ποῖος εἶναι οὗτος ἵδω ὁ ὥραιος καὶ ὑψηλὸς ξένος, ὁ δποῖς ἀπολουθεῖ τὴν Ναισικῶν: καὶ ποῦ τὸν εὑρε; σύζυγος λοιπὸν δι' αὐτῆς θὰ εἶναι. Ἐξ ἀπαντες ἐφερε κάποιον περιπλανηθέντα κάπου ἀπὸ τὸ πλοῖον του ἐκ τῶν μικράν κατοικούντων ἄνδρων, διότι δὲν εὑρίσκονται ἐδῶ πλησίον ἄνδρες τινές· ἡ εἰς αὐτὴν προσενυγήθεισαν θύμει κάπειος πολιτεπιθύμητος θεὸς καταβὰς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, θὰ ἔχῃ δ' αὐτὸν ὅλας τὰς ἡμέρας. Καλλίτερον (εἰρωνεῖος) εἶναι, ἐὰν δὰ μόνη τῆς πηγαίνουσα εὑρε σύζυγον ἀπὸ ἄλλο μέρος· διότι βεβαίως περιφρονεῖ τοὺς ἄντα τὸν λαὸν τῆς Φαισκῶν, οἱ δποῖς ἔητοισιν αὐτὴν τις γάμον καὶ παλλοὶ καὶ καλοί.» Τοιουτοτρόπως θὰ λέγωσιν, εἰς ἐμὲ δύμας ταῦτα θὰ ἱσσαν προσθλητικά. Ἀλλὰ καὶ ἄλλην κατηγορεῖν, μὲ δποία τοιαῦτα δὰ ἥθελε πράττει, ἡ δποία ἐναντίον τῆς θελήσεως τῶν ἀγαπητῶν τῆς συγγενῶν, ἐν ὁ ὑπάρχοντοιν εἰς αὐτὴν πατήσῃ καὶ μήτηρ, θὰ συνανεστρέφετο μὲ ἄνδρας, τοὺς βεβαίως νὰ ἔλλη εἰς φανερὸν (ἐπίσημον) γάμον. (Σημ. Θαυμάσια σκέψεις σεμνῆς κόρης ἀρμόζουσαί εἰς πᾶσαν ἐπίγαμον κόρην πολιτισμένης καὶ ἥθικῆς κοινωνίας). Ξένε, καὶ σὺ ταχέως κατανέδει τὸν λόγον ἐμοῦ, διὰ νὰ ἐπιτύχῃς τάχιστα παρὰ τοῦ πατρός μου προπομπὴν καὶ ἐπάνοδον εἰς τὴν πατρίδα σου. Θὰ ἀπαντήσῃς λαμπρὸν θλοσ τῆς Ἀθηνᾶς ἐξ ἀγρίων ιευκῶν πλησίον τῆς ὁδοῦ ἐντὸς δ' αὐτοῦ ρέει κρήνη, πέροιξ δ' αὐτοῦ εἶναι λιβάδιον· ἐκεῖ δὲν εἶναι κτῖσμα τοῦ πατρός μου καὶ θολεόδος περίφραστος

κῆπος, τόσον μακράν τῆς πόλεως, ὅσον φωνάζεις τις ἀκούεται.
 295 Έκεῖ λοιπὸν καθήσας μεῖνον δίγονον χοόνον, ἔως ὅτου ἡμεῖς ἥθε-
 λομεν εἰσέλθει εἰς τὴν πόλιν καὶ φθάσει εἰς τὰ ἀνάκτορα τοῦ πα-
 τρός. "Οταν δ' ὑπολεγίζῃς ὅτι ἡμεῖς θὰ ἔχωμεν φθάσει εἰς τὰ
 300 ἀνάκτορα, τότε καὶ νὰ εἰσέρχεσαι εἰς τὴν πόλιν καὶ νὰ ἐρωτᾶς
 διὰ τὰ ἀνάκτορα τοῦ μεγαλοκάρδου πατρός μου 'Αλκινόου" εἰπό-
 λως δ' εἶναι εὐδιάλογα καὶ μηρὸν παιδίον ἥθελε σε ὁδηγήσει εἰς
 αὐτὰ διότι οιδολῶς ἔχουσι κατοσκευασθῆ ἀνάκτορα Φαιάκων ο-
 μοισ μὲ ἐκεῖνα, ὅποιοι εἶναι τὸ ἀνάκτορον τοῦ ἥρωος 'Αλκινόου.
 305 'Αλλ' ὅπόταν σὲ κρίνωσι (ὅταν εἰσέλθῃς) τὰ ἀνάκτορα καὶ ἡ αὐ-
 τὴ τιν. πολὺ ταχέως νὰ διέλθῃς ἐκ τοῦ ἀνδρωνίτου, διὰ νὰ φθά-
 σῃς εἰς τὴν μητρόν μου αὕτη δὲ κάθηται πλησίον τῆς ἑστίας (τῆς
 γωνίας, δπον ἡ περὰ τοῦ οἴκου) εἰς τὴν λάμψιν τοῦ πυρὸς γνέ-
 θευσα μὲ τὴν ρόκαν νήματα βαμμένα μὲ θαλασσίαν πορφύραν
 (χατακόνκινα), θαρρώσις εἰς τὸ νὰ τὰ ἴδῃ τις, ἑστηριγμένη εἰς
 κίνα (στῦλον). ἐπηρέτωια δὲ κάθηται ὅπισθεν αὐτῆς. (Σημ.
 Καὶ αἱ βασιλίσσαι γνέθουσι καὶ ἑφαίνουσι!). Έκεῖ δὲ πλησίον
 αὐτῆς εἶναι ἑστηριγμένος ὁ θρόνος τοῦ ἴδιοῦ μου πατρός, ἐπὶ
 τοῦ ἐποίου αὐτὸς βεβαίως καθήμενος πάνει οἶνον ὡς ἀστάντος.
 310 Τοῦτον ἀφοῦ πρόσπερόμενος, βάλλε τὰς χειράς σου πέροιξ τῶν γο-
 νάτων τῆς μητρός μου, ἵνα ταχέως ἴδῃς χαίρων τὴν ἡμέραν τῆς
 ἐπανόδου εἰς τὴν πατρίδα, καὶ ἐκν εἶσαι ἀπὸ πολὺ μακρονύν τόπον.
 'Εάν ἐκείνη βεβαίως οκεφθῆ εὐνοϊκάν διὰ σὲ εἰς τὴν γρυγήν τῆς
 315 ὑπάρχει εἰς σὲ ἐπειτα ἐλπίς καὶ νὰ ἴδῃς τοὺς ἀγαπητοὺς σου καὶ
 νὰ φθάσῃς εἰς τὸν καλῶς ἐκτισμένον οἶκόν σου καὶ εἰς τὴν ἴδιαν
 τοι πατρικὴ γῆν.

Τοιουτορόπως λοιπὸν εἰποῦσα, ἐμάστιξε μὲ τὴν λαμπτού-
 μάστιγα τὰς ἡμίόνους, αὐτοὶ δὲ ταχέως ἀφῆκαν τὰ ρεῖδη τοῦ
 ποταμοῦ. Αὗται δὲ γιλῆς μὲν ἔτρεχον, καλῶς δὲ οὐρμάτιζον μὲ
 320 τοὺς πόδας των ἡ δὲ Ναυσικᾶ καταλλήλως ἤνιόχειε, διὰ ν' ὀπο-
 λούσθωσι συγχρόνως πεζοποδοῦντες καὶ αἱ θεραπεινίδες καὶ ὁ 'Ο-
 δυσσεύς, μὲ σύνεσιν δ' ἔθαλλεν εἰς τὰς ἡμίόνους τὴν μάστιγα.
 Καὶ ἐδιπεν ὁ ἥμιος καὶ αἵτοι ἐφθασαν εἰς τὸ ἔξακονστὸν Ιερὸν
 δάσος τῆς 'Αθηνᾶς, δπον εὐθὺς ἐκάθησεν ὁ θεῖος Οδυσσεὺς.

Ἐάθης ἔπειτα προσηγέχετο εἰς τὴν κόρην τοῦ μεγάλου Λιός. «Ἐπάκουον μου, τέκνον τοῦ ἀσπιδοφόρου Διός, ἀκαταπόνητε μεά. Τόσα 325 τούλάχιστον ἐπάκουον μου, ἀφοῦ πρότερον κάποτε δὲν μὲν ὑπήκοοςας καραβοτσακιζόμενον, δῆτε μὲν κατέστρεφεν ὁ ἐξακουστὸς σείων τὴν γῆν Ποσειδῶν. Δὸς εἰς ἐμὲ νὰ εἰσέλθω εἰς τοὺς Φαλακρᾶς ἀγαπητὸς καὶ κινῶν αὐτοὺς εἰς εὐσπλαγχνίαν.»

Τοιουτορρόπως εἶπε προσευχόμενος, ἐπήκουσε δ' αὐτοῦ ἡ Παιώνιας Ἀθηνᾶ, ἀλλ' εἰς αὐτὸν δὲν παρουσιάζετο ἀκόμη ἀντιμέτωπος (φωνερά). διότι ἐσέβετο τὸν πατρὸδελφόν της (Ζεὺς καὶ Ποσειδῶν ἀδελφοί) Ποσειδῶνα, ὅστις ὅμως σφροδρῶς ὀργίζετο 330 ἐναντίον τοῦ ισοθέου Ὁδυσσέως πρὸ τοῦ νὰ φθάσῃ εἰς τὴν πατρικήν του γῆν.

ΟΜΗΡΟΥ ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Η ΡΑΨΩΔΙΑ Η.

‘Οδυσσέως εὗστος εἰς Ἀλινίον, βασιλέα
τῶν Φαιάνων, καὶ φιλοξενία ἐπ’ αὐτοῦ.

(Περίληπτις. Ο ‘Οδυσσεὺς τῇ ὁδηγίᾳ τῆς Ἀθηνᾶς εἰσέρχεται εἰς τὰ ἀνάκτορα τοῦ Ἀλκανόου, τὰ δποῖα θαυμάζει καὶ προσπίπτει εἰς τὰ γόνατα τῆς βασιλίσσης, κατόπιν δὲ φιλοξενεῖται θερμότατα καὶ μετὰ φιλόξενον εὐνογίαν κοιμῶνται ὅλοι.)

Τοιουτορρόπως ὁ μὲν πολυπαθῆς θεῖος ‘Οδυσσεὺς ἐκεῖ προσηγέχετο, τὴν δὲ κόρην (Νευσικάνη) ἔφερε πρὸς τὴν πόλιν ἡ δέναμις τῶν ἱμιώνων. “Οτε δὲ πλέον αὕτη ἔφθασεν εἰς τὰ ὄνομαστα ἀνάκτορα τοῦ ἴδιοῦ τῆς πατρός, ἐσταυμάτησε τὴν ἄμειξιν εὐθὺς εἰς τὰ πρόθυρα, πέριξ δ' αὐτῆς οἱ αὐτάδελφοί της οἱ δμοίοι μὲ τοὺς ἀθανάτους ἰσταντο, οἱ δποῖοι, ὡς ἦτο ἀρμοστόν, ἐκ τῆς ἀμάξης ἔλινον τὰς ἥμιόνους καὶ μετέφερον πρὸς τὰ μέσα τοῦ οἴκου τὰ φορέματα. Λέτη δὲ εἰσήρχετο εἰς τὸν ἴδιον τῆς θάλαμον ἵρναπτε δ' εἰς αὐτὴν φωτιάν ἡ ἐξ Ἀπείροης (μυθικῆς χώρας) θαλαμηπόλος Εὐρυμέδουσα, τὴν ὁποίαν κάποτε ἔφερον ἐκ τῆς Ἀπείρους 5

10 πλοῖα ἔκπτεινεν κυρτά. 'Εξέλεξαν δ' αὐτὴν ὡς βροτεῖον διὰ τὸν Ἀλκίνοον, διότι ἐβασίλευεν ἐφ' ὅλων τῶν Φαιάκων καὶ δὲ λαὸς ὑπήκουεν εἰς αὐτὸν ὡσάν εἰς θεόν· αὕτη δὲ ἀνέτρεψε τὴν λειπο-
θραχίενα Ναυσικᾶν ἐντὸς τῶν ἀκατόρων· αὐτὴ λοιπὸν σῆναττε δι'
15 αὐτὴν (τὴν Ναυσικᾶν) φωτιὰν καὶ ἐκεὶ μέσα ήτοιμαζε τὸ δεῖπνον
σὺτῆς. Τότε καὶ δὲ οὐκέτις 'Οδυσσεὺς ἐστρώθη νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν
πόλιν· πέριξ δὲ αὐτοῦ ἡ Ἀθηνᾶ ἔχυσε πολλὴν δύμαχλην, διότι ἐφρό-
νει εὔνοϊκὰ διὰ τὴν Οὐνοσσά, (ἐν φόβοι) μήτυρος συναντήσας αὐ-
τὸν κανεὶς ἐν τῶν μεριαλοφύχιον Φαιάκων καὶ τὸν ἐνοχλῆι διὰ λό-
γων καὶ τὸν ἐρωτῷ ποίος ἦτο. 'Αλλ' ὅτε πλέον, ὡς ἡτο ἐπόμενον,
ἔμελλε νὰ εἰσδῆῃ εἰς τὴν θελτικὴν πόλιν, τότε συνήγησεν αὐτὸν
20 ἡ λαμπρόφθαλμος θεὰ Ἀθηνᾶ, διμοιάζουσα μὲ παρθένον νεάνιδα
κρατοῦσαν στάμναν. 'Εστιμένη δὲ ἐμπροσθεν αὐτοῦ καὶ τὴν ἡρώπτη-
σεν ὁ θεῖος 'Οδυσσεὺς· «Ω τέκνον, δὲν εἰναι διηπατὸν νὰ μὲ ὄδηρ-
γήσῃς εἰς τὸν εἰκον τοῦ Ἀττικού ἀνδρός, ὁ δποῖος βασιλεὺει
μεταξὺ αὐτῶν ἐδῶ τῶν ἀνθρώπων; διότι καὶ ἐγὼ πολυπαθῆς ἐδῶ
25 φθάνω ματρόθεν ἐκ μακρυνῆς γῆς· διὰ τοῦτο οὐδένα γνωρίζω ἐκ
τῶν ἀνθρώπων, εἰ δποῖοι κατοικοῦσι ταύτην ἐδῶ τὴν πόλιν καὶ
τὴν γῆν.»

Πρός αὐτὸν δὲ πάλιν εἶπεν ἡ λαμπρόφθαλμος θεὰ Ἀθηνᾶ·
«Ἐγὼ βεβαίως εἰς σέ, σεβαστὲ ξένε, θὰ δείξω τὸν οἶκον, διὰ τὸν
ἐποίον μὲ πρότρέπεις, διότι κατοικεῖ (ὁ Ἀλκίνοος) πλησίον τοῦ
30 ἀμέιλτου πατρός μου. 'Αλλ' ἔχου τοιουτορόπως (ὅπως είσαι) μὲ
σιωπήν, ἐγὼ δὲ θὰ προτρέψω εἰς τὴν ὄδον, καὶ μή πρόσβειεπε
κανένα ἐκ τῶν ἀνθρώπων μηδὲ ἴρωτα διότι αὐτοῖς ἐδῶ δὲν ἀνέ-
χονται πολὺ ξένοις ἀνθρώποις εἰδὲ μὲ ἀγάτην τερπιοιοῦνται ἀν-
θρώπων, ὁ δποῖος ηθελεν ἔλθει ἀλλοθεν εἰς τὰ ἐλαφρὰ καὶ ταχέα
35 πύοιά των αὐτοῖς δὲ ἔχοντες πεποίθησιν διατερρωτι τὸ μέγα ἀνοιγμα
τῆς θαλάσσης, διότι εἰς αὐτοὺς μὲ εὔνοιαν τὰ ἐδώκεν ὁ σείων τὴν
γῆν Ποσειδῶν τούτων τὰ πλοῖα είναι ταχέα ὡσάν πτῆσις πτηνοῦ
ἢ σκέψις ἀνθρώπου.»

Τοιουτοιςτοις λοιπῶν εἰποῦσα προηγήθη ταχέως· ἡ Παλλὰς
40 'Αθηνᾶ δὲ 'Οδυσσεὺς ἐπειτα ἐβάδιζε πρὸς τὸ ίχνη τῆς θεᾶς·
αὐτὸν δέ, ὡς ἡτο ἐπόμενον, δὲν ἀντελήφθησαν οἱ διομαστοὶ εἰς

τὰ γενικὰ Φαιάκες βαδίζεντα ἀνὰ τὴν πόλιν διὰ μέσου αὐτῶν
διότι δὲν ἄφινεν ἡ καλλιπλόκημος Ἀθηνᾶ, ἡ καταπληγτική θεά,
ἢ ὅποια εὐνοεῖται δι' αὐτὸν φρονήματα ἔχουσα εἰς τὴν ψυχήν τῆς
ἐπέχειν, ὡς ἥρμοζεν, εἰς αὐτὸν σκότος ὑπέρμετρον. Ἐθνύμαζε
δέ ἐν Ὁδυσσεὺς τοὺς λιμένας καὶ τὰ ἴσορροπα πλοῖα καὶ αὐτῶν
τῶν ἡρώων τὰς ἀγορὰς καὶ τὰ μαρού τείχη τὰ ὑψηλά, τὰ προσηρ-
μοσμένα μὲν ἐνιαδέσεις, θαυμάσια εἰς τὸ ἵδεῖν. Ἀλλ' ὅτε πλέον
ἐφθασαν εἰς τὰ πολὺ ἐξοκουστὰ ἀνάπτορα τοῦ βασιλέως, μεταξὺ
αὐτῶν (τῶν δύο) ἔκαμεν ἀρχὴν λόγων ἡ λαμπρόφθελμος θεά Ἀ-
θηνᾶ· «Οὗτος δὲ βεβαίως, σεβαστὲ ξένε, εἶναι ὁ οἰκος, τὸν ὄ-
πιόν με προτρέπεις νῦν σοὶ εἴπως θὰ εὑρῃς δὲ (ἐντὸς αὐτοῦ) τοὺς
εὑγενεῖς βασιλεῖς εἰωχουμένους εἰς σκυτόσιον· σὺ δικας μέσα πή-
γανε καὶ μηδόλως φοβοῦ εἰς τὴν ψυχήν σου διότι ὁ θαρρολέος
ἀνὴρ εἰς πάσας τὰς πράξεις του καλλίτερος γίνεται (καλλίτερον
ἐπιτυγχάνει), καὶ ἐὰν ἐξ ἄλλου τινὸς μέρους ἥθελεν ἔλθει. Πρῶτον
μὲν θὰ σιναντήσῃς ἐντὸς τῶν ἀναπτόρων τὴν οἰκοδέσποιναν. Ἀ-
θήτη δέ εἶναι τὸ εἰς αὐτὴν προστεθεμένον δόνομα, κατάγεται δέ ἐκ
τῶν αὐτῶν γονέων, οἱ ὅποιοι δὲ ἐγέννησαν τὸν βασιλέα Ἀλκί-
θον. Τὸν Ναυσίθοον μὲν κατὰ πρῶτον ἐγέννησεν ὃ σείων τὴν
γῆν Ποσειδῶν καὶ ἡ Περίβοια, ὡραιοτάτη ἐκ τῶν γυναικῶν κατὰ
τὴν πορφήν, νεωτάτη θυγάτηρ τοῦ μεγαλοκάρδου Εὐρυμέδεντος,
ὁ ὅποιος κάποτε ἐβασίλευεν εἰς τοὺς μεγαλοπύρχους Γίγαντας. Ἀλλ'
ἐκεῖνος μὲν κατέστρεψε τὸν ἀλαζονικὸν τοῦτον λαόν, κατεστράψη
δὲ καὶ ὁ ἴδιος· μὲν αὐτὴν δικας (τὴν Περίβοιαν) ἀνεμίχθη ἐρωτι-
κῶς ὁ Ποσειδῶν καὶ ἐγέννησεν υἱὸν τὸν μεγαλόφυχον Ναυσίθοον.
Ὁ ὅποιος ἐβασίλευεν ἐπὶ τῶν Φαιάκων. Ὁ Ναυσίθοος δέ ἐγέννησε
τὸν Ρηξήνορα καὶ τὸν Ἀλκίνοον· τὸν μὲν Ρηξήνορα μὴ ἔχοντα
ἄρσενικὸν τέκνου ἐκτύπησεν ὁ ἀργυρότοξος Ἀπόλλων νεόγαμον.
ἄρτισαντα εἰς τὸ μέγαρόν του μίαν μόνην κόσμην τὴν Ἀρήτην· ταύ-
την δέ ὁ Ἀλκίνοος (ἀνεψιάν του ἐξ ἀδελφοῦ) ἔκαμε σύζυγον καὶ τὴν
ἐτέμησεν, ὅσου οὐδεμίᾳ ἄλλη τιμῆται ἐπὶ τῆς γῆς, ὅσῳ γυναικες
τόρα τούλαχιστον ἐπανδρευμέναι διευθύνουσιν οἰκον. Τοιουτορό-
πος ἐκείνη ἐγκαρδίως καὶ ἔχει τιμῆτη καὶ εἶναι ἐν τιμῇ καὶ ἐπὸν
τῶν ἀγαπητῶν τέκνων τῆς καὶ ὑπὸ τοῦ ἴδιου τοῦ Ἀλκίνοον καὶ

έπο τῶν λαὸν τῆς, οἱ ὁποῖοι, ὡς ἀρμόζει, αὐτὴν ὡς θεάν προσ-
βλέποντες ὑποδέχονται μὲ τιμητικοὺς λόγους, ὅταν βαδίζῃ ἀνὰ τὴν
πόλιν· διότι οὐδέλλως καὶ ἡ ἴδια βεβαίως στερεῖται ἀγυθοῦ νοῦ· καὶ
εἰς δοκεῖς (γνωτίκας) ἐνροἴκα σκέπτεται καὶ εἰς ἄνδρας διαλένει
75 τὰς φιλονικίας των. Ἐάν βεβαίως ἐκείνη σκεφθῇ μὲ τὴν ψυχήν της
εἰνοῖκα πρὸς σέ, ἀπάρχει ἐπίτις εἰς σὲ τότε καὶ νὰ ἔρῃς τοὺς ἀγα-
πητοὺς σου καὶ νὰ φθάσῃς εἰς τὸν ὑψηλὸν οἶκόν σου καὶ εἰς τὴν πα-
τρικήν σου γῆν.»

Τοιουτορρόπτως εἰποῦσα εἰθύνεις ἀπῆλθεν ἡ λαμπρόφθαλμος
Ἀθηνᾶ ἐπάνω εἰς τὴν ἀπατιέλητον θάλασσαν, ἀφῆκε δὲ τὴν τερ-
πνήν Σχερίαν καὶ ἐφιμασεν εἰς τὸν Μαραθῶνα καὶ εἰς τὰς Ἀθή-
νας τὰς ἔχοντας πλατείας λεωφόρους καὶ εἰσέδυσεν εἰς τὸν στε-
ρεὸν οἴκον τοῦ Ἑρεχθέως (τὸ Ἑρέχθειον, ὃπου ἦτο ναὸς τῆς Ἀ-
θηνᾶς). 'Ο δ' Κδνοσεὺς ἐπορεύετο εἰς τὰ δονομαστὰ ἀνάκτορα τοῦ
Ἀλκινόου πολλὰ δ' ἐσκέπτετο εἰς τὴν καρδίαν του ἰστάμενος, πρὶν
νὰ φθάσῃ εἰς τὸ χαλκοῦν κατώφλιον τῆς πύλης. Διότι ὁσὰν λάμ-
ψις ἥλιου ἡ σελήνης ἦτο ἀνὰ τὸ τὴν ὑψηλὴν στέγην ἔχον ἀνάκτορον
80 τοῦ μεγαλοκάρδου Ἀλκινόου. Διότι χάλκινοι μὲν τοῖχοι είχον ἐπι-
τελεσθῆ ἀπ' ἔδω καὶ ἀπ' ἔκει (ἐπατέρωθεν), ἀπὸ τοῦ κατώφλιον
τῆς πύλης μέχρι τῶν ἐνδοτάτων τοῦ οἴκου, πέριξ δὲ τὸ ἀκροτοί-
χιον (ἡ στεφάνη τοῦ τοίχου) ἦτο ἀπὸ τεχνητῆς κυκνῆν ὕαλον
λαζοῦντι· χρυσαῖ δὲ θύραι ἔκλειον ἀπὸ μέσα τὸν στερεὸν οἴκον·
ἀργυραῖ δὲ παραστάδες τῆς θύρας ἵσταντο ἐπὶ τοῦ χάλκινου κατω-
φλίου, ὑπεράνω δὲ (τῆς θύρας) ἀργυροῦν ὑπέρθυρον καὶ χρυσοῦς
κοίκος ὡς λαβὴ (ἐπὶ τῆς θύρας). Ἐκπατέρωθεν δὲ (τῆς πύλης)
90 ἤσαν κύνες χρυσοῖ καὶ ἀργυροῦ, τοὺς ὄποιους ὁ Ἡφαίστος κατε-
σκεύασε μὲ ἐμπείρους εἰς τὴν τέχνην φρένας, διὰ νὰ φύλαττωσ
τὸ ἀνάκτορον τοῦ μεγαλοκάρδου Ἀλκινόου ὅντες ἀθάνατοι καὶ
ἀγήρατοι (οἱ κύνες) ὥλας τὰς ἡμέρας. Ἐντὸς δὲ θρόνοι πέριξ
95 τοῦ τοίχου ἤσαν ἐστηριγμένοι ἐπατέρωθεν, ἀπὸ τοῦ κατώφλιον
πέρια πέρια μέχρι τοῦ ἐνδοτάτου μέρους τοῦ οἴκου, ὃπου (ἐπὶ τῶν
θρόνων) είχον τοποθετηθῆ πέπλοι λεπτοὶ καλῶς ἐγνεσμένοι, ἔργα
γνωτικῶν. Ἐκεῖ δὲ οἱ εὐπατρίδαι τῶν Φαιάκων ἐκάθηντο τρώγον-
τες καὶ πίνοντες· διότι ἀδιακόπως κατεῖχον αὐτοὺς (τοὺς θρόνους),

Χριστὶ δὲ νέοι ἀρμοστῶς ἐπὶ τῶν καλῶς ἐκτιμένων βαμῶν ἴσταν- 100
το ἔχοντες εἰς τὰς χεῖράς των καιομένας δῆδας, φωτίζοντες τὰς
νύκτας εἰς τοὺς ἀνάκτορα συμποσιάζοντας (συνδαιτυμόνας).
Πεντήκοντα δὲ δοῦλαι γυναικες χάριν κατοῦνταν τὰ ἀνάκτορα,
ἄλλαι μὲν ἀλέθιουσιν ἐπάνω εἰς χειρομήλους ξανθὸν (ἴχοντα χεῖ-
ρα μῆλον) σῖτον, ἄλλοι δὲ ὑφαίνοντιν εἰς ἀργαλειόντας καὶ γνέθουσι
μὲν ρόκας μαλλία καθίμεναι (ἥμια κοντὰ εἰς τὴν ἄληρην) ὡσάν τὰ
φύλλα τῆς ὑψηλῆς ἀγριολεύκης· ἀπὸ τῶν λεπτῶν (κρουστῶν) δὲ
παγίων πίπτει κατὰ σταγόνας τὸ ρευστὸν ἔλαιον· διὸν οἱ Φαίακες
εἶναι ὑπέροχοι ὅλων τῶν ἀνδρῶν εἰς τὸ νὰ ὁδηγῶσι ταχὺ πλοῖον
ἐντὸς τῆς θαλάσσης, τόσον δὲ αἱ γυναικες εἶναι τεχνῆτραι εἰς τὸν
ἀργαλειόν· διότι μὲν περίσσειαν ἔδωκεν εἰς αὐτὰς ἡ Ἀθηνᾶ καὶ
τὸ νὰ γωρίζωσιν ἐργόχειρα περικαλλῆ καὶ συνετὸς φρένας. Ἐκ-
τὸς δὲ τῆς αὐλῆς πλησίον τῶν θυρῶν ἵτο μέγχες περίβολος δέν-
δρων τεσσαρῶν μέτρων ἐκτάσεως (ὅσος θὰ ἥροτριάτο εἰς τέσσα-
ρας ἡμέρας)· πέριξ δ' αὐτοῦ ἔχει κατασκευασθῆ φραγμός καὶ ἀπὸ
τὰ δύο μέρη. Ἐκεῖ δὲ ἔχουσι φυτευθῆ ὑψηλὰ δένδρα ἀνθηρά, δηλ.
ἄπιδει καὶ φοίδει καὶ μηλέαι μὲν λαμπτούς καρπούς καὶ γλυκυ-
τάτων καρπῶν συκέαι καὶ ἀνθηραὶ ἔλαιαι. Τούτον δ' ὁ καρπὸς
οὐδὲποτε γάντεται οὔτε ἐκλείπει οὔτε κατὰ τὸν χειμῶνα οὔτε κατὰ
τὸ θέρος, καθ' ὅλον τὸ ἔτος (διαρκῶς)· ἀλλὰ πάντοτε πολλῇ πνοῇ
Ζεφύρου πνέουσα ἄλλα μὲν γεννᾷ, ἄλλα δὲ ὠριμάζει. Ἀπίδιον κα-
τόπιν ἀπιδίον ὠριμάζει καὶ μῆλον πετόπιν μῆλον, προσετί δὲ στα-
φύλῃ κατόπιν σταφύλης καὶ σῖκον κατόπιν σύκον. Ἐκεῖ δὲ καὶ
πολύκαρπος ἀμπελος εἶναι φυτευμένη ὑπ' αὐτοῦ, τῆς διοίας ἐν μὲν
μέλεσιν (πρὸς ἡλίασιν σταφυλῶν) ἐντὸς λείου χώρου ξηραίνεται
ὑπὸ τοῦ ἥριου, ἄλιας δὲ πάλιν σταφύλας τρυγῶσι καὶ ἄλιας πα-
τοῦσι παρέκει δὲ εἶναι ἄωροι (αἱ σταφύλαι) ἐκβάλλουσαι τὸ ἔν-
θος των, ἄλλαι δὲ μόλις μαυρίζουσιν. Ἐκεῖ δὲ παντὸς εἰδῶν
ἐποιησιμέναι πρασιαὶ (βραγιές, πρασινάδες) πλησίον τῆς ἐσχάτης
σειρᾶς τῶν κλημάτων ἔχουσι φυτευθῆ, ἀδιακόπως ἀπαστράπτουσαι
(ἀνθηρά). Ἐντὸς δὲ δύο κορῆραι (πηγαὶ μὲν ἐντέχγοντες κρουνούς)
ἢ μὲν μία ἀνὰ πάντα τὸν κῆπον σκορπίζεται, ἢ δ' ἄλλη ἀπὸ τὸ
ἄλλο μέρος ὑποκάτω τοῦ κατωφλίου τῆς αὐλῆς ἐκπέμπει τὸ ὕδωρ

εἰς ἑψηλὸν οἴκον, ὅπόθεν ὑδρεύοντο οἱ πολῖται. Τοιαῦτα λοιπόν
λατιπρὸς δῶρα μεῖν ἔσαν ἐντὸς τοῦ οἴκου τοῦ Ἀλκινόου.

'Εκεῖ στρέθεις παρετήρει μὲν θαυμασμὸν ὁ θεῖος Ὁδυσσεὺς.
 135 'Αφοῦ δὲ πλέον τὰ πάντα ἐθαύμασεν εἰς τὴν ψυχὴν του, ταχέως
ὑπερθάβας τὸ κατώφλιον εἰσῆλθεν ἐντὸς τοῦ ἀνακτόρου. Εὗρε δὲ
τοὺς ἐξέχοντας καὶ τοὺς ἀρχοντας τῶν Φαιάκων κάμινοντας σπον-
δᾶς μὲ ποτήρια εἰς τὸν καλλίσκοπον (καλὸν σπιστευτὴν) διὰ τῆς
λάμψεώς του φονεύοντα (Ἐδομῆν), εἰς τὸν δόπον τελευταῖον ἔκα-
μνον επονδάς, ὅσάκις ἥθελον ἐνθυμηθῆ τὸν ὑπνον (κατὰ τὴν ὥραν
τῆς ἀναχωρήσως πρὸς ὑπνον). 'Ο δὲ πολυπαθῆς θεῖος Ὁ-
δυσσεὺς ἐπροχώρησε διὰ μέσου τοῦ ἀνακτόρου ἔχων πολλὴν διά-
 140 χλῆν, τὴν δόποιαν ἔχυσε πέριξ αὐτοῦ ἡ Ἀθηνᾶ, ἔως δτον ἐφθα-
σεν εἰς τὴν Ἀργῆτην καὶ εἰς τὸν βασιλέα Ἀλκίνοον. Εὐθὺς δὲ
περιέβαλε τὰς χειράς του εἰς τὰ γόνατα τῆς Ἀργῆτης ὁ Ὁδυσ-
σεὺς καὶ τότε πλέον, ὡς ἥτο ἀρμοστὸν, ἔχθη πρὸς τὰ δύσπιστα αὐ-
 145 τοῦ ἡ θεία διμίχη. 'Εκείνοι δ' ἔμειναν ἄφρωνοι ὰδόντες ἀνὰ τὰ ἀνά-
κτορας ἄνδρας, ἐθαύμαζον δὲ βλέποντες αὐτόν. 'Ο δ' Ὁδυσσεὺς
παρεκάλει. «Ἄργητη, μύγατερ τοῦ ἴσσθεον Ρηξήνορος, ἔχομαι
ἴκετης εἰς τὸν ἴδικόν σου σύζυγον καὶ τὰ ἴδικά σου γόνατα, ἀφοῦ
πολλὰ μὲ μόχθους ὑπέτρεψαν, καὶ εἰς αἵτοὺς ἐδῶ τοὺς συνδαιτι-
μόνας· εἰς τούτους ἐδῶ εἴθε οἱ Θεοὶ νὰ δώσωσιν εὐτυχίας νὸ ζῶσι
καὶ εἴθε ἐκαστος νὰ παραδώῃ εἰς τοὺς παιδάς του τὰ ἐντὸς τῶν
 150 ἀνακτόρων πράγματα καὶ τὴν τιμήν, τὴν δόποιαν εἰς αὐτὸν ἔδωκεν
δὲ λαός· εἰς ἐμὲ δὲ παγακαλῶ νὰ ἐτοιμάζητε τὸ ταχύτερον προπομ-
πὴν διὰ νὰ φιλάσω εἰς τὴν πατρίδα μου, διότι ἐπὶ πολὺν πλέον
χρόνον μικρὰν τῶν ἀγαπητῶν μου συμφορὰς παθάνω.»

Τοιουτοράπως εἶπὼν, ἐκάθησε παρὰ τὴν ἐστίαν ἐντὸς τῆς
κάνεως (στάχτης) πλησίον τοῦ πυρός, δῆλοι δ' οἱ Φαιάκες, ὡς ἥτο
 155 ἐπόμενον, ἔγιναν σιωπήλως ἄφρωνοι. 'Αργὰ δὲ πλέον ὠμάλησεν δὲ
γέρων ἥρως Ἐγένηος, ὁ δποῖος δὰ ἥτο γεροντότερος τῶν Φαιά-
κων ἀνδρῶν καὶ είχε διαπρέψει εἰς τοὺς λόγους γνωρίζων καὶ πα-
λαιά καὶ πολλά. Οὗτος λοιπὸν εἰνοῦκά φρονῶν ὡμίλησε καὶ εἶπεν
«Ἀλκίνοε, οὐδόλως βεβαίως τοῦτο εἶναι καλλίτερον οὐδὲ ἀριδᾶς·
δὲ μὲν ἔνος νὰ κάθηται χαμαὶ ἐπὶ τῆς ἐστίας ἐντὸς τῆς στάχτης,

οὗτοι δ' ἐδῶ περιμένοντες τὴν ἴδικήν σου διαιλίαν, ἐμποδίζονται
ἀλλ' ἐμπρὸς τὰς τὸν μὲν ξένον σηρώσας βάλε νὰ καθήσῃ ἐπὶ¹⁶⁵
θεόντων μὲ ἀργυρᾶ καρφία, σὺ δὲ εἰς τοὺς κήρυκας διάτεξον νὰ
κεράσωσιν οἶνον, διὰ νὰ κάμωμεν σπονδὰς καὶ εἰς τὸν τερπόμενον
εἰς τοὺς κεραυνοὺς Δία, ὁ ὅποιος παρακαλούνθει (προστατεύει)
τοὺς σεβαστοὺς ίκέτας· ή δὲ οἰκονόμος ἡς δώσῃ δεῖπνον εἰς τὸν
ξέρον ἐκ τῶν ἐντὸς τοῦ οἴκου εὐδισκομένων.»

'Αφοῦ δ' ἥκουσε τοῦτο η ἵερὰ δύναμις τοῦ Ἀλκανόου (ο
ἰσχυρὸς Ἀλκίνοος), λαβὼν ἐκ τῆς χειρὸς τὸν συνετὸν Ὁδισσέα¹⁷⁰
τὸν παιώνα σκεπτόμενον, τὸν ἐσήκωσεν ἀπὸ τῆς ἑστίας καὶ τὸν ἐ-
κάθισεν ἐπὶ λαμπροῦ θρόνου, ἀφοῦ ἐσήκωσεν (ἐκ τοῦ θρόνου)
τὸν εὐπροσήγορον (ἀγαπῶντα τὸν ἀνδρος) Λαμέδοντα, ὁ ὅποιος
ἐκάθιπτο πλησίον του, κατ' ἔξοχὴν δ' ἥγαπα αἰτόν. Θεραπαινὶς
δὲ φέροντας ἐπὶ ὠδαίς χρυσῆς φιάλης ὕδωρ διὰ νίψιμον, τὸ ἔχυ-¹⁷⁵
νεν ὑπεράνω ἀργυροῦ ιέθητος, διὰ νὰ νιφθῇ καὶ πλησίον του ἐξ-
ήριψε πελεκητὴν τράπεζαν. Η σεβαστὴ δ' οἰκονόμος φέροντα
παρέθεσεν ἄρτον, ἀφοῦ ἔθεσεν ἐπάνω μὲ εὐχαρίστησίν της πολλὰ¹⁸⁰
ψωγητὰ ἐκ τῶν ὑπαρχόντων ἐν τῷ οἴκῳ. 'Ο δὲ πολυπαθῆς θεῖος
Ὁδισσεὺς ἔτρωγε καὶ ἔπικε. Καὶ τότε εἶπε πρὸς τὸν κήρυκα ὁ
ἰσχυρὸς Ἀλκίνοος. «Ποντόνος, ἀφοῦ ἀνακατώσῃς εἰς τὸν κρατῆρα
οἶνον (μὲ ὕδωρ), μοίρασον εἰς ὅλους ἀνὰ τὸν ἀνδρωνίτην, διὰ
νὰ προσφέρωμεν σπονδὰς εἰς τὸν τερπόμενον εἰς τοὺς κεραυνοὺς
Δία, ὁ ὅποιος παρακαλούνθει τοὺς σεβαστοὺς ίκέτας.»

Τοιουτορρόπτως εἶπεν, ὁ δὲ Ποντόνοος ἀνεμίγνυε (μὲ ὕδωρ)¹⁸⁵
τὸν εὐφρατίνοντα τὸν νοῦν οἴνον, ἐμοίρασε δὲ εἰς δόλους γεμίσας
χάριν σπονδῆς τὰ ποτήρια. 'Αφοῦ δὲ καὶ ἔκαπιον σπονδὰς καὶ ἔ-
πιον δόσον ἥθελεν η ψυχὴ των, εἰς αὐτοὺς τότε ὀμίλησε καὶ εἶπεν
δ' Ἀλκίνοος. «Ἀκούσατε, ἀρχηγοί καὶ ἀρχοντες τῶν Φαιάκων, διὰ
καὶ εἶπε, δόσα η ψυχὴ μου ἐντὸς τῶν στηθῶν μου παρατινεῖ (νὰ
εἶπω). Τόρα μὲν ἀφοῦ ἐφάγετε, πλαγιάζετε πορευόμενοι εἰς τὰς
οἰνίας σας· ἀπὸ πρωΐας ὅμως ἀροῦ προσκαλέσωμεν περισσοτέ-¹⁹⁰
ροις γέροντας θὰ φιλοξενήσουμε τὸν ξένον ἐντὸς τῶν ἀνακτόρων
καὶ εἰς τοὺς θεούς θὰ προσφέρωμεν ἀμπελὸς θυσίας, ἔπειτα δὲ
θὰ σκεφθῶμεν καὶ πιεῖ ἀποστολῆς τον, ἵνα δεξένος χωρὶς κάκην

καὶ στενοχωρίαν ὑπὸ τῆς ἴδιαιν μαζὸς αἰοστολίην φθάσῃ ταχέως
εἰς τὴν πατριάγε του γῆν χαίρων, καὶ ἐν εἴναι ἀπὸ πολὺ μακρο-
νιὰν χώρων, καὶ διὰ νὰ μὴ πάθῃ βεβαίως ἐν τῷ μεταξὺ κακόν τι
195 καὶ πάθημά τι, ποὺν αὐτὸς βεβαίως ἐπιβιβασθῇ ἐπὶ τῆς ἴδιαις του
γῆς· ἐκεῖ δὲ κατόπιν θὰ πάθῃ, ὅσα δι' αὐτὸν, ὅτε ἐγεννῶτο, προώ-
ρισαν (ἔγνεσαν διὰ τῆς λανῆς των κλωστῆς) ή μοῖρα καὶ αἱ κατα-
θλιπτικαὶ οἰώσεις τῆς τύχης μοῖραι, ὅτε ἐγέννησεν ευτόν· ή μήτ-
200 τηρο. «Ἐὰν δικαῖος ἔχει κατέλθει ἐκ τοῦ οὐρανοῦ κάποιος θεός, ἄλλο
τι πλέον τότε τοῦτο ἔδω σὶ θεοὶ περιέργως μηχανεύονται. Διότι
ἐκάστοτε κατὰ τὸν πρότερον χρόνον τούλαχιστον οἱ θεοὶ φαίνονται
φανερὰ εἰς ἡμᾶς, ὅταν προσφέρωμεν πολὺ δονομαστὰς ἐκατόμβας
(μεγάλας θυσίας), καὶ συμποσιάζουσι πλησίον ἡμῶν καθήμενοι, ὅ-
που δὰ καὶ ἡμεῖς καθῆμεθα. Ἐὰν δὲ τυχὸν καὶ μόνος τις βραδύεσ-
205 έδαιπόρος τοὺς συνντήση, οὐδόλως κατακρύπτουσι τοὺς ἑαυτούς
τουν, ἐπειδὴ εἰμεθα πλησίον εἰς αὐτούς, καθὼς δὰ καὶ οἱ Κύκλω-
πες καὶ αἱ ἄγριαι φυλαὶ τῶν Γιγάντων.»

Πρὸς αὐτὸν δ' ἀπαντῶν εἶπεν ὁ πολυμήχανος Ὁδυσσεὺς.
«Αλκίνοε, ἄλλη τις φροντὶς ὡς εἶναι εἰς τὸν νοῦν σου διότι δὲ τ
διοικῶ ἐγὼ βεβαίως μὲ τοὺς ἀνθράποις, οἱ ὅποιοι κατέχουσι τὸν
210 πλατὺν οὐρανόν, οὔτε κατὰ τὸ σῶμα οὔτε κατὰ τὴν φυσικὴν ἀκ-
πτυξιν, ἄλλὰ μὲ θνητοὺς ἀνθρώπους τοὺς ὅποιους σεῖς γνωρίζετε
ὅτι κατ' ἔξοχὴν ἐκ τῶν ἀνθρώπων ἔχοντιν ἐπάρω των τὴν ἀθλιό-
τητα, μὲ τοὺς ὅποιους δύναμιν νὰ ἔξισθω δις πρὸς τὰς θλάψεις.
Καὶ ἀπόμη δὲ καὶ περισσότερα κακὰ ἐγὼ δέναμαι νὰ εἴσω, δο-

215 δὰ διὰ ὅμου μὲ μόχθους ὑπέστην κατὰ τὴν θέλησιν τῶν θεῶν.
'Αλλ' ἐμὲ μὲν ἀφήσατε νὰ δειπνήσω, ἃν καὶ λυποῦμαι, διότι οὐδὲν
δὲν ἄλλο ἀναιδέστερον ὑπάρχει ἀπὸ τὴν κατηραμένην κοιλίαν, οὐδὲν
δοπία διατάσσει ὀναγκαστικῶς νὰ φροντίζῃ τις δι' αὐτῶν, καὶ ἐὰν
220 πολὺ βρασανέται καὶ ἐὰν ἔχῃ πένθος εἰς τὰς φρένας του, καθὼς
καὶ ἐγὼ μὲν θλάψιν εἰς τὸν νοῦν μου, ἀλλ' αὐτὴν πάντοτε
πολὺ μὲ παρακινεῖ νὰ τρώγω καὶ νὰ πίνω, μὲ κάμψει δὲ νὰ λη-
σμενῶ ἔλα, ὅσα ἐπαθού, καὶ μὲ προτρέπει νὰ γεισθῇ φαγητοῦ.
Σεῖς δὲ ευηγρόνως μὲ τὴν φρινομένην αὐγὴν νὰ παρευκινῆσθε
μετωξύ σας, διὰ νὰ ἐπιβιβάσητε διὰ πλοίου ἐμὲ τὸν δυστυχῆ εἰς

τὴν πατρίδα μου, ὃν καὶ ἔπαθον πολλά· εἶθε καὶ νὰ μὲ ἀφῆσῃ
ἡ ζωή· ἀφοῦ ἴδω τὰ κτήματά μου καὶ τὸν δούλοις μου καὶ τὸ
μὲ νψηλὴν στέγην μέγα ἀνάκτορόν μου.» 225

Τοιουτορόπως εἶπεν, ὅλοι δὲ ἐκεῖνοι, ὡς ἵτο ἐπόμενον, ἐπί-
νουν τοὺς λόγους του καὶ προέτρεπτον νὰ στέλλωσιν εἰς τὸν τό-
πον του τὸν ἔνον, διότι ὁμίλησε συμφώνως μὲ τὸ δρόμον. Ἀφοῦ
δὲ καὶ ἔκαμποι σπουδάς καὶ ἔπιον ὅσον ἥθελεν ἡ ψυχὴ τῶν, ἐκεῖ-
νοι μὲν ἀπῆλθεν ἔκαστος εἰς τὸν οἰκόν του διὰ νὰ κοιμηθῶσιν, ὁ
δὲ θεῖος Ὁδυσσεὺς ἔμενεν ἐντὸς τοῦ ἀνδρωνίτου, πλησίον δὲ αὐ-
τοῦ ἐκάθητο καὶ ἡ Ἀρήτη καὶ ὁ θεόμορφος Ἄλκινοος· θεραπαι-
νίδες δὲ ἀπειμάχουν τὰ σκείω τοῦ συμποσίου (ἐστίρων τὸ τρα-
πέζι). Μεταξὺ δὲ αὐτῶν ἡ λειτοθραγίων Ἀρήτη ἔκαμψεν ἀρχὴν
λόγων διότι ἴδουσα ἐγγάρωτε καὶ τὴν χλαῖναν καὶ τὸν χιτῶνα, τὰ
ἄρωμα φορέματα, τὰ δόπια, ὡς εἶναι ἀριστότη, ἡ ἴδια κατε-
σκεύαιος μαζὶ μὲ τὰς θεραπαινίδας γυναικας· καὶ πρὸς ἀντὸν ὁμι-
λήσασσα ἔλεγε πτερωτοὺς λόγους· «Ἐένε, κατὰ πρῶτον τούλάχιστον
ἔγω ἡ ἴδια θὰ σὲ ἐρωτήσω· ποῖος ἐκ τῶν ἀνδρῶν καὶ ἀπὸ τοῦ ει-
σα; ποῖος εἰς σὲ ἀντὰ ἐδῷ τὰ φορέματα ἔδωκε; δὲν λέγεις δὰ
ὅτι ἀνὰ τὴν θάλασσαν περιτλανώμενος ἔφθασας ἐδῶ;» 235

Πρὸς αὐτὴν δὲ ἀπαντῶν εἶπεν ὁ πολυμήχανος Ὁδυσσεὺς· 240
«Εἶναι θλιβερὸν, βασιλίσσα, τὸ νὰ εἴπω λεπτομερῶς, ἐπειδὴ πολ-
λὰς θλίψεις ἔδωκαν εἰς ἐμὲ οἱ οὐρανοί μεοί. Τοῦτο δὲ θὰ εἴπω
εἰς σέ, διὰ τὸ δόπιον μὲ ἐρωτᾶς καὶ ἐξετάζεις. Υπάρχει κάποια
νῆσος Ὡγυγία μακρὰν ἐντὸς τῆς θαλάσσης. Ἐκεὶ κατοικεῖ μὲν ἡ
καλλιπλόκαμος θυγάτηρ τοῦ Ἀτλαντος ἡ γεμάτη μὲ δόλους Κα-
τινψώ, φοβερὰ θεά· οὐδὲ κανεὶς συναναστρέφεται μὲ αὐτὴν οὔτε
ἐκ τῶν θεῶν οὔτε ἐκ τῶν θητῶν ἀνθρώπων ἀλλ᾽ ἐμὲ τὸν δυσ-
τυχῆ μόνον μὲ ἔφερεν εἰς τὴν ἑστίαν τῆς ὁ θεός, ἀφοῦ τὸ ταχὺ
πλοίον μου μὲ τὸν ἀπτεροφύτοντα κεραυνὸν ὁ Ζεὺς σιγιτέσσας
ευνέτροψεν εἰς τὸ μέσον τῆς σκοτεινῆς θαλάσσης. Ἐκεὶ δὲ μὲν
οἱ ἄλλοι καλοί μου σύντροφοι ἐχάθησαν. ἔγω δὲ τὴν τρόπιν (κα-
θίσαν) τοῦ ἔκατερθεν κυρτοῦ πλοίου μου ἀγκωλιάσας ἐφερόμην
(ἐπὶ τῶν κυμάτων) ἐννέα ἡμέρας· κατὰ δὲ τὴν δεκάτην μαέρην
νύκτα μὲ ἐπιησίαν αἱ θεοὶ εἰς τὴν νῆσον Ὡγυγίαν, δῆτι κα-

255 τοικεῖ ἡ καλλιπλόκαιμος Καλυψώ, ἡ φοβερὰ θεά, ἡ ὅποια παραλα-
βοῦσα ἐμὲ ἐπιμελῶς μὲν ἥγατξ καὶ μὲν ἔτρεφε καὶ ἔλεγεν δὲ θὰ
μὲ κάμη ἀθάνατον καὶ ἀγήραστον δι' ὅλας τὰς ἡμέρας (αἰωνίως).
ἄλλ' οἰδέποτε ἐπειθεὶς τὴν ιδικήν μου ψυχὴν ἐντὸς τῶν στηθῶν μου.
Ἐκεῖ ἔμενον μὲν ἑπτὰ ἔτη συνεγῶς, τὰ δὲ φορέμενά μου πάντας
260 μὲν δάκρυα ἴδρεγον, τὰ δοποῖα μοὶ ἔδωκεν ἀθάνατα ἡ Καλυψώ
αὐτὸν δὲ πλέον ἵζχόμενον εἰς τὴν σειράν του ἥλθε δι' ἐμὲ τὸ δγ-
δυον ἔτος, τότε πέντε καὶ μὲν διέταξε προτρέπουσα νὺν ἀπέρχωμαι
ἔνεκα παραγγείλας τοῦ Διὸς ἦ τοι διότι μετεβλήθη ἡ σκέψις τῆς
τῆς. Μὲν ἔστελλε δὲ ἐπὶ πλοιαρίου μὲν πολλὰς συνεργαγύς δεμένουν
265 ποιλλὰ δὲ μοὶ ἔδωκε, τροφὰς καὶ γλυκὺν οἶνον, καὶ μὲν ἐνέδιετε
μὲν ἀθάνατα ἐδίματα ἔστειλε δὲ ὅπισθέν μου οὐλιον ἀνεμον καὶ
ἀβλαβῆ καὶ μελακόν. Καὶ ἐπὶ δέκα μὲν ἡμέρας ἔπλεον θα-
λασσοπορῶν, κατὰ δὲ τὴν δεκάτην ὁγδόην ἐφάνησαν τὰ σκιερὰ
270 δρη τῆς ίδιαις σας γῆς, εὐχαριστήθη δὲ ἡ ἀγχτητὴ καρδία ἐμοῦ
τοῦ δυστυχοῦς· διότι τῷ δόντι ἔμελλον νὰ συναντήσω πολλὴν ἀκόμη
ἀθλιότητα, τὴν δοποίαν ἐσήκωσεν ἐναντίον μου δ σείων τὴν γῆν
Ποσειδῶν, δ ὅποιος οἵρας ἐπάνω μου τοὺς ἀνέμους ἔδεσε (ἔκλει-
σε) τὸν δρόμον μου, ἐσήκωντε δὲ ἀμέτοητον θάλασσαν καὶ δὲν μὲ
ἄφινε καθόλου τὸ κῦμα νὰ φέρωμαι ἐπὶ τοῦ πλοιαρίου μου ἀφθό-
275 νως ἀναστενάζοντα. Τοῦτο μὲν (τὸ πλοιαρίον) κατόπιν ἡ θύελλα
διεσκόρπισεν ἐγὼ διμος κολυμβῶν διέσχισα τὸ μέγα τοῦτο ἄνοιγμα
τῆς θαλάσσης, ἔως δτου φέρων ἐμὲ δ ἄνεμος καὶ τὸ θαλάσσιον
ἴδωρο μὲν ἐπλησίασεν εἰς τὴν ίδιαις σας γῆν. Ἐκεῖ ἐμὲ ἐκβαίνοντα
ῆθελε μὲν φίκει βιαίως τὸ κῦμα ἐπὶ τῆς ξηρᾶς, ἀφοῦ θὰ μὲν ἐφ-
ριπτε πλησίον εἰς μεγάλους βράχους καὶ εἰς τόπον δυσάρεστον
280 ἀλλ' ὑποχωρήσας πρὸς τὴν θάλασσαν ἐκολύμβων πρὸς τὰ δύσια
ἴως δτου ἐφθασα εἰς ποτομόν, δπου δὰ εἰς ἐμὲ ἐφάνη ἀρίστη δ
θέσις λεία ἀπὸ βράχους καὶ ἥτο προφύλαγμα ἀπὸ τοῦ ἀνέμου.
Ἐξῆλθον λοιπὸν ἀναλαμβάνων τὰς αἰσθήσεις μου καὶ ἐπῆλθεν δὲ
θεία νύξ· ἐγὼ δὲ μακρὰν τοῦ ἐκ τοῦ Διὸς κπιερχομένου ποταμοῦ
285 ἐξελθῶν ἐκοιμήθην ἐπτὸς θάμνων καὶ πέριξ μου φύλλα συνεσώ-
ρευσα. Ἐγινε δ' ἐπάνω μου δ θεός ἀπέραντον ὑπνον. Ἐκεῖ μὲν
ἐγτὸς τῶν φύλλων λυπημένος κατὰ τὴν ἀγαπητὴν μου καρδίαν ἐ-

κοινώπιτην καθ' ὅλην τὴν νύκτα καὶ μέχρι τῆς αὐγῆς καὶ μέχρι τοῦ
μέσου τῆς ἡμέρας. Ἐκλινε τέλος πρὸς τὸ δειλινὸν ὁ ἥμιος καὶ μὲ
ἀφῆκεν ὁ γάλυκὺς ὄπνος, εἰδον δὲ τὰς θεραπαινίδας τῆς ἴδικῆς σου 290
θυγατρὸς νὰ παῖξωσιν ἐπὶ τῆς ἀμπου, μεταξὺ δ' αὐτῶν ἦτο ἡ
ἴδια ὁμιλίουσα μὲ θεάς ταύτην ἱκέτευσαν αὐτῇ δὲ οὐδόλως ἐστε-
λήθη καλῆς θελήσεως, ὅπως δὲν θὰ ἥπτισες νὰ πράξῃ νεώτερός
της συναντήσας μὲ διότι πάντοτε οἱ νεάτεροι ἀνοηταίνουσιν. Αὕτη 295
λοιπὸν μοὶ ἔδωκεν ἀρκετὴν τροφήν καὶ σπινθηροβολοῦντα σίνον
καὶ μὲ ἔλουσεν ἐγτὸς τοῦ ποταμοῦ καὶ μοὶ ἔδωκε ταῦτα ἐδῶ τὰ
ἐνδύματα. Ταῦτα, ὅν καὶ ἔχω λύτας ἐντός μου, μὲ ἀλήθειαν τὰ
διηγήθην.»

Πρὸς αὐτὸν δὲ πάλιν ὁ Ἀλκίνοος ἀπήντα καὶ εἶπε· «Ξένε,
τοῦτο τούλαχιστον οὐχὶ βεβαίως κανονικὸν ἐσκέφθη ἡ κόρη μου,
διότι δὲν σὲ ἔφερεν εἰς τὸν ἴδικον μιας οίκου μαζὶ μὲ τὰς θερα-
παινίδας γυναικας, ἀλλὰ σύ, ὡς φαίνεται, πρώτην αὐτὴν παρε-
κάλεσας.»

Πρὸς αὐτὸν δὲ ἀπεντῶν εἶπεν ὁ πολυμήχανος Ὁδυσσεύς.
«Ἡρως, μὴ βεβαίως κατηγόρει διὰ τοῦτο τὴν ἀμεμπτον κόρην
διότι ἔκείνη μὲν διέταττε νὰ ἀκολουθῶ μαζὶ μὲ τὰς θεραπαινίδας,
ἄλλ' ἐγὼ δὲν ἥθελον φοβήθεις καὶ ἐντρεπόμενος, μήπως καὶ σοῦ 305
ἡ ψυχὴ ἐξοργισθῇ, ἐὰν ἥθελες ἵδει τοῦτο διότι εἴμεσθα δξύθυμοι
ἐπὶ τῆς γῆς κὶ φυλαὶ τῶν ἀνθρώπων.»

Πρὸς αὐτὸν δὲ πάλιν ὁ Ἀλκίνοος ἀνταπήντα καὶ εἶπε· «Ξένε,
δέν εἶναι τοιαύτη ἡ ἀγαπητή μου καρδία εἰς τὰ στήθη μου, ὡστε
νὰ δργίζωμαι ματαίως ὅλα δὲ τὰ πρέποντα εἶναι καλλίτερα. Εἴθε,
Ζεῦ πάτερ καὶ Ἀθηνᾶ καὶ Ἀπολλ.ον, τοιοῦτος ὁν, ὅποιος εἰσαι,
καὶ αὐτὰ τὰ φρονήματα ἔχων, τὰ ὅποια δὰ ἐγὼ ἔχω, καὶ τὴν κό-
ρην μου νὰ ἔχῃς σίζυγον καὶ νὰ ὀνομάζεσαι γαμβρός μου ἐδῶ μέ-
νων· καὶ οίκον δ' ἐγὼ καὶ κτήματα ἥθελον οοὶ δώσει, ἐὰν βεβαίως 310
μὲ τὴν θέλησίν σου ἥθελες μέκει (ἐδῶ). παρὰ τὴν θέλησίν σου
ὅμως οὐδεὶς ἐκ τῶν Φαιέκων θὰ σὲ κρατήσῃ· εἴθε νὰ μὴ γίνῃ
τοῦτο ἀρεστὸν εἰς τὸν ἀγαπητὸν πατέρα Δία. Τὴν ἀποστολήν σου
δὲ (τὸ νὰ σὲ ἀποστείλω) κατὰ ταύτην δὰ τὴν στιγμὴν κανονίζω
ἔγω· διὰ γὰρ τὸ γνωρίζεις καλῶς, διὰ τὴν αὔριον· τάπε δὲ (αὐ-

φιον) σὺ μὲν διαιτησμένος ἐπὶ τοῦ ὑπού θὰ κομάσαι, οἱ δὲ καῖ-
ται θὺ κωπηλατῶσι μὲν γαληνιαίαν θάλασσαν, ἔως διος ἥθελες
320 φθάσαι εἰς τὴν πατρίδα σου καὶ εἰς τὸν οἴκον σου καὶ ἐὰν ἄλλα-
ζουν κάπου εἶναι εἰς σὲ ἀρεστὸν (νὰ μεταθῆς), καὶ ἐὰν βεβαίως
εἶναι καὶ πολὺ μακρότερον τῆς Εὔβοιας, διὰ τὴν ὅποιαν λέγουσιν
ὅτι εἶναι μακρότατα, ὅσοι εὖδον αἰτήν ἐκ τῶν ιδειών μιχτὸν ἀνθεώ-
πων, διε ἔφερον (ἐκεῖ εἰς Εὔβοιαν) τὸν ξενθόν Ρεδάμιανθυν, δια-
325 νὰ ἴδῃ τὸν νιὸν τῆς Γῆς Τίτυνον (ἰδὲ 'Οδυσ. Α, 576—581). Καὶ
αὐτοὶ μὲν μετέβησαν ἐκεῖ (εἰς Εὔβοιαν) καὶ χωρὶς κόπον ἐτελείω-
σαν (τὸν πλοῦν) ἐντὸς τῆς ιδίας ήμέρας καὶ διέτρεξαν (τὸν
πλοῦν) ὅπισσε εἰς τὴν πατρίδα των. Θὰ γνωρίσῃς δὲ καὶ σὺ ὁ ἴδιος
μὲ τὸν νοῦν σου, πόσον ἄριστα εἶναι τὰ ιδειά μου πλοῦς καὶ δι-
νέοι εἰς τὸ νὰ ἀνταγωνίσωσι τὴν θάλασσαν μὲ τὴν κάρτην.»

Τοιουτορρόπως εἶπεν, εὐχαριστήθη δ' ὁ πολυπαθῆς θεῖος

330 Όδυσσεὺς, εὐθὺς δὲ προσενυχόμενος εἶπε καὶ λόγον ἔλεγε καὶ προσ-
εφώνει: «Ζεῦ πάτερ, εἴθε μὲν δούσα εἴτα, νὰ τὰ τελειώσῃ ὅλα ὁ Ἀλ-
κίνοος· τούτου μὲν ἡ δόξα θὰ ἥτο ἀσθεστος ἀνὰ τὴν παραγόντων
γεννήματα γῆν, ἐγὼ δ' ἥθελον φθάσαι εἰς τὴν πατρίδα.»

Τοιουτορρόπως ἐκεῖνοι μὲν ταῦτα μετεξέν ώμοντεν διέ-
335 ταξε δ' ἡ λευκοθρόστιν 'Αρήτη τὰς θεραπανίδας νὰ θέσωσι καὶ
νην ὑποκάτω τῆς αἰθουσῆς (ένὸς δωματίου) καὶ νὰ βάλωσιν ὡ-
ραῖα κόκκινα στρῶματα καὶ νὰ στρώσωσιν ὑπερθύρον τάπητας καὶ
νὰ βιλλοτινον ἐπάνω χλιάντες πικνὰς νὰ φορέσῃ. Αὐταὶ δὲ ἐξηλθον
ἐκ τοῦ ἀνδρωνίτος ἔχουσαι εἰς τὰς χειράς των δῆδας ἵποι δὲ ἐπὶ
340 στεέδονται τὴν ὑπηρεσίαν των ἔστοωσαν παχὺ στρῶμα, παρώτερον
νον μὲ λόγους τὸν Όδυσσέα ίσταμεναι πλησίον του· «Σήκω νὰ
κομηθῆς, ὡς ξένες ἡ κλίνη σου δὲ ἔχει ἐτοιμασθῆ.» Τοιουτορρόπως
εἶπον εἰς κατὸν δ' ἔφανη ἀρεστὸν νὰ κομηθῇ.

Τοιουτορρόπως ὁ μὲν πολυπαθῆς θεῖος 'Οδυσσεὺς ἐκον-
345 μάτιο ἐντὸς κλίνης μὲ ὅπας πρὸς διατέρασιν σχοινίων ὑπὸ τὴν ἦ-
χηρὰν αἴθουσαν ὁ 'Αλκίνοος δ', ὡς συνήθησεν, ἐκοιμήθη εἰς τὸ
ἔνδοτερον τοῦ ὑψηλοῦ ἀνακτόδοφου, πλησίον του δὲ ἡ δέσποινα σύ-
ζυγός του παρεσκεύαζε κλίνην καὶ στρῶμα.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Η ΡΑΨΩΔΙΑ Θ.

Σύστασις τοῦ Ὀδυσσέως πρὸς τοὺς Φαιάκας

(Περὶληψις. Ὁ Ἀλκίνοος καλεῖ εἰς συμπόσιον τοὺς Φαιάκας, διπου χάριν τοῦ ἔνειζαμένου Ὀδυσσέως καὶ ὁ ἀοιδὸς ἀδει φυτικὰ μὲ τὸν Τρωϊκὸν πόλεμον καὶ χροὶ γίνονται καὶ ἀταγόνιος δίσκου καὶ φιλοδωρήματα δῶν δίδουσιν εἰς τὸν Ὀδυσσέα τιθέμενα ὑπὸ τῆς Ἀρήτης ἐντὸς κιβωτίου. Τέλος τὸν Ὀδυσσέα διαχρόνοντα ἐκ τῶν ἀσμάτων τοῦ ἀοιδοῦ παρακαλεῖ ὁ Ὀδυσσεὺς νὰ δημητῇ τὰ ὄντα συνέβησαν εἰς αὐτόν.)

“Οτε δ’ ἐφάνη ἡ τὴν πρωῖαν γεννωμένη φοδοδάκτυλος Αἴ-
γνη, εὐθὺς ἐσηρώνετο ἐκ τῆς κλίνης ἡ Ἱερὰ δύναμις τοῦ Ἀλκίνου (δὲ γενναῖος Ἀλκίνοος), ἐσηρώθη δ’, ὡς ἡτο ἐπόμενον, ὁ εὐγενῆς
ἔκπορθητής τῶν πόλεων Ὀδυσσεύς. Προηγήθη δ’ εἰς αὐτοὺς ἡ
ἱερὰ δύναμις τοῦ Ἀλκίνου εἰς τὴν συνέλευσιν τῶν Φαιάκων, ἡ
ὅποια εἶχε συγκροτηθῆ δύναμις τῶν πλησίον τῶν πλοίων. Φθάσαντες
δὲ ἐκάθητο ἐπάνω εἰς πελεκητοὺς λίθους πλησίον ὃ εἰς τοῦ ἀλλου.
Η δε Ηαίλας Ἀθηνᾶ ἀνὰ τὴν πόλιν περιήρχετο ὅμοιάζοντα μὲ
χήρυκα τοῦ συνετοῦ Ἀλκίνου σκεπτομένη τὴν εἰς τὴν πατοίδα
ἐπάνοδον τοῦ μεγαλεκάρδου Ὀδυσσέως, καὶ, ὡς ἥρμοζεν εἰς Ἑκα-
στον ἄνδρα παροτριζομένη ἔλαγε λόγον «Ἐμπρός, στεύσατε πρού-
χοντες καὶ ἀρχηγοὶ τῶν Φαιάκων, νὰ μεταβῆτε εἰς τὴν συγέει-
σιν, διὰ ν’ ἀκούσητε ἔνον, ὁ ἐπαῖος πρὸς δίγονον ἕφθιμον εἰς τὸ
ἄνακτορος τοῦ συνετοῦ Ἀλκίνου, ἀφοῦ περιεπλανήθη ἀνὰ τὴν
θύλασσαν, δμοιος μὲ τοὺς ἀθανάτους κατὰ τὸ σῶμα.»

Ταοιτοτρόπως ὄμιλήσασα παρεκίνει τὴν διάθεσιν καὶ τὴν
ψυχὴν ἐκάστου. Ταχέως δὲ ἐγειμίσθησαν καὶ ἀγοραὶ καὶ κοθίσματα
ἀπὸ ἀνθρώπους τειναμένοις ἵτας πολλαὶ δ’, ὡς ἡτο ἐπόμενον, ἐ-
θαίμασαν ἰδύτες τὸν σινειὸν· νίὸν τοῦ Λαέρτου· εἰς αὐτὸν δὲ, ὡς
ἥρμοζεν, ἡ Ἀθηνᾶ ἐπέχυσε θείαν χάριν καὶ εἰς τὴν περαλήν καὶ
εἰς τοὺς ἄμους καὶ τὸν ἔκαμεν ὑψηλότερον καὶ παχύτερον εἰς τὸ
τὸν ἴδη τις, διὰ νὰ ἥθελε γίνει εἰς δῶλοις τοὺς Φαιάκας ἀγ-
“Ομηρον Ὀδύσσεα

πιτός καὶ φοβερός (παρουσιάζων μεγαλεῖν) καὶ σεβαστὸς καὶ
διὰ νὰ ἥθελεν ἐκτελέσει πολλοὺς ἀγῶνας, μὲ τοὺς ὅποιους οἱ Φαιά-
κες ἐδοκίμισαν τὸν Ὀδυσσέα. Ἀφοῦ δὲ, ως ἵτο ἐπόμενον, συνῆ-
25 θοοίσθησαν καὶ ἀτετέλεσαν ὄμηρυν (συνέλευσιν), εἰς αὐτοὺς ὁ
Ἀλκίνοος ὅμιλησε καὶ εἶπεν «Ἄκουσατε, ἔξεχοντες καὶ ἀρχοντες
τῶν Φαιάκων, διὰ νὰ εἴπω, ὅσα μὲ παρακινεῖ ἡ ψυχὴ μου ἐντὸς
τῶν στηθῶν μου. Οἱ ξένοι οὗτοι ἐδῶ, δὲν γνωρίζω ποῖος εἶναι,
περιπλανώμενος ἕφθιασεν εἰς τὸν ἴδικόν μου οἶκον ἢ ἐκ μέροις
τῶν ἔξ ἀνατολῆς ἢ ἐκ μέρους τῶν ἐκ τῆς δύσεως ἀνθρώπων.
30 Παροτρύνει δὲ εἰς ἡμᾶς ἀποστολήν εἰς τὴν πατρίδα του καὶ πα-
ρακαλεῖ τοῦτο νὰ εἶναι στερεὸν δι' αὐτόν. Ἡμεῖς δέ, ὅποις βεβίως
πρότερον (ἐπράττομεν), ἂς παρακινῶμεν ἀλλήλους διὰ τὴν ἀπο-
στολήν. Διότι καὶ οὐδεὶς μᾶλλος, ὅποιος ἥθελεν ἔλθει εἰς τὰ ἱερά
κτορά μου, μένει ἐδῶ πολὺν καιρὸν ὅμνορμενος ἔνεκεν ἐλλείψεως
ἀποστολῆς. Αλλ' ἐμπρός ὃς σύρωμεν μαῦρον πλοῖον εἰς τὴν θείαν
35 θάλασσαν πρώτην φοράν ταξιδεῦον (καινουργὲς), πεντήκοντα
δύο δὲ νεκρίαι ἀς ἐκλεχθώσιν ἀνὰ τὸν λαόν, ὅσοι ἀπὸ πρότερον
εἶναι ἄριστοι· ἀφοῦ δὲ ὅλοι δέσητε καλῶς τὰς κώπας ἐπὶ τῶν
σκαριῶν, ἔξειθετε ἐκ τοῦ πλοίου· ἔπειτα δὲ μεταβάντες εἰς τὸν
ἴδικόν μου οἶκον ἐτοιμάζετε ταχέως συμπόσιον· ἐγὼ δὲ εἰς ὅλους
μεγαλοπρεπῶς θὰ τὸ παράσχω· εἰς τοὺς νεανίας μὲν ταῦτα παρά-
40 γέλλω· οἱ δὲ ἄλλοι σκηπτοῦχοι εὐπατρίδαι εἰς τὰ ἱδικά μου ἀνά-
κτους νὰ ἔρχησθε, διὰ νὰ φιλοξενήσωμεν τὸν ξένον ἐντὸς τῶν
μεγάρων μου, καὶ κανεὶς ἀς μὴ ἀρνηται τοῦτο· προσκαλέσατε δὲ
τὸν θεῖον ἀσιδὸν Δημόδοκον· διότι εἰς αὐτόν, ως γνωστόν, ὁ θεός
45 μὲ περίσσειαν ἔδωκε τὸ νὰ τέρπῃ μὲ τὸ ἄσμα, ὅπως ἡ ψυχὴ των
τὸν παρορμῆ νὰ ἀδῃ.»

Τοιούτορόπως εἶπόν εἰθὺς προτρήθη, οἱ δὲ σκηπτοῦχοι
συγχρόνως ἤκολοι θύμουν· κῆρυξ δὲ μετέβανε πρὸς τὸν θεῖον ἀσιδὸν
(νὰ τὸν καλέσῃ). Νεανίαι δὲ πεντήκοντα δύο ἐκλεχθέντες, καθὼς
διέταξεν (ὁ Ἀλκίνοος), ἐβάδισαν εἰς τὴν ἀμφιώδη ἀκτὴν τῆς
ἀκαταπονήτου θαλάσσης. Ἀφοῦ δὲ πλέον κατῆλθον εἰς τὸ πλοῖον
καὶ εἰς τὴν θάλασσαν, τὸ μὲν μέλαν πλοῖον αὐτοὶ δὰ ἔσυραν εἰς

τὸ βάθος τῆς θαλάσσης, ἔθετον δ' ἐντὸς εἰς τὸ μαῦρον πλοῖον τὸ
κατάρτι καὶ τὰ ίστια, προσήρμισαν δὲ τὰς κώπας εἰς τοὺς δερ
ματίνους σκαλμιὸν ὅλη συμφώνως πρὸς τὸ ἀρμόζον καὶ ἀνεπέτε-
σαν τὰ λευκὰ ιστία. Υψηλὰ δ' εἰς τὴν ἀκρογιαλὶαν προσώρμισαν
βεβαίως αὐτὸν (τὸ πλοῖον). ἔπειτα δ' εὐθὺς ἐκίνησαν νὰ ὑπάγωσιν
εἰς τὸ μέγχ ἀνάκτορον τοῦ συντετελέσθητον Αλκινόου. Ἐγεμίσθησε δ'
εὐθὺς καὶ οἱ αἴθουσαι καὶ αἱ περιφραγμέναι αὐλαὶ καὶ τὰ ἀνά-
κτορες ἐκ τῶν συνθετικῶν ἀνδρῶν πολλοὶ δέ, ώς ἡτο ἐπό-
μενον, ἵσαν ἔκει καὶ νέοι καὶ γέροντες. Δι' αὐτοὺς δ' δὲ Ἀλκινόος
ἔσφυξε δώδεκα πρύτανα καὶ ὀκτὼ λευκόδοντας χοίρους καὶ δέο
στρεψόποδας (βραδυποροῦν. 'ις) βοῦς· αὐτοὺς δὲ γέρεοντας καὶ προη-
τοίμαζον καὶ παρεσκεύασαν ἢ οπνὸν συμπόσιον. Οἱ κῆρυξ δὲ πλη-
σίον ἤριθμος φέρων τὸν πολυαγάπητον ἀοιδόν, τὸν ὄποιον ὑπερβολ-
ικῶς ή μοῦσα (ή προστάτιος τοῦ ἀσματος) ἡγάπησεν, ἀλλ' ἔδιδεν
εἰς αὐτὸν καὶ καλὸν καὶ πακόν τὸν ἐστέοησε μὲν τῶν ὀφθαλμῶν,
ἄλλ' ἔδιδεν εἰς εὐτὸν γῆλον ἀσμα. Εἰς αὐτὸν λοιπὸν ὁ Ποντόνεος
ἔθηκε θρόνον μὲν ἀργυρᾶ καρφία εἰς τὸ μέσον τῶν συμποσιαζόν-
των (συνδαιτημόνων) στηρίξας αὐτὸν πλησίον ὑψηλοῦ κίονος· ἐ-
κρέμασε δὲ πρὸς τὰ κάτω ἐκ πασσάλου τὴν ἴψηράν κιθάραν ὑπε-
ράγω τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ ἢ κῆρυξ καὶ εἶπε (εἰς τὸν ἀοιδόν) νὰ
τὴν λάβῃ μὲ τὰς χεῖράς του. Παρέθετε δ' εἰς αὐτὸν κάνιστρον
καὶ ὥραιάν τράπεζαν καὶ τλησίον του ποτήριον οἴνου νὰ πίῃ, ὅτε
ῆθελε τὸν παρορμῆ ἡ ψυχή του. Ἐκεῖνοι δ' ἥπλωνον τὰς χεῖρας
εἰς τὰ ἐμπρός των κείμενα ἔτυιμα φαγητά. "Οτε δ' ἐξεπλήρωσαν
τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ φαγητοῦ καὶ τοῦ ποτοῦ, ή μοῦσα, ώς ἡτο ἐπό-
μενον, ἐνέπνευσε τὸν ἀοιδόν νὰ φαγουδῇ τὰ λαμπρὰ ἔργα τῶν
ἀνδρῶν, τοῦ ἀσματος, τοῦ ὄπιοσυ τότε, ώς γνωστόν, ή φήμη ἐ-
φθανεν εἰς τὸν πλατὺν οὐρανόν, διη.. τὴν φιλονικίαν τοῦ Ὁδυσ-
σέως καὶ τοῦ Ἀχιλλέως τοῦ νιόυ τοῦ Πηλέως, πῶς κάποτε ἐφι-
λονίκησαν μὲ ἐκπληρτικοὺς ἴόγους κατὰ τὸ ἔξοχον (θαλερὸν) συμ-
πέσιον πρὸς τιμὴν τῶν θεῶν, ὁ δὲ βασιλεὺς τῶν ἀνδρῶν Ἀγχιμέ-
μων ἔχαιρε κατὰ νοῦν, διότι οἱ ἀριστοί τῶν Ἑλλήρων ἐφιλονί-
κουν· διότι τοιοντοτρύπτως χρησιμοδοτῶν εἶπεν εἰς αὐτὸν (τὸν Ἀ-

55

60

65

70

75

80 γαμέμνονα) ὁ Φοῖβος Ἀπόλλων ἐντὸς τῶν ἴερῶν Δελφῶν, ὅτε
ἐπερέβη τὸ λίθινον κατώφλιον, διὰ νὰ ζητησῇ χρησμὸν (Σημ.
ἐχερησμοδοτήθη διῆ). ὅτι τότε θὰ κυριευθῇ ἡ Τροία, δταν οἱ ἄρι-
στοι τῶν Ἀχαιῶν φιλονικίσωσι). διότι τότε ἐκλίετο (ἥρχεσε) ἡ
ἀρχὴ τῆς συμφορᾶς μεταξὺ Τρώων καὶ Ελλήνων ἐνεκά τῶν σκέ-
ψιων τοῦ μεγάλου Λιός.

Ταῦτα λοιπὸν ἐτραγούνδει ὁ ἔξακουστος ἀοιδός· ὁ δὲ Ὁδυ-
σσεὺς πιάσας μὲ τὰς στιβαράς του χεῖρας τὸ μέγα κόκκινον ἐπα-
νωφρόδιον του τὸ ἔσυρεν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του καὶ ἐκάλυψε τὸ δι-
ρῶμαν ποόσωπόν τοις διότι ἐντρέπετο τοὺς Φαίακας χύνων δάκρυα
ὑποκάτω τῶν ἀφριδίων του. Βεβαίως ὁσύκις μὲν ἥθελε παύσει
τραγουδῶν ὁ ἀοιδός, σπουγγίσας τὸ δάκρυ κατεβίβαζεν ἀπὸ τῆς
κεφαλῆς τὸ ἐπανωφρόδιον καὶ λαβὼν ποτήριον μὲ δίνο λαβάς (ἢ μὲ
δίο κύπελλα συγκεκολλημένα ἐν τῷ μέσῳ, ὥστε ἐκάτερον νὰ εἶναι
ἀνοικτὸν ἀντιθέτως, ώς τὸ θεῖον Ηστήριον ἐν τῇ Χριστιανικῇ λει-
90 τουργίᾳ) ἔκαμεν σπουδάς εἰς τοὺς θεούς, ὁσάκις δὲ πάλιν ἥρχεσεν
(ὅ ἀοιδός) καὶ τὸν προέτρεπον οἱ ἄριστοι ἐκ τῶν Φαιάκων νὰ τρε-
γοῦντῇ, διότι ἐτέροποντο εἰς τοὺς ἐπικούς του στίχους, τότε πάλιν
ὁ Ὁδυσσεὺς κατακάλύψας τὴν κεφαλήν ἐθρίγγει. Ἐκεῖ τὸν μὲν
ἄλλων δλῶν διέφευγε τὴν προσοχὴν δάκρυα χύνων, μόνος δὲ ὁ
Ἀλκίνοος τὸν παρετίρησε καὶ τὸν κατενόησε καθήμενος πλησίον
αὐτοῦ, τὸν ἤκουσε δὲ βαρέως ἀναστενάζοντα. Εὐθὺς δ' ἔλεγεν εἰς
τοὺς φίλους τῆς κωπηλασίας Φαίακας. «Ἄκουόσατε, πρόκριτοι καὶ
ἀσχηγοὶ τῶν Φαιάκων· τόδι μὲν πλέον ἔχομεν χροτασθῆ ἀπὸ τὴν
ἀνάλογον δι' ὄπους εἰσωχίζειν καὶ ἀπὸ τὴν κιθάραν, ἢ ὅποια εἴναι
σύντροφος μὲ τὴν θαλερὰν εὐωγίαν. Τόδια δ' αἱ ἔξελθωμεν καὶ
αἱ δοκιμάσωμεν δλους τοὺς ἀγῶνας, διὰ νὰ εἰπῃ ὁ ξένος εἰς τοὺς
ἀγαπητούς του ἐπιστρέψας εἰς τὸν οἴκον του, πόσον ὑπερτεροῦμεν
ἄλλους καὶ εἰς τὴν πυγμὴν καὶ εἰς τὴν πάλην καὶ εἰς τὰ πιθήματα
καὶ εἰς τὸν διὰ τῶν ποδῶν δρόμον.»

Τοιουτορρόπτως ὑμιλήγας εὐθὺς προηγήθη, ἐκεῖνοι δ' ἵκο-
λούθουν. Ἐκρέμασε δὲ πρὸς τὰ κάτω ἐκ τοῦ πασσάλου τὴν ἡχη-
ρῶν κιθάραν ὡς κῆρυξ καὶ ἐλαύε τὴν χεῖρα τοῦ Διημοδόκου καὶ τὸν
ἔξηγεν ἐκ τοῦ ἀνδρωνίτου τοῦ οἴκου ἔκαμε δ' ἀρχὴν εἰς αὐτὸν

διὰ τῆς αὐτῆς ὁδοῦ, τὴν ὅποιαν δὲ ἐβάδικον οἱ ἄλοι οἱ ἀριστοὶ
ἐξ τῶν Φαιάκων, διὰ νὰ θαυμάσωσι τοὺς ἀγῶνας· ἐκίνησαν δὲ νὰ
ὑπάγωσιν εἰς τὴν δημοσίαν πλατεῖαν συγκεντρώσεως, συγχρόνως
δὲ ἤρκολούθει πολὺς λαός, ἀμέτοποι ἐσηκώνοντο δὲ (διὰ ν' ἀγω-
νισθῶσι) νέοι καὶ πολύοι καὶ καλοί. Ἐσηκώθη μὲν καὶ ὁ Ἀκρό-
νεως καὶ ὁ Ὁκύαλος καὶ δὲ Ἐλατοεὺς καὶ ὁ Ναυτεὺς καὶ ὁ Πρω-
ρεὺς καὶ ὁ Θόων καὶ ὁ Ἀναβησίνεως καὶ ὁ Ἀμφίαλος νίδις τοῦ
Πολυενήου νίδις τοῦ Τέκτονος· ἐσηκώθη δὲ καὶ ὁ Εὔρυαλος ἵσος
μὲ τὸν ἀνθρωπόμορφον "Αρη, νίδις τοῦ Ναυθόλου, δστις ἥτο ἀρι-
στος καὶ κατὰ τὴν ώραιότητα καὶ κατὰ τὸ σῶμα ἀπὸ δλους τοὺς
Φαιάκας ὑστερον ἀπὸ τὸν ἄμεμπτον Λαοδάμιαντα. Ἐσηκώθησαν
δὲ οἱ τρεῖς νίοι τοῦ ἄμεμπτου Ἀλκινόου, δηλ. καὶ ὁ Λαοδάμιας
καὶ ὁ "Αλιος καὶ ὁ ισόθεος Κλυτόνηος. (Σημ. τὰ πλεῖστα ὀνό-
ματα τῶν Φαιάκων ἔχοντοι ληφθῆ ἐκ τῆς ναυτιλίας, διότι οἱ Φαιά-
κες, ως ἐλέχθη ἡσαν ναυτικοί). Ἐκεῖνοι δὲ βεβαίως πρῶτον μὲν
διηγωνίσθησαν μὲ τοὺς πόδες (εἰς τὸ τρέξιμον) καὶ εἰς αὐτοὺς
ὁ δρόμος εἶχεν ἐξαπλωθῆ (σημειωθῆ) ἀπὸ τῆς νύσσης (σημείου
ἐκκινήσεως). ἐκεῖνοι δὲ ὄλοι ταχέως (ἀρπακτικά) ἐπέτων διὰ τῆς
πεδιάδος σηκώνοντες κονιορτόν ἐξ αὐτῶν δὲ ἐξόχως ἀριστος εἰς
τὸ τρέχειν ἥτο δὲ ἄμεμπτος Κλυτόνηος· δσον δὲ γίνεται τὸ διά-
στημα δύο ἡμιόνων (τρεχόντων εἰς δργωμα) ἐντὸς ἀγροῦ πεδινοῦ,
τόσον προτρέχων ἀπὸ τοὺς ὄλους ἔφθασε ποὺς τὰ ἐμπρός, οἱ δὲ
ὄλοι ἔμειναν ὀπίσω. Αὐτοὶ δὲ (κατόπιν) διηγωνίσθησαν εἰς τὴν
ἐπίπονον πάλην· εἰς αὐτὴν δὲ πάλιν ὁ Εὔρυαλος ὑπερέβινεν δ-
λούς τοὺς ἀρίστους· εἰς τὸ πήδημα δὲ ὁ Ἀμφίλαος ἥτο ἀνώτατος
ὄλων εἰς τὸ δίσκον δὲ πάλιν πολὺ ὑπέρτατος ἐξ ὄλων ἥτο δὲ Ἐ-
λατοεὺς, εἰς τὴν πυγμὴν δὲ ἐξ ὄλων ὁ Λαοδάμιας, ὁ λαμπρὸς
νίδις τοῦ Ἀλκινόου.

'Αφοῦ δὲ πλέον ὄλοι εὐχαριστήθησαν εἰς τὴν ψυχήν των μὲ
τοὺς ἀγῶνας, εἰς αὐτοὺς εὐθὺς εἰπεν ὁ νίδις τοῦ Ἀλκινόου Λαοδά-
μιας· «Ἐλάτε, ἀγαστητοί, ἂς ἐρωτήσωμεν τὸν ξένον, ἐὰν κανένα
ἀγῶνα γνωρίζει καὶ ἔχει διδαχθῆ. Κατὰ τὴν σωματικὴν ὀνάπτυξιν
τούλαχιστον δὲν είναι ἀσχημός, δηλ. καὶ κατὰ τοὺς μηροὺς καὶ κα-

τὰ τὰς κνήμας καὶ κατὰ τὰς δύο χεῖρας ἐπάνω καὶ κατὰ τὸν στιβαρὸν λαιμὸν (σθέρον) καὶ κατὰ τὴν μεγάλην δίνωμιν καὶ οὐδὲν. οὐδεῖται νεανικῆς ἀκμῆς, ἀλλ' ἔχει συγκλονισθῆ ἀπὸ πολλὰ κακά διότι ἐγὼ τούλαχιστον δισχυροῦζομαι ὅτι οὐδὲν ἄλλο εἶναι χειρότερον τῆς θαλάσσης εἰς τὸ νὰ καταπονήσῃ βεβαίως ἄνδρα καὶ ἐὰν εἴναι πολὺ δυνατός.

40 Πρὸς αὐτὸν δὲ ἐξ ἄλλου ὁ Εὐρύλαος ἀπήντα καὶ εἶπε. «Λαοδάμια, πολὺ συμφώνως μὲ τὸ δοθὸν τοῦτον τὸν λόγον εἶτες· σὺ δὲ ἴδιος τόρα πορευόμενος προσκάλεσον καὶ τὸν καταπονήσῃ βεβαίως ἄνδρα καὶ ἐὰν εἴναι πολὺ δυνατός.»

'Αφοῦ δὲ τοῦτο ἥκουσεν ὁ καλὸς νιός τοῦ Ἀλκινόου, προχωρῶν, ὡς ἔπειτεν, ἐστάθη εἰς τὸ μέσον καὶ εἶπε πρὸς τὸν Ὁδυσσέα·
145 «Ἐλα ἐδῶ καὶ σύ, ξένε πάτερ, δοκύμασον ἀγῶνας, ἐὰν κάπου ἔχεις διδαχθῆ κανένας φαίνεται δὲ ὅτι σὺ γνωρίζεις ἀγῶνας· διότι δὲν ὑπάρχει μεγαλυτέρα δόξα ἀνδρός, ἐφ' δοσον καὶ ἀν ὑπάρχῃ ζῶν, παρὰ δὲ τι καὶ ἀν διαπολάξῃ καὶ μὲ τοὺς πόδας καὶ μὲ τὰς ἴδιας του χειρας. Ἀλλ' ἔλα δοκύμασον, διαποδόπισον δὲ ἀπὸ τῆς ψυχῆς σου τὰς θλίψεις, διὰ σὲ δὲ τὸ ταξίδιον δὲν θὰ ἀπέγῃ πλέον πολὺν καιρὸν, ἀλλὰ διὰ σὲ πλέον καὶ τὸ πλοῖον ἔχει συρθῆ κάτω εἰς τὴν θάλασσαν καὶ οἱ σιμπλωτῆρες σου εἴναι κατηρτισμένοι.»

Πρὸς αὐτὸν δὲ ἀποκρινόμενος εἶπεν ὁ πολυμῆχανος Ὁδυσσεὺς. «Λαοδάμια, διατί με προτρέπετε εἰς ταῦτα χλευάζοντες; αἱ λῦπαι εἴναι καὶ περισσότερον εἰς τὰς φρένας μου παρὰ οἱ ἀγῶνες, διότι ἐγὼ περότερον μὲν παραπολλὰ ἔπαθον καὶ πολλοὺς μόχθους ὑπέμεινα, τόρα δὲ κάθημαι εἰς τὴν ἴδιαν σας ἀγορὰν ἔχων ἀνάγκην τῆς εἰς τὴν πατοίδα ἐπανόδου, παρακαλῶν τὸν βασιλέα καὶ διεν τὸν λαόν.»

160 Πρὸς αὐτὸν δὲ πάλιν ἀπήντα ὁ Εὐρύλαος καὶ τὸν προσέβαλε κατὰ πρόσωπον «Οὐδόλως βεβαίως, ξένε, σὲ ἔξομοιώνω μὲ ἄνδρα γνώστην ἀγώνων, ὅποιοι πολλοὶ ὑπάρχουσι μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων, ἀλλὰ (σὲ θεωρῶ ὅμοιον) μὲ ἐκεῖνον, ὁ ὅποιος συγχρὰ περιφερόμενος μὲ πλοῖον πολύωπτον (ἔχον πολλοὺς σκαριμοὺς μὲ κώπας) εἴναι ἀρχηγὸς ναυτῶν, οἱ δόποιοι εἴναι πραγματευταὶ (ἔμποροι), καὶ

ζῆχει εἰς τὸν νοῦν του φροτίον (έμπορικὸν) καὶ εἶναι ἐξεταστής ἐμὶ πορευμάτων καὶ ἐπιθυμητῶν κερδῶν· καὶ δὲν ὅμοιάζεις μὲ ἀθλητήν»

Πρὸς αὐτὸν δὲ μὲ πλάγιον βλέψα παρατηρήσας εἶπεν ὁ πολυμήχανος Ὀδυσσεύς· «Ξένε, δὲν ὡμοίησας καλῶς· ὅμοιάζεις μὲ ἄνδρα ὀλαζόνα. Τοιουτορόπως δὲν δίδουσιν οἱ θεοὶ εἰς ὅλους τοὺς ἄνδρας χαρίσιμα, οὔτε διηρ.. σωματικὴν φυσικὴν ἀνάπτυξιν οὔτε φρένας οὔτε εὐγάλωττον ὄμοιόντα. Διότι ἄλλος μὲν ἀνὴρ γίνεται κατότερος κατὰ τὴν μορφὴν, ἀλλ' ὁ θεός τὴν μορφὴν στολίζει μὲ (εὐγάλωττον) λόγον καὶ οἱ ἄνθρωποι προσβλέποντιν εἰς αὐτὸν τερπόμενοι· αὐτὸς δὲ ἀταράχως (ἀκλόνητος) ἀγορεύει μὲ γλυκεῖαν αἰδηψιοσύνην καὶ διατρέπει μεταξὺ συνηθισμοισένων εἰς συνέλευσιν, διεργόμενον δ' ἀνὰ τὴν πόλιν βλέπουσιν κατὸν ὡς θεόν. Ἀλλος δὲ πάλιν κατὰ τὴν μορφὴν μὲν εἶναι ὄμοιος μὲ τοὺς ἀθανάτους, ἄλλα πέριξ αὐτοῦ δὲν περιστολίζεται ἡ χάρις τῶν λόγων, καθὼς καὶ εἰς ἡ μορφὴ μὲν εἶναι πολὺ εὐπρεπής καὶ οὐδὲ θεός δύναται νὰ τὴν κατασκευάσῃ κατ' ἄλλον τρόπον, κατὰ τὸν νοῦν ὅμως εἶσαι ἀνευ ἀξίας. Ἐξηρέθισας τὴν ψυχὴν μου ἐντὸς τῶν στηθῶν μου, διότι ὡμοίησας οὐχὶ εὐπρεπῶς. Ἐγὼ ὅμως δὲν εἴμαι ἀπειρος ἀγώνων, δπως σὺ δὰ λέγεις, ἄλλα νομίζω ὅτι εἴμαι μεταξὺ τῶν πρότων, ἐφ' ὃσον είχον πεποίθησιν καὶ εἰς τὴν νεανικὴν μου ἀρμῆν καὶ εἰς τὰς γεῖδος μου. Τόσα ὅμως κατέχομαι ἀπὸ ταλαιπωρίαν καὶ θλίψεις· διότι πολλὰ ὑπέρερον διασχίζων καὶ πολέμους ἀνδρῶν καὶ λυτηρῶν κένωντα θαλάσσης. Ἀλλὰ καὶ εἰς αὐτήν μου τὴν κατάστασιν, ἀν καὶ ἔπειθον πολλὰ κακά, θὰ δοκιμάσω ἀγῶνας· διότι ὁ λόγος σου εἶναι δαγκαστικὸς τῆς ψυχῆς μου, μὲ παρώρμησας δ' εἰς τοῦτο, διότι ὡμοίησας πρὸς ἐμέ.»

Εἶπε (αὐτὰ) καὶ εὐθὺς μὲ αὐτὸν τὸ ἐπανωφόριόν του (χωρὶς νὰ τὸ ἐκβάλῃ) ἀναπηρήσας, ἔλαβε δίσκον μεγάλύτερον καὶ παχύν καὶ οὐχὶ δὰ δλίγεντα βαρύτερον ἀπὸ ἐκεῖνον, μὲ τὸν ὅποιον οἱ Φαίακες διηγωνίζοντο εἰς τὸν δίσκον μετρεῖν τὸν. Τοῦτον λοιπὸν περιστροφείρας ἔργουσεν ἀπὸ τὴν στιβαρόν του χειρα. Ἐθούγεε δ' ὁ Λιθός ἔξαρσαν δὲ κάτω πρὸς τὴν γῆν ἐνεκα τῆς σίφεως τοῦ λιθοῦ οἱ κωπηλατοῦντες μὲ μακρὰς κώπτες Φαίακες, οἱ ἐξακούστοι·

εἰς τὰ ναυτικὰ ἄνδρες. Ὁ δὲ ἀίθος ἐπέταξε πέρων ἀπὸ τὰ σημάδια
δῶν ὁρμητικῶς τρέχων ἀπὸ τῆς χειρός του ἔβαλε δὲ σημάδι εἰς
τὸ τέρμα τὴν Ἀθηνᾶ ὁμοιάζοντα κατὰ τὸ σῶμα μὲν ἄνδρα καὶ λό-
γον εἶπε καὶ τὸν ὀνόμαζε· «καὶ τυφλὸς δά, ξένε, δύναται νὰ δια-
κοίνη τὸ σημάδι σου πάνων αὐτῷ, διότι οὐδόλως εἶναι ἀναμεμγ-
μένον μὲ τὴν συγκέντρωσιν τῶν ἄλλων, ἀλλ' εἶναι ποὺ μακρύτερα
σὺ δὲ ἔχει θάρρος δί' αὐτὸν τοὐλάχιστον τὸν ἀγῶνα. Οὐδέτες ἐκ τῶν
Φαιάκων βεβαίως θὰ φθάσῃς εἰςτοῦτο τὸ σημάδι οὐδὲ θὰ τὸ προσπε-
ράσῃ.»

Τοιοποτέροις εἶπεν, εὐχαριστήρη δ' ὁ πολυπαθής θεῖος Ὅδυς
σεύς, χαίρων, διότι ἔβλεψεν ἐντὸς τοῦ ἀγῶνος φύλου εὐνοϊκὸν πρός
αὐτὸν καὶ τότε μὲ ἐλαφροτέρων καρδίαν ἔθεγεν εἰς τοὺς Φαιά-
κας· «Τοῦτον τόρα τὸν δίσκον φθάσατε νέοι, ἵσως δὲ ὑστερον νο-
μίζω ὅτι θὰ ρίψω ἢ εἰς τόσον διάστημα ἢ καὶ ἀκόμη μακρύτερον,
ἐκ δὲ τῶν ἄλλων δποιον ἡ καρδία καὶ ἡ ψυχὴ προστέπει, ἐμπρός
ἔδω ἀς δοκιμάσῃ, ἐπειδὴ με ἔξωργίσατε παραπολόν, ἢ εἰς τὴν πυρ-
μήν ἢ εἰς τὴν πάλην ἢ καὶ εἰς τοὺς πόδας (τὸν δρόμον), οὐδόλως
ἀρνοῦμαι, ἐξ ὥλων τῶν Φαιάκων ἐκτὸς βεβαίως μόνον τοῦ Λαοδά-
μαντος, διότι οὗτος ἔδω εἶναι εἰς ἐμὲ φύλος ἐκ φιλοξενίας· ποῖος
θὰ ἐπολέμει μὲ τὸν ἀγαπῶντα αὐτὸν; ἀνόητος βεβαίως κοι μηδα-
μινὸς εἶναι ἐκεῖνος ὁ ἀνήρ, ὁ ὅποιος θὰ ἐπροκάλει εἰς ἀνταγωνι-
σμὸν ἀγώνων τὸν φιλοξενοῦντα αὐτὸν ἐντὸς ξένου λαοῦ διότι τὸν
ἐαυτὸν του καθ' ὅλα βλάπτει μὲ αὐτό· ἐκ τῶν ἄλλων διως οὐδένα
βεβαίως ἀρνοῦμαι οὔτε θεωρῶ εὐτελῆ, ἄλλὰ θέλω νὰ τὸν γνωρίζω
καὶ νὰ τὸν δοκιμάσω κατὰ πρόσωπον. Διότι εἰς ὅλα δὲν εἴμι καὶ ἀδέ-
ξιος, εἰς τοὺς ἀγῶνας δηλ., ὅσοι εἶναι μεταξὺ τῶν ἀνδρῶν. Καλῶς
μὲν γνωρίζω νὰ μεταχειρίζωμαι (νὰ πάνω) τὸ καλῶς ἐξεσμένον
τέξον· πρῶτος ἀνδρας δύναμαι νὰ κτυπήσω, ἐξακοντίσως βέλος ἐν-
τὸς πληθύνος ἐχθρῶν ἀνδρῶν, καὶ ἐάν παραπτολοὶ σύντροφοι ἥθε-
λον σταθῆ πληγίσον μου καὶ ἥθελον τοξεύει καὶ αὐτοὶ ἀνδρας. Μό-
νος δὰ ὁ Φιλοητής με ὑπερέβινεν εἰς τὸ τέξον μεταξὺ τοῦ λαοῦ
τῶν Τούρων, διόπεις ἐρρίπτομεν κατ' αὐτῶν τόξα οἱ Ἑλληνες. Ἀ-
πὸ τοὺς ἄλλους διως ἐγὼ δισχυροίζωμαι ὅτι εἴμαι πολὺ ἀκάτερος,

ὅσοι τώρα ἄνθρωποι ὑπάρχουσιν ἐπὶ τῆς γῆς τρώγοντες ἀρτον. Μὲ
τοὺς προτέρους δύως ἄνδρας δὲν θὰ θελήσω ν' ἀνταγωνισθῶ, οὔτε
μὲ τὸν Ἡρακλῆν οὔτε μὲ τὸν ἐξ Οἰχαλίας (τῆς Μεσσηνιακῆς) 225
ἄνδρον, οἱ όποιοι, ως γνωστὸν, καὶ μὲ τοὺς ἀθανάτους διηγοντείστο
εἰς τὰ τόξα διὰ τοῦτο λοιπὸν καὶ ταχέος (νέος) ἀπέθανεν ὁ μέ-
γας Εὐρυτός καὶ δὲν ἔρμασεν εἰς τὸ γῆρας ἐντὸς τῶν ἀνακτόρων
του διότι θυμώσας ὁ Ἀπόλλων τὸν ἐφόνευσεν, ἐπειδὴ τὸν ἐπροκά-
κει εἰς διαγωνισμὸν τόξου. Μὲ τὸ δόρυ δ' ἀκοντίῳ μακράν, ὅσον
δὲν φθάνει ἀλλος τις μὲ τὸ βέλος μόνον ὡς πρὸς τοὺς πόδας (εἰς 230
τὸν δρόμον) φοβοῦμαι μήπως κανεὶς ἐκ τῶν Φαιάκων με προσπε-
ράσῃ διότι παραπολὺ δύσκημα κατεπονήθην εἰς τὸ πολλὰ κύματα,
ἐπειδὴ ἀκαταπτύστως δὲν ὑπῆρχεν εἰς ἐμέ περιποίησις εἰς τὸ πλοῖ-
ον, διὰ τὸ ὅποιον τὰ ἀγαπητά μου μέλη ἔχουσι παραλύσει.»

Τοιουτοτρόπος εἴτεν, ἐκεῖνοι δ' ὅλοι, ως ἦτο ἐπόμενον, ἔγιναν
σιωπήδες ἀφωνοί. Ὁ Ἀιγίδιος δὲ μόνος ἀπαντῶν εἰς αὐτὸν εἴτε·
«Ξένε, ἐπειδὴ οὐχὶ δυσάρεστα λέγεις ταῦτα μεταξὺ ἡμῶν, ἀλλὰ θέ-
λεις νὰ δεικνύῃς τὴν ἴκωνότητά σου, η δούσια σε παρακολουθεῖ, δρ-
γιζόμενος, διότι οὗτος ὁ ἀνὴρ πλησιάσας σε εἰς τὸν ἄγραν προ-
σέβαλεν, ἐπειδὴ κανεὶς ἄνθρωπος δὲν θὰ κατηγόρει τὴν ἴκωνότητά 235
σου, ὁ δόποιος θὰ ἔγνωρίζε μὲ τὰς φρένας του νὰ λέγῃ τὰ ἀριό-
ζοντας ἀλλ' ἔλα τόρα κατανθεῖ τὸν λόγον μου, διὰ νὰ εἴπῃς καὶ εἰς
ἄλλον ἐκ τῶν ἥρωών, ὅταν εὐωχῆται ἐντὸς τῶν ἀνακτόρων σου πλη-
σίον καὶ τῆς συζύγου καὶ τῶν τέκνων σου, κάμινων μεγιαν τῆς Ἰ-
δικῆς μας ἴκανόττος, ποῖα δηλ. ἐπιδέξια ἔργα καὶ εἰς ἡμᾶς πρέ-
γαι δ. Ζεὺς ἀκαταπτύστως ἀκόμη ἐκ τῶν πατέρων μας. Διότι δὲν 240
εἴμεθα ἀμεμπτοί πυγμάχοι οὔτε παλαισταί, ἀλλὰ μὲ τοὺς πόδας δρ-
μῆτ καὶ τρέχομεν καὶ εἰς τὰς νεῦς εἴμεθα ἄμοστοι. Πάντοτε δ' εἰς
ἡμᾶς είναι ἀγαπητή καὶ η ἐνωχία καὶ η κυθάρα καὶ οἱ χοροὶ καὶ τὰ
ἀνταλλακτόμενα (καθαρὰ) φορέματα καὶ τὰ θερμὰ λουτρά καὶ
αἱ (ἀναταυτικαὶ) ψίναι. Αἱ. ἔλατε, δοσοι εἰσιθε ἀριστοι χορευται
ἐκ τῶν Φαιάκων, χορεύσατε, διὰ νὰ εἴπῃ δέσποιος εἰς τοὺς ἀγαπη-
τούς του, ὅταν ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν πατρίδα του, πόσον ὑπερτεροῦ-
μεν ἄλλους εἰς τὴν ναυτιλίαν καὶ εἰς τοὺς πόδας (τὸ τρέξιμον)

καὶ εἰς τὸν χορὸν καὶ εἰς τὸ ἄσμα. Μεταβαίνων δὲ κάποιος ταχέως
255 ἵξε φέρει εἰς τὸν Διημόδοκον τὴν ἡγηρὰν κιθάραν, ἡ ὅποια κάπου
ὑπάρχει ἐντὸς τῶν ἀνακτόφων μου.»

Τοιαυτορόπτως εἶπεν ὁ θεόμυορφος Ἀλκίνοος, ἐστριψθῆ δ' ὁ κῆ-
ρυξ, διὰ νὰ φέρῃ τὴν γλεφυρὸν κιθάραν ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ βασι-
λέως. Ἐννέα δ' ἐν συνώλῳ ἐκλειεγμένοι δημόσιοι ἀγωνοδίκαι ἐστη-
260 κάθησαν, οἱ ὅποιοι κατὰ τὸν ἀγῶνας ἐτεκτοποίουν καλῶς τὰ κα-
θέκαστα ἔκειμον δὲ λεῖον τὸν χῶρον τοῦ χοροῦ καὶ ἔκειμον πλατὺν
τὸν κύκλον τοῦ ὠραίου ἀγῶνος· ὁ κῆρυξ δ' ἐπλησίασε φέρων τὴν
265 ἡγηρὰν κιθάρανεις τὸν Διημόδοκον· ἐκεῖνος δὲ κατάπιν ἐπροσώρει
εἰς τὸ μέσον καὶ πέριξ αὐτοῦ οἱ νεαροί (ἐν τῇ πρώτῃ ἐφηβικῇ ἡλι-
κίᾳ) νέοι, γνῶσται τοῦ χοροῦ ἐκτύπουν δὲ διὰ τῶν ποδῶν τῶν τὸν
270 θεῖον χορόν· ὁ δὲ Ὁδυσσεὺς ἐθεᾶτο τὰς θαυμωτικὰς (ἀπαστρα-
πτούσας) κινήσεις τῶν ποδῶν καὶ τὰς ἐθρύμματαν εἰς τὴν ψυχήν
του.

Ο δὲ ἀοιδὸς κιθαρίζων ἀνελάμβανε νὰ φᾶλῃ ὠραῖα περὶ τῆς
275 ἐρωτικῆς ἀγάπης τοῦ Ἀρεως καὶ τῆς ἔχουσης ὠρχίων στεφάνην
(στέμμα) Ἀφροδίτης, μὲ ποῖον τρόπον κατὰ πρῶτον συ-
εκομήθησαν λαθραίως ἐντὸς τῶν ἀνακτόφων τοῦ Ἡφαιστοῦ,
πολλὰ δὲ δῶρα ἔδωκε (ὁ Ἀρης εἰς τὴν Ἀφροδίτην), κατεν-
τρόπιασε δὲ τὴν κούτην καὶ τὴν κλίνην τοῦ θεοῦ Ἡφαιστοῦ
εὐθὺς δ' εἰς αὐτὸν (τὸν Ἡφαιστον) ἔφθασεν ἀγγελιοφόρος ὁ Ἡλ-
280 ος, ὁ ὄποιος εἶδεν αὐτοὺς συγκομιωμένους μὲ ἐρωτικὴν ἀγάπην·
ο Ἡφαιστος ὅμως καθὼς βεβαίως ἤκουσε τὸν θλιβερὸν διὰ τὴν
ψυχήν του λόγον, ἐκίνησε νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ χαλκουργεῖον του κακὰ
σχεδιάζων κρυφίως μὲ τὸν νοῦν του ἔβαλε δ' ἐπάνω εἰς τὸ ἀκμόθε-
τον (τὸ ξύλον, ἐπὶ τοῦ ὄποιου στιλῶνται τὸ ἀμόνι) μέγαν ὕψο-
ντα (ἀμόνι), ἐσφυρηλάτει δ' ἀλέσεις ἀδιαρρήκτους καὶ ἀδιαλύτους,
διὰ νὰ μένωσιν ἐκεῖ στερεῶς. Ἀφοῦ δὲ πλέον κατεσκεύασε τὸν δό-
λον ὠργισμένος ἐναντίον τοῦ Ἀρεως, ἐκίνησε νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸν
θάλαμον, ὅπου ἦτο ἡ ἀγαπητή του κλίνη· περὶ δὲ τοὺς πόδας τῆς
κλίνης ἔχει τὰς ἀλέσεις κυκλοτερῶς πρὸς ὅλας τὰς διευθύνσεις·
285 ἀλλὰ καὶ πολλοὶ ἀλέσεις ὑπεράνω ἐκ τῆς στέγης τῶν οἴκων είχον
ἐκεχυθῆ ὡσὰν λεπτὰ ὑφάσματα ἀράγνης, τὰ ὄποια δὲν θὰ ἴσθνατο

οὐδὲ νὰ ἔδῃ τις οὐδὲ ἐκ τῶν μακαρίων θεῶν, διάτι εἴγον κατασκευα-
σθῆ μὲ οὐπερβολικὸν δόλον ὁφεῖ δὲ πλέον ὀλόκληρον τὸν δόλον ἔχον
σε πέριξ τῆς πλίνης, ἐπροσποιήθη ὅτι μετέβαινε εἰς Λῆμνον, τὴν
καλῶς ἐκτισμένην πόλιν, ἥρότοια εἰς αὐτὸν ἵτο πολὺ ἀγαπητοτάτη
285 Εἰ δὲ λων τῶν χωρῶν. Οὐδέ δὲ χρυσᾶς ἡνίκας ἔχων "Αρης ἐνήργει ὡς
τυφλὸς κατασκοπείαν, ὃτε εἰδε τὸν ἀριστοτέχνην "Ηφαίστου μα-
κρὸν πορευόμενον ἐκίνησε δὲ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ ἀνάκτορον τοῦ ὄνο-
ματοῦ Ἡφαίστου καριευόμενος ἀπὸ τὸν ἔρωτα τῆς καλλιστεφά-
νου Κυθηρείας Ἀφροδίτης. Ἐκείνη δὲ πρὸ δὲληγον ἐπινεοχομένη
290 παρὰ τοῦ παντοδιάμου πατρὸς τῆς τοῦ νίον τοῦ Κρόνου ἐκάθη-
σεν ἐκείνος δὲ εἰσῆργετο ἐντὸς τοῦ οἴκου καὶ προσεκολλήθη εἰς αὐ-
τὴν διὰ τῆς χειρὸς καὶ λόγον εἶπε καὶ ὅμιλει «Ἄλλα, ἀγαπητή μου,
εἰς τὴν κλίνην ἡς γλεντήρων πλαγιάσαντες διότι δὲν εἶναι πλέ-
ον δὲ Ἡφαίστος ἐδῶ εἰς τὸν τόπον του, ἀλλ' ἵσως ἔχει ἀπέλθει
πλέον εἰς τὴν Λῆμνον πρὸς τοὺς ἀγριοφώνους Σίντιας.»

Τοιουταρρόποις εἶπεν, εἰς ἐκείνην δὲ ἐφάνη εὐχάριστον νὰ κοι-
μηθῶσιν, αὐτοὶ δὲ οἱ δέο εισιθάντες εἰς τὴν πλίνην ἐκοιμήθησαν
περιεκύμησαν δῦμος αἱ τεγνικαὶ ὀλύσεις τοῦ πολὺ συνετοῦ Ἡφαί-
στου καὶ δὲν ἵτο δυνατὸν οὔτε νὰ κινήσωσι τι ἐκ τῶν μελῶν των
οὔτε νὰ σηκώσω πν ἐπάνω καὶ τότε πλέον κατενόουν διὰ δὲν ἥσαν
πλέον τὰ πράγματα δηνατὰ νὰ τὰ ἀπόφευγωσι πλησίον δὲ αὐτῶν
300 ἔφθασεν ὁ ὄνομαστὸς ἔχων κάμψεις καὶ εἰς τοὺς δύο πόδας (στρα-βοπόδης) πρὸς τὰ διπόσιο ἐπιστρέψας πρὸ τοῦ νὰ φθάσῃ εἰς τὴν
γῆν τῆς Λῆμνου διότι δὲ Ἡλίος εἶχε χάριν αὐτοῦ κατασκοπείαν
καὶ εἶπεν εἰς αὐτὸν τὴν εἰδησιν ἐκίνησε δὲ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸν οἴκον
του ἀντημένος εἰς τὴν ἀγαπητήρι του καρδίαν ἐστάθη δὲ εἰς τὰ πρᾶ-
θηδα καὶ ἀγρία δργή τὸν ἐκυρίευσε τρομακτικὰ δὲ ἐφώναξε καὶ
μὲ κραυγὴν εἶπε πρὸς διοις τοὺς θεοὺς «Ζεῦ πάτερ καὶ οἱ ἄλλοι
μακάριοι θεοὶ οἱ πάντοτε ἀπάρχοντες, ἐλάτε, διὰ νὰ ιδητε ἔργα
ἀξια γέλωτος καὶ οὐχὶ ὑποφερτά, πῶς ἐμὲ τὸν ὄντα χωλὸν ἡ θυ-
γάτηρ τοῦ Διὸς Ἀφροδίτη πάντοτε ἀτιμάζει, ἀγαπᾷ δὲ τὸν κατα-
στρεπτικὸν Ἀρη, ἐπειδὴ αὐτὸς μὲν εἶναι καὶ ὠραῖος καὶ ἀριμε-
λῆς εἰς τοὺς πόδας, ἐγὼ δὲ ἐγεννήθην βεβλαμμένος κατὰ τοὺς πο-

δας. Ἀλλ' οἱ δόκιμοι αἴτιοι μῆκος εἶναι εἰς ἐμέ. ἀλλ' εἰ δύο γονεῖς
 (Ζεὺς καὶ Ἡρα), οἱ ὅποιοι ἀφέντεν νὰ μὴ με γεννήσωσιν. Ὅταν
 θὰ ἴδητε, πῶς δὰ αὐτοὶ σι δύο κοιμῶνται μὲ ἔρωτικὴν ἀγάπην εἰ-
 315 σελιθόντες εἰς τὴν ἴδιαν μου κλίνην καὶ ἐγὼ βλέπων αὐτοὺς θί-
 βοιμα πιστεύει ὅμιλος ἐνι αὐτοὶ δὲν θέλεσσι νὰ κοιμῶνται τοιου-
 τοτρόπως καὶ ἐπ' ὅλην τοῦ ὄχιον χρόνον, ἀν καὶ πολὺ δὲ ἀγα-
 πῶνται ταχέως δὲν θὰ θελήσωσι καὶ οἱ δύο νὰ κοιμῶνται, ἀλλὰ
 320 θὰ κρατῇ αὐτοὺς ὁ δόλος καὶ ἡ μλωσις, ἵως δτου εἰς ἐμὲ ὁ πατήρ
 ἥθελεν ἀποδώσει ἐντελῶς δὰ τὰ δῶρα τῆς μηνηστείας, ὅσα ἔδωκε
 εἰς αὐτὸν ἔνεκεν τῆς ἀναιδοῦς κόρης του, ἐπειδὴ ἔχει ώριαν θυ-
 γατέρα, ἀλλ' οὐχὶ συγκρατοῦσσα τὰς ἐπιθυμίας τῆς ψυχῆς της.»

Τοιουτορόπως εἶπεν, οἱ δέ θεοὶ συνηθροίσθισαν πρὸς τὸ ξε-
 χον γάλον πατώφλιον ἀνάκτορον ἔφθισσεν ὁ συγκρατῶν τὴν γῆν
 Ποσειδῶν, ἔφθισσεν ὁ πολὺ εὐφυής Ἐρυμῆς, ἔφθισε δὲ ὁ μακρὰν
 τοξεύων θεὸς Ἀπόλλων. Ἀλλ' αἱ θηλυκαὶ θεαὶ ἀπὸ ἐντροπὴν ἔμε-
 325 ναν εἰς τὸν οἰκόν των ἔραστη ἐστάθησαν εἰς τὰ πρόθυρα οἱ θεοὶ,
 εἰ δοτῆρες τῶν ἀγαθῶν ἀκατάθεστος δ', ὡς ἦτο ἐπόμενον, γέλως
 ἐστρώθη μεταξὺ τῶν μακρών θεῶν βλεπόντων τὰ τεχνάσματα
 τοῦ πολὺ εὐφυοῦς Ἡφαίστου. Ως ἔξῆς δ' ἔλεγεν κάποιος ἐξ αὐ-
 τῶν Ἰδὼν ἄλλον πλησίον του ἀδὲν προσόπτασιν αἱ κακαὶ πράξεις.
 330 σύλλαμψεν διὰ ὁ βραδὺς τὸν τρχύν, παθῶς καὶ τόρα ὁ Ἡφα-
 στος, ὁ ὅποιος εἶναι βραδυκίητος, συνέλαβε τὸν Ἀρη, ἀν καὶ ει-
 ναὶ ταχύτατος δὰ ἐκ τῶν θεῶν, οἱ ὅποιοι πατέρουσι τὸν Ὁλυμπον,
 ἐνῷ αὐτὸς εἶναι χολός, μὲ τὰ τεχνάσματα του, διὰ τοῦτο καὶ γρε-
 ωστεῖ (οἱ Ἀρη) τὴν ποινὴν τῆς σύλληψεώς του ώς μοιχοῦ.»

Τοιουτορόπως ἐκεῖνοι μὲν τοιαῦτα μεταξύ των ἔλεγον εἰς δὲ
 τὸν Ἐρυμῆν εἶπεν ὁ νιός τοῦ Διὸς θεὸς Ἀπόλλων. «Ἐρυμῆ, νιὲ τοῦ
 335 Διός, διαθέτα δώρων, δοτήρ ὑγαθῶν, ἀρά γε θὰ ἥθελες πιεσθεῖς
 μὲ ἰσχυρὰς ἀλύσεις νὰ κοιμᾶσαι ἐντὸς κλίνης πλησίον τῆς χρυσῆς
 Ἀφροδίτης.»

Πρὸς αὐτὸν δ' ἀτήντα ἐπειτε τὸ διαθέτης δώρων καὶ διὰ τοῦ
 340 φωτὸς φονείων· «εἴνε τοῦτο νὰ γίνῃ, θεέ μακρὰν τοξεύων Ἀπόλ-
 λων τριπλάσιαι μὲν ἀπέραντοι ἀλύσεις εἴθε νὰ με περιβάλλωσι, οσὶς

δὲ εἴτε νὰ βλέπητε ὅλοι οἱ θεοὶ καὶ ὅλαι αἱ θεαὶ, ἐγὼ ὅμως νὰ κοι-
μῶμαι πλησίον τῆς χούσης Ἀφροδίτης.»

Τοιουτορόπως εἶπεν, ἵστηκάθη δὲ γέλως μεταξὺ τῶν ἀθανά-
των θεῶν. Ἀλλὰ δὲν κατεῖχε γέλως τὸν Ποσειδῶνα, ἀλλὰ παρεκά-
λει πάντοτε τὸν ὄνομαστὸν τεχνίτην "Ηφαιστον, διὰ νὰ ιέσῃ τὸν
"Αρη. Καὶ φωνάζεις αὐτὸν θέλει πτερωτὸν λόγους. «Ἄνσον τὸν
τὸν ἐγὼ δὲ ὑπισχνοῦμαι εἰς σὲ διὰ ὁ ἴδιος αὐτός καθὼς σὺ διατά-
τεις, θὰ πληρώσῃ ὅλη τὰ δίκαια ἡπάτιον τῶν ἀθανάτων θεῶν.»

Πρὸς αὐτὸν δὲ πάλιν εἶπεν ὁ ὄνομαστὸς στρατόποδης: «Μή
παρακίνει ἐμὲ εἰς ταῦτα, ὡς συγκρατῶν τὴν γῆν Πόσειδον· διὰ
τοὺς θεεῖνούς καὶ αἱ ἐγγυήσεις δὲ εἶναι ἔλεειναὶ νὰ ἐγγυᾶ-
ται τις πᾶς ἐγὼ δύναμαι νὰ σὲ δένω μεταξὺ τῶν ἀθανάτων θεῶν,
ἐὰν δὲ Ἀρης ἀπομακρυνθῇ ἀποφυγῶν καὶ τὸ χρέος καὶ τὰς
ἀλύσεις;»

Πρὸς αὐτὸν δὲ πάλιν εἶπεν ὁ σείων τὴν γῆν Πόσειδῶν:
«Ηφαιστε, ἐὰν βεβαίως ὁ Ἀρης ἀποφυγῶν τὸ χρέος του ἐπέλθῃ
φεύγων, ἐγὼ δὲ ἴδιος εἰς σὲ ταῦτα θὰ πληρώσω.»

Πρὸς αὐτὸν δὲ ἀπήντα ἔπειτα ὁ ὄνομαστὸς ἔχων πεναμέ-
νους τοὺς πόδας: «Δὲν εἶναι δυνατὸν οὐδὲ ἀρμόζει τὸν ἴδιον σου
λόγον ν' ἀρνηθῶ.»

Τοιουτορόπως εἶπὼν ὁ ισχυρὸς "Ηφαιστος (ἢ δύναμις τοῦ
"Ηφαιστου) ἔλει τὸν δεσμόν. Ἐκεῖνοι δὲ οἱ δύο ἀφοῦ ἐλένθησαν
ἐκ τοῦ δεσμοῦ, ἀν καὶ ἡτο ισχυρός, παρενθὺς ἀνατηδήσαντες ὁ
μέν "Αρης εἰς τὴν Θράκην είχεν ἀναχωρήσει, ἢ δὲ τὰ μειδιάματα
ἀγαπῶσα Ἀφροδίτη ενθὺς εἰς Κύπρον ἐπορεύετο, εἰς Πάφον
(τῆς Κύπρου). ἐκεῖ δὲ ὑπῆρχε δι' αὐτήν τέμενος καὶ βωμὸς γε-
μάτος ἀπὸ κατύλον ἐκ τῶν θυμιεμάτων ἐκεῖ δὲ καὶ Χάροτες ἔλου-
σαν αὐτήν καὶ ἤλειψαν μὲ ἀθάνατον ἔλαιον, ὃποιον διασκορπίζε-
ται ἐπάνω εἰς τοὺς αἰλούριοις θεούς, τὴν ἐνέδυσαν δὲ μὲ θελκτικὰ
φορέματα, θαυμάσια εἰς τὸ ἰδεῖν.

Ταῦτα λοιπὸν ὁ ὄνομαστὸς ἀοιδὸς ἐτραγούδει ὁ δὲ Ὁδο-
σεὺς ἀκούων αὐτὰ ἐτέρρετο εἰς τὰς φρένας του, καθὼς καὶ οἱ
ἄλλοι καπηλατοῦντες μὲ μασκᾶς κόπτας Φαλακρές, οἱ ὄνομαστοι εἰς
τὰ ναυτικὰ ἄνδρες.

345

350

355

360

365

370 'Ο 'Αλκίνοος δὲ τὸν "Αἴιον καὶ τὸν Λαζαράκαντα διέτοξε
μόνοι των νὰ χορεύωσιν, ἀφοῦ οὐδεὶς ἀντηγωνίζετο μὲ αὐτοῖς.
Αὗτοὶ λοιπὸν ἀφοῦ ἔλαβον εἰς τὰς χεῖράς των ὡραίαν σφαιράν
πορφυρᾶν, τὴν ὅποιαν δι' αὐτοὺς κατεσκεύασεν ὁ συνετὸς Πόλιν-
375 τος, ταύτην ὁ εἰς ἔρριπτε πρὸς τὰ σκιώδη νέφη κυρτωθεὶς πρὸς
τὰ δύσιν, ὁ δ' ἄλλος ἀπὸ τῆς γῆς πρὸς τὸ ὑψος σηρωθεὶς εἰ-
κόλως τὴν ἥρπαζε, ποὺν νὰ πατήσῃ τὸ ἔδαφος μὲ τοὺς πόδας του
ἀφοῦ δὲ πλέον ἵγνωντο θησαυρούς μὲ τὴν σφαιρὰν κατ' εὐθεῖαν πρὸς
380 τὰ ἄνω (ρίπτοντες αὐτήν), ἐχόρευν πλέον ἔπειτα ἐπὶ τῆς πολυ-
γονίμου γῆς συγχάνειν διαδοχῆς ἀνταλλασσόμενοι οἱ ἄλλοι δὲ νέοι
ιστάμενοι κατὰ τὸν ἀγῶνα ἐπεκρότουν, πολὺν δὲ κρότος ἐπιδοκυ-
μισίας εἶχε σηρωθῆ. Τότε λοιπὸν ὡμίλει πρὸς τὸν 'Αλκίνοον ὁ
θεῖος Όδυσσεύς «Αἴλινος βασιλεῦ, ἔξοχε μεταξὺ ὅλων τῶν λαῶν,
καὶ ἐκαυχήθης διτὶ εἶναι ἄριστοι χορευταὶ καί, ὡς φαίνεται, πραγ-
ματικῶς ταῦτα ἔγιναν: σέβας μὲ κατέχει βλέποντα αὐτά».

385 Τοιουτορόπτως εἶτεν, ἐχάρη δὲ ἡ ιερὰ δύναμις τοῦ 'Αλκι-
νόου, ταχέως δ' ἔλεγεν εἰς τοὺς φίλους τῆς κωπηλασίας Φαιάκας:
«Ἀκούσατε. ἡγεμόνες καὶ ἀρχοντες τῶν Φαιάκων. Οἱ ξένοι μοὶ
φαίνεται διτὶ εἶναι πολὺ συνετοίς ἀλλ' ἐλάτε νὰ δώσωμεν εἰς αὐτὸν
390 δῶρον φιλοξενίας, δῆπος εἶναι ἀρμοστόν. Διότι δώδεκα ἀγὸν τὸν
λαὸν διακεκριμένοι εὐπατρίδαι ἔξουσιαζουσιν ὡς ἀρχηγοί, δέκατος
τρίτος δ' εἶμι εἰς ἄνω. ΕἼς αὐτὸν ἔκαστος φέρετε δι' αὐτὸν ἐπανω-
φρόισιν καλοστυμένον καὶ χιτῶνα καὶ βάρος χρυσοῦ πολυτίμουν. Τα-
395 χέως δ' ἂς φέρωμεν ταῦτα σιγκεντρωμένα, ὥστε ἔχων ταῦτα εἰς
τὰς χεῖράς του ὁ ξένος νὰ ἔργηται εἰς τὸ δεῖπνον μὲ χαρὰν εἰς
τὴν ψυχήν του. Οἱ Εὐρύλαος δὲ ἂς καταπραΐην αὐτὸν τὸν ἴδιον
μὲ λόγους καὶ μὲ δῶρον, δέκτι εἶτε πρὸς αὐτὸς λόγον οὐδὲντος
σύμφωνον πρὸς τὸ πρέπον.»

Τοιουτορόπτως εἶτεν, ἐκεῖνοι δ' ὅλοι, ὡς ἦτο ἐπόμενον, τὰ
ἐπήνουν καὶ τὰ ἐνέργινον, ἔστειλαν δ' ἔκαστος κήρυκα εὐθὺς νὰ
400 φέρῃ δῶρα. Πρὸς αὐτὸν δὲ πάλιν ὁ Εὐρύλαος ἀπήντα καὶ εἶπεν:
«Αἴλινος βασιλεῦ, ἔξοχε μεταξὺ ὅλων τῶν λαῶν, ἐγὼ βεβαίως τὸν
ξένον θὰ καταπραΐω, καθὼς σὺ διατάττεις. θὰ δώσω εἰς αὐτὸν

ιοῦτο ἐδῶ τὸ ὄλογάκινον ξίφος, εἰς τὸ ὅποῖον ὑπάρχει ἀργυρᾶ
λαθή, ἔχει δὲ περιτύλιχθῆ περὶ αὐτὸν θήρη ἐξ ἐλέφαντος νεωστὶ⁴⁰⁵
πριονισμένου· θὰ εἶναι δ' εἰς αὐτὸν ἄξιον πολλῆς ἐκτιμήσεως.»

Τοιουτορόπτως εἰπὼν ἔθετεν εἰς τὰς χειράς του ξίφος μὲν
ἀργυρᾶ καρφία καὶ ὄμιλήτας πρὸς αὐτὸν ἔλεγε πτερωτοὺς λόγους:
«Χαῖρε, ὁ πάτερ ξένε· ἐὰν διώς ἔχει λεχθῆ βεβαίως λόγος τις
δυσάρεστος, εἴθε εὐθὺς οἱ ἀνεμοὶ ἀνχοπάσαντες νὰ φέρωσιν αὐ-
τόν, εἰς σὲ δ' οἱ θεοὶ εἴθε νὰ δώσωσι καὶ τὴν σύζυγόν σου νὰ
ἴδῃς καὶ εἰς τὴν πατρίδα νὰ φιάσῃς. ἐπειδὴ βεβαίως ἐπὶ πολὺν
χρόνον μαραζόμενον τῶν ἀγαπητῶν σου πάσχεις συμφοράς.»⁴¹⁰

Πρὸς αὐτὸν δ' ἀπαντῶν εἶπεν ὁ παλαιμήγανος 'Οδυσσεύς:
«Καὶ σύ, ἀγαπητέ, πολὺ χαῖρε, εἴθε δ' οἱ θεοὶ νὰ σοὶ δώσωσιν
εὐτυχῆ. Καὶ εἴθε νὰ μὴ γίνῃ εἰς σὲ βεβαίως εἰς τὸ μέλλον ἐπι-
θυμία τούτου τοῦ ξίφους, τὸ ὅποῖον πλέον ἔδωκας εἰς ἐμέ, ὅφου
μὲ λόγους μέ καθησύχασας.»⁴¹⁵

Εἶπεν (αὐτὰ) καὶ εἰθὺς πέριξ τῶν ὅμων του ἔβαλε τὸ μὲ
χουσα καρφία ξίφος. Καὶ ἔδι σεν ὁ ἥλιος καὶ εἰς αὐτὸν ἤσαν πλη-
σίον ἐνουρστὰ δῶρα. Καὶ ταῦτα ἔξοχοις κήρουκες μετέφερον εἰς τὸν
οίκον τοῦ Ἀλκινόου παραλαβόντες δ' εἰθὺς οἱ παῖδες τοῦ ἀμέρι-
πτου Ἀλκινόου ἔθεσαν τὰ περικαλλῆ δῶρα πλησίον τῆς σεβαστῆς
μητρός τουν. Εἰς αὐτοὺς δὲ (τοὺς εἰπιατόριδας) προηγεῖτο ἡ ιερὰ⁴²⁰
δόναμις τοῦ Ἀλκινόου (ἡ ἴσχυρὸς Ἀλκινοος), φθάσαντες δὲ (εἰς
τὸν οίκον τοῦ) ἐκάθιδητο εἰς ὑψηλοὺς θρόνους· τότε δὰ εἰθὺς εἶπε
πρὸς τὴν Ἀρήτην ὁ ἴσχυρὸς Ἀλκινοος· «Ἐλα, γύναι, φέρε κιβώ-
τιον ὑπέρολαμπρον, τὸ ὅποῖον νὰ εἶναι ἀριστον ἐντὸς δ' αὐτοῦ σὺ
ἡ ίδια βάλε καλοτιλυμένον ἐπιπωφόριον καὶ γιτῶνα, πέριξ δὲ τοῦ
πυρὸς ζεστάνατε δι' αὐτὸν χάλκινον ἀγγεῖον καὶ θερμαίνατε ὕδωρ,
ῶστε, ἀφοῦ λουσθῆ καὶ ἔδη καλῶς τοποθετημένα ὅλα τὰ δῶρα, τὰ
ὅποια εἰς αὐτὸν οἱ ἀιεμέττοι Φαίκικες ἐδῶ ἔφερον, νὰ εὐχαριστή-
ται καὶ ἀπὸ τὸ συμπόιον καὶ ἀκούων τὸν ἵμινον τοῦ ἄσματος.⁴²⁵
Καὶ εἰς αὐτὸν ἐγὼ θὰ δώσω τοῦτο ἐδῶ τὸ ωραιότατον ίδικόν μου
ποτήριον τὸ χρυσοῦν, διὰ νὰ προσφέρῃ σπουδάζεις ἐντὸς τοῦ μεγά-

ρού του καὶ εἰς τὸν Δία καὶ εἰς τοὺς ἄλλους θεοὺς ὅλας τὰς ἡμέρας ἐνθυμούμενος ἔμε.

Τοιουτούτως εἶτεν, ἢ δὲ Ἀρήτη εἰς τὰς ὑπηρετούχις εἴπεν
 νὰ στήνωσι πέριξ τοῦ πυρὸς μέγαν τρίποδα δσον τὸ δυνατὸν τάχιστα ἐκεῖναι δὲ ἔστινον ἐντὸς τοῦ καυστικοῦ πυρὸς τρίποδα πρὸς χύσιν ὕδατος διὰ λουτρόν, ἐντὸς δ' αὐτοῦ ἔχουσαν ὕδωρ καὶ λαβοῦσαι ξύλα ἥγαπτον ὑποκάτω αὐτοῦ· τὴν κοιλίαν μὲν τοῦ τρίποδος περιεκύλωντε τὸ πῦρ, ἐθερμαίνετο δὲ τὸ ὕδωρ. Κατὰ τὸν χρόνον δὲ τοῦτον, ὡς ἡριούχεν, ἢ Ἀρήτη διὰ τὸν ξένον ἔφερεν ἔξω τοῦ θαλάμου περικαλλές κιβώτιον καὶ ἔθετεν ἐντὸς τὰ δραϊότατα δῶρα, τὰ ἐνδύματα δῆλα, καὶ τὸν χρυσόν, τὰ ὄποια εἰς αὐτὸν οἱ Φαίηκες ἔδωκαν· ἐντὸς δ' αὐτοῦ αὐτῇ ἔβαλεν ἐπανωφόρουν καὶ δραῖον χιτῶνα καὶ ὄμιλόσασα πρὸς αὐτὸν ἔλεγε πτερωτὸν λόγιον· «Σὺ ὁ ἴδιος ἵδε τὸ κάλυψμα (τοῦ κιβωτίου) καὶ ταχέως βάλε ἐπάνω τὸν κόμβον, μήτως κανεὶς κατὰ τὸ ταξιδίον σου σὲ βλάψῃ, δόπταν πάλιν κοιμᾶσαι γίγνεται ὑπὸ τοῦ θαλασσοτορῶν ἐντὸς τοῦ μαύρου πλοίου.»

Αφοῦ δ' ἦκουσε τοῦτο δὰ ὁ πολυπαθῆς θεῖος 'Οδυσσεύς, ἀμέσως προσήρμισε τὸ κάλυψμα, ταχέως δ' ἔβαλεν ἐπάνω κόμβον πολύπλοκον, τὸν ὄποιον κάποτε είχε διδάξει εἰς αὐτὸν ἡ κατὰ τὰς φρένας (τεχνάσματα) θειμασία Κίρκη. Αὐτοστιγμεὶ δέ, ὡς ἡριούχεν, ἢ οἰκονόμος τὸν προέθεπε νὰ λουσθῇ εἰσελθών εἰς τὸν λουτῆρα. Ἐκεῖνος δ', ὡς ἡτο ἐπόμενον, εὐχαριστώς ἐν τῇ ψυχῇ του εἶδε θερμὸν λουτρόν, διότι οὐδόλως δὰ ἐσύγχαζε νὰ περιποιῆται τὸν ἑαυτόν του, ἀφ' ὅτου πλέον ἀφῆται τὸν οἴκον τῆς δραίαν κόμην ἔχούσης Καλυψοῦς. Τότε δύως (πλησίον τῆς Καλυψοῦς) ἡ περιποίησις δὰ εἰς αὐτὸν ἐγίνετο ὡς εἰς θέρον. Αφοῦ λουτὸν αἱ ὑπηρέται τὸν ἔλουσαν καὶ τὸν ἔλειψαν μὲν ἔλαιον καὶ τὸν ἐνέδυσαν μὲν ὀδαίαν χλαιναν καὶ μὲν χιτῶνα, εὐθὺς ἐκ τοῦ λουτῆρος ἐξελθών ἐπορεύετο πρὸς τοὺς οἴνον πίνοντας ἄνδρας· ἀλλ' ἡ Ναυσικάχη ἔχουσα ἀπὸ τοὺς θεοὺς τὴν ὀραιότητα, ἐστάθη εὐθὺς πλησίον τῆς παραστάδος τοῦ στερεῶς κατεσκευασμένου οἰκήματος (Σημ. εἰς τὸν ἀνδρονίτην δὲν εἰσήχοντο αἱ ἄγαμοι νεάνιδες). Εθαύμασε δὲ τὸν 'Οδυσσέα βλέπουσα αὐτὸν μὲ τὸν δρθωλαμούσης της

καὶ ὅμιλήσασα πρὸς αὐτὸν ἔλεγε πτερωτοὺς λόγους· «Χαῖρε, ἕένε, 460
διὰ νὰ ἐνθυμῆσαι κάποτε καὶ διὸ εὑρισκόμενος ἐντὸς τῆς πατρι-
κῆς σου γῆς, διότι εἰς ἐμὲ πρώτην χρεωστεῖς ἀμοιβὴν διὰ τὴν
σωτηρίαν τῆς ζωῆς σου.»

Πρὸς αὐτὸν δ' ἀπαντῶν εἶτεν ὁ πολυμήχανος Ὀδυσσεύς·
«Ναυσικά, θύγατερ τοῦ μεγάλον Ἀλκινόου, εἴθε τοιούτο-
τρόπως τόρα νὰ κανονίσῃ ὁ Ζεύς, ὁ βροντερώτατος σύζυγος τῆς 465
Ἡρας, καὶ εἰς τὸν οἰκόν μου νὰ φθάσω καὶ νὰ ἴδω τὴν ἡμέραν
τῆς εἰς τὴν πατρίδα ἐπιστροφῆς· διὰ τοῦτο δὲ καὶ ἐκεῖ πάντοτε
ὅλας τὰς ἡμέρας θὰ ἔκαμιν προσευχὰς διὰ σὲ ὡς θεάν· διότι
σὺ μὲ διετήγησας εἰς τὴν ζωήν, κόρη.»

Εἶτε (αὐτὸν ὁ Ὀδυσσεὺς) καὶ εἰδὺς ἐκάθητο ἐπὶ θρόνου πλη-
σίον τοῦ βασιλέως Ἀλκινόου ἐκεῖνοι δὲ πλέον (οἱ ὑπηρέται) καὶ 470
ἐμοίραζον τὰ μερίδια τοῦ φαγητοῦ καὶ ἀνεμίγγυνον τὸν οἶνον μὲ
βίδω (ἐντὸς τοῦ κρατήρος). Κῆρυξ δ' ἥλθε πλησίον ὁδηγῶν τὸν
ἄγαπητὸν ἀοιδὸν Δημόδοκον τὸν τιμημένον ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων
ἐποποιηθῆσε δ' αὐτὸν, ὡς ἡρῷον, εἰς τὸ μέσον τῶν συνδαιτιμό-
νων, στηρίξας αὐτὸν πλησίον ὑψηλοῦ κίονος· τότε πλέον ὡμίλησε
πρὸς τὸν κήρουν ὁ πολυμήχανος Ὀδυσσεὺς ἀποκόψας μέρος νώ-
του ἐκ λεικόδοντος χοίρου (εἶχε δὲ περισσεύσει τὸ περισσότερον
μέρος αὐτοῦ) καὶ πέριξ (τοῦ κρέατος τὸν νάρον) ἤτο ἄφθονον
πάχος· «κῆρυξ νὰ δά, δὸς τοῦτο τὸ κρέας εἰς τὸν Δημόδοκον διὰ
νὰ φάγῃ· καὶ θὰ τὸν μεταχειρισθῶ φυλικῶς, ἣν καὶ λυτοῦμαι. διότι
εἰς ὅλους τοὺς ἐπὶ τῆς γῆς ἀνθρώπους οἱ ἀοιδοὶ εἰναὶ μέτοχοι τι-
μῆς καὶ σεβασμοῦ, διότι, ὡς εἰναι γνωστόν, ἡ μοῦσα ἐδίδαξεν
τοῖτοὺς τὰ ἄσματα καὶ ἡγύπησε τὸ γένος τῶν ἀοιδῶν.»

Τοιουτορόπως λοιπὸν εἶτεν, ὁ δὲ κῆρυξ φέρων (τὸ κρέας)
εἰς τὰς χεῖρας τὸ ἔθεσεν ἐμπρὸς εἰς τὸν ἥρωα Δημόδοκον· ἐκεί-
νος δὲ τὸ ἐδέκηθη καὶ ἔχαιρεν εἰς τὴν ψυχήν του. Οἱ δὲ συνδαι-
τιμόνες εἰς τὰ ἐμπρός των κείμενα ἔτοιμα φαγητὰ ἥπλων τὰς
χεῖρας. Ἀφοῦ δ' ἐξετάζωσαν τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ φαγητοῦ καὶ τοῦ
πτοτοῦ, τότε πλέον εἰς τὸν Δημόδοκον εἶτεν ὁ θεῖος Ὀδυσσεύς·
«Δημόδοκε, ἐξόχως δὰ ἀπὸ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους σὲ ἐπανῶ· ἦ
·Ομήρου Ὀδύσσεια

ἡ μοῦσα σὲ ἐδίδαξε βεβαίως, ἡ κόρη τοῦ Διός, ἡ ὁ Ἀπόλλων.
 490 Λιότι πολὺ καθὼς πρέπει τραγουδεῖς τὴν τύχην τῶν Ἑλλήνων,
 πόσα ἐπράξαν καὶ πόσα ἐπιθον καὶ πόσα ἐταλαιτωρήθησάν οἱ
 Ἑλλῆνες, ώσταν ἵσως ἡ ὁ ἕδιος νὰ ἥσο παρὸν ἢ νὰ ἔρχουσας ἀπὸ
 ἄλλον. 'Αλλ' ἔτσι πλέον μετάβα εἰς ἄλλο ἀσμα καὶ τραγούδησον
 τὸν στολισμὸν τοῦ δουρείου (ξινάνου) ἵππου, τὸν ὅποιον ὁ Ἐπειός
 κατεσκεύασε μὲ τὴν βοήθειαν τῆς Ἀθηνᾶς, τὸν ὅποιον κάποτε ὡς
 δόλον εἰς τὴν ἀκρόπολιν (τῆς Τροίας) ὀδήγησεν ὁ θεῖος Ὁδυσ-
 495 σεὺς γεμίσας μὲ ἄνδρας, οἵ ὅποιοι, ὡς γνωστόν, τὸ "Πιον διήρ-
 πασαν. Εἳν δὰ ταῦτα εἰς ἐμὲ ὅπως πρέπει διηγηθῆς, εὐθὺς καὶ
 εἰς ὅλους τοὺς ἀνθρώπους θὰ κηρύξω, διτὶ ἵσως εὐνοϊκός τις θεὸς
 ἔδωκεν εἰς σὲ τὸ θεῖον χάρισμα τοῦ ἀσματος.»

Τοιουτορόπως εἶπεν. ὁ δὲ ἀιδός ἐμπνευσθεὶς ὑπὸ τῆς θεᾶς
 (τῆς Μούσης) ἤρχιτε, παρουσίᾳς δὲ τὸ ἀσμα, πιάσας αὐτὸν ἀπ'
 500 ἑκεῖ, ὅτε οἱ μὲν Ἑλλῆνες ἐπιβιβασθέντες ἐπὶ τῶν καλὸν κατάστρω-
 μα ἔχόντων (στερεῶν) πλοίων ἀπέπλεον, ἀφοῦ ἔβαλον πῦρ εἰς τὰς
 σκηνάς των, κατοί δὲ πλέον οἱ περὶ τὸν πολὺ ἔξακουστὸν Ὁδυσ-
 σέα ἐκάθητο ἐντὸς τῆς ἀγορᾶς τῶν Τρώων σκεπασμένοι ὑπὸ τοῦ
 (δουρείου) ἵππου διότι οἱ ἕδιοι Τρώες τὸν ἔσυραν εἰς τὴν ἀκρό-
 πολίν των. Τοιουτορόπως ἔκεινος μὲν (ὁ ἵππος) ἴστατο, αὐτοὶ
 δὲ καθίμενοι πέροις αὐτοῦ ἔλεγον πολλὰ ἀσυνάρτητα εἰς τοία δὲ
 σχέδια ἡ σκέψις αὐτῶν προσημόζετο, ἡ νὰ διατρυπήσωσι τὸ κοῖ-
 λον ξύλον (τὸν ἵππον) μὲ τὸν ἀσπλαγχνὸν (σκληρὸν) χάλκινον
 πέλεκυν ἢ νὰ τὸ φίλωσιν ἐπὶ τῶν βράχων, ἀφοῦ τὸ σύρωσιν ἐπὶ
 510 τῆς κορυφῆς τῆς ἀκροπόλεως ἢ νὰ τὸ φιλάξωσι διὰ νὰ είναι μέγα
 πόσμημα ἔξεμπενιστήριον τῶν θεῶν εἰς ταύτην δὲ πλέον (τὴν τε-
 λευταίαν σκέψιν) ἐμελλε βεβαίως γὰ τελειώσῃ τὸ ζήτημα διότι τὸ
 πεπρωμένον ἡτο νὰ χτισθοῖν, ὅταν ἡ πόλις τῶν περιλάβῃ τὸν μέ-
 γαν δούρειον ἵππον, ἐντὸς τοῦ ὅποιον ἐκάθητο ὅλοι οἱ ἄριστοι τῶν
 Ἑλλήνων φέροντες εἰς τοὺς Τρώας φόνον καὶ μοιραῖον θάνατον.
 Ετραγούδει δὲ πῶς τὴν πόλιν ἐντελῶς ἔξηφάνισαν οἱ παῖδες τῶν
 515 Ἑλλήνων ἐκχιθθέντες ἐκ τοῦ ἵππου, ἀφήσαντες τὴν ἐν τῇ κοιλότητι
 τοῦ ἵππου ἐνέδραν των. 'Ετραγούδει δ' ὅτι ἄλλος εἰς ἄλλο μέρος

ηρήμισσε τὴν ὑψηλὴν πόλιν, ὁ δὲ Ὁδυσσεὺς ἐθάδιξε πρὸς τὰ ἀνάκτορα τοῦ Δημόφου (ἀδελφοῦ τοῦ Πάριδος καὶ συζύγου τῆς Ἑλένης μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Πάριδος) ὡσάν "Ἄρης μετὰ τοῦ ἰσόθεσος Μενέλαου. Ἐκεῖ λοιπὸν θλεγεν (ό ἀοιδός) ὅτι φρικτότατον πάλεμον τούμησας (ό Ὁδυσσεὺς) ἐνίκησεν ἐν τούτοις ἔνεκα τῆς 520 μεγάλουφύχου Ἀθηνᾶς.

Ταῦτα λοιπὸν ἐτραγοίδει ὁ ἔξακουστος ἀοιδός· ἀλλ' ὁ Ὁδυσσεὺς κατετίκετο καὶ τὸ δάκρυ ἔβρεχε τὰς παρειάς του ὑποκάτω τῶν βλεφάρων του. Καθὼς δὲ γυνὴ κλαίει τὸν ἄγαπητόν της σύζυγον πεσοῦσα ἐπάνω του ὅστις ἥθειε πέσει ἐμπροσθεν τῆς ἴδιαῆς του πάλεως καὶ σινταλιτῶν ἀποκρούσων ἀπὸ τῆς πόλεως καὶ τῶν 525 τέκνων του τὴν ἀσπλαγχνὸν ἡμέραν τῆς δουλείας· ἐκείνη μὲν, ἵδοισα αὐτὸν σπαραγμέοντα καὶ ἀποθνήσκοντα, χρεῖσα ἐπάνω του σπαραγκικῶς θρηνεῖ· οἱ δὲ ἔχθροι ἐκ τῶν διπισθεν κτυποῦντες μὲ δόρατα τὰ νῶτα καὶ τοὺς ὕμους (τῶν νικηθέντων) εἰς δουλείαν τοὺς διευθύνουσι, διὰ νὰ ἔχωσι μόχθον καὶ δυστυχίαν· αὐτῆς δ' αἱ παρειαὶ λειώνονται ἀπὸ ἐλεινοτάτην θλῖψιν· τοιουτοράτως ὁ Ὁδυσσεὺς ἔχυνεν ὑποκάτω τῶν ἀφροδίων του ἀξιολάτητον δάκρυ. Ἐκεῖ δὲ δύλων μὲν τῶν θλιών διέφευγε τὴν προσοχὴν χύνων δάκρυα, μόνος δ' ὁ Ἄλκινος τὸν ἀντελήφθη καὶ τὸν ἐνόρησε καθήμενος πλησίον αὐτοῦ, τὸν ἤκουισε δὲ βαρέως ἀναστενάζοντα. Ταχέως δ' ἔλεγε πρὸς τὰς φύλους τῆς κωτηλασίας Φείαλας· «Ἀκούπατε, ἥγειμόνες καὶ ἄρχοντες τῶν Φαιάκων, ὁ δὲ Δημόδοκος ἡς παύσῃ πλέον τὴν ἥγιον του κιθάραν διότι τιῦτα οὐχὶ εὑαρέστως πρὸς δλους τὰ τραγουδεῖ. Ἀφ' ὅτου καὶ δειπνοῦμεν καὶ ἐστινάθη (διὰ τὸ ἀσμα) ὁ θεῖος ἀοιδός, ἀπὸ τότε δὲν ἔπαυσεν ἀκόμη 535 ἀπὸ θλιβερὸν θρῆνον ὁ ξένος· μεγάλη ἵσως θλῖψις ἔχει περιβάλει αὐτὸν εἰς τὰς φρένας του. Ἀλλ' ἐμπρὸς αὐτὸς μὲν ἡς σταματήσῃ τὸ ἀσμά του, διὰ νὰ τερπώμεθα δλοι δόμοις καὶ ξενοδόχοι καὶ ξένος, διότι εἰναι πολὺ καλλίτερον τοιουτοράτως νὰ γίνη· διότι ταῦτα ἔχουσι γίνει ἔνεκα τοῦ σεβαστοῦ ξένου, δηλ. καὶ η προετοιμασία πρὸς ἀποστολήν του καὶ τὰ ἀγαπητὰ δῶρα, τὰ ὅποια δίδομεν τοῖς αὐτὸν ἀγαπῶντες αὐτόν. Ὁ ξένος καὶ ὁ ἱκέτης 545 ἔχει

λάθει θέσιν αὐτοχθόνων εἰς ἄνδρα, ὅστις καὶ ὀλίγον δὰ μετεχειρίζετο τὸν νοῦν του. Διὰ τοῦτο τόφα μηρὸν σὺ κρύπτε μὲ πομη-
 550 φὰς σκέψεις ὅ, τι καὶ ἂν σε ἐρωτῶ· καλλίτερον δ' εἶναι νὰ τὸ λέγης· εἴπε τὸ ὄνομα, μὲ τὸ ὅποιον ἔκει (ἐν τῇ πατρῷδι σου) σὲ ἐλόμαλον ὁ πατὴρ καὶ ἡ μῆτηρ καὶ οἱ ἄλλοι, ὅσοι ἀνὰ τὴν πόλιν καὶ ὅσοι πέριξ αὐτῆς κατοικοῦσι. Διότι οὐδεὶς μὲν ἐκ τῶν ἀνθρώπων εἶναι ἐντελῆς ἀνευ ὀνόματος οὔτε δυσγενῆς οὔτε καὶ εὐγενῆς, δταν κατὰ πρῶτον γεννηθῆ, ἀλλ' εἰς ὅλους τ' θενται ὀνόματα, ὅταν
 555 τοὺς γεννήσωσιν οἱ γονεῖς. Εἰπὲ δ' εἰς ἐμὲ καὶ τὴν χώραν τὴν ἴδικήν σου καὶ τὸν λαὸν καὶ τὴν πόλιν, διὰ νὰ σε στέλλωσιν ἔκει τὸ πλεῖστα μετέχοντα φρονήσεων· διότι δὲν ὑπάρχουσιν εἰς τοὺς Φαιάκας κυβερνῆται πλοίων οὐδὲ καὶ πηδάλια ὑπάρχουσιν, ὅσα ἔχουσι τὰ ἄλλα πλοῖα, ἀλλὰ μόνα των (τὰ πλοῖα) γνωρίζουσι τὰ νοήματα καὶ τὰς σκέψεις τῶν ἀνδρῶν καὶ γνωρίζουσι τὰς πόλεις καὶ τοὺς παχεῖς ἀγροὺς ὅλων τῶν ἀνθρώπων καὶ τάξιστα τὸ ἄνοιγμα τῆς θαλάσσης διαπερῶσι σκεπασμένα μὲ ὄμικλην καὶ μὲ νειρέλην· οὐδέποτε εἰς αὐτὸν ὑπάρχει φόβος τις οὔτε νὰ βλαφθῶσιν οὔτε νὰ κχθῶσιν. Ἀλλὰ τὸ ἔξης τοιουτοράπτως ἐγὼ κάποτε ἤκουσα παρὰ τοῦ πατρός μου Ναυσιθόου εἰπόντος αὐτό, ὃ ὅποιος ἔλεγεν δτι ὁ Ποσειδῶν ἔξηλοτύπησεν ἐγαντίον ἥμων, διότι εἴμεθα ἀλλιώτεροι ἀποστολεῖς ὅλων. "Ἐλεγεν δτι κάποτε καλῶς κατεσκενασμένον πλοῖον ἀνδρῶν Φαιάκων ἐπανερχόμενον ἔξ ἀποστολῆς ἀνθρώπων ἐντὸς τῆς σκοτεινῆς θαλάσσης θὰ συντρίψῃ (ὁ Ποσειδῶν),
 560 μὲ μέγα δ' ὅρος θὰ περικαλύψῃ τὴν πόλιν μας. Τοιουτοράπτως ἔλεγεν δέ γέρων. Ταῦτα δημοσίς ὁ θεός ἡ δύναται νὰ ἐκτελέσῃ ἡ καὶ ἀνεκτέλεστα δύνανται νὰ εἶναι, ὅπως εἶναι ἀρεστὸν εἰς τὴν ψυχήν του. Ἀλλ' ἔτα τὸ ἔξης εἰς ἐμὲ εἴτε καὶ ἀληθῶς διηγήθητι, ποῦ περιεπλανήθης καὶ εἰς ποίας χώρας ἀνθρώπων ἐφθασας καὶ αὐτοὺς τοὺς κατοίκους των καὶ τὰς καλῶς κατοικουμένας πόλεις των, καὶ πόσοι εἶναι καὶ σκληροί καὶ ἄγριοι καὶ δίκαιοι καὶ πόσοι φιλόξενοι καὶ εἰς αὐτοὺς ὑπάρχει νοῦς θεοφοβούμενος. Εἰπὲ δὲ διὰ τι κλαίεις καὶ ὀδύρεσαι ἐντὸς τῆς ψυχῆς σου, δταν ἀκούντης τὴν τύχην τῶν 'Αργείων Δαναῶν (Ἐλλήνων) καὶ τοῦ Πλίσου (τῆς

Τροίας· ταύτην (τὴν τύχην) οἱ θεοὶ μὲν κατεσκεύασαν, ἀτεφάσισαν δὲ ὅλεθρον εἰς τοὺς ἀνθρώπους, διὰ νὰ ὑπάρχῃ καὶ εἰς τοὺς μεταγενεστέρους τοχγοῦδι δι' αὐτούς· ἀρά γε μήπως καὶ συγγενῆς σοι ἔχαθη ἐμπροσθεν τοῦ Ἰλίου, ὁ ὄποιος ἦτο καλός, γαπιθρόδος δηλ. ἡ πενθερός; διότι οὗτοι γίνονται κατ' ἔξοχὴν ἀγαπητούτατοι συγγενεῖς ὕστερον ἀπὸ τὸ αἷμα (τοὺς ἐξ αἵματος συγγενεῖς) καὶ τὴν γενεὰν ἡμῶν τῶν ἴδιων· ἡ μήπως ἴσως (ἔχαθη) καὶ ἀνὴρ φίλος σου ἔχων σκέψεις εὐνοϊκάς· καλός; διότι οὐδόλως γίνεται κατώτερος τοῦ αὐταδέλφου ὄποιος, ἐν ᾧ εἶναι φίλος, ἥθελεν ἔχει καὶ σύνεσιν.»

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Η ΡΑΨΩΔΙΑ Ι.

'Ο Όδυσσεὺς διηγεῖται εἰς τὸν Ἀλινόον τὰς πλανήσεις του. Κίκονες. Λω οφάγοι. Κυκλώπεια.

(Περὶ ληψίς. Ο Όδυσσεὺς, κατὰ παράκλησιν τοῦ βασιλέως τῶν Φαιάκων Ἀλινόου, ἀρχίζει νὰ διηγῆται τὰς περιπλανήσεις, ἀφεῦ πρῶτον ἀπεκάλυψε τὸ ὄνομά του καὶ τὴν καταγωγὴν τοῦ. Διηγῆται τὴν ἐν Τοίας μετάβασίν τοι εἰς τοὺς Κίκονας καὶ κατέπιν εἰς τοὺς Λιθοφράγους καὶ κατόπιν εἰς τὴν γῆσον τῶν Κυκλαδῶν, ὅπου ὁ Κύκλωψ Ηέλεφημος, νίδος τοῦ Ποσειδῶνος, κατεπράγει ἐξ συντρόφων τεν, ἀλλ' ἐπὶ τέλους ὁ Όδυσσεὺς τὸν μεθίνει καὶ τὸν τυφλώνει καὶ ἐλευθερωθείς ἀπ' αὐτοῦ φεύγει.)

Ηρὸς αὐτὸν δ' ἀπαντῶν εἶπεν ὁ πολυμήχανος Όδυσσεὺς· «Ἀλινόες βασιλεῦ, ἔχος ἐξ ὅλων τῶν λαῶν, βεβαίως μὲν εἶναι ὥροιν τοῦτο τὸ ν' ἀκούῃ τις τοιοῦτον ἀοιδόν, ὄποιος εἶναι οὗτος ἐδῶ, δικιος μὲ τοὺς θεοὺς κατὰ τὴν φωνὴν. Διότι ἐγὼ τοῦλάχιστον διεσχυροῖζομαι ὅτι οὐδεὶς σκοπὸς εἶναι εὐχαριστότερος παρὰ ὅταν εὐφροσύνη μὲν κατέχῃ ὅλον τὸν λαόν, οἱ διοιτράπεζοι δὲ ἀνὰ τὰ ἀνάκτορα ἀκροῶνται ἀοιδὸν καθήμενοι κατὰ σειράν, πλησίον δ' αὐτῶν εἶναι γεμῖται αἱ τράπεζαι ἀπὸ ἀρτοῦ καὶ κρέατο, οἰνοχόος δὲ ἀντιλῶν οἴνον ἐκ κρατῆρος τὸν φέρῃ καὶ τὸν χύνῃ μέσα εἰς ποτήρια. Τοῦτο εἰς τὰς φρένας μου φαίνεται ὅτι εἶναι κάτι ώδαιότατον.» Η

ψυχή σου ὄμιως ἐστράφη (ἐπεθύμησε) νὰ μὲ ἔρωτᾶς διὰ τὰς ἴδι-
κὰς μου πολυστενάκτους θλίψεις, διὰ νὰ στενάξω ἀσώμη περισσό-
τερον ὀδυρόμενος· κατόπιν τούτου, τί πρῶτον εἰς σὲ καὶ τί ὑστε-
15 τον νὰ διηγηθῶ, ἀφοῦ πολλὰς θλίψεις ἔδωκαν εἰς ἐμὲ οἱ Οὐρά-
νοι νεοί. Τόρα δὲ τὸ ὄνομά μου πρῶτον θὰ εἴπω, διὰ νὰ τὸ γνω-
ρίζητε καὶ σεῖς καὶ ἵνα ἐγὼ ἔπειτα διαφυγῶν τὴν σκληρὸν ἡμέ-
ραν (τύνθανατον) εἴκαι ξένος (ἐκ φιλοξενίας φύλως) ἴδιος σας.
20 Ήν καὶ κατοικῶ μιαρὸν ἐν τῷ οἴκῳ μου. Εἶμαι ό νίδιος τοῦ Λαέρ-
του Ὀδυσσεύς, ό ὄποιος εἶμαι ὑπὸ τὴν ὄμιλίαν ὅλων τῶν ἀνθρώ-
πων διὰ τὰς πανουργίας μου καὶ ἡ δόξα μου φθάνει εἰς τὸν οὐ-
ρανόν. Κατοικῶ δὲ τὴν περιφρανῆ Ἰθάκην· ὑπάρχει δ' ἐντὸς αὐτῆς
25 ὄρος ὑψηλὸν (σεῖον τὰ φύλα του ἔνεκα τῶν ἀνέμων) τὸ Νήριτον,
μεγαλοπρεπές πέριξ δὲ νῆσοι πολλαὶ κατοικοῦνται πολὺ πλησίον
ἄλληρων, τὸ Δουλίχιον καὶ ἡ Σάμη καὶ ἡ δασώδης Ζάκυνθος.
(Σημ. Τὸ Δουλίχιον πιθανῶς νῆσος ΝΑ. τῆς Ἰθάκης παρὰ τὰς
30 Ξεινάδας, ἡ Σάμη δὲ πιθανῶς ἡ Σάμη τῆς Κεφαλληνίας). Αὐτῇ
δ' ἡ Ἰθάκη μὲ καθαυμαλὰς ἀκτὰς μιαρότατα ἀπὸ τὰς ὅλας κεῖται
ἐν τῷ μέσω θαλάσσης πρὸς δυσμάς, ἐν ὃ αἱ ἄλλαι κεῖται κω-
νιστὰ πρὸς ἀνατολὰς καὶ πρὸς τὸν ἀνατέλλοντα ἥλιον, πετρώδης
(ἡ Ἰθάκη), ἀλλὰ γεννώσα καλὰ παλληκάρια· οὐδόλως ἐγὼ βε-
βαίως δύνχμια νὰ ἔω ἄλλο γίλικύτερον τῆς ἴδικῆς μου πατρίδος.
35 'Αληθῶς μὲ ἐκράτησε μὲν ἐκεῖ ἡ θεία ἐκ τῶν θεῶν Καλυψώ ἐν-
τὸς γλαφυρῶν στηριάιων ἐπιθυμοῦσα νὰ εἴμαι σύζυγός της· ὡσαύ-
τως δὲ μὲ ἐκράτει ἐντὸς τῶν ἀνακτόρων της ἐν τῇ νήσῳ Αλκίᾳ
ἡ θολοπλόκος, ἐπιθυμοῦσα νὰ εἴμαι σύζυγός της· ἀλλ' οὐδέποτε
αὗται ἔπειθον τὴν ψυχήν μου ἐντὸς τῶν στηρῶν μου. Τόσον πολὺ¹
οὐδὲν γίλικύτερον τῆς ἴδικῆς του πατρίδος οὐδὲ τῶν γονέων γίνε-
ται, καὶ ἐάν τις δὰ μιαρὸν κατοικεῖ πλούσιον ὄχον ἐντὸς ξένης
γῆς μιαρὸν τῶν γονέων. (Σημ. "Αριστον δίδαγμα ἀγάπης πρὸς
τὴν γενέτειραν"). Έάν δὲ θέλῃς, ἐμπρὸς ἂς διηγηθῶ καὶ τὴν ἴδι-
κήν μου μὲ πολλὰς θλίψεις ἐπάνοδον, τὴν ὄποιαν ό Ζεὺς ἔστειλεν
εἰς ἐμὲ ἀνχωροῦντα ἐκ τῆς Τροίας.

'Ἐκ τοῦ Ἰλίου ό ἀνεμος φέρων ἐμὲ μὲ ἐπλοσίασεν εἰς τὴν

γιὴν τῶν Κικόνων, εἰς τὴν "Ισμιαρον (πόλιν καὶ λαὸν ἐν Θράκῃ). Ἐκεῖ δὲ ἐγὼ τὴν πόλιν ἡρόμωσα καὶ αὐτοὺς κατέστρεψα (διότι ἡσαν σύμμαχοι τῶν Τρώων. Ἰλιάδ. B, 846). ἐκ τῆς πόλεως δὲ λαβόντες γυναικας συζύγους καὶ πολλὰ πράγματα τὰ ἐμοιράσαμεν, οἵστε νὰ μὴ ἀπέρχηται τις στερούμενος ἵσης μερίδος. Ἐκεῖ θεοίων ἐγὼ μὲν προέτρεπον νὰ φεύγωμεν μὲν βιαστικὸν πόδα, ἔκεινοι δῆμος (οἱ σύντροφοι μοι) οἱ μεγάλως ἀνόητοι δὲν ἐπείσθησαν. Ἐκεῖ δῆμος πολὺς μὲν οἶνος ἐπίνετο, πολλὰ δὲ πρόβατα ἔστηαζον παρὰ τὴν ἱμιώδη ἀκτὴν καὶ βοῦς συστρέφοντας τοὺς πόδας κατὰ τὴν κίνησιν στρεψιοφθάλμους· κατ' αὐτὸν δῆμος τὸν χερόν τοῦ Κίκονές τινες διαφυγόντες ἡμᾶς ἐκάλουν μὲν φωνὰς Κίκονας, οἱ όποιοι εἰς αὐτοὺς ἡσαν γείτονες, συγχρόκως περισσότεροι καὶ ἀνδρειότεροι, κατοικοῦντες ἐνδοτέρας Ἑράν, γγωδίζοντες μὲν νὰ πολεμῶσιν ἀπὸ τῶν ἀριμάτων καὶ δποι εἶναι ἀνάγκη νὰ πολεμῇ τις ὁν πεζός. Ἐπῆδην κατόπιν τὴν πρωῖαν πολλοί, ὅσα φύλα καὶ ἄνθη γίνονται κατὰ τὴν ἀνοιξιν· τότε δά, ὡς ἡτο ἐπόμενον, κακή μοῖρα τοῦ Διὸς παρουσιάσθη εἰς ἡμᾶς τοὺς ἔχοντας κακὴν τέλην, διὰ νὰ πάθωμεν πολλὰς θλίψεις. Σταθέντες δὲ πλησίον τῶν ταχέων πλοίων ἔκαπινον μάχην καὶ ἐκτυποῦντο μεταξύ των μὲ χάλκινα δόρατα (Κίκονες καὶ Ἕλληνες). ἐφ' ὅσον μὲν ἡτο πρωῖ καὶ ἡνέκαντο ἡ ἡμέρα, ἔως τότε ἐμένομεν διὰ ν' ἀποκρούσωμεν αὐτοὺς, ἢν καὶ ἡσαν περισσότεροι· δτε δῆμος ὁ ἡλιος μετέβαινε πρὸς τὴν δύσιν (ὅτε ἀπολύνονται οἱ βόρεις ἐκ τοῦ ἀρότρου), τότε πλέον καὶ οἱ Κίκονες παήσαστες. ἔτρεψαν εἰς φυγὴν τοὺς Ἕλληνας· ἐξ δὲ κολλαικήμεδες σύντροφοι ἐξ ἔκαπτου πλοίου (12 ἡσαν τὰ πλοῖα) ἔχασθησαν, οἱ δὲ ἄλλοι ἀπεκύρωμεν τὸν θάνατον καὶ τὴν κακὴν μοίραν.

'Απ' ἐκεῖ δὲ πρὸς τὰ ἐμπρός ἐπλέομεν λυπημένοι κατὰ τὴν καρδίαν, διότι ἔχάσπιεν ἀγαπητοὺς συντρόφους, εὐχαριστημένοι ἔμως ὡς σωθέντες ἐν θυνάτου. Οὐδὲ ἀνεχώρουν, ὡς συνηθίζετο. πρὸς τὰ ἐμπρός τὰ ἔκαπτον κυρτὰ πλοῖα, πρὸ τοῦ νὰ καλέσωμεν τρεῖς φρορὰς ἔνα ἔκαπτον ἐκ τῶν δυστυχῶν συντρόφων, οἵτινες ἀπέθανον ἐντὸς τῆς πεδιάδος φονευθέντες ὑπὸ τῶν Κικόνων.

Εις τὰ πλοῖα δ' ἐσήρωσε βόρειον ἄνεμον ὁ συναθροῦσσον τὰς νεφέ-
λας Ζεὺς μὲ καταπληκτικὴν τριχυμίαν, μὲ σύννεφα συγχρόνως ἐ-
κάλυψε γῆν καὶ θάλασσαν, ἐσηκώθη δὲ σκότος ἐκ τοῦ σύνθανον·
70 ἐκεῖνα μὲν (τὰ πλοῖα) ἐφέροντο πλαγίως (τῆς πρώτας μᾶλλον
τῶν ἀλλιών μερῶν βιβλιζομένης εἰς τὸ ὄντως), τὰ δὲ ιστία αὐτῶν
εἰς τοία καὶ τέσσαρα μέρη διέσχισεν ἡ δύναμις τοῦ ἀνέμου. Καὶ
ταῦτα μὲν κατεβιβάσκεν εἰς τὰ πλοῖα φοβηθέντες τὸν ὄλευθον, τὰ
δὲ πλοῖα ἐσπενσέμενως μὲ τὰς κώπας ἐσπρώξαμεν πρὸς τὴν ξηράν.
75 Έκεὶ δέοντας καὶ δύο ήμέρας συνεχῶς πάντοτε ἐμένομεν κα-
τατριώγοντες τὴν ψυχήν μας μὲ κούραστιν καὶ μὲ θλίψεις ἀλλ' ὅτε
πλέον τὴν τρίτην ήμέραν παρουσίσκεν ἡ καλλιπλόκαιος Αἴγαρη, στή-
σαντες τὰ κατάρτια καὶ ἀνασέργαντες τὰ λευκὰ ιστία ἐκεκλήμεθα,
τὰ δὲ πλοῖα διεύθυνεν ὁ ἄνεμος καὶ οἱ κυβερνῆται (πηδαλιούχοι).
καὶ ἵσως ἀβλαβῆς θῷος ἕρθανον εἰς τὴν πατρικὴν γῆν ἀλλὰ τὸ
κῆμα καὶ τὸ φεῦγα καὶ ὁ Βορρᾶς, ἐν ὦ περιέκαμπτον τὸν Μα-
λέαν, μὲν ἀπώλησε καὶ μὲ ἀπεμάκουνεν ἀπὸ τὰ Κύθηρα.

'Απ' ἐκεῖ δ' ἐπὶ ἐνέα ήμέρας ἐφερόμην ὑπὸ ὄλευθοίων ἀνέ-
μων πρὸς τὸ ἤχθνων πλῆρες πέλαγος κατὰ δὲ τὴν δεκάτην ήμέραν
ἐπλησιάσαμεν εἰς τὴν γῆν τῶν Λωτοφάγων, οἱ δόποι τούτοις τούτοις
85 φαγητὸν ἔξι ἀνθέων. Ἐκεῖ δ' ἐπὶ τῆς ξηρᾶς ἀπεβιβάσθημεν καὶ
ἡντίκησαμεν ὄντως, εὐθὺς δ' ἐγενμάτισσον οἱ σύντροφοί μου πλησίον
τῶν ταχυπλώων πλοίων. 'Αφοῦ δ' ἐχορτάσαμεν καὶ φαγητὸν καὶ
πειόν, τότε πλέον ἐγὼ συντρόφους ἔστελλον προχωροῦντες παρα-
90 μέστα νὰ πληροφορῶνται, ποῖοι ἄνδρες ἥσαν ἐπὶ τῆς γῆς ἐκείνης
σιτοφάγοι, ἀφοῦ ἐξέλεξα δύο ἄνδρας καὶ ἀφοῦ συγχρόνως ἀπέστει-
λα καὶ τρίτον ὡς κηρύγα. Ἐκεῖνοι δὲ εὐθὺς προχωρήσαντες ἀνε-
μίγμησαν μετὰ τῶν Λωτοφάγων ἀνδρῶν. Καὶ λοιπὸν οἱ Λωτοφά-
γοι δὲν ἐσκέπτοντο ὄλευθον διὰ τοὺς ίδιους μας ἄδητος, ἀλλ' ἔδωκαν
εἰς αὐτοὺς νὰ φάγωσιν ἐκ τοῦ λωτοῦ (ἀπὸ τὸ τσίτζυφον).
95 Ἐξ αὐτῶν διως δποιος ἤθελε φάγει τὸν γλυκὺν ὡς μέλι καρπὸν
αὐτὸν (τῆς τσιτζιφῆς), οὔτε ἤθελε πλέον ἐπιστρέψας πρὸς
τὰ ὄπιον νὰ τὸ ἀναγγείῃ, οὔτε νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν πατριδα-
ἀλλ' ἤθελον ἐκεῖ νὰ μένωσι μεταξὺ τῶν Λωτοφάγων ἀνδρῶν τούτ-

γοντις λωτὸν καὶ νὰ λησμονήσωσι τὴν εἰς τὴν πατρίδα ἐπάνοδον.
Αὐτοὺς μὲν ἐγὼ ὀδήγουν εἰς τὰ πλοῖα κλαίοντας διὰ τῆς βίας,
σύρος δ' αὐτοὺς ἐντὸς τῶν λαξευτῶν πλοίων ἔδεσχ ὑποκάτω τῶν
καθισμάτων τῶν κωπηλατῶν, τοὺς δ' ἄλλους πολὺ ἀγαπητοὺς συ-
τοξόφους διέτασσον ἐπενεμένως νὰ ἐπιβιβάζωνται εἰς τὰ ταχέπλοα
πλοῖα, μήπως κανεὶς φαγὸν ἐκ τοῦ λωτοῦ (τσιτζύφου) λησμονήσῃ
τὴν εἰς τὴν πατρίδα ἐπάνοδον. Ἐκεῖνοι δὲ ταχέως εἰσήρχοντο εἰς
τὰ πλοῖα καὶ ἐκάθιρτο ἐπάνω εἰς τὰς κωπηλατικὰς ἔδρας καὶ κα-
θύμενοι ἐκτύπουν μὲ τὰς κώπας τὴν λευκοαφριδομένην θάλασσαν.

'Απ' ἐκεῖ δὲ πρὸς τὰ ἔμπρόδος ἐπλέομεν ληπούμενοι κατάκαρ-
δα ἐφύδασμεν δ' εἰς τὴν γῆν τῶν ἀλαζόνων καὶ ἀδίκων Κυκλώ-
πων, οἱ ὄποιοι, ως φαίνεται, ἔχοντες πεποίθησιν εἰς τοὺς ἀθανά-
τοὺς θεοὺς (περιμένοντες τα πάντα ἀπὸ τοὺς ἀθανάτους θεοὺς)
οὔτε φυτεύοντι μὲ τὰς χεῖράς των φυτὸν οὔτε ἀρτοιδισιν, ἄλλ-
ιπτὰ ἀσπαρτα δὲ καὶ χωρὶς ν' ἀροτριωθῶσι φυτρώνουσι, καὶ οἱ
οἳτοι καὶ αἱ κοινᾶ καὶ αἱ ἄμπελοι, αἱ ὄποιαι παράγουσιν οἶνον
ἀπὸ μεγάλης σταφυλᾶς καὶ οἱ βιροχῆ τοῦ Διὸς τὰ αὐξάνει χάρον
αὐτῶν. Εἰς αὐτοὺς δὲ οὔτε συνελεύσεις συσκεπτομένων οὔτε δικα-
στήρια ὑπάρχουσιν, ὅλλ' αὐτοὶ δὲ κατοικοῦσι κορυφὰς ὑψηλῶν
ὄρεών ἐντὸς λαξευτῶν σπηλαίων, ἔκαστος δὲ ἐνασκεῖ ἐξουσίαν τῶν
νιῶν καὶ συζύγων του καὶ δὲν φροντίζουσιν ὁ εἰς διὰ τὸν ἄλλον.

Νῆσος κατόπιν χαμηλὴ πλαγίως καὶ ἔξω τοῦ λιμένος τῆς γῆς
τῶν Κυκλώπων ἔχει ἐξαπλωθῆ, οὔτε πολὺ πλησίον οὔτε πολὺ μα-
κρὰν αὐτοῦ, δασώδης· ἐντὸς δ' αὐτῆς ὑπάρχουσιν ἀναρίθμητοι
ἄγριαι αἴγες· διότι οὔτε πάτημα ἀνθρώπων τὰς ἀποδιώκει οὔτε
εἰσέρχονται εἰς αὐτὰς κωνηγοί, οἱ ὄποιοι ἀνὰ τὰ δάση πεποιηθοῦ-
σιν ἀκολουθοῦντες κορυφὰς ὁρέων οὔτε λοιπὸν ὑπὸ ποικιλίων κατέ-
χεται οὔτε ὑπὸ ἀροτριάσεων. ὅλλ' αὕτη δὲ ἀσπαρτος καὶ χωρὶς
ἀροτρισμέσι ὄλας τὰς ἡμέρας εἶναι ἔρημος ἀδρῶν καὶ βόσκει βε-
λαζούσας αἴγας. Διότι δὲν ὑπάρχουσιν εἰς τοὺς Κύκλωπας πλοῖα
μὲ κοκκίνιας πρώρας οὔτε ὑπάρχουσιν ἐντὸς τῆς χώρας των ἄνδρες
κατασκενασταὶ πλοίων, οἱ ὄποιοι νὰ ἡθελον κατασκευάσει πλοῖα μὲ
καλὸν κατάστρωμα, τὰ ὄποια θὰ ἔξετέλουν ἔκαστην ὑπῆρξείαν

φθάνοντα εἰς πόλεις ἀνθρώπων, ὅπως δὰ πολλάκις οἱ ἄνδρες μὲ
 130 πλοῖα διοπερῶσι θέλατσαν πρὸς συγκοινωνίαν μεταξύ τῶν, οἱ
 ὅποιοι (ναυτηγοὶ) καὶ δι' αὐτοὺς θὰ κατεσκεύαζον νῆσον καλοκι-
 σμένην διότι οὐδόλως αὕτη εἶναι ἀκατάλληλος, ἀλλὰ θὰ παρῆγεν
 δλα τὰ εἰς ἐκάστην ὁραν τοῦ ἔτους σχετικά· διότι ἐντὸς μὲν αἵ-
 της ὑπάρχουσι λειβάδια οὐδοφόροι καὶ μαλακὰ παρὰ τὰς ὅχθας
 τῆς λευκοαφροσιμένης θαλάσσης· πολὺ ἀφθαρτοί θὰ ἦσαν οἱ ἄμπε-
 λοι· ἐντὸς δ' αὐτῆς ή ἀροτρίασις εἶναι ὀμιχλή· πάντοτε πολὺ βα-
 135 θεῖαν (πλοιούσιαν) σποράται θὲληθερίζον εἰς τὰς καταλλήλους ὁρας
 τοῦ ἔτους, διότι πολὺ λίπος εἶναι ὑποκάτω τοῦ ἑδάφους. Ἐντὸς
 δ' αὐτῆς εἶναι λιμὴν μὲν καλὴν προσόρμισιν πλοίων, ὅπου δὲν εἶναι
 ἀνάγκη διὰ παλαμάριον σχοινίον οὔτε ἀγκύρας νὰ φίψῃ τις οὔτε
 πρωμήσια σχοινία νὰ δέσῃ, ἀλλ' ἀφοῦ τὰ ἀράξωσιν (οἱ ἀνθρω-
 ποι) εἶναι εἴκολον νὰ μείνωσιν ἐπὶ χοόν, ἔως ὅτου ή θέλησις
 τῶν ναυτῶν ἥθελε τοὺς παρορμῆν καὶ ἥθελον φυσήσει κατάλληλοι
 140 ἀνεμοί. Εἰς τὸ κεφαλάρι δὲ (τὴν ἀρχὴν) τοῦ λιμένος οὗτοι θαυ-
 μόσιον ὕδωρ, κορήνη ὑποκάτιο σπηλαίου, πέριξ δ' εἶναι φυτῷσιμέ-
 ναι ἄγραια λεῦκαι. Ἐκεῖ κοτεπλέομεν καὶ κάποιος θεός μᾶς ὠδῆ-
 γει ἐν τῷ μέσῳ σκοτεινῆς νυκτὸς καὶ δὲν ἔφεγγεν, ὅστε νὰ ἴδῃ
 145 τις· διότι βαθεῖα ὡμίχλη, ἥτο πέριξ τῶν πλοίων μας οὐδὲ σελήνη
 ἐκ τοῦ σύρανού ἐφωτίζει, ἀλλὰ κατείχετο ὑπὸ νεφῶν. Ἐκεῖ οὐδεὶς
 τὴν νῆσον εἰδε μὲ τοὺς διφθαλμούς του οὔτε δὰ μεγάλα κύματα
 εἶδουμεν νὰ κυλίωνται πρὸς τὴν Ἑρράν ποὺν ν' ἀράξωσι τὰ μὲ καλὰ
 150 καταστρώματα πλοιῶν μας· εἰς ἀραιγμένα δὲ τὰ πλοῖα κατεβιβάσα-
 μεν δλα τὰ ιστία καὶ ἔξηλθομεν καὶ ἡμεῖς αὐτοὶ εἰς τὴν ἀκτὴν
 τῆς θαλάσσης· ἐκεῖ δ' ἀπεκοιμηθέντες περιεμείναμεν τὴν θείαν
 Αὔγιρν.

“Οτε δ' ἐφάνη ἡ τὴν πρωῖαν γεννωμένη ροδοδάκτυλος Αύ-
 γή, θαυμάζοντες τὴν νῆσον περιεστρεφόμεθα εἰς αὐτήν μᾶς ἔστει-
 λεν δ' αἱ Νύμφαι, θυγατέρες τοῦ ἀσπιδοφόρου Διός, αἴγας ὁρε-
 155 σιθίους (τρεφομένας εἰς τὰ ὅρη), διὰ καὶ γειματίσωσιν οἱ σύντρο-
 φοι. Εὐδήν δὲ καμπτῖνα τόξα καὶ ἀκύντια μὲ μακροὺν κοιλότητα
 εἰς τὴν αἰχμὴν (δπου εἰσίσχετο τὸ ξύλον) ἐλάβομεν ἐκ τῶν πλοίων

καὶ εἰς τοῖα μέρη μοιρασθέντες ἐκτυποῦμεν εὐθὺς δ' ἔδωκεν δ
θεὸς κυρήγιον εὐχάριστον εἰς τὴν ψυχήν μας πλοῖα μὲν δώδεκα
μὲν ἥροιούθουν, εἰς ἕκαστον δὲ πλοῖον ἔπιπτον διὰ λαχροῦ ἐννέα
αἴγες, δι' ἐμὲ δὲ μόνον ἐξεγέροισαν δέκατον τοιουτορόπτως τότε μὲν
κατ' οὐρανὸν τὴν ἡμέραν μέχρι τῆς δύσεως τοῦ ἡλίου ἐκαθίμεθα
εὐωχοίμενοι καὶ μὲν ἄφθονα πρέστα καὶ μὲ γλυκὺν οἶνον· διότι δὲν
εἶχεν ἐξαντληθῆ ἀκόμη δὲ ἐρυθρὸς οἶνος ἐκ τῶν πλοίων, ἀλλ' ὑπῆρ-
χεν ἐντός· διότι πολὺν ἡγιάσμεν ἐντός τῶν ἀμφορέων (δογχείων
μὲν δύο λαβάς) ἔκαστος. Ζετε ἐκυριεύσαμεν τὴν ιερὰν πόλιν τῶν
Κυκλώπων τῶν εὐρισκο-
μένων πλησίον καὶ τὸν καστρὸν καὶ αὐτῶν τῶν ιδίων τὴν φω-
νὴν (ἀρκούμεν) καὶ τὴν προβάτων καὶ τῶν αἰγῶν. "Οτε δ' ἔδωσεν
εἷλιος καὶ ἐπῆλθε τὸ σκότος, τότε πλέον ἐκομιήθημεν ἐπὶ τῆς
ιστῆς τῆς θαλάσσης. "Οτε δ' ἐφάνη ἡ τὴν ποωτίαν γεννωμένη ρα-
δοδάκτυλος Αὔγη, τότε καὶ ἢγε τυγχροτήσας συνέλευσιν εἶπον εἰς
ὅλους. «Πολὺ ἀγαπημέναι μου σύντροφοι, οἱ μὲν ἄλοι μείνατε τό-
σα ἐδῶ· ἀλλ' ἐγὼ μὲ τὸ πλοῖόν μου καὶ μὲ τοὺς συντρόφους μου με-
ταβάς θὰ δοκιμάσω κατένες δὲ τοὺς ἄνδρας ποῖοι εἶναι, ἀρά γε οὐ-
τοι δὲ εἶναι ἀλαζόνες καὶ ἄγριοι καὶ ἄδικοι· ἡ φιλόξενοι καὶ ὑπάρ-
χει εἰς αὐτοὺς νοῦς θεοφοβούμενος.»

Τοιουτορόπτως διμιλήτρας ἀνέβην εἰς τὸ πλοῖον, διέταξε δὲ τοὺς
συντρόφους μου ν' ἀναβαίνωσι καὶ νὰ λύσωσι τὰ πρωτήσια σχοι-
νία. Ἐκεῖνοι δὲ ταχέως ἀνέβαινον καὶ ἐκάθηγον εἰς τὰς θέσεις τῶν
καπηλατῶν, κατὰ σειρὰν δὲ καθήμενοι ἐκτύπουν τὴν λευκοαφοῖξου-
σαν θάλασσαν μὲ τὰς κώπας. Ἀλλ' ὅτε ἐφθάσαμεν εἰς τὴν πλησί-
ον ὑπάρχουσαν ἔηρον, ἐκεῖ εἰς τὴν ἐσκατιάν τῆς γῆς εἶδομεν σπή-
λαιον πλησίον τῆς θαλάσσης ὑψηλὸν, κατάφυτον ἀπὸ δάφνας (βχ-
γιές). Ἐκεῖ δὲ πολλὰ πρόβατα καὶ προβατίναι καὶ αἴγες ἀνεπαύνο-
το· πέριξ δὲ αὐλὴ ὑψηλὴ ἦτο κατεσκευασμένη μὲ λίθους χωρισμένους
μέσα καὶ μὲ ὑψηλὰς πίτυς (κουκουναριές) καὶ μὲ ὑψηλὰς δρῦς.
Ἐπειδὲ δὲ διενυκτέρευεν ἀνήρ πελάρωιος, δόποιος δὲ τὰ πρόβατά του
ἔβοσκε μόνος μακρὰν τοῦ σπηλαίου· οὐδὲ πρὸς ἄλλους ἐσύγκα-
ζεν, ἀλλὰ μακρὰν αὐτῶν μέγαν ἀσεβῆ φρονήματα εἶχε. Καὶ πραγ-
190 Ψηφιοποιηθήκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ματικῶς εἶχε γίνει πελώριον τέρας καὶ δὲν ὀμοίαζε βεβίως μὲ
ἄνδρα σιτοφάγον, ἀλλὰ μὲ βράχον δασώδη ὑψηλῶν ὄρέων, ὁ ἐποί-
ος φαίνεται μεμονωμένος ἀπὸ τοὺς ἄλλους.

Τότε λοιπὸν τοὺς ἄλλους ἀγαπητοὺς συντρόφους διέταξε ἐκεῖ
195 πλησίον τοῦ πλοίου νὰ μένουσι καὶ τὸ πλοῖον νὰ φύλαττοσιν, ἐγὼ
δ' ἐκλέξας ἐκ τῶν συντρόφων τοὺς δώδεκα ἀρίστους ἀνεγώρησα.
εἶχον δὲ μαζί μου ἀσκὸν ἐς αἰγός γεμάτον ἀπὸ μαῦρον οἴνον γλυ-
κούν, τὸν ὅποιόν μοι ἔδωκεν ὁ νίος τοῦ Εὐάνθους Μάρων, ἵερενς
τοῦ Ἀπόλλωνος τοῦ προστατεύοντος τὴν Ἰσμαρον, διότι πὺτὸν μὲ
τὸν αἵμόν του καὶ τὴν σύζυγόν του περιεπούμημεν σεβόμενοι αὐτόν.
200 διότι κατώκει ἐντὸς καταδένδρου ἄλσους τοῦ Φοίβου Ἀπόλλωνος.
αὐτὸς δὲ μοι ἔδωκε λαμπτὸν δῶρα χρυσοῦ μὲν καλῶς κατειχασμέ-
νου μοι ἔδωκεν ἐπτὰ τάλαντα (τὸ τάλαντον μονάς βάρους ἦτο),
205 ἔδωκε δ' εἰς ἐμὲ κρατῆρα ἐντελῆς ἀργυροῦν, ἔπειτα δὲ οἴνον γλυ-
κούν ἄριστον, θεῖον ποτόν, ἀντλήσας αὐτὸν ἐντὸς δώδεκα ἐν διῃρ-
ωματοῖς (δοχείων μὲ δέο λαβάς)· καὶ κανεῖς δὲν ἐγνώριζεν αὐ-
τὸν (τὸν οἴνον) ἐν τῷ δούλῳ οὐδὲ ἐκ τῶν θεραπαινίδων ἐντὸς
τοῦ οἴνου, ἀλλὰ μόνον αὐτὸς καὶ ἡ σύζυγός του καὶ μία μόνη οἰκονό-
μος ὄσακις δ' ἔπινον (ἐπεῖνοι) αὐτὸν τὸν γλυκὺν ὡς μέλι ἐρυθρὸν,
210 οἴγον, ἀφοῦ ἐγέμιζον ἐν ποτήριον, ἔχυνεν ἐπάνω ἀνὰ εἴκοσι μέτρα
ὑδατος. θαυμασία δὲ γλυκεῖα δομῇ ἀπὸ τὸν κρατῆρα εὐωδίαζε· τότε
δά δὲν ἦτο ἀρεστὸν ν' ἀπόσχῃ κανεῖς ἀπ' αὐτὸν. Ἐκ τούτου γει-
σας μέγαν ἀσκὸν ἔφερον μαζί μου, προσέτι δὲ καὶ τρόφιμα ἐντὸς
σωτήριου δειματίνου· διότι εὐθὺς ἐσκέφθη ἡ γενναία πάρδια μου
215 διὰ προσέλθω εἰς ἄνδρα ἐνδεδυμένον μεγάλην δύναμιν, ἄγριον,
οὗτε δικαιοσύνην ἀναγωρίζοντα οὗτε νόμους.

Ταχέως δ' ἐφθύναμεν εἰς τὸ σπήλαιον καὶ δὲν τὸν εὖδομεν
μέσα, ἀλλ' ἔβοσκεν εἰς κοπτήρ τὰ παχέα του πρόβατα. Εἰοειθόντες
δ' εἰς τὸ σπήλαιον περιέργως ἐθαυμάζομεν τὰ καθέκαστα· τὰ πλε-
κτὰ μὲν κάνιστοι ἥσαν γεμάτα μὲ τυρὸν, τὰ μανδρία δὲ ἥσαν
220 γημάτα (ἐστενοχρωσοῦντο) ἀπὸ ἀρνία καὶ κατσίκια· ὀπεκεχωρι-
σμένα διωργανά τὰ καθέκαστα ἐχωρίζοντο, χωριστὰ μὲν τὰ πῶμα,
χωριστὰ δὲ τὰ μεσαῖα, χωριστὰ δὲ πάλιν τὰνεογέννητα (δρεσ-

ρά). Ἐπιτάχον δὲ ἀπὸ ὁρῶν (τιμόγαιον) ὅλα τὰ ἀγρεῖα δηλ. καὶ
αἱ καρδάραι καὶ αἱ γαβάθαι, δούλευμένα, μέσα εἰς τὰ ὄπεῖα ἀρμε-
γε τὸ γάλα. Τότε ἐμὲ μὲν πρότιστα οἱ σύντροφοι παρεκάλουν μὲ
λόγοις, λαμβάνοντες ἐκ τῶν τυρίων νὰ ἐπιστρέψωμεν ὀπίσω, ἔ-
πειτα δέ, ἀφοῦ ταχέως ἐκβάλωμεν ἀπὸ τὰ μενδρία εἰς τὸ πλοῖον
τὰ πετούκια καὶ ἀγνία, νὰ πίνουμεν πρὸς τὴν ἀμυνὴν θάλασσαν
ἄλλῃ ἐγὸν δὲν ἐπεισθην (καὶ θὺ ἡτο βεβαίως πολὺ ὀφελιμώτερον)
μὲ τὸν σκατὸν καὶ τὸν ἴδιον (Κύκλωτα) νὰ ἴδω καὶ νὰ δοκιμάσω
ἔαν ηθελε δύσει εἰς ἐμὲ φιλοξενίας δῶρα. Καί, ως ἡτο ἐπόμενον,
φωνερωθεὶς (ὁ Κίκλωψ) δὲν ἔμειλε νὰ εἴναι εὐπροσήγορος εἰς
τοὺς συντρόφους.

Ἐπειδὲ ἀνάφραντες πᾶρα προσεφέρομεν θυσίαν (ἀπὸ ὅσα θὰ
ἐπορύγομεν ώς ἀπαρχῆν) εἰς τοὺς θεοὺς καὶ προσέπι καὶ οἱ ἴδιοι
λαμβάνοντες ἐκ τῶν τυρίων ἐπάγομεν καὶ περιεμένομεν αὐτὸν ἐν-
τὸς καθήμενοι, ἔως ὅτου ἐφθασε βόσκων τὸ ποίμνιόν του. Ἐφερε
δὲ τεράστιον βάρος ἔηρων ἔνι.ων διὰ νὰ τοῦ εἴναι ἐπιδόπτιον (νὰ
τὸν θερμαίνωσι μὲ τὴν πυρὰν του μετὰ τὸ δεῖτνον), θέσας δ' **αθ**
τὰ ἐντὸς τοῦ σπηλαίου ἔκαιε μέγαν πρότον (μὲ τὸ ρίψιμον τῶν ἔν-
των). ἡμεῖς δὲ φοβηθέντες ἀπεσύρθημεν ἐσπενσιμένως εἰς τὸ βά-
θος τοῦ σπηλαίου. Αὐτὸς δὲ πλέον εἰς τὸ πλατὺ σπηλαίου διηρύνθη
τὰ παχέα πρόσθατα ὅλα ἐντεῖλας, ὅσα ἀρμεγε, τὰ δ' ἀρσενικὰ ἀφι-
γενὲς ἔξω τῆς θύρας. δηλ. τοὺς κριοὺς καὶ τοὺς τράγους, ἐντὸστοῦ
περιβόλου τῆς βαθείας αὐλῆς. Ἐπειτα δ' ἐπέθηκε μέγαν λίθον ώς
θύραν (ἐν τῇ εἰσόδῳ τοῦ σπηλαίου) ὑψηλὰ σηρώσας αὐτὸν, τερά-
στιον αὐτὸν δὰ δὲν ηθελον διὰ μοχλοῦ μετακινήσει ἀπὸ τοῦ ἐδάφους
ἔκκοσι δύο τετράτροχοι στερεοὶ ἔμαξαι· τόσον μέγα ἀπόκορημον
βράχον ἔβαλεν ἐπάνω εἰς τὴν εἰσόδον τοῦ σπηλαίου καθήμενος δ'
ἀρμεγε τὰς προθατίνας καὶ τὰς βελαζούσας αἴγας. ὅλα κανονικῶς,
καὶ ἔβαλεν ὑποκάτω εἰς ἐκάστην τὸ βυζαῖνον νεογνόν της· εὐθὺς δὲ
τὸ ἥμισυ μὲν τοῦ λευκοῦ γάλακτος πήξας (εἰς τυρὸν) καὶ κόψας
εἰς κομμάτια κατέθεσεν ἐντὸς πλεκτῶν κοφινίων, τὸ ἥμισυ δὲ πάνι
ἐτοποθέτησεν ἐντὸς ἀγγείων, διὰ νὰ χοησμεύσῃ εἰς αὐτὸν,
ἀφοῦ τὸ λαμβάνει, νὰ τὸ πίνῃ καὶ διὰ νὰ χοησμεύῃ εἰς

250 αὐτὸν διὰ τὸ δεῖπνόν του. Ἐφοῦ δὲ πλέον ἐπέσπευσεν ἐκτελέσας τὰ ἴδικά του ταῦτα ἔργα, τότε δὲ φωτιὰν ἄναψε καὶ μᾶς εἶδεν, ἥρθιτης δ' ἡμᾶς. «Ὥξενοι, ποῖοι εἰσθε; ἀπὸ ποῦ διατίλετε τὰς ὑγρὰς ὁδοὺς τῆς θαλάσσης; ἀρά γε διὰ καμπίαν ἐργασίαν σας ἡ ἀσκόπως ἔχετε περιπλανηθῆ, ὡσάν δὰ ληστρά (πειρατά) ὑπεράνω τῆς θαλάσσης, οἱ ὅποιοι περιπλανῶνται ωψοκινδυνοῦντες τὴν ζωὴν των φέροντες κακὸν εἰς τοὺς ἔξενους (ἄλλοισθεντες) ἀνθρώπους;» Τοιουτοτρόπως εἶπεν, ἡμῶν δὲ πάλιν συνετρίβη ἡ ἀγαπητὴ καρδία, ἐπειδὴ ἐφοβήθημεν καὶ τὴν βαρεῖτην φωνὴν του καὶ αὐτὸν τὸν πελώριον. Ἄλλα καὶ ἐν τοιαύτῃ καταστάσει ἀπαντῶν διὰ λόγων εἶπον πρὸς αὐτόν. «Ἡμεῖς ἐδῶ ἐκ τῆς Τρωάδος ἀπολικνήθεντες Ἑλληνες μὲν παντὸς εἴδους ἀνέμους ὑπεράνω τοῦ μεγάλου ἀνοίγματος τῆς θαλάσσης εἰς τὴν πατρίδα μας διειθυνόμενοι εἰς ἄλλους δρόμους εἰς ἄλλας πορείας κατηγήσαμεν· τοιουτοτρόπως ἵως ὁ Ζεὺς ἤθελε νὰ σκεφθῇ. Στρατιῶται δὲ τοῦ Ἀγαμέμνονος τοῦ νισοῦ τοῦ Ἀτρέως κανχώμεθα ὅτι εἰμεθα, τοῦ δοτίου βεβαίως τόρχ μεγίστη είναι ἡ φήμη ὑπὸ τὸν οὐρανόν, διότι τόσον μεγάλην πόλιν ἡρήγαγε καὶ κατέστρεψε πολλοὺς λαούς· ἡμεῖς δὲ ἐξ ἄλλου ἤθουμεν ὃς ἵκεται καταλαμβάνοντες τὰ γόνατά σου, ἐὰν ἤθελες δώσει δῶρόν τι φιλοξενίας ἡ καὶ ἄλλως ἐὰν ἤθελες δώσει δῶρόν τι, τὸ ὅποιον είναι δίκαιον νὰ δίδηται εἰς τοὺς ἔξενους· ἄλλὰ σέθου. ἀριστε, τοὺς θεούς ἵκεται δὲ εἰς σὲ εἰμεθα, ὁ Ζεὺς δ' είναι προστάτης καὶ τῶν ἵκετῶν καὶ τῶν ἔξενων, ὁ θεὸς τῆς φιλοξενίας, ὁ ὅποιος συγχρόνως τοὺς σεβαστοὺς ἔξενους συντακολουθεῖ.»

Τοιουτοτρόπως εἶπον, αὐτὸς δ' εὐθὺς ἀπήντα εἰς ἐμέ μὲ ἀσπλαγχνον ψυχήν. «Ἀνόητος είσαι, ὦ ἔξενε, ἡ μακρόθεν ἔχεις ἔθει, ὁ ὅποιός με προτρέπεις ἡ νὰ φοβοῦμαι τοὺς θεοὺς ἢ ν' ἀποφύγω τὴν ὁργήν των· διότι οἱ Κύκλωπες δὲν ἐνδιαφέρονται (δὲν φροντίζουσι) διὰ τὸν κρατοῦντα τὴν ἀλγίδα Δία σὺνδὲ διὰ τοὺς μακρίους θεούς, ἐπειδὴ δὰ εἰμεθα πολὺ ἰσχυρότερον· καὶ ἐγώ, ἐὰν δὲν ἤθελέ με παρακανεῖ ἡ ψυχή μου, δὲν ἤθελον φεισθῆ οὔτε σοῦ οὔτε τῶν σιντρόφων σου (δὲν ἤθελον λατηθῆ οὔτε σὲ....). Ἄλλ' εἰπὲ εἰς ἐμέ, ἐρχόμενος ἐδῶ ποῦ ἐσταμάτησας τὸ καλῶς κατεσκευασμένον.

πλοιόν σου, ἀρά γε κάπου εἰς μακρυνὴν ἄκρων ἥκαι πλησίον, διὰ 280
νὰ μάθω (διδχῆμ) τοῦτο.»

Τοιουτορόπως εἶπε δοκιμαῖν δολίως, ἀλλὰ δὲν διέφυγε τὴν προσοχήν μου, διότι πολὺ ὡραῖο, ἀλλὰ ἀγιτορόφως ἀπήγητσα πρὸς αὐτὸν μὲ δολίους λόγους. «Τὸ μὲν πλοιόν μου συνέτριψε δὰ ὁ οἰών τὴν γῆν Ποσειδῶν κτυπήσας αὐτὸς εἰς βράχους εἰς τὰ ἐσχατα τῆς ιδικῆς σας γῆς, πλησιάσας αὐτὸς εἰς τὸ ἀκρωτήριον· ὁ ἐκ 485
τῆς θαλάσσης δ' ἀνεμος τὸ ἐπῆρεν ἐγὼ δὲ μαζὶ μὲ αὐτοὺς ἐδῶ διέφυγον τὸν φοβερὸν ὅλεθρον.»

Τοιουτορόπως εἶπον, αὐτὸς ὅμως οὐδὲν ἀπήντα εἰς ἐμὲ μὲτην ἀσπλαγχνον ψυχήν του, ἀλλὰ ἀνατιναχθεὶς ἔβαλλε τὰς χεῖράς του ἐπάνω εἰς τοὺς συντρόφους μου, συναρπάσας δὲ δύο ὡσὰν κουτάβια (νεέγνα σκύλλων) τοὺς ἐκπύτει κατὰ γῆς· ἐξεχύνετο δὲ ὁ ἐγκέφαλος αὐτῶν χαμάζ καὶ ἔβρεχε τὴν γῆν· αὐτοὺς δὲ κατακόψας εἰς τεμάχια ἡτοίμασε· τὸ δεῖπνόν του ἔτρωγε δὲ ὡς λέων τρεφόμενος εἰς τὰ δρη καὶ δὲν ἀφίνει οὔτε τὰ ἐντόσθια οὔτε τὰς σάρκας οὔτε τὰ ὄστα τὰ ἔχοντα μελοῦντα· ἡμεῖς δὲ κλαίοντες ἐστρώνομεν τὰς χεῖρας πρὸς τὸν Δία βλέποντες ἀπαίσια ἔργα, ἀτελπισία δὲ κατεῖθε τὴν ψυχήν μας. 'Αφοῦ δ' ὁ Κύκλωψ ἐγέμισε τὴν μεγάλην του κοιλίαν τρώγων ἀνδρικὰ κρέατα καὶ ἐπιπροσθέτως καθαρὸν γάλα λίνων, ἐκοιμᾶτο ἐντὸς τοῦ σπηλαίου τεντωθεὶς διὰ μέσου τῶν προβάτων. Τοῦτον μὲν ἐγὼ ἐσκέφθην εἰς τὴν μεγαλόκαρδον ψυχήν μου, πλησιέστερον ἐρχόμενος, σύρας τὸ κοπτερόν μου ἔιρος ἐκ τοῦ μηροῦ, νὰ τὸν κτυπήσω εἰς τὸ στῆθος; ἐκεῖ ὅπου τὸ διάφραγμα συγκρατεῖ τὸ ἱπαρ (τὸ σηρωτί), ψηρὰφήσας μὲ τὴν χεῖρα· ἀλλῃ ὅμως σκέψις με ἡμιπόδιος· διότι ἐκεῖ καὶ ἡμεῖς θὰ ἔχανόμεθα μὲ φοβερὸν ὅλεθρον· διότι δὲν θὰ ἡδυνάψειθα διὰ τῶν χειρῶν ν' ἀπομακρύνωμεν ἀπὸ τῆς ἴνψηλῆς θύρας (ἀπὸ τῆς εἰσόδου τοῦ σπηλαίου) τὸν πελώριον λίθον, τὸν δόποιον ἔβαλεν ἐπάνω. Τοιουτορόπως τότε μὲν ἀναστεγάζοντες περιειένομεν τὴν θείαν αὐγήν. "Οτε δ' ἐφάνη ἡ τὴν πρωΐαν γεννωμένη ωδοδάκτυλος Αὔγη, τότε καὶ φωτιά· ἤνταπτε καὶ ὅρμεγε τὰ ὄνομαστὰ πρόβατα ὅλα κατὰ σειράν, κοὶ ἔθεσεν ὑποκάτω ἑκάστης τὸ βιζαῖνον νεογνόν της. 'Αφοῦ 305
310·

δὲ πλέον ἐσπευσμένως ἔξετέλεσε τὰς ἔργασίας τοι, μαζὶ πάλιν αὐτὸς δὰ δύο (συντρόφοις) ἀρπάσας ἡτοίμασε τὸ γεῦμά του. Γεν-
ματίσας δ' ἔξήγαγεν ἐκ τοῦ σπηλαίου τὰ παχέα πρόσθατα εὐκόλως
ἀφαιρέσας τὸν μέγαν λίθον τὸν ἐπὶ τῆς θύρας (εἰσόδου). ἕπειτα
σῆμως πάλιν τὸν ἔβαλεν ἐπὶ τῆς εἰσόδου, καθὼς ἐὰν ἤθελεν
315 σει εἰς φαρέτραν (βελοθήκην) βούλωμα. Μὲ τοῖν δὲ σφυρογ-
μὸν διεύθυνεν ὁ Κύκλωψ πρὸς τὸ δρός τὰ παχέα ρόβατα, ἐγὼ δ'
ἔμεινα κακὰ δολίως σχεδιάζων, ἐὰν κάπως ἤθελον τὸν ἐκδικηθῆ-
καὶ ἐὰν ἤθελε δώσει εἰς ἐμὲ κατέχημα (δόξαν διὰ νίκην) ἡ Ἀ-
θηνα. Ἡ ἔξῆς δὲ σκέψις ἐφαίνετο εἰς ἐμὲ ἀρίστη εἰς τὴν φυγὴν
μουν ὑπῆρχε δηλ. μέγα ρόπαλον τοῦ Κύκλωπος πλησίον τοῦ μα-
320 δοίου (τοῦ φράγματος τῆς ἀρμέξεως τῶν προσθάτων) χιλιόν ὑπὸ^{το}
ξύλον ἔλατας τοῦτο δὰ ἔκοψε, διὰ νὰ τὸ φέρῃ, ὅταν ξηρανθῇ
τοῦτο μὲν ἡμεῖς βιέτοντες τὸ ἐνομίζομεν ὅμοιον μὲ δύον εἶναι τὸ
κατάρτιον μαύρου πλοίου μὲ εἴκοσι καπηλάτας, εὐρυχώρου φρε-
τηγεῖ, τὸ ὅποιον διατερῷ τὸ μέγα ἄνοιγμα (τῆς θαλάσσης). τό-
325 σον ἥτο τὸ μῆκος, τόσον τὸ πάχος του εἰς τὸ νὰ τὸ βλέπῃ τις.
Ἐξ αὐτοῦ μὲν ἐγὼ πλησιάσας ἀπέκοψα δύον μίαν δρυγιάν καὶ
τὸ ἔνεσα πλησίον τῶν ουντρόφων καὶ τοὺς διέταξα νὰ τὸ ἀποξέ-
σωσι (ν' ἀφαιρέσωσι τὸν φλοιόν). ἐκεῖνοι δὲ τὸ ἔπαιμον διαδόν
(λεῖον). ἐγὼ δὲ σταθεὶς πλησίον ἐλέπτινα τὸ ἄκρον αὐτοῦ καὶ
εὐθὺς λεβών αὐτὸ τὸ ἀπεξίγραινον (τὸ ἐστέγωνον ἐκ τῆς χλωρό-
τητος) ἐντὸς καυστικοῦ πυρός. Καὶ τοῦτο μὲν καλῶς ἐτοποθέτησα
330 κρήνας ὑποκάτω εἰς κόπρον (τῶν ποιμνίων), ἡ ὁποία, ὡς ἥτο
ἐπόμενον, εἶχε διαχυθῆ ἐπὶ τοῦ σπηλαίου εἰς μεγάλην ἔκτασιν
ὑπερβολικῶς πολλῆ τούς δ' ὄλλους (συντρόφους μουν) προέτρεπον
νὰ ωφελοῦνται μαζὶ μὲ ἐμὲ σημάδες τὸν μοχλὸν (τὸ ἄνω λεχθὲν παλοῦκι)
νὰ τὸν τρίψῃ (βάλῃ βιαιώς) εἰς τὸν ὀφθαλμὸν (τοῦ Κύκλωπος),
ὅτε θὰ κατελάμβανεν αὐτὸν ὁ γλυκὺς ὑπνος. Ἐκεῖνοι δ' ἐπέτυχον
διὰ κλήρου τέσσαρες, δύον καὶ ἐγὼ δ' ἴδιος θὰ ἤθελον νὰ ἐκλε-
γθῶσιν, ἐγὼ δὲ πέμπτος μετοξὺ αὐτῶν συγκατελέχθην. Τὴν ἐσπέ-
335 λαν δ' ἔφθασε βόσκων τὰ κατίτοιχα πρόσθατα του. Εὐθὺς δ' εἰς

τὸ πλατὺ σπήλαιον ὠδήγησε τὰ παχέα πρόβατα ὅλα ἐντελῶς καὶ
κανέν δὲν ὀφῆκεν ἐντὸς τῆς (ἔξω τοῦ σπηλαίου) βρυνεῖας αὐλῆς
ἢ διότι ἐσκέφθη κάτι ἢ καὶ διότι θεός τις τοιουτορόπως διέτα-
ξεν. Ἐπειτα δὲ ἔβαλεν ἐπάνω εἰς τὴν εἰσοδον τὸν μέγαν λίθον
σηκώσας αὐτὸν ὑψηλὰ καὶ καθίμενος ἄρμεγε τὰς προσβατίνας καὶ
τὰς βελαζούσας αἴγας, ὥστα κατὰ τάξιν καὶ ὑποκάτω ἐκάστης ἔ-
βολε τὸ βυζαῖνον νεογνόν. Ἀφοῦ δὲ πλέον ἐσπευσμένως ἐξετέλεσε
τὴν ἐργασίαν του, δέο πάλιν μᾶζι (συντρόφους) αὐτὸς δὲ ἀφτά-
σις ἡτοίμασε τὸ δεῖτνόν του. Καὶ τότε ἐγὼ ὄμιλον πρὸς τὸν Κέ-
κλωπα πλησίον του σταθεὶς κρατῶν εἰς τὰς χειράς μου καρδάραν
μαύρου οἴνου «Κύκλωψ, νά, πίε οἶνον, ἀφοῦ ἔφαγες ἀνθράκια
κρέατα, διὰ νὰ γνωρίζῃς ποίου περίπου εἶδους ποτὸν τοῦτο ἐδῶ
είχε κερδυμένον τὸ ἴδικόν μας πλοῖον. Εἰς σὲ δὲ πάλιν τὸ ἔφερον
ὡς σπονδήν, ἐὰν εἰσπλαγγινισθεὶς ἐμὲ ἥθελες μὲ στείλει εἰς τὸν
οἰκόν μου· σὺ διώς οὐχὶ πάλιον ὑποφερτῶς εἰσαι μανόδης, ἔ-
σκλαγχνε· πῶς είναι δυνατὸν καὶ ἄλλος τις ἐκ τῶν πάλιων ἀν-
θρώπειν νὰ ἔλθῃ μίστερον πρὸς σέ, ἀφοῦ οὐχὶ κανονικοῦς ἐνήρ-
γησας;»

Τοιουτορόπως εἶπον, αὐτὸς δ' ἐδέχθη καὶ τὸ ἔπιεν ὅλον
τύχαριστήθη δ' ὑπερομέτρως πίκων τὸ γλυκὺ ποτὸν καὶ ἔζητε ἀπὸ
ἔμε ἐκ δευτέρου πάλιν. «Δύς μοι ἀκόμη προθύμως καὶ εἰπέ μας
εὐθὺς τόρα τὸ δόνοιμά σου, διὰ νὰ σοὶ δώσω δῶρον φιλοξενίας,
μὲ τὸ ὄποιον σὺ δύνασαι νὰ χαίρης· διότι καὶδιὰ τοὺς Κίκλωπας
φέρει ἡ παράγοντα γεννήματα γῆ οἴνον προερχόμενον ἀπὸ ιερά-
τικος σταφυλᾶς καὶ ποτίζει αὐτήν ἡ βροχὴ τοῦ Διός· ὡλλὰ τοῦτο ἐδῶ
εἰς αἱ ἐπώσπασμα τῆς ἀμβροσίας καὶ τοῦ νέκταρος (τοῦ φυγητοῦ
καὶ τοῦ ποτοῦ τῶν Θεῶν).»

Τοιουτορόπως εἶπε. πάλιν δ' ἐγὼ ἐδωκα εἰς αὐτὸν σπιν-
θηροβόλον οἴνον. Τρεῖς φρονᾶς μὲν φέρων ἐδωκα εἰς αὐτόν,
τρεῖς φρονᾶς δὲ τὸ ἔπιεν ὅλον ἀνοήτως· ἀφοῦ δ' ὁ οἶνος ἔφθασεν
εἰς τὰς φρένας τοῦ Κίκλωπος (ἔξαλίσθη), τότε πλέον καὶ μὲ
μαλακοὺς λόγους ἔλεγον πρὸς αὐτόν· «Κύκλωψ, μὲ ἐρωτᾶς τὸ δό-
νομαστόν μου δόνοιμα, ἐγὼ δὲ θὰ σοὶ τὸ εἶπω καὶ σὺ δός εἰς ἐμὲ

δῶρον φιλοξενίας, καθὼς ὑπεσχέθης. Οὗτος (οὐδεὶς) εἶναι εἰς ἐμὲ ὄνομα. Οὗτον δὲ μὲ διομάζουσιν ἡ μῆτη καὶ ὁ πατήρ καὶ ὅλοι οἱ ἄλλοι σύντροφοι μου.»

Τοιουτορόπως εἶπον, ἐκεῖνος δ' εὐθὺς ἀπήγντα εἰς ἐμὲ μὲ ἄσπλαγχνον ψυχήν· «Τὸν Οὔτιν ἐγὼ τελευταῖον θὰ φάγω μεταξὺ τῶν συντρόφων του, τοὺς δ' ἄλλου πρότερον· τοῦτο δὲ θὰ εἶναι δῶρον φιλοξενίζεις διὰ σέ.»

Ἐλπε (ταῦτα) καὶ κλίνεις πρὸς τὰ δπίσω ἔπεσεν ἀνάσκελα, ἔπειτα δὲ ἐκοιμᾶτο κάμψας πλαγίως τὸν παχὺν λαμπόν του, τὸν κατεκυρίευσε δ' ὁ τὰ πάντα δαμάζων ὑπνος καὶ ἐκ τοῦ φάρουγγος ἐξήρχετο μὲ τίναγμα οἴνος καὶ τεμάχια ἀνθρωπίνου κρέατος· αὐτὸς δὲ τὰ ἐξέργα βεβαρημένος ὑπὸ τοῦ οἴνου. Καὶ τότε ἐγὼ τὸν μοχλὸν ἔχωσα ὑποκάτω πολλῆς καυτῆς στάκτης, ἥως ὅτου θὰ ἐθερμικάνετο· διὰ λόγων δ' ἐνεθάρρυνον δλους τοὺς συντρόφους, μήτως τις δειλιάσσει πρὸς λύτην μου ἀποσυρθῇ· Άλλος δὲ πλέον ταχέως ὁ ἀπὸ ἔνδον ἐλαίας μοχλὸς ἐντὸς τοῦ πυρὸς ἔμελλε ν' ἀνάψῃ, ἀλλὰ καὶ ἵτο χλωρός, ἵτο δὲ φοβερὰ διαφανῆς (ἐκ τοῦ πυρός), τότε καὶ ἐγὼ ἐκ τοῦ πυρὸς τὸν ἔφερον πλησιέστερον (τοῦ Κύκλωπος), πέριξ μου δὲ οἱ σύντροφοι ἴσταντο, ἐνέπνευσε δὲ μέγα θάρρος κάποιος θεός· ἐκεῖνοι μὲν λαβόντες τὸν ἐκ ἔνδου ἐλαίας μοχλόν, τὸν σουθλεόν, τὸν ἐνέπηξαν εἰς τὸ ἄκρον τοῦ ὄφθαλμοῦ, ἐγὼ δ' ἐπάνωθεν στηριχθεὶς τὸν περιστρεφον, καθὼς ὅτε ἀνήρ τις διατρυπᾷ μὲ τρύπανον ἔνδον διὰ πλοίον, ἄλλοι δ' ὑποκάτωθεν κινοῦσι τὸ τρυπάνιον μὲ λουρίον, ἀφοῦ τὸ πιάσωσι καὶ ἀπὸ τὸ ἐν καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο ἄκρον, ἐκεῖνοι δὲ κινεῖται μὲ δύναμιν πάντοτε. Τοιουτορόπως καὶ ἡμεῖς λαβόντες τὸν ἔχοντα πεπιρρακτωμένην αἰχμὴν μοχλὸν ἐστρέφομεν ἐντὸς τοῦ ὄφθαλμοῦ αὐτοῦ, αὐτὸν δὲ (τὸν μοχλὸν) θερμὸν ὅντα περιέρρεε τὸ αἷμα· ὅλα δὲ τὰ πέριξ βλέφαρα αὐτοῦ καὶ τὰς ὄφρους ἔκπεσεν ἡ καυστικὴ πνοή (ἡ πύρα) τῆς καιομένης κόρης τοῦ ὄφθαλμοῦ, ἐσφύριζον δὲ καὶ φίζαι τοῦ ὄφθαλμοῦ αὐτοῦ ἀπὸ τὸ πῦρ· καθὼς δ' ὅταν ἀνήρ χαλκουργὸς βινθίζῃ ἐντὸς ψυχροῦ ὕδα-

τος μέγαν πέλεκυν ἢ σκεπάρνιον μεγάλως σφυρίζοντα μεταχειρι-
ζόμενος ταῦτα ώς τεχνικὸν μέσον, διότι τοῦτο δὰ (τὸ βρέχειν ἐν-
τὸς ὑδατος πεπυρακτωμένον σίδηρον) πάλιν εἶναι ἡ δύναμις (ἢ
σκλήρυνσις) τοῦ σιδήρου, τοιςευτορόποτος ἐσφύριζεν ὁ ὄφθαλμὸς
αὐτοῦ πέριξ τοῦ ἐκ ξύλου ἔλαίας μοχλοῦ· τρομακτικὸν δὲ μεγάλην
φωνὴν ἐστέναζε καὶ πέριξ ἀντίχειρι ὁ βράχος, ἡμεῖς δὲ φοβηθέν-
τες ἀπειμοχρύνθημεν ἐσπευσμένως· αὐτὸς δ' ἐξέσυρεν ἀπὸ τοῦ
ὄφθαλμοῦ του τὸν μοχλὸν ἀναμειγμένον μὲ τολὺν αἷμα. Ἐκεῖνον
μὲν ἐπειτα ἔρριψε μακρὰν ἀπὸ τοῦ ἐστοῦ του διὰ τῶν χειρῶν του
ἐκτὸς ἐστοῦ ἀπὸ τοὺς πόνους, μεγάλως δ' ἐφώναζεν αὐτὸς τοὺς
Κέκλωπας, οἱ δποῖοι, ὃς συνήθως, κατώκουν πέριξ αὐτοῦ ἐντὸς
σπηλαίων διὰ μέσου κορυφῶν ὀρέων κτυπομένων ὑπὸ τῶν ἀνέ-
μων Ἐκεῖνοι δ' ἀκούοντες τὴν βοὴν προσῆρχοντο ἄλλος ἀπὸ ἄλλο
μέρος, ἵσταμενοι δὲ πέριξ τοῦ σπηλαίου ἥρωτων αὐτόν, τί τὸν
ἔλιπει· «Διὰ τί ἀρά γε, Ποιάνημε, καταθεβλημένος τόσον πολὺ δὰ
(τόσον ἔτσι, μὲ τόσον πολὺ τέτοιον τρόπον) ἐβόήσας ἐν τῷ μέσῳ
τῆς θείας νυκτὸς καὶ κάμνεις ἡμᾶς ἀντνους; μήπως ἀρά γε κά-
ποιος ἐκ τῶν ἀνθρώπων ἀρπάζει τὰ πρόβατά σου ἐναντίον τῆς
θελήσεως σου; ἢ μήπως σὲ τὸν ἴδιον φονεύει κανεὶς μὲ ἀπάτην
ἢ μὲ βίαν;»

Εἰς αὐτοὺς δὲ πάλιν ἐκ τοῦ σπηλαίου εἶπεν ὁ δυνατὸς Πο-
λύφρημος· «Ω ἀγαπητοί, ὁ Οὔτις με φονεύει μὲ ἀπάτην καὶ οὐχὶ
μὲ βίαν.»

Ἐκεῖνοι δ' ἀταντῶντες ἔλεγον πτερωτοὺς λόγους· «Ἔάν μὲν
δὰ κανεὶς δὲν (οὐτὶς) μεταχειρίζεται ἐναντίον σου βίαν, ἀφοῦ εἰ-
σαι μόνος, οὐδόλως δὰ εἶναι δυνατὸν ν' ἀτοφύγης νόσον τοῦ με-
γάλου Διός, ἀλλὰ σὺ τότε προσείγουν εἰς τὸν θεὸν Ποσειδῶνα τὸν
πατέρα σου.»

Τοιςευτορόποτος λοιπὸν εἴπον ἀπερχόμενοι, ἐγέλασε δ' ἢ ἀγα-
πητή μου καρδία, διότι τοὺς ἐξηπάτησε τὸ ἴδικόν μου ὄνομα καὶ
ἢ συνετή μου σκέψις. Ο Κέκλωπ δὲ καὶ ἀναστενάζων καὶ σκού-
ζων ἀπὸ τοὺς πόνους μὲ τές χεῖρας ψηλαφῶν ἀφίξεσε μὲν τὸν
Ψηφιοποιηθῆκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

λίθον ἀπὸ τῆς εἰσόδου τοῦ επηραιόν, ὁ ἕδιος δ' ἐγάλησεν ἐντὸς τῶν θυρῶν (τῆς εἰσόδου) ἀπλώσεις τὰς χεῖρας, ἐὰν κάπου ἥθελε συλλάβει κανένα βαδίζοντα περὶ τὰ ἔξω μεταξὺ τῶν προβάτων·

- 420 διότι τόσον ἀνόητον ἴσως μὲν ἐνόμιζε μὲ τὰς φρένας του ὅτι ἡμηνί^ν ἄλλ^{ον} ἐγώ ἐσκεπτόμην, πῶς νὰ γίνῃ τὸ πρᾶγμα ἐξόχως ἀριστεῖ, ἐὰν ἥθελον ἐφεύρει ἀπαλλαγήν τινα ἀπὸ τοῦ θανάτου διὰ τοὺς συντρόφους μου καὶ δι' ἐμὲ τὸν ἕδιον, ὅλας δὲ τὰς πανουργίας καὶ κάθε σκέψιν ἐσχεδίαζον, ὅφου ἐπρόκειτο περὶ ζωῆς διότι μέγα πεπόνητο πάτησιον· ή ἔξης δ' εἰς τὴν ψυχήν μου ἐφαίνετο ἀρίστη σκέψις. Ἀρσενικὰ πρόβατα (κριάρια) ὑπῆρχον καλοθρεψμένα δασύμαλλα καὶ ώραῖα καὶ μεγάλα. Ξένοτε μαλλίον βάθυν ἰόχρουν· αὐτὰ σιωπηλῶς ἔθενον μαζί μὲ καλοστοιχιμένους (στερεούς) κλάδους λυγαριᾶς, ἐπάνω εἰς τοὺς δποίους ὁ Κύκλωψ ὁ πελώριος ὁ τὰ παράνομα γνωρίζων ἐκοιμάτο, λαμβάνων αὐτὰ ἀνὰ τρία· ὁ μὲν ἐν 430 τῷ μέσῳ κριός (τὸ ἀρσενικὸν πρόβατον) ἐφερεν ἄνδρας οἱ δ' ἄλλοι δύο ἐκατέρωθεν (ἀπὸ τὸ ἐν καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος) ἐβάδιζον σάζοντες τοὺς συντρόφους μουν. Τρεῖς δὲ κριοὶ ἐφερον ἔκαστον ἄνδρα. Ἐγὼ δὲ βεβαίως, ἐπειδὴ ὑπῆρχε κριός ἐξόχως ἀριστος ἐξ ὅλων ὁμοῦ τῶν προβάτων, ἀπὸ τούτου τὰ νῶτα πιασθείς, ὑπὸ τὴν δασύμαλλον κοιλίαν του συστραφείς ἔμενον· μὲ τὰς χεῖράς μου δὲ συστρεφθείς ἐκρατούμην ἀπὸ τὸ ἔξασιον λεπτὸν μαλλίον διαρκῶς μὲ ὑπομονητικὴν καρδίαν.

- Τοιουτόρροπος τότε μὲν ἀκαστενάζοντες περιεμένομεν τὴν θείαν Αὔγην. "Οτε δ' ἡφάνη ἡ τὴν πρωταν γεννωμένη ορδοδάκτυλος Αὔγη, τότε κατόπιν καὶ ἔξωρμησαν πρὸς βοσκὴν τὰ ἀρσενικὰ πρόβατα, τὰ δὲ θηλακὰ ἐβέλαζον πέροιξ τῶν μανδρίων, διότι 440 δὲν είχον ἀριεγχθῆ· διότι τὰ βυζιά των είχον ἐκχειλίσει· ὁ δὲ κύριος των ἀπὸ κακὰς ὑλίψεις βιασαντιζόμενος ἐψηλάφα τὰ νῶτα ὅλων τῶν προβάτων ὁρθῶν ἴσταμένων· ἀλλὰ τοῦτο ὁ ἀνόητος δὲν ἐνόησεν, ὅτι ὑποκάτω τῶν στηθῶν τῶν δασυμάλλων προβάτων ἦσαν (οἱ σύντροφοί μου) δεμένοι· τελευταῖος ἐκ τῶν προβάτων ὁ 445 κριός ἐπορχώσει πρὸς τὰ ἔξω στενόχωροιμενος καὶ ἀπὸ τὸ τρίποδηθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

χωρίς του καὶ ἀπό ἐμὲ τὸν σκεπτόμενον σοφά· τοῦτον δὲ ψηλαφήσας εἶπεν ὁ Ἰσχυρὸς Πολέμιος.

«Γλυκύ μου ποιέ, διὰ τί ἔτσι δὰ μοῦ ἔξηλθες διὰ τοῦ σπιλαίου τελευταῖος ἐκ τῶν προθύτων; πρότερον δὰ οὐδέποτε συνηθίζεις νὰ ἔρχησαι κατόπιν ἀπό τὰ πρόβατα, ἀλλὰ πολὺ πρῶτος βόσκεις τὰ τρυφερὰ ἄνθη τῆς γῆς μὲ μαργάριτα προχωρῶν, 450 πρῶτος δὲ φθάνεις εἰς τὰ χεύματα τῶν ποταμῶν, πρῶτος δ' ἐπιθυμεῖς νὰ ἐπιστρέψῃς εἰς τὴν μάρδραν κατὰ τὴν ἑσπέραν τόρα τούναντίον προχωρεῖς ἐντελῶς τελευταῖος βεβαίως σὺ ποθεῖς τὸν διφθαλμὸν τοῦ αὐθέντου σου, τὸν ὅποιον κακὸς ἀνήρ ἐτύφλωσε μᾶζη μὲ τοὺς ὀλεθρίους συντρόφους του καταδαμάσας τὸν γοῦν μου μὲ οἶνον, ὁ Οὖτις (οἱ οἰδεῖς), διὰ τὸν ὅποιον διισχυρίζομαι ὅτι δὲν ἔχει ἀπόμη ἀποφέγγει τὸν ὄλεθρον. Εἳνα δὰ ἥθελες ἔχει τὴν αὐτὴν μὲ ἐμὲ φρόντισιν καὶ ἐὰν ἥθελες γίνει προκατένος μὲ φωνῆγ, ὅστε νὰ εἴπῃς ποῦ ἐκεῖνος ἀποφέγγει τὴν δύναμίν μου ἐν τρύπῃ τῇ περιπιώσει βεβαίως ὁ ἑγκέφαλός του κτυπέμενος ἐπὶ τοῦ ἑδάφους θὰ ἐσκορπίζετο ἀπὸ ὅλου εἰς ἄλλο μέρος διὰ μέσου τοῦ σπιλαίου, ή δὲ ίδιοή μου καρδία θὰ ἀνεκουφίζετο ἐκ τῶν καρδῶν, τὰ ὅποια μοῦ ἐπροξένησεν ὁ μηδαμινός 460 Οὖτις.»

Τοιουτορόπως εἶπάν τὸν ποιὸν μαργάριταν τοῦ ἑαυτοῦ τον ἔστελλε πρὸς τὰ ἔξω. Φύμασαντες δ' ὅλιγον μαργάριταν ἀπὸ τοῦ σπιλαίου καὶ τοῦ προσανήλου του, πρῶτος ἐγὼ ὑποκάτωθε, τοῦ ποιοῦ ἔλυόμην, ἔλυσα δὲ καὶ τοὺς συντρόφους· ταχέως δὲ τὰ λεπτόποδα πρόβατα, τὰ παρέχα διὰ τοῦ λίπους των, διὰ πολλῶν μερῶν περιστρεφόμενοι ὡδηγοῦμεν, ὥστε ὅτους ἐφθάσαμεν εἰς τὸ πλεῖον, εὐπρόσδεκτοι δ' ἐφάνησεν εἰς τοὺς ἀγαπητοὺς συντρόφους ὅσοι ἀπεφύγοιεν τὸν θάνατον, διὰ δὲ τοὺς ἀποθανόντας (εὗ) ἀνεστέναζον ὢδηγοῦντες. 'Αλλ' ἐγὼ δὲν τοὺς ἄφινον (νὰ κλαίωσιν), ἀλλὰ διὰ τῶν ὀφρύῶν ἔκχυγον νεῦμα πρὸς τὰ ἄνω νὰ μὴ κλαίωσιν, ἀλλὰ διέταξα ταχέως τὰ πολλὰ καλλίτοιχα πρόβατα ἀφοῦ βάλωσιν ἵντὸς τοῦ πλοίου νὰ πλέωσιν ἐπάνω εἰς τὸ ἀλμυρὸν ὄνδωρ. 'Εκεῖνοι δὲ ταχέως εἰσήρχοντο καὶ ἐκάθηγντο ἐπάνω εἰς τὰ σκαμνία τὰ

κωπηλατικά, κατὰ σειρὰν δὲ καθήμενοι ἐκπύπουν μὲ τὰ κωτία τῶν
τὴν λευκὴν ἐκ τῶν ἀφρῶν θάλασσαν. 'Αλλ' ὅτε τόσον ἀπεῖχε
(τῆς ξηρᾶς τὸ πλοῖον), ὅσον φωνάξας τις ἀκούεται, τότε καὶ ἐγὼ
475 πρὸς τὸν Κύκλωπα ώμίλουν μὲ πειραικτικοὺς λόγους· «Κύκλωψ,
δὲν ἔμελλες λοιπὸν νὰ τρώγῃς τοὺς συντρόφους ἀνδρὸς ἀνάνδρου
ἐντὸς τοῦ λαμπροῦ σπηλαίου σου μὲ τὴν ίσχυράν σου δύναμιν. Καὶ
βεβαίως παραπολὺ ἔμελλον νὰ σὲ συναντήσωσι κακὰ πράξεις (νὰ
ὑποστῆς συμφοράς), κατηραμένε, ἐπειδὴ δὲν ἐφοθεῖσο νὰ τρώῃς
ξένους ἐντὸς τοῦ οἴκου σου διὰ τοῦτο ὁ Ζεὺς σὲ ἐπιμέρησε καὶ
οἱ ἄλλοι θεοί.»

480 Τοιουτορόπως εἶπον, ἐκεῖνος δὲ κατόπιν περισσότερον ὠργί-
σμη εἰς τὴν καρδίαν του, ἀποκόφας δὲ κορυφὴν μεγάλου ὅρους
τὴν διηγήσαντα (ἐναντίον μαζ) καὶ τὴν κατέρριψεν ὀλίγον ἔμπροσθεν
τοῦ κυανῆν ποδῶν ἔχοντος πλοίου, ἐπλησίασε δὲ νὰ φθάσῃ εἰς
τὸ ἄκρον τοῦ πηδαλίου· ἐκμακτίσθη δ' ἡ θάλασσα ὑπὸ τοῦ κατα-
πίπτοντος βράχου· τοῦτο δὲ (τὸ πλοῖον) ὀπίσω πρὸς τὴν ξηράν
ἔφερε τὸ πρὸς τὰ δάσια μετὰ κρότου φερόμενον κῦπα, ἥ ἐν τοῦ
πελάγους πλημμυρίζει, τὸ ἔκαμε δὲ νὰ φθάσῃ εἰς τὴν ξηράν. Ἐγὼ
950 διὰ τῶν χειρῶν λαβὼν μακρότατον κοντάριον τὸ ἵστρωξα
παρέξω ἀπὸ τὴν Ξηράν, τοὺς συντρόφους μου δὲ ἐνυριζώνας διέ-
ταξα, διὰ τῆς κεφαλῆς κάμινον νεῦμα πρὸς τὰ κάτω, νὰ ἐπιβλη-
θῶσιν ίσχυρῶς μὲ τὰς κώπας, διὰ νὰ ὑπεκφύγωμεν τὸ κακόν· ἐ-
κεῖνοι δὲ πεσόντες μὲ δύναμιν εἰς τὰς κώπας ἐκωπηλάτουν. 'Αλλ'
ὅτε πλέον εἰς διπλάσιον (τοῦ προτέρου) διάστημα τὴν θάλασσαν
διασχίζοντες εἷμεθα μακράν, τότε πλέον καὶ ἐπεχείρουν νὰ ὀμιλῶ
πρὸς τὸν Κύκλωπα· ἀλλὰ πέριξ μου οἱ σύντροφοι μὲ μαλακοὺς
λόγους μὲ ἥπτοδίζον ἄλλος ἀπὸ ἄλλο μέρος· «Ταλαίπωρε, διὰ τί ἄρα
95 γε ὑέλεις νὰ ἐρεθίζῃς ἄγριον ἄνδρα, ὁ ὅποιος καὶ πρὸς ὀλίγουν φί-
ψας οἵμιμον εἰς τὴν θάλασσαν ἔφερε τὸ πλοῖον ὀπίσω εἰς τὴν ξη-
ράν καὶ ἐλέγομεν πλέον ὅτι ἐκεῖ ἐχάμημεν; ἐάν δὲ ἥθελεν
ἀκούσει κάποιον νὰ ἐκβάλῃ φιλόγυρον τινὰ ἥ νὰ διαιλήσῃ, ἥθελε
συντρίψει τὰς κεφαλὰς ἥμιν τὰ πλευρὰ τοῦ πλοίου κτυπήσας
μὲ ἀπόκρημνον βράχον· διότι τόσον μακράν φίπτει τὸ οἵμιμόν του.»

Τοιουτοτρόπως ἔλεγον, ἀλλὰ δὲν ἔπειθον τὴν μεγάλοκαρδον 500
ψυχήν μου, ἀλλὰ πάλιν ὡμήλουν πρὸς αὐτὸν μὲν ὀργισμένην καρ-
δίαν. «Κύκλωψ, ἐὰν κανεὶς ἐκ τῶν θυητῶν ἀνθρώπων σὲ ἐφωτήσῃ
διὰ τὴν ἐπονείδιστον τύφλωσιν τοῦ ὀφθαλμοῦ, νὰ λέγῃς ὅτι σὲ ἐτύ-
φλωσεν ὁ ἐκπορθῶν τὰς πόλεις Ὁδυσσεὺς ὁ νίδος τοῦ Λαέρτου, ὁ 505
ἔχων τὴν κατοικίαν του ἐντὸς τῆς Ἰθάκης.»

Τοιουτοτρόπως εἶτον, ἐκεῖνος δ' ἀναστενάξεις ἀπήντα εἰς
ἔμε διὰ λόγων «Ω δυστυχία μου, ἀληθῶς πολὺ παλαιὰ λεγθέντες
Ζητησοὶ μὲν κατάλαμβάνουσιν. Υπῆρχεν ἐδῶ κάποιος μάντις ἀνήρ
καὶ εὐλός καὶ μέγας, ὁ νίδος τοῦ Εὐρύμου Τήλεμος, ὁ ὅποιος εἰς
τὴν μαντευτικὴν ἥτο ἔξοχος καὶ μαντεύων μεταξὺ τῶν Κυκλώπων 510
ἔφθασεν εἰς τὸ ἔσχατον γῆρας· καντὸς λοιπὸν εἴπεν εἰς ἔμε διὰ
ὅταν ἐδῶ θὰ ἐκτελεσθῶσιν εἰς τὸ μέλλον, ὅτι δηλ., ἐκ τῶν
ζειρῶν τοῦ Ὁδυσσέως θὰ στερηθῶ τοῦ ὀφθαλμοῦ ἀλλὰ πάντοτε
περιέμενον νὰ ἔλθῃ ἐδῶ κάποιος μέγας καὶ ώραῖος ἀνήρ μεγάλην
δύναμιν περιθεβλημένες· τόρα διώσεις μὲν ἐστέρησης τοῦ ὀφθαλμοῦ κά-
ποιος, ὁ ὅποιος εἶναι καὶ μικρόσωμος καὶ πιτοτένιος καὶ ἀδύνα-
τος, ἀφοῦ μὲν κατεδάμασε διὰ τοῦ οἴνου. Ἀλλ., ἔλα ἐδῶ. Ὁδυσσεῦ,
διὰ νὰ σοὶ παραθέσω δᾶρος φιλοξενίας καὶ νὲ παρακαλέσω νὲ σοὶ
δάσσῃ καλὸν πλοῦν ὁ ὄνομαστὸς σείων τὴν γῆν Ποσειδῶν· διότι
τούτοις νίδος εἶμαι, πατήρ μου δὲ κανεῖται ὅτι εἶναι· αὐτὸς δ', ἐὰν 520
θέλῃ, θὰ μὲν ιατρεύσῃ καὶ οὐχί· ἀλλος κανεὶς οὔτε ἐκ τῶν μακ-
ρίων θεῶν οὔτε ἐκ τῶν θυητῶν ἀνθρώπων.»

Τοιουτοτρόπως εἶπεν, ἐγὼ δ' ἀπαντῶν εἶπον πρὸς αὐτὸν·
«Εἴθε δὰ νὰ δυνηθῇ, ἀφοῦ σὲ κάμιο ἐστερημένον καὶ τῆς ψυχῆς
καὶ τοῦ χρόνου τῆς ζωῆς, νὰ σὲ στείλω εἰς τὸν οἶκον τοῦ Ἄδου,
ὅπως δὰ δὲν θὰ ιατρεύσῃ τὸν ὀφθαλμόν σου οὐδὲ ὁ σείων τὴν γῆν.» 225

Τοιουτοτρόπως εἶπον, ἐκεῖνος δ' ἔπειτα προσηγύχετο εἰς τὸν
θεὸν Ποσειδῶνα ἀπίλων τὴν χεῖρα· πρὸς τὸν πλήρη ἀστέρων
οὐρανόν· «Ἐπάκονσον, ω Πόσειδον, συγνοφατῶν τὴν γῆν καὶ ἔχων
κυανῆν κόμην, ἐὰν δὰ ἀληθῶς εἶμαι ίδιος σου νίός, κανεῖσαι δ'
ὅτι εἶσαι ίδιος μου πατήρ, κάμε νὰ μὴ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν πατρί-
δα του ὁ πορθητής τῶν πόλεων Ὁδυσσεὺς, ὁ νίδος τοῦ Λαέρτου,
530

ό ἔχων τὴν κατοικίαν του ἐντὸς τῆς Ἰθάκης. 'Αλλ' ἐὰν εἴναι μοι-
ραῖον εἰς αὐτὸν καὶ νὰ ἔδῃ τὸν ἀγαπητούς του καὶ νὰ φθάσῃ
εἰς τὸν καλῶς ἐκτισμένον οἶκόν του καὶ εἰς τὴν ἴδικήν του πτερο-
κήν γῆν, εἴθε ἀργά πατώς νὰ ἐπανέλθῃ ἐπὶ ξένου πλοίου, ἀφοῦ
535 γάσπι βλους τὸν συντρόφους του, νὰ εὗρῃ δὲ συμφορὰς ἐντὸς τοῦ
οἴκου του.»

Τοιουτορόποις εἶτε προσευχόμενος, ἐπήκουε δ' αὐτοῦ ὁ ἔ-
χων κνανῆν κόμην (Ποσειδῶν). Αὐτὸς δὲ πάλιν (ὁ Κύκλωψ) πολὺ μεγαλύτερον λίθον στρώσας τὸν ἔρωψε συστρέψας αὐτὸν,
540 ἐστήριξε δ' εἰς τὸ φίμωμόν πελωδίων δύναμιν, καὶ τὸν κατέρρι-
ψεν ὅλιγον ὅπισθεν τοῦ κνανῆν πρῶθραν ἔχοντος πλοίου, ἐλάπισε
δὲ νὰ φθάσῃ εἰς τὸ ἄκρον τοῦ πηδαλίου, ἐκκυαθίσθη δ' ἡ θά-
λασσα ὑπὸ τοῦ κατεργομένου βράχου τὸ δὲ πλοῖον τὸ ἔσπερον
τὸ κῦμα πρὸς τὰ ἐμπρός καὶ τὸ ἔβαλε νὰ φθάσῃ πρὸς τὴν ξηρὰν
(ὅπου ἦσαν τὰ ὄλκα πλοῖα καὶ οὐχὶ πρὸς τὴν ξηρὰν τοῦ Κύ-
κλωπος).

'Αλλ' ὅτε πλέον ἐφθάσαμεν εἰς τὴν νῆσον, ὅπου δὰ τὰ ὄλκα
545 μὲν καὶ δὲν κατάστρωμα πλοῖα ἔμενον συγκεντρωμένα, κυκλοτερῶς δ' οἱ σύντροφοι ἐκάμηρτο κλαίοντες, διότι ἐκάστοτε περιέμενον
ἡμᾶς, τὸ μὲν πλοῖον ἐξεῖ φθάσαντες ἐσύραμεν ἐντὸς τῶν ἄμυνων,
ἐξῆλθομεν δὲ καὶ ἡμεῖς αὐτοὶ εἰς τὴν ἀκτὴν τῆς θαλάσσης. 'Εξ-
αγαγόντες δ' ἐκ τοῦ κοινῷ πλοίου τὰ πρόβατα τοῦ Κύκλωπος τὰ
550 ἐμοιράσθημεν διὰ νὰ μὴ προσωρεῦ κανεὶς πρὸς λόπην μου στερού-
μενος ἵσου μεριδίουν. Εἰς ἐμὲ δὲ μόνον οἱ καλὰς περικνημῖδας ἔ-
χοντες σύντροφοι ἐξαιρετικῶς ἔδωκαν κοιτόν, ὅτε τὰ πρόβατα ἐμοι-
ράζεντο· αὐτὸν δὲ ἐπάνω εἰς τὴν θαλάσσαν ἄμυν θυσιάσας εἰς
τὸν διευθύνοτα τὰ σκοτεινά νέφη Δία τὸν νίον τοῦ Κρόνου, ὁ ὄ-
ποιος ἐφ' ὅλων βασίλεύει. ἔκαιον τὰ μηρία του (ώς θυσίαν)· ἐκεῖ-
555 νος δύως (ὁ Ζεύς) δὲν ἐνδιεφέρετο διὰ τὰς θυσίας, ἀλλ' ἐσκέ-
πτετο βεβαίως, ἵνα καταστροφῶσιν ὅλα τὰ ἔχοντα καὶ κατάστρω-
ματα πλοῖα καὶ οἱ ιδιοί μου πολυχατημένοι σύντροφοι.

Τοιουτορόπως τότε μὲν καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν μέχρι τῆς
καταδίσκου τοῦ ὄλκου εἰς τὴν θαλάσσαν ἐκιαθήμεθα τρέγοντες

ἀφθονα κρέατα καὶ γλυκὺν οἶνον· ὅτε δὲ ὁ ἥλιος ἔδυσε καὶ ἐπῆρθε
τὸ σκότος, τότε πλέον ἐκοιμήθημεν ἐπὶ τῆς ἀκτῆς τῆς θαλάσσης. 560
"Οτε δ' ἐφάνη ἡ τὴν προῖν ρεννωμένη φοδοδάκτυλος Λύγη, τότε
πλέον ἐγὼ παρακινήσω τοὺς συντρόφους διέταξα καὶ αὐτῷ· ν'
ἀναβαίνωσιν εἰς τὰ πλοῖα καὶ νὰ λύσωσι τὰ πρυμνήσια σχοινία·
αὐτοὶ δὲ ταχέως ἐπεβιβάζοντο καὶ ἐκάμηντο εἰς τὰ κωπτλατικά
θρανία· κατὰ σειρὰν δὲ καθίμενοι ἐκτύπουν μὲ τὰς κώπας τὴν
λευκοαφρισμένην θάλασσαν.

'Απ' ἐκεῖ δὲ πρὸς τὰ ἐμπρὸς ἐπλέομεν λυπημένοι εἰς τὴν
ναρδίαν χαίροντες ως διαφηγόντες ἐκ τοῦ θανάτου, γάσαντες ἀγα-
πητοὺς συντρόφους.

ΟΜΗΡΟΥ ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Η ΡΑΨΩΔΙΑ Κ.

**Σχεικὰ πρὸς τὸν Αἴολην καὶ τὴν Αἴολιαν νῆσον καὶ
πρὸς τοὺς Λαιστρυγόνας καὶ πρὸς τὴν Κίρκην.**

(Περὶ θηριψίας. Ό Όδυσσευς μὲ τοὺς συντρόφους του φθά-
νει εἰς τὴν Αἰολίαν νῆσον, διου δ' Αἴολος πολὺ τὸν περιποιεῖται
καὶ δίδει εἰς αὐτὸν ἄσκον μὲ κλεισμένους μέσα τοὺς ἀνέμους πρὸς
καλὸν πλοῦν, ἀλλ' οἱ σύντροφοί του ἐξ ἀνοησίας ἔλυσαν τὸν ἄσκον
καὶ φυγόντες οἱ ἄνεμοι ἤγειραν μεγάλην τρικυμίαν, δ' Αἴολες
ἐπανεῖθόντα τὸν Όδυσσέα ἀπέπεμψε, μεθ' δ' φεύγων δ' Όδυσσευς
κατέληξεν εἰς τὴν χώραν τῶν Λαιστρυγόνων, οἱ όποιοι ἐχθρικώ-
τατο κτυπήσαντες αὐτὸν κατέστρεψαν ὅλα τὰ πλοιά του ἐκτὸς ἐνός,
μὲ τὸ όποιον μόλις φυγών καὶ πλεύσας ἐφθασεν εἰς τὴν Αίαίαν,
νῆσον τῆς Νύμφης Κλεοπίτης, ἡ όποια ἐχθρικῶς μὲν κατ' ἀρχάς,
ἄλλα εὐνοϊκῶς κατόπιν περιεθάλψεν αὐτὸν καὶ τοὺς συντρόφους
του ἐπὶ ἐν ἔτος, κατόπιν τοῦ όποίου εὐνοϊκῶς τοὺς προπέμπει, ἵνα
δ' Όδυσσευς κατέληθῃ ζῶν εἰς τὸν "Άδην.")

'Ἐφθάσαμεν δ' εἰς τὴν Αἰολίαν νῆσον ἐκεῖ δὲ κατώκει ὁ νίδος
τοῦ Ἰππότου Αἴολος, ἀγαπητὸς εἰς τοὺς ἀθανάτους θεούς. ἐντὸς

- νήσου πλεομένης ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων πέριξ δ' αὐτῆς ὄλοκλήρου
 5 ὑπῆρχε χάλκινον ἀδιάρρητον τεῖχος καὶ ἀνυψωταὶ λεῖος βράχος.
 Καὶ δώδεκα παῖδες ἔχουσι γεννηθῆ ἐντὸς τῶν ἀνακτόρων αὐτοῦ,
 ἐξ μὲν ὑνγατέρες, ἐξ δὲ ἀνθρηοὶ νίοι· ἐκεῖ δ' ἐκεῖνος τὰς ὑνγα-
 τέρας του ἔδωκεν εἰς τοὺς νίούς του νὰ εἶναι σύζυγοί των. Ἐκεῖ-
 νοι δὲ πάντοτε πλησίον ἀγαπητοῦ πατρός καὶ σεβαστῆς μητρός
 10 εἴνωχονται, πλησίον δ' αὐτῶν ἀναρίθμητα φαγητά κείνται, ὃ δὲ
 μωρίσιον τσίκνων οἶκός του ἀντηγεῖ κατὰ τὰς ἡμέρας ἐκ τοῦ ἥχου
 τῶν αἱλῶν τὰς νίκτας δὲ πάλιν πλησίον τῶν σεβαστῶν συζύγων
 τοις κοιμῶνται ἐντὸς τατήτων καὶ τετορενιμένων κλινῶν. Καὶ εἰς
 15 σύντονον μὲν τὸν πόλιν καὶ τοὺς ὁραίους οἴκους ἐφθάσαμεν, ἐπὶ ὅλο-
 κληροῦ δὲ μῆνα μὲν ἐφιλοξένει εὐδοῖκῶς καὶ μὲν ἥρωτες τὰ καθέκα-
 στα, δηλ. διὰ τὸ "Ιλιον καὶ τὰ πλοῖα τῶν Ἑλλήνων καὶ διὰ τὴν
 ἐπάνοδον αὐτῶν καὶ ἕγῳ μὲν εἰς σύτον τὰ πάντα λεπτομερῶς διη-
 γήσην ἐν σειρᾷ ἀλλ' ὅτε πλέον καὶ ἕγῳ ἐξήτουν ταξείδιον καὶ τὸν
 προέτρεπον νὰ μὲν ἀποστέλλῃ εἰς τὴν πατρίδα, ἐκεῖνος καὶ τίποτε
 δέν ἥρονήθη καὶ ήτοι μᾶζεν ἀποστολήν· ἀφοῦ δὲ ἔγδαρεν ἀσκὸν βροῦς
 20 ἐννεαετοῦς (ἀξιαίου), τὸν ἔδωκεν εἰς ἐμέ, ἐκεῖ δὲ ἔδεσε τοὺς δρό-
 μους τῶν βουτίζοντων ἀνέμων, διότι ἐκεῖνον ἔσπειρε κυριάρχον τῶν
 ἀνέμων ὁ νίδος τοῦ Κρόνου, ἢ νὰ παίη ἢ νὰ θέτῃ εἰς κίνησιν δποιον
 καὶ ἀνθέλῃ. Ἐντὸς δὲ τοῦ γλαφυροῦ πλοίου μου ἔδενε σιερεδῶς
 25 τὸν ἀσκὸν μὲν ἀπαστρεψάτουσαν ἀργυρῶν κλιστήν, διὰ νὰ μὴ φυ-
 σῆσῃ μηδόλως ἔστω καὶ ἐπ' ὀλίγον ἐκτὸς τοῦ δρόμου μαζ; δι' ἐμὲ
 δὲ ἔστειλε νὰ πνέῃ πνοὴ Ζεφύρου, διὰ νὰ φέρῃ καὶ τὰ πλοῖα καὶ
 30 ήμᾶς τοὺς ἴδιους· ἀλλὰ δὲν ἐπέρρωτο νὰ ἐκτείνωσι τοῦτο· διότι ἐ-
 γάθημεν ἀπὸ τὰς ἀνορθίας μαζ;.
- Ἐπὶ ἐννέα μὲν ἡμέρας ἐπὶ ἔσημεν ὄμοιώς καὶ κατὰ τὰς νίκτας
 35 καὶ κατὰ τὰς ἡμέρας, κατὰ δὲ τὴν δεκάτην πλέον ἥροιςε νὰ φαί-
 νηται ἡ πατρικὴ γῆ καὶ ἐβλέπομεν πλέον τοὺς ἀνάπτοντας φωτιὰν
 εὑρισκόμενοι πλησίον αὐτῶν· τότε ὅμως ἐμὲ μὲν κονδασμένον κα-
 τέλαβε γλυκὺς ὑπνος, διότι πάντοτε διεύθυνον τὴν σκότων (σχοι-
 νίον τῶν ιστίων) τοῦ πλοίου καὶ εἰς οὐδένα ἄλλον ἐκ τῶν συντριβό-
 φων μου ἔδωκα, διὰ νὰ φθάσωμεν ταχύτερον εἰς τὴν πατρικήν

γῆν ἀλλ' οἱ σύντροφοι μεταξέ των μὲ λόγους ὅμιλον καὶ διῆσχυ-
ρέζοντε ὅτι ἐγὼ φέρω μαζί μοι εἰς τὴν πατρίδα καὶ χρονὸν καὶ
ἀργυρὸν ὡς δῆδα παρὰ τῷ μαγαλοκάρδου Αἰόλου τοῦ νιόν τοῦ
Ιππότου. 'Ως ἔξῆς δ' ἔλεγε κάποιος παραπηρήσας ἄλλον πλησίον
τους «Ω ἄλλοιμονον, πόσον οὗτος ἐδῶ (ὁ Ὀδυσσεὺς) εἶναι ἀγα-
πητός καὶ γεμάτος ἀπὸ τιμᾶς μεταξὲ σῖσθεν τῶν ἀνθρώπων, εἰς
ὅποιων δήποτε τὴν πόλιν καὶ τὴν γῆν καὶ ἄλλα φυάσῃ. Ποιὲλά μὲν
ἐκ τῆς Τροίας φέρει μαζί του ὁραῖα κειμήλια ἐκ τῶν λαφύρων,
ἥμετς δ' ἔξ ἄλλου ἀφοῦ ἐπερατωθείη τὸν ἴδιον δρόμον ἐπιστρέ-
φομεν εἰς τὸν οἴκον μαζί του μὲ κενάς χεῖρας. Καὶ τόσα εἰς αὐ-
τὸν ἐδωκε ταῦτα ἐδῶ τὰ δῆδα ἀπὸ φιλίων ὁ Αἴαλος εὐχαριστῶν
αὐτόν. 'Αλλ' ἔτι ἂς ἰδουμεν ταχίτερον, τί εἶναι αὐτὰ ἐδῶ καὶ πό-
σος χρυσός καὶ ἀργυρός εἰναι μέσα εἰς τὸν ἀσκόν.»

Τοιουτοτρόποις ἔλεγον, ὑπερθενίκησε δ' ἡ κακὴ σκέψης τῶν
συντρόφων ἔλυσαν μὲν τὸν ἀσκόν, ὅλοι δ' οἱ ἀνεμοὶ ἔξωρμησαν.
Ἄντοτε δὲ (τοὺς συντρόφους) ταχέως ἀρπάσασα θύελλα ἔφερεν
εἰς τὴν θάλασσαν κλαίοντας, μακρὰν ἀπὸ τῆς πατρικῆς γῆς. Εγὼ
ῦμος ἔξεντνήσας ἐσκέφθην μὲ τὴν ἀγαθήν μου διάνοιαν ἢ ἀφοῦ
πέσω ἐκ τοῦ πλοίου καὶ χαλιῷ ἐντὸς τῆς θαλάσσης ἢ ἡσυχάζων γὰ-
νταριέντος καὶ γὰρ εὐφίσκωμαι ἀπόμη μεταξὲ τῶν ζώντων. 'Αλλ' ἐπέ-
μεινα καὶ ἔμεινα σκεπασθείς δ' ἐντὸς τοῦ πλοίου ἥμην ἔξηπλωμέ-
νος. Τὸ δὲ πλοῖον ἐκ τῆς καλῆς θυελλῆς τοῦ ἀνέμου ἐφέροντο πά-
λιν εἰς τὴν Αἰολίαν νῆσον, ἀνεστέναζον δὲ οἱ σύντροφοί μου.

Ἐτεῖ δ' ἐπεβιβάσθημεν εἰς τὴν ξηρὰν καὶ ἵντιλήσαμεν ὄδωρο,
ταχέως δ' ἐγενμάτισαν εἰς σύντροφοι πλησίον τῶν τζυπτλών
πλοίων. 'Αφοῦ δ' ἐχορτάσθημεν ἀπὸ φρεγητὸν καὶ ποτόν, τότε
πλέσον ἐγὼ λαθὼν ὡς ἀκάλουνθόν μου κήρυκα καὶ ἔνα σύντροφον
μετέβην εἰς τὰ ὄνομαστα ἀνάκτορα τοῦ Αἰόλου αὐτὸν δ' εὑρίσκον
εἰνωχούμενον πλησίον τῆς συζέγον του καὶ τῶν τέκνων του. Φθά-
σαντες δ' εἰς τὸ ἀνάκτορον ἐκαθήμεθα ἐπὶ τοῦ κατωφλίου τῆς θύ-
ρας πλησίον τῶν παραστάδων ἐκεῖνοι δ' ἔμενον ἔκθαμβοι μὲ τὸν νοῦν
τῶν καὶ ἥρωτων «Πάντες ἥμετες, Ὀδυσσεῦ; ποία κακὴ μοῖρα ἐνέ-
σκηψεν εἰς σέ; ἥμετες τοῦλλάχιστον μὲ ἐπιμελεῖαν βεβαίως σὲ ἔξ-

επέμπομεν, διὰ γὰ φθάσῃς εἰς τὴν πατρίδα σου καὶ εἰς τὸν οἰκόν σου καὶ ἐὰν κάπου εἰς σὲ εἶναι ἀγαπητόν.»

Τοιουτοφόρως εἶπον, ἐγὼ δὲ λυπούμενος κατὰ τὴν προδίαν ἔλεγον· «Μὲ ἔβλαψαν καὶ κακοὶ σύντροφοι καὶ κοντὰ εἰς αὐτοὺς καὶ ὑπνος ἀπάντιος· ἀλλὰ ιατρεύσατέ με, ἀγαπητοί· διότι ὑπάρχει δύναμις εἰς σᾶς δι' αὐτό.»

70 Τοιουτοφόρως ἔλεγον πιάνων αὐτοὺς μὲ μαλακοὺς λόγους, ἐκεῖνοι δῆμος ἔγιναν σιωπηλοί· ὁ πατὴρ δῆμος ἀπήντα μὲ λόγους· «Χάσου (φύγε) τὸ ταχύτερον ἐκ τῆς νήσου, ἐπονειδιστότατε ἐκ τῶν ζώντων διότι δὲν εἶναι δίκαιον εἰς ἐμὲ νὰ περιποιῶμαι οὐδὲ νὰ ἀποστέλλω εὑμενῶς τοῦτο τὸν ἄνδρα, ὅποιος καὶ ἀν γίνη μισητός εἰς τὸν μακαρίους θεούς· γάσου, διότι, ως φαίνεται, μισηθεῖς ἐπὸ τῶν θεῶν φθάνεις εἰς τοῦτο ἐδῶ τὸ μέρος.» Τοιουτοφόρως εἶπὼν μὲ ἀπέτεμψε βαρέως ἀναστενάζοντα.

80 'Απ' ἐκεῖ δὲ πρὸς τὰ ἐμπρός ἐπλέομεν λυπούμενοι κατὰ τὴν παρδίαν. Ἐβασανίζετο δ' ἡ ψυχὴ τῶν συντρόφων ἀπὸ τὴν θλιβερὰν πωπηλασίαν ἔνεκα τῆς ἴδικῆς μαζὶ μωρίας (ματαιοπονίας), διότι δὲν ἐφαίνετο πλέον ἐπιστροφὴ εἰς τὴν πατρίδα. Ἐπὶ ἐξ μὲν ἡμέρας ἐπλέομεν δύοις (ἀδιεκόπως) καὶ νύκτας καὶ ἡμέρας, κατὰ δὲ τὴν ἐβδόμην ἐφθάσαμεν εἰς τὴν ὑφῆλην πόλιν τοῦ Λάμου, τὴν Τηλέπυλον τῶν Λαιστριγόνων, ὅπου ποιηὴν εἰσερχόμενος (μὲ τὸ ποίμνιον του) φωνάζει ἄλλον ποιμένα, ἐκεῖνος δ' ἀκούει ἐξερχόμενος (μὲ τὸ ἴδικόν του ποίμνιον). Ἐκεῖ δὲ ἀνήρ ἄπνιος (ἀντέχων εἰς τὴν ἀπνίαν) μὰ ἐλάψας δύο μισθούς, τὸν μὲν ἕνα ως φυλάττων βοῦς (τὴν νύκτα), τὸν δ' ἄλλον ως βόσκων λειπά πρόσετα (τὴν ἡμέραν)· διότι εἶναι πλησίον οἱ δρόμοι τῆς νυκτὸς καὶ τῆς ἡμέρας. (Σημ. Ηιθανῶς ὁ ποιητὴς νοεῖ ὅτι ἡ νῦν εἶναι συντομωτάτη ἐκεῖ καὶ ὅτι ὁ ἥμιος μόλις δύσῃ, μετ' ὅλιγον ἀνατέλλει, ἀφοῦ μάλιστα ἡ πόλις τῶν Λαιστριγόνων ἔκειτο ἐν ὑφῆλῳ γύρῳ). Ἐκεῖ λοιπὸν ἀφοῦ ἐφθάσαμεν εἰς δυομιστὸν λιμένα, πέριξ τοῦ ὅποιουν ἀπόκρημνος βράχος ἔχει σχηματισθῆ πέρα πέρα καὶ ἀπὸ τὰ δύο μέρη, ἀκταὶ δὲ ἀπόκρημνοι ἀπέναντι ἡ μία τῆς ἄλλης ἐξέχουσιν εἰς τὸ στόμιον τοῦτον, στενὴ δ' εἶναι ἡ εἰς αὐτὸν εἰσοδος,

ἐκεὶ λοιπὸν μέσα ὅλοι οἱ σύντροφοι μου διεύθυνον τὰ ἀμφίκυνδτα πλοῖα· αὐτὰ μὲν λοιπὸν ἐντὸς τοῦ κοῦλου λιμένος είχον δεθῆ πλη-
σίοι· ἀλλήλων διότι οὐδέποτε βεβαίως ηὔξαντο κῆμα ἐπὸς αὐ-
τοῖς, οὔτε μέγα οὔτε μικρόν, ἀλλὰ λευκὴ γαλήνη ἡτο πέριξ· ἐγὼ
95 δῆμος μόνος ἐσταμάτησα ἔξω (τοῦ λιμένος) τὸ μελανόχρουν πλοῖον
μου, ἐκεὶ εἰς τὸ ἄκρον, δέσας τὰ σχοινία τοις ἀπὸ τὸν βράχον καὶ
ἐσταμάτησα ἀναβάς εἰς ἀπόκρημνον σκοπιάν· ἐκεὶ μὲν οὔτε βιῶν
οὔτε ἀνθρώπων ἐργασίαι ἐφαίνοντο, ἐβλέπομεν δὲ μόνον καπνὸν
ἀπὸ τῆς γῆς ἀνυψούμενον. Τότε λοιπὸν ἐγὼ ἐκλέξας δύο ἄνδρες
καὶ συγχρόνως τρίτον δις κάρυκα δύσας εἰς αὐτοὺς συνοδὸν ἐ-
στελλον ἐμπρὸς τοὺς συντρόφους μου αὐτούς, ὥστε πορεύομενοι
νὰ ἐργοῦσι ποίου εἴδους ἄνδρες ἥσον ἐπὶ τῆς χώρας τοώγοντες
ἄρτον ἐκ οίσιον. Ἐκείνοι δ' ἐξελθόντες ἐκ τοῦ πλοίου ἐβίδιζον
εἰς ὅμαλὸν δρόμον, διὰ τοῦ ὑποίου βεβαίως ἀμάξαι κατεβίβαζον
100 ξύλα εἰς τὴν πόλιν ἀπὸ ὑψηλῶν ὁρέων, συνήντησαν δὲ ἐμπροσθεν
τῆς πόλεως κόρην ἀντλοῦσαν ὕδωρ, ἀκμαίαν θυγατέρα τοῦ Λαιστρον-
γόνος Ἀντιφάτου. Ἐκείνη μὲν, ὡς ἐφαίνετο, κατέβη εἰς τὴν κα-
λλιρροιθρὸν κορήνην Ἀρτακίλαν· διότι ἀπὸ ἐκεὶ ἐφερον ὕδωρ εἰς τὴν
πόλιν. Ἐκείνοι δὲ (οἱ σύντροφοί μου) πλησίον ιστάμενοι ὠμίλευν
105 πόδες αὐτήν καὶ τὴν ἡρώτων, ποῖος ἡτο βασιλεὺς αὐτῶν καὶ εἰς
ποίος ἐβασίλευεν· ἐκείνη δ' ἐθύνεις προσθίως εἶτεν εἰς αὐτοὺς τὸ
ὑψηλὸν ἀνάκτορον τοῦ πατρός· ἀφοῦ δ' αὐτοὶ εἰσῆλθον εἰς τὰ
ἐξανοιστὰ ἀνάκτορα, εὗρον τὴν οἰκοδέσποιναν ὥστε κορυφὴν ὅ-
ρους (ὑψηλήν) καὶ κατετρόμιαζον ἀπ' αὐτήν. Ἐκείνη δὲ ταχέως
110 ἐκ τῆς ἀγορᾶς προσεκάλει τὸν ἐξανοιστὸν Ἀντιφάτη, τὸν σύν-
γόν της, ὃ ὅποιος δὰ δι' αὐτοὺς ἐσκέφθη θλιβερὸν ὄλεθρον. Προ-
ευθὺς ἀρπάσας ἔνα ἐκ τῶν συντρόφων ἡτοίμασε γεῦμα, οἱ ἄλλοι
δὲ δύο ἐξομήραντες μὲ φυγὴν ἐφθασαν εἰς τὰ πλοῖα. Ἄλλ' αὐ-
τοὺς ἐπροκάλει βοὴν (ἔβαλε νὰ φωνάσωσι) διὰ μέσου τῆς πόλεως·
οἱ δὲ φωμαλέοι Λαιστρογόνες ἀκούοντες (τὴν βοὴν) ἔτρεχον ἄ-
λλος ἀπὸ ἄλλο μέρος, ἀμέτρητοι, οὐχὶ μὲ ἀνθρώπους ὅμοιαζοντες,
ἄλλη μὲ Γίγαντας· κατὸν λοιπὸν ἀπὸ τῶν βράχων ἐκτύπουν μὲ λί-
θους βαρεῖς δι' ἔνα ἄδον εὔθυνος δὲ ἀπαίσιος θόρυβος ἀνὰ τὰ
115 θηφιοποιηθῆκε από το Ινοτίπούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής
120

πλοῖα εἶχε σηκωθῆ, διότι καὶ οἱ ἄνδρες πετεστρέφοντο καὶ τὰ πλοῖα συνετοίθοντο· σευδλίζοντες δὲ τοὺς συντρόφους μου ὡς ἰχθῦς τοὺς ἔφερον μαζί των ὡς λεπηδῶν (δι' ἡμᾶς) σιψιπόσιον (διὰ τὸ τοὺς φάγωσι). Καθ' ὅν χρόνον αὐτοὶ (οἱ Λαιστοχυγόνες) κατέστρεψαν κύτους ἐντὸς τοῦ πολυεβαθμοῦ λιμένος, κατ' αὐτὸν τὸν χερόν ἐγὼ σύρας ἐκ τοῦ μηροῦ τὸ δέξιν ἕίφος δι' αὐτοῦ ἀπέκοψα τὰ (πρὸς τὴν Ἑραὰν) σχοινία τοῦ ἔχοντος κυανὴν ποδαρικὸν πλοῖον μου. Ταχέως δὲ τοὺς συντρόφους παροτρύνχες διέταξα νὰ πιασθῶσιν ἀπὸ τὰ κωπία, διὰ νὰ ὑπερεύγωμεν τὴν συμφοράν· αὐτοὶ δ' ὅλοι (οἱ σύντροφοι μεν) φοβηθέντες τὸν θάνατον, ἀνεσήκωσαν (μὲ τὰς κώπας) τὴν θάλασσαν μὲ γαρδάν δὲ τὸ πλοῖόν μου φεύγον πρὸς τὴν θάλασσαν διέφυγε τοὺς ἐπικρεμαμένους βράχους τὰ ὄβλιξα ὅμιοι ὥστε μαζὶ ἐχάθησαν ἐκεῖ.

'Απ' ἐκεῖ δὲ πρὸς τὰ ἡμιπόδες ἐπλέομεν λυπούμενοι κατακαρδα, εὐχαρίστως λυτρωθέντες ἐκ τοῦ θανάτου, ἀφοῦ ἐγάσσημεν ἀγαπητοὺς συντρόφους· ἐφιμάσαμεν δὲ εἰς τὴν νῆσον Αἰαίην· ἐκεῖ δὲ κατώκει ἡ καλλιπλόκαιος Κίρκη, ἡ ἐμπνέουσα φόβον μὲν ἀνθρωπίνην φωνῇν, αἴταδιψη τοῦ διλεθθίας σκέψεις ἔχοντος Αἴατον (πατρὸς τῆς Μηδείας συζύγου τοῦ Ἰάσονος κλ., βασιλέως Κολχίδος)· καὶ οἱ δύο δ' εἰχον γεννηθῆ ἐκ τοῦ φωτίζοντος τοὺς ἀνθρώπους Ήλίου καὶ ἐκ μητρὸς Πέρσης, τὴν ὧποιαν ὡς κόρην ἐγέννησεν ὁ Ὀκεανός. 'Ἐκεῖ δ' ἐπὶ τῆς παραλίας σιωπηλῶς ἀράξαιεν εἰς ἀσφαλῆ (δεχόμενον τὰς ναῦς) λιμένα καὶ κάποιος θεὸς μᾶς ὠδήγει. 'Ἐκεῖ τότε ἐκβάντες ἐπὶ δύο ἡμέρας καὶ δύο νύκτας ἐκαθίμευθεν καταβασανίζοντες τὴν ψυχήν μας συγχρόνως καὶ ἀπὸ κούρασιν καὶ ἀπὸ θλίψεις. 'Άλλ' ὅτε πλέον τοίτην ἡμέραν κατεσκεύασεν ἡ Αὔγη, τότε καὶ ἐγὼ λαβὼν τὸ δόρυ μου καὶ τὸ δέξιν ἕίφος ταχέως ἐκ τοῦ πλοίου ἀνηρχόμην εἰς ὑψηλὸν μέρος, ἐὰν κάπως ἥθελον ἵδει τὰς ἐργασίας τῶν ἀνθρώπων καὶ ἥθελον ἀκούσει φωνήν. 'Αναβὰς δ' εἰς ἀπόροιμον σκοτιάν ἐστάθη καὶ μοὶ ἐφάνη (ἀνερχόμενος) καπνὸς ἀπὸ τῆς ἐκτεταμένης γῆς ἐντὸς τῶν ἀνακτόρων τῆς Κίρκης διὰ μέσου πυκνῶν δρυμώνων (δασῶν ἐκ δρυῶν) καὶ δάσους. 'Εσκέφθη δ' ἔπειτα εἰς τὸν νοῦν, καὶ εἰς τὴν Ψηφιοποιήθηκε από τον Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ψυχήν μοι νὰ ὑπάγω καὶ νὰ ἐρωτήσω, ἀφοῦ εἶδον φίλογώδη κα-
πνόν. Ὡς ἔξῆς δ' εἰς ἐμὲ σκεπτόμενον ἐφάνη ὅτι εἶναι ὡφελιμώ-
τερον, ἀφοῦ ὑπάγω πρῶτον εἰς τὸ ταχύπλουν πλοῖον καὶ εἰς τὴν
ἀμιώδη ἀκτὴν τῆς Θαλάσσης, νὰ δώσω γεῦμα εἰς τοὺς συντρό-
φους καὶ νὰ τοὺς στείλω νὰ ἐρωτήσωσιν· ἀλλ' ὅτε πλέον βαδίζων
ῆμην πλησίον τοῦ ἀμφικύρτου πλοίου, τότε καὶ κάποιος ἐκ τῶν
θειῶν μὲν ἐλυπήθη, διύτι ἤμην μόνος, δ' ὅποιος, ὡς φάνεται, ἔρω-
τεν εἰς αὐτὸν τὸν δρόμον μου μεγάλην μὲν ὑψηλὰ κέρατα ἥλαφον
ἔκεινη μὲν κατέβαινεν εἰς τὸν ποταμὸν ἐκ τῆς βοσκῆς τοῦ δάσους,
διὰ νὰ πίῃ διότι τὴν ἐστενοχώρει βεβαίως ἡ δύναμις (ὁ καύσων) 160
τοῦ ἥλου ταύτην δ' ἐγὼ ἔξερχομένην (ἐκ τοῦ δάσους) ἐκτύπησα
εἰς τὴν ωροκοκκαλιάν εἰς τὸ μέσον τοῦ νάτου, τὸ δὲ χαλκοῦν
δόρυ ἔξεπέρασεν εἰς τὸ ἀπέναντι μέρος (πέρος πέρα), κατέπεσε δ'
ἐντὸς τοῦ κονιορτοῦ σκούξα καὶ ἐπέταξεν ἀπ' αὐτῆς ἡ ζωή· ἐπ'
αὐτῆς δ' ἐγὼ πατῶν ἔσυρα τὸ χαλκοῦν δόρυ ἐκ τῆς πληρῆς· καὶ
αὐτὸ μὲν πάλιν στρέψας κάτω πρὸς τὴν γῆν ἀφῆκα· ἀλλ' ἐγὼ
ἐτράβηξα θάμνους καὶ κλιδους λυγαριᾶς καὶ μὲ αὐτὰ πλέξας σχοι-
νίον ἔως μίαν ὁργιάν καλοστριψμένον καὶ ἀπὸ τὰ δύο μέρη ἔ-
δεσα μαζὶ τοὺς πόδας τοῦ πελωρίου θηρίου καὶ ἐπερχόρησα φέ-
ρων αὐτὸ ἐκ τῶν ὕμινων εἰς τὸ μελανόχρουν πλοῖον στηρίζαμενος
ἐπὶ τοῦ δόρατος, διότι οἰδόλως ἦτο δυνατὸν νὰ τὸ φέρω ἐπ' ὅμου
μὲ τὴν μίαν χειρα (χωρὶς δηλ. νὰ ἔχω στήριγμα εἰς τὴν ἄλλην
χεῖρα). διότι ἦτο πολὺ μέγα θηρίον. Τὸ ἔρωψα δ' ἐμπροσθεν τοῦ
πλοίου καὶ ἐνεθάρρυνα (εοίρωσα) τοὺς συντρόφους μὲ πιάλακούς
λόγοις ιστάμενος πλησίον ἐκάστου ἀνδρός· «Ὦ ἀγαπητοί, ἀν καὶ
εἴμεθα λυπημένοι, δὲν θὺ καταβάμεν ἀκόμη εἰς τοὺς οἴκους τοῦ
Ἀδευ, πρὸ τοῦ νὰ φέύσῃ ἡ πεπομένη ἡμέρα· ἀλλ' ἐλάτε, ἐφ'
ὅποι ἐντὸς τοῦ ταχυπλού πλοίου ὑπάρχει καὶ φαγητὸν καὶ ποτόν,
ὅς ἐνθυμηθῶμεν τὸ φαγητὸν καὶ ἂς μὴ βρασανιζόμεθα ἀπὸ τὴν
πείναν.»

Τοιουτορόπως εἶτον, ἐκεῖνοι δὲ ταχέως ἐπείσθησαν εἰς τοὺς
λόγοις μου καὶ ξεσκεπασθέντες (ἐκ τῆς λύπης ἡσαν σκεπασμέ-
νοι) πλησίον τῆς ἀμιώδους ἀκτῆς τῆς ἀκαταπονήτου θαλάσσης,

εἰδον μὲν θαυμασμὸν τὴν ἔλαφον διότι ἡτο ποὺν μέγα θηρίον· ἀφεν δ' εὐχαριστήθησαν βλέποντες μὲ τοὺς ὀφθαλμούς, τὰς γει-
ράς των νίψαντες ἡτοίμαζον λαμπτὸν σικπόσιον.

Τοιουτορόπως τότε μὲν καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν μέχρι τῆς εἰς
τὴν θάλασσαν κατεβιθίσεως τοῦ ἥλιου ἐκαθήμεθα εὐνωχούμενοι καὶ
185 μὲ ἄφθονα κρέατα καὶ μὲ γλυκὺν οἶνον· ὅτε δ' ὁ ἥλιος ἔδυσε καὶ
ἐπῆκλεθε σκότος, τότε πλέον ἐκοιμήθημεν εἰς τὴν ἀκτὴν τῆς θαλά-
σσης. "Οτε δ' ἐφάνη ἡ τὴν πρωῖαν γεννωμένη φοδοδάκτυλος Αὔγη,
τότε καὶ ἐγὼ συγκέντρωσιν προκαλέσας εἴπον μεταξὺ ὅλων. «Ἀ-
κούσατε τοὺς λόγους μου, σύντροφοι, ἂν καὶ ὑποφέρετε κακά ὡ
190 ἀγαπητοί, οὐδόλως δὰ γνωρίζομεν ποῦ είναι δύσις καὶ ποῦ ἀνατο-
λή, οὗτε ποῦ ὁ φωτίζων τοὺς ἀνθρώπους ἥλιος εἰσέρχεται ὑποκά-
τω τῆς γῆς οὗτε ποῦ ἀνυψοῦται ἀλλ' ἂς σκεπτώμεθα τὸ τεχύτε-
ρον, ἐὰν ἀκόμη θὰ παρουσιασθῇ κάποια σκέψις. Ἐγὼ οὐμῶς νομί-
ζω ὅτι δὲν ὑπάρχει (ἄλλη σκέψις ἐκτὸς τῆς ἑξῆς). Ἀναβάς δηλ.
195 εἰς ἀπόκρημνον σκοπιὰν εἰδον νῆσον, πέριξ τῆς ὧποίξ απέραν-
τος θάλασσας ἔχει ἐκταθῆ ώς στεφάνη· αὐτὴν οὖμως (ἡ νῆσος) κεί-
ται χαμηλή· ἐν τῷ μέσῳ δ' αὐτῆς εἰδον μὲ τοὺς ὀφθαλμούς μου
καπνὸν διὰ μέσου πυκνῶν δρυμῶν καὶ δάσους.»

Τοιουτορόπως εἶπον, αὐτῶν δ' ἐρραγίσθη ἡ ἀγαπητὴ καρδία,
διότι ἐνεθυμίθησαν τις πράξεις τοῦ Λαιστρυγόνος· Ἀντιφάτευ καὶ
200 τὴν ἀγριότητα τοῦ Κένκωπος τοῦ μεγαλοδυνάμου ἀνθρωποφάγου·
ἔκλαιον δὲ μεγαλιφώνως γένοντες ἄφθονον δάκρυν· ἀλλ' οὐδὲν πρα-
κτικὸν ἀποτέλεσμα ἐγίνετο μὲ αὐτοὺς θλιβερῶς κλαίοντας, ἐγὼ δὲ
εἰς δύο μέρη ἐμέτρουν ὅλους τοὺς καλὰς περικνημῖδας ἔχοντας συ-
τρόφους, ἀρχηγὸν δὲ μεταξὺ καὶ τῶν δύο μερίδων ἐκπινόντας τῆς
205 μιᾶς μερίδος ἐγὼ ἡμην ἀρχηγός, τῆς δ' ἀλλῆς ὁ θεόμορφος Εὐρύλοχος· ταχέως δ' ἀνεσείσιεν ἐντὸς γαλάκινης περικεφαλίας
κλήρους καὶ ἐξεπήδησεν ὁ κλῆρος τοῦ μεγαλοκάρδου Εὐρυλόχου.
Ἐκίνησε δὲ νὰ ὑπάγῃ καὶ μαζὶ μὲ αὐτὸν εἴκοσι δύο σύντροφοι κλαί-
οντες, ἀφῆκαν δ' ἡμᾶς ὀπίσω γοερῶς θρηνοῦντας. Εὔρον δ' ἐν-
210 τὸς κοιλάδος τὰ ἀνάτοιρά τῆς Κίρκης κατεσκενασμένα μὲ πελεκη-
τοὺς λίθους ἐντὸς χώρου πέριξ προφυλαγμένοι· πέριξ δὲ αὐτῶν

ἥσαν δρεινοὶ λύκοι καὶ λέοντες, τοὺς δποίους ἡ ἴδια ἐμπλάκωσεν, ἀφοῦ ἔδωκεν ὄλεθροια (δραστήρια) φάρμακα. Οὐδέ' ὕριησαν αὐτοὶ θεοίσιος ἐναντίον τῶν ἀνδρῶν, ἀλλ' ἐστρώθησαν δά, ώς συν-
ἥμιζον, αὐτοὶ μὲ τὰς μακρὰς οὐρὰς περισάνοντες (χαιδεύοντες) αὐτούς. Καθὼς δ' ἦταν κύνες πέριξ τοῦ κυρίου τον ἐπανεργομέ-
νου ἐκ συμποσίου σείωσι τὰς οὐρὰς των, διότι πάντοτε (τότε) φέ-
ρει εἰς αὐτοὺς γλυκάσματα τῆς καρδίας των, τοιουτοφότος πέριξ
αὐτῶν οἱ ισχυρώντοι λύκοι καὶ λέοντες ἔσειον τὰς οὐρὰς των αὐ-
τοὶ δύως (οἱ σύντροφοι ἐφοβήθησαν, ὅτε εἶδον τὰ φοβερὰ πελώ-
ρια θηρία. Ἐστράμησαν δ' εἰς τὰ πρόθυρα τῆς καλλιπλοκάμου θε-
ᾶς καὶ ἥκουν μέσα τὴν Κίρον τραγουδοῦσσαν μὲν ὕφασιν φωνὴν
ὑφαίνουσαν εἰς ἀργαλειὸν ἵψασμα μέγα ἀθάνατον, ὅποια γίνον-
ται τὰ ἔργα τῶν θεαίνων καὶ λεπτὰ καὶ χαριτωμένα καὶ λαμπρά.
Εἰς αὐτοὺς δὲ ἔκαμεν ἀρχὴν ἱώνων ὁ Πολίτης ἀρχηγός ἀνδρῶν,
ὅποῖος ἦτο δι' ἐμὲ διγχιτητάτος ἐκ τῶν συντρόφων καὶ δι-
πιστότατος· «ὦ ἀγαπητοί, μέσα δὲ κάποια ὑφαίνουσα εἰς μέγαν
ἀργαλειὸν τραγουδεῖ ὕφασιν ἥ θεά ἡ γυνή, τὸ δὲ ἔδαφος ὄλόκλη-
ρον ἀντηγεῖ ἀλλ' αὗτὴν φωνάζειν τὸ ταχύτερον.»

Τοιουτοφότως λοιπὸν εἴπεν, ἐκεῖνοι δὲ ἐφώναζον προσκαλοῦν-
τες αὐτήρι. Ἐκείνη δὲ ταχέως ἔξελθοῦσσα ἤνοιξε τὰς παστοχτιού-
σας θύρας καὶ τοὺς πρασεκάλει· ἐκεῖνοι δὲ ὄλοι συγχρόνως τὴν ἡ-
κολούθην ἀπὸ ἀνοησίαν· ὁ Εὔρελοχος δύως ἔμεινεν διπέσω ἑπο-
πτεύεις· ὅτι ὑπῆρχε δόλος. Ἀφοῦ δὲ τοὺς ὀδήγησε μέσα, τοὺς
ἐκάμησεν εἰς ἀνεκλινήρια καὶ εἰς θρόνους, δι' αὐτοὺς δὲ καὶ τυ-
ρῶν καὶ θλενῶν καὶ μέλι ξανθῶν ἀνεμίγνυε μὲν οἶνον ἐκ τῆς Ηρά-
μης (ὕρους τῆς Ἰακρίας)· ἀνεμίγνυεν δύως μὲ τὸ φαγητὸν ὀλέ-
θρια ιατρικά, διὰ νά λησμονήσωσιν ἐντελῶς τὴν πατρικήν των
γῆν· Ἀφοῦ δὲ καὶ ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς καὶ ἔπιον, εὐθὺς κατόπιν ἀ-
φοῦ τοὺς είχε κτυπήσει μὲράθδον τοὺς ἐνέλειε μέσα εἰς τὰ κοι-
νιάσια τῶν χοίρων. Ἐκεῖνοι δὲ είχον μὲν κεφαλὰς καὶ φαρήν καὶ
τριχας καὶ σῶμα χοίρων, ἀλλ' ὁ νοῦς των ἦτο στερεός, καθὼς δὰ
πρέπειον.

Τοιουτοφότως ἐκεῖνοι μὴν κλαίοντες ἦσαν ἐγκεκλεισμένοι, εἰς
‘Ομηρου ‘Οδύσσεια

αέτονς δ' ἡ Κίονη ἔβαινε πλησίον νάτρωγωσι βελάνι τῆς πρίνου
καὶ βελάνι τῆς δρυὸς καὶ παρπόν τῆς ἀκρανειᾶς (ἀκράνεια), δο-
ποῖα πάντοτε τρώγουντι συνήθως οἱ κοιμώμενοι χαπιά χοῖροι. Ὁ
245 Εὐδύλοχος δῆμος ταχέως μετέβη εἰς τὸ ταχύπλουν μαῦρον πλοῖον,
διὰ νὰ εἴπῃ τὸ διὰ τοὺς συντρόφους ἄγγελμα καὶ τὴν πικράν-
των τύχην καὶ οὐδόλως ἥδηνατο νὰ ἐκβάλῃ λόγον, ἀν καὶ τὸ ἐπε-
θύμει, καταβεβλημένος εἰς τὴν καρδίαν ἀπὸ μεγάλην θλῖψιν· οἱ
250 δὲ δύο ὀφθαλμοί του ἐγειρίζεται ἀπὸ δάκρυν, θρηνον δὲ μόνον ἐσκε-
πτετο ὁ νοῦς του. 'Ἄλλ' ὅτε πλέον δὲ οἱ ἐξεπλάγημεν ἐρωτῶντες αὐ-
τόν, τότε καὶ τῶν ἄλλων συντρόφων διηγήθη λεπτομερῶς τὸν ὄλε-
θρον. «Ἐβαδίζομεν, οὐδώς διέταπτες, ἀναμέσον τῶν ἐκ δρυῶν δα-
σῶν, λαμπρὸς Ὅδυσσεος· εὔρομεν ἐντὸς κοιλάδος κατεσκευασμένα
255 φραΐα ἀνάκτορα μὲ πελεκητοὺς λίθους ἐντὸς χώρου προφυλαγμέ-
νος. Ἐκεῖ κάποια ἡ θεὰ ἡ γυνὴ εἰς μέγαν ἀργαλειὸν ὑφαίνουσα
μὲ δικτεραστικὴν φωνὴν ἐτραγούνδει· οἱ δὲ σύντροφοι ἐφώναζον
καλοῦντες αὐτήν· ἐκείνη δ' ἐξελθοῦσα ταχέως ἤνοιξε τὰς λαμπρὰς
θύρας καὶ τοὺς προσεκάλει, ἐκεῖνοι δὲ δὲ οἱ συγχρόνως ἥπολούνθοιν
ἀπὸ ἀνοησίαν· ἐγὼ δῆμος ἔμεινα ἀπίσω ὑποπτεύσας ὅτι εἶναι δο-
ῦλος. Ἐκεῖνοι δὲ συγχρόνως δὲ οἱ μαζὶ ἐξηφανίσθησαν καὶ οὐδεὶς
260 ἐξ αὐτῶν ἐφάνη ἔξω· ἐπὶ πολὺν δὲ χρόνον καθήμενος κατώπτευον.»

Τοιουτορρόπτως εἶπεν, ἐγὼ δὲ περιέβαλον μὲν τὸ μέν ἀργυρᾶ
καρφία ξίφος εἰς τοὺς ὄμοιους, τὸ μέγα τὸ χάλκινον, περιέβαλον
δὲ τὸ τόξον μου· αὐτὸν δὲ προέτρεπον εἰς τὴν αὐτὴν ὄδδον ὀπίσω
νά με ὀδιγήσῃ· αὐτές δῆμος μὲ ἀμφοτέρας τὰς χειρὶς λαβὼν τὰ
265 γόνατα μου παρεκάλει καὶ ὑλιθερῶς υλαίων ἔλεγε πτερωτοὺς λό-
γους· «μὴ με ὀδήγῃ πρὸς τὰ ἐκεῖ χωρὶς νὰ τὸ θέλω, θεεῖς Ὅδυ-
σσεος, ἄλλ' ἀφες με ἐδῶ· διότι γνωρίζω, ὅτι οὐτε σὺ ὁ ίδιος θὰ ἐπα-
νέλθῃς οὔτε ἄλλον κανένας ἐκ τῶν συντρόφων σου θὰ φέρῃς, ἀλλὰ
μαζὶ μὲ αὐτοὺς ἐδῶ ταχίτερον ἀς φεύγωμεν, διότι ἀκόμη δυνάμεθα
ν' ἀποφύγωμεν τὴν κακὴν ἡμέραν.»

Τοιουτορρόπτως εἶπεν, ἄλλ' ἐγὼ ἀπαντῶν πρὸς αὐτὸν εἶπον. «Ἐ-
ρύλοχε, σὺ μὲν δὰ μένε ἐδῶ ἐντὸς τούτου τοῦ τόπου τρώγων καὶ

πίνον πλησίον τοῦ μελανόχρου κούλου πλοίου. Ἐγὼ δὲ θὰ ὑπάγω, διότι φοβερὰ ἀνάγκη ἐπῆλθεν εἰς ἐμέ.»

Τοιουτοτρόπως εἰπὼν ἀνέβαινον μακρὰν τοῦ πλοίου καὶ τῆς 275 θαλάσσης. Ἀλλ' ὅτε πλέον, ώς ἦτο ἐπόμενον, πορευόμενος ἀνὰ τὴν ἴερὸν κοιλάδα ἔμελλον νὰ φύμασθαι εἰς τὸ μέγχα ἀνάκτορον τῆς πολὺς φάρμακα γνωριζούσης Κίρκης, ἐκεῖ συγήντησεν ἀντιμέτωπος ἐμὲ μεταβαίνοντα εἰς τὸ ἀνάκτορον ὁ ἔχων χρυσῆν ράβδον Ἐρμῆς, ὁ μοιάζων μὲν νεανίαν ἄνδρος μὲν πρώτην φορὰν φυτρωμένον γένειον, τοῦ ὥποι δὰ χαριεστάτη εἶναι ή νεότης. (α')

Προσεκολλήθη λοιπὸν εἰς τὴν χεῖρά μου καὶ λόγον ἔλεγε καὶ 280 διαιλησεν εἰς ἐμέ. «Ποῦ δὰ πάιν, ὃ δυστυχισμένε, ὑπάγεις αὐτὸς διὰ μέσου ὑψηλῶν μερῶν, ἐνῷ εἰσαι ἀπειρος τοῦ τόπου; οἱ δὲ σύντροφοι σου αὐτοὶ ἔδω εἶναι ἐγκεκλεισμένοι ἐντὸς τῶν ἀνακτόρων τῆς Κίρκης ωσάν χοῖροι ἔχοντες στερεοὺς κρυψῶνας· ἀρά γε ἔρχεσαι ἔδω διὰ νὰ τοὺς ἐλευθερώσῃς; καὶ σὺ ὁ ἴδιος δισχυρότατος 285 δὲν θὰ ἐπιστρέψῃς, ἀλλὰ θὰ μείνῃς δὰ καὶ σύ, ὅπου ἀναριθμᾶς καὶ οἱ ἄλλοι. Ἀλλ' ἔτι νὰ οὲ ἀπαλλάξω δὰ ἀπὸ τὰ κακὰ καὶ νὰ σὲ σώσω. Νά, τοῦτο ἔδω τὸ σωτήριον φάρμακον ἔχων πίγαινε εἰς τὰ ἀνάκτορα τῆς Κίρκης, τὸ δποῖον δύναται νὰ ἀπομακρύνῃ ἀπὸ τῆς γεραῦῆς σου τὴν κακὴν ἡμέραν. Θὰ εἴπω δ' εἰς σὲ δλα τὰ ἀπατηλὰ σχέδια τῆς Κίρκης. Θὰ κατασκευάσῃ διὰ σὲ κυκεῶνα (μῆλα φαγῆτο), θὰ βάλῃ δ' ἐντὸς τοῦ φαγητοῦ φάρμακον, ἀλλὰ καὶ τοιουτοτρόπως δὲν θὰ δινηθῇ νὰ μαγεύσῃς διότι δὲν θὰ ἀφήσῃ τὸ σωτήριον φάρμακον. τὸ δποῖον θὰ σοὶ δώσω, θὰ σοὶ εἴπω δὲ τὰ κακάνεκαστα. Ὁπόταν ή Κίρκη σε κτυπήῃ μὲ τὴν ἐπιμήρην ράβδον της, τότε πλέον σύ, ἀφοῦ σύρῃς ἐκ τοῦ μηροῦ τὸ δξὺν ξύφρος σου, δραμμον ἐναντίον τῆς Κίρκης ώς δῆθεν ἐπιθυμῶν νὰ τὴν φονεύσῃς. Ἐκείνη δῶμας φοβηθεῖσα θὰ σὲ προτρέψῃ νὰ κοιμηθῆς (μαζί τῆς ἐρωτικῶς). Τότε σὺ κατόπιν νὰ μὴ ἀρνηθῆς πλέον τὴν συγκοί- 290 ασί. (Σημ. Ἐξ τῆς εἰκόνος ταύτης πιθανώτατα ἐμπνευσθεὶς ὁ Πραξιτέλης κατεσκεύασε τὸν διάσημον Ἐρμῆν ἐν Ὀλυμπίᾳ, ιστάμενον νῦν ἐν τῷ ἐκεῖ μουσείῳ).

μησιν μετὰ τῆς θεᾶς, καὶ διὰ νὰ λέσῃ (ἀπὸ τῆς μαγείας) τοὺς
συντρόφους σους καὶ διὰ νὰ περιποιηθῇ σὲ τὸν ἴδιον ἀλλὰ παρα-
300 κίνει αὐτὴν νὰ δρκισθῇ τὸν μέγαν δρκον τῶν μεταρίων θεῶν, διὶ
οὐδὲν ἄλλο κακὸν πάθημα θὰ οκεφθῇ ἐναντίον σου τοῦ ἴδιου, μή-
πως ἀφοινάτογνωμῆς τοῦ ξίφους, σὲ πάμη δεῖλὸν καὶ ἀναδρον.»

Τοιουτοράπτως λοιπὸν εἶπὼν ἔδωκε τὸ φάρμακον ὃ διὰ τοῦ
φωτὸς φονεύων ἐκριζώσας αὐτὸν ἐκ τῆς γῆς καὶ ἔδειξεν εἰς ἐμὲ
τὴν φρουρήν του δύναμιν. Ἡτε μὲν μαρδον εἰς τὴν φέαν του, τὸ
305 δὲ ἄνθος του ὅμοιον μὲ γάλα μᾶλιν δ' ὀνομάζουσιν αὐτὸν οἱ θεοί
είναι δὲ δύσκολον εἰς τοὺς θυητοὺς τοντάριστογ ἀνθρώπους νὰ τὸ
ἐκσκάψωσιν, οἱ θεοὶ δημιούργοι τὰ πάντα δύνανται.

'Ο Εριμῆς μὲν κατόπιν ἀπῆκμε πρὸς τόκμαχὸν "Ολυμπὸν διὰ
μέσου τῆς δασώδους νήσου (τῆς Κίρκης), ἐγὼ δ' ἐβαδίζον εἰς τὰ
310 ἀνάκτορα τῆς Κίρκης καὶ πολλὰ ἡ καρδία μου βραδίζοντος ἀνακά-
τωνεγ ἐστάθη δ' ἐντὸς τῶν παραθύρων τῆς καλλιπλοκάμου θεᾶς.
Ἐκεῖ σταθεὶς ἐφώνεξα, ἡ δὲ θεὰ ἤκουσε τὴν φωνὴν μου· αὐτῇ
δὲ ταχέως ἐξελθοῦσα ἥνοιξε τὰς λαμπρὰς θύρας καὶ με προσεκά-
ιεν ἐγὼ δ' ἤρκολούθουν λυπούμενος κατὰ τὴν καρδίαν. Ἀφοῦ δέ με
315 εἰσήγαγε, μὲ ἐκάθισεν ἐπὶ θρόνον μὲ ἀργυρᾶ καρφία ωραίου μὲ
ποικιλίαν τορνευμένου καὶ ὑποκάτω ἥτο σκηνίον διὰ τοὺς πόδας·
κατεσκεύαζε δὲ δ' ἐμὲ εἰς χρυσοῦν ποτήριον κυκεώνα (μῆγμα), διὰ
νὰ πίω, ἐντὸς δ' αὐτοῦ ἔργιψε φάρμακον πακά σκεπτομένη εἰς τὸν
νοῦν τῆς. Ἀφοῦ δημιούργος τὸ ἔδωκε καὶ τὸ κατέπιον καὶ δὲν μὲ ἐμά-
320 γευσε (δέν με ἐπείραξε διὰ τῆς μαγείας τῆς), μὲ φάρδον κτυπή-
σασα λόγον ἔλεγε καὶ ὠμίζει. "Ιήγανε τόρα εἰς τὸ κουμάδοι τῶν
χοίρων, συγκαταριθμήθητι μὲ τοὺς ἄλλους συντρόφους σου». Τοι-
ουτοτρόπτως εἰπεν, ἄλλ' ἐγὼ τραβήξας τὸ δέξιν ξίφος μου ἐκ τοῦ μη-
ροῦ ἐφώρμησα ἐναντίον τῆς Κίρκης ὡς δῆθεν ἐπιθυμῶν νὰ τὴν
φονεύσω. Ἐκείνη δημιούργος μεγάλως φωνάζουσα ἔτρεξεν ὑποκάτω μεν
καὶ ἔπιασε τὰ γόνατά μου καὶ ὀδυρομένη ἔλεγε πρὸς ἐμὲ πτερω-
325 τοὺς λόγους: «ποιος ἐκ τῶν ἀνδρῶν καὶ ἀπὸ ποῦ εἰσαι; ποῦ είναι
ἡ πόλις καὶ οἱ γονεῖς σου; θεαματομός με κατέχει, διότι ἐπιει-
αὐτὰ ἐδῶ τὰ φάρμακα, δὲν ἐμαγεύθης εἰς τὰ τῆς

μηγείας μου ώστε νὰ μετάμορφωθῆς εἰς χοῖρον). Διότι εὐδεῖς βεβαίως ἄλλος ἀνήρ ὑπέμεινεν (ἀβλαβῶς) αὐτὰ ἐδῶ τὰ φάρμακα, δοτὶς ἥθελε τὰ περάσει ἀπὸ τὸ περίφραγμα τῶν ὅδοντων του. Εἰς τὰ ἴδια σου ὅμως στήθη ὑπάρχει νοῦς ἀπιαστος ἀπὸ τὰ φάρμακα. Βεβαίως σὺ εἶσαι ὁ ποικυλήχανος Ὀδυσσεὺς, διὰ τὸν ὅποιον 330 πάντοτε ἔλεγεν εἰς ἐις ὁ χρυσόρροος ἀδερφός διὰ τοῦ φωτὸς φονεύων Τροιῆς, διτὶ θὰ ἔλθῃς ἐπανερχόμενος ἐκ τῆς Τροίας μὲτα ταχέτων μελανόχρονων πλοϊον. 'Αλλ' ἔτα πλέον τὸ μὲν ξίφος βάλε εἰς τὴν θήκην, ἡμεῖς δ' οἱ δύο κατόπιν ἀξιωθῶμεν εἰς τὴν ἴδικήν μου κλίνην, ἵνα συγκοινηθέντες μὲταλλιηραὶ ἐρωτικὴν ἀγάπην ἔχωμεν 335 πεποίθησιν ὁ εἰς εἰς τὸν ἄλλον.»

Τοιουτορόπως εἶπεν, ἐγὼ δ' ἀπαντῶν πρὸς αὐτὴν εἶπον «ΔΩ Κίρκη, πῶς βεβαίως με προτρέπεις νὰ εἴμαι μαλακὸς πρὸς σέ, ή ὅποια τοὺς μὲν συντρόφους μου ἔκπαιες χοίρους ἐντὸς τῶν ἀναπτόδων σου, ἐμὲ δέ τὸν ἴδιον ἐδῶ κρατοῦσα καὶ δολίως σκεπτομένη προσκυλεῖς νὰ ἔχομαι καὶ ν' ἀναβῶ εἰς τὴν ἴδικήν σου κλίνην, διὰ νὰ μὲν κάμης δειλὸν καὶ ἀναθρόν, ἀφοῦ γνωνωθῶ. Καὶ ἐγὼ δὰ δὲν θὰ ἥθελον ν' ἀναβῶ ἐπὶ τῆς ἴδικῆς σου κλίνης, ἐன τὰ δὲν δεχθῆς, θεά, νὰ ὀρκιωθῆς εἰς ἐμὲ μέγινον δρον, διτὶ κατέν οὐλοκάνων πάθημα δὲν θὰ σκεφθῆς δι' ἐμὲ τὸν ἴδιον.»

Τοιουτορόπως ωμήνησα, ἔκεινη δ' εὐθὺς ὠροίζετο, ὅπως τὴν προετοεπον. 'Αφοῦ δέ, ως ἥριος, καὶ ὠροίσθη καὶ ἔκαιε τέλειον τὸν δρον, τότε καὶ ἐγὼ ἀνέβην εἰς τὴν περικαλλῆ κλίνην τῆς Κίρκης.

Θεραπαινίδες δὲ κατὰ μὲν 'ν ἔως τότε χρόνον εἰργάζοντο τέσσαρες ἐντὸς τῶν ἀνακτόδων, αἱ ὅποιαι ἀνὰ τὸ ἀνάκτορόν της εἶναι ἐκτελέστοιχι τῶν προσταγῶν της ἐγεννήθησαν δὲ βεβαίως αὐται, ως γνωστὸν, καὶ ἐπειδὴν καὶ ἀπὸ ἄλση καὶ ἀπὸ ἰεροὺς ποταμούς, οἱ ὅποιοι εἰς τὴν θάλασσαν καταρρέουσιν. 'Εξ αὐτῶν ή μὲν μία ἔβαλλεν ἐντὸς τῶν θρόνων ὠραίους τάπητας πορφυροῦς ἀπὸ ἐπάνω, ὑποκάτω δ' ἔβαλλε λείον ὑφασμά, ή δ' ἄλλη ἔμπροσθεν τῶν θρόνων ἐτοπισθέτει (ἐτέντωνε) τραπέζας ἀργυρᾶς καὶ ἐπ' αὐτῶν ἔθετε χροῦν κάνιστρα· ή δὲ τρίτη ἐντὸς ἀργυροῦ κρατήρος

- ἀνεμίγνε (μέ υδωρ) οίγον τερψικάρδιον γλυκὰν καὶ διεμοίραξε
 (εἰς τοὺς συνδαιτικόνας) χρυσᾶ ποτῆρια· ἡ δὲ τετάρτη ἔφερεν ὕ-
 δωρ καὶ ἥναπτε φωτιάν πολλὴν, ὑποκάτω μεγάλου τρίποδος καὶ ἐξ-
 360 σταίνετο τὸ ὕδωρ. Ἀφοῦ δὲ πλέον ἐξεστάθη τὸ ὕδωρ ἐντὸς τοῦ
 στιλπνοῦ χαλκίνου ἀγγείου, καθίσασα εὐθὺς ἐμὲ εἰς λουτῆρα με
 ἔλουν ἐκ τοῦ μεγάλου τρίποδος, ἀφοῦ ἀνέμιξεν ὕδωρ εὐχαριστοῦ
 τὴν ψυχήν, εἰς τὴν κεφαλὴν καὶ τοὺς ὄμοιους, ἔως ὅτου ἐκ τῶν με-
 λῶν μου ἀφῆρετε τὴν κούρασιν τὴν βλαστικὴν τῆς ψυχῆς. Ἀφοῦ
 365 δὲ καὶ με ἔλουντε καὶ με ἔβλεψεν ἀφθόνως μὲν ἔλαιον (εὐώδες μέ-
 ρον) μὲν περιέβαλε μὲν ὠδαίαν γλαῖναν καὶ μὲν χιτῶνα, ἀφοῦ δὲ με
 εἰσῆγαγε μέσοις μὲν ἐκάθισεν ἐπὶ θρόνου μὲν ἀργυρᾶ καρφία χρυσοῦ
 ποιῆιντος λαζεντοῦ, ὑποκάτω δὲ ἦτο σκαμνίον διὰ τοὺς πόδας· [θε-
 370 ραπανίς δὲ ἐπὶ ὠδαίς χρυσῆς φιάλης φέροντα ὕδωρ διὰ νίφιμον
 τὸ ἔχοντεν ὑπεράνω ἀργυροῦ λέβητος διὰ νὰ νιφθῶ πλησίον μου
 δὲ ἐξήπλωσεν ὠδαία κατεσκευασμένην τράπεζαν· σεβκοτὴ δὲ οἰκο-
 νόμος φέροντα σέθεσε πλησίον μου ἄρτον, θέσασα διάπλω πολλὰ φρ
 γητὰ ἐκ τῶν ὑπαρχόντων πρὸς εὐχαριστησίν μεν] Μὲ προέτρεπε
 δὲ (ἡ Κίρκη) νὰ τρώγω, εἰς τὴν ψυχήν μου ὄμως δὲν ἤρεσε νὰ
 φάγω, ἀλλ' ἐκαθήμητο ἀλλα σκιπόμενος, κακὰ δὲ προέβλεπεν ἡ
 ψυχή μου.
- 375 Η Κίρκη ὄμως καθὼς ἐνόησεν ὅτι ἐγὼ ἐκαθήμητο καὶ δὲν ἀ-
 πλωνων τὰς χεῖρας πρὸς τὸ φαγητόν, εἶχον δὲ ἵσχυρὰν λόπην, πλη-
 σίον μου ἰσταμένη ἔλεγε πτερωτούς λόγους: «διὰ τὶ ἀρά γε, 'Οδυ-
 σσεῦ, καθησαι τοιουτορόπτως ἵσος μὲ ἄφωνον καταβασαντῶν τὴν
 380 ψυχήν σου καὶ δὲν καταπιάνεσαι ἀπὸ φαγητὸν οὐδὲ ἀπὸ ποτόν; ἴ-
 σως ὑποπτεύεις ἀλλον κάποιον δόλον· οὐδόλως είναι ἀνάγκη νὰ φο-
 βησαι· διότι ὠρχίσθην πλέον εἰς σὲ ἵσχυρὸν δόκον.»

Τοιουτορόπτως εἶπεν, ἐγὼ δὲ ἀπαντῶ εἶπον εἰς αὐτήν· «Ω
 Κίρκη, ποιος ἀνὴρ, ὁ ὅποιος ἥθελεν είναι σύμφωνος μὲ τὸ πρέπον,
 382 ἥθελεν ὑπαφέρει νὰ γευθῇ πρότερον φαγητὸν καὶ ποτόν, πρὸ τοῦ νὰ
 ἐλευθερώσῃ τοὺς συντρόφους του καὶ τοὺς ἵδη μὲ τοὺς ὀφθαλμούς
 του; 'Αλλ' ἐὰν δὰ εὐνοεῖς προσκαλεῖς νὰ φάγω καὶ νὰ πίω, λύ-

τον αὐτοὺς (ἐκ τῶν μαγειῶν σου), διὰ νὰ ἴδω μὲ τοὺς ὀφθαλμούς
μου τοὺς πολὺ ἀγαπημένους μου συντρόφους.»

Τοιουτορόπτως εἶτον, ἡ δὲ Κίρκη διὰ μέσου τῆς αἰθούσης
θιελθοῦσα ἐξῆρμε κρατοῦσα γάδον ἀνὰ χεῖρας, ἥνοιξε δὲ τὰς θύ-
ρας τοῦ κοιμασίου καὶ ἐξήγαγεν αὐτοὺς ὄμοιαζοντας μὲ ἐννεατεῖς
χοίρους. Ἐκείναι μὲν κατόπιν ἐστάθησαν ἀπέναντί της, ἐκείνη δὲ διὰ
μέσου αὐτῶν διερχομένη ἥλειφεν ἐπάνω εἰς ἕνα ἔκαστον ὄλλο φάρ-
μακον· τότε δὲ ἐν μὲν τῶν μελῶν αὐτῶν ἔχόνοντο πρὸς τὰ ἔξω αἱ
τρύχες, τὰς ὅποις πρότερον τὸ ὄλεθρον φάρμακον ἔκαψε νὰ φυ-
τρώσωσι, τὸ δποῖον ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς ἡ σεβαστὴ Κίρκη ἄνδρες 395
δὲ πάλιν ἔγιναν νεώτεροι παρ' ὅ.τι ἤσαν πρότερον καὶ πολὺ ώραιό-
τεροι καὶ σωματωδέστεροι εἰς τὸ νὰ τοὺς βλέπῃ τις.

Μὲ ἀνεγνώρισμα δὲ ἐκεῖνοι καὶ προσεκολήθησαν εἰς ἐμὲ μὲ
τὰς χεῖράς των ἔκαστος, εἰς ὄλους δὲ μέσα των ἀκεπτύχη ἐπιθυ-
μητὸς θρῆνος (θρῆνος χαρᾶς) καὶ τὸ ἀνάκτορον πέριξ ἀντήχει
θορυβωδῶς· καὶ αὐτὴ δὲ ἡ θεὰ σινεκινήθη ἀπὸ εὐσπλαγχνίας πλη-
σίον μου δὲ σταθεῖσα ἔλεγεν ἡ θεία ἐκ τῶν θεαινῶν «εὔγενοῦς κα-
ταγωγῆς νίε τοῦ Λαέρτου, πολυμήχανε Ὀδυσσεῦ, ὑπαγε τόρα εἰς 400
τὸ ταχύπλουν πλοῖον σου καὶ τὴν ἀμιάδην ἀπτὴν τῆς θαλάσσης·
πρώτιστα μέν, καθὼς ἀριόζει, ἀνκυρόρατε τὸ πλοῖον εἰς τὴν ἔη-
ράν, τὰ δὲ πράγματα καὶ ὅλα τὰ ἀναγκαῖα σκεύη πλησιάσαντες
τοποθετήσατε ἐντὸς σπηλαίων· σὺ δὲ ὁ ἴδιος ὀπίσω ἔλε καὶ φέρε 465
τοὺς πολὺ ἀγαπημένους συντρόφους σου.»

Τοιουτορόπτως εἶπεν, ἡ δὲ γενναίαρχὴ μου ἐπείθετο θεβοίως
καὶ ἐκίνησα νὰ ὑπάγω εἰς τὸ ταχύπλουν πλοῖον καὶ εἰς τὴν ἀμ-
ιάδην ἀπτὴν τῆς θαλάσσης. Εὑρον κατόπιν ἐπάνω εἰς τὸ ταχύπλουν
πλοῖον τοὺς πολὺ ἀγαπημένους μου συντρόφους οἰκτρῶς κλείον-
τας καὶ χύνοντας ἀφθονον δάκρυ. Καθὼς δὲ συμβαίνει ὅταν ἀγρο-
τικὰ δαμαλάκια (μοσχάρια) πέριξ ἀγελάδων ἀγέλης, ἀφοῦ αἴται
ἐπανέλθωσιν εἰς τὸν στεῦλόν των (τὸν βορόν των), ὅταν χορτάσωσι
βοσκήν· ὅλα τότε συγχρόνως (τὰ μοσχάρια) μὲ σκιρτήματα χαρᾶς
τρέχουσιν εἰς προσπάντησίν των καὶ δὲν τὰ συγκρατοῦσι πλέον αἱ

μάνδραι (οἱ βαρεῖ τῶν), ἀλλ' ἀφθόνως βελάζοντα τρέχουσι πέριξ τῶν
 415 μητέρων τῶν. Τοιουτοδόπως ἀφοῦ ἐκεῖνοι εἶδον ἡμὲ τοὺς ὄφθαλ-
 μούς τῶν, δακρύοντες ἔχάθησαν ἐπάνω μούν ἐνόμισε δέ, ὃς ἡτο ἐπό-
 μενον, ἡ ψυχὴ τῶν ὅτι τὸ πρᾶγμα ἦτο τοιουτοδόπως, ὡς ἐὰν ἥθελον
 φθάσει εἰς τὴν πατρίδα καὶ εἰς αὐτὴν τὴν πόλιν τῆς πετρώδους
 420 Ἰθάκης· καὶ κλαίοντες ἔλεγον πτερωτούς λόγους· «διὰ σὲ μὲν ἐπι-
 στρέψαντα, ὅτι ἐξ εὐγενῶν παταγόμενε, τοιουτοδόπως ἔχάρημεν,
 καθὼς ἐάν ἥθελομεν φθάσει εἰς τὴν πατρικήν μας γῆν Ἰθάκην·
 ἀλλ' ἔτα, διηγήθητι τὸν ὄλεθρον τῶν ὄλων συντρόφων.»

Τοιουτοδόπως εἶπον, ἀλλ' ἐγὼ φιλίησα μὲ μαλακοὺς λόγους·
 «τὸ πλοῖον μὲν πρώτιστα εὐθὺς ἀξ ἀνασύρωμεν εἰς τὴν Ἐρημήν,
 τὰ πράγματα δὲ καὶ τὰ ἀναγκαῖα σκεύη ὅλα πλησιάσαντες ἀξ το-
 425 ποθετήσωμεν ἐντὸς σπηλαίων σεῖς δ' οἱ ἴδιοι παρακανεῖτε ὁ εἰς τὸν
 ἄλλον ν' ἀκολουθήτε συγχρόνως ὅλοι ἡμέ, διὰ νὰ ἴδητε τοὺς συ-
 τρόφορες σας τρώγοντας καὶ πίνοντας ἐντὸς τῶν ιερῶν ἀνατόρων
 τῆς Κίρκης· διότι ἔχουσι πλουσίως τὰ πάντα.»

Τοιουτοδόπως εἶπον, ἐκεῖνοι δὲ ταχέως ἐπείσθησαν εἰς τοὺς
 λόγους μον. Μόνος δὲ ὁ Εὔρυλοχος ἤμποδίζε πρὸς λύτην μον ὅ-
 λους τοὺς συντρόφους καὶ διμήήσας πρὸς αὐτοὺς ἔλεγε πτερω-
 430 τούς λόγους· «ἄ δυστυχομένοι, ποῦ πηγαίνομεν; διὰ τὶ ἐπιθυμοῦτε
 αὐτὰ τὰ κακά, δηλ. νὰ κατεβῶμεν εἰς τὰ ἀνάκτορα τῆς Κίρκης,
 ἥ δοπιά ὅλους δύναται νὰ μᾶς κάμη ἢ χοίρους ἢ λόκους ἢ ιέσον-
 τας, οἱ δόποι καὶ ἀναγκαστικῆς ἥθελομεν φυλάττε τὸ μέγα αὐτῆς
 435 ἀνάκτερον, καθὼς δὰ ἔπραξεν ὁ Κίνκλωψ, ὅτε μέσα εἰς τὸ μανδρί-
 ον του ἔφθασαν οἱ ἴδιοι μας σύντροφοι, μαζὶ τον δ' ἥρθονθει
 ὁ παράτολμος Ὁδυσσεύς· διότι καὶ ἐκεῖνοι ἔχάθησαν ἀπὸ τὸς ἀνο-
 ησίας αὐτοῦ.»

Τοιουτοδόπως εἶπεν, ἐγὼ δὲ βεβαίως ἐσκέφθη μὲ τὸν νοῦν
 μον, ἀφοῦ σύρω ἐκ τοῦ παχέος μηδοῦ μον τὸ ἔχον μακρὰν αἰγαλήν
 440 ξίφος, μὲ αὐτὸ ἀποκόρφας τὴν κεφαλήν του νὰ τὴν πλησιάσω (φί-
 ψω) εἰς τὸ ἔδαφος. ἂν καὶ ἡτο πολὺ πλησίον συγγενής μον ξίφος
 οἱ σύντροφοι μὲ μαλακοὺς λόγους με ἥμποδίζον ἄλλος ὅπερα ὄλος

μέρος: «καταγόμενε ἐξ εὐγενῶν, τοῖστον μὲν ἀς ἀφήσωμεν, ἐὰν σὺ διατάττῃς, καὶ νὰ μένῃ ἔδω πλησίον τοῦ πλοίου καὶ νὰ φυλάττῃ τὸ πλοῖον ἡμᾶς δ' ὁδήγησον εἰς τὰ ιερὰ ἀνάκτορα τῆς Κίρκης.» 445

Τοιουτορόπως λέγοντες ἐξεκίνουν ἀπομακρυνόμενοι ἀπὸ τὸ πλοῖον καὶ ἀπὸ τὴν θάλασσαν περὶ ὁ Εὐρύλοχος βεβαίως δὲν εἶχε μείνει πλησίον τοῦ κοῦου πλοίου, ἀλλ' ἥρκολαιόθεν διότι ἐφοβήθη τὴν τρομακτικήν μου ἀπειλήν.

Κατὰ τὸν χρόνον δὲ τοῦτον τοὺς ἄλλους συντρόφους ἐντὸς τῶν ἀνακτόρων ἡ Κίρκη ἐπιμεῖλας καὶ ἔλουσε καὶ ἔλειψεν ἀφθόνως μὲν ἔλαιον, περιέβαλε δ' εἰς αὐτοὺς εὐθὺς γλαίνας καὶ χιτῶνας: τοὺς εὔρομεν δ' ὅλους λαμπτῷδες εἰνωχούμενοις ἐντὸς τῶν ἀνακτόρων ἐκεῖνοι δὲ καθὼς εἰδώθησαν μεταξύ των καὶ ἐνόησαν ἀλλήλους πατὸν πρόσωπον, ἔπλαιον μὲν ὄδυσμοις (ἐκ χαρᾶς), πέριξ δὲ τὸ ἀνάπτορον ἀντίγγει ἀπὸ τοὺς στεγανοὺς (τῆς χαρᾶς). Ή δὲ θεία μεταξὺ τῶν θεῶν πλησίον μου σταθεῖσα ἔλεγε: «πολυμήχανε Ὅδυσσε, καταγόμενε ἐξ εὐγενῶν μὲν τοῦ Λαερτού, μὴ σηκώνετε τόρα πλέον ἴσχυρὸν γνωρίζω καὶ ἐγὼ δὲν ιδία καὶ πόσας θλίψεις ἐπάθετε ἐντὸς τῆς γεμάτης ἀπὸ λεθῆς θαλάσσης καὶ μὲ πόσα σᾶς ἔθλιαφαν ἄνδρες ἐχθροί ἐπὶ τῆς ἔρης: ἀλλ' ἐλάτε τρώγετε φαγῆτὸν καὶ πίνετε ιδιούς μου οἶνον, ἔως δτου πάλιν λάβητε εἰς τὰ στήθη σας ἀνδρείαν, ὅποιαν εἴχετε δτε κατὰ πρῶτον ἀφίνετε τὴν πατρικήν γῆν τῆς πετρώδους Ἰθάκης: τόρα διμος εἶσθε σκελετόδεις καὶ ἀτελμοι, πάντοτε τὴν δυσάρεστον περιπλάνησιν ἐνθυμούμενοι περὶ ποτὲ δὲν ὑπάρχει εἰς σᾶς ψυχὴ ἐντὸς χαρᾶς, διότι βεβαίως πολὺ πολλὰ ἔχετε πάθει.» 460

Τοιουτορόπως εἶπον, εἰς ἡμᾶς δὲ πάλιν κατεπείθετο ἡ ἀνδρεία ψυχῆς. Ἐκεῖ μὲν λοιπὸν καθ' ὅλας τὰς ἡμέρας ἐπὶ τέλειον ἔτος ἐκαθήμεθα εἰνωχούμενοι ἀφθονας κρέατα καὶ γλυκὺν οἶνον. Ἀλλ' ὅτε πλέον ἐγίνετο ἔτοςκαὶ διηῆθον τὴν περίοδόν των αἱ ὁραι τοῦ ἔτους παρερχομένων τῶν μηνῶν, παρῆθον δὲ μαρῷας ἡμέρας, τότε καὶ οἱ πολὺ ἀγαπητοὶ μου σύντροφοι καλέσαντες ἐμὲ ἔξω τοῦ οἴκου ἔλεγον: «Εὐλογημένε, τόρα πλέον ἐνθυμοῦ τὴν πατρικήν γῆν, ἐὰν εἴναι πεποιημένον εἰς σὲ νὰ σωθῆς καὶ νὰ φθάσης εἰς

τὸν ὑψηλὴν στέγην ἔχοντα οἰκόν του καὶ εἰς τὴν πατρικὴν του γῆν.»

475 Τοιουτορόπως ἔλεγον, ή δὲ γενναία ψυχὴ μου ἐπείθετο βεβίως. Τοιουτορόπως τότε μὲν καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν μέχρι τῆς εἰς τὴν θάλασσαν καταδύσεως τοῦ ἥλιου ἐναθήμενα εὐνοχήμενοι καὶ μὲ αἴφθονα κρέστα καὶ μὲ γλυκὺν οἶνον ὅτε δ' ὁ ἥλιος ἔδυες καὶ ἐπῆλθε σκότος, ἐκεῖνοι μὲν ἐκοιμήθησαν ἀνὰ τὰ σκιερὰ ἀνά πτορα. Ἐγὼ δῆμος ἀνισθάς εἰς τὴν περικαλῇ κλίνην τῆς Κίρκης τὴν παρεκάλεσε πιάσας ἀπὸ τὰ γόνατα, ή δὲ θεὰ ἥρκουσεν εὐμεγᾶς τὴν διμήλιαν μου. Καὶ διμήσας πρὸς αὐτὴν ἔλεγον πτερωτοὺς λόγους. «Ω Κίρκη, ἐκτέλεσον εἰς ἐμὲ τὴν ὑπόσχεσιν, τὴν ὃποιαν ὑπεσχέθης, ὅτι θὰ μὲ στελλῆς εἰς τὸν οἰκόν μου· ή ψυχὴ μου δὲ ἔχει ὄδηρθῆ πλέον εἰς τοῦτο καὶ ή τῶν ἄλλων συντρόφων, οἵ διποῖ καταμαραίνοντι τὴν ἀγαπητήν μου καρδίαν κλαίοντες πέριξ μου, δταν δὰ σὺ κάποι μαρῷαν εὑρεθῆς.»

Τοιουτορόπως εἶπον, ή δὲ θεία ἐκ τῶν θεῶν εὐθὺς ἀπίρτας καταγόμενε ἐξ εὐγενῶν νιè τοῦ Λαέρτου, πολυμήχανε Ὁδύσσεον, 490 τόρα πλέον μὴ μένετε ἐντὸς τοῦ ἀναστόρου μου ἐναντίον τῆς θελήσεώς σας· ἀλλ' ἄλλον δρόμον πρέπει πρῶτον νὰ ἐκτελέσητε καὶ νὰ μεταβῆτε εἰς τοὺς οἴκους τοῦ "Αδου (τοῦ Πλούτωνος) καὶ τῆς τρομερᾶς (ἐπαινετῆς τοῦτο κατ' εὐφημισμὸν) Περσεφόνης, διὰ νὰ συμβουλευθῆτε (νὰ μεταχειρισθῆτε πρὸς συμβουλὴν) τὴν ψυχὴν τοῦ Θηβαίου Τειρεσίου, τοῦ τυφλοῦ μάντεως, τοῦ ὃποίου δὰ αἱ φρένες εἰναι στερεαί εἰς αὐτὸν δὲ μόνον καὶ ἀποθαμμένον ἔδωκεν ή Περσεφόνη νὰ ἔχῃ νοῦν ἐμπτευσμένον, οἵ δὲ νεκροὶ κινοῦνται ώς σκιαί.»

Τοιουτορόπως εἶπεν. ἀλλ' εἰς ἐμὲ συγεκλονίσθη ἡ ἀγαπητὴ καρδία· ἐκλαιον δὲ καθήμενος ἐντὸς τῆς κλίνης της καὶ δὲν ἥθελε πλέον ή ψυχὴ μου, ως ἡτο ἐπόμενον, νὰ ζῶ καὶ νὰ βλέπω τὸ φῶς τοῦ ἥλιου. Ἀφοῦ δὲ ἔχόρτασα καὶ κλαίων καὶ δυνρόμενος, τότε πλέον καὶ εἰστον πρὸς αὐτὴν ἀπαντῶν διὰ λόγων· «Ω Κίρκη, ποῖος βεβαίως θὰ μὲ ὄδηργήσῃ εἰς ταύτην τὴν πορείαν;

διότι εἰς τὸν "Αδην οὐδέποτε μέχρι τοῦτο ἔφθασε κακεῖς μὲν μελανόχρουν πλοῖον."

Τοιουτορόπως εἶπον, ἐκείνη δ' ἀμέσως ἀπήντα μὲν λόγους.
 *Πολυμήχανε 'Οδυσσεῦ, ἐξ εὐγενῶν καταγόμενε, μηδῶλως ἡς
 ὑπάρχῃ εἰς τὴν φροντίδα σου ἐπιθυμίας βεβαίως ὅδηγοῦ πλησίον
 σεν, ἀλλ' ἀφοῦ στήσῃς τὸ κατάρτιον καὶ ἀπλώσῃς τὰ λευκὰ πα-
 κία, νὰ κάθησαι ωτὸ δὲ (τὸ πλοῖόν σου) πρὸς χαράν σου δέ-
 ναται νὰ τὸ φέρῃ ἡ πνοή του Βορρᾶ. 'Αλλ' ὅπόταν πλέον μὲ τὸ
 πλοῖον περάσῃς διὰ μέσου τοῦ 'Ωκεανοῦ, ἐκεῖ δπου (ὑπάρχει)
 κακητὴ ἀπῆ καὶ ἄλση τῆς Ηερσεφόνης καὶ μαραταὶ ἀγριολεῦ-
 καὶ καὶ ἵται ἄκαρποι (καταστρέφονται τοὺς καρπούς των), τῷ
 μὲν πλοῖον σου ἐκεῖ ν' ἀράξῃς ἐπάνω εἰς τὸν βαθεῖς στροβίλους
 ὕδατος ἔχοντα 'Ωκεανόν, σὺ δὲ ὁ ἴδιος νὰ ὑπάρχῃς εἰς τὸν μου-
 κλιασμένον οἴκον του "Αδου. Ἐκεῖ βεβαίως εἰς τὸν 'Αχέροντα
 φέονται καὶ ὁ Περιφλεγέθων καὶ ὁ Κωκυτός, ὁ δποῖος δὰ εἶναι
 ἀπόρροια τοῦ ὕδατος τῆς Στυγός (ἀπορρέει, πηγάζει ἐκ τῆς
 Στυγός), καὶ βράχος ὑπάρχει καὶ συμβόλη (συνένωσις) τῶν δύο
 πολὺν κρότον ἐχόντων ποταμῶν ἐκεῖ λοιπὸν ἔπειτα, ὡς ἡρωῖζε,
 συρθεῖς πλησίον, καθὼς σὲ προτρέπω, βόθρον νὰ σκάψῃς, ἔως
 ἐνὸς πήγεως ἀπ' ἑδῶ καὶ ἀπ' ἐκεῖ (κατὰ μῆκος καὶ πλάτος),
 πέριξ δ' αὐτοῦ σπονδίην νὰ γένησῃ δι' ὅλους τοὺς νεκρούς, πρῶ-
 τον μὲν μὲν κοῦμα ἀπὸ μέλι καὶ γάλα, ἔπειτα δὲ ἀπὸ γλυκὸν οί-
 νον, τρίτον δὲ πάγιν ἀπὸ ὕδωρ, ἐπάνω δὲ νὰ πασπαλίσῃς λευκὰ
 ἄλενδρα (Σημ. Τὰ ἄνω ἥσαν αἱ συνήθεις σπονδαὶ διὰ τοὺς νε-
 κρούς) μὲ ποιλάζ δὲ δεήσεις παρακλήσων τὰ ἀσθενῆ κρανία τῶν
 νεκρῶν νὰ τάξῃς εἰς αὐτά, ὅτι, ὅταν φθάσῃς εἰς 'Ιθάκην, θὰ
 θυσιάσῃς εἰς αὐτὰ στείραν βοῦν, ὅποια εἶναι ἀρίστη, ἐντὸς τῶν
 ἀνοκτόρων καὶ ὅτι θὰ γεμίσῃς πυρὸν μὲ πολυτίμους προσφο-
 ράς (μελι, ἄνθη κλπ.), ὅτι δὲ χωριστὰ εἰς μόνον τὸν Τειρεσίων
 θὰ θυσιάσῃς κριὸν κατάμαυρον, ὁ δποῖος ἐξέχει μεταξὺ τῶν ἴδι-
 κῶν σας προθάτων. "Οταν δὲ μὲ εὐχὰς καθικετεύσῃς τὰ δνομα-
 στὰ πλήθη τῶν νεκρῶν, τότε νὰ θυσιάσῃς ἀρσενικὸν πρόβατον
 (κριὸν) καὶ μαύρη θηλυκὴν προθιστίναν ἀφοῦ στρέψῃς τὴν σιφα-

ζομένην κεφαλὴν πρὸς τὸ Ἱερεῖον (τὰ σκότη τοῦ Ἄδου), σὺ δὲ
οὐδεὶς νὰ στραφῆς πρὸς τὰ δύσιν διευθυνόμενος προσβλέπων
(τείνων τὸν ἔστιν σου) πρὸς τὰς φοῖς τοῦ ποταμοῦ ἵκει δὲ
530 θὰ ἔλθωσι πολλὰ ψυχὰ νεκρῶν ἀποθαμψιένων. Τότε λοιπὸν παρευ-
θὺς νὰ παροτρύνῃς τοὺς συντρόφους σου καὶ νὰ τοὺς διατάξῃς, ἀφοῦ
ἔκδάρωσι τὰ πρόβατα, τὰ δύοια πλέον κεῖνται κάτω ἐσφραγιμένα διὰ
τοῦ ἀσπλάγχνου χαλκοῦ, νὰ τὰ κατακαύσωσι καὶ νὰ προσευχῇ-
θῶσιν εἰς τὸν θεούς, δηλ., καὶ εἰς τὸν κραταιὸν Ἄδην (Πλού-
535 τωνα) καὶ εἰς τὴν τροφιεράν (ἐπινιετὴν κατ' εὐφημισμὸν). Περ-
σεφόνην σὺν ὁ ἴδιος δὲ ἀφοῦ σύρῃς τὸ δεῖν ξίφος ἐκ τοῦ μηροῦ
νὰ κάθησαι καὶ νὰ μὴ ἀφίνῃς τὰ ἀδύνατα κρανία τῶν νεκρῶν
νὰ ἔρχωνται πλησιέστερον τοῦ κῆματος, ποὺν νὰ ἐρωτήσῃς τὸν
Τειρεσίαν. Τότε λοιπὸν θὰ ἔλθῃ ἀμέσως εἰς σὲ ὁ μάντις, ὁρκη-
γὲ λαδῶν, ὁ δοποῖος δύναται νὰ εἴπῃ εἰς σὲ τὴν πορείαν καὶ τὰ
540 μέτρα (τὴν ἀπόστασιν) τοῦ τριτείδιον καὶ τὴν εἰς τὴν πατρίδα
ἐπιστροφήν, πῶς θὰ ὑπάγῃς διὰ μέσου τῆς πλήρους ζήθυντος θα-
λάσσης.»

Τοιουτοτρόπως εἶπεν, εὐθὺς δὲ ἥλθεν ἡ χρυσόθρυνος Λύγη. Μὲ περιέβαλε δὲ (ἡ Κίρκη) μὲν ἐνδύματα, δηλ., χλαῖναν καὶ κι-
τῶνα ἡ ἴδια δὲ Νέμιφη ἐνεδύνετο μέγα λευκὸν φόρεμα, λεπτὸν
545 καὶ χαριτωμένον, πέριξ δὲ τῆς δοσφύος ἔβαλε ζώνην ὥσαίναν χρυ-
σῆν, ἐπὶ δὲ τῆς κεφαλῆς ἔβαλε καλύπτραν. Ἐγὼ δὲ διεργόμενος
διὰ μέσου τῶν ἀνεκτόδων παράτερυνον τοὺς συντρόφους μὲ μα-
λισκούς λόγους ἔκαστον ἄνδρα ἐκ τοῦ πητρίον: «Μὴ πλέον τόρα
550 πλαγιάζοντες κοιμᾶσθε γῆισκὸν ὑπνον, ἀλλ' ἂς πηγαίνωμεν διότι
ἡ σεβαστὴ Κίρκη πλέον μοὶ τὸ εἴπε.» Τοιουτοτρόπως εἶπον, ἐ-
κείνων δὲ ἡ γενναία ψυχὴ ἐπείθετο μὲ κατά.

Οὐδότως δύως οὐδὲ ἀπ' ἔκει βεβαίως ἔφερον ἀβλαβεῖς τοὺς
συντρόφους. Ὑπῆρχε δὲ κάποιος Ἐλπήνωρ νεώτατος, οὗτε κά-
πως πολὺ δυνατὸς ἐν πολέμῳ οὔτε στερεός εἰς τὰς φρένας· οὐ-
τος δὲ πρὸς λύτην μου χωριστὰ ἀπὸ τοὺς συντρόφους ἐντὸς τῶν
555 ἰερῶν ἀνεκτόδων τῆς Κίρκης ἐπιθυμῶν δροσιάν (ψῦχος) κατε-
κοιμήθη βεβαρημένος ὑπὸ οἴνου· ἐν ὅ διως ἐκινοῦντο οἱ οὔτρο-

φοι, ἀκούσας τὸν θόρυβον καὶ τὸν κρότον αἰφνιδίως ἀνετινάχθη καὶ ἐλησμόνησεν εἰς τὰς φρένας του νὰ καταβῇ πᾶλιν πρὸς τὰ δπίσω βαδῖζων διὰ τῆς μακρᾶς κλίμακος, ἀλλ' ἐρρίφθη κατ' εὐθεῖαν κάτω ἐκ τῆς στέγης (ταράτσας): ἐξεκόπη ὅμως ὁ λαμπός του κατὰ τοὺς σπουδύλους καὶ ἡ ψυχή του κατέβη εἰς τὸν "Αδην".

Εἶς αὐτοὺς ὅμως ἀναψυχοῦντας ἐγὼ ὅμιλησα: «Πιστεύετε (λέγετε μὲ τὸν νοῦν σας) ἵσως ὅτι μεταβαίνουμεν εἰς τὸν οἴκον μας εἰς τὴν ἀγαπητὴν πατρικὴν γῆν ἀλλ' ὅμως ἀλλοὶ ταξίδιον εἰς ήματς ἔρχονται η Κίρκη, δηλ., εἰς τοὺς οἴκους τοῦ "Αδου" καὶ τῆς φοβερᾶς Περσεφόνης, διὰ νὰ χρησιμοποιήσωμεν ἔρωτῶντες 560 τὴν ψυχὴν τοῦ Θηβαίου Τειρεσίου.»

Τοιχετοτρόπως εἶπον, ἐκείνων δὲ συνεκλονίσθη ἡ ἀγαπητὴ καρδία καθήμενοι δὲ πᾶλιν κάτω ἐθρόνουν καὶ ἐμάδων τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς του· ἀλλ' οὐδὲν ἀποτέλεσμα ἐγίνετο μὲ τοὺς ἀλαθμούς των.

'Αλλ' ὅτε πλέον, ὡς ἥρμοζεν, εἰς τὸ ταχύπλουν πλοῖον καὶ τὴν ἀμμώδη ἀκτὴν τῆς θαλάσσης ἐπορευόμεθα λυπούμενοι καὶ ἄφθονόν δάκρυ χύνοντες, τότε, ὡς ἦτο ἐπόμενον, η Κίρκη πλησίον τοῦ μαύρου πλοίου πορευομένη ἔδεσε ποιὸν καὶ μαύρην θηλυκὴν προσβατίνην εὐκόλως ἐξελθοῦσα πλησίον μας (χωρὶς νὰ τὴν ἴδωμεν): τίς δύναται νὰ ἴδῃ μὲ τοὺς ὄφθαλμούς του θεὸν πορευόμενον ἢ πρὸς τὰ ἑδῶ ἢ πρὸς τὰ ἐκεῖ, γωρίς νὰ τὸ θέλῃ (ὁ θεός νὰ ἴδωθῇ);

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Η ΡΑΨΩΔΙΑ Λ.

Νέκυια (=Νεκρικὰ). Κατάβασις· Οδυσσέως εἰς τὸν "Αδην

(Περίληψις.) Ο 'Οδυσσεὺς φθάνει εἰς τὴν χώραν τῶν Κιμμερίων, ὡς τὸν συνεβούλευσεν η Κίρκη καὶ μετὰ τὰς πρὸς τοὺς νεκρούς θυσίας βλέπει σιωρείαν ψυχῶν, μὲ μερικὰς ἐκ τῶν δύοιων συναρμένη. λ. γ. τὰς ψυχὰς τοῦ Ἐλπήνορος, τοῦ Τειρεσίου, τῆς μητρός του καὶ πολλῶν γυναικῶν ἡρώων ἀνδρῶν.

'Εν ὦ δὲ θέλει νὰ διακόψῃ τὴν διήγησίν του, οἱ Φαίακες τὸν παροχαλοῦσι νὰ ἔξαπολουνθήῃ, ὅπερ καὶ πράττει. Διηγεῖται λοιπὸν κατ' ἔξαπολούθησιν ὅτι συνήντησε τὰς ψυχὰς τοῦ Ἀγαμέμνονος, Ἀχιλλέως, Αἴαντος, Μίνωος, Σισύφου, Τίτου, Ταυτάλου; Ἡρακλέους καὶ πολλῶν ἄλλων καὶ ὅτι ἐπὶ τέλος φοβηθεὶς φεύγει πρὸς τὸ πλοῖόν του καὶ ἀποπλέει.)

'Αφοῦ δὲ πλέον κατέθημεν εἰς τὸ πλοῖον καὶ εἰς τὴν θάλασσαν, τὸ μὲν πλοῖον εὐθὺς πρώτιστα ἐσύραμεν κάτω εἰς τὴν θείαν θάλασσαν, ἐτοποθετοῦμεν δὲ τὸ κατάρτιον καὶ τὰ ίστια εἰς τὸ μελανόχρον πλοῖον, λαθόντες δὲ καὶ τὰ πρόθατα ἐθάλαμεν μέσα, προσέτι δὲ καὶ ἡμεῖς οἱ ἴδιοι ἀνεβαίνομεν μὲν λύπην χύνοντες κάτω ἄφθονον δάκρυν εἰς ἡμᾶς δὲ πάλιν ὅπισθεν τοῦ κυανοπρώρου πλοίου ἐπιμυητὸν οὔριον ἀνεμον γεμίζοντα (φουσκώνοντα) τὰ πανία ἔστελλεν ώς ἀγαθὸν σύντροφόν μας ή πελλιπλόκαμος Κίρκη, ή ἐμπνέουσα φόβον μὲν μελῳδικὴν φωνὴν θεάμενος δὲ ἀφοῦ ἐτοποθετήσαμεν κατὰ τὸ πλοῖον τὰ καθέκαστα

5 σκεύη ἐκαθίμεθα τὸ δὲ πλοῖον διεύθυνε καὶ ὁ ἀνεμος καὶ ὁ κυθερνήτης (πηδαλιοῦχος). αὐτοῦ δὲ διαπερῶντος τὸ πέλαγος καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν ἤσαν τεντωμένα τὰ ίστια. Καὶ ἔδυσεν ὁ ἥμιος καὶ ἐσκοτείνιασαν ὅλοι οἱ δρόμοι, τὸ δὲ πλοῖον ἔφθανεν εἰς τὰ πέρατα (τὴν ἀντίτεραν δύλην) τοῦ βαθέως ρέοντος Ωκεανοῦ. Ἐκεῖ δὲ εἶναι ὁ λαὸς καὶ ἡ πόλις τῶν Κυμερίων ἀνδρῶν σκεπασμένοι μὲν διμήλην καὶ νεφέλην· οὐδέποτε ὁ ἀστράπτων ἥμιος βλέπει αὐτοὺς μὲ τὰς ἀκτίνας του, οὔτε ὅπόταν βαδίζῃ πρὸς τὸν ἔναστρον οὐρανὸν οὔτε ὅτεν πάλιν ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ στραφῇ (καταβῇ. δύσῃ) πρὸς τὴν γῆν, ἀλλ' ἐπάνω εἰς τοὺς δυστυχεῖς αὐτοὺς ἀνθρώπους ἔχει ἔξαπλωθῆ ὄλεθροία νύξ. Ἐκεῖ

10 15 20 ἔξελθόντες ἀράξημεν μὲν τὸ πλοῖον, ἔξηγάγομεν δ' ἔξω τὰ πρόθατα· ἡμεῖς οἱ ἴδιοι δὲ πάλιν πληγσίον τοῦ φοῦ τοῦ Ωκεανοῦ ἐβαδίζομεν, ἔως ὅτου ἐφθάσαμεν εἰς τὸν τόπον, τὸν ὅπειον εἰπεν η Κίρκη.

'Ἐκεῖ τὰ μὲν θύματα ἐκράτησαν ὁ Περιμήδης καὶ ὁ Εὐόλοχος· ἐγὼ δὲ ἀφοῦ ἔσυρα ἐκ τοῦ μηροῦ τὸ δεξὺ ξίφος, ἐσκα-

Ψα βόθρον ἔως ἐνὸς πήγεως πρὸς τὰ ἕδῶ καὶ πρὸς τὰ ἐκεῖ
 (κατὰ βάθος καὶ πλάτος), πέριξ δὲ αὐτοῦ σπουδᾶς ἔχυσα εἰς
 ὅλους τοὺς νεκρούς, πρῶτον μὲν ὑγιαινέστερος καὶ γάλακτος, ἔπειτα
 δὲ μὲν γλυκὺν οἶνον, τοίτον δὲ πάλιν μὲν ὕδωρ, ἐπάνω δὲ ἐπασπά-
 λίζον λευκὰ ἄλευρα μὲν πολλὰς δὲ εὐχάς παρεκάλουν τὰ ἀδύντα
 κρανία τῶν νεκρῶν, ὅτι, ὅταν μεταβῶ εἰς Ἰθάκην, θὰ θυσιάσω
 ἐντὸς τῶν ἀνακτόρων μου στείχαν θεῦν, δόται τίναι ἀρίστῃ, καὶ
 ὅτι θὰ γεμίσω τὴν πυρὰν μὲν ὠραίας σπονδᾶς (μέν, ἀνὴρ κλπ.)
 καὶ ὅτι εἰς μόνον τὸν Τειρεσίαν γωριστὰ θὰ θυσιάσω κριὸν
 κατάμαυρον, ὃ ὅποιος ἐξέχει μετεχεῖ τῶν ιδικῶν μου προσετάνων.
 Ἀφοῦ δὲ σὺντούς, τὰ πλήθη τῶν νεκρῶν, παρεκάλεσα μὲν εὐχάς
 καὶ παρεκλήσεις, λεθὼν τὰ πρόβατα ἀπεκεφάλισα εἰς τὸν βόθρον
 καὶ ἔρρεε τὸ μαύρον αἷμα αἱ δὲ ψυχὴ τῶν ἀποθαμμένων νεκρῶν
 συνηρθούσθησαν ἔξω τοῦ ἐρέθους (τοῦ σκοτεινοῦ "Αδου"), δηλ.
 καὶ νίμφαι καὶ ἀνύπανδροι νεανίαι καὶ πολυπαθεῖς γέροντες καὶ
 τρυφεραὶ παρθένοι μὲν νεαρὸν πένθος τὴν ψυχὴν ἔχουσαι καὶ
 πολλοὶ πληγωθέντες μὲν χάλκινα δόρκτα, ἀλδρες φονειμένοι ὑπὸ
 τοῦ "Αρεως" (ὑπὸ τοῦ πολέμου) αἵματωμένα ὅπλα κρατοῦντες·
 αὐτοὶ δὲ πολλοὶ πέριξ τοῦ βόθρου ἐσύγναξον ἄλλος ἔξω ἄλλου
 μέρους μὲν ὑπέροχες ἀλαλαγμόν, ἐμὲ δὲ κατειλάμβανε φόβος,
 ὃ ὅποιος μὲν ἔκαμεν ὡχρόν. Τότε πλέον κατόπιν τῶν ἄω προ-
 τρέψας τοὺς συντρόφους μου διέταξα, ἀφοῦ ἐκδάρωσι τὰ πρό-
 βατα, τὰ ὅποια πλέον ἔκειντο κάτω ἐσφργμένα μὲν ἀξπλαγχνον
 χάλκινον ἔιφος, νὰ τὰ κατακαύσωσι καὶ νὰ ἐπευχηθῶσιν εἰς τοὺς
 θεούς, δηλ. εἰς τὸν ἴσχυρὸν "Αδην" (Πλούτωνα) καὶ εἰς τὴν
 τρομερὰν Περσοφόνην ἐγὼ δὲ ὁ ὕδιος σύρας ἐκ τοῦ μηροῦ τὸ
 ὅξυν ἔιφος ἐκοσθήμην καὶ δὲν ἀφίνων τὰ ἀδύντα κρανία τῶν νε-
 κρῶν νὰ ἔλθωσι πλησιέστερον τοῦ αἵματος, πρὸ τοῦ νὰ ἐρωτήσω
 τὸν Τειρεσίαν.

Πώτη δὲ ψυχὴ ἥμεν ἡ τοῦ συντρόφου Ἐλπίνοδος· διότι
 δὲν είχε ταφῆ ὑποκάτω τῆς εὐρείας ὁδοὺς ἔχουσης (ἀπεράν-
 του) γῆς· διότι τὸ σῶμά του ἀφήκαμεν ἡμεῖς ἐντὸς τοῦ ἀνακτό-
 ρού τῆς Κίρκης ἀλλαντον καὶ ἀθαπτον, διότι ἄλλος μόχθος μᾶς

55 ἐπίεις νὰ σπεύσωμεν. Αὐτὸν μὲν ἐγὼ ίδων ἐδάκρυσα καὶ τὸν εὐσπλαγχνίσθην εἰς τὴν ψυχήν μου καὶ φωνάξας αὐτὸν ἔλεγον πτερωτοὺς λόγους: «Ἐλπῆνος, πῶς ἥλθες ὑποκάτω τοῦ διμηλώδους σκότους; ἔφθασας σὺ πρότερον, ἀν καὶ ἥρχεσθαι πεζός, οὐ ἐγὼ ἥλθον πρότερον μὲ τὸ μαῦρον πλοῖον;»

Τοιουτορόπως εἶπον, ἐκεῖνος δ' ἀναστενάξας ἀπήντα εἰς 60 ἕμει μὲ λόγους: «Καταγόμενε ἐξ εὐγενῶν νὶς τοῦ Λαέρτου, πολυμήγανε Ὁδυσσεῦ, μὲ ἔβλαψεν ή κακὴ μοῖρα τοῦ θεοῦ καὶ ὁ ὑπέρεμετρος οῖνος· ἐντὸς δέτοῦ ἀνακτόδου τῆς Κίρκης κοιμώμενος δὲν ἐσκέφθην νὰ καταβῶ διπίσω διεργόμενος εἰς τὴν μαρωνύμιακα, ἀλλὰ κατερροίφθην ἐκ τῆς στέγης (τῆς παράτασης) κατ' εὐθεῖαν πρὸς τὰ κάτω συνετριψθησαν δὲ οἱ σπόνδυλοι τοῦ λαμποῦ μονος (οἱ τρχηλίκοι!) καὶ η ψυχή μου κατέθειν εἰς τὸν "Αδην". Τόρα δὲ σὲ ίκετεύω γονιζόμενος ἐν δύναμι τῶν ὅπισθεν (τὸν ἐν Ἰθάκῃ οἰκείων σου), τὸν μὴ ἔδω παρόντων, ἐν δύναμι καὶ τῆς συζύγου καὶ τοῦ πατρός σου, οἱ δόποιος σὲ ἀνέτρεψεν, ὅτε ήσο μικρός, καὶ ἐν δύναμτι τοῦ Τηλεμάχου, τὸν δόποιον μύρον (μονογενῆ) ἀφῆκας ἐντὸς τῶν ἀνακτόδων διότι γνωρίζω, ὅτι 65 ἀπ' ἑδῶ ἐκ τοῦ ἀνακτόδου τοῦ "Αδου" ἐπανεργόμενος θὰ σταματήσῃς εἰς τὴν νῆσον Λίσαν τὸ καλῶς κατεσκενασμένον πλοῖον σου ἐκεῖ ἔπειτα, βασιλεῦ, παρακαλῶ νὰ ἐνθυμηθῆς ἐμέ ἀναγνῶδῶν (ἐκείθεν) νὰ μὴ μὲ ἀφίνης διπίσω ἄκλωτον καὶ ἀθαπτον, ἀφοῦ ἀπομακρυνθῆς, μήπως γένω καμία αἰτία δργῆς τῶν θεῶν ἐναντίον σου, ἀλλὰ νὰ μὲ κατεκαύσῃς μαζί μὲ τὰ δπλα, ὅσα εἰς ἐμὲ ἀνήκουσι, καὶ νὰ ὑψώσῃς (χώσῃς) δι' ἐμὲ τάφον ἐπύνω εἰς τὴν ἄμμον τῆς λευκῆς θαλάσσης (μυητεῖον), καὶ διὰ τοὺς μεταγενεστέρους νὰ μανθάνωσι περὶ ἀνδρὸς δυστυχοῦς· καὶ ταῦτα νὰ ἐκτελέσῃς δι' ἐμὲ καὶ γὰ ἐμπήξῃς ἐπάνω εἰς τὸν τύμboν τὴν κώπην, μὲ τὴν ὄποιαν καὶ ὅτε ἥμην ζωντανὸς ἐκωπηλάτουν εὑρισκόμενος μεταξὺ τῶν συντρόφων μου.»

80 Τοιουτορόπως εἶπεν, ἐγὼ δ' ἀπαντῶν πρὸς αὐτὸν εἶπον: «Ταῦτα διὰ σέ, δυστυχισμένε, καὶ θὰ ἐκτελέσω καὶ θὰ πράξω.» Ἡμεῖς μὲν οἱ δύο τοιουτορόπως μὲ πενθίμους λόγους ἀν-

ταποχρινόμενοι ἐκαθήμεθα, ἐγὼ μὲν χωριστὰ ἐπάνω εἰς τὸ κάμα
κρατῶν τὸ ξίφος, τὸ δόμοιώμα δὲ τοῦ συντρόφου ἀπὸ τὸ ἄλλο
μέρος παλὰ ἔλεγεν· ἦλθε δ' ἐπάνω εἰς τὸν βόθρον ἡ ψυχὴ τῆς
ἀποθανούσης μητρός μου, ἡ θυγάτηρ τοῦ μεγάλονάδου Αἴντο- 85
νόκου Ἀντίκλεια, τὴν δποίχν αἱρινον ζωντανήν, ὅτε ἀνεγέρθοντ
εἰς τὴν ιερὰν "Ιλιον" ταύτην μὲν ἐγὼ ἵδων ἔκλαυσα καὶ εὐστραγ-
γίσθην εἰς τὴν ψυχήν μου· ἀλλ' οὐδὲ τοιουτορόπως τὴν αἱρι-
νον πρότερον, ἀν καὶ βαθέως ἐλυπούμην, νὰ ἔρχηται πλησιέστε-
ρον τοῦ αἵματος πρὸ τοῦ νὰ ἐρωτήσω τὸν Τειρεσίαν.

"Ηλθε δ' ἐπάνω εἰς τὸν βόθρον ἡ ψυχὴ τοῦ Θιβαίου Τει-
ρεσίου κρατοῦντος χρυσοῦ σκήπτρον, μὲν ἐγνώρισε δὲ καὶ εἶπε:
«Κτηταγόμενε ἐξ εὐγενῶν, πολυμήχανε Ὄδυσσε, διὰ τί ἀρά γε
πᾶλιν (Σ.ημ. Τὸ πᾶλιν λέγεται, διότι ὁ Ὄδυσσεὺς ἐπεκείρει
ἐπανειλημμένως φιψοκίνδυνα ταξείδια), δ δυστυχισμένε, ἀφήσας
τὸ φῶς τοῦ ἥλιου ἥλθες, διὰ νὰ ἴδῃς τοὺς νεκροὺς καὶ τὸν μὴ
ἔχοντα τέρρφεις τόπον; ἀλλ' ἀπομακρύνουν ἀπὸ τοῦ βόθρου καὶ
ἀπομάκρυνε τὸ δᾶν ξίφος, διὰ νὰ πίω αἷμα καὶ σοὶ εἴπω ἀληθῆ!» 95

Τοιουτορόπως εἶπεν, ἐγὼ δὲ δπισθοχωρήσας τὸ μὲ ἀρ-
γοῦ καρφία ξίφος ἐνέπηξα εἰς τὴν ξιφοθήκην ἐκεῖνος δ' ὑφοῦ
ἔπιε μερῦντον αἷμα, τότε πλέον καὶ δημίλει πρὸς ἐμὲ μὲ λόγους ὁ
ἄμεμπτος μάντις· «Ζηταῖς ν̄ ἀποτῆσῃς τὴν εἰς τὴν πατρίδα
ἐπάνοδον, τὴν γίνεσθαιν ὡς μένι, ἐνδοξεῖς Ὄδυσσε, ταύτην ὅμως
θλιβερὰν εἰς σὲ θὰ κάμῃ ὁ θεός· διότι νομίζω ὅτι δὲν θὰ δια-
φέγγῃς τὴν προσοχήν τοῦ σείοντος τὴν γῆν (Ποσειδῶνος), ὁ ὁ-
ποῖος δργήν ἔβαλεν εἰς τὴν ψυχήν του ἐναντίον σοις ὀργιζόμενος,
διότι τὸν ἀγαπητὸν αὐτοῦ νιὸν ἐτύφλωσας· ἀλλὰ καὶ ἔτοι ἀκόμη
καὶ ἀν κακοπαθῆτε, δύνασθε νὰ φθάσητε, ἐὰν θέλῃς νὰ συγ-
κρατῆς καὶ τὴν ἴδικήν σου ψυχήν καὶ τὴν τῶν συντρόφων σου,
ὅπόταν κατὰ πρῶτον πλησιάσῃς τῷ καλῶς κατεσκευασμένον
πλοῖόν σου εἰς τὴν νῆσον Θρινακίαν, ἀφοῦ πρότερον ἀποφύγης
τὴν ιόχρουν θάλασσαν, καὶ ὅταν εὑρητε νὰ βόσκωσι (ἐντὸς αὐ-
τῆς) τὰς βοῦς καὶ τὰ δειλὰ πρόβατα τοῦ Ήλίου, ὁ ὅποιος τὰ
πάντα ἐπιβλέπει καὶ τὰ πάντα ἐπακούει· ταύτας ἐὰν μὲν ἀφίνης 105

ἀθλαθεῖς καὶ σκέπτηται τὴν ἐπάνοδόν σου, καὶ πακοπαθοῦντες
ἀκόμη δύνασθε νὰ φθάσητε εἰς Ἰθάκην ἐὰν ὅμως τὰς βλά-
πτης, τότε συμπεραίνω διὰ σὲ ὀλεθρού, καὶ διὰ τὸ πλοῖόν σου
καὶ διὰ τοὺς συντρόφους σου σὺ δ' ὁ ἴδιος ἐὰν δὰ ἐκφύγῃς,
115 ἀργὰ πακῶς θὰ ἐπιστρέψῃς, ἀφοῦ χάσῃς ὅλους τοὺς συντρόφους,
ἐπὶ ξένου πλοίου· θὰ εἴρῃς δὲ συμφοράς ἐντὸς τοῦ οἴκου σου,
ἄνδρας ἀλαζόνας, οἱ ὄποιοι θὰ κατατρώγωσι τὴν περιουσίαν σου
ζητοῦντες εἰς γάμου τὴν ἵσθισαν συζυγόν σου καὶ δίδοντες προ-
γαμιαῖς δῶρα. 'Αλλ' ἐκείνων τὰς βίας βεβαιόταταὶ θὰ ἐκδικηθῆσ-

120 ὅταν φθάσῃς· ὅταν ὅμως τοὺς μνηστήρας ἐντὸς τῶν ἀναπτύχων
σου φονεύσῃς· ή διὰ δόλου· ή καὶ φανερὰ μὲ τὸν δξὺν χαλκόν,
κατόπιν πλέον ἀφοῦ λάβῃς εὐάρμοστον κόπτην, ν' ἀναχωρῇς, ἔως
ὅτου νὰ φθάσῃς εἰς ἐκείνους τοὺς ἄνδρας. οἱ ὄποιοι δὲν γγωρί-
ζοσι θάλασσαν οὐδὲ τρώγουσι φαγητὸν ἀναμεμιγμένον μὲ ἀλαζ-
ούδε γνωρίζουσι βεβαίως οὗτοι, ὡς φαίνεται, πλοῖα ποκκινόπλευ-
ρα οὐδὲν εὐάρμοστα καρπία, τὰ ὄποις δὰ εἶναι ὡς πτερῷα διὰ τὰ
πλοῖα. Σημεῖον δὲ τούτου εἰς σὲ θὰ εἴπω πολὺ εὐδιάλογιτον καὶ
δὲν θὰ σὲ διαφύγῃ. 'Οπόταν δὰ συναντήσῃς σὲ ἄλλος ὁδοιπό-
ρος εἴτη ὅτι ἔχεις ἐπάνω εἰς τὸν λαμπρὸν ὕμόν σου ἀχυρόφτυνα-
ρον (πτύνων διὰ τοῦ ὄποιου λιχνίζεται ὁ ἀλωνισμένος σῖτος· σημ-
τὴν κόπτην τοῦ 'Οδυσσέως θὰ ἔξελάμβανεν ὁ ὁδοιπόρος ὡς πτυά-
ριον ἀλωνιστικόν), τότε πλέον καὶ ἀφοῦ ἐμπήξῃς εἰς τὴν γῆν
125 τὸ εὐάρμοστον κόπτην σου καὶ ἀφοῦ θυσιάσῃς καλὰ σφάγια εἰς
τὸν θεὸν Ποσειδῶνα, δηλ. καὶ κορὸν καὶ ταῦρον (ἀρρενα βοῦν)
καὶ κάπρον ἐπιβήτορα χοίρων, (τότε) νὰ ἐπιστρέψῃς εἰς τὴν
πατρίδα καὶ νὰ προσφέρῃς ἰερᾶς ἐκατόμβας (μεγαλοπρεπεῖς θυ-
σίας) εἰς τοὺς ἀθανάτους θεούς, οἱ ὄποιοι κατέχουσι τὸν πλατύν
οὐρανόν, εἰς ὅλους ἐντελῶς κατὰ σειράν· θάνατος δὲ εἰς σὲ τὸν
130 ἴδιον ἔξω τῆς θαλάσσης πολὺ ἥσυχος καὶ τοιοῦτος θὰ ἔηθῃ, ὅσ-
τις ἥθελε σὲ φονεύσει βεβαρημένον ἀπὸ εὐτυχισμένον γῆρας,
πέριξ δὲ σοῦ εὐτυχεῖς θὰ εἶναι οἱ λαοί· ταῦτα δὲ εἰς σὲ ἀληθῆ
λέγω.»

Τοιουτορόπως εἶπεν, ἐγὼ δὲ πρὸς αὐτὸν ἀπαντῶν εἶπον-

«Τειρεσίχ, ταῦτα μέν, ώς φαίνεται, ἀπεφάσισαν ἵσως αὐτοὶ οἱ 140
θεοί· ἀλλὰ ἔτει εἰς ἐμὲ τὸ ἔξῆς καὶ ἀληθῶς διηγήθητι· βλέ-
πω αὐτὴν ἐδῶ τὴν ψυχὴν τῆς ἀποθαψιένης μητρός μου· αὐτὴ
δὲ σιωπήν κάθηται πλησίον τοῦ αἵματος καὶ δὲν ἐτόλμησε νὰ
ἴδῃ τὸν ἴδικόν της οὐδὲν κατὰ πρόσωπον οὐδὲν νὰ διμιλήσῃ πρὸς
αὐτόν· εἰπέ· σεβαστέ, πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ μὲ ἀνχυνωρίσῃ ἔτι
εἶμαι ὁ ἴδιος;»

Τοιουτοτρόπος εἶπον, ἐκεῖνος δ' ἀμέσως ἀπαντῶν πρὸς ἐμὲ 145
εἶπεν· «Ἐύκολον εἰς σὲ λόγον θὰ εἴπω καὶ θὰ τὸν βάλω εἰς τὸν
νοῦν σου ὅποιον μὲν ἐν τῶν ἀποθαψιένων γενικὸν ἥθελες ἀφίνει
νὰ ἔργηται πλησιέστερον τοῦ αἵματος, αὐτὸς εἰς σὲ θὰ διμιλῇ ἀλη-
θινά εἰς ὅποιον δὲ θὰ ἡροεῖσθαι τοῦτο, αὐτὸς πάλιν πρὸς τὰ δόπισθαι
θὰ φρέγγῃ ἀπό σέ.»

Τοιουταπρότας εἶποῦσα ἡμὲν ψυχὴ τοῦ ἐξόχου Τειρεσίου εἰ-
σῆλθεν εἰς τὸν χῶρον τοῦ "Αδού, ἀφοῦ εἶπε λεπτομερῶς τὰ ὑπὸ¹
τῶν θεῶν ἀποφασισθέντα· ἐγὼ διμως ἔμενον ἐκεῖ σταθερῶς, ἔως ὅ-
του προσῆλθεν ἡ μήτηρ μου καὶ ἔπιεν αἷμα μαστόν. Ἀμέσως δὲ
με ἐγνώρισε καὶ κλαίουσα ἔλεγε πρὸς ἐμὲ πτερωτοὺς λόγους. «Τέ-
κνον ἴδικόν μου, πῶς ἡλθες ὑποκάτω τοῦ ἡμιχλώδους σκότους, ἐνῷ
εἶσαι ζωντανός; εἶναι δέ δύσκολα ταῦτα ἐδῶ εἰς τοὺς ζωντανούς
νὰ τὰ βιάπωσι! (διότι ἐν τῷ μέσῳ (μεταξὺ ζώντων καὶ νεκρῶν)
ὑπάρχουσι μεράκοι ποταμοί· καὶ φοβερὰ γεῖθρα καὶ κατὰ πρῶτον
ὅ 'Ωκεανός, τὸν ὄποιον οὐδὲνως εἶναι δυνατὸν νὰ περάσῃ κανεὶς
ἐν πεζῷ, ἐνῷ δὲν ἔχῃ τι πλοῖον καλῶς κατεσκευασμένον).
Αρά γε τόρα πλέον περιπλανώμενος ἐκ τῆς Τροίας φθάνεις ἐδῶ
μὲ τὸ πλοῖον καὶ τοὺς συντρόφους σου μετὰ πολὺν χρόνον; καὶ δὲν
μετέβης ἀκόμη εἰς Ἰθάκην οὔτε εἶδες ἐντὸς τῶν ἀνακτόρων σου
τὴν γυναικά σου;»

Τοιουτοτρόπος εἶπεν, ἐγὼ δ' ἀπαντῶν πρὸς αὐτὴν εἶπον· αμῆ-
τερος ἴδική μου, ἀνάγκη με κατεβίβασεν εἰς τὸν "Αδην, διὰ νὰ
ζησιμοποιήσω διὰ τὸ μέλλον τὴν ψυχὴν τοῦ μάντεως Τειρεσίου·
διότι δὲν ἔφθασα ἀκόμη πλησίον Ἐλληνικῆς γῆς οὐδὲν ἐπεβιβά-
σθην ἀκόμη ἐπὶ τῆς ἴδικῆς μας γῆς, ὅλα πάντοτε περιπλανῶ-
μαι ἔχων ταῦτα φρίσιαν, ἀφ' ὅτου πρώτιστα ἡχολούθουν τὸν θεῖον

170 'Αγαμένονα εἰς τὴν τρέφουσαν ώραιόντας θεάτρον Τροίαν, διὰ νὰ
μάχακαι ἐναντίον τῶν Τρώων. 'Αλλ' ἔτι εἰς ἐμὲ τὸ ἔξῆς
καὶ ἀληθῆς διηγήθητο ποίη λοιπὸν μῆδα τοῦ ὀδυνηροῦ (ἢ τοῦ
ἀσπλάγχνου) θαυμάτου σε κατεδάμασεν; ἀλλά γε μακροχρόνιος νό-
σος ἢ ἡ τοξότις "Αρτεμίς μὲ τὰ εὐγενῆ τῆς βέλη ἐπερχομένη σε
ἔφρονεσσεν; εἰπέ δ' εἰς ἐμὲ διὰ τὸν πατέρα καὶ νιόν μου,
175 διοῖον ἄφινον ὅπισθ, ἐὰν ἡ ὑπάρχει ἀκόμη εἰς ἐκείνους τὸ ίδι-
κόν μου ἀξίωμα (ἡ βασιλεία) ἢ ἔλλος τις πλέον ἐν τῶν ἀνθρώπων
τὴν ἔχει, δι' ἐμὲ δὲ λέγοντιν ὅτι δὲν θὰ ἐπιστρέψω πλέον, Εἴ-
πε δ' εἰς ἐμὲ καὶ τῆς νομίμου συζύγου μου τὴν θέλησιν καὶ σκέψιν,
ἐὰν ἡ μένει πλησίον τοῦ νιοῦ τῆς καὶ τὰ πάντα φυλάττει στερεῶς
ἢ ἐνυφεύθη πλέον αὐτὴν ὅποιος εἶναι ἀριστος ἐν τῶν Ἑλλή-
νων.»

180 Τοιουτοφόπως εἶπον, ἡ δὲ σεβαστὴ μήτηρ μου εὐθὺς ἀπήγ-
τας «καὶ παραπόλιν βεβαίως ἐκείνη μένει ἐντὸς τῶν ἀνακτόρων
σου μὲ ὑπομονετικὴν καρδίαν θύμερον δὲ πάντοτε τελεώνουσι
καὶ αἱ νύκτες καὶ αἱ ἥμέραι δι' αὐτὴν χύνουσαν δάκρυα. Τὸ ί-
δικόν σου δὲ ἔνδοξον ἀξίωμα οὐδεὶς ἀκόμη κατέχει, ἀλλ' ὁ Τη-
185 Λέμαχος ἀτάραχος προπονταὶ τὰ βασιλικὰ κτήματα καὶ εὐωχεῖ-
ται εἰς ἀνάλογα πρός τὸ ἀξίωμά τοῦ σημπόσια τὰ ὅποια ἀριθ-
μεῖνα προετοιμάζῃ ἀνήρ δικαστῆς διότι δῆλοι τὸν προσκαλοῦντιν
(εἰς τὰς εὐωχίας). 'Ο δὲ ίδικός σου πατήρ ἐκεῖ μένει εἰς τὴν
190 ἔσοχὴν καὶ δὲν καταβάνει εἰς τὴν πόλιν. Καὶ δὲν χρησιμεύουσιν
τὶς αὐτὸν, διπος κοιμᾶται, πλέναι καὶ χλαῖναι καὶ λαμπροὶ τάπη-
τες ἀλλ' αὐτὸς δὰ τὸν μὲν χειμῶνα κοιμᾶται ἐντὸς τοῦ χώμα-
τος (κατὰ γῆς) πλησίον τοῦ πυρός, ἐκεῖ δῆπου καὶ οἱ δοῦλοι ἐγ-
τὸς τοῦ οἴκου, φορεῖ δὲ πρόστυχα φορέματα εἰς τὸ σῶμά του
ὅταν δὲ ξέθη τὸ θέρος καὶ ἡ ἐποχὴ τῶν θαλεοῶν ὀπωρικῶν, παν-
τεχοῦ δι' αὐτὸν ἀνὰ τὰς καμπτὰς ἀμπέλου κειμένης εἰς ἀμπελό-
195 τοπον εἶναι ἐστρωμέναι γαμήλαι κλῖναι ἀπὸ πεσμένα φύλλα. 'Ε-
κεῖ λοιπὸν αὐτὸς μένει λυπούμενος ἐπινυξάνει δὲ (αὐτὸς) εἰς τὰς
φρένας του τὸ μέγα πένθος, διότι ποθεῖ τὴν ίδικήν σου ἐπάνο-
δον, δυτάρεστον δὲ γῆρας τὸν καταλαμβάνει. Διότι τοιουτοό-

πως καὶ ἔγώ ἀπέθνοντας καὶ ἡρκολούθησα τὸ πεπρωμένον μου· οὐ-
τε ἐμὲ βεβαίως ἐντὸς τῶν ἀνακτόρων ή καὶ ὡς σκοπεύουσα το-
ξότις ("Ἄρτεμις") μὲ τὰ μαλακά τῆς βελή ἐπερχομένη ἐφόνευ-
σεν οὔτε δὲ νόσος τις ἐπῆρθεν εἰς ἐμέ, ή όποια πρὸ πάντων ἀ-
φαιρεῖ τὴν ψυχὴν ἀπὸ τὰ μέλη (τοῦ σώματος) μὲ μισητόν μα-
ρασμόν ἀλλὰ καὶ ὁ πρὸς σὲ πόθος μου καὶ ή διὰ σὲ σκέψις
μου, ἔνδοξες Ὀδυσσεῖ, καὶ ή ίδική σου εὐγένεια ἀφήρεσαν ἀπὸ²⁰⁰
ἔμὲ τὴν γλυκεῖαν ὡς μέλι ψυχὴν μεν.[»]

Ταῦτα εἶπεν, ἔγὼ δὲ βεβαίως σκεφθεὶς μέτας φρένας μου
ἡθελον νὰ πιάσω τὴν ψυχὴν τῆς ἀποθαμμένης μητρός μου. Τρεῖς
φορᾶς μὲν ἐφώρημησα καὶ ή ψυχὴ μου μὲ προέτρεπε νὰ τὴν ἀγ-
καλιάσω, τρεῖς φορᾶς ὅμως ἔξεπέταξεν ἐκ τῶν χειρῶν μου ὄ-
μοιός μὲ σκιάνη καὶ μὲ ὄντειρον εἰς ἐμὲ δὲ ἀκόμη περισσότερον
ηὔξαντο ή θλῖψις εἰς τὴν καρδίαν μου καὶ ὄμιλήσας πρὸς αὐ-
τὴν ἔλεγον πτερωτοὺς λόγους: «μῆτερ μου, διατί λοιπὸν δὲν μέ
ἀφίνεις, ἐνῷ ἐπιθυμῶ σφοδρῶς νὰ σὲ ἐναγκαλισθῶ, ὕστε καὶ ἐντὸς
τοῦ "Άδου περιβαλόντες μεταξύ μας τὰς ἀγαπητὰς χεῖρας καὶ οἱ
δέος ἀπολαύσωμεν τὸν ψυχρὸν θρῆνον; ἀλά γε κάποιον ὄμοιώμα-²¹⁰
σου τοῦτο ἐδῶ ἔστειλεν εἰς ἐμὲ ή σεβαστὴ Περσεφόνη διὰ νὰ
ἀναστενάζω ἀκόμη περισσότερον ὄδυρόμενος;»

Τοιουτορρόπως εἶπον, ἀμέσως δ' ἀπήντα ή σεβαστὴ μήτηρ
μου: «Ἄλλομονον, ίδικόν μου τέκνον, διντεχισμένε νέπερ πάντας
τοὺς ἀνθρώπους, οὐδόλως σε ἔξαπατῃ ή Περσεφόνη ή θυγάτηρ
τοῦ Διός (καὶ τῆς Δήμητρος), ἀλλὰ αὕτη εἶναι ή μοῖρα τῶν ἀν-
θρώπων, ὅταν τις ἀποθάνῃ διότι τὰ κεῦρα δὲν ἔχουσι πλέον καὶ
σύρκις καὶ δοτᾶ, ἀλλὰ ταῦτα μὲν βεβαίως καταδαμάζει ή κρα-
τερὰ δύναμις τοῦ κατοικέντος πυρός, ὅταν κατὰ πρῶτον ἀφήσῃ
ή ζωὴ τὰ λευκὰ ὄστα, ή δὲ ψυχὴ ὡς ὄντειρον πτερωτάσσασα ἔχει
πετάξει (ἔχει φύγει). Άλλὰ τάχιστα ἐπιθύμει τὸ φῶς (στεῦσον
πρὸς τὸ φῶς). Ταῦτα δ' ὅλα γνώριζε, διὰ νὰ τὰ εἴπῃς καὶ κα-
τόπιν εἰς τὴν γυναικά σου.»

Ημεῖς μὲν οἱ δέος τοιουτορρόπως μὲ λόγους συνωμιλοῦμεν,
αἱ δὲ γυναικεῖς ἥλθον, (διότι τὰς ἔστειλλεν ή ἔνδοξος Περσεφό-²²⁵

νη) ὅσαι ἡσαν σύζυγοι καὶ θυγατέρες ἀριστέων· αὐταὶ δ' ὅλαι
μεζί πέριξ τοῦ μαύρου αἴματος συνηθοῦσαντο, ἐγὼ δ' ἐσκεπτό²³⁰
μν., πῶς νὰ ἐρωτῶ ἐκάστην χωριστά· ἡ ἔξῆς δὲ σκέψις εἰς τὴν
ψυχὴν μου ἐφαίνετο ἀρίστη, σύρας τὸ μακρὰν ἀγμήν ἔχον ξίφος
μου ἐκ τοῦ παχέος μηδουν δὲν ἀφινον συγχρόνως ὅλας νὰ πίνωσι
μανδρον αἷμα. Αὗται δὲ ἡ μία κατόπιν τῆς ἄλλης προσήρχοντα
καὶ ἐκάστη ἔλεγεν διμιοῦσα τὴν γενεὰν της· ἐγὼ δ' ἡρώτων
ὅλας.

'Εκεῖ δὲ πρώτην εἶδον τὴν ἔξη εὐγενοῦς πατρὸς Τυρῶ, ἡ ἀ-
ποίε ἔλεγεν δὲτι ἡτο θυγάτηρ τοῦ ἀμέμπτου Σαλμωνέως· ἔλεγε δ'
δὲτι ἡτο σύζυγος τοῦ Κρητέως μίνη τοῦ Αἰόλου· αὕτη λοιπὸν ἐρω-²³⁵
τεύθη τὸν θεῖον ποταμὸν Ἐνιπέα, δοτις ἔξοχως ὠραιότατος ἐκ τῶν
ποταμῶν διευθύνει φεῦμα ἐπάνω εἰς τὴν γῆν, καὶ λοιπὸν ἴσχυρα-
ζεν εἰς τὰ ὡραῖα φεῦμα τοῦ Ἐνιπέως (ποταμοῦ ἐν Ηλείᾳ, ὁ ὁ-
ποῖος σήμερον δονθαλάζεται Λεστενίτσα). Μὲ αὐτὸν ὅμως (τὸν Ἐ-
νιπέα), ως γνωστόν, ἔξομοιωθεὶς ὁ κρατῶν τὴν γῆν καὶ σείων κυ-
τὴν (Ποσειδῶν) ἐκουμήνῃ μᾶς; μὲ αὐτὴν εἰς τὰς ἐκβολὰς (ὁ Ἐ-
νιπεὺς ἐκβάλλει εἰς τὸν Ἀλφείον π.) τοῦ στροβιλώδους ποταμοῦ.
'Εστήθη δέ, ως ἡτο ἐπόμενον, πέριξ αὐτῶν κῦμα σκοτεινὸν ἵσον
μὲ δρος κυρτωθὲν (κυρτωθὲν σφιροειδῶς) καὶ ἔχουψε τὸν θεὸν
²⁴⁵ καὶ τὴν θυητὴν γυναικα, ἔλυσε δὲ (ὁ Ποσειδῶν) τὴν παρθενικὴν
ζώνην καὶ ἔχυσεν ἐπὶ τῆς κόρης ὑπνον. 'Αφοῦ δ', ως ἡτο ἐπόμε-
νον, ἔξετέλεσεν ὁ θεὸς τὴν ἐρωτικὴν τον ἐργασίαν, προσεκολλήθη
εἰνθὺς εἰς τὴν χειρά της καὶ λόγον ἔλεγε καὶ ὡμᾶει πρὸς αὐτήν.
«Χαῖρε, γύναι, διὰ τὴν ἐρωτικὴν μου ἀπόλαυσιν· ἐν ᾧ δὲ θὰ πα-
ρέρχηται τὸ ἔτος, θὰ γεννήσῃς λαμπρὰ τέκνα· διότι δὲν είναι
χωρὶς ἀξίαν τὰ συγκομιήματα μὲ τοὺς ἀθανάτους· σὺ δὲ νὰ τὰ
ἐπιμελῆσαι καὶ νὰ τὰ ἀνατρέψῃς. Τόρα δὲ πήγαικε εἰς τὸν οἰκόν
σου καὶ συγκράτει τὸν ἀντόν σου καὶ νὰ μὴ εἴτης τὸ ὄνομά μου.
'Ἐγὼ δὲ πρὸς χαράν σου εἰμι ως σείων τὴν γῆν Ποσειδῶν.» Τοι-
ουτοτρόπως εἰπὼν εἰσέδυσεν ὑποκάτω τῆς κυματιζούσης θαλάσσης.
²⁵⁵ Αὕτη δὲ μείνασα ἔγκυος ἐγέννησε τὸν Πελίαν· καὶ τὸν Νηλέα,
οἱ διποῖοι καὶ οἱ δύο ἔγιναν ισχυροὶ ἀκόλουθοι τοῦ μεγάλου Διὸς

(δηλ. βασιλεῖς, ώς ἦτο καὶ ὁ Ζεύς)· ὁ μὲν Πελίας μὲ πολλὰ πρό-
βατα κατώκει ἐντὸς τῆς εὐρυχώρου Ιαλκοῦ (ἐν Θεσσαλίᾳ
παρὰ τὸν νῦν Βόλον), ὁ δὲ Νηλεὺς, ώς γνωστόν, ἐντὸς τῆς ἀμ-
μώδους Πύλου. Τοὺς δ' ὄντας σίοντας τῆς ἡ βιοτίας μεταξὺ²⁶⁰
τῶν γυναικῶν (Τυρῷ) ἐγέννησε μαζὶ μὲ τὸν Κρηθέα, δημ. τὸν Αἴ-
σοντα καὶ τὸν Φέρητα καὶ τὸν ἀπὸ τοῦ ἀριματος ἐξ ἵππων μαχόμε-
νον Ἀιωθάονα.

Μετ' αὐτὴν δ' εἰδον τὴν Ἀντιόπιν θυγατέρα τοῦ Ἀσωποῦ,
ἡ ὁποία δὰ ἔχανε πότι καὶ εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ Διὸς ἐκοιμήθη
καὶ κατὰ συνέπειαν ἐγέννησε δύο παῖδας, τὸν Ἀμφίονα καὶ τὸν
Ζῆθον, οἱ ὁποῖοι πρῶτοι ἔκτισαν τὴν τοποθεσίαν τῶν ἐπαπάλων
Θηβῶν καὶ τὰς ὠχύρωσαν μὲ τεῖχος μετὰ πύργων, ἐπειδὴ δὲν
ἡδύναντο βεβαίως νὰ κατοικῶσι τὰς εὐρυχώρους Θήβας ἀνευ τει-
χῶν μετὰ πύργων, ἀν καὶ ἥσαν ἴσχυροι.²⁶⁵

Κατόπιν δ' αὐτῆς εἰδον τὴν Ἀλκμήνην τὴν σύζυγον τοῦ Ἀμ-
φιτρύωνος, ἡ ὁποία, ώς γνωστόν, ἐγέννησε τὸν τολμηρὸν καὶ λε-
οντόφαρδον Ἡρακλέα ἀνακατωθεῖσα εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ μεγάλοις
Αιός, καὶ τὴν Μεγάρην. θυγατέρα τοῦ μεγαλόφρονος Κρέοντος,
τὴν ὁποίαν εἶχε σύζυγον ὁ νίος τοῦ Ἀμφιτρύωνος ὁ πάντοτε ἀκα-
ταπόνητος εἰς δύναμιν (ὁ Ἡρακλῆς).

Καὶ τὴν μητέρα τοῦ Οἰδίποδος εἰδον, τὴν ώραίαν Ἐπικά-
στην (Ἴονάστην κατὰ τὸν τραχικούς), ἡ ὁποία μέγχ ἔγκλημα
ἔπραξεν ἔνεκα ἀγνοίας τοῦ νοῦ τῆς ὑπανδρευθεῖσα τὸν ἰδικόν της
νίον. Αὐτὸς δὲ φονεύσας (ἐξ ἀγνοίας) τὸν ἰδικόν του πατέρα τὴν
ἐνυμφεύθη ἐιδὺς ὅμιος οἱ θεοὶ τὰ ἔκαμον πασίγνωστα εἰς τοὺς
ἀνθρώπους: ἀλλ' ὁ μὲν Οἰδίποις ἐντὸς τῶν πολὺ ἀγαπητῶν Θηβῶν
πάσχων θλίψεις ἔβασιλεν ἐπὶ τῶν ἀπογόνων τοῦ Κάδμου (τῶν
Θηβαίων) ἔνεκα τῶν δλεθρίων σκέψεων τῶν θεῶν· ἡ δὲ Ἐπικά-
στη ἀπῆλθεν εἰς τὸν τόπον τοῦ ἴσχυροῦ "Ἄδου τοῦ φύλακος τῶν
πυλῶν, δέσασα ὑψηλὸν βρόχον (σχοινίον δι' ἀγχόνην) ἀπὸ τοῦ
ὑψηλοῦ ἀνακτόρου (ἀπαγγλωσθεῖσα), ὑπὸ τῆς ἰδικῆς τῆς θλίψεως
πιεσθεῖσα· εἰς αὐτὸν δὲ (τὸν Οἰδίποδα) παραπολλὰς θλίψεις ἀ-
φῆκεν δπίσω, δσας ἐκτελοῦσιν αἱ τῆς μητρὸς κατάραι.²⁷⁵

Καὶ τὴν περικαλλῆ Χλωριν εἰδον, τὴν ὅποιαν κάποτε ὁ Νηλεὺς ἐνμφεύθη διὰ τὴν καλλονὴν αὐτῆς, ἀφοῦ ἐδώρησεν ὑναρίθμιητα γαιήλια δῶρα, τὴν νεωτάτην κόρην τοῦ Ἀμφίονος τοῦ νίον τοῦ Ἰάσου, ὡς ὅποιος κάποτε ἐβασίλευε κραταιῶς εἰς τὸν Βοιωτί⁴⁸⁵ κὸν Ὁρχομενὸν (τὴν πόλιν τῶν Μινυῶν): αὐτὴ δὲ (ἡ Χλωρις) ἐβασίλευεν εἰς τὴν Πύλον καὶ ἐγέννησεν εἰς αὐτὸν (τὸν Νηλέα) λαμπρὰ τέκνα, δηλ. τὸν Νέστορα καὶ τὸν Χρονίον καὶ τὸν ἀγέρω-
χον Περιζλέμενον. Κοντὰ δὲ εἰς αὐτοὺς ἐγέννησε τὴν ἴσχυρὰν
Πηρῷ, τὴν θαυμαστὴν εἰς τοὺς ἀνθρώπους, τὴν ὅποιαν ὅλοι οἱ
πέριξ κατοικοῦντες ἔξήτουν εἰς γάμουν καὶ ὁ Νηλεὺς, ὡς γνωστόν,
δὲν τὴν ἔδιδεν εἰς ἐκεῖνον, ὡς ὅποιος δὲν ἤθελε φέρει (δὲν τὴν
290 ἔδιδε παρὰ εἰς ἐκεῖνον, ὡς ὅποιος ἤθελε φέρει) ἐκ τῆς (ἐν Φθιώ-
τιδι) Φιλάκης τὰς φοβερὰς καὶ τὰς συστρεφούσας τοὺς πόδας κατὰ
τὸ βάδισμα καὶ τὰς πλευρατόπους βοῦς τοῦ ἴσχυροῦ Ἰφίκλου.
Ταύτας ὅμως μόνος ὑπεσχέθη γὰρ ἔξαρπασῃ ὁ ἄμειπτος μάντις
(Μελάμπους): ἀλλὰ τὸν ἡμιπόδισε (τὸν ἔδεσε) σκληρὰ μοῖρα τοῦ
θεοῦ καὶ ὀδυνηρὰ δεσμὰ καὶ βουκόλοι τοῦ ἀγροῦ (δηλ. συνελήφθη
ἀρπάζων τὰς βοῦς καὶ ἐφυλακίσθη). Ἀλλ' ὅτε πλέον καὶ μῆνες
καὶ ἥμέραι ἔξετελοῦντο τοῦ ἐν νέου ἐπανερχομένου ἔτους καὶ ἥ-
295 θον κατόπιν αἱ κατάλληλοι περιστάσεις, τότε πλέον καὶ τὸν ἀπε-
λισεν δὲ ἴσχυρος Ἰφίκλος (ἡ δύναμις τοῦ Ἰφίκλου), ἀφοῦ τῷ εἰ-
πεν (ὁ μάντις) ἀλλας τὰς θείας ἀποφάσεις, ἔξετελεῖτο δὲ ἡ θέλη-
σις τοῦ Διός. (Σ η μ. Ὁ Μελάμπους τότε ἔδωκε τὴν Πηρῷ εἰς τὸν
ἀδελφόν του Βίαντα ὡς σιζυγὸν).

Καὶ τὴν Λήδαν εἰδον, τὴν σύζυγον τοῦ Τυνδάρεω, ἡ ὅποια,
ὡς γνωστόν, ὑπὸ τὸν Τυνδάρεων ἐγέννησε δύο γενναιόφροντας παι-
δας (Σ η μ. δὲ εἰς. δηλ. δὲ Πολυδεύκης, ἐγεννήθη ἐκ τοῦ Διός καὶ
300 τῆς Λίδας), δηλ. τὸν Κάστορα τὸν ἵπποδαμαστὴν καὶ τὸν ἵκ-
νὸν πιγμάχον Πολυδεύκην, τοὺς ὅποιον καὶ τοὺς δύο ζῶντας κα-
τέχει ἡ παράγουσα γεννήματα (σιτηρὰ) γῆς οὗτοι δὲ καὶ ὑποκάτε-
τῆς γῆς (ἐν τῷ "Αδῃ") ἔχοντες τιμὴν ἐκ μέρους τοῦ Διός ἀλλοτε
μὲν. ζῶσιν ἥμέραν παρ' ἥμέραν, ἀλλοτε δὲ ἀποθνήσκουσι (Σ η μ.,
τῇ παρακλήσει τοῦ Πολυδεύκους ὁ Ζεὺς ἐπέτρεψεν διστε ἐναλλάξ

παρ' ἡμέραν ἐκάτερος τῶν δύο τούτων Διοσκούρων νὰ μένῃ ἐν τῷ
"Ἄδη νεκρὸς καὶ ἐν τῇ γῇ ζῶν, νὰ μερισθῶσι διῆλ. καὶ τὴν θνη-
τότητα καὶ τὴν ἀθανασίαν). ἔχοντι δ' ἀπολαύσει τιμὴν ἐξ Ἰσου μὲ-
τοὺς θεούς.

305

Κατόπιν δ' αὐτῆς εἶδον τὴν Ἰφιμέδειαν τὴν σύζυγον τοῦ
Ἀλωέως, ἡ ὧποια δὰ ἐκανχάτο ὅτι συνεκοιμήθη μὲ τὸν Ποσει-
δῶνα καὶ, ὡς ἡτο ἐπόμενον, ἐγένενησε δύο παιδας, ἀλλ' ἔγιναν ὀλι-
γοχρόνιοι, διὸ. τὸν ισόθεον Ὁτον καὶ τὸν μακρὸν ὀνομαστὸν Ἐ-
φιάλτηρ, τοὺς ὧποιοὺς δὰ ὑψηλοτάτους ἔθρεψεν ἡ παράγουσα
γεννήματα γῇ καὶ πολὺ ὀραιοτάτους τοντλάχιστον μετὰ τὸν ἔξα-
κουστὸν Ὥριωνα διότι ἐννεατεῖς χώτοι δὰ ἥσαν καὶ ἐννέα πηχῶν
κατὰ τὸ πλάτος, κατὰ δὲ τὸ ὕψος ἔγιναν ἐννέα ὀργυιῶν, οἱ ὧποιοι,
ἥς γνωστόν, ἐφοβέροιζον ὅτι καὶ ἐντὸς τοῦ Ὀλύμπου (τοῦ οὐρα-
νοῦ) θὰ στήσωσιν ἐνχτίον τῶν ἀθανάτων θεῶν τὴν μάχην τοῦ
πολυταράχου πολέμου· εἶχον ἐπιθυμήσει τὴν "Οσσαν νὰ θέσωσιν
ἐπάκῳ εἰς τὸν Ὀλύμπον, ἐπάνω δ' εἰς τὴν "Οσσαν τὸ ὑψηλὸν
(τὸ κινοῦν ἐκ τῶν ἀνέμων τὰ φύλλα του) Πήλιον, διὰ νὰ εἶναι
ὁ οὐρανὸς δυνατὸς ν' ἀναβαθῆ ὑπ' αὐτῶν. Καὶ λοιπὸν καὶ θὰ τὸ
ἴξετέλουν, ἐὰν ἤθελον φθάσει εἰς τὸ τέρμα τῆς ήβικῆς ἡλικίας·
ἄλλα κατέστρεψε καὶ τοὺς δύο μαζὶ ὁ νίδος τοῦ Διὸς ('Απόλλων),
τὸν ὧποιον ἐγέννησεν ἡ παλλίκομος Λητώ, πρὸ τοῦ ν' ἀνήσωσιν
εἰς αὐτοὺς τοὺς δύο ὄποκάτω τῶν κροτάφων των τρίγες καὶ πρὸ
τοῦ νὰ πυκνωθῇ ἡ κάτω σιαγών των ἀπὸ εὐανθής τρίχωμα.

310

Καὶ τὴν Φαιδραν καὶ τὴν Πρόκριν εἶδον καὶ τὴν ὄραιαν Ἀ-
ριάδνην, θυγατέρα τοῦ φοβεροῦ Μίνωος, τὴν ὧποιαν κάποτε ὁ
Θησεὺς ὀδήγηει μὲν ἐκ Κρήτης εἰς τὸ λοφῶδες ἔδαφος τῶν ιερῶν
Ἀθηνῶν, ἀλλὰ δὲν τὴν ἐχάρη διότι πρότερον ἐφόνευσεν αὐτὴν
ἡ "Ἄστεμις ἐντὸς τῆς πέριξ βρεχομένης Δίης (τῆς Νάξου) κατὰ
τὰς μαρτυρίας τοῦ Διονύσου (ὁ Διόνυσος ἐμαρτύρησεν αὐτὴν ὅτι
ἴστα ἐν Νάξῳ).

315

Καὶ τὴν Μαῖραν καὶ τὴν Κλιψένην εἶδον καὶ τὴν μισητὴν
Ἐρεφύλην, ἡ οποία ἐδέχθη χρυσὸν ὡς ἀντίτιμον τοῦ ἀνδρός της
(ἐπὶ τῷ χρυσῷ περιθεραίῳ ἔστειλεν εἰς τὸν προφανῆ θάνατον τὸν

σύζυγόν της Ἀμφιάρχον τὸν μάντιν). "Ολας δῆμος ἐγὼ δὲν εἶναι
 330 δυνατὸν ν' ἀριθμήσω οὐδὲ νὰ ὄνομάσω, δᾶσας εἰδον συζύγους καὶ
 θυγατέρας ἥρωών διότι καὶ ἡ ἀθάνατος νῦν πρότερον θὰ ἐτελείω-
 νεν. 'Αλλ' εἶναι καὶ ὅρα νὰ κοιμῶμαι ἡ ἀφοῦ ὑπάγω εἰς τὸ ταχύ-
 πλοιν πλοῖον πρὸς τοὺς συντρόφους μου (τοὺς συμπλωτηράς μου)
 ἡ ἐδῶ· ἡ ἀποστολή μου δὲ θὰ εἶναι ὑπὸ τὴν φροντίδα τῶν θεῶν
 καὶ ὑπὸ τὴν φροντίδα σας."

Τοιουτορόπως εἶπεν (ὁ 'Οδυσσεὺς μαρτυρολογήσας), οἱ δὲ
 Φαιάκες ἡσύχασαν μετὰ σιωπῆς, κατελήφθησαν δ' ὑπὸ καταγοη-
 335 τεύσεως ἀνὰ τὰ σκιάδη ἀνάκτορα. Εἰς αὐτοὺς δ' ἡ λευκοθραχίων
 Ἀρήτη ἥρχιζε λόγους. «Φαιάκες, πῶς φαίνεται εἰς σᾶς ὅτι εἶναι
 οὗτος ἐδῶ ὁ ἀγήρος καὶ κατὰ τὴν μορφὴν καὶ κατὰ τὸ ἀνάστημα
 καὶ κατὰ τὰς ἐντός του ἰσορρόπους φρένας; ἀφ' ἐτέρου δὲ ἴδι-
 κός μου φιλοξενούμενος εἶναι, ἀλλ' ἔκαστος ἀπὸ σᾶς ἔγινε μέτο-
 340 κος τῆς τιμῆς τῆς φιλοξενίας αὐτοῦ διὰ τοῦτο μὴ ἀποστείλετε
 αὐτὸν ἐσπευσμένως καὶ μὴ περιορίζετε τὰ πρὸς αὐτὸν δῶρα, ἀφοῦ
 ἔχει τόσην ἀνάγκην αὐτῶν διότι μὲ τὴν θέλησιν τῶν θεῶν ποιλά
 πράγματα ὑπάρχουσιν εἰς σᾶς ἐντὸς τῶν οὐκών σας.»

Εἰς αὐτὰ δὲ καὶ ὁ γέρων Ἡρως Ἐχέντης εἶπεν, ὁ ὄποιος δὰ
 ἦτο γεροντότερος τῶν Φαιάκων ἀνδρῶν. «Ὤ ἀγαπητοί, οὐχὶ βε-
 345 βαίως χωρὶς σκοπὸν οὐδὲ ἐναντίον τῆς ἱδέας μας δύμει ἡ σώ-
 φρων βασιλίσσως ἀλλὰ πείσθητε εἰς αὐτήν ἐκ τούτου δῆμος ἐδῶ
 τοῦ Ἀλκινόου ἔξερταται καὶ ἡ ἐκτέλεσις καὶ ὁ λόγος.»

Πρὸς αὐτὸν δὲ πάλιν ἀπήντα ὁ Ἀλκίνοος καὶ εἶπε. «Τοῦτο
 μὲν τὸ λεχθὲν τοιουτορόπως δὰ ἐκτελεσθῇ, ἐὰν ἐγὼ βεβαίως
 350 ζῶν βασιλεύω μεταξὺ τῶν φίλων τῆς κατηλασίας Φαιάκων ὁ δὲ
 ξένος, ἀν καὶ παραπολὺ ἔχει ἀνάγκην τῆς εἰς τὴν πατρίδα ἐπιστρο-
 φῆς, ἐν τούτοις δὰ ἀς ὑπομείνῃ νὰ περιμένῃ ἔως αὔριον, ἔως ὅτου
 συμπληρώσω τὰ δῶρά μου ἡ ἀποστολὴ δὲ θὰ εἶναι ὑπὸ τὴν
 φροντίδα τῶν ἀνδρῶν, πρὸ πάντων δὲ ὑπὸ τὴν ἴδικήν μου φρον-
 τίδα· διότι ἐμοῦ ἡ ἔξουσία εἶναι ἐντὸς τοῦ λαοῦ μου.»

355 Πρὸς αὐτὸν δ' ἀπαντῶν εἶπεν ὁ πολυμήχανος 'Οδυσσεὺς.
 «Ἀλκίνοε βασιλεῦ, ἔξοχε ὄλων τῶν λαῶν, ἐὰν καὶ μέχρι ἐνὸς ἔ-

τους ἡθέλετε με παροτρύνει ἐδῶ νὰ μένω, ἡθέλετε δὲ (κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο) ἔτοιμάζει τὴν ἀποστολήν μου καὶ ἡθέλετε δίδει λαμπρὰ δῶρα, καὶ τοῦτο θὰ ἥθελον καὶ πολὺ ἐπικερδέστερον θὰ ἦτο, μὲ περισσότερον γεμάτας χεῖρας νὰ φθάσω εἰς τὴν ἀγαπητὴν πατρίδα καὶ δίναιμι τότε νὰ εἶμαι σεβαστότερος καὶ ἀγαπιότερος εἰς ὅλους τοὺς ἀνθρώπους, ὅσοι ἥθελόν με ἴδει ἐπιστρέψαντας ἐξ Ἰθάκην.»

Πρὸς αὐτὸν δὲ πάλιν ὁ Ἀλκίνοος ἀπήγντα καὶ εἶπεν «Ὦ Όδυσσεῦ, ἀφ' ἐνὸς μὲν βλέποντες σὲ οὐδόλως σὲ παρομοιάζομεν διτὶ εἰσαι ἀπατεῶν καὶ πανοῦργος, ὅποιος δὰ πολλοὺς τρέφει ἡ μαρνῆ γῇ πολλαχοῦ διεσπαρμένους ἀνθρώπους καὶ φεύδη συναρμολογοῦντας ἀπὸ ἐκεῖ, ὅπου οὐδεὶς δύναται νὰ ἴδῃ· ἀφ' ἐτέρου δὲ εἰς σὲ ὑπάρχει μὲν ὠραιότης τῶν λόγων, ὑπάρχουσι δὲ συνεταφρένες· τὴν ἰστορίαν δὲ ὡσὰν ἀοιδὸς μὲ τέχνην διηγήθης καταλεπτῶς, δηλ. τὰς ἀξιοθηγήτους θλίψεις καὶ ὅλων τῶν Ἑλλήρων καὶ σοῦ τοῦ ἴδιου· Ἀλλ' ἔτα τὸ ἔξης εἰς ἐμὲ εἴπε καὶ ἀληθῶς διηγήθητι, ἐάν εἰδες μερικοὺς ἐκ τῶν ισοθέων συντρόφων σου, οἱ δποῖοι μαζὶ μὲ σὲ τὸν ἴδιον εἰς τὸ "Τιλιον συγχρόνως ἱρολούθησαν καὶ ἐκεῖ ενδον τὸ πεπρωμένον τέλος· ἡ νῦν δὲ αὐτὴ ἐδῶ εἶναι πολὺ μικρά, ἀπέραντος· οὐδὲ εἶναι ἀκόμη ὡρα νὰ κοιμάμεθα ἐντὸς τοῦ ἀνακτόρου· σὺ δὲ λέγε εἰς ἐμὲ τὰ θεοκέλευστα (θαυμαστὰ) ἔογα. Καὶ μέχρι τῆς θείας αὐγῆς ἥθελον ὑπομείνει (τὴν ἀγορανίκην), δτε σὺ ἥθελες ὑπομείνει νὰ διηγηθῆς ἐντὸς τοῦ μεγάρου τὰ ἴδια σου παθήματα.»

Πρὸς αὐτὸν δ' ἀπαντῶν εἶπεν ὁ πολυμήχανος Ὁδυσσεύς· «Ἄλκινοε βασιλεῦ, δακτυλοδειπτούμενε μετρεῖν ὅλων τῶν λαῶν, εἶναι μὲν καιρὸς πολλῶν λόγων, ἄλλ' εἶναι καὶ καιρὸς ὕπνου· ἐάν διμος βεβαίως ἐπιθυμῆς ἀκόμη ν' ἀκούῃς, δὲν θὰ ἐδίσταξον (δὲν θὰ σὲ ἐστέρουν) νὰ λέγω καὶ ἄλλα ἀξιολυπητότερα τούτων (τῶν προηγουμένων), δηλ. τὰ παθήματα τῶν ἴδιων μου συντρόφων, οἱ ὅποιοι δὰ κατόπιν ἐχάθησαν, οἱ ὅποιοι δηλ. διεξέφυγον μὲν τὴν πλήρη στεναγμῶν πολεμικὴν κραυγὴν τῶν Τρώων, ἐχάθησαν δῆμας

κατὰ τὴν ἐπάνοδόν των ἀπὸ τὴν θέλησιν κακῆς γυναικὸς (τῆς Κλιταιμήστρας).

385 Ἀφοῦ δὲ ἡ σεβαστὴ Περσεφόνη διεσκόρπισεν ἄλιας πρὸς ἄλλο μέρος τὰς ψυχὰς τῶν ἀδυνάτων γυναικῶν, ἥμερε κατόπιν ἡ ψυχὴ τοῦ Ἀγαμέμνονος τοῦ νίοῦ τοῦ Ἀτρέως καταλπονύμην πέριξ δ' ἔντης εἶχον συναθροισθῆ (αἱ ψυχαὶ ἐκείνων) ὅσοι συγχρόνως μὲ αὐτὸν ἐντὸς τοῦ οἴκου τοῦ Αἰγίσθου ἀπέθανον καὶ ἡ-
390 οὐλούθησαν τὸ μοιραῖον τέλος των. Ἐγνώσισε δ' ἐκεῖνος ἀμέσως ἡμέρα, ἀφοῦ ἔπει μαῦρον αἷμα ἔκλιψε δ' αὐτὸς βεβαίως θλιβερῶς χόνων κάτω ἄφθονον δάκρυν ἀπλάνων πρὸς ἐμὲ τὰς χεῖρας, ἐπιθυμῶν νὰ μὲ ἐναγκαλισθῆ (νὰ μὲ φθάσῃ). ἀλλὰ δὲν ἦσαν δὰ τέ νεῦρά του πλέον στερεὰ οὐδὲ ὑπῆρχεν εἰς αὐτὸν κατά τι δύναμις, ὅποια βεβαίως πρότερον ὑπῆρχεν (ὅτε ἤζη) εἰς τὰ εὔκαμπτα μέλη του. Αὐτὸν δὰ ἐγὼ ίδων ἐδάκρυσα καὶ εὐσπλαγχνίσθην εἰς τὴν ψυχήν μου καὶ ὁμιλήσας πρὸς αὐτὸν ἔλεγον πτερωτοὺς λόγους· «Ἐνδοξότατε νίè τοῦ Ἀτρέως, βασιλεῦ τῶν ἀνδρῶν Ἀγάμεμνος, ποία λοιπὸν μοῖρα τοῦ ὁδυνηροῦ θανάτου σὲ κατεδάμασε; ἀρά γε 400 σὲ κατεδάμισε δὰ ἐντὸς τῶν πλοίων ὁ Ποσειδῶν στριώσας θλιβερῶν ἀνεμοζάλην φρικτῶν ἀνέμων; ἢ ἐχθροίκοι ἄνδρες σὲ ἔβλαψαν ἐπὶ τῆς ξηρᾶς ἀρπάζοντα (ἀπακόπτοντα διὰ τὸν ἔαυτὸν σου) βοῦς καὶ ὁραῖς ποίμνια προσβάτων ἢ μαχόμενον περὶ πόλεως τυνός (περὶ ἀλώσεως αὐτῆς) καὶ περὶ (ἀρπαγῆς) γυναικῶν;»

Τοιουτορόπτως εἶπον, αὐτὸς δ' εἰπήνς ἀπαντῶν εἶπε· «Καταγόμενε ἐξ εὐγενῶν νίè τοῦ Λαέρτου, πολυμήχανε Όδυσσεος, οὗτος ἐμὲ βεβαίως ἐντὸς πλοίων ἐδάμασεν ὁ Ποσειδῶν στριώσας θλιβερῶν ἀνεμοζάλην φρικτῶν ἀνέμων οὕτε ἐχθροίκοι ἄνδρες μὲ ἔβλαψαν ἐπὶ τῆς ξηρᾶς, ἀλλ' ὁ Αἴγισθος παρασκενάσας ἐνεατίον μοὶ 410 καὶ θάνατον καὶ δλεθρον είμασμένον μὲ ἐφόνευσεν ἐν συμπράξει μετὰ τῆς δλεθρίας συζύγου μου προσκαλέσας με εἰς τὸν οἴκον τους καὶ φιλοξενήσας με διὰ γεύματος, καθὼς δὰ φονεύει τις βοῦν ἐπάνω εἰς τὴν φάτνη. Τοιουτορόπτως ἀπέθανον μὲ οὐκερότατος θάνατον πέριξ δ' ἐμοῦ οἱ ἄλλοι σύντροφοί μου κατὰ συνέχειαν ἐφονεύοντο ώσαν λειχόδοντες χοῖροι, οἱ ὄποιοι, ὡς γνωστόν, (φο-

νεόνται) ἐν τῷ οἴκῳ πλουσίου ἀνδρὸς μεγάλην δύναμιν ἔχοντος
ἢ εἰς συμπόσιον γενόμενον δι' ἐράνου ἢ εἰς πλουσίεν εὐωχίαν. 415
Ἀντίχροντας μὲν πλέον φόνον ποιήσων ἀνδρῶν ἀνὰ ἓνα φονευομέ-
νον καὶ ἐντὸς ἴσχυρῆς μάχης ἀλλ᾽ ἐκεῖνα ἀνὴθελεῖς ἔστι, κατ'
ἔξοχὴν θὰ ἐθλίβεσθο εἰς τὴν ψυχὴν σου, πῶς πέριξ τῶν κρατήρων
τοῦ οἴνου καὶ τῶν γειμάτων ἀπὸ φαγητὰ τραπέζων ἐκείμεθα νε-
κροὶ ἐντὸς τῶν ἀναπτόφων καὶ ὄλοκληρον τὸ ἔδαφος ἐπλημμένοι
ἀπὸ αἷματος ἀξιολύπητοτάτων δὲ ἥκουσα τὴν φωνὴν τῆς θυγατρὸς
τοῦ Ηρακλείου Κασσάνδρας, τὴν διποίαν ἐφόκευσεν ἡ δολίως σκε-
πτομένη Κλυταιμνήστρα πέριξ ἐμοῦ, ἐγὼ δὲ ἀποθνήτων πλησίον
τῆς γῆς σηκώσας τὰς χεῖρας τὰς ἔβαλλον πέριξ τοῦ ξίφους μου αἰ-
τή δὲ ἡ ἀναιδῆς ἀπειπαρχόνθη καὶ δὲν ἱθέλησεν, ἀν καὶ ἐπορευόμην 425
ἥς τὸν "Ἄδην, νὰ πιάσῃ μὲ τὰς χεῖράς της τοὺς ὀφθαλμούς μου
καὶ νὰ κλείσῃ τὸ στόμα μου. Τοιουτοτρόπως δὲν ὑπάρχει φρικτό-
τερον καὶ ἀνατιθέστερον γυναικός, ἡ διποία δὰ τοιαῦτα ἔργα ἱθεῖτε
βάλει εἰς τὸν νοῦν της, διποίον δὰ καὶ ἐκείνη ἐσκέψθη καταπί-
στον ἔργον προετοιμάσασα φόνον διὰ τὸν νόμιμον σύνεγόν της· 430
βεβαίως ἔλεγον δὰ δὲ θὰ φιλάσσω εἰς τὸν οἴκον μου ἐνχάριστος
εἰς τὰ τέκνα καὶ εἰς τοὺς δούλους μους αὐτὴ ὅμως ἔξόχως ὄλε-
νδρια ἔργα ἔχουσα εἰς τὸν νοῦν της καὶ ἐναντίον τοῦ ἑαυτοῦ της
κατέχετεν ἀσχος καὶ κατὰ τῶν ἀδινάτων γυναικῶν, αἱ διποίαι θὰ
ὑπάρχουσιν εἰς τὸ μελλόν, καὶ δι' ἐκείνην, ἡ διποία θὰ ἵτο ἔργα-
τρια τοῦ αὐλοῦ.»

Τοιουτοτρέτως εἶτεν, ἐγὼ δὲ ἀπαντῶν πρὸς αὐτὸν εἶπον· 435
«Ἄλλοιμον, βεβαίως δὰ πολὺ ὑπερβολικῶς δὲ μαροδὸν βλέπων
Ζεὺς ἐμίσησε τὴν γενεάν τοῦ Ἀτρέως ἐξ ἀρχῆς διὰ τὰς ποστά-
τικέψεις τῶν γυναικῶν των· ἔνεκα μὲν τῆς Ἐλένης ἐχάθημεν πολ-
λοί, διὰ σὲ δὲ ἡ Κλυταιμνήστρα κατήρτιζε δολιότητα, δτε ἡσο μα-
ροδάν.» Τοιουτοτρόπως εἶπον· αὐτὸς δὲ ἀμέσως ἀπαντῶν εἶπε· «Διὰ
τοῦτο τόδα καὶ σὺ μηδέποτε πρὸς τὴν γυναικά σου τοῦλαχιστον
νὰ είσαι μαλακός· μή φανέρωνε εἰς αὐτὴν ὄλοκληρον λόγον τινὰ
(σκέψιν τινά, πρᾶξιν τινα), τὸν διποίον καλῶς θὰ ἐγνώριζες, ἀλλὰ
μέρος μὲν αὐτοῦ λέγε, μέρος δὲ αὗται καὶ κεκρυμμένον· ἀλλ᾽

- εἰς σὲ τοὺλάχιστον, Ὁδυσσεῦ, δὲν θὰ συμβῇ φόνος τούλαχιστον
 445 ἐκ τῆς γυναικός σου διότι παραπολὺ καὶ συνετὴ εἶναι καὶ καλᾶς
 σκέψεις γνωρίζει μὲ τὰς φρένας τῆς ἡ κόρη τοῦ Ἰασίου ἡ πολὺ^τ
 σώφρων Πηγελόπη. Βεβαίως αὐτὴν μὲν νύμφην νέαν ἀφίνομεν
 ἡμεῖς μεταβαίνοντες εἰς τὸν πόλεμον ὁ μικρὸς δ' οὐρανὸς τῆς ἡτο
 πᾶς τὸν μαστὸν (ἐθήλαζεν), ὁ όποιος ἵσως τόρα βεβαίως κάθηται
 450 συγκατηριθμημένος μεταξὺ τῶν ἀνδρῶν εὐτυχῆς· διότι αὐτὸν βε-
 βαίως ὁ ἀγαπητός του πατήρ θὰ τὸν ἴδῃ ἐπανελθών καὶ ἔκεινος
 τὸν πατέρα του θὰ ἐναγγαλισθῇ, τὸ όποιον εἶναι καὶ τὸ πρέπον·
 ἡ ἴδική μου δύμως σύζυγος δὲν μὲν ἀφῆκεν οὐδὲ μὲ τοὺς δόφθαλμούς
 μου νὰ ἀπολαύσω τὸν οὐρανὸν μου (νὰ γειμισθῶ ἀπὸ τὸν οὐρανὸν μου),
 ἀλλὰ καὶ ἐμὲ τὸν ἴδιον προλαβόντως (πρὸιν νὰ ἴσω τὸν οὐρανὸν)^τ ἐφό-
 νευσεν. *«Ἄλλο δὲ θὰ σοὶ εἴπω καὶ σὺ βάλλε αὐτὸν εἰς τὸν οὐρανὸν σου.*
 455 *Κρυφίως καὶ οὐχὶ φανερὰ ν' ἀράξῃς τὸ πλοῖόν σου εἰς τὴν ἀγα-
 πητὴν πατρικὴν γῆν· διότι δὲν εἶναι πιστὰ τὰ τῶν γυναικῶν.*
*«Άλλ' ἔλα εἰπὲ εἰς ἐμὲ τὸ ἔξης καὶ ἀληθῶς διηγήθητι, ἐάν τυχὸν
 ἀκούετε ὅτι ἀερόμητ ἔη ὁ οὐρανὸς μου, ἡ ἵσως ἐντὸς τοῦ (Βοιωτικοῦ)
 Οὐρανοῦ ἡ ἐντὸς τῆς ἀμιάδους Πύλου ἡ ἵσως ἐντὸς τῆς εὐ-
 460 ρείας Σπάρτης πλησίον τοῦ Μενελάου· διότι δὲν ἔχει ἀποθάνετε
 ἀερόμητ ἐπὶ τῆς γῆς ὁ θεῖος Ὁρέστης.»*
- Τοιουτορόπως εἶπεν, ἐγὼ δ' ἀπαντῶν πρὸς αὐτὸν εἴπον·
*«Υἱὲ τοῦ Ἀτρέως, διὰ τὸ μὲν ἐρωτᾶς εἰς ταῦτα; οὐδόλως γνω-
 ρίζω ἐάν τοῦτο δύνατος ἡ ἐάν ἔχει ἀποθάνετε εἶναι δὲ κακὸν τὸ νὰ
 λέγῃ τις ἀνωφρελῆ.»*
- 465 *Ημεῖς μὲν οἱ δύο τοιουτορόπως συνδιαιλεγόμενοι μὲ θλιβεροὺς
 λόγους ἐστεκόμεθα λυπούμενοι ἄφθονα δάκρυα κάτω χύνοντες· ἥλθε
 δὲ κατόπιν ἡ ψυχὴ τοῦ Ἀχιλλέως οὐρανὸν τοῦ Πηγέως καὶ ἡ τοῦ
 Πατρόκλου καὶ ἡ τοῦ ἀμέμπτου Ἀντιλόχου (οὐρανὸν τοῦ Νέστορος)
 καὶ ἡ τοῦ Αἴγαντος, ὅστις ἦτο ἀριστος καὶ κατὰ τὴν μιօρφήν καὶ
 470 κατὰ τὸ σῶμα ἐκ τῶν ἄλλων Ἐλλήνων ὕστερον ἀπὸ τὸν ἀμεμπτόν
 εἰὸν τοῦ Πηγέως (Ἀχιλλέα). Μὲ ἐγγνώσιε δὲ ἡ ψυχὴ τοῦ ταχύ-
 ποδος ἐγγόνου τοῦ Αἰακοῦ (Ἀχιλλέως) καὶ, ὡς ἦτο ἐπόμενον,
 κλαίοντα θλιβερῶς ἔλεγε πτερωτοὺς λόγους· «Καταγόμενε ἐξ εὐγε-*

νῶν νιὲ τοῦ Λαέρτου, πολυμήχανε Ὄδυσσευ, κακόμοιος, τί ἄρα γε
ἀκόμη μεγαλύτερον ἔργον θὰ σκεφθῆς εἰς τὰς φρένας σου; πᾶς
ἔτολμης νὰ κατέληπται εἰς τὸν "Αδην, δποι δὰ κατοικοῦσιν οἱ
ἄνευ αἰσθήσεως νεκροί, δύμοιώματα ἀνθρώπων ἀποθανόντων (κου-
ρασθέντων ἐν τοῦ θανάτου);»

475

Τοιουτορρόποιος εἶπεν, ἐγὼ δ' ἀπαντῶν πρὸς αὐτὸν εἶπον «Ω
'Αχιλλεῦ νιὲ τοῦ Πηλέως, κατὰ πολὺ ἄριστε τῶν Ἑλλήνων, ἥλθον
ἔχων ἀνάγκην τοῦ Τειρεσίου, ἐὰν ἥθελεν εἴπει εἰς ἐμὲ καμμίαν
συμβουλήν, δπως φθάσω εἰς τὴν ἀπόκρημνον Ἰθάκην διότι δὲν
ἔφθασα ἀκόμη πλησίον Ἑλληνικῆς γῆς οὔτε ἀκόμη ἐπάτησα εἰς
τὴν ἴδιαν μου γῆν, ἀλλὰ πάντοτε ἔχω κακά ἀπὸ σὲ δύως, 'Α-
χιλλεῦ, οὐδεὶς ἀνὴρ εἶναι εὐτυχέστερος οὔτε πρότερον οὔτε, ώς
φαίνεται, καὶ εἰς τὸ μέλλον διότι πρότερον μὲν ζῶντά σε ἐτιμῶμεν
οἱ Ἑλληνες ἔξ οὖν μὲν θεούς, τόρα πάλιν ἐδῶ εὐρισκόμενος με-
γάλως βασιλεύεις εἰς τοὺς νεκρούς· διὰ τοῦτο μηδόλως λυποῦ, διότι
ἀπέθανες, 'Αχιλλεῦ.»

480

Τοιουτορρόποιος εἶπον, αὐτὸς δ' εὐθὺς ἀπαντῶν εἶπε πρὸς
ἐμὲ· «μὴ δὰ διὰ τῶν λόγων θὲλε νὰ παριστᾶς καλὸν τὸν θάνατον,
ἔνδοξε Ὄδυσσεῦ. Θὰ ἐπροτίμων ἔργατης τῆς γῆς ὃν νὰ ὑπηρε-
τῶ ως μισθωτὸς ἄλλον, πλησίον ἀνδρὸς ἀκτίμονος, εἰς τὸν ὁ-
ποῖον νὰ μὴ ὑπάρχῃ πολλὴ περιουσία, παρὰ νὰ βασιλεύω μεταξὺ
ῶν τῶν ἀποθημένων νεκρῶν. Ἀλλ' ἔλα εἰπέ εἰς ἐμὲ λόγον πε-
ρὶ τοῦ ὀνομαστοῦ νιοῦ μου, ἐὰν ἦ ἡ ἡρκολούθει εἰς τὸν πόλεμον,
ὅστε νὰ εἶναι πρῶτος ἦ καὶ οὐχί. Εἰπε δ' εἰς ἐμὲ περὶ τεῦ ἀμέμ-
πτου Πηλέως, ἐὰν ἔχεις ἀκούσει τίποτε, ἐὰν ἦ ἔχει ἀκόμη τὸ
βασιλικὸν ἀξίωμα μεταξὺ τῶν πολλῶν Μυριδόνων ἦ τὸν περι-
φερονοῦσίν ἀνὰ τὴν Ἑλλάδα (τὸ μεταξὺ Παγασητικοῦ καὶ Μαλι-
ακοῦ τιμῆμα τῆς Θεσσαλίας) καὶ ἀνὰ τὴν Φθίαν (τῆς Θεσσαλί-
ας, πατρίδα τοῦ 'Αχιλλέως), διότι τὸ γῆρας κατέχει τὰς γείρας
καὶ τοὺς πόδας του. Εἴθε ἐγὼ νὰ ἥμην βοηθός του ὑπὸ τὰς λάμ-
ψεις τοῦ ἥλιου, τοιοῦτος ὑπάρχων, δποῖος κάποτε ἐντὸς τῆς εὐ-
ρηκόρδου Τροίας ἐφόνευνος ἀνδρειότατον στρατὸν βοηθῶν τοὺς
Ἑλληνας· εἴθε τοιοῦτος δὰ νὰ μετεκβῶ εἰς τὸ ἀνάκτορον τοῦ πα-

485

490

495

500

τρός καὶ δι' ἐλάχιστον δὰ χρόνον τότε θὰ ἔκαμνον τρομερῶν τὴν δύναμίν μου καὶ τὰς ἀκαταμαχήτους χεῖράς μου εἰς πάπιον (θὺ ἔξαρνον νὰ μὲ τρέμωσιν) ἀπὸ ἐκείνους, ὅσοι μεταχειρίζονται βίαν κατ' ἐκείνου καὶ τὸν ἐμποδίζουσιν ἀπὸ τοῦ βασιλικοῦ ἀξιώματος.»

- 505 Τοιουτορρόπως εἶπεν, ἐγὼ δ' ἀπαντῶν πρὸς αὐτὸν εἶπον: «Ἄληθῶς διὰ μὲν τὸν ἄμεμπτον Πηλέα οὐδὲν ἔχω ἀκούσει, ἀλλὰ διὰ τὸν ἀγαπητόν σου τεῦλάχιστον νιὸν Νεοπτόλεμον διῆη τὴν ἀληθειαν θὰ εἴπω εἰς σέ, παθὼς με διατάπτεις. Διότι ἐγὼ δὲ ίδιος ὡδήγησα αὐτὸν ἐπὶ κοῦλου ισορροπημένου πλοίου ἐκ Σκύρου πρὸς τοὺς καλάς περικυμῆδες ἔχοντας Ἑλληνας. Ἀληθῶς ὁσάκις πέριξ τῆς πόλεως Τροίας ἐσκεπτόμεθα εἰς συμβούλια, πάντοτε πρῶτος ὥμηλει καὶ δὲν ἀπετύχανεν εἰς τοὺς λόγους του δύο μόνοι τὸν ὑπερτεροῦντεν, ὁ ισόθεος Νέστωρ καὶ ἐγώ· ὁσάκις δὲ εἰς τὴν πεδιάδα τῶν Τρώων ἐμιχγόμεθα μὲ τὰ χάλκινα ὅπλα, οὐδέποτε ἔμενεν ἐντὸς τοῦ πλήθους τῶν ἀνδρῶν οὐδὲν ἐντὸς τῆς παρατάξεως, ἀλλὰ πολὺ προέτρεχεν εἰς οὐδένα ὑποχωρῶν κατὰ τὴν ἀνδρείαν, πολλοὺς δὲ ἀνδρας ἐφόνευεν ἐν τῇ φοβερῷ μάχῃ. Ὅλους δὲ δὲν εἶναι δυνατὸν ἐγὼ νὰ εἴπω οὐδὲ νὰ δονεμάσω, ὅσον πλῆνθος ἐφόνευσε βοηθῶν τοὺς Ἑλληνες, ἀλλὰ (θὺ εἴπω) ποῖον 515 ὄντα ἴργόνευσε διὰ τοῦ χαλκοῦ ξίφους τὸν νιὸν τοῦ Τελέφεω, τὸν ἡρωα Εὑρόπειλον, πολλοὶ δὲ πέριξ αὐτοῦ (τοῦ Εὐρωπέιλου) σύντροφοι Κήτειοι (αὸς παρὰ τὴν Ηέργυμον τῆς Μ. Ἀσίας) ἐφονεύοντο ἔνεκα γυναικείων δώρων. (Σημ. Ὁ Ηρίαμος ἐστειλε δῶρα εἰς τὴν γυναικα τοῦ Εὑρόπειλου καὶ ἐκ τούτου αὕτη τὸν ἔπεισε νὰ βοηθήσπ τοὺς Τρώας). Ἐκεῖνον λιετὸν εἶδον ως ὡραιότατον μετὰ τὸν θεῖον Μέμνονα (νιὸν τοῦ Τιθωνοῦ καὶ Ἡοῦς βασιλέα Αἰθιόπων φονευθέντα ὑπὸ τοῦ Ἀγιλλέως). Ὁτε δὲ εἰσηχόμεθα εἰς τὸν (δούρειον) ἵππον, τὸν διοῖον ἔκπλιεν δὲ Ἐπειός, οἱ ἀριστοι ἐκ τῶν Ἑλλήνων, εἰς ἐμὲ δὲ τὰ πάντα είχον ἀνατεθῆ, καὶ ν' ἀνοίξω διη. τὸστερεῶς (πυκνῶς) κεκλεισμένον ἐν δρευτικὸν μηχάνημα καὶ νὰ τὸ κλείσω, τότε οἱ ἄλλοι ἡγεμόνες καὶ ἀρχοντες τῶν Ἑλλήνων καὶ τὰ δά-

χρνά τινος ἐσπόγγιζον καὶ ἔτρεμον ἐν τῷ κρωπτῷ τὰ μέλη ἐκάστου· 530-
ἐκεῖνον δῆμας οὐδέποτε ακεῖ δόλοκληρόν εἶδον ἐγὼ οὔτε νὰ ὠ-
χηιάσῃ εἰς τὸ ὄραῖόν του σῶμα οὔτε νὰ σπογγήσῃ δάκρυ ἀπὸ
τοὺς ὀφθαλμούς του· ἀλλ' αὐτὸς πολὺ συγχά παρεκάλει ἐμὲ νὰ
τὸν ἀφήσω νὰ ἔξελθῃ, ἔπιανε δὲ τὴν λαβήν τοῦ ξίφους καὶ τὸ
θρόνον ἐκ τοῦ χαλκοῦ δόρυκαὶ ἐσχεδίαζε κακὰ διὰ τοὺς Τρῶας.
'Αλλ' διτε πλέον ἔξεπορθήσαμεν τὴν ὑψηλὴν πόλιν τοῦ Πριάμου,
ἔχων μερίδιον λαφύρων καὶ ἔξοχον τιμὴν ἀνέβαινεν εἰς τὸ πλοῖον
οὐδιλιανῆς, οὔτε δὰ κτυτημένος μὲ δξὺ χάλκινον βέλος οὔτε ἐκ
τοῦ πλησίον πληγωμένος (διὰ ξίφους), δποῖα δὰ ποιλὰ συμβαί-
νουσιν εἰς τὸν πόλεμον· ὀνακλέστη δὲ μαίνεται ὁ "Ἄρης (κτυπεῖ μὲ
μανίαν καὶ τοὺς μὲν καὶ τοὺς δέ).»

Τοιουτορόπτως εἴπον, ἡ δὲ ψυχὴ τοῦ ταχύτοδος ἐγγόνου
τοῦ Αλακοῦ περιήρχετο ἀπὸ τὸ γεμάτον ἀπὸ σφροδέλους (σφερ-
δούλωα) λειβάδιον μὲ μαχρὰ βίκματα βιηματίζων μὲ χαράν, διότι 540
εἴπον εἰς αὐτὸν δτι ὁ νίος του ἦτο πολὺ δακτυλοδεικτούμενος
(ἔνδοξος.) (Σημ. Θαυμάσιον δημηρικὸν δίδαγμα, δτι καὶ ἐν "Ἄρη
οι γονεῖς χαίρουσι μανθάνοντες δτι τὰ τέκνα των γενναίως μά-
χονται ὑπὲρ πατρίδος).

Αἱ 8' ἀλλα ψυχαὶ τῶν ἀποθαμψένων νεκρῶν ἐστέκοντο λυ-
πούμεναι, ἥροτων δὲ ἐκάστη τὰ σχετικὰ μὲ τὰς θλίψεις της. Μό-
νη δὲ ἡ ψυχὴ τοῦ Αἴαντος τοῦ νίου τοῦ Τελαμῶνος είχε σταθῆ μα-
κράν, θυμωμένη ἔνεκα τῆς νίκης, εἰς τὴν δποῖαν ἐγὼ ἐνίκησα
δικαζόμενος μὲ αὐτὸν πλησίον τῶν πλοίων περὶ τῶν δπλων τοῦ 545
Ἀχιλλέως ἔθεσε δὲ αὐτὰ ὡς βρασεῖον ἡ σεβαστὴ μήτηρ του (Θε-
τις) (ἥσαν δὲ δικασταὶ παῖδες Τρώων (Τρώες) καὶ ἡ Παλλὰς Ἀθη-
νᾶ). Τότε δὰ εἴθε νὰ μὴ ἐνίκων ἐπάνω εἰς τοιοῦτον ἀγῶνα· διό-
τι τόσον μεγάλην κεφαλὴν ἔνεκα σύντον (τῶν δπλων) κατέλαβεν
ἡ γῆ, τὸν Αἴαντα, ὁ όποιος ὑπέρτερος μὲν κατὰ τὴν μορφὴν, 550
ὑπέρτερος δὲ καὶ κατὰ τὰ ἔργα ἀπὸ τοὺς ἄλλους Ἑλληνες μετὰ
τὸν ἀμεμπτὸν νίνον τοῦ Πηλέως είχε γίνει. Πρὸς τοῦτον βεβαί-
ως ἐγὼ μὲ μαλακοὺς λόγους ὑμίλουν. «Αἴα, νιὲ τοῦ ἀμέμπτου
Τελαμῶνος, δὲν ἔμελλες λοιπὸν οὐδὲ ἀποθανὼν νὰ λησμονήγης

"Ομήρου Οδύσσεια

14

555 τὴν ἐναντίον μου ὁργὴν ἔνεκα τῶν κατηραμένων (δλεθρίων) ὅπλων; Ταῦτα δῆμος πρὸς σμφορὰν διὰ τοὺς Ἑλληνας ἔβαλον οἱ θεοὶ (ώς βραβεῖον), διότι τοιοῦτο προτύργιον δι' αὐτοὺς ἐχάμης· διὰ σὲ δῆμος χαθέντα οἱ Ἑλληνες πέρα πέρα (ὅλοι ἀνεξαιρέτως) λυπούμεθα ἐξ ἵσου μὲ τὴν κεφαλὴν τοῦ Ἀχιλλέως τοῦ νίου τοῦ Ηηλέως· καὶ κανεὶς ἄλλος δὲν εἶναι αἴτιος, ἀλλ' ὁ Ζεὺς ὑπερθροικῶς ἐμίσησε τὸν στρατὸν τῶν πολεμιστῶν Ἑλλήνων καὶ εἰς σὲ ἐπέβαλε μοιραῖον θάνατον. 'Αλλ' ἔλα ἐδῶ, βασιλεῦ, διὰ ν' ἀκούσῃς λόγον καὶ διμιλίαν ἰδικήν μου· καταδάμασον δὲ τὴν δογὴν σου καὶ τὴν ἀνδρείαν ψυχήν σου.»

Τοιουτορόπως εἶπον, ἀλλ' ἐκεῖνος οὐδὲν ἀπήγτα εἰς ἐμέ, ἀπῆκλιθε δὲ πρὸς ἄλλας ψυχὰς εἰς τὸ σκότος τῶν ἀποθαμμένων νεκρῶν. Τότε δῆμος θὰ ὀμήλει εἰς ἐμέ, ἀν καὶ ἡτο θυμωμένος, ἢ ἐγὼ θὰ ὀμήλουν πρὸς αὐτόν· ἀλλ' ή ψυχή μου ἐντὸς τῶν ἀγγητῶν μου στηθῶν ἥθελε νὰ ἴδῃ ψυχὰς τῶν ἄλλων ἀποθαμμένων.

560 'Εκεῖ βεβαίως εἶδον τὸν Μίνωα (βασιλέα τῆς Κρήτης), τὸν λαμπρὸν νίὸν τοῦ Διός, μὲ χρυσοῦν σκῆπτρον δικάζοντα μεταξὺ τῶν νεκρῶν, καθήμενον, οἱ δὲ νεκροὶ πέροιξ αὐτοῦ ἡρώτων ίὸν βασιλέα διὰ τὰς δίκας των καθήμενοι καὶ ἰστάμενοι ἀνὰ τὸ πλατύτυλον ἀνάκτορον τοῦ "Άδου (Πλούτωνος).

570 Μετ' αὐτὸν δ' εἶδον τὸν πελώριον Ὡρίωνα συστρέφοντα πρὸς τὰ δύσιον δύμοι τὰ θηρία ἀνὰ τὸ γεμάτον ἀπὸ σφραδέλους (σφραδονύλιχ) λιβάδιον, τὰ δποῖα δ ἴδιος ἐφόνευσεν ἀνὰ τὰ ἐρημα (μόνα των ὄντων) δρη κρατῶν εἰς τὰς χεῖρας ρόπαλον ἐντελῶς χάλκινον, πάντοτε ἀθραυστον. (Σημ. Ἐπιστεύετο δτι καὶ ἐν "Άδου οἱ νεκροὶ ἡσχολοῦντο εἰς δτι ἡσχολοῦντο καὶ ζῶντες).

575 Καὶ τὸν Τιτὺὸν εἶδον, τὸν νίὸν τῆς ὑπερενδόξου Γῆς, κατακείμενον ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, ἀντὸς δ' ἐξητλοῦτο εἰς ἔκτασιν ἐνέα πλέθρων, δύο δὲ γῦπτες παρακαθήμενοι ἐκατέρωθεν αὐτοῦ κατέτρωγον (ἐκούρευον) τὸ ἱπάρι του εἰσδύοντες εἰς τὸ ἐπίπλοον (χιτῶνά τινα τοῦ ἥπατος), ἐκεῖνος δὲ δὲν τοὺς ἀτέκοντε (μὴ δυνάμενος λόγῳ τιμωρίας) μὲ τὰς χεῖράς του· διότι ἔσυρε πρὸς βιασμὸν τὴν Λητώ, τὴν ἔνδοξον σύνυγον τοῦ Διός, πορευομέ-

νην εἰς τοὺς Δελφοὺς διὰ μέσου τοῦ ἔχοντος ὥραιούς τόπους πρὸς χορὸν Πανοπέως (πόλεως Φωκικῆς παρὰ τὸν Κηφισσόν).

Καὶ προσέπτι τὸν Τάνταλον εἰδον ἔχοντα φοβερὰς βασάνους ἴσταμενον ἐντὸς λίμνης, αὐτὴ δὲ ἔφθανεν εἰς τὴν κάτω σιχγόνα τοῦ ἐφαίγετο δ' ὅτι ἐδίψα, ἀλλὰ δὲν ἥρδυνατο νὰ πιάσῃ (ῦδωρ) διὰ νὰ πίῃ διότι ὁσάκις ἥθελε σκύψει ὁ γέρων ἐπιθυμῶν νὰ πίῃ, τοσάκις τὸ ὕδωρ ἐχάνετο ἀναρροφηθὲν (ὑπὸ τῆς λίμνης), πέριξ δὲ τῶν ποδῶν του ἐφαίγετο μαύρη γῇ καὶ θεός τις κατεξήρανε τὴν λίμνην. Δένδρα δὲ μὲ φύλλα εἰς τὰ ὄψη των κατακέφαλα εἰς αὐτὸν ἐκρέμων τὸν καρπόν, δηλ. ἀπιδέαι καὶ ροιδέαι καὶ μηλέαι μὲ λαμπτροὺς καρποὺς καὶ συκαὶ γλυκεῖαι καὶ θαλεοχρὶ ἐλαῖαι ταῦτα ὅμως ὁσάκις ἥθελεν ὀριήσει ὁ γέρων νὰ πιάσῃ (νὰ μάσῃ) μὲ τὰς χειράς του, ὁ ἀνεμος αὐτὰς ἐσήκωνε (ταχέως ἔριπτε) πρὸς τὰ σκιερὰν νέφη.

Προσέπτικαὶ τὸν Σίσυφον εἰδον μὲ φρικώδῃ βασανιστήριᾳ βαστάζοντα πελώριον λίθον μὲ ἀμφοτέρας τὰς χεῖρας. Πράγματι αὐτὸς μὲν στηριζόμενος καὶ μὲ χεῖρας καὶ μὲ πόδας ἐσπρωχγε πρὸς τὰ ἄνω τὸν λίθον πρὸς λόφον ἀλλ' ὁσάκις ἐμελλε νὰ τὸν βάλῃ ὑπεράνω εἰς τὴν καρυφήν, τότε τὸ βάρος (τοῦ λίθου) ἐστρέφετο πρὸς τὰ ὄπισθια (πρὸς τὰ κάτω) καὶ ἔπειτα πάλιν πρὸς τὴν πεδιάδα ἐκπιλίετο ὁ ἀναιδῆς λίθος. Αὐτὸς δὲ πάλιν (ὁ Σίσυφος) τὸν ἐσπρωχγε τεντωνόμενος καὶ ὁ ἴδρως ἔρχεται πρὸς τὰ κάτω ἐκ τῶν μελῶν του καὶ πονιορτὸς ἐσηκώνετο ἐπάνω τῆς κεφαλῆς του.

Κατόπιν δ' αὐτοῦ εἰδον τὸν ἰσχυρὸν Ἡρακλῆν (τὴν δύναμιν τοῦ Ἡρακλέους), τὸ ὄμοιόματα δηλ. αὐτοῦ ὁ ἴδιος ὅμιος μεταξὺ τῶν ἀθανάτων θεῶν τέρπεται εἰς συμπόσια καὶ ἔχει (σύζυγον) τὴν ἔχουσαν ὥραιούς ἀστραγάλους Ἡβην, κόρην τοῦ μεγάλου Διός καὶ τῆς ἔχουσῆς χρυσᾶ πέδιλα Ἡρας. Πέριξ δ' αὐτοῦ ἐγίνετο θορυβώδης κραυγὴ τῶν νεκρῶν ὡσὰν δρνέων φευγόντων ἐκ τρόμου πρὸς ὅλα τὰ μέρη· αὐτὸς δὲ (ὁ Ἡρακλῆς) ἵτο ὅμοιος μὲ σκοτεινὴν νύκτα, κρατῶν γυμνὸν τέξον (ἔξω τῆς τοξοθήκης) καὶ ἐπὶ τῆς χορδῆς τοῦ τόξου βέλος, τρομακτικὰ βλέπων πρὸς ὅλα τὰ μέρη ὄμοιάςων πάντοτε μὲ ἄνθρωπον, ὁ ὅποιος θὰ είνψῃ (ελ-

585

590

595

600

605

ναι ἔτοιμος νὰ ὅψῃ) τὸ βέλος τρομακτικὸν δὲ πέριξ αὐτοῦ περὶ τὰ
 610 στήθη τοι ὡς κορμαστὴρ τοῦ ξίφους ἵτο χρυσοῦν λερίον, δπου
 (ἐπὶ τοῦ δποίου) εἶχεν κατασκευασθῆ θεοχέλευστα (θεάτνευστα)
 ἔργα, δηλ. καὶ ἄρκτοι καὶ ἀγροτικοὶ χοῖροι καὶ μὲ σπινθηροβό-
 λιους δρθαλμοὺς λέοντες καὶ πόλεμοι καὶ μάχαι καὶ φόνοι καὶ ἀν-
 θρωποτονίαι. Οὐχὶ ἄνθρωπος τεχνικῶς κατασκευάσας τι ἵτο
 (ἀλλὰ κάτι ἀνώτερος) οὐδὲ ἄλλο τι ἥθελεν ἐντέχνως κατασκευά-
 σει (καλλιτερον) ἔκεινος, δ ὅποιος ἔκεινο τὸ λουρίον ἔβαλεν ἐκεῖ
 615 μὲ τὴν ἴδικήν του τέχνην (ἵτο δηλ. ἀνυπέρβλητος τεχνίτης). Ἐ-
 γνώρισε δ' ἐμὲ εὐθὺς ἔκεινος, ἀφοῦ μὲ εἰδε μὲ τοὺς δρθαλμοὺς
 του καὶ κλαίον ἔλεγε πρὸς ἐμὲ πτερωτοὺς λόγους· «Καταγόμενε
 ἐκ Διὸς νίè τοῦ Λαέρτου, πολυμήχανε 'Οδυσσεῦ, ἀ δυστυχιούμενε,
 βεβαίως καὶ σὺ βαστάζεις κακὸν πεπρωμένον, τὸ δποίον βεβαίως
 620 καὶ ἐγὼ ἔβασταζον ὑπὸ τὰς λάμψεις τοῦ ἥριον (ὅτε ἔζων). ἢμην
 μὲν νίδις τοῦ Διὸς τοῦ νίον τοῦ Κρόνου, ἀλλ' είχον ἀπέραντον
 ταλαιπωρίαν διότι είχον ὑποδουλωθῆ εἰς παραπολὺ κατώτερον μου
 ἀνδρα (τὸν Εὔρωνθέα), αὐτὸς δὲ διέτασσεν εἰς ἐμὲ δυσκόλους
 ἄθλους· καὶ κάποτε μὲ ἔστειλεν ἐδῶ, διὰ νὰ δοθῆσω εἰς αἴτον
 τὸν κύνα (τὸν Κέρθερον). διότι δι' οὐδένα ἄλλον ἄθλον ἔσκεπτετο
 625 δτι ἵτο βεβαίως δυσκολώτερος ἀπὸ αὐτὸν δι' ἐμέ· αὐτὸν δμας ἐγὼ
 (τὸν Κέρθερον) ἀνεβίβασα καὶ ὠδήγησα εἰς αὐτὸν ἐκ τοῦ "Α-
 δου, μὲ ὠδήγησε δ' ὡς προστάτης δ 'Ερμῆς καὶ ἡ λαμπτρόδρθαλ-
 μος 'Αθηρᾶ.»

Τοιουτορρόπτως εἰπὼν ἔκεινος μὲν πάλιν εἰσῆλθε μέσα εἰς
 τὸν οἶκον τοῦ "Αδου, ἐγὼ δ' ἔκει ἐμενον σταθερῶς, (παρατηρῶν)
 630 ἐάν ἥθελεν ἔλθει ἀκόμη κανεὶς ἐκ τῶν ἥρων ἀνδρῶν, οἱ δποῖοι
 βεβαίως πρότερον ἀπέθανον. Καὶ τοιως θὰ ἔβλεπον ἀκόμη ἀνδρας
 προηγοιμένους, δσους δὰ ἥθελον, λ. χ. τὸν Θησέα καὶ τὸν Πει-
 ρίθουν, πολυένδοξα τέκνα θεῶν· ἀλλὰ πρότερον τούτου (τοῦ Ι-
 δεῖν) συνηθροίζοντο ἀναρίθμητα πλήθη νεκρῶν μὲ ἀνέκφραστον
 κραυγήν, ἐμὲ δὲ κατελάμβανε φόβος φέρων χλωμότητα, μήπως
 635 ἐναντίον μου ἡ σεβαστὴ Περσεφόνη στείλῃ ἐκ τοῦ "Αδου τὴν κε-
 φαλήν τῆς Γοργόνος τοῦ τρομεροῦ τέρατος (καὶ μὲ ἀπολιθώσῃ).

Αμέσως ἔπειτα προενόμενος εἰς τὸ πλοῖον διέταττον τοὺς συντρόφους μου καὶ αὐτοὶ νὰ ἐμβαίνωσι καὶ νὰ λύσωσι τὰ πραινήσια σχονία. Ἐκεῖνοι δὲ ταχέως εἰσήρχοντο καὶ ἐκάθησαν τὰ καθίματα τῶν παπηλατῶν. Τὸ πλοῖον μου δὲ τὸ ἔφερε πρὸς τὸ κῦμα τοῦ ρεύματος ἀνὰ τὸν Ὀκεανὸν ποταμὸν κατὰ πρῶτον μὲν ἡ κώπηλασία, μετέπειτα δὲ ὡραιότερος οὐριος ἄνεμος.

640

ΟΔΥΣΕΙΑΣ Η ΡΑΨΩΔΙΑ Μ.

**Ταξίδιον τοῦ Οδυσσέως διὰ τῆς χώρας τῶν Σειρήνων,
διὰ τῆς Σκύλλης καὶ τῆς Χαρύβδεως καὶ διὰ τῆς
Θρινακίας νήσου, ὅπου ἦσαν αἱ βόες τοῦ Ήλίου.**

(Περίληψις. Ο 'Οδυσσεὺς ἔξαπολοιθεῖ νὰ διηγῆται δτὶ μὲ τὸ πλοῖον του ἐκ τοῦ "Άδου ἐπέστρεψε πάλιν εἰς τὴν νῆσον τῆς Κίρκης, ὃπου ἔθαψε τὸν Ἐλπήνορχ καὶ ἔλαβεν ἐφόδια καὶ συμβουλὰς πολλὰς παρὰ τῆς Κίρκης διὰ τὸ ὑπόλοιπόν του ταξείδιον. ἔκεινον φυγὼν διῆλθε διὰ τῆς χώρας τῶν Σειρήνων, ἔπειτα ἐπέρασεν ἀπὸ τὴν Σκύλλαν καὶ τὴν Χάρυβδιν καὶ ἐφθασεν εἰς τὴν Θρινακίαν νῆσον, ὃπου οἱ σύντροφοί του παρὰ τὴν θέλησίν του κατέφαγον τὰς βοῦς τοῦ Ήλίου ἐκ τούτου ὁ Ζεὺς, τῇ παρακλήσει τοῦ Ήλίου, συνέτριψε διὰ κεραυνοῦ τὸ πλοῖον τοῦ 'Οδυσσέως καὶ τοὺς συντρόφους του καὶ μόνος αὐτὸς ἐπὶ πολλὰς ἥμέρας κολυμβῶν καὶ περιφερόμενος ἀνὰ τὰς θαλάσσας ἐφθασεν ἐξηντλημένος εἰς τὴν νῆσον τῆς Καλυψοῦς 'Ωγυγίαν).

'Αφοῦ δὲ τὸ πλοῖον ἀφῆκε τὸν οὖν τοῦ 'Οκεανοῦ καὶ ἐφθασεν εἰς τὸ κῦμα τῆς εὐρυχώρου θαλάσσης καὶ εἰς τὴν νῆσον Αλαίην, ὃπου είναι τὰ οἰκήματα καὶ οἱ πρὸς χορὸν τόποι τῆς τὴν πρωίσιν γεννωμένης Αἴγυς καὶ αἱ ἀνοτολαὶ τοῦ Ήλίου, τὸ μὲν πλοῖον ἔκει φθάσαντες ἀράξαμεν ἐντὸς τῶν ἄμινων, ἐξίλθομεν δὲ καὶ οἱ ἴδιοι εἰς τὴν ἀκτὴν τῆς θαλάσσης ἔκει δ' ἀποκοιμηθέντες περιεμέναμεν τὴν θείαν Αἴγυν. "Οτε δ' ἐφάνη ἡ τὴν πρωίσιν γεννωμένη ορθοδάκτυλος Αἴγη, τότε πλέον ἐγώ τοὺς συντρόφους

5

10 ἔστελλον εἰς τὰ ἀνάκτορα τῆς Κίρκης, διὰ νὰ φέρωσι τὸν νεκρόν,
τὸν ἀποθαμψένον 'Ελπήγορα. Ταχέως δὲ κόψαντες κορμοὺς δέν-
δων, ἐκεῖ ὅπου ἔξειχε τὸ ἀρρότατον μέρος τῆς ἀπτῆς, τὸν ἑθά-
πτομεν λυπούμενοι χύνοντες κάτω ἄφθονον δάκρυ. Ἀφοῦ δὲ καὶ ὁ
νεκρὸς ἐκάη καὶ τὰ δύλα τοῦ νεκροῦ, τάφον σωρεύσαντες καὶ
15 ἐπάνω στήλην στήσαντες ἐνεπίξαμεν ἐπὶ τοῦ ὑψηλοτάτου μέρους
τοῦ τάφου τὴν εὐάριστον κώπην του.

'Ημεῖς μὲν ταῦτα καθέκαστα διενηργοῦμεν καὶ δὲν διεφύγο-
μεν, ως ἡτο ἐπόμενον, τὴν προσοχὴν τῆς Κίρκης, ἐπανελθόντες ἐκ
τοῦ "Αδου, ἀλλὰ πολὺ ταχέως ἥμεν ἐτοιμασθεῖσας συγχρόνως δὲ
μὲ κέτην θεραπαινίδες ἔφερον ἄρτους καὶ πολλὰ κρέατα καὶ σπιν-
θηροβόλον ἐρυθρὸν οἶνον. Αὐτὴ δ' εἰς τὸ μέσον σταθεῖσα ἔλεγεν
20 ἡ θεία ἐκ τῶν θεωνῶν «Δυστυχισμένοι, οἱ ὅποι ζωντανοὶ ἐπο-
ρεύθητε κάτω εἰς τὸ ἀνάκτορον τοῦ "Αδου, δύο φοράς μέλλοντες
ν' ἀποθάνητε, ὅτε οἱ ἄλλοι ἀνθρώποι ἄταξ ἀποθνήσκουσιν. 'Αλλ'
ἔλατε τῷ γετε τοιχητὸν καὶ πίνετε οἶνον ἐδῶ καθ' ὅλην τὴν ἡμέ-
ραν συγχρόνως δὲ μὲ τὴν φαινομένην αἰγήν θὰ ἀποτίευσητε. Ἐγὼ
25 δὲ θὰ δείξω τὸν δρόμον καὶ θὰ ἀναπτύξω τὰ καθέκαστα, ἵνα μὴ
ἐκ θλιβερᾶς μιγανορροφίας δυστυχήσητε (καταληφθῆτε ὑπὸ θλί-
ψεως) παθόντες κακόν τι ἢ ἐπὶ τῆς θαλάσσης ἢ ἐπὶ τῆς ξηρᾶς.»

Τοιουτορόπως εἶπεν, ἡμῶν δὲ πάλιν ἐπείθετο ἡ γενναία
ψυχή. Τοιουτορόπως τότε μὲν καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν μέχρι τῆς
30 εἰς τὴν θάλασσαν καταδύσεως τοῦ ἡλίου ἐκκείμεθα τῷ γόντοντες
καὶ ἄφθονα κρέστα καὶ γίνονταν οἶνον. "Οτε δ' ὁ ἡλιος ἔδυσε καὶ
ἐπῆρθε σκότος, ἐκεῖνοι μὲν ἐκοιμήθησαν πλησίον τῶν πρυμνησίων
σχοινίων τοῦ πλοίου, ἡ δὲ Κίρκη, ἀφοῦ μὲ ἐλαθεν ἐκ τῆς χειρὸς
μακρὰν τῶν ἀγαπητῶν συντρόφων, καὶ μὲ ἐκάθισε καὶ ἐκοιμήθη
35 πλησίον μοι καὶ μὲ ἥρωτα τὰ καθέκαστα, ἐγὼ δ' εἰς κέντην δλα
κατὰ τάξιν διηγήθην καταλεπτῶς. Καὶ τότε πλέον μὲ λόγους διμί-
λει πρὸς ἐμὲ ή σεβαστὴ Κίρκη· «Ταῦτα μὲν (τὰ προηγούμενα)
τοιουτορόπως δλα ἔχονται περατωθῆ, σὺ δ' ἀκούουσον καθὼς εἰς σὲ
40 ἐγὼ θὰ εἴπω, αὐτὸς δ' ὁ θεός θὰ σὲ ὑπενθυμίσῃ εἰς αὐτό.

Κατὰ πρῶτον μὲν θὰ φθάσῃς εἰς τὰς Σειρῆνας. αὐταὶ δ',

ώς γνωστόν ὅλους τοὺς ἀνθρώπους μαγεύουσιν (ἐξαπατῶσιν), δηποιος καὶ ἂν φθάσῃ εἰς κύτας. "Οποιος ἀπὸ ἀνοησίαν ἥθελε πλητσίασει καὶ ἀκούσει τὴν φωνὴν τῶν Σειρήνων, δι' αὐτὸν οὐδόλως ἡ σύζυγός του καὶ τὰ μικρὰ τέκνα του θὰ εἰναι πληγέοντα τοῦ ἐπιστρέψαντος εἰς τὸν οἴκον του οὔτε θὰ λάμπωσιν ἐκ χρᾶς δι' αὐτόν, ἀλλ' αἱ Σειρῆνες τὸν καταγοητεύονται μὲ εὕπχον ἄσμα καθημεναι ἐντὸς λιβαδίου, πολὺς δὲ πέριξ αὐτῶν ὑπάρχει σωρὸς δοτῶν ἀνδρῶν σηπομένων, πέριξ δὲ τὰ δέρματά των (τῶν ἀνθρώπων) φυεῖρονται. 'Αλλὰ περάσας πλησίον των νὰ τὰς ὑπεκφύγῃς, νὰ ἐπαλείψῃς δὲ τὰ ὥτα τῶν συντρόφων σου μαλακώσας δι' αὐτὰ κηρὸν γλυκὺν ώς τὸ μέλι, διὰ νὰ μὴ ἀκούσῃ αὐτὰς κανεὶς ἀπὸ τοὺς ἄλλους ἀλλὰ σὺ νὰ τὰς ἀκούῃς, ἐὰν θέλῃς· ἂς σὲ δέσωσιν ἐντὸς τοῦ ταχυπλόου πλοίου καὶ κατὰ τὰς χεῖρας καὶ κατὰ τοὺς πόδας δρόσῳν εἰς τὴν βάσιν τοῦ καταρτίου, ἐξ αὐτοῦ δὲ τὰ σχοινία ἂς προσδεθῶσι, διὰ νὰ δινηθῇς ν' ἀκούσῃς τὴν φωνὴν τῶν Σειρήνων τερπόμενος. 'Εὰν δῆμως παρακλήῃς τοὺς συντρόφους καὶ τοὺς διατάττῃς νὰ σὲ λύσωσιν, αὐτοὶ τότε μὲ ἀκόμη περισσότερα δεσμὰ ἢ σὲ δένωσιν.

"Οταν δὲ πλέον ταύτας δὰ προσπεράσωσιν οἱ σύντροφοι, ἐκεῖ ἔπειτα δὲν θὰ εἴπω πλέον εἰς σὲ λεπτομερῶς ποία δὰ ἐκ τῶν δύο ὄδος θὰ εἰναι (κατάλληλος) εἰς σέ, ἀλλὰ καὶ σὺ δὲ τὸν δύο νοῦν σου σκέπτοι αὐτήν· θὰ σοὶ εἴπω δῆμως καὶ περὶ τῶν δύο. Δηλ. ἐξ ἑνὸς μὲν μέρους ὑπάρχουσι βράχοι ἀπόκρημνοι, πλησίον δ' αὐτῶν συντρίβεται μὲ κρότον μέγχ κύμα τῆς μελανοφθάλμου 'Αμφιτρίτης. Τούτους βεβαίως οἱ μακάριοι θεοὶ ὀνομάζουσι Πλαγκτὰς πέτρας. Ἐκεῖ μὲν οὔτε πτηγὴν τοὺς βράχους διέρχονται οὔτε δειλαὶ περιστεραί, αἱ ὅποιαι φέρουσι τὴν ἀμβροσίαν (τροφὴν τῶν θεῶν) εἰς τὸν πατέρα Δία, ἀλλὰ καὶ ἐκ τούτων (τῶν περιστερῶν) ἀρπάζει μίαν ὁ λειός βράχος· ἀλλ' ἀλλην στέλλει ὁ πατὴρ (Ζεὺς), διὰ νὰ συναριθμῆται μὲ αὐτὰς (ἴνα μένη ὁ αὐτὸς ἀριθμός). 'Ἐκεὶ δὲ οὐδὲν πλοϊον ἀνδρῶν μέχρι τοῦτο διέφυγεν, ὅποιον δήποτε ἥθελε φθάσει ἐκεῖ, ἀλλὰ μαζὶ καὶ τὰς σανίδας τῶν πλοίων καὶ τὰ σώματα τῶν ἀνδρῶν περιστρέφουσι τὰ κύματα τῆς θαλάσσης καὶ

45

50

55

60

65

αἱ θύελλαι τοῦ καταστρεπτικοῦ πυρός. Μόνον ἐκεῖνο δὰ τὸ θαλασσοπόδιον πλοῖον ἔπλευσε πλησίον ἐκεῖ, διὸ. ἡ Ἀργὼ ἡ ὑπὸ τὴν φροντίδα ἀλλων ὑπάρχουσα (ἡ πασίγνωστος) ἐπαναπλέουσα ἐκ τοῦ Αἴγατου (τῆς Κολχίδος). Καὶ λοιπὸν ἐκείνην ἐκεῖ ταχέως ἥθελε ρύψει (τὸ κῦμα) εἰς τοὺς μεγάλους βράχους, ἀλλ' ἡ Ἡρα τὴν ἐβοήθησε νὰ προσπεράσῃ, διότι ἵτο ἀγαπητὸς εἰς αὐτὴν ὁ Ἰάσων.

'Απὸ τὸ ἄλλο δὲ μέρος εἶναι δύο σκόπελοι, ἐξ ὧν δὲ μὲν εἰς φθάνει εἰς τὸν πλευτὸν οὐρανὸν μὲ τὴν ὁξεῖαν κορυφὴν του, πέριξ δ' αὐτοῦ ἔχει περιβληθῆν κυανοῦν (σκοτεινὸν) νέφρος· τοῦτο μὲν εὑδέποτε ἀποσύρεται καὶ ποτὲ δὲν καταλαμβάνει τὴν κορυφὴν αὐτοῦ πιθερίᾳ οὔτε ἐν καιρῷ θέρους οὔτε κατὰ τὸ φθινόπωρον· οὐδὲ δύναται θνητὸς ἀνήρ ν' ἀναβῆ ἡ νὰ πατήσῃ ἐπάνω αὐτοῦ, οὐδὲ ἐὰν ἥθελον ὑπάρχει εἰς χώτὸν καὶ χεῖρες εἰκοσι καὶ πόδες· διότι εἶναι βράχος λειος ὅμοιος μὲ βράχου πέριξ ἐξεσμένον τεχνητῶς εἰς λειότητα. Εἰς τὸ μέσον δὲ τοῦ σκοπέλου ὑπάρχει σπήλαιον σκοτεινόν, ἐστραμμένον πρὸς δυσμάς εἰς τὸ σκότος, εἰς τὸ ὅποιον (σπήλαιον) δὰ σεῖς δύνασθε νὰ πλησιάσῃς τὸ γλαφυρὸν πλοῖον,

ἐνδοξεῖ Ὁδύσσειν. Οὐδὲ ωμαλέος ἀνήρ ἐκ τοῦ λαμπροῦ πλοίου ἐξακοντίσας βέλος διὰ τόξου δύναται νὰ φθάσῃ (διὰ τοῦ βέλους) τὸ κοῖλον σπήλαιον. Ἐπεὶ δὲ μέσα κατοικεῖ ἡ Σκύλλα ἡ φοβερῶς φωνάζουσα, τῆς ὅποιας δὰ ἡ μὲν φωνὴ εἶναι δση ἡ τοῦ θηλάζοντος σκύλλας, ἡ ιδία δ' ἐξ ἄλλου εἶναι κοκόμορφον τέρας· οὐδὲ δύναται νὰ εὐχαριστηθῇ κανεὶς ίδων αὐτῆν, οὐδὲ ἐὰν θεδες ἥθελε τὴν συγχντήσει. Αὐτῆς βεβαίως ὑπάρχουσι δώδεκα πόδες ὅλοι ὑψηλοί καὶ ἐξ ἐπιμήκεις λαμποί, ἐντὸς δ' ἐκάστου τρομακτικὴ κεφαλή· ἐντὸς δ' αὐτῆς εἰς τρεῖς σειρὰς ὀδόντες πυκνοὶ καὶ ἀλλεπάληροι, γεμάτοι ἀπὸ μαῦρον θάνατον. Μέχρι μὲν τοῦ μέσου (τοῦ σώματός της) ἔχει εἰσδύσει εἰς τὸ κοῖλον σπήλαιον, ἐξω δὲ τοῦ φοβεροῦ βαράθρου ἐξάγει τὰς κεφαλὰς καὶ ἐκεῖ λογυρῶς περὶ τὸν σκόπελον ζητοῦσα φαρεύει καὶ δελφίνας καὶ σκυλλόφαρα καὶ ἐὰν κάποιον συλλαΐῃ μεγαλύτερον θαλάσσιονθηρίον, διποῖα ἀμέτρητα τρέφει ἡ παλιόχος Ἀμφιτρίτη (θάλασσα). Οὐδέποτε δὲ μέχρι τοῦδε ναῦται καυχῶνται ὅτι ἐπλευσαν μὲ τὸ πλοῖόν

75

80

85

90

95

των πλησίον αὐτῆς χωρὶς νὰ ὑπαπέσωσιν εἰς τὸν θάνατον· διότι
ἀρπάσασα δι' ἐκάστης κεφαλῆς της ἔνα ἄνδρα ἐκ τοῦ κυανοπρώθυ-
ρου πλοίου τὸν φέρει (πρὸς θάνατον). Τὸν δ' ὥλον σκόπελον χθα-
μαλώτερον θὰ ἴδῃς, Ὁδυσσεῦ, πλησίον τὸν ἕνα τοῦ ὥλου καὶ δύ-
νασαι νὰ τὸν κτυπήσῃς μὲν βέλος. Ἐντὸς δ' αὐτοῦ ὑπάρχει μεγά-
λη ἀγριωσυκῆ θαλερὰ εἰς φύλλα υποκάτω δ' αὐτῆς ἡ θεῖα Χάρυ-
θδις φορεῖ μὲν κρότον πρὸς τὰ ἄνω τὸ μέλκυν ὕδωρ· διότι τρεῖς μὲν
φορᾶς τὴν ἱμέραν τὸ ἀναπέμπει πρὸς τὰ ἄνω, τρεῖς φορᾶς δὲ
τὸ ἀναρροφεῖ μὲν κρότον φοβερὸν· εἴησε σὺ βεβαίως νὰ μὴ τύχῃς ἐ-
κεῖ, δτε ἥθελε τὸ ἀναρροφήσει μὲν κρότον· διότι δὲν ἥθελε σε προ-
φυλάξει ἐκ τοῦ κακοῦ οὐδέ· ὁ σείων τὴν γῆν Ποσειδῶν· ἀλλ' ἀφοῦ
πλησιάσῃς πολὺν τὸν σκόπελον τῆς Σκύλλης ταχέως τὸ πλοῖόν νὰ
ἀθήσῃς παραπλεύρως καὶ ἔξω αὐτῆς, ἐπειδὴ δὰ πολὺ καλλίτερον
εἶναι ἔξι συντρόφους νὰ θρηγήσῃς ἐντὸς τοῦ πλοίου παρὰ ὅλους
μαζί.»

Τοιουτορόπως εἶπεν, ἐγὼ δ' ἀπαντῶν πρὸς αὐτὴν εἶπον· «Ἐ-
άν δὰ θέλῃς, ἔλα εἰπὲ εἰς ἐμέ, θεά, τοῦτο ἀληθῶς, ἐὰν κάπου
τὴν μὲν καταστρεπτικὴν Χάρυθδιν εἶναι δυνατὸν νὰ ὑπεκφύγω (ἥ-
θελον ὑπεκφύγει), τὴν δὲ Σκύλλαν ν' ἀποκρύψω, δτε ἥθελες θλά-
πτει τοὺς συντρόφους μου.»

Τοιουτορόπως εἶπον, ἡ δὲ θεία ἐκ τῶν θεαινῶν ἀμέσως ἀπήν-
τα· «Ἄθλιε, καὶ πάλιν δὰ ὑπὸ τὴν φροντίδα σου ὑπάρχουσι πολε-
μικὰ ἔργα καὶ μόχθοι· καὶ εἰς τοὺς ἀθανάτους θεοὺς δὲν θὰ ὑπο-
χωρήσῃς; αὐτὴ δμως βεβαίως δὲν εἶναι θνητή, ἀλλ' εἶναι ἀθά-
νατον κακὸν καὶ φοβερὸν καὶ θλιβερὸν καὶ ἄγριον ἀκαταμάχητον
οὐδὲ ὑπάρχει δύναμις κατ' αὐτοῦ· ὀφελιμώτατον εἶναι νὰ φύγῃς
ἀπ' αὐτῆς· διότι ἐὰν βραδύνῃς διπλιζόμενος (κατ' αὐτῆς) πλησίον
τοῦ βράχου, φοβοῦμαι μήτως πάλιν ὁρμήσασα σὲ συναντήσῃ μὲ
τόσας κεφαλὰς καὶ ὥλους τόσους ἄνδρες ἔξαρπάσῃ. Ἀλλὰ πολὺ¹²⁰
σφροδῶς νὰ κατηλατῆς, νὰ ἐπικαλήσαι δὲ μὲν κραυγὰς τὴν Κρά-
ταιν, μητέρα τῆς Σκύλλης, ἡ δποία ἐγέννησεν αὐτὴν ὡς συμφο-
ρὰν διὰ τοὺς ἀνθρώπους· αὐτῇ δὲ θὰ τὴν ἐμποδίσῃ νὰ ὁρμήσῃ
καὶ πάλιν ὕστερον ἐγαντίον σας.

Θὰ φθάσῃς δὲ εἰς τὴν νῆσον Θρινκίαν ἐκεῖ δμως πολλαὶ βοῦς

καὶ δειλὰ πρόβατα τοῦ Ἡλίου, ἐπτὰ ἀγέλαι βοῶν καὶ τόσα ὁράσα
 130 πούμνια προβάτων, ἔκαστον δ' ἐξ αὐτῶν (ἀγέλη καὶ πούμνιος) ξ-
 γει πεντήκοντα (κεφάλαια· γένωντος δ' εἰς τύτα δὲν συμβαίνει
 (δὲν γεννῶσι) καὶ ποτὲ δὲν ἀποθνήσκουσι. Ποιμένες δ' ἐπάνω
 εἰς αὐτὸν εἶναι, θεοί, Νέαφαι καλλιπλόκαμοι, ἡ Φαέθονσα καὶ ἡ
 135 Λαμπετία, τάξ ὅποιας ἐγίνησεν ἐν τοῦ Ηλίου ἡ θεία Νέαφε. Αὐτὰς μὲν λοιπὸν γεννήσασα καὶ ἀναθρέψασα ἡ σεβαστὴ μήτηρ
 τὰς ἐτοποθέτησε νὰ κατοικῶσι μαχρὰν εἰς τὴν νῆσον Θρινακίαν,
 διὰ νὰ φυλάττωσι τὰ πατρικὰ πρόβατα καὶ τὰς βοῦς τὰς στρεφού-
 σας τοὺς πόδας των κατὰ τὴν πορείαν. Ταύτας ἐὰν μὲν ἀφίνησ-
 ἀβλαχεῖς καὶ φροντίζῃς περὶ τῆς εἰς τὴν πατρίδα ἐπανόδου, βε-
 θαίως καὶ ἀκόμη κακοπαθοῦντες δύνασθε νὰ φθάσητε εἰς τὴν Ἰ-
 140 θάκην· ἐὰν δικαίως τὰς βλάπτῃς, τότε προλέγω εἰς σὲ ὄλεθρον καὶ
 διὰ τὸ πλοίον σου καὶ διὰ τοὺς συντρόφους σου· σὺ δ' ὁ ἕιδος ἐὰν
 ἐκφύγης, ἀργὸν κακῶς θὰ ἐπανέλθῃς (εἰς τὴν πατρίδα), ἀφοῦ χά-
 σης ὄλους τοὺς συντρόφους σου.»

Τοιουτορόπως εἴτεν, εὐθὺς δ' ἥλθεν ἡ χρυσόθρονος Αἰγή.
 Ἡ μὲν Κίρκη ἔπειτα ἡ θεία ἐκ τῶν θεαινῶν ἀπεμακρύνθη ἀνά
 τὴν νῆσον, ἐγὼ δ' εἰς τὸ πλοῖον ἀναβὰς διέταπτον τοὺς συντρό-
 φους καὶ αὐτοὶ ν' ἀναβαίνωσι καὶ νὰ λύσωσι τὰ σχοινία τῆς πρώ-
 145 μηνῆς (διὰ τῶν ὅποιων ἵτο δεμένον τὸ πλοῖον ἐκ τῆς ἔρημᾶς). ἐ-
 κεῖνοι δὲ ταχέως εἰσήρχοντο καὶ ἐκάθητο εἰς τὰ καθίσματα τῶν
 καπτηριατῶν, κατὰ σειρὰν δὲ καθίμενοι ἐκτύπουν τὴν λευκομελι-
 σμένην θάλασσαν μὲ τὰς κώπας. Εἰς ἡμᾶς δὲ πάλιν ὅπισθεν τοῦ κυ-
 150 μοτρόῳ πλοίου ἔστελλεν ἐπιτυμητὸν οὔροιν ἄνεμον φουσκώνον-
 τα τὰ πανιά, καλὸν σύντροφον, ἡ καλλιπλόκαμος Κίρκη ἡ φοβερά
 θεὰ ἡ μελφωτική· ἀμέσως δὲ ἀφοῦ ἐταπειποιήσαμεν τὰ καθέκαστα
 ἐργαλεῖα ἐπάνω εἰς τὸ πλοῖον ἐκαθήμεθα, αὐτὸ δὲ διεύθυνε καὶ ὁ
 ἄνεμος καὶ ὁ πηδαλιοῦχος. Τότε λοιπὸν ἐγὼ εἰς τοὺς συντρόφους
 ὑμῶν λυπούμενος κατὰ τὴν καρδίαν· «Ω ἀγαπητοί, δὲν πρέ-
 πει βεβαίως εἰς οὐδέ δύο μόνοι νὰ γνωρίζωσι τοὺς χρησμούς,
 155 τοὺς δροίους εἰς ἐμὲ εἴτεν ἡ Κίρκη, ἡ θεία ἐκ τῶν θεαινῶν ἀλλὰ
 δὰ τὰ εἴτω βεβαίως ἐγώ, ἵνα γνωρίζοντες ἡ ἀποθάνασμεν ἡ διαφυ-

γόντες ἀποφύγωμεν τὸν θάνατον καὶ τὴν κατήν μοῖραν. Προέτρεπτε πρῶτην μὲν ν' ἀποφύγωμεν τὸ ἄσμα τῶν Σειρήνων καὶ τὸν ἀνθοστόλιστον λειμῶνά των μόνον ἐμὲ προέτρεπε ν' ἀκούω τὴν (μελωδικήν) φωνήν των ἀλλὰ δέσπατέ με μὲ δεσμὸν ὀδυνηρὸν, διὰ νὰ μένω ἐδῶ στερεῶς, δρυὸν (νά με δέσητε) εἰς τὴν βάσιν τοῦ καταρτίου, ἔξι αὐτῶν δὲ τὰ σχοινία ἃζ προσδεθῶσιν. Ἐὰν δὲ παρακληθῶ σᾶς καὶ διατάττω νὰ με λύσητε, σεῖς μὲ περισσότερα τότε δεσμὰ νὰ μὲ σφίγγητε.»

Βεβαίως ἐγὼ ταῦτα καθέκαστα λέγων ἐφανέρων εἰς τοὺς συντρόφους· κατὰ τὸν χρόνον ὅμως τοῦτο τὸ καλῶς κατεσκευασμένον πλοῖον ταχέως ἔφθασεν εἰς τὴν νῆσον τῶν Σειρήνων διότι τὸ ἐπέσπευδεν ὁ ἀβλαβῆς οὔροις ἀνεμισ· εὐθὺς κατόπιν ὁ μὲν ὄντες εἴπανσεν, ἡ δὲ γαλήνη παρουσιάσθη ἀνευ ἀνέμου καὶ ἐκοίμισε τὰ κύματα ὁ θεός· σηκωθέντες δὲ οἱ σύντροφοι τὰ ἴστια τοῦ πλοίου ἐτύλιξαν καὶ ταῦτα μὲ, ἐθεσαν ἐντὸς τοῦ λειμπόου πλοίου, ἐκεῖνοι δὲ εἰς τὰ κωπία καθήμενοι ἐλεύχαινον τὸ ὑδωρ μὲ τὰ γυαλιστερὰ ἐκ ξύλου ἐλάτης κωπία των. Ἔγὼ δὲ μέγαν δίσκον κηροῦ δι' ὀξείας γαλκῆς μιχαίρας εἰς μηρὰ τεμάχια διαχωρίσας ἐπίεζον μὲ τὰς στιβαράς μου χεῖρας· ταχέως δὲ ὁ κηρὸς ἐξεστάνετο, ἐπειδὴ τὸ διέταττεν ἡ μεγάλη δύναμις τοῦ Ἡλίου καὶ αἱ ἀκτῖνες τοῦ θεοῦ Ὑπερίοντος (ἥλιου)· κατὰ σειρὰν δ' ἀπήλειψα δι' αὐτοῦ τὰ ὡτα εἰς δλαυς τοὺς συντρόφους· ἐκεῖνοι δὲ συγχρόνως με ἔδεσαν ἐντὸς τοῦ πλοίου δρυὸν εἰς τὴν βάσιν τοῦ καταρτίου καὶ ἔξι σύντοῦ τὰ σχοινία προσέδενον, οἱ ίδιοι δὲ καθήμενοι ἐκτύπουν τὴν λευκὴν θάλασσαν μὲ τὰς κώπας. Ἀλλ' ὅτε τόσον ἀπείχομεν, ὅσον φωνάξεις τις ἀκούεται, ταχέως πλέοντες, δὲν διέφυγε τὴν προσσοχὴν αὐτῶν (τῶν Σειρήνων) διότι τὸ ταχυκόνητον πλοῖον πλησίον των ἐκινεῖτο καὶ διατεραστικὸν ἄσμα εὔτρεπτιζον. Ἐλλα ἐρχόμενος ἀδῶ, ὀνομιζοτέ (πολὺ ἐπαινεμένε) Ὁδυσσεῦ, μεγάλη δόξα τῶν Ἕληνων, σταμάτησον τὸ πλοῖόν σου, διὰ ν' ἀκούσῃς τὴν φωνὴν ἡμῶν τῶν δύο· διότι οὐδεὶς ἀκόμη μέχρι τοῦδε παρήλασεν ἀτέ ἐδῶ μὲ τὸ μαῦρον πλοῖόν του, χωρὶς δὰ ν' ἴκουσῃς (πρὸς ν' ἀκούσῃ) ἀπὸ τὰ στόματά μας τὴν γλυκεῖσαν ὡς μὲν φωνὴν μας, ἀλλ' αὐτὸς δὰ (ὁ παρελάσας) ἐπανέρχεται εἰς

τὴν πατρίδα του, ἀφοῦ τερριφῆ καὶ ἀφοῦ γνωρίσῃ περισσότερος
 190 διότι γνωρίζομεν βεβαίως δλα, δσα ἐντὸς τῆς πλατείας Τροίας οἱ
 Ἐλλῆνες καὶ οἱ Τρῶες κατὰ θέλησιν θεῶν ἔμόχθησαν, γνωρίζο-
 μεν δὲ δσα καὶ ἀν γίνωσιν ἐπάνω εἰς τὴν ποιλά τρέφουσαν γῆν.»

Τοιουτοτρόπως ἔλεγον ἐκτέμπουσαι ώραιοτάτην φωνὴν· ή ίδι-
 κή μου δμως καρδία ἥθελε ν' ἀκούῃ καὶ διέταττον τοὺς συντρό-
 φους νὰ με λύσωσι κάμνων εἰς αὐτοὺς νεύματα μὲ τὰς δρρῦς μου.
 195 ἄλλ' ἔκεινοι προκλίναντες (ἐπὶ τῶν καπίον) ἐκωπιήσατον. Εὔθυς
 δὲ στρωμέντες ὁ Ηεριμήδης καὶ ὁ Εὐρύλοχος μὲ περισσότερα δε-
 σμά με ἔδενον καὶ περισσότερόν με ἐσφιγγον. Ἀφοῦ δὲ πλέον τὰς
 ἐπροσπέρασαν δὲ καὶ δὲν ἥρκουνομεν εἴπειτα πλέον τὴν φωνὴν οὐδὲ
 200 τὸ ἀσμα τῶν Σειρήνων, ταχέως οἱ ίδιοι μου πολὺ ἀγαπημένοι
 σύντροφοι ἀφήρεσαν τὸν κηρόν, μέ τὸν δποῖον ἐπήλευψα τὰ δτα
 αὐτῶν, καὶ ἐμὲ ἐκ τῶν δεσμῶν ἔλυσαν.

'Αλλ' ὅτε πλέον ἀφίνομεν τὴν νῆσον, εὐθὺς ἔπειτα είδον καπνὸν
 καὶ μέγα κῦμα καὶ ἥρκουσα κρότον· ἐπὶ τῶν χειρῶν δὲ τῶν συντρό-
 φων, ὃς ἦτο ἐπόμενον, ἐπειδὴ ἐφοήθησαν, ἔφυγον (ἔπτεράσασαν)
 τὰ κωπία καὶ, ὃς ἦτο ἐπόμενον, ἐκρότησαν δλα ἀνὰ τὸν οὖν τῶν
 205 κυμάτων ἐσταμάτησε δ' ἐκεῖ τὸ πλοῖον. διότι τὰ μυτερὰ κωπία
 δὲν τὸ ἔκίνουν διὰ τῶν χειρῶν τῶν ναυτῶν. Ἐγώ δμως διὰ μέσου
 τοῦ πλοίου διεργόμενος παρώτρυνον τοὺς συντρόφους μὲ μαλα-
 κοὺς λόγους στεκόμενος πλησίον εἰς ἔνα ἔκαστον· «Ὥ αγαπητοί,
 οὐδόλως μέχρι τοῦδε εἰμεθα ἀπειδοι καπνὸν οὐδόλως δὰ τοῦτο ἐδε
 τὸ κοκόν ἐπέρχεται βεβαίως μεγαλύτερον παρὰ ὅτε ὁ Κύλωψ
 μᾶς συνεκράτει μὲ ἴσχυρὸν βίαν ἐντὸς τοῦ κοίλου σπηλαίου του·
 210 ἄλλα καὶ ἀτ' ἐκεῖ διὰ τῆς ίδικῆς μου γενναιότητος καὶ τῆς σκέ-
 φως καὶ τοῦ νοῦ διεφύγομεν καὶ νομίζω ὅτι ἵσως θὰ ἐνιψηθε
 αὐτὰ δά τόρα δὲ ἐλάτε, δπως καὶ ἀν εἴπω ἐγώ, ἂς πειθώμεθα δλοι·
 σεῖς μὲν τὰς κώπας νὰ κτινῆτε τὰ ἐν τῷ βάθει τῆς θαλάσσης
 215 θραυσόμενα κύματα καθήμενοι εἰς τὰς κωπιήλατικὰς θέσεις, ἔν
 ἵσως ὁ Ζεὺς δώσῃ νὰ ὑπεκφύγωμεν καὶ ν' ἀποφύγωμεν τοῦτον
 ἐδῶ δὰ τὸν διλειθίδον εἰς σὲ δέ, πηδαλιοῦχε, ὃς ἔξῆς παραγγέλλω·
 ἄλλα βάλλε πύτο εἰς τὸν νοῦν σου, ἐπειδὴ διευθίνεις τὸ πηδά-

λιον τοῦ λαξευμένου πλοίου· συγκράτει μὲν τὸ πλοῖον ἐντὸς τούτου τοῦ καπνοῦ καὶ τοῦ κύματος, ἐπιζήτει δὲ σὺν τὸν σκόπελον, μήπως 220 διαιφύγῃ τὴν προσοχήν σου ἐξαιριῆσαν πρὸς τὰ ἔκει (πρὸς τὸν καπνὸν καὶ τὸ κύμα) καὶ φίψῃς ἡμᾶς εἰς συμφορόν.»

Τοιουτοτρόπως εἶπον, ἔκεινοι δὲ ταχέως ἐπεισθησαν εἰς τὸν λόγον μου. Διὰ τὴν Σκύλλαν δῆμος δὲν ὠμίλουν πλέον, τὴν ἀγαπόφρευκτον συμφορόν, μήπως φοβηθέντες ἀπομακρυνθῶσιν οἱ σύντροφοι μου ἐκ τῆς κωπηλασίας καὶ συμτυκνωθῶσιν ἐντὸς τοῦ πλοίου καὶ τότε πλέον ἐλησμόνον μὲν τὴν θλιβερὰν παραγγελίαν τῆς Κίρκης, διότι οὐδόλως μὲ προσέτρεπε νὰ δπλίζωμαι ἀλλ' ἐγὼ ἐνδυνθεὶς τὰ ἐξαικουστά μου ὅπλα καὶ δύο μακρὰ δόρατα λαβών ἀνὰ χεῖρας, ἀνέβην εἰς τὸ κατάστρωμα τῆς πρώδας τοῦ πλοίου. 230 διότι ἀπ' ἔκει περιέμενον ὅτι ὑπ' ἐμοῦ πρῶτον θὰ φανῇ ἔκεινη ἡ εἰς βράχον κατοικοῦσα Σκύλλα, ἡ δοτὸια ἔφερε συμφορόν εἰς τὸν συντρόφους μου. 'Αλλὰ δὲν ἥδυνάμην νὰ τὴν ἵδω κάπου, ἐκουράσθησαν δὲ οἱ δύο δρθαλμοί μου βλέποντος προσεκτικῶς πρὸς τὸν δμιχλώδη βράχον.

'Ημεῖς μὲν θρηνοῦντες ἐπλέομεν ἐπάνω εἰς τὴν στενωπόν ἀφ' ἐνδὸς μὲν ἡ Σκύλλα, ἀφ' ἐτέρου δὲ ἡ Χάρυβδις, τρομακτικῶς ἀνερρόφει τὸ ἀλινρὸν ὕδωρ τῆς θαλάσσης. Τῷ δητὶ δσάκις τὸ ἔξερνα, δλόκηρος ἡ θάλασσα ἀναστανομένη ἔκαμνε πάταγον ώσαν λέθης (θράζων) ἐντὸς παλοῦ πνοός, πρὸς τὰ ὑψη δὲ δ ὄφρος ἐπιπτεν ἐπάνω καὶ εἰς τὸν δύο σκοπέλους ἀλλ' δσάκις 240 ἥθελεν ἀναρροφήσει τὸ ἀλινρὸν ὕδωρ τῆς θαλάσσης, δλόκηρος (ἡ θάλασσα) ἐφαίνετο ἐντὸς ταραττομένη, πέριξ δ' ὁ βράχος φοβερὰ ἀντήχει μετὰ πατάγου, ὑποκάτω δὲ (εἰς τὸν βυθὸν) ἡ γῆ ἐφανέρωνε μαύρην ἄπιον· αἵτοις δὲ (τοὺς συντρόφους μου) κατελάμβανε φόβος φέρων ὀχρότητα· ἡμεῖς μὲν πρὸς ταύτην (τὴν Χάρυβδιν) παρετηρήσαμεν φοβηθέντες δλεθρον ἀλλὰ τότε ἡ Σκύλλα ἐκ τοῦ κοίλου πλοίου ἔλαβεν Ἑξ συντρόφους μου, οἱ δοτοί καὶ κατὰ τὰς χεῖρας (τὴν ωμαλεότητα) καὶ κατὰ τὴν δύναμιν 245 ἦσαν ἄριστοι· παρατηρήσας δὲ μὲ προσοχὴν εἰς τὸ ταχὺ πλοῖον συγχρόνως καὶ πρὸς τοὺς συντρόφους εἶδον πλέον ὑποκάτωθεν

τοὺς πόδας καὶ τὰς χεῖρας αὐτῶν σηρωνομένων πρὸς τὰ ὑψη·
 250 ἐφώναξον δὲ καλοῦντες ἐμὲ ὀνομαστί, τότε δὰ δι' ὑστάτην φροάν,
 λυπούμενοι κατὰ τὴν καρδίαν καθὼς δ' ὅτε ἐπάνω εἰς προεξοχὴν
 ἄλιεν μὲν ἐπιμήκη φάρδον καταρρίπτων φαγητὰ ὡς δόλωμα διὰ
 τοὺς μικροὺς ἵχθες προσβάλλει εἰς τὴν θάλασσαν κέρατον ἀγροτι-
 κοῦ βοὸς (προστατεῦν ἐντός του τὴν κλωστὴν τοῦ ἀγκίστρου),
 συλλαθὼν δ' ἔπειτα ἵχθὺν φίππει πρὸς τὰ ἔξω (τὴν γῆν) σπαρ-
 255 τσαρίζοντα, τοιουτορόπως αὐτοὶ δὰ σπαρτσαρίζοντες ὑψώνοντο
 πρὸς τὸν βράχον ἐκεῖ δὲ εἰς τὰς εἰσόδους (τοῦ σπιράλιου) τοὺς
 ἔτρωγε κρουγάζοντας θλιβερῶς ἀπλώνοντας πρὸς ἐμὲ τὰς χεῖρας
 ἐν τῇ φοβερῷ των σφιχῆς. Ἀξιολυπτήτατον δὰ εἶδον ἐκεῖνο μὲν
 τοὺς ίδικούς μου ὀφθαλμούς ἐξ ὅλων, ὅσα μὲν μόχθους ἐταλαιπω-
 ρήθην ἐξερευνῶν τὰ περάσματα τῆς θαλάσσης.

260 Ἀφοῦ δὲ διεφύγομεν τοὺς σκοπέλους καὶ τὴν τρομακτικὴν
 Χάρουθδιν καὶ τὴν Σκύλλαν, εὐθὺς κατόπιν εἰς τὴν ἀμεμπτον νῆ-
 σον τοῦ θεοῦ ('Ηλίου) ἐφθάσαμεν ἐκεῖ δ' ἥσαν ὠραῖαι πλατυ-
 μέτωποι ἀγελάδες, πολλὰ δὲ δειλὰ πρόσθατα τοῦ 'Υπερίονος 'Η-
 λίουν. Τότε λοιπὸν ἐγὼ εὑρισκόμενος ἀπόμη εἰς τὴν θάλασσαν ἐν-
 τὸς τοῦ μελανοχρόου πλοίου ἦκονσα καὶ τὸν μυκηθμὸν (τὸ μούγ-
 γρισμα) τῶν βοῶν περικεκλεισμένων ἐντὸς μάρδας καὶ τὸ βέ-
 λασμα τῶν προσβάτων καὶ ἐνέπεσεν εἰς τὸν γοῦν μου ὁ λόγος τοῦ
 τυφλοῦ μάντεως, τοῦ Θηβαίου Τειρεσίου, καὶ τῆς Αιαίας Κίρκης.
 265 ή δποία περατολὺ μὲ διέταττε ν' ἀποφύγω τὴν νῆσον τοῦ τέρπον-
 τος τοὺς βροτοὺς (ἀνθρώπους) 'Ηλίουν. Τότε λοιπὸν ἐγὼ ἔλεγον
 εἰς τοὺς συντρόφους μου λυπούμενος εἰς τὴν καρδίαν. «Ακοέστε
 τοὺς λόγους μου, σύντροφοι, ἂν καὶ πακοπαθεῖτε, διὰ νὰ εἴπω εἰς
 σᾶς τὰ μαντείατα τοῦ Τειρεσίου καὶ τῆς Αιαίας Κίρκης. ή δ-
 ποία παραπολὺ μὲ διέτασσε ν' ἀποφύγω τὴν νῆσον τοῦ τέρποντος
 275 τοὺς ἀνθρώπους 'Ηλίουν διότι ἐκεῖ ἔλεγεν δτι θὰ συμβῇ εἰς ἡμῖν
 φοβερώτατον κακόν· ἀλλὰ διευθύνετε τὸ μελανόχρουν πλοῖον παρα-
 πλεύρως καὶ ἐκτὸς τῆς νήσου.

Τοιουτορόπως είτον, αὐτῶν δ' ή ἀγαπητὴ καρδία συνετα-
 ράχθη. Εὐθὺς δ' ὁ Ενδύλοχος ἀπήντα εἰς ἐμὲ πικρὸν λόγον· εἴλ-

στι ωκληρός, Ὄδυσσεῦ, ὑπερθολικὴ εἰς σὲ δύναμις εἶναι καὶ οὐδόλως κουράζεσαι εἰς τὰ μέλη σου βεβαιότατα, ώς φρίνεται, εἰς σὲ τὰ πάντα ἔχουσι κατασκευασθῆ σιδηρᾶ, ὁ ὄποιος τοὺς συντρόφους σου, ἀν καὶ εἶναι ἀηδιασμένοι (ἔχουσιν ἀηδιάσει, ἔχουσι κορεσθῆ, ἔχουσι βαρυνθῆ) ἀπὸ κούρασιν καὶ ὑπνον, δὲν ἀφίνεις νὰ ἐπιβιθασθῶσιν ἐπὶ τῆς ἔηρᾶς, ὅπου ἐξ ἄλλου μέρους ἐντὸς νήσου περιθρεζομένης ὑπὸ θαλάσσης δυνάμεθα νὰ παρασκευάσωμεν δεῖπνον, ἀλλὰ προτρέπεις ματάιως διὰ μέσου τῆς ταχείας νυκτὸς νὰ περιπλανώμεθα ἐντὸς τῆς διμηλάδους θαλάσσης· ἔνεκα τῶν νυκτῶν γίνονται ἀνεμοι, καταστροφαὶ τῶν πλοίων πῶς δύναται τις νὰ ὑπεκφύγῃ τὸν φοβερὸν ὅλεθρον, ἐὰν αἱρηδίως πως ἐπέλθῃ θύελλα ἀνέμου, ἢ Νότου ἢ Ζεφύρου ἔχοντος καταστρεπτικὴν πνοήν, οἱ ὄποιοι πρὸ πάντων καταστρέφουσι τὸ πλοῖον παρὰ τὴν θέλησιν τῶν κυριάρχων θεῶν. Ἀλλὰ βεβαίως τόρα μὲν ἀς ὑπακούωμεν εἰς τὴν μελανήν νύκταν καὶ ἀς ἐτοιμάσωμεν δεῖπνον μένοντες πλησίον τοῦ ταχυπλόου πλοίου, ἀπὸ πρωΐας δὲ ἀναβάντες εἰς τὸ πλοῖον νὰ τὸ ρίψωμεν εἰς τὴν ἀνοικτὴν θάλασσαν.»

Τοιουτορρόπτως εἶπεν ὁ Εὔρυλοχος, τὸν ἐπήγουν δ' οἱ ἄλλοι σύντροφοι. Καὶ τότε πλέον ἐγνώριζον ὅτι κακὰ πλέον ἐσκέπιετο ὁ θεός, καὶ διμήδισας ἔλεγον πρὸς αὐτοὺς πτερωτοὺς λόγους· «Εὔρυλοχε, πολὺ βεβαίως μὲν ἐκβιάζετε ἀφοῦ εἴμαι μόνος· ἀλλ' ἐλάτε τόρα εἰς ἐμὲ ὄρκιοθητε ὅλοι ἴσχυρὸν ὅρκον· ἐὰν εὖρωμεν ἢ ἀγέλην τινὰ βιῶν ἢ μέγα ποίμνιον προσβάτων, μηδεὶς ἀς φρονεύσῃ ἀπὸ κακᾶς ἀνοησίας ἢ βιῶν ἢ καὶ κανὲν πρόβατον· ἀλλ' ήσυχοι νὰ τρώγητε τὸ φαγητόν, τὸ ὄποιον ἔδωκεν ἡ ἀθάνατος Κίρκη.»

Τοιουτορρόπτως εἶπον, ἐκεῖνοι δ' εὐθὺς ὠρκίζοντο καθὼς διέταπτον. Ἀφοῦ δέ, ώς ἐπρεπε, ὠρκίσθησαν καὶ ἐτελείωσαν τὸν ὄρκον, ἐσταματήσαμεν ἐντὸς τοῦ κοίλου λιμένος τὸ καλῶς κατεσκευασμένον πλοῖον πλησίον γλυκέος ὤδατος καὶ ἐξῆλθον ἔξω τοῦ πλοίου οἱ σύντροφοι, ἐπειτα δὲ δεῖπνον ἐπιδεξίως ἡτοιμάσαν· ἀφοῦ δ' ἀφήρεσαν τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ φαγητοῦ καὶ τοῦ ποτοῦ, ἐνθυμηθέντες πλέον ἔκλαιον ἐπειτα τοὺς ἀγαπητοὺς συντρόφους· τοὺς ὄποιους ἔφαγεν ἡ Σκύλλα ἀρπάσασα αὐτοὺς ἐκ τοῦ κοίλου πλοίου·

310 εἰς αὐτοὺς δὲ κλίοντας ἐπῆρε γλυκὺς ὑπνος. "Οτε δ' ήτο τὸ (τελευταῖον) τρίτον τῆς νυκτός, ἐν τῷ μεταξὺ δὲ τὰ ἀστρα εἶχον κλίνει (πρὸς τὴν δύσιν), ἐσήρωσε σφροδὸν ἄνεμον ὃ τὰς νεφέλας συντρόζων (ὅ τῶν νεφελῶν κυρίαρχος Ζεὺς) μὲν ὑπέρμετρον τρικυμίαν καὶ συνεκάλυψε διὰ νεφῶν τὴν γῆν συγχρόνως καὶ τὴν θάλασσαν, ἐστρώνετο δ' ἐκ τοῦ οὐρανοῦ σκότος. "Οτε δ' ἐφάνη ἡ τὴν πρωΐαν γεννωμένη φοδοδάκτυλος Αὔγη, τὸ μὲν πλοῦν σύγχρτες προσωριμότατεν εἰς κοῦλον σπίζων ἐκεῖ δ' ἤσταν ὕδατοι τόποι διὰ χοροὺς καὶ συγκεντρώσεις Νιμφῶν καὶ τότε ἐγὼ συνέλευσιν καλέσας εἶπον λόγον «Ω ἀγαπητοί, ἐντὸς βεβαίως τοῦ ταχυπλόου πλοίου ὑπάρχει καὶ φαγητὸν καὶ ποτόν, ἀλλ' ἂς ἀπέχωμεν ἀπὸ τὰς βοῦς, διὰ νὰ μὴ πάθωμεν τίποτε· διότι αἱ ἀγελάδες αὗται ἔδω καὶ τὰ δειλὰ πρόσβατα εἶναι τρομεροῦ θεοῦ, δηλ. τοῦ Ἡλίου, ὁ ὅποιος τὰ πάντα βλέπει καὶ τὰ πάντα ἐπακούει.»

325 Τοιουτορόπως εἶπον, αὐτῶν δ' ἡ ἀνδρεῖα ψυχὴ ἐπείθετο· Ἐπὶ δλόβιληρον δὲ μῆρα ἐφίσα ἀκατάτυνστος Νότος καὶ οὐδεὶς ὅλος ἔπειτα ἐκ τῶν ἀνέμων παρουσιᾶσθετο εἰ μὴ ὁ Εὖρος καὶ ὁ Νότος. Ἐκεῖνοι δ' ἐφ' ὅσον μὲν εἶχον ἄρτον καὶ ἐρυθρὸν οἶνον, ἔως τότε ἀτείχον ἀπὸ τῶν βοῶν ἐπιθυμοῦντες τὴν ζωὴν των (θέλοντες νὰ ζῶσιν). 'Αλλ' ὅτε πλέον εἶχον ἐξαντληθῆ ὅλα τὰ τρόφιμα, τότε πλέον καὶ περιπλανώμενοι ἐξ ἀνάγκης ἥσχολοῦντο εἰς εἴρεσιν λέλας, πρὸς λγθῆς καὶ πτηνὰ καὶ δ.τι ἥρχετο εἰς τὰς ἀγαπητὰς των χειρος μὲ εὐλύγιστα ἄγκιστρα, διότι ἐβασάνιζε τὴν κοιλιὰν των ἡ πεῖνα· τότε λοιπὸν ἐγὼ ἀνὰ τὴν νῆσον ἀπέμακρύνοιλαν των ἡ πεῖνα· τότε λοιπὸν ἐγὼ ἀνὰ τὴν νῆσον ἀπέμακρύνοισει εἰς ἐμὲ ὄδὸν νὰ ἐπιστρέφω (εἰς τὴν πατοίδα). 'Αλλ' ὅτε πλέον διὰ μέσου τῆς νῆσου βαδίζων ἀπέμακρύνθη (ἀπέφυγον) ἀπὸ τῶν σιντρόφους, νίψας τὰς χειροάς μου, προσηνυχόμην εἰς δλους τοὺς θεούς, οἱ δποῖοι κατέχουσι τὸν "Ολυμπὸν, εἰς μέρος δποῦ ἡτο προφύλαγμα ἀπὸ τῶν ἀνέμων· ἐκεῖνοι δ' εὐθῆς ἐπέχυσαν ἐπὶ τῶν βλεφάρων μου γλυκὺν ὄνον. 'Ο Εὐδύλοχος δμως ἔκαμεν ἀρχὴν κακῆς σμιθουλῆς πρὸς τοὺς συντρόφους· 'Ακούσατε τοὺς λόγους μιν σύντροφοι, ἢν καὶ κακοποιεῖτε· δλα μὲν τὰ εἰδη